biblioteca rao

Scrierile lui Dinu Săraru

1. **Trilogia Dragostea și Revoluția**:
   - **Toamna Roșie**,
   - **Cei care plătesc cu viața**,
   - **Speranța**;
2. **Trilogia Țărănească**:
   - **Niște țărani**,
   - **Iarba vântului**,
   - **Crimă pentru pământ**;
3. **Trilogia Ciocoilor**
   - **Ciocoii noi cu bodyguard**,
   - **Ultimul bal la Șarpele Roșu**,
   - **Carnavalul cătușelor**;

   - Romanul **Clipa**;
   - **Generalul Revoluției cu piciorul în ghips.** Interviu-fișe pentru un posibil roman cu generalul Victor Stănculescu;
   - **Adevăruri de toată ziua.** Culegeri de tablete social-politice.
   - **Teatrul Românesc și interpreți contemporani.** Cronici teatrale.
   - **Al treilea gong.** Cronici teatrale.
   - **Ultimul țăran din Slătioara**. Culegere de povestiri țărănești în care se găsesc și nuvelele
     - **Un fluture alb cu sânge pe aripi** și
     - **Ultimul țăran din Slătioara**
   - În pregătire pentru tipar – **Jurnalul unui personaj controversat, provocat de Vartan Arachelian. Memorii.**
   - După romane, au fost făcute filmele **Dragostea și Revoluția**, **Clipa**, **Ticăloșii** și piesele de teatru **Crimă pentru pământ**, **Clipa**, **Niște țărani**, jucate la teatrele din țară, la **Teatrul Mic** din București, la **Teatrele Naționale din București, Iași, Timișoara, Cluj.**
   - Proza scriitorului a fost tradusă în limbile germană, rusă, ucraineană, maghiară, engleză, franceză, spaniolă și bulgară.

DINU SĂRARU

Ultimul bal la Șarpele Roșu

Carnavalul cătușelor

roman-pamflet

editura rao

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SĂRARU, DINU
Trilogia ciocoilor / Dinu Săraru. -
București: Editura RAO, 2015
Conține: Ultimul bal la Șarpele Roșu; Carnavalul cătușelor

ISBN 978-606-609-930-1

821.135.1-31

Editura RAO
Str. Bârgăului, nr. 9–11, sector 1, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

DINU SĂRARU
Ultimul bal la Șarpele Roșu
Carnavalul cătușelor
Toate drepturile rezervate

© Editura RAO, 2015
Pentru versiunea în limba română

2015

ISBN 978-606-609-930-1

Avertisment

Povestea e izvorâtă din realitate, dar rămâne poveste.

Orice încercare de a „descifra“ în desfăşurarea ei „asemănări posibile“ cu împrejurări sau personaje ce ar părea cunoscute este lipsită de temei.

Povestea se citeşte fără nicio cheie, iar adevărul poveştii – se ştie – sublimează adevărul vieţii.

„A fost odată ca niciodată, că dacă n-ar fi, nu s-ar povesti...“

Portret de acad. Mircia Dumitrescu

Motto:

Manuscrisele nu ard.

Mihail Bulgakov
(Maestrul şi Margareta)

1

Ultimul bal la *Şarpele Roşu*

Descreierarea pusese stăpânire pe Bucureşti. După o iarnă posacă, pisăloagă, igrasioasă, cu ninsori jilave, cu zloată şi măzăriche, şi ploi vinete cu cioburi de gheaţă, ca şi când cineva ar fi spart oglinda cerului şi nu mai termina de măturat sfărâmăturile ei, în ajunul Sfintelor Paşti, chiar în Sâmbăta Mare, dimineaţa, când nimeni nu mai credea să mai apuce răsăritul soarelui, oraşul se trezise scăldat într-o lumină de vis, orbitoare, nici o scamă măcar pe bolta ca lacrima şi până la prânz şi plesniseră mugurii arţarilor, roşii ca focul, şi străzile se umpluseră de veselia buimacă a unei lumi ce mai mult se sforţa să se smulgă din somnolenţa în care zăcuse până atunci. Urmaseră spuza stelelor din noaptea Învierii şi boarea dulce-amară venind dinspre nesfârşita câmpie, care sufla nestăpânită în lumânările prinosului de recunoştinţă creştină, şi cine era bucureştean din tată în fiu, rob al urbei atât de obosită şi ea, înţelesese că primăvara nu mângâiase iubitoare Bucureştii, ci se năpustise asupra lor.

La nici două săptămâni de la Dumineca Tomii, frunza platanilor se făcuse cât palma, iar prin curţile pitice şi prin grădini, câte mai rămăseseră, şi prin parcuri, caişii şi piersicii,

şi zarzării, şi prunii, şi cireşii înfloreau de-a valma, odată cu liliacul; în câteva locuri plesniseră şi candelele castanilor; o devălmăşie albă ningea lacomă oraşul îmbătrânit înainte de vreme, însă bucuria oamenilor nu era întreagă. Ceva, fără să poţi desluşi ce anume, te făcea să bănuieşti că, odată cu primăvara, în oraş intrase, înaintea lui Dumnezeu, cum s-ar fi cuvenit, dracul, care îşi făcea de cap încurcând toate regulile. Sufocat de omniprezenţa agresivă a bişniţarilor, asaltat de bandele spărgătorilor puşi la punct cu cea mai sofisticată electronică şi exersaţi în tehnica *hold-upului*, ameninţat de reţelele traficanţilor de droguri şi de carne vie care pătrunseseră până în cele mai selecte cercuri ale lumii finanţelor şi ale puterii, buimăcit de necontenita hăituială politică în care partidele îşi pierduseră bruma de orgolioasă identitate încât nu se mai înţelegea, nici cu cea mai vie bunăvoinţă şi răbdătoare cercetare, cine mai e de dreapta şi cine de stânga sau de care centru, stânga sau dreapta, erau cele cinci-şase formaţiuni, cu liderii lor din ce în ce mai agresivi şi radicali şi cu parlamentarii lor pe care vara îi găseai pe plajă, la un partid, şi toamna, la Senat sau la Cameră, în băncile foştilor adversari, în calitate de independenţi aliniaţi sau afiliaţi, ca la Crăciun să colinde neapărat cu steaua puterii, oraşul începea să se obişnuiască cu astenia tranziţiei, râdea tâmp de nenorocirile mărunte, fiindcă învăţase să se bucure în faţa singurelor noutăţi care îl mai scoteau din inerţia unei existenţe măcinate de rutina globalizării de tip nou la care era supus şi acceptase să fie supus – catastrofele, evenimentele cotate superlativ: „Cel mai mare fotbalist al tuturor timpurilor“, chit că la români fotbalul n-avea, ca vechime, nici o sută de ani, „Câştigul deceniului la Loto, şase din patruzeci şi nouă“, „Furtul anului“, „Topul celor trei sute de milionari în dolari“, „Cinci sute de ani de la intrarea în eternitate a lui Ştefan cel Mare şi Sfânt“, „Dosarele Securităţii“, deşi acestea în scădere

de interes, nici denunţarea unor VIP-uri descoperite în listele de turnători nu mai impresiona cine ştie ce, unele dintre ele fiind ridicate brusc în demnităţi, ca şi când înălţarea în grad s-ar fi făcut în consecinţă, „Poziţiile sexuale preferate de VIP-urile feminine“, mai ales ale showbizului, povestite chiar de acestea cu o „lejeritate ambiţioasă“, „Cursele de automobile, noaptea, în mijlocul oraşului“, organizate, fireşte, ilicit, după principiul scapă cine poate şi dintre participanţi, şi dintre nefericiţii întâmplători prin zonă, „Bărbatul urcat pe cea mai înaltă macara cu hotărârea de a se arunca în gol de la cincizeci de metri dacă nu i se suspendă pedeapsa pentru viol, dar şi dacă nu i se dă casă“, „Sinuciderea dublă a femeii bolnave de cancer şi a soţului care nu mai avea bani pentru medicamentele în stare să-i mai lungească viaţa soţiei“, în sfârşit, „Blocul aruncat în aer de o explozie a buteliei uitată deschisă de o bătrână plecată la cerşit“, iată noutăţile care mai puteau trezi pe cineva în Bucureştii acelei primăveri bezmetice şi care, sigur, şi în jurnalele televiziunilor treceau înaintea oricărei ştiri privind destinul unei ţări pe jumătate scufundate de ploi potopitoare interminabile şi de revărsarea apocaliptică a unor râuri, de care mai nimeni nu auzise până atunci, şi transformată în lacuri pestilenţiale pe luciul nesfârşit, uleios, mâlos al cărora pluteau de-a valma acoperişuri şi uşi, şi ferestre, şi leşuri de vite şi de oi, şi boturi de cai răzbătând pâcla neagră cu nările răsfrânte disperat, ca inelele unor telescoape, cu trupurile lor umflate ca nişte burdufuri, şi chiar odăjdii bisericeşti argintate şi aurite, toate la un loc învălmăşindu-se năucitor în ochii unei lumi amorţite, cu sentimentul speranţei atrofiat grav, ca într-un proces clinic de descreierare.

La sfârşitul acelei primăveri a anului 2000, prăbuşită mai repede ca niciodată în vatra de foc pustiitor a unei veri criminale, începuse şi un val de sinucideri în rândurile

îmbogăţiţilor de ultimă oră: n-apucau bine, unii dintre ei, să-şi inaugureze vilele orgolioase, cu trei, şi patru, şi cinci etaje, majoritatea ca nişte palate, cu terase suspendate şi balcoane îmbrăcate în cele mai savante broderii din fier forjat, cu peroane generoase, îmbrăţişate de maiestuoase scări de marmură coborând în volute largi în mijlocul grădinilor sufocate de explozia cărnoasă a risipei de flori şi de brăduţi argintii sau roşii, ca şi când ar fi fost incendiaţi şi acele lor concurau jarul, sau oprindu-se brusc, desigur intenţionat, în faţa oglinzilor albastre ale piscinelor răsfrângând cerul, nici n-apucau bine unii dintre atât de fericiţii amfitrioni ai recepţiilor inaugurale să-şi ia rămas-bun de la ultimii musafiri, mereu geloşi, fireşte, şi să-şi savureze noua victorie în ascensiunea spre vârful clasamentului primilor trei sute de supermiliardari, şi fotoreporterii de la *Ultima oră* se şi trezeau înghesuiţi pe aceleaşi scări de marmură, ambiţionaţi să imortalizeze tot primii, pentru ediţiile-fulger, chipul învingătorului de numai cu o seară înainte, acum cu tâmpla găurită sau atârnând resemnat în ştreangul legat meticulos de clanţa aurită a uşii de la sufragerie. Teribilă rămăsese în ochii urbei obişnuite, repede şi nemernic, şi cu această adevărată beţie a sinuciderilor bântuind printre posedaţii de patima unor bogăţii care păreau că se prăbuşesc asupra lor şi îi fac să se trezească cu minţile rătăcite, teribilă, într-adevăr, rămăsese imaginea miliardarului despre care numai se credea că se sinucisese, aruncându-se în piscina cât un bazin olimpic a unei vile a cărei arhitectură te trimitea perplex la cazarmele austro-ungare de la sfârşitul veacului al XIX-lea, cu turnuri de veghe în cele patru colţuri ale patrulaterului de piatră grea, fumurie, năpădită de vrejurile iederii şi de frunzişul acesteia, lăsat intenţionat să crească în neştire, încât la etajele doi şi mai ales la trei reuşea să acopere şi ferestrele cu jaluzelele lor cărămizii.

Bietul om se aruncase în cap, îmbrăcat cu bine cunoscuta lui grijă pedantă, menită să-i menajeze diformitatea trupului cântărind, cum se stabilise la complicata reconstituire, peste o sută douăzeci de kilograme. Nu se ştia însă de ce procurorii şi medicii legişti, specialişti în astfel de reconstituiri, îl dezbrăcaseră în pielea goală şi îl aşezaseră aşa, gol, cu burta în sus şi cu mâinile răstignite, şi cu picioarele zgârcite ciudat, încât, văzut de sus, de la etajul al treilea, de unde se aruncase – singurul loc unde avuseseră acces fotoreporterii şi operatorii tv –, sinucigaşul semăna cu un broscoi uriaş, eşuat pe fundul unui bazin din care apa se scosese de mult. Şi adevărul era că piscina fusese goală în acea clipă a deciziei fatale, dacă, sigur, fusese vorba de o sinucidere, cum se ambiţionau reprezentanţii, toţi, ai instituţiilor abilitate să dea un verdict. Lumea care îl cunoştea însă, prietenii apropiaţi, cercurile în care se învârtea el şi cu care făcea afaceri nu renunţaseră la convingerea că era vorba de un asasinat, mai ales că în însemnările lăsate, printre care şi o scrisoare neterminată, răposatul „făcea vorbire“, cum zic juriştii, despre o misterioasă presiune a mafiei, căreia nu-i mai putea face faţă. Însă, ca în mai toate cazurile de acest fel, verdictul încheia categoric cercetările, punea capăt ediţiilor speciale ale gazetelor de scandal şi fluviilor de speculaţii pitoreşti, fără, desigur, să convingă pe cineva.

Cu această poveste spectaculoasă, urmată de o modestă, dar ingenioasă, originală spânzurare de mânerul casei de bani, înaltă cât un monument, a directorului unei bănci din Lipscani, care nici el „nu rezistase“, dar nu rezistase părăsirii de către soţie, de fapt a treia care îl abandona, **Anotimpul descreierării** intrase definitiv în drepturile lui.

— Ăsta, *Frratello,* e momentul cel mai potrivit pentru un bal de pomină. Cu ce am putea şterge mai bine din faţa ochilor noştri poza asta nenorocită cu broscoiul pe fundul bazinului

gol, cu mâinile şi cu picioarele alandala şi cu burta în sus, umflată să crape? Ca să vezi ce e omul! Uite aici, la masa asta unde stăm noi, stătea şi el săptămâna trecută! Vineri! Au urmat sâmbătă, duminecă şi luni dimineaţa a sărit în cap. Să fi avut atunci o străfulgerare, l-aş fi întrebat: „Domnule, dumneata vrei să te arunci în cap, poimâine?!“

— Cum să-l întrebi?!, zise siderat Didi Sfiosu.

— Foarte bine! Eu l-aş fi întrebat. Să-l fi văzut însă supărat, amărât, îngrijorat, chinuit, rătăcit? Nimic! Vesel, cu burta aia mare deasupra tăbliei mesei, cu paharul de şpriţ ţinut bine în mână; ştii că el ciocnea ca ţăranul, care şi era, dacă nu erai atent îţi spărgea paharul. N-avea bucurii de-astea ca noi, boierii, să auzi clinchetul paharului, muzica de vis a cristalului abia atins. Atât: se grăbea.

„Mai pune, dragă, un şpriţ, unul singur!“, i-a spus băiatului şi ăsta s-a şi repezit, de frica mea, să nu întârzie muşteriul, mai ales că era cunoscut; s-a repezit cu sticla şi îi face, domnule, un şpriţ de duminecă, cu boltă, potrivit la culoare, cu parfumul strugurelui întreg. Şi el zice: „Bravo, flăcăule! Dacă aş fi cârciumar, ca Jupânul, şi eu te-aş ţine“.

„L-aş ţine, dacă aş mai avea unde să-l ţin“, zic eu, mai melancolic, aşa; mi-adusese aminte, fără să vrea, istoria cu propietarul. Însă *Fratello* era prea departe cu gândurile ca să mai fie foarte atent la ce se spunea...

Şi dă paharul peste cap, lacom cum era el, fiindcă era lacom. Ăsta nu cumpăra zece hectare, ci o mie, două! Când a fost cu luciurile de apă, ţii minte, nu s-a lăsat până nu şi-a trecut în cartea averii o mie de hectare de luciu de apă. Mă rog, era nebunia lui.

— Şi?, întrebă, abia atunci niţel mai interesat, Didi Sfiosu, care n-avea o dimineaţă bună; părăsise biroul din Deal fără să spună la nimeni şi coborâse din Opel în faţa *Şarpelui Roşu*. La nouă dimineaţa îl sculase pe Jupân, care dormea dus, şi se

instalase la masa lui favorită, lângă fereastra care da exact în răscrucea Precupeţilor Vechi. În faţa ochilor, pustiul măruntei pieţe deasupra căreia flutura, în adierea uşoară, un felinar vechi, cu pălărie neagră, cât un capac de cratiţă mare, şi sub el, ocrotit de un grătar de sârmă ruginită, becul uitat aprins. Casele pitice care veneau în buza pieţei, cu zidurile lor roase de vreme, odată roz şi galbene, şi albe, se putea bănui, cu tencuiala îmbrobonată de igrasie azi, ca şi când ar fi fost spălate toate într-o leşie verzuie, fuseseră cuprinse de lumina soarelui grăbit să se înalţe, cum se întâmplă la sfârşitul primăverii, şi mizeria lor prinsese o culoare veselă, fericită, încât, cum te duceai cu privirile spre capătul uitat de Dumnezeu al uliţelor Bivolul Alb şi Cojocarilor, şi Pastramagiilor, înghesuiala pestriţă a acoperişurilor de tablă, de ţigle, de şindrilă scorojită, de carton, şi puzderia uşilor şi ferestrelor alergându-se până departe, spre altă răscruce, a Tăbăcarilor Noi, te făceau să te crezi rătăcit într-un joc al copiilor săraci care strânseseră de la gunoi toate cuburile colorate, aruncate de oraşul cuprins de patima îmbogăţirii cu orice preţ.

Didi Sfiosu, pe care Jupânul, încă somnoros, îl bănuia că aţipise cu ochii deschişi, trecuse şi de acea piaţă prăfuită necontenit în toate verile, şi primăverile, şi toamnele, lăsată pustie de oraşul care, dispreţuind-o, o survolase, năpustindu-se peste livezile de pruni şi caişi, şi cireşi, călcând duşmănos şi zdrobind sub şenilele tractoarelor şi ale grederelor, şi ale macaralelor, şi caterpilarelor, aduse din Germania şi Franţa, şi Suedia, şi Italia, trupuri de pădure tânără şi pepiniere vestite prin soiurile lor medaliate, zeci şi sute de hectare al căror pământ fusese înnobilat decenii în şir, ca să se vândă acum cu metrul pătrat cântărit în aur, şi pe urmele şenilelor explozia unei bogăţii ce nu mai putea fi cuprinsă şi socotită decât cu ajutorul calculatoarelor. Se ajunsese până acolo încât

nici profesioniştii de la Ministerul Finanţelor, se spunea, nu mai scriseseră, vreodată, asemenea lanţuri de cifre:

„Scrie dumneata, să zicem, treizeci şi şase de mii de miliarde“, îl invitase odată, provocator, la televizor, pe moderatorul emisiunii liderul unui partid care se făcuse cunoscut prin ameninţările războinice la adresa „jefuitorilor poporului“ şi despre care detractorii lui spuneau că într-un discurs electoral ar fi promis cum, odată ajuns la putere, îi va strânge pe toţi acei jefuitori pe gazonul unui stadion şi îi va executa cu mitraliera.

Didi Sfiosu ajunsese cu gândul pe străzile acestei noi capitale a ţării în galopul ei spre Europa şi parcă ar fi lenevit în drumul său visat, întârziind în faţa fiecărui bloc şi în faţa fiecărei vile, răsărite în doar câţiva ani, patru sau cinci, la poarta dinspre lacuri a vechiului Bucureşti, un adevărat oraş alcătuit la rândul lui din minioraşe, botezate „al francezilor“, de pildă, sau după numele proprietarului care îl ridicase şi îl vânduse cu apartamentul, cu scara, cu etajul, cu cvartalul, şi la care concurase fantezia unor arhitecţi puşi şi ei pe căpătuială, căci acceptaseră sau oferiseră ei înşişi soluţii de un strigător prost-gust, apelând şi la culorile cele mai izbitoare şi deconcertante cu putinţă; aşa puteau fi văzute vile sau blocuri întregi galbene ca şofranul, violet, albastru antracit, negre, roz, ţi se strepezeau nu numai gura, ci şi ochii când te uitai la ele, variante îndulcite, abia îndulcite, unele, ale palatelor ţigăneşti din câmpia olteană a Dunării, cu turnuri şi acoperişuri de tablă argintată sau de gresie, cu balcoane şi scări de marmură mai toate, cu porţi înalte de fier forjat, prinse în ziduri de cetate de doi, trei şi chiar patru metri, cu fântâni arteziene în culori şi acestea, cu parcuri în care fuseseră sădiţi arbori în toată puterea cuvântului, de şase, şapte şi zece metri înălţime, brazi argintii mai ales, dar şi plopi, şi plute, şi tei. Apăruseră şi magazine specializate care vindeau arbori în

mărime naturală – un plop se vindea cu douăzeci şi cinci de milioane! – , dar se găseau de vânzare şi cedri aduşi din Liban! Se ştia că primul care plantase cedri la vila lui ascunsă sub nişte dealuri cuminţi, într-un sat care foarte curând atrăsese simandicoase gulere albe, balansând flexibil între avantajele băncilor occidentale spuzite la Bucureşti, mai ales după asfixierea savantă a candizilor sau aventurierilor bancari băştinaşi, şi fotoliile ierarhiei politice, fusese Coriolan Pomposu, care avea şi meritul de a fi atât de receptiv la şansele traversării rapide a deşertului tranziţiei, venind în întâmpinarea ofertelor capabile să-l alinieze statutului confraţilor politici europeni. Acum, Didi Sfiosu întârzia în faţa porţilor miliardarului a cărui moarte năprasnică stătea încă sub semnul unei crime perfecte, după convingerea susţinută insistent de un as al baroului, greu de clintit în verdictul său. Ar fi vrut, cu ochii minţii, să treacă de arabescurile feroneriei, să-şi amintească plimbarea refrişantă, din urmă cu numai câteva săptămâni, pe aleile pavate cu plăci de gresie caldă, imitând culoarea nisipului cernut fin. Era cinci dimineaţa, rămăseseră puţini musafiri, nehotărâţi dacă să părăsească petrecerea sau nu înainte de răsăritul soarelui, când li se propusese o baie răcoritoare şi renăscătoare fizic în apa albastră a piscinei din oglinda căreia se desprindeau, încă vii, jocurile unei sofisticate instalaţii de lumină, luând înfăţişarea unor multicolore buchete de flori.

Didi Sfiosu îşi amintea cum se retrăsese obosit de belşugul mesei, pregătită de bucătarul francez al gazdei şi servită de un numeros grup de picolo şi chelneri în smoching şi pantaloni reiaţi, purtând toţi, la butonieră, o garoafă albă abia îmbobocită, de belşugul vinurilor franţuzeşti şi al şampaniei ruseşti aduse special de la Moscova, de expoziţia de sculptură în unt de culoarea fildeşului, obosit de decolteurile

obraznice, de transparenţa rochiilor care erau făcute să nu mai ascundă nimic, fiindcă majoritatea desuurilor fuseseră părăsite dispreţuitor sau reduse la virtutea unui simbol, obosit de neştiinţa de a bea a proprietarilor de o seară sau de un sezon ai frumoaselor tinere care nu se mai săturau inventând poziţii pentru picioarele lor lungi şi pentru genunchii lor rotunzi, pentru umerii ieşind odată cu sânii din strânsoarea corsetelor alcătuite din reţeaua rară a unor şireturi care şi ele imitau culoarea pielii, sătul de revenirea îndârjită a discuţiilor la acelaşi subiect – cifrele astronomice ale comisionului –, tratat înspre ziuă cu înfierbântare şi răbufniri de glasuri peste limitele admise de o sindrofie ale cărei reguli abia pătrundeau în cercurile celor mai bogaţi, înmulţiţi în ultima vreme îngrijorător chiar şi pentru ei înşişi, căci aveau impresia că se îngustează nepermis de repede plaja averilor fără stăpân, scoase la mezat şi câştigate mai mult de pomană, în urma licitaţiilor de mântuială, când se adjudecau, în urma unor bătălii de culise ucigătoare nervos, fabrici, păduri, rafinării, luciuri de apă, nesfârşite moşii de mii de hectare, lacuri întregi învăţate la geografie, munţi şi văi, şi dealuri, şi râuri justificate sub numele de „terenuri de vânătoare“, delta fluviului unic al ţării, împărţită frăţeşte şi închiriată şi ea, ca şi munţii, şi pădurile, şi lacurile, pe douăzeci şi cinci de ani, pe treizeci, pe cincizeci, pe nouăzeci de ani, şi, pe măsură ce plaja afacerilor se îngusta, creştea şi duşmănia dintre clanurile ce se repezeau din ce în ce mai lacome pe prada scoasă la mezat şi creştea şi rata tainului cerut de gestionarii de moment ai prăzii, care nu renunţau, firește, nici la şansa pe care le-o oferea participarea, chiar a lor, la licitaţie, prin interpuşi răsăriţi asemenea ciupercilor şi pregătiţi să dea lovitura de graţie la un singur semn, sătul de neputinţa de a face şpriţ din licorile podgoriilor franţuzeşti, căci nu se cuvenea, sătul şi de fructele de mare care nu se mai isprăveau, de scoici, de melci, de caracatiţe, de

creveţi, de calamar, de midii, sătul de aşteptarea fără nici o perspectivă a fleicilor şi a măduvioarelor pe care măcar la spartul târgului le-ar fi bănuit, deşi, mai în glumă, mai în serios, amfitrionul i le promisese când intrase pe porţile „catedralei“, cum numise el, atunci, palatul la inaugurarea căruia fusese invitat de onoare.

„Mă inviţi – zisese el, răspunzând temenelelor cu care fusese întâmpinat – , mă inviţi ca pe damele de onoare ale palatului de pe timpuri, chemate insistent; însă dacă nu izbuteai să-l aduci pe Măria Sa, măcar aveai una sau două dame de onoare care să arate că eşti un apropiat al Curţii.“ Obosit şi plictisit, şi sastisit de făţărnicia „înaltelor feţe“, cum le şi zise-se unora dintre ei, lăsând cuvintele cu înţelesul la jumătatea drumului, deşi cântarul bătea spre ironie pedepsitoare, Didi Sfiosu se ambiţiona să se plimbe singur pe aleile pustiite brusc în urma petrecerii, şi astfel ajunsese, ocolind vila, în celălalt capăt al uriaşului bazin. În acest loc ajunsese şi acum, cu ochii minţii, făcându-l pe Jupân să creadă că într-adevăr a aţipit. Şi exact în clipa când acesta se pregătea să-l trezească ridicând paharul şi ciocnindu-l de al lui, Didi Sfiosu tresări: pe fundul bazinului, broasca informă, uriaşă, cu picioarele răşchirate dizgraţios şi cu mâinile ca şi când ar fi vrut să se întindă, şi capul spre stânga, cu gura deschisă, mare, şi cu părul năclăit pe fruntea arsă de soare, înroşită aproape, aşa cum foarte bine se vedea la televizor, cameramanul neevitând să se aplece spre burta umflată revărsân du-se peste bogata tufă de păr a zonei pubiene, încât aproape că nu se mai vedea nimic din bărbăţia nefericitului miliardar.

— Şi?, întrebă căscând Didi Sfiosu.

— Şi ce să mai fie? Nimic. Tu nu ştii cum era el, grăbit? Însă la masă mai era şi Marian, ăsta cu „cotidianul pescarilor români“, cum îi zic eu, colonelul; l-a găsit la mine la masă, tot aşa, dimineaţa, ca tine, şi mă şi miram, fiindcă ştii că Marian

nu se poate scula înainte de prânz, şi am avut impresia, atunci, că de fapt omul venise să-l întâlnească la mine; vorbiseră înainte la telefon, nu ştiu, însă bănuiesc, Marian continuu vorbeşte la telefon, şi în dimineaţa aia la fel; am prins, întorcându-mă din bucătărie, o jumătate de dialog, adică Marian zice: „Da, da!, la *Şarpele Roşu*, vii la *Şarpele Roşu*; la mine, de două zile e curăţenie mare, ca la Paşti, vreau să dau drumul şi la bazin; scot apa, vopsesc bazinul iar, şi pe urmă... foarte bine“ – zice, ajunsesem lângă el şi-l ascultam în picioare, să-l las să termine, să văd cu ce vrea să înceapă, afară de palincă; îi adusese tot băiatul ăsta de-acum sticla, şi zice iar „La *Şarpele Roşu*, domnule!“ şi pe urmă, fii atent, acum fii atent, „N-am citit, o ai?“, adică gazeta, cum face el când vrea să spună că habar n-are ce publicau în foaia lui nenorociţii ăia de boschetari. „Habar n-am, mai zice, înseamnă că vor să te ciupească niţel; nu ştiu, pe onoarea mea“, şi murea de râs, şi pe urmă recunoaşte şi zice: „Nu ştiu, dar e clar, vrea cineva să te ciupească; ce să facă, umblă şi el după un mic bacşiş, că nu le-am dat leafa de două luni şi îi las să se mai descurce, însă cu ochii pe ei“, şi iar moare de râs. „Însă, zice iar, dumneata nu dai nimic, spui că ai vorbit cu mine“, şi pe urmă nu ştiu ce i-a spus, ce i-o fi spus ăsta cu care vorbea, s-a făcut serios, pe urmă negru şi iar: „La *Şarpele Roşu,* domnule, la *Şarpele Roşu!*“ şi a închis clapeta telefonului, ştii că are telefon cu clapetă, cu ecran şi cu cameră de filmat. Şi la cinci minute a intrat individul pe uşă, însă vesel.

— Şi?, întrebă iar, căscând, Didi Sfiosu, mângâind gura paharului cu buzele; rotunjea gura paharului rece ca gheaţa pe dunga buzelor şi ţinea ochii închişi. A discutat ceva cu Marian?

— *Frratello*, nu! Vizită întâmplătoare, adică; tot trecea grăbit prin faţa locantei, discuţie veselă, afară de sfârşit, când

Marian zice aşa, din senin: „Dacă nu, nu! Înţelegi? Îmi iau obiectul înapoi şi salut; însă nu dai nimic la băieţi!“ „Salutări!“, zice omul; vesel, vesel, vesel, înţelegi?, şi iese pe uşă; n-am apucat nici să-l conduc; când am ajuns în dreptul treptelor se urcase în maşină şi salut! Conducea el, fii atent, şi când m-am întors la masă, Marian zice: „I-am vândut o macara şi mă ţine de patru luni cu banii ăştia, golanii mei au aflat şi, ai dracului, îţi dai seama, în numele meu îl ciupeau în gazetă ca să-i stoarcă şi ei măcar un creiţar!“

Păi, îl întreb eu, *frratello* dragă, ăştia chiar din asta trăiesc? „Şi încă foarte bine!“, râde Marian. Păi, mai zic eu, i-am văzut cam prăpădiţi... „Aşa se poartă acum, mai şifonat, mai rufos, mai proletar“...

Didi Sfiosu nu-l asculta, sau nu-l auzea.

Nu se putea sustrage imaginii terifiante, nu se dezlipea de ochii lui povestea broscoiului cu picioarele răşchirate pe fundul imensului bazin.

— De ce l-o fi dezbrăcat, dragă? Sau dacă aveau nevoie de el dezbrăcat ca să-i reconstituie căderea, de ce trebuiau să lase ziariştii să-l pozeze, să umple gazetele şi televiziunile... Mi se pare o barbarie...

Jupânul clătină din cap învins, nu ştia ce să-i răspundă şi zise: „Dumnezeu să-l ierte!“, convins că e o replică absolut cretină.

— Domnule, continuă, absent, Didi Sfiosu, şi ce repede s-a dus înainte, ca o săgeată; parcă şi văd săgeata şi parcă o şi aud, zbârnâind, pe la urechile mele, ca brusc să se îndrepte cu vârful în jos. Avea el datorii?, întrebă, acum cu ochii deschişi, Didi Sfiosu...

— Dracu’ ştie?!, zice Jupânul... la Marian avea o macara... Cât face o macara?

— Un miliard, două!, oftează Didi Sfiosu.

— Păi, nu te arunci în cap pentru două miliarde, asta era pentru el un mizilic!...

— Şi nu pentru miliardele lui Marian. Ăsta nu face moarte de om...

Atunci intrase pe uşa rămasă deschisă, păşind pe vârfuri ca o pisică nimerită din întâmplare într-o încăpere străină, un fel de muşteriu necunoscut locantei şi nici înfăţişarea lui nu-l arăta a fi clientul de dimineaţă al vreunei cârciumi. Omul era scund, pirpiriu, vârât cu forţa, parcă, în nişte haine croite nemţeşte, care se lipeau de trupul lui şi îl făceau şi mai mic, şi mai pierdut decât era în mijlocul încăperii unde ajunsese fără să bage nimeni de seamă şi stătea rătăcit, cu pălăriuţa în mână, o pălăriuţă vânătorească, verde-cafeniu, străină de culoarea vişinie a stofei costumului, destul de groasă pentru vremea aceea, şi cu pantofi negri, sport, cu vârfurile boante şi cu şireturile înnodate stufos. Purta şi o cravată de un argintiu murdar, mai mult cenuşie, cu inimioare roşii, o vestă maronie de catifea şi o cămaşă albă care se vedea că înfrunta cel puţin a doua zi de purtare. Abia când îşi scoase meticulos ceasul din buzunarul de sus al vestonului fu observat de băiatul care servise vinul casei, preţuit atât de mult de Didi Sfiosu.

— Dumneavoastră?, întrebă băiatul, convins că nu poate să aibă de-a face cu un client.

— Propietarul!, zise musafirul ridicând mâna în care ţinea şi pălăria, şi ceasul cu capacul deschis, ca şi când ar fi avut nevoie de un gest larg, convingător, singurul, şi acum se putu observa că ţinea vârât în buzunarul vestonului mânerul de alamă al unui baston de sprijin care i se lipea de vipuşca subţire a pantalonului cu manşetă, cum se purta pe timpuri, deasupra carâmbului, încât lăsa loc şi ciorapului să-şi arate culoarea verde ca a pălăriei...

— Da!, îşi întări băiatul glasul, înţelegând că omul îl caută pe Jupân, însă dumneavoastră cine sunteţi?

— Propietarul!, repetă acesta acum grăbit şi cu degetul mare al mâinii drepte, în care ţinea pălăria şi ceasul, bătu semnificativ în mijlocul cravatei cu inimioare roşii. Propietarul!, şi după ce vârî ceasul în buzunarul vestonului, lăsând lanţul să atârne peste rever, întinse iar mâna cu pălăria, arătând muteşte încăperea întreagă, ajutat şi de privirile cu care mătura, nu mângâia, şi tavanul cu lampa, şi aripile ventilatorului, şi pereţii, şi mesele, şi podeaua, până ajunse cu ele în colţul în care, ascunşi de podiumul cu instrumentele Filarmonicii şi de coviltirul ţigănesc, priveau scena, amuzaţi, dar fără să audă dialogul, Jupânul şi Didi Sfiosu.

Pe faţa chelnerului se putea citi însă foarte bine că acesta nu înţelegea absolut nimic, nici chiar din gestul destul de răspicat al clientului. Ar fi vrut să-l întrebe, totuşi, încă o dată, despre ce e vorba, dar nu mai apucă. Omul îşi pusese pălăria în cap şi scosese din buzunarul interior al vestonului un plic alb şi din el o hârtie dreptunghiulară, ca o adeverinţă, pe care, netezind-o tacticos, i-o întinse chelnerului rostind despărţit, în silabe, acel cuvânt pentru el hotărâtor:

— Pro-pi-e-ta-rul! Adică eu!, adăugă el cu un glas piţigăiat, lovind iar cu degetul în inimioarele roşii de pe cravată. Înţelegi?

Părea să se fi enervat şi făcea eforturi să se păstreze calm.

— Nu!, zise învins definitiv bietul băiat, căruia începuseră să-i tremure şi mâna în care ţinea tava cu carafa cu Crâmpoşie, şi carafa aburită de răceala de gheaţă a vinului scânteind auriu.

— Prropietarrul!, se auzi atunci, umplând locanta ca un şuierat înecat, glasul ars al Jupânului, care se şi ridicase în picioare.

— Bine că eşti aici, martor!, zise el, trezindu-l pe Sfiosu din letargia în care zăcea. Acum ai să vezi pregătirea legală a sinuciderii Jupânului de la *Şarpele Roşu!* Adevărata

răsplată a jertfei patriotice!, mai zise, ridicând ochii cu o sufocantă disperare mută spre tavanul scund, ca şi când ar fi arătat de unde vine nenorocirea ce urma să-l pască. Însă nici Didi Sfiosu, ca şi chelneraşul, nu pricepu nimic.

Fusese şi el luat prin surprindere de agitaţia Jupânului care se chinuia acum să lase liberă, de sub mustăţile ca o mătură zburlită şi rărită de atâta trecere a timpului, explozia de râs sănătos şi plin, şi bogat, şi mustos care îl făcuse vestit; sforţarea lui nu izbuti însă.

— Care propietar?, întrebă Didi Sfiosu.

Glasul lui redevenise viu, baritonal, glas de actor încă viguros, deşi nu se mai putea ascunde drojdia acrită a băutorului cu state vechi în slujba alcoolurilor tari şi a şpriţului rece.

— Propietarul locantei!, răspunse, din mijlocul salonului unde părea că încremenise, bătrânelul cu pălăriuţa de vânător şi bastonul cu mânerul vârât în buzunarul vestonului vişiniu.

. . . . . .

— Şi am închis locanta! Atunci! Pe loc! Am chemat băiatul şi i-am spus:

„Băiete, închizi uşa după dumnealui. Încui bine! Vezi că se încuie de trei ori, nu de două, fiindcă e broască de pe timpuri, cu ivăr gros, lat, cât deştul meu mare de gros. Stingi toate luminile, tragi perdelele, nu laşi un ochi de geam liber, afară de ochiul de la fereastra noastră, care şi aşa dă în Uliţa Pastramagiilor şi o acoperă pe jumătate arţarii. Ai înţeles?!“ „Da!“, zice copilul. Şi se uita la mine speriat, i se umflaseră ochii în cap şi se roşise tot, şi fruntea, şi creştetul capului ras ca la armată, oglindă. Mă şi gândeam: Ce dracu’ are ăsta, *frratello;* dă în primire de frică?! „Pe urmă, ieşi afară şi tragi bara aia de fier peste uşă, pui lacătul şi îl încui şi pe ăla bine şi agăţi de el tot cartonul ăla vechi cu «Închis pentru

renovare».“ „Păi, abia alaltăieri l-am scos!“, zice copilul. „Îl mai pui o dată! Şi salut! Până la noi ordine...“

„Păi, închizi de azi!?“, m-a întrebat atunci Didi Sfiosu, care înlemnise şi el pe scaun; stătea cu paharul în mână ca şi când paharul ar fi fost gol şi se uita la mine, dar sigur nu mă vedea. I se umpluseră şi lui ochii de lacrămi; înţelegea sau mă înţelegea, însă nu credea. Mai zic băiatului: Executarea! Pusesem mâinile pe masă, parcă ar fi fost nişte bolovani şi mă dureau, parcă m-ar fi pisat cineva pe dosul palmelor cu un bolovan. Adevărul e că mi se uscase şi gâtul, iască se făcuse, ţin minte că m-am trezit că nu pot să înghit, mi se încleiase şi limba şi mi se lipise de cerul gurii. Cred că am stat aşa vreo trei, patru minute, cinci, ne uitam unul la altul şi nu ne vedeam. Ştiţi cum are ăsta, *Frratelloo,* buzele, groase, late, taie obrazul în două de la o ureche la alta, aproape, se uitase cu ele întredeschise, ziceai că ar fi dat să râdă, însă când îi vedeai faţa întreagă şi ochii în lacrămi îţi dădeai seama că se ţine greu. Nu l-am văzut niciodată aşa. Avea o faţă de copil bătrân tâmpit! Şi parcă îl văd în balconul Comitetului Central, în anteriul ăla cauciucat, prăzuliu, cu care mătura prin cârciumile noastre de margine, prin bufetele de la Dragomireşti, navetele de vin, din care, la Revoluţie, făcusem un fel de baricadă pe care ne suiserăm ca să fim mai bine văzuţi; să-l fi pozat cineva, ziceai că împietrise statuie, şi mai ales când striga: „Tovarrrăşi!“ şi după „tovarrrăşi“ venea, de unde dracu’ venea, un răpăit de pistoale mitralieră şi el nimic, statuie; dacă mă credeţi, Excelenţă, atunci, cât mă vedeţi de mare, eu m-am închinat, şi nu cu limba în gură, cum fac unii, nu, cu mâna, am făcut crucea întreagă. Şi acum, amuţise...

Aşa, şi cum stam eu acum şi mă uitam la *Frratello* ca, nu ştiu cum să zic, „Monumentul prostirii în faţă“, adică bustul... Adică vine cineva şi te prosteşte în faţă şi tu nu mai ai ce spune. Adică, nu se poate, domnule, zici, dar în gând. Şi,

atunci, auzi în ureche: „Uite că se poate!“. Aşa, şi cum stam eu şi mă uitam la *Frratello*, mă trezesc cu băiatul iar lângă mine, cu chelnerul.

„Nu se mai găseşte cartonul cu «Închis pentru renovare», zice băiatul şi-mi arată alt carton. Numai ăsta, cu «Închis». Închis, fără nimic!, adică definitiv. Ei bine, Excelenţă, pot să vă spun acum că, în clipa aia, m-am împăcat: Gata! S-a termenat! Mă retrag şi eu tot definitiv. Adio Revoluţie, adio luptă, adio propăşirea patriei, adio popor român, îmi iau viaţa pe cont propriu! Am înţeles, adică, de fapt, n-am înţeles, dar în fine... Nu vreau eu acum să vă stric tocmai Domniei Voastre cheful, nu e nici cazul, şi nu e nici consult. Excelenţă, dacă mă mai puteţi asculta, acum, o secundă, atât, secunda asta şi închei: ei bine, atunci i-a căzut lui *Frratello* o lacrimă din ochiul drept, am văzut-o cum s-a strecurat printre gene, a picurat şi s-a rostogolit pe obraz. Cred că era de foc! Şi atunci a zis:

„Păi bine, *frratello*, ăştia şi pe noi ne dă afară!?“

„Deocamdată numai pe mine!, zic eu, care mă dezmeticisem; mă arsese şi pe mine lacrima lui şi m-am trezit din arsură şi zic iar, vrând s-o dau pe glumă, fiindcă muream dracu’ cu fălcile încleştate... **numai pe mine, deocamdată;** tu ai sălaşul în Deal, acolo văd că mai întârzie“...

„Mai întârzie?“, întreabă el, şi iar cu glasul ăla al lui de câine, dinainte de a începe să mestece măselele pe uscat...

Şi atunci, pe loc, la secundă, mi-a venit ideea să dau **Ultimul bal!** Nici n-apucase copilul ăla să agaţe afară cartonul cu «Închis» şi eu şi concepusem «Invitaţia», o şi vedeam, cum o vedeţi Dumneavoastră, Excelenţă, acum, aici, pe masă.

Coriolan Pomposu se trăsese în jilţ ca şi când ar fi vrut să intre în spătarul înalt şi să se înalţe odată cu spătarul, să nu treacă spătarul de creasta frizurii lui ca un pampon, însă rămăsese cu tălpile cizmuliţelor spânzurate deasupra podelei

şi ascultându-l pe jumătate amuzat, pe jumătate nehotărât, între iritare şi enervare fățișă, se gândea cu ce picior să încerce coborâtul la plecare; nu-i plăcea cum aluneca acest așa-zis **Ultim bal la *Şarpele Roşu*** spre o petrecere cam deocheată, cu Filarmonica pusă pe cântece cu hoţi şi hoţie şi mai mult fără perdea, deşi începuse destul de cuminte, însă începutul se dovedise destul de scurt, nu trecuse de antreurile subţiri, cotropite iute de tocătoarele sugrumate de porcăriile lumii, muruite zdravăn în usturoi, care o făcuseră pe Laura să nu-şi mai poată stăpâni şiroitul lacrămilor din ochii înroşiţi brusc şi de fumul grătarului, care se ţinea după chelneri, dar şi de damful ardeiat, ridicându-se şi el ca un fum din mormanele de mici borţoşi, rumeniţi grijuliu după ce înainte fuseseră undiţi în cazanele cu zeamă de oase în care clocotiseră măturoaie stufoase de cimbru.

Nu-i conveniseră deloc nici viclenia, descoperită abia acum, cu care Jupânul pusese la cale acest bal şi nici mai ales graba cu care dădea pe faţă „subtextul stanislavskian“ – cum se spunea în teatru – al poveştii cu apariţia „propietarului“, fără să-l mai aştepte pe Elefterie Teoforu, special parcă înainte de a sosi şi el la zaiafet, şi era sigur că strategia Jupânului nu avea alt rost decât să-l facă pe Lider solidar cu cauza lor, a veteranilor de tip nou, „profitorii jertfei patriotice“, cum se aventurase să-i eticheteze, pitoresc şi cu mare priză la publicul larg, un pamfletar mai bătrân căruia nu-i prea păsa de reacţia cercurilor oficiale, care nici ele nu se sfiau defel să se prevaleze, adesea, ca de un memento pedepsitor moral, şi chiar amenințător, de prezenţa aceluia la anume praznice şi evenimente care veneau să le consolideze poziţia.

Atunci, ca la o comandă, dar chiar în clipa când se năpustiseră dinspre bucătărie, pe uşile batante, băieţii cu rândul al doilea de tocătoare, cu măduvioare şi fudulii despicate, nu grăbit, pe îndelete şi numai cu vârful cuţitului, ca să se vadă

bine şi fudulia mare cât a fost, şi fudulia mică, şi ficat cât roata carului, şi rinichi, toate aşezate pe frunze de varză albă şi roşie, în celălalt capăt al locantei cineva dintre musafirii cei noi se ridicase în picioare şi ceruse Imnul.

— Nu!, apucă să strige Jupânul. Nu! Şi dacă nu e cu supărare, Imnul mai despre ziuă şi dacă se poate la ziuă!

— Te-ai gândit bine, îl încurajă Coriolan Pomposu, căruia nu-i scăpaseră nici amărăciunea poveştii cu tăbliţa pe care scria «Închis» şi nici veninul dezamăgirii şi al reproşului din intervenţia lui Didi Sfiosu, după cum nu putuse trece nici peste acel „deocamdată“ ironic al Jupânului la adresa înaltului consilier din Deal, cu care acesta catifelase perfid o bănuită scoatere din scenă a celor doi în acelaşi timp.

Te-ai gândit bine!, îl asigură iar Coriolan, îngrijorat că petrecerea ar fi putut fi invadată şi mai curând de tot ce se aştepta el mai rău într-o astfel de împrejurare care ameninţa să scape de sub control în acel moment.

— Nu vreau să stric nici o etichetă, continuă Jupânul acum liniştit dinspre partea muşteriilor, mai veseli şi mai năzbâtioşi, nu vreau să vă deranjez, zise el acum cu un glas de litanie, plângăcios, de suferinţă înăbuşită, nu vreau să vă inoportunez, însă dumneavoastră care sunteţi mai tânăr, ca să zic aşa, mă înţelegeţi mai bine, nu mă refer la vârstă, mă refer la noua generaţie a mersului Revoluţiei, mai cu picioarele pe pământ, mai pragmatică, nu la timpul unu al Revoluţiei, mai rigid, mai bolşevic, mai...

— La timpul doi, rânji Didi Sfiosu care ascultase supus, cu capul în pământ, istoria Jupânului la timpul doi al Revoluţiei, adică dumneavoastră – întări el, explicând formula pe care Coriolan Pomposu o cunoştea; ştia că începuse să circule prin lumea „veteranilor“ grupaţi, şi de la o vreme mai mult decât gălăgios, prin diverse asociaţii şi uniuni, şi federaţii, uneori, paradoxal, direct antagonice, deşi se revendicau din acelaşi

trup, însă şi în geografia lor apăruseră şi se desfăşurau la vedere acute fricţiuni şi, la fel ca în lumea îmbogăţiţilor peste noapte, şi aici, tot din cauza îngustării, prin înmulţirea numărului veteranilor, a plajei de avantaje. Se ajunsese până într-acolo încât, la atâţia ani de la „deranjul din decembrie“, nimeni nu mai ştia cu exactitate numărul revoluţionarilor şi nici Justiţia, chemată să facă ordine, nu mai prididea să se lămurească odată care adeverinţe şi certificate, şi brevete, şi mărturii solidare sunt autentice şi valide în faţa unei legi care şi ea se schimbase, iar gazetele, ca nişte guri de petice şi spurcate, nu se mai fereau să spună pe şleau că se ajunsese la tipărirea şi vânzarea unor adevărate „Bule papale“, de merite peste merite, ce se tot recompensau şi nu se mai terminau de recompensat. Intrase în gura gazetelor şi un fel de papă al acestor Bule, pe care îl târâseră judecătorii prin procese fără să se lămurească nici atunci mare lucru din pomenita afacere cu „Bule ale Revoluţiei“, de vreme ce acel papă cădea mereu în picioare şi, când ţi-era lumea mai dragă, te trezeai cu el în tot felul de prezidii şi pe la tot felul de depuneri de coroane şi nu o dată chiar Liderul se văzuse în situaţia de a fi însoţit de acesta la o serbare cu tâlc, unde omul juca bine şi foarte convingător rolul de „veteran erou“, deşi nu fusese, din câte se ştia, pus niciodată într-o situaţie care să facă lumea să se minuneze că scăpase viu şi nevătămat. Se cuibărise bine prin prezidiile scutitoare de întrebări indiscrete şi de aici poate că i se şi trăgea ocolirea respectuoasă de către întrebările nedorite şi avea şi darul, trebuia neapărat recunoscut aceasta, de a se dovedi foarte descurcăreţ în împrejurările noi, când intrau în acţiune jocul culiselor şi iţăraia mizeră a combinaţiilor unde se cereau vidanjorii. Şi cum politica nu se poate dispensa de nici un fel de meserie, cine avea nevoie să se arate mereu cu manşetele strălucitoare şi degetele ca laptele n-avea încotro şi ţinea la preţ şi vidanjorii. Bebe Burtosu se afla şi el acum,

firește, la o masă apropiată și cu o ureche bine exersată auzise și povestea Jupânului, și intervenția lui Didi Sfiosu.

— Aferim!, se auzi glasul lui și Liderul întoarse surprins capul spre el. Aferim, Excelență, însă noi tot vă iubim. Timpul doi e cuvântul adevărat.

Rostise propoziţiunea din urmă printre clefăiturile mormăite, căci nu putea să renunțe la mestecarea fericită a unui mustos ardei gras, roșu, rumenit cu toată răbdarea și îmbăiat în ulei aromit cu oțet de prune și ceapă albă, tocată mărunt ca să-și lase și ea mustul fraged, usturător.

— Aferim, de trei ori!, mai apucă el să spună înainte de a se repezi cu șervetul alb să liniștească arsura de foc a ardeiului care îi frigea buzele groase și bărbia încreţită, rotundă, ca o mingiuță de cauciuc sprijinită pe gușa bogată, răsfrântă deasupra gulerului desfăcut larg, ca să facă loc acelui șervet întins apoi, ocrotitor, peste cravată și peste reverele vestonului bleumarin.

Mai mult grohăia decât vorbea, și în acest grohăit se scufunda, ca și când s-ar fi bălăcit, iar acel „aferim“, care sublinia pentru Lider o siguranță agresivă, vulgară, ofensatoare, care îl crispase de atâtea ori și îl făcuse să se retragă nu intimidat, desigur, dar stânjenit în orice caz, din conversaţiile cu marii veterani și să se păstreze cu o abilitate greu dobândită la o anumită distanță de această lume „prea vie“, zicea el, eufemistic, „prea vitală“, „debordant vitală“ pentru condiția lui de rob al bibliotecii și al cabinetului, și al parfumului de tutun îmbălsămat cu mirodenii exotice, cuibărit cu o perfidie savantă între pereții, căptușiți cu cărți rare și cu tablouri, și hărți vechi, și statuete de abanos, ai universului său, acesta cu adevărat domestic.

Spre deosebire de ei, care cultivau lozinca obligatoriu câștigătoare a „pumnului în masă“, Liderul era adeptul filosofiei politice a „funiei de mătase“, a sufocării adversarului cu funia

de mătase, învăţată, aceasta, într-adevăr ambiţios, pentru a ajunge curând premiant, de la Elefterie Teoforu, de la care aflase şi arta scoaterii incomozilor din joc, pe afetul de tun al funeraliilor naţionale, încât ce-ţi rămânea să mai admiri, în cazul unor astfel de evenimente, era teribila stăpânire a durerii şi a lacrămilor care cutremurau asistenţa, mai ales când Elefterie Teoforu citea – cu glasul lui plin, rotund, bărbătesc, egal, uşor metalic, dar atât cât să dea sentimentul că posesorul lui este sănătos şi puternic şi stă zdravăn pe picioarele lui – textul scris pe panglica lată a uriaşei coroane cu trandafiri albi, ca la mirese. Aici, în aceste împrejurări, învăţase Liderul esenţa artei politice şi era demn de recunoscut şi de elogiat meritul său de elev silitor, receptiv şi capabil să-l continue pe dascăl şi chiar să-l întreacă. Însă, de la o vreme, simţea, cu un simţ al său unic – de fiară crescută într-o familie de credincioşi bigoţi ai unei religii care nu putuse să mascheze până la urmă cruzimea sângeroasă cu care ţinea să conducă omenirea cu cnutul, spre o iluzorie fericire, şi cu un fler de fiară numai aparent îmblânzită, întotdeauna aflată chiar fără voia ei la pândă – simţea că lui însuşi a început brusc să i se pregătească, pe neaşteptate şi cu o şocantă seninătate, o funie străvezie de mătase şi, la un moment dat, avusese impresia că aude apropiindu-se şi fâşâitul roţilor cauciucate ale afetului de tun.

— Să conducă azi timpul doi?, întrebă Didi Sfiosu cu o candoare atât de bine jucată, încât în ochi i se şi aprinsese o luminiţă jucăuşă, de copil fericit şi mândru de ceea ce ar putea descoperi. Însă nici veteranii nu pot rămâne pe drumuri. Aţi citit invitaţia? **Ultimul bal.** Adică?, întrebă el. La ziuă, vasăzică, strada! Umplem iar strada!, păru el să accepte învins situaţia.

— Nu înţeleg!, zise Laura, care urmărise atentă discuţia din care nu reuşise să desprindă nici un sens anume, deşi

instinctul o făcea să bănuiască, temătoare, că pe dedesubtul replicilor se ascunde un reproş care i se adresa soţului.

— Nu vă îngrijoraţi, doamnă!, se grăbi Didi Sfiosu să o liniştească, suntem numai între ai noştri, nu e nici un pericol dacă mai încrucişăm şi noi, la o sfântă masă tovărăşească, aşa, de-un pamplezir, câte un cuţitaş de cofetărie... Nu trecem mai departe, suntem gentelmeni, iar Excelenţa Sa e Liderul nostru, defilăm cuminţi împreună, însă e bine să mai cunoaştem şi câte un necaz. Nu e aşa, *fratello*?, încheie Didi, filosofic, *speechul* său prevenitor pentru Coriolan Pomposu, care acum mângâia liniştitor mânuţa durdulie a Laurei.

— Pamplezirul?, îi fură din zbor ideea Bebe Burtosu, sfârşind de mestecat, la fel de zgomotos şi înecat cum vorbea, al treilea ardei şi ştergând, cu acelaşi şervet pus mai înainte să usuce buzele unsuroase, lacrămile care îi cotropiseră colţul ochilor. *Fratello!,* strigă apoi, părăsind urmarea cuvântului pamplezir, m-ai nenorocit, *fratello,* şi, mă scuzaţi Excelenţă!, m-ai nenorocit cu ardeii ăştia de foc, nu mi se mai vede deloc înainte de usturime, îmi iese pe nas, să mă iertaţi şi dumneavoastră, domniţă. Aşa, apucă el să deschidă ochii, pamplezirul are şi el hazul lui, la o distracţie, la un bairam, la o cumetrie. „De ce, domnule, te întreabă cineva, adică de ce?“ Şi tu zici – ca să se înţeleagă că a fost o glumă – „de-un pamplezir!“. Adică, aşa mi-a trecut mie prin cap trăsnaia asta, ca să mai râdem! Nu?, întrebă el, continuând să-şi şteargă obrajii şi ochii, şi fruntea, năpădite de o sudoare bogată, ca şi când l-ar fi ţintit cineva cu pâlnia unei stropitori. Păi, de-un pamplezir am ajuns să ne aruncăm noi, acum, în stradă? Fiindcă toată lumea a înţeles unde bate invitaţia Jupânului: veniţi, adică, la ceremonia de adio! Şi noi? Noi?! Nu face, dragă, să te enfroasezi, e vorba de-un pamplezir!

— Ce s-a-ntâmplat?, şopti şi mai îngrijorată Laura la urechea lui Coriolan Pomposu, care în timpul acesta, cu un ochi

şi o ureche la Bebe Burtosu şi cu alt ochi la uşa de la intrare, izbutise să pună jos, pe podea, sub masă, talpa întreagă a piciorului drept, alunecând pe neobservate de pe scaunul prea înalt.

Prin fumul tocătoarelor cu mititei şi fudulii, şi măduvioare, şi rotogoale de mămăliguţă în cupe de foi de varză albă, purtate pe tocătoare mici de lemn, la uşă se bănuia o anume agitaţie păstrată sub control de doi sau trei bodyguarzi care, cu numai câteva minute înainte, făcuseră, cum se zice, traseul printre mesele pline cu patru, cu şase, cu şapte, cu opt muşterii, unele chiar cu nouă şi zece, cu scaunele înghesuite cât se putea ca să încapă şi „pristosul de contigent", vorba Jupânului.

— Vine *frratello,* Excelenţă!, îi spuse el mândru Liderului. Înseamnă că a venit toată Revoluţia şi la unele mese stau ca pe baricadă, sub gloanţe, cu gurile de foc ale sticlelor cu Crâmpoşie îndreptate spre ei ca gurile „katiuşelor".

— S-ar putea să vină Teoforu!, îi şopti Coriolan Laurei, drept răspuns, aplecându-se spre căpşorul ei cu zulufi aurii, văd că băieţii care au făcut de vreo două-trei ori traseul până la masa noastră au ajuns la uşă şi o tot deschid şi o închid, să cerceteze strada. Probabil că i-a anunţat!

— Dar eu tot nu înţeleg!, insista Laura aproape scâncind. Iar îţi reproşează ceva? Îi dă cineva afară? Ce-i cu pamplezirul ăsta?

— Nimic!, o linişti iar Coriolan Pomposu, prinzând-o drăgăstos cu braţul stâng pe după umerii mici.

Se îmbrăcase într-o rochie de seară de un violet stins, o mătase care făcea ape şi valuri în lumina intenţionat săracă a locantei, şi asortase la ea o gentuţă din aceeaşi mătase, pe care fuseseră cusute fără zgârcenie perle argintii, iar mânerul întreg era tot din perle argintii, două şiraguri ca două toarte, şi ea nu mai contenea să le mângâie şi să le încălzească astfel şi parcă ar fi luminat. Pentru prima dată la o sindrofie,

încălţase pantofi cu tocuri, dar trebuia să se ţină foarte strâns de braţul lui Coriolan, căci simţea că îşi pierde echilibrul şi se duce rostogolit în mers.

— Nimic demn de neliniştea ta, continuă şoptit Coriolan. Îţi spun acasă, pe larg; au uitat că strigau în piaţă: „Nimeni nu e mai presus de lege“. Dar vorbim acasă. Acum amuză-te şi fii veselă!

— Mă ustură îngrozitor ochii, scânci iar Laura care de când venise, înainte de a se cuibări rotunjoară pe scaunul cu spătar înalt, ceruse o pernuţă ca să poată ajunge la masă ca toată lumea.

Acum se uita înspăimântată la cele trei tocătoare înghesuite pe faţa mesei lor, cu mânuţele ridicate ca nişte apărătoare, cu palmele îndreptate drept spre micii şi măduvioarele, şi fuduliile care încă sfârâiau făcând să sară în stropi agresivi mustul bunătăţilor care făceau poezia fără egal a petrecerilor la *Şarpele Roşu*. Însă ea era pentru prima dată aici, nici igrasia duhnind a vin acru şi trezit, insinuată în pereţii locantei, nici pestriţăraia artiştilor Filarmonicii ocrotiţi de coviltirul de căruţă ţigănească atârnând deasupra scenei improvizate pe care fuseseră urcaţi, nici lumea toată care se chinuia să-şi găsească un colţ de masă mai avantajat de o bună vedere spre masa Liderului, dublă faţă de celelalte şi la care trei scaune fuseseră lăsate neocupate în aşteptarea lui Elefterie Teoforu, care promisese destul de evaziv că ar putea veni, dar nu confirmase şi ţinea într-un adevărat suspans întreaga suflare, nehotărâtă, şi ea, dacă să dea sau nu încă drumul la baierele zaiafetului, sperând toţi ca acesta, de data asta mai ales, să fie înţelegător faţă de cele lumeşti...

— Suntem între noi şi numai ai noştri!, se justificase Jupânul la sosirea lui Coriolan Pomposu care venise la fix, la 21, cum cerea «Invitaţia», găsind locanta plină ochi. Noi,

Excelenţa Voastră şi..., adăugase Jupânul, dar nu mai spusese numele celuilalt înalt oaspete. Se înţelegea.

Coriolan Pomposu sosise pentru prima dată fără bodyguarzi şi nu mai coborâse dintr-o maşină oficială, ci dintr-un jeep pe al cărui număr se citeau iniţialele lui: CP. La volan stătea însă acelaşi ofiţer, fireşte, civil, în cămaşă ca şi şeful său, şi care se grăbise să deschidă portiera numai doamnei pe care, împreună cu Liderul, ajuns sprinten lângă uşa Laurei, o ajutase să coboare, însă biata de ea, atât de mărunţică şi chiar cu tocuri la pantofi, crezuse că ameţeşte când descoperise la ce înălţime faţă de caldarâm se afla perna de pe care se smulsese, vrând să sară, la fel de sportivă ca soţul. Fără să vrea, desigur, întorcându-se cu spatele şi căutând scara jeepului, şi ea înaltă, şi negăsind-o se dezechilibrase, derutându-i şi pe Coriolan, şi pe ofiţer, aşa că alunecase printre ei fără ca braţele lor să o mai poată atinge şi aterizase pe trotuar, cu jupa rochiei umflată ca paraşuta.

— Doamne, ce m-am speriat!, încercase ea să zâmbească ducând mâna la poalele rochiei, care nu-i mai putuseră ascunde chiloţeii albi de mătase, ajuraţi bogat, ca şi ai fetiţelor de la grădiniţă, îmbrăcate anume pentru serbarea sfârşitului de an.

Înfăţişarea toată a Laurei o păstra parcă în acest univers infantil, însă, văzută îndeaproape, consoarta Liderului nu putea ascunde îmbătrânirea precoce, şi atunci, dacă priveai mai atent, impresia era că te aflai în faţa unui copil bătrân, maturizat ostentativ, poate de o boală ascunsă; buzele rujate prudent, cu acea alifie din fructe cu care îşi dau chiar fetiţele spre a li se rumeni buzele, obrăjorii bucălaţi şi rotunzi, cu transparenţa pielii acuzând şi ea o fragilitate tipică pentru culoarea convalescenţilor, mânuţele durdulii, cu degetele scurte şi mici, cu unghiile sidefii şi pernuţele din podul palmelor traversate de liniuţe trandafirii, urechiuşele cât un

degetar, cu nelipsitul rubin cât gămălia unui ac, zulufii blonzi, spălăciţi, şi bretonul la care apelase în ultima vreme tocmai pentru a o păstra în universul adolescent, picioarele scurte şi plinuţe ca nişte sticle de lampă numărul cinci, poate mai borcănate, sporite în ciudăţenia lor infantilă de tocurile înalte ale pantofilor cu bot de raţă, toată alcătuirea ei răspândea sentimentul pe care ţi-l lasă imaginea copilului bătrân înainte de vreme, şi ce era curios era faptul că pe dosul palmelor apăruseră, tot înainte de vreme, căci abia se apropia de patruzeci şi cinci de ani, acele infime puncte cafenii care sunt, adesea, semnul îngrijorător al oboselii ficatului şi, astfel, al începutului bătrâneţii.

Intraseră pe uşă amândoi odată, fiindcă aveau loc, braţ la braţ, urmaţi de Jupân, după care se şi auzise slobozirea mecanismului clanţei. Nu-i mai însoţea nimeni, ca altădată, nici măcar şoferul; un chelner cu pardesiul Laurei pe braţ se grăbea să-i ajungă din urmă şi muşteriii se bucurară să-l vadă pe Coriolan Pomposu în sfârşit eliberat de cohorta bodyguarzilor.

— I-a luat pâinea de la gură nemernicului ăla cu „Ciocoii noi cu bodyguarzi“!, se auzi cineva, de la o masă, tocmai când Coriolan trecea prin dreptul ei. I-a luat caimacul!

Atunci izbucniră aplauzele care veniră să-i întâmpine, deşi în primele secunde păreau să fi fost uitate datorită surprizei cu adevărat şocante, produsă de intrarea lor atât de cuminte faţă de ighemoniconul bogat, aproape oriental, şi faţă de paza care îi însoţea pe nomenclaturiştii zilei, încât până şi la un biet spectacol din repertoriul săptămânal al Operetei, dacă s-ar fi gândit să se ducă şi vreunul din capii ierarhiei, spectatorii obişnuiţi trebuiau să intre în sală prin cadrul cu infraroşii şi să fie percheziţionaţi cu o meticulozitate umilitoare.

— I-a luat caimacul!, insistă să i se audă glasul acel mesean care nu era altul decât Oaie Seacă, revenit de curând la turmă, după ce şi el slujise la două capete, până în ziua accidentării generalului Dorobanţu la vânătoare.

I-a luat caimacul definitiv!, încheie el.

— De, de!, îl descurajă Jupânul din mers, încercând să treacă înaintea Liderului, să-i arate drumul la masa rezervată. Nu prea cred, bătrrrâne!, mai zise el aşteptându-l acum pe Coriolan care se oprise să-i dea mâna chiar lui Oaie Seacă, ridicat grăbit în picioare şi aplecat slugarnic peste masă, gata să răstoarne, din devotament, sticlele de vin şi paharele, şi muntele de fleici de pe tocătorul de lemn din mijloc, peste care poalele hainei mai trecuseră de două ori în ritmul temenelelor. Eu îl cunosc mai bine, camarade Oiţă! Ăsta şi la comunişti a făcut la fel! Ziceai că nu-l mai poate opri nimeni să se repeadă să-i pupe în bot şi, când s-a aşezat la maşina de scris, i-a făcut să nu mai pridideascâ să-i scoată cartea din galantar. Aici la masă, unde m-a pus şi pe mine, care eram şi cam făcut, să semnez o declaraţie că permit să înceapă şi romanul **Ultimul bal la *Şarpele Roşu,*** tot aici, acum vreo trei seri, zicea că ce-a fost până acum e nimic. Acum, lăsă el glasul jos, ca să-l audă numai Coriolan Pomposu, ca un semn al solidarităţii şoptite, acum, zice: „Îl fac şi pe Teoforu, şi pe toţi până la zi, fiindcă trebuie să rămână şi ei!“ Şi pe urmă, mai spre ziuă, se grăbea Jupânul să toarne tot până ajungeau înalţii oaspeţi la locurile lor, în timp ce Liderul strângea mâinile care se întindeau spre el, căci muşteriii toţi se ridicaseră în picioare şi încă mai aplaudau, zice: „Acum îi fac pe toţi, fiindcă pe mine patima politicii m-a lăsat. Acum pictez şi nu vreau să rămân dator nimic; tablou complet!“

— Şi opoziţia?, întrebă Coriolan amuzat.

— Şiii!, confirmă vesel Jupânul. Tot! Tablou complect!, zicea. Aici, chiar aici!, îi arătă el apoi Liderului masa la care

se afla Didi Sfiosu, venit de la începutul începutului. Aici stăteam!

— Să-i spui şi dumnealui, îl îndemnă Coriolan Pomposu, viclean, cu un surâs bine ţinut în frâu pe buzele care se subţiaseră dintr-odată; îi convenea şi nu-i convenea informaţia, fiindcă „nemernicul“ care îl vizita des altfel, şi nu se sfia niciodată să-l încurajeze în tentativele lui de a-l mai tempera pe Elefterie, ambiţionat în ultima vreme să facă mai grăbit gol în jurul lui, pierzându-i din mers pe mulţi dintre cei cu care pornise la drum, şi se vedea acum foarte bine că nu se ferea deloc să-l pască şi pe Lider, „nemernicul“ era imprevizibil!

De dragul raderii lui Elefterie Teoforu, ocolit în paginile ultimei cărţi, unde greul satirei căzuse pe Lider, nu-l va putea, totuşi, uita nici pe el şi acum, după deconspirarea cifrului de către un gazetar decis, atât de riscant, să nu mai menajeze nici o susceptibilitate, romanul anunţat avea să se vândă cu cheile la purtător şi mult mai bine decât la lansarea furtunoasă, întreţinută provocator şi de declaraţiile autorului, că nu e vorba decât de o poveste ca toate poveştile. Secretul făcuse ochi, nu se mai putea ascunde mare lucru!

— Vine!, şuieră în urechea Jupânului unul dintre body-guarzii care păzeau strada din uşa locantei.

Era un băiat mărunt, cu mustăcioară, rumen ca ardelenii din vârful muntelui, şi cu buze pofticioase, carminate, de adolescent abia dedulcit la pârdalnicele bucurii ale vieţii. De altfel, cu o singură excepţie, dispărută însă curând din garda lui – un individ de doi metri, lat în umeri, cu o ceafă de bou, roşie, care se răsfrângea peste gulerul neputincios al cămăşii şi cu pieptul imens, încât Jupânul îi venea, aşezat lângă el, un fel de nepot mai sărac – , cu această excepţie, în jurul lui Elefterie Teoforu bodyguarzii erau „decenţi“, nu treceau cu fruntea peste creştetul lui şi erau zvelţi, unul singur îndrăznise

să nu-şi cenzureze burta şi cum tocmai acesta mergea înainte, burta lui despica prima valul de simpatizanţi, iar el tot trăgea de poalele vestonului, parcă ar fi vrut să le întindă peste pântecul bombat, însă nu izbutea să încheie nici un nasture.

— Vine sau a ajuns?, întrebă Liderul binedispus.

Îl distra întotdeauna misterul mic întreţinut de bodyguarzii lui Teoforu cu acest „vine“, anunţat încă de pe când acesta se mai uita în oglindă să vadă cum îi stau linse şuviţele părului, din ce în ce mai argintiu spre tâmple, atunci când nu mai avea timp, la frizer, să şi le păstreze într-o foarte fină cănire. „Nu e bine ca poporul să te vadă că îmbătrâneşti“, îşi spunea el foarte atent şi la culoarea obrazului, mereu pudrat şi dat cu o vaselină care îl făcea să lucească necontenit, deşi pe frunte şi pe umerii acestuia se insinuau, de la o vreme, pete cafenii care îşi tot lăţeau suprafaţa şi se tot închideau, unele devenind maronii de-a binelea. Însă crema pe care o folosea, poate amestecată cu fond de ten, izbutea să le unifice şi să dea obrazului întreg, până la urmă, o culoare de piele bine bronzată. De foarte aproape văzut şi privit atent, obrazul său părea cârpit, peticit, ficatul îşi spunea cuvântul şi spuza lui nu trecea neobservată. Suplu însă, şi încă foarte elastic, încât se bănuia că la tinereţe fusese un dansator de clasă, iar cineva dintre foştii colegi din tinereţe îl denunţase cu umor şi tandreţe ca fost membru al unui ansamblu studenţesc de dansuri, unde se exersase şi ca un curtezan de succes, slăbiciune care nu rămânea neobservată nici acum, când trecuse de jumătatea drumului dintre şaptezeci şi optzeci de ani, Elefterie Teoforu avea un dar de zile mari, cu adevărat, de a trece drept un om de o căldură sufletească rară, ştia, când voia, să exprime, până şi prin cel mai neînsemnat gest, o bonomie şi o bucurie omenească, şi o apropiere care îi făceau pe toţi, când se aflau lângă el, să dorească să-l îmbrăţişeze şi să-l sărute şi era

îmbrăţişat şi sărutat pe amândoi obrajii de fiecare dată, ca şi când ar fi fost aşteptat o viaţă şi acum, în sfârşit, venise.

„Nu e sentimentul încercat la întoarcerea fiului risipitor, teoretizase o lichea din anturajul lui, un fel de ţârcovnic sau de răspopit gâfâind mereu ca şi când abia atunci se ridicase din genunchi, încheind cea de-a cincea sută de mătănii pentru iertarea păcatelor grele, e altceva. Aici ar trebui o parabolă nouă, parabola sosirii, nu a întoarcerii, şi nu a fiului risipitor, parabola sosirii fiului ocrotitor.“ Şi bucuros să asiste la atâtea îmbrăţişări şi sărutări în vizitele lui Teoforu prin ţară, răspopitul strecura printre dinţi, grijuliu: „Dar mai lăsaţi-l, fraţilor, să respire şi dânsul!“.

— Nu!, îi răspunse, venit la masa lui Coriolan să-l informeze, bodyguardul cu mustăcioară şi buze carminate, linse mereu cu vârful limbii, parcă ar fi fost date cu strugurel, cum se şi gândise Laura, care chiar cu strugurel îşi dădea şi ea, acum, la patruzeci de ani şi mai bine. Nu, acum a plecat din Deal, însă traseul e cel mai scurt şi asigurat de peste o jumătate de oră!

— Deci, urmează să vină?!, îl corectă intenţionat ironic Liderul.

Însă tocmai atunci se auzi, din mijlocul uşii deschise brusc, glasul altui bodyguard: „A venit!“ Destul de tare ca să ajungă şi până la masa lor.

— Vedeţi?, îl întrebă Coriolan, zâmbind ironic, pe mustăciosul care dacă ar fi fost numai cu cinci centimetri mai scurt şi mai pirpiriu niţel ar fi putut semăna cu Chaplin. Îl trădau însă şi faţa bucălată, şi obrazul rozaliu. Şi buzele, evident…

— Mă iertaţi!, zise Jupânul ridicându-se de la masă, mă duc să-l întâmpin. E prima dată când intră aici, într-o cârciumă rău famată ca asta!

— O victorie împotriva puritanismului, se amuză să comenteze Liderul, care coborâse şi el din jilţ, căci „tinereţea“ lui Elefterie Teoforu nu era numai afişată, avea şi o temelie de necontestat.

Ridicând mâinile ca şi când s-ar fi predat tuturor îmbrăţişărilor şi sărutărilor întregii locante şi urmărit de aplauzele invitaţilor sculaţi şi ei brusc, ca şi când ar fi fost împinşi de pe scaune de un resort nemilos, în picioare, încât la unele mese se auzea rostogolitul zgomotos al sticlelor peste paharele care căzeau pe podea prefăcându-se la fel de zgomotos în cioburi, Elefterie Teoforu şi ajunsese la masa Liderului.

— Aaa!, se bucură el. E şi Laura aici! Îmi pare foarte bine!

Şi se şi duse glonţ la biata Laura, pe care o îmbrăţişă, lăsându-se sărutat de ea care, pierită de emoţie şi sufocată de bucurie, îl înlănţuise cu braţele ei mici şi dolofane.

— Aşaaa?!, continuă aferat Elefterie Teoforu, bine v-am găsit!

Şi îi strânse mâna Liderului, apoi lui Didi Sfiosu: „Eşti şi tu aici?“, întrebă el, sau mai bine-zis constată el, ca şi când n-ar fi bănuit că acesta poate fi întâlnit la o petrecere la care tocmai el n-ar fi trebuit să lipsească. Stătea cu spatele la Jupân, nu-l observase, sau se prefăcea că nu-l observase, deşi acesta fusese primul care îi ieşise în cale, Elefterie Teoforu jucând magistral, cum observase Liderul, surpriza şi bucuria de a o descoperi pe Laura, graba de a o saluta pe ea întâi. Avea această ştiinţă de a ignora mascat pe câte cineva pe care nu-l agrea sau pe care nu-l mai agrea sau nu-l mai agrea atunci, în acea împrejurare, şi se foia în faţa acestuia dând mâna cu toţi cei din jur şi zâmbindu-le, şi bătându-i pe umăr, şi răspunzând la salutul lor vesel, nereuşind, absolut artistic, să-l descopere pe cel intenţionat ignorat până în clipa când observau toţi, jenaţi, cum îl ignoră, şi abia atunci cu un „îhî“, murmurat, clipea în semn că l-a văzut, „îhî“, adică „eşti şi tu aici“, însă

nu-i mai întindea şi mâna, se terminase datul mâinii şi se întorcea ca în dans, pe călcâie, la câte un nimeni din grup şi „îhî“, acelaşi „îhî“, însă vesel, cald, binedispus, „îhî, eşti aici, da, da“. Îl văzuse, se bucura, „îhî“, încât acela credea că l-a şi întrebat ceva, „ce mai faci?“, şi se cocoşa fericit încă o dată, cu mâinile date în lături, vrând să zică: „Da, sunt aici, suntem aici, nu puteam lipsi!“ şi Elefterie din nou, „îhî“, cu gura întredeschisă, lăsând să se înţeleagă că a şi zis ceva, „îhî“, ca un mârâit binedispus, deşi nu spunea nimic, nici un cuvânt, se balansa pe genunchii atât de flexibili şi îi cuprindea pe după umeri pe cei de faţă, câţi putea, uitându-l iar, fireşte, pe cel ignorat...

— Eşti aici?, îl descoperi el, în sfârşit, pe namila de Jupân care ştia jocul lui Elefterie şi înţelesese că acesta, dacă nu îi coace ceva, e măcar niţel ofuscat.

— Cum să nu fiu Excelenţă?, răspunse mârâind şi el ca şi Elefterie, pe care îl imita foarte bine la întâlnirile lor mai intime, când venea vorba de Patron, suntem doar la noi acasă, gazdele, cum s-ar spune, nu e aşa? Gazdele balului, nu? Propietarul!

— Şi al locantei!, adăugă susţinător, dar apăsând cu măsură pe cuvinte Didi Sfiosu.

Însă Elefterie Teoforu nu-l auzi, nu catadicsise să-l audă, n-avea nici o importanţă că Jupânul era gazda, sau cine era gazda şi că era la acesta acasă: în timp ce ei toţi erau musafirii, el, Elefterie Teoforu, nu era musafir, el era Elefterie Teoforu, singurul, adevăratul jupân, tot cuprinsul era al lui, şi, evident, şi locanta, şi balul: fără el, nici locanta nu exista, nici balul; prin el căpătau viaţă toţi musafirii şi existau prin el. Acesta era sentimentul pe care îl respira fiecare gest al mâinilor lui, fiecare clipire din ochi, din sprâncene, din gene, fiecare grimasă a obrazului peticit maroniu, împânzit de la o vreme de muşuroaie minuscule care creşteau sub pielea bine lustruită

cu acea cremă amestecată, sigur, cu un fond de ten unificator, ce o făcea netedă, şi numai privirile foarte agere şi foarte pătrunzătoare, şi foarte stăruitoare ar fi putut descoperi acele protuberanţe pregătite să izbucnească de sub pielea catifelată numai aparent. Dar cine avea răbdarea şi liniştea cinică să stăruie mai mult asupra acestor detalii mizerabile, când primul impuls al oricăruia dintre cei care se aflau în apropierea lui, sau veneau numai întâmplător în apropierea lui, era să se bucure că îl vede atât de aproape şi că aude acel „îhî“ ca un cuvânt răspicat, pe care numai emoţia celor din jur nu-l lăsa să-l descifreze?

. . . . . .

— *Frratelloo!,* povestise odată Jupânul, după o audienţă în Deal, într-o seară, în biroul lui, mai bine de un ceas, ascultat cu un interes mereu sporit prin acel necontenit „îhî“ sau numai „îhî“, fără „Mă, *frratelloo!“,* numai „îhî“, a făcut de la un moment dat „îhî, înţelegi“; nici din ochi n-a clipit, nici din gene, şi eu tot timpul am avut impresia că discută cu mine şi m-am trezit, la sfârşit, că sporovăisem câte în lună şi în stele şi el, când mi-am făcut inventarul discuţiei, la sfârşit, mergând pe aleile alea întunecate, parcă eram în timpul camuflajului, fiindcă nu l-am uitat nici pe acela, mi-am dat seama că nu ţin minte nici un cuvânt scos din gura lui, afară de „îhî“, şi eu ce dracu’ nu i-am spus?... Şi îi dam mereu înainte, aveam mereu impresia că zice „Ce vorbeşti, domnule?*“*, sau dragă, cum zice el: „Ce vorbeşti? Nu se poate!“, însă nu zisese nimic, pe cuvântul meu de onoare dacă într-un ceas şi mai bine a zis altceva decât „îhî“, şi eu „Ba se poate, domnule...“ şi aşa mai departe, „se poate“, şi i-am povestit tot ce mai ştiam şi eu despre Lider, ce mai circula prin gura târgului şi despre Ică Gorun, fiindcă despre ăsta ştiam mai mult, şi despre nefericitul ăla de general, Dorobanţu; era cam prin decembrie, înainte de Crăciun, de vânătoarea lor, când dracu’ a fost, când s-a

accidentat nenorocitul şi a făcut infarct, sau i-au făcut ei infarct, dracu' ştie, şi nu mai terminam de pălămătit, cum zic oltenii, şi el, „îhî" şi „îhî", şi „îhî". *Frratelloo,* şi eu trăiam cu impresia că şi pe el îl doare gura ca şi pe mine! Nu spune, *frratelloo,* nimic, numai tu vorbeşti, ca proasta în târg, şi el cumpăra, cumpără, n-aruncă pe tipsia cântarului decât „îhî" şi atât! Aşa m-am trezit şi atunci când m-am dus supărat la el să-i spun că a venit prropietarul şi mă dă afară şi rămân fără *Şarpele Roşu* şi rămâne Revoluţia fără *Şarpele Roşu,* şi e păcat, fiindcă, fie vorba între noi, atât a mai rămas din ea, parfumul de la *Şarpele Roşu,* şi mesele astea ale ei, de lemn, şi tejgheaua acoperită cu tinichea galbenă care imită atât de bine arama, tejgheaua de la *Şarpele Roşu;* e tot ce a mai rămas din baricada Revoluţiei; ea e baricada, e muzeul *Şarpele Roşu* şi i-am spus: aşa trebuie să rămână *Şarpele Roşu,* muzeu, şi el „îhî", însă negru. Nu i-a convenit! „Păi, e posibil, Eminenţă?, i-am spus atunci, fiindcă mă şi înfierbântasem, e posibil ca toţi care au stat la televizor atunci..."

— Ai uitat că la început şi el a stat la televizor!, îi răspunsese Ică Gorun, căruia şi lui îi povestise Jupânul acea audienţă.

— La început, îl apărase Jupânul, pe urmă a venit la bătaie...

— La bătaia din birou, la bătălia din birou, când trebuia să se ia puterea, ripostase Ică Gorun cu acel zâmbet al lui, de adolescent incurabil, n-a venit din stradă, dintre gloanţe...

— Mă rog!, admisese, dar nu foarte convins, Jupânul, însă nu acesta era subiectul, şi nici oful lui, şi revenise hotărât la povestea acelei audienţe.

Şi, zic, ăştia care au venit de la televizor au acum case mari, vile şi aici, şi pe malul Mediteranei, şi pe malul Adriaticei, şi la Nisa, şi la Monte Carlo şi bani, bani mulţi, şi la ei nu mai vine nici un Prropietarul să-şi ia vila înapoi...

„Îhî!“, făcea el, mă încuraja, sau dracu’ ştie ce, şi eu am avut impresia că de fapt a întrebat „Care prropietar?“.

Poporrul!, zic eu, prropietarul, poporrul, de pe urma căruia au făcut banii cu care şi-au ridicat cine ştim noi vilele din care nu-i mai poate scoate nimeni, fiindcă alt propietar afară de ei nu mai e nimeni prropietar, iar pe mine mă scoate afară din coşmelia de la *Şarpele Roşu*, singura mea dovadă că am fost şi eu la Revoluţie, nu? Şi el „îhî“, însă am văzut că iar nu-i convine, dar când i-am atacat pe cei cu vilele şi cu banii am văzut că îi sticlesc ochii, îi convenea, aici îi convenea...

— Şi cum a rămas?, l-a întrebat, la rândul lui, Didi Sfiosu când şi lui i-a povestit audienţa de „pomină“, cum o numea Jupânul.

— Cum să rămână? A rămas că eu am făcut balul ăsta, **Ultimul bal la *Şarpele Roşu***, şi că şi el va veni la bal, adică la înmormântarea *Şarpelui Roşu,* de fapt, va veni la pomana lui...

— Să vedem... se îndoise Ică Gorun, la rândul său, că va veni; lui nu-i plac pomenile, parastasele, înmormântările, fuge de ele.

— Domnule!, îl apărase iar Jupânul pe Elefterie Teoforu, măcar atât; nu i-am cerut, până la urmă, mai mult decât să fie şi el de faţă când punem lespedea uitării pe baricada de la *Şarpele Roşu*.

— De ce lespedea uitării?, întrebase Ică Gorun.

— Fiindcă nu va scrie nimic pe ea. L-am întrebat pe prropietar dacă îmi dă voie să pun măcar o placă de piatrră pe un colţ al zidului dinspre Piaţa Beilicului: „Aici a fost, între anii 1990 şi 2000 şi... *Şarpele Roşu*“*,* fără baricadă, adică fără „ultima baricadă“, şi aşa mai departe, cum aş fi vrut eu de fapt... şi el zice „Nu!“ hotărât; un năpârstoc dacă îl vezi, însă hotărât! Hotărâre de prropietar şi într-un fel îmi şi plăcea hotărârea lui; îşi revenise în glas, avea glas de

prropietar. „Nu!, zice. Nu se pune nici o placă! Aici a fost birtul meu, pe care vreau să-l refac: «La vinu' de la Mitrofani»! Atât. Altă firmă nu pun!“ Păi, nu e firmă, dau eu să-l înduplec, e o placă comemorativă, ca la monumentele istorice.

— Se poate!, a scurtat-o el, însă la mine atâta e istoria: «La vinu' de la Mitrofani».

— Păi, mai zic eu, ca să mă aflu în treabă, parcă dumneata ai venit în Bucureşti, când ai venit, de la Oteteliş?

— De la Oteteliş!, zice, am venit cu sâmburii de nucă. Cu ei am început negustoria, vindeam toamna la borcan cocoşi de nucă, printre mesele cârciumilor, până mi-am făcut un rost; pe urmă m-am însurat cu o fată din Mitrofani, de unde am adus şi vinul, şi birtul aşa a avut firma de la început: «La vinu' de la Mitrofani».

— Şi n-am mai scos nici un cuvânt de la el.

. . . . . .

— Aţi venit?, a început Jupânul, provocându-l pe Elefterie Teoforu să-i răspundă când a văzut că acesta s-a aşezat, în sfârşit, pe scaun, după ce a mai strâns prin jur un rând de mâini întinse fericit spre el.

Scaunul gol, pregătit, era în stânga Laurei, care acum se afla la mijloc, între Lider şi Teoforu, şi acesta o şi cuprinsese cu braţul drept pe după umeri.

— Aţi şi început zaiafetul?, s-a interesat el în loc de răspuns, dar nu se putea şti dacă îl întreabă pe Jupân sau pe Laura, sau pe toţi mesenii la un loc, pentru că la masa mai mult dreptunghiulară decât pătrată, cum erau celelalte, se mai aflau Didi Sfiosu şi consilierul Păunică, venit chiar înaintea lui Didi Sfiosu, ca şi când ar fi trebuit să păstreze el locul şefilor.

— Aţi venit?!, constată din nou, cu o satisfacţie declarată, Jupânul.

— Îhî, îhî, îhî!, fu răspunsul lui Elefterie, şi nu se putu descifra dacă încuviinţase sau numai îşi dresese glasul, al doilea „îhî“ ţinea, totuşi, parcă de dresul glasului...

— Ultimul bal!, exclamă acum Jupânul cu hârâitul său dintotdeauna, puternic răguşit, încenuşat. Închiderrrea!, sublinie el, pornit să-l facă pe Elefterie Teoforu să se angajeze în dialogul pe care îl râvnea. La ziuă, odată cu ultimul vals, oblonul!

Şi cu mâinile lui mari, cu palmele încrucişate, ca două lopeţi cu care se încheiase lucrul, lăsă să se înţeleagă că soarta *Şarpelui Roşu* fusese pecetluită.

— Îhî, îhî!, îl confirmă, în sfârşit, Teoforu.

. . . . . .

— Nu se mira, nu se supăra, nu se opunea, nu se amăra, nu se bucura, „nici întristare, nici suspin“, vorba cântării bisericeşti la înmormântare, asta era, adică, pe el îl lăsa rece, afla ce era de aflat, de fapt ce se ştia şi ştia, fiindcă evident nu acum afla.

— Vasăzică, astă seară dansăm?, s-a întors dumnealui spre doamna Laura, care se roşise toată, parcă ar fi venit la vedere cu părinţii şi se şi găsise un muşteriu...

— Dansaţi, dumneavoastră?, zise dânsa uimită, dumneavoastră? Cu mine?!

— Îhî, îhî, îhî!, zice el cu râsul ăla al lui fără râs, adică numai rânjetul...

— Domnule, nici când arată că râde, şi vrea să arate că râde, nici atunci nu se aude râsul, ca la orice om, ha, ha, ha, adică, nu, el face „îhî“ şi tu crezi că râde şi că moare de râs. L-a văzut cineva râzând cu toată gura? În cascade? Tare? Ca orice om? Ce-i iese dumnealui bine este mârâitul la supărare sau la nervi, la mânie, cum s-ar zice, atunci face „îhî“ şi-şi mai şi drege glasul... atunci aduce la scrâşnetul dinţilor cu Didi Sfiosu... îi povestea Jupânul a doua zi, la o masă anume,

ferită, lui Ică Gorun care venise la bal mai târziu, pe la mijlocul pehlivăniei, după dansul lui Elefterie Teoforu cu Laura, când se mai dezlegaseră limbile şi îşi dăduseră drumul şi lăutarii, şi Teoforu considera că nu mai e consult să rămână.

Jucase graba omului pe care îl ard trebile ţării şi nu mai poate întârzia. Jupânul bănuise că precipitarea lui Elefterie Teoforu se produsese odată cu apariţia târzie şi apoi, mai ales, cu plecarea intempestivă a lui Ică Gorun şi a nevestei acestuia, care avea, în general, un fel foarte apropiat, camarad, de a se manifesta şi de a se insinua şi se zicea că odată, în lume, la o discuţie cu aparenţă de intimitate, nu se putuse opri să nu-l mângâie pe Elefterie Teoforu pe umăr şi să-i spună „Nu-i aşa, dragă?“, ca în familie, între prieteni, dacă nu între neamuri, direct, şi Teoforu se făcuse brusc negru ca smoala şi începuse să-şi dreagă glasul, după care se răsucise iute pe călcâie, cu talentul lui de dansator înnăscut, şi îi lăsase pe toţi cu gura căscată la jumătatea discuţiei. Se aşezase direct cu spatele la ei, nu mai existau pentru el, îşi încetaseră prezenţa la sindrofia respectivă, şi nici Ică, nici consoarta nu mai izbutiseră să se apropie de el să-şi ia măcar rămas-bun.

. . . . . .

— Şi dansul?, întrebase Ică Gorun care venise special la Jupân, la birtul într-adevăr închis, ferecat la uşă de un lacăt cât roata carului, prins cu toartele de două belciuge, şi deasupra cu tăbliţa mare cu «Închis»! Se nimerise şi o duminecă atunci, căci ultimul bal avusese loc sâmbătă, 18 aprilie 2000... cu o săptămână înaintea Paştilor, în ajunul Floriilor, exact în ajunul Floriilor, şi dumineca se potrivise una tristă şi pustie, şi belalie, deasupra Bucureştilor spânzura un soare făcut din fagure umplut cu miere de salcâm, străveziu, însă era cald altfel, o boare clocea peste urbea adormită şi străzile se târau printre case şi blocuri cu o lehamite pe care o simţeai şi în genunchii anchilozaţi ai rarilor trecători; pe la

şase după-amiază, când venise Ică Gorun şi bătuse în fereastra care da în Uliţa Pastramagiilor, cum se înţeleseseră la telefon la prânz, Jupânul încă dormea, deşi se trezise de trei ori de la nouă dimineaţa când făcuse şi poza cu lacătul pus pe uşă şi tăbliţa cu «Închis», bătută în cuie de băiatul însărcinat anume încă de la apariţia lui Spiru de la Oteteliş.

— A dansat, *frratelloo!,* se înviorase Jupânul la deşirarea acestei poveşti. A dansat ca flăcăii! Abia atunci mi-a adresat şi mie cuvântul. Nu mai era mult şi ieşea cucul ăla cu *Le-nin* în cioc să anunţe miezul nopţii şi zice:

— Dragă, când începe dansul?

— Acum!, zic eu şi sar în picioare să caut ţiganii din ochi.

Domnule, are darul ăsta, că te ţine umilit cât te ţine, te poate ţine şi un an întreg şi doi, şi când te bagă în seamă cu un nimic te face să uiţi totul şi să iei poziţia de drepţi, s-a dres busuiocul!, îţi zici. Aşa şi eu, în picioare, cu ochii ca vulturul după ţiganii care se rătăciseră pe la mese şi nu apuc bine să pocnesc din deşte, ştii cum ciocnesc eu, cunoşti, şi ei şi ajunseseră sub coviltir, pe scenă, încă ăla micul, ţambalagiul, se şi cocoşase pe tabla cu sârme, care şi începuseră să ţină isonul. „Balul, zic, iubiţi prrrieteni şi frrraţilor, şi camarrrazi, şi tovarrrăşi, parcă aş fi fost pe barricadă, începe balul! Ultimul bal la *Şarpele Roşu!"* Şi bag, domnule, anunţul care, mi-am dat seama pe loc, m-a nenorocit definitiv. Zic: „Deschide balul iubitul nostru, Eminenţa Sa...". Şi pauza lungă, şi iar „Eminenţa Sa, domnul... şi iar... Elefterrrie Teoforrruuuu!" Şi aplauze... Din aplauzele mele, aplauzele mesenilor; domnule Ică, vacarm, cunoşti cuvântul? Vacarm nu e nimic... Potop, tunete, bombardament atomic şi toată lumea în picioare, şi când mă uit la dânsul, negru, trăgea de buze ca să ne facă să credem că surâde, însă nu-l lăsau obrajii, se făcuseră de piatră... şi aplauzele, ţi-am spus, potop...

— Şi?, se înseninã Icã Gorun lăsându-se pe speteaza scaunului...

— De zile mari, *frratello,* absolut de zile mari, omul e artist, artist mare de tot, nici n-am băgat de seamă când a ajuns cu Laura pe podiumul ăla cât palma, pe care l-am făcut special, fiindcă n-am avut mai mult loc, l-ai văzut; înghesuială, pentru maximul trei perechi care ţin, mă gândeam, să se dea în stambă, acrobaţi, altfel n-ai loc! Însă el a fost singur, exact ca la deschiderea balului pe timpuri, când plăteai să deschizi tu cu cine vreai să te afişezi şi vrea şi dânsa... Şi aplauzele care numai în scandări l-au ţinut.

— S-a lăsat el în scări?, a întrebat înveselit Ică Gorun, care se tot uita la ceas ca şi când ar fi fost grăbit, însă nu se putea desprinde de povestea Jupânului...

— Domnule, zbura biata doamnă Laura, nu atingea scândura, şi lumea în picioare, cu ochii după ei, şi ţiganii mei, furibunzi, rupeau instrumentele, a fost număr mare, mare de tot! Are un dar de a se răsuci şi balansa, şi accelera, şi încetini ritmul, încât îţi vine să crezi că orchestra se ţine de el şi el face melodia... Nu l-ai văzut niciodată dansând? Nu se poate, fiindcă ştiu că vă cunoaşteţi bine, altfel!...

— În cercurile noastre nu se prea dansa; el nu participa la agapele noastre, la tineret, eu nu l-am apucat; ştiu că se spunea despre el că e mare dansator, îmi pare rău că am pierdut demonstraţia, fiindcă e sigur că a făcut o demonstraţie, să culeagă sufragiile pestriţăriei de la *Şarpele Roşu...,* zise Ică Gorun care venise să afle de la Jupân, pe care îl ştia acum printre nemulţumiţi, ce mai zisese Teoforu şi mai ales cum jucase acesta faţă de Coriolan.

— Număr mare, dar scurt... ai dreptate, demonstraţie, a rupt palmele muşteriilor, i-a băgat în buzunar. Adică, vezi, *frratelloo,* cum zicea şi Didi Sfiosu, la plecarea lui, că ştie să fie om, să se bucure la fel ca noi, să danseze, să... Dar n-a mai

avut ce adăuga, şi-a dat seama că nu are cum să mai întindă coarda laudelor... Şi-a făcut numărul, ai venit dumneata şi, scurt, a şi ieşit din reprezentaţie... „Îhâm!“, zice, cu ochii pe cadranul ceasului, tras de sub manşeta dublă a cămăşii, şi Coriolan, care l-a simţit imediat că vrea să plece, i-a şi luat-o înainte: „Plecaţi?“ „Da, dragă!“, cu aerul că asta e situaţia, ceasul lui curge altfel decât al nostru, mai zgârcit, mai chinuit, n-are timp pentru bucuria unei petreceri întregi...

„Laura dragă, zice, eşti aidoma unei aripi de zefir!“ „Dumneavoastră vorbiţi?, zice ea, roşită toată de fericire, care sunteţi un artist“... gratulare reciprocă, mă rog, şi, cum l-ai văzut, brusc în picioare, însă, adăugă Jupânul, viclean, şi dacă nu veneai atunci, tot pleca.

— Nu ştiu, se arătă sceptic Ică Gorun... pe el îl interesa relaţia cu Coriolan din acea seară şi avea nevoie de mărturia pitorească, mustoasă, vie, colorată, a Jupânului, de la care ştia că poate desprinde argumentele unei anume stări şi gradul ei de tensiune, încordarea raporturilor, în ultima vreme, greu, din ce în ce mai greu de ţinut în frâu, dintre cei doi, încordare ascunsă sau, şi mai bine spus, catifelată grijuliu, diplomat, mătăsos, învăluită uneori într-o ironie care se ţesea din vârful buzelor sau din clipirile ochilor, din lucirea furişă, fugară, fulgerătoare a lor.

— Altfel, prietenie fierbinte cu Liderul, mai zise Jupânul ascuţind interesul lui Ică Gorun.

— Zicea ceva în sensul ăsta?, nu se putu abţine, surprins, Ică Gorun să întrebe...

— Ce să zică? „Îhâm“, şi „hm“, şi iar „îhâm“... Vorbea Liderul, de fapt, dar se înţelegea că îl asculta cu plăcere, cum să spun, cu prietenie, îl aproba, îl confirma... La un moment dat a venit vorba de Dandu, care îl salutase foarte reverenţios pe Teoforu la sosire, se chinuise să se ridice în picioare, se şi împiedicase, dacă nu-i trăgea bodyguardul lui Elefterie

scaunul la timp aluneca sub masă, era emoţionat, şi Teoforu, care ajunsese lângă el, zice „îhâm“, adică „Ai venit şi dumneata?“, „Îhâm, îhâm“, şi i-a întins mâna şi un fel de „bine!“, care mi s-a părut că vine de la „îmi pare bine“, cu zâmbetul ăla al lui larg, care îi dezveleşte dinţii bine puşi de dentistul care i-o fi pus, că par traşi la sfoară...

— A venit vorba de Dandu?, insistă Ică Gorun...

— Domnule, a fost un moment dat când s-au năpustit ăştia ai mei cu tocătoarele fierbinţi, a doua oară, dumneata ai prins numai actul trei, când parcă se mai stinsese din puterea jarului pe grătare... Închipuie-ţi locanta asta, acum pustie, zise el şi în ochi îi şi năvăli, parcă, o rouă de lacrămi care îl făcură să înghită de câteva ori la rând, brusc înroşit şi la faţă...

Prin ferestrele scunde, deasupra cărora plutea trist voalul de mireasă al perdelelor, în pustiul locantei se strecurase firavă, dar veselă, lumina plăpândă a acelei după-amiezi de Florii şi poleia tinereşte, de-a valma, spătare de scaune şi feţe de masă în pătrăţele albe şi roşii, pe care nimeni nu mai aşezase, ca până atunci, tacâmurile şi şerveţelele, şi scrumierele, şi vasele mici cu flori din plastic, şi farfurioarele albe în care se puneau „buchetele“ de ardei muraţi, al căror miros de oţet tare se ridica aţâţător, înfiorând nările muşteriilor.

Toată încăperea părea mai cuprinzătoare, mesele nu ţi se mai înfăţişau înghesuite ca atunci când erau sufocate de clienţi, doar scaunele, cu spătarele sprijinite de tăblia mesei, aveau ceva umilitor în poziţia lor, coviltirul de căruţă ţigănească scăpase şi el din chingile care îl ţineau legat de tavanul scund şi se sprijinea acum de corzile ţambalului părăsit, contrabasul alunecase de pe jilţul pe care fusese aşezat şi se odihnea pe scândura scenei improvizate, de undeva, dinspre chepengul care ducea în beci, în stânga intrării, lăsat deschis, venea în răstimpuri o pală de aer rece şi făcea să fluture

paginile uitate ale unui exemplar din *Bomba,* cu fotografia mare a lui Didi Sfiosu.

— Închipuie-ţi locanta asta, acum pustie, cotropită de vacarmul venirii lui Teoforu, odată cu năpustirea nemernicilor cu tocătoarele sugrumate de mormanele de cărnuri rumenite şi sfârâind încă şi de fumul lor, şi de damful lor, şi de iuţimea ardeiului şi usturimea mujdeiului pe care ai mei numai în apă rece îl freacă, nu-l îndulcesc în smântână proaspătă sau în ulei de floarea-soarelui, presat la rece, încât zici că atunci a fost scos din coaja rumenită, ca pe timpuri, în coşarele de prune... Când ai ajuns matale şi dansa Eminenţa Sa cu Laura, abia se închiseseră ferestrele după o răcoreală bună care mai stinsese mireasma năduşelii, fiindcă şi ea se ridicase în tavan, nici nu mai ştiai de ce te ard nările, însă, ţi-am spus, când ai intrat cu doamna dumitale şi s-a speriat şi dânsa de năvala chelneraşilor şi de gurile deschise ale oştii de sticle cu Crâmpoşie, şi de borcanele de Cabernet, fiindcă aşa aduceau Cabernetul, cu borcanele, grătarele nu mai erau de nota zece... De la rândul al doilea, hai, al treilea, scăzuse focul jarului, ce stăruia era dogoarea lui, şi miresmele se mai muiaseră, se catifelaseră, nu mai aţâţau ca la început. Uite că nu pot să-ţi mai povestesc, dau lacrămile peste mine; ştii dumneata ce era aici, la rândul întâi de la tocătoarele cu fleici?! Bănuieşti? Te duce el, gândul? Mie mi se împăienjenesc ochii şi uite, când îi şterg şi îi deschid iar, şi văd pustiul, tristeţea asta... Ştii cum mă văd eu, acum? Parcă ar fi trecut taifunul Flora şi eu am rămas singur în viaţă în mijlocul dărâmăturilor... Domnule Ică, tovarrrăşe, camarrrade, *frratello,* rrrău v-aţi bătut joc, domnule, de noi, de barrricadişti... Păi, dumneata crezi că eu, când strigam „Jos comunismul“, sau ce dracu’ strigam, eu înţelegeam că la chemarea mea trebuie să vină Spiru de la Mitrofani să-şi ia înapoi maghernița asta şi să mă dea tot pe mine, care l-am chemat, afarră?! Pentru că el a stat ce a stat, fiindcă nu-i

venea să-şi creadă urechilor ce aude şi pe urmă a înţeles că eu îl chem pe el să mă dea afarrră... Şi văd că a înţeles bine, nemernicul, şi eu îmi dau seama, domnule Ică, îmi dau seama, văd cu ochii liberi, că asta am strigat eu atunci: „Hai la reîmprrropietărirre!“. Şi omul a venit! Ăsta a fost, domnule, taifunul Flora, în varianta neaoş românească... Uite, nu mai pot să-ţi povestesc... mă ustură ochii, cum te ustura pe dumneata mujdeiul aseară...

Îşi pusese capul în palme şi se uita absent peste pustiul locantei şi Ică Gorun văzu că are lacrămi în colţul ochilor...

— Mă seacă la suflet, *frratelloo,* mă usucă, m-am subţiat de tot, îmi vine pe gât, până în cerul gurii, numai venin; al dracului, domnule, simţul propietăţii, avea dreptate şi Lenin, ascultă-mă dumneata pe mine; dumneata care ai ajuns unde ai ajuns sugând la ţâţa lui Lenin şi acum, vorba aia, te ştergi la cur cu ciocul lui... scuză-mă, dar aşa e.

— Ce e aşa?, întrebă iritat Ică Gorun, observând cum Jupânul alunecă, subţire, în altă direcţie decât aceea pe care i-o sugerase el...

Dar nici el nu se putea opri să nu sesizeze că durerea, într-adevăr câinească, a Jupânului dovedea că tot Lenin avea dreptate când zicea că proprietatea devine la un moment dat mai puternică decât viaţa, poţi să mori pentru ea, poţi să mori fericit, apărându-ţi-o...

— Domnule Ică, îmi intrase în suflet, în sânge, în bojogi, în inimă, în toţi porii, în tot, bucuria propietăţii ăştia! Dumneata nu-ţi închipui cum mă sculam eu dimineaţa şi intram, în izmene, în locanta asta, să o mai văd o dată până o aranjau, cum o aranjau, amărâţii aştia de chelneri. Şi mă aşezam în izmene, desculţ, la o masă, singur cuc, mă uitam la pustiul ei, nu era ca ăsta, parcă ar fi un cavou gol, care-şi aşteaptă clientul, goliciunea aia mă umplea pe mine atunci de sănătate... Jupâne, mă gratulam singur, ca şi când ar fi vorbit

locanta, ca o muiere, cu mine, sunt a matale! Ha, ha, ha, hârâi el mai mult, fiindcă nu putea să râdă, şi lovi cu palma mare în mijlocul mesei; n-ai cum să înţelegi!...

Se lăsă o tăcere umedă, mai curând vâscoasă, creştea din toate crăpăturile pelinul mucegaiului amestecat cu jilăveala tencuielii abia dată cu var peste scorojeala imposibil de stăvilit...

Pe urmă, Ică Gorun citi pe chipul Jupânului o linişte ciudată care îl făcea să pară străin de pustiul igrasios al locantei; un fir de zâmbet, mai mult un vârf de peniţă care ar fi vrut să schiţeze acel zâmbet, se strecura în colţul gurii lui, s-ar fi putut bănui că şi buzele îi tremurau, dar nu fu decât un fior... Ce vedea Jupânul atunci era iar dansul lui Elefterie Teoforu cu Laura, pe care şi în somnul puţin din dimineaţa aceea îl mai visase de două sau de trei ori, şi ce era curios era că la venirea lui Ică Gorun, care îl şi trezise din aromeala aţipirii de după-amiază, tot dansul ăsta îl visa şi chiar pe Ică Gorun care tocmai sosise, iar nevasta lui, înfiptă ca de obicei, trecând pe lângă platforma rotundă care închipuia ringul în apropierea orchestrei şi în dreapta acesteia, cum se intra pe uşă, nu se putuse abţine să nu-i zică lui Teoforu, cu o amicalitate cam prea apăsată şi subtextuală licenţios, „Vedem, vedem, vedem şi interpretăm“, ceea ce îl indispusese pe Elefterie care, la întoarcerea la masă, jucase brutal scena ignorării lor ca şi când nici n-ar fi fost acolo...

Elefterie Teoforu fusese mitraliat agresiv cu ropote de aplauze de la ridicarea de pe scaun şi până la urcarea pe ring unde, odată ajuns, îşi îndreptase ostentativ umerii, făcând şi o reverenţă apoi, ce avu darul să-l arate atât de tânăr încât stârni brusc admiraţia consoartelor care, rămase cu gura căscată văzându-l în ipostaza de dansator, şi-l închipuiau, fulgerător, pe Elefterie oprit din senin la masa lor ca să le invite la dans...

Era încă zvelt, ajutat şi de un croitor mare, despre care se spunea că ar fi fost croitorul răposatului dictator, şi părea chiar mai tânăr în costumele cu croială englezească, întotdeauna strânse pe corp, cu umeri drepţi, cu pieptul bombat, cu pantalonii cu dungă căzând drăceşte şi tăind agresiv aerul, cu cămăşile cu gulere tari, înalte, mai ales albe, scoţând în evidenţă măsliniul feţei care te făcea să nu ştii dacă vine din culoarea niţel suspectă, vineţie, a pielii, sau în urma unor şedinţe stăruitoare la solar, şi el cu dinţii aceia imposibil de traşi la sfoară, ca în reclamele Kalodont, pe care, totuşi, nu puteai să nu-i recunoşti ca fiind falşi, îmbrăcaţi; cineva făcuse chiar o observaţie care circula în destule cercuri... „E imposibil, domnule, ca zâmbetul lui să mai fie sincer sau adevărat dacă se arcuieşte peste o coroană de dinţi falşi, se vede făcătura şi în zâmbet, însă la fotograf dă bine...“ Îşi peria părul vopsit tot de un profesionist de elită, negru mereu, ameninţat firav de începutul unei albiri abia insinuate... Şi cu toate acestea care îl recomandau încă tânăr, încă în putere, încă zdravăn pe picioarele lui şi chiar încă viril, Elefterie Teoforu, privit de aproape, îşi trăda miezul cariat sau măcar pândit de perfidia cariilor. Ridicând ochii spre chipul lui, când acesta o înlănţui cu un aer focos, care în prima clipă o făcu să-şi piardă respiraţia şi să creadă că, ameţită, va cădea din braţele lui şi se va prăbuşi, Laura descoperi că obrajii lui, atât de lustruiţi în aparenţă, erau ciuruiţi pe sub piele de o pecingine maroniu-vineţie; insuliţe care îi pătau pielea, dar pe dinăuntrul ei, mici cât buricele degetelor ei de copil, dar destul de prezente ca să poată fi descifrate ca o reţea şi mai ales pe frunte, unde una dintre pete, chiar deasupra sprâncenelor periate şi ele atent, se lăţea, mai ales vineţie, cu marginile zimţate mărunt. Văzută de foarte aproape, faţa lui nu mai era faţa unui om sănătos şi se potrivea bine cu acel

rictus câinesc, mârâit, care-i ţinea necontenit loc de zâmbet, ca la fotograf.

— Dansezi atât de uşor, i se păru Laurei că mârâie Elefterie Teoforu şi, ţinând ochii ridicaţi spre faţa lui spuzită de acei pistrui atât de ciudaţi, descoperi că şi sub bărbie se lăţea o astfel de pată, cafenie bine aceasta, şi cobora pe sub gulerul cămăşii spre piept. „O avea şi pe piept?!“, o fulgeră pe Laura un gând pe care îl socoti însă mizerabil şi vru să răspundă la mârâitul lui, dar nu era sigură că acesta spusese ce spusese şi rămase cu gura întredeschisă, nu mai apucă să articuleze nici un cuvânt, tangoul se apropia de sfârşit, într-un vârtej-piruetă, şi partenerul ei o smulse cu o nebănuită tinereţe, răsucind-o în acordurile vijelioase, cerându-i apoi să fandeze şi aproape să îngenuncheze, şi, ameţită, se trezi înlănţuindu-l iar cu braţele, pentru ca ultimele note să o surprindă atât de strâns lipită de pieptul lui care se aplecase peste trupul ei, sprijinit acum de genunchiul lui stâng. Era un tangou apaş, care impunea piruete primejdioase, până la urmă, chiar şi pentru dansatorii versaţi, iar Teoforu se dovedise nu numai atât de mobil, de elastic, de elegant şi de mlădios în desfăşurarea acestor figuri riscante pentru vârsta lui, căci trecuse bine de şaptezeci şi cinci de ani, se apropia de şaptezeci şi şase, dar şi neobişnuit de pregătit pentru ele, parcă ar fi trebuit să facă reclamă unui antrenament de excepţie la care s-ar fi supus în fiecare zi, iar balul nu făcuse altceva decât să-i ofere prilejul să ilustreze performanţele la care ajunsese.

„Arta lui mare de dansator“, se gândea Coriolan Pomposu, urmărindu-i pe Teoforu şi pe Laura, care şi ea îi apărea neobişnuit de elastică şi de vie în braţele lui Teoforu, pe când până atunci nu izbutise să-l impresioneze decât printr-o fragilitate mototoală, necontenit împiedicată şi adormită. Arta lui mare de dansator, mai ales în politică, unde continua să-i lase obositor de adesea interzişi prin viclenia cu care ţesea

punerile la cale, se întemeia neapărat şi pe această vitalitate, izvorâtă dintr-o viaţă supusă calculat unor rigori în cele mai multe privinţe monahale. Nevasta lui, ca şi când n-ar fi fost, stearpă ca şi el, o viaţă întreagă de „tovarăşi de jug uşor“ – cum zisese şi Didi Sfiosu – , fără copii, fără neamuri, fără angarale de familie, fără alte insomnii decât, sigur, acelea ale calculului urcării scărilor ierarhiei, calcule nu simple, firește, dar „e altceva – vorba aceluiaşi Didi Sfiosu – când te aşezi la capul unui copil cu scarlatină sau cu gâtul umflat de oreion şi te gândeşti că rămâne fără sămânţă pentru urmaşi, sau la căpătâiul fetei care se jeleşte părăsită de nenorocitul care i-a umflat burta, sau, Doamne fereşte!, când te ţii după dric şi-ţi vine să-ţi zbori creierii că n-ai fost în stare să înţelegi la timp şi altceva, când te consumi pândind scaunul celui dinaintea ta şi clipa când să i-l tragi de sub cur şi să te prelingi, în locul lui, pe el!“.

„Are dreptate!“, se gândea acum Coriolan la filosofia lui Didi Sfiosu, care de orice mizerie putea fi bănuit, însă, trebuia recunoscut, tot atât de tulburătoare era la el şi dragostea de copiii pe care, deşi îi lăsase celor două mame ale lor, se ştia că îi iubise şi îi iubea cu o dragoste în care se zbătea mereu disperarea fiarei rănite care îşi apără puii, făcând prăpăd în jur. „Vitalitatea lui ne scapă adesea din calculele pe care le facem, luăm numai numărul anilor în discuţie, uităm, pierdem din vedere că el se consideră tânăr, se simte tânăr şi, într-adevăr, nici unul nu rezistăm umăr la umăr când urcă cele mai abrupte scări.“

Şi iată-l aici, dansator emerit, cucerind cupa *Şarpele Roşu* la dans, cu soţia lui, chiar acum, la spartul târgului! Şi trezind-o şi pe nefericita pe care a fierbântat-o, încât a scos din ea la lumină vocaţia trădării care zace, sigur, în adâncul oricărei femei.

— Iartă-mă!, zise Laura ajungând lângă el, la masă, şi, aşezându-se istovită pe scaun, se ghemui la pieptul lui ca şi când ar fi păcătuit şi-şi cerea iertare.

— Mersi, zise şi Elefterie Teoforu adresându-i-se lui Coriolan Pomposu, căruia acest tip de mulţumire, că i-a îngăduit soţiei să danseze cu el, i se păru de un prost gust definitiv, ca în bal la Găeşti. Mersi!, repetă Teoforu aşezându-se şi el în scaun şi râzând învingător; nu ştiam că Laura e o dansatoare de clasă. Felicitări!, insistă el, exact ca în balul de la Găeşti, şi Coriolan nu se mai putu stăpâni să nu răspundă amuzat.

— Nici eu!

— Voi nu dansaţi?, întrebă aferat Teoforu, şi cu aerul că abia s-a încălzit, gata să o ia de la început.

Lui Coriolan întrebarea i se păru direct cinică. El se mira? El, Teoforu, care nu fusese văzut de nimeni la o petrecere normală, de oameni normali, şi care părea că nici nu ştie ce înseamnă o astfel de petrecere, toată viaţa nefiind văzut decât la mese oficiale, la cocktailuri şi recepţii, şi dineuri unde mai mult nu atingea mâncarea şi unde tot timpul abia îşi umezea buzele în licorile care umpleau, parfumate, cupele de cristal.

— Unde să dansăm, Eminenţă?, zise Coriolan Pomposu, încercând să-şi păstreze deconcertarea în spaţiul civilizat al unei atitudini sublimat respectuoase. Din câte îmi amintesc, azi e pentru prima dată când vă văd şi eu la o cârciumă, chiar o cârciumă deocheată, unde şi aici, trebuie să recunoaştem, aţi reuşit să mascaţi abil indiscutabila motivaţie electorală, dovadă furtuna aplauzelor, pe care v-a făcut plăcere să le temperaţi apoi, la fel de diplomat. Aţi cucerit *Şarpele Roşu,* mai zise el, o redută importantă acum, mai importantă decât la debutul carierei lui. Chiar şi pe Laura aţi cucerit-o!

— Da!, scânci ca o fetiţă răzgâiată Laura, cuibărindu-se şi mai ostentativ la pieptul lui Coriolan, şi Teoforu îi şi văzu pe

amândoi cu un ochi necruţător, tot ironic, mici, bondoci, cu obrăjori bucălaţi, două păpuşi de pluş închipuite de o minte rea care se putea bucura de handicapul lor de omuleţi aflaţi la trei sferturi ale zgârcitului drum dintre pitic şi omul scund, încât să se bage de seamă că Dumnezeu n-a mai avut răbdare, în ziua când au fost zămisliţi, să-i împlinească pe măsura ambiţiei pe care a sădit-o tot el în fiecare dintre ei şi mai ales în fiinţa lui Coriolan, care nu înceta să se viseze înalt şi să se zbată să pară măcar mai înalt, exersând mereu un mers anume, inventat de el, cu pornirea pe vârfuri, ca balerinele, pe poante, şi continuând, primii paşi, tot pe vârfuri, ca abia la al doilea, al patrulea pas să se lase foarte scurt pe călcâie şi, de fiecare dată când se grăbea şi nu-i mai calcula şi urmărea cu toată grijă deplasarea, lăsa impresia că sălta ca un ţânţar, repezit şi sacadat, însă nu se putea spune că, în general, nu îndulcea imaginea piticului, accentul căzând pe iuţeala omului nervos şi nerăbdător, şi grăbit, împins de ambiţia de a imprima un sens dinamic acţiunii sale, contagios dinamic, pentru ca toţi cei din jurul lui, din apropierea lui, să se trezească doritori să-l imite, şi cum nici ei nu erau cine ştie ce deşiraţi, ba dimpotrivă, încât păreau aleşi anume să nu-l umilească pe Lider, mai ales scunzi, dacă nu pitici, când se aflau împreună, alergând harnici ca la uşa unui stup de albine, imaginea trimisă în cercurile politice îi arăta complici, „o armată borţoasă, de ţânţari injectaţi cu adrenalină“, cum îi descrisese cineva.

. . . . . .

— De când s-a aşezat la masă până v-a văzut, zise Jupânul, a trecut o jumătate de oră. V-a fiert bine de tot! Eu mă gândeam că o va invita şi pe doamna la dans, aşa credeam; să vezi acum altă strategie, ca să-l joace niţel şi pe Lider. O invită pe doamna Gorun, o târnoseşte prin bal cu aerul lui de flăcău tomnatec stătut, şi-i toacă nervii Liderului, ca să arate la toată

lumea că vă ţine în mânecă, asul la vedere, acum, când s-au străvezit jocurile lui. Să vezi, mă gândeam că, după dansul cu Laura, de protocol, încheie cu doamna Minodora şi ne bagă la toţi în inimă cuţitul veninos al nedumeririi. Se întoarce la domnul Ică, să-l îmblânzească.

— Exclus!, replică Ică Gorun. Aici, lucrurile sunt încheiate definitiv de mine. Nu mai ţine de el întoarcerea mea. Dacă mă întorc, mă întorc singur, din propria-mi iniţiativă, şi fără să mai am nevoie de ajutorul lui. Pe mine mă interesa Elefterie Teoforu după plecarea mea de la bal, şi, cum ţi-am spus, întâlnirea lui cu Dandu...

— Înţeleg!, zise Jupânul amintindu-şi cum jucase Elefterie Teoforu redescoperirea lor la masă, ca şi când abia la o jumătate de oră după întoarcerea de la dans i-ar fi văzut pentru prima dată.

Stătuse cu umărul drept întors spre Ică, înveselit şi cucerit de drăgălăşenia pitică a Laurei, care nu mai înceta să-i spună lui Coriolan Pomposu: „Mă ierţi?“ Şi, râzând complice spre Teoforu, Coriolan clipea şiret intrând declarat în jocul ei, exact ca la o masă de botez, la marginea Bucureştilor, unde moaşa mică se greşise la dans cu naşul şi acum se simţeau amândoi obligaţi, şi moaşa, şi naşul, să ţină isonul bucuriei de cuceritor a naşului. Însă Coriolan ştia că jocul la care se angajase subaltern şi pe care altfel îl dispreţuia, autodispreţuindu-se, avea drept scop anularea prezenţei lui Ică Gorun, pe care şi el se considera dator să-l umilească în faţa camarazilor, alături de Elefterie Teoforu, care, atunci când începea să-şi plătească poliţele, o făcea mergând până la brutalitatea gesturilor mizere.

— Arăţi viguroasă, vitală, în plină forţă!, începuse Elefterie Teoforu dialogul cu Minodora, după mai bine de o jumătate de oră de la aşezarea pe scaun şi după ce obosise gratulând-o pe Laura cu fragilitatea ei; un fulg, un puf de porumbiţă,

spusese la un moment dat, şi Minodora, ignorată atât de semnificativ şi public, fierbea.

Ar fi vrut să intervină, să-l tempereze ironic, cum ştia ea şi se făcuse vestită, însă nu fusese invitată la discuţie şi continua să-l fixeze duşmănos pe Ică: „Ţi-am spus să nu mă aduci în mizeria asta, în universul ăsta grobian, ţi-am spus că nu facem parte din lumea lor, ai văzut bine că orice efort e inutil; nu te recunosc! El, da, e al lor, are antene pentru ei, le-a avut întotdeauna, s-a ridicat dintre ei, le aparţine, e un miros anume al lor şi el îl posedă de la naştere, nu trebuie să se obosească să nu se spele ca să fie recunoscut, mirosul ăsta al lor trece peste Trussardi, peste Mont Blanc, peste Givenchy, peste... oricât s-ar parfuma şi el, Teoforu, mirosul vine din uliţa lăutarilor, pe care a crescut cum a crescut, izvorăşte subteran şi subtil şi se împreună cu al lor... Unde se opreşte şi el, şi se opresc şi ei, este la Patchouli, aici e vorba de aristocraţie şi parfumul nu se potriveşte pe pielea lor, nu se lipeşte de ei, restul e burghezia societăţii de consum, unde nimic nu e, până la urmă, autentic... Nici tu nu rezişti la Patchouli, nici eu! Ne regăsim în Christian Diorul lor, însă avantajaţi de lipsa obligaţiei de a acoperi damful iniţial pe care numai ei îl au, noi nu-l avem“...

— Adevărul e că dumneata te ţii bine!, replicase intenţionat Minodora, exact ca la un botez la Găeşti. Mă mir, sincer, că acum, când e mai periculos, te lasă singur doamna Nadiuşa, fiindcă acum, la vârsta asta, când bărbaţii se simt dintr-odată flăcăi, începe problema lor...

Vrusese să înceapă să râdă cu glasul ei de profesoară fumătoare şi chiar articulase primul ha, acrit, însă Teoforu i-o luase înainte cu acel ucigător „Hâm“, „hâm“, „hâm“, scăpat printre dinţii dezveliţi numai cât să sugereze că şi spune ceva, confirmă, şi până să dea ea drumul, cum îşi propusese, acelui gâlgâit înecat în tutun, care şi ei îi ţinea loc de râs, Teoforu, cu o privire tăioasă, neagră, fulgerată printre genele ce începuseră

să se răărească şi să se îngroaşe, atinse şi ele de pensula vopsitorului care îi cănea artist părul, îngheţă tentativa Minodorei de a continua.

— Îmi pare rău însă că nu mai putem rămâne, se redresă Minodora la fel de prompt şi punând palma pe braţul lui Elefterie Teoforu cu intenţia şi mai vădită de a accentua, pentru cei de la masă, şi din jur, intimitatea lor dincolo de marginile brutal tăiate ale baricadei politice, se ridică în picioare, sprijinindu-se astfel de Teoforu, pregătit, cu o secundă mai târziu din păcate, să-şi retragă braţul. Toate bucuriile noastre, zise ea, explicându-se provocator, cu acel glas neted acum, al încheierii unei ore de predare pe care se simţea stăpână, toate bucuriile noastre, de care ne-am şi agăţat uneori, se termină scurt şi câteodată înainte chiar de a începe să le savurăm. Nu întotdeauna reuşim să ne potrivim paşii la dans, trecu ea măsura insinuării şi se vedea că, dacă Ică Gorun nu se va ridica şi el, ar putea exploda, însă şi surâsul lui pierise.

Aerul adolescent, niţel asprit de trecerea vârstei şi de o uscăciune a sevei lui care lipea prea strâns pielea de oasele obrazului şi frunţii, şi de încheieturile mâinilor, şi de oasele degetelor, acel aer care încă îi îmblânzea, măcar la prima vedere, vârsta, ţinându-l departe de cei şaptezeci şi şapte de ani de care se apropia, se strânsese într-un rictus atât de străveziu pentru omul bolnav de ficat, chinuit de ambiţia de a ascunde suferinţa şi de a o învălui în tivul subţire al buzelor arcuite în astfel de ocazii, încât să sugereze buna dispoziţie. Era şi el în picioare şi acum împăturea absent şerveţelul de in, aflat înaintea lui, pe platoul de lemn.

— Nici n-aţi mai apucat să comandaţi, mi se pare, zise Jupânul, n-aţi mâncat nimic, se făcu el că abia acum îşi dă seama de plecarea lor intempestivă.

. . . . . .

— N-a spus nimic!, zise el după o lungă tăcere mincinoasă, răspunzând la întrebarea pentru care şi venise Ică Gorun în acea după-amiază de Florii, nu s-a mai vorbit, au fost alte subiecte la ordinea zilei, însă s-a observat plecarea, mai ales când m-am ridicat şi eu în picioare să vă rog să mai staţi, s-a văzut în toată locanta, dar fără comentarii. Au venit, au plecat, a rămas importanţa venirii, adică din cine trebuia să fie şi era pentru faţa balului, bineînţeles, n-a lipsit nimeni. Şi mai ales când s-a văzut cum s-a ridicat şi dumnealui în picioare... şi parcă v-a spus ceva la plecare, când vă tot scutura mâna, să vadă lumea că o face sigur intenţionat... Ce zicea?, se făcu Jupânul că n-a ascultat discuţia dintre cei doi, peste masă. Eu o luasem înainte, cum e la noi obiceiul, să vă conduc. Ce zicea?, dacă nu e cu supărare, întrebarea mea.

— Nimic!, răspunse sec Ică Gorun.

Nu spusese într-adevăr nimic, îi scuturase mâna deasupra farfuriilor goale şi repeta cu dinţii dezveliţi de tot, vesel, hâm, hahâm, hâm, hâm, hâm... Nimic.

— Domnule, se ţine tare, nimic de zis... Tace, tace, tace; numai din scăpărările ochilor poţi să-l citeşti, dacă eşti foarte atent, şi din mârâitul câinesc, şi odată se stinge râsul pe buzele lui şi rămâne în colţul lor un venin negru; atunci îl citeşti: aşteaptă până la ultima clipă şi exact când pui tu capul jos, şi eşti gata să aţipeşti liniştit, simţi lama cuţitului cum îţi despică bietul cap de trup; dacă te ţin curelele, poţi să-ţi şi vezi capul cum se rostogoleşte pe trepte la vale. Eu m-am visat aşa chiar azi-noapte, şi ştiam că am să visez aşa... însă cu dumneavoastră nimic, nici un cuvânt, nici de bine, nici de părere de rău... mai ales când doamna Minodora a zis că peste două ore vă pleca avionul la Madrid, n-a mai fost replică... Dar e avion noaptea?

— A fost!, răspunse zâmbind acum, destins, Ică Gorun.

Răsucea curios ceaşca de cafea, ar fi vrut să citească în ea un semn, însă ceaşca era albă, curată, fiertura fusese uşoară, transparentă, nu lăsase nici un zaţ.

— Vreţi o turcească?, se interesă Jupânul.

— Turcească am vrut de la început!, râse Ică Gorun... Lângă umărul lui şi apăruse băiatul pregătit să-i schimbe farfurioara şi ceaşca... A fost azi-noapte un avion special, trimis anume de un prieten al meu de la Madrid. Şi adăugă, luând-o înaintea întrebării Jupânului, numele prim-ministrului acelei ţări pentru care coridele erau nu numai un spectacol, ci şi o şcoală, nu doar a curajului care, se subînţelegea, făcea parte din jocul oricărui om cu moartea; aici însă, în arenele luptei cu taurii, şcoala era a strategiei şi a vicleniei cu care mai întâi se cuvenea să te asiguri că te poţi salva şi abia după aceea că poţi ieşi învingător... Cu acelaşi avion m-am întors azi-dimineaţă, mai exact la prânz, şi el ştia, Teoforu. Ştia şi nu-i convenea, şi nici nu mă putea întreba nimic...

— Nimic, repetă şi Jupânul…

Dar el se gândea la discuţia de după plecarea intempestivă a Minodorei şi a lui Ică Gorun, cam la vreun sfert de ceas, aşa, din întâmplare, dacă la el putea fi ceva din întâmplare.

— A fost, totuşi, ceva!, zise el şi Ică Gorun lăsă jos ceaşca goală în care tot mai încerca să ghicească ceva... M-am pomenit că mă întreabă: „Tu ai fost la înmormântarea generalului Dorobanţu? Mi se pare că nu te-am văzut...“

— Cum să nu!, zic eu, mirat, eram chiar lângă camaradul Ică Gorun. V-am şi auzit când i-aţi adresat condoleanţe. Nu i-am mai spus că atunci am înlemnit. Asta s-a înţeles foarte bine. La alţii, zicea „hâm“, „hâm“, însă la dumneata – „condoleanţe“, şi am bănuit că ţinea cuţitul pregătit pentru lovirea pe la spate, cum are el obiceiul, când te trezeşti fără respiraţie, numai cu vârful cuţitului sub omoplatul stâng, la un milimetru de bătaia inimii...

Ică Gorun nu zise nimic. Sorbea grăbit din ceaşca de cafea nouă, ca să ajungă mai repede la zaţ şi să o răsucească până să apară semnele cabalistice ale viitorului său incert, pe care, în orice caz, nu-l mai putea controla în ultima vreme, amestecul lui Teoforu făcându-se din ce în ce mai vizibil... Şi pentru el „condoleanţe“ răsunase ca un semnal de recunoaştere între ei doi, numai între ei, şi nu putea să însemne altceva decât că Elefterie Teoforu ştia că Dorobanţu jucase pentru Ică Gorun, fusese omul pregătit să-i ia locul lui Elefterie Teoforu, iar acel „condoleanţe“ apăsat, cu glas sec, însă nu şoptit, trimitea, înţelesese fulgerător Ică Gorun, şi la nevinovăţia nefericitului pe care îl conduceau acum, amândoi, la groapă, cu pompa organizată de Deal, cu tot tacâmul presupus de oşteanul devotat patriei şi căzut în bătălia pentru ea, după cum trimitea şi la faptul că Elefterie ştia şi rolul jucat, devotat, de general, deşi infantil, şi la fel de bine şi cine scrisese scenariul loviturii de teatru puse la cale împotriva lui. Ştia şi voia să se ştie că ştie şi mai ales el, Ică Gorun, să ştie.

. . . . . .

La înmormântare merseseră împreună toţi trei, Elefterie Teoforu, Ică Gorun şi Coriolan Pomposu, în primul rând după membrii familiei, cinci sau şase amărâţi, foşti, până nu de mult, colectivişti într-un sat de la poalele munţilor Căpăţânii, părinţii defunctului şi ai bietei văduve, şi patru mai tineri, care se vedea bine că fuseseră de curând la o nuntă, căci hainele lor păstrau uitate, la reverele vestoanelor şi ale taioarelor, frunza şi floarea de lămâiţă care se pun de mireasă şi de fraţii de ginere. În mijlocul părinţilor, generăleasa, care se scurtase de tot în cele trei zile care trecuseră de la vânătoare, mergea, biata de ea, cu genunchii moi, mai mult târâtă de braţele ca două cozi de polonic, agăţate straniu de umerii ei, şi palmele, aidoma căuşului de polonic, din care, când din unul, când din altul, îi tot cădeau batistele pe care tinerii se

repezeau să le ridice şi să i le înfunde în căuş. În dreapta lui Coriolan Pomposu, venit din spate, din rândurile alcătuite de stafful lui Elefterie şi al Liderului, se strecurase prelins consilierul Păunică, ultimul care vorbise cu generalul înainte de a trage în mistreţul ajuns, săracul, fără să vrea, criminal.

— Au comunicat, în sfârşit, rezultatele celui de-al treilea rând de analize...

— Suferea, sau nu, de inimă?, întrebă iritat Coriolan Pomposu.

Elefterie Teoforu auzi şi comunicarea lui Păunică şi întrebarea Liderului, îl preocupa iritarea acestuia, însă tăcerea lui era mai seacă decât tăcerea înmormântării întregi când vicarul episcopal şi soborul de preoţi care îl însoţea se opreau din târnosit. Intraseră pe aleea principală a Cimitirului militar şi şeful Protocolului, care mergea în spatele lui Teoforu, nu-şi lua ochii de pe ceas. Întreaga pompă a ceremoniei nu trebuia să depăşească un anume număr de minute, ca şi discursul unuia dintre miniştrii adjuncţi ai Armatei, însărcinat special. Se încadrau în timp şi, până să apuce Păunică să-i răspundă lui Coriolan Pomposu, şeful Protocolului izbuti să-i şoptească lui Elefterie:

— Suntem în timp!

— Suferea!, se auzi apoi Păunică. Stop cardiac, după toate regulile medicale.

Viorica, văduva, îşi pierduse şi glasul de atâta plâns şi bocit, răguşise, se scurgea în pământ pe genunchii muiaţi, fără vlagă, nimic nu se mai înţelegea din toată durerea ei, şi când încetară cădelniţatul şi tânguirea vicarului episcopal, care avea un glas înalt căruia îi plăcea să-i dea drumul până în înaltul cerului, atunci, în liniştea de secunde ce se lăsa încât se auzea scârţâitul zăpezii sub cizmele ofiţerilor tineri care duceau pe umeri sicriul, din oftatul sfâşietor al bietei femei se

smulse o rugăciune cutremurătoare, care îi împietri pe toţi şi, ca un făcut, atunci se opri şi cortegiul!

— Să-mi scrii, Spirule, să-mi scrii!...

— Suferea!..., repetă imbecil Păunică, după strigătul disperat al femeii, şi singurul în ochii căruia licări, cât un vârf de cuţit, o scânteie ironică fu Elefterie Teoforu.

— Când se pregătea să ia puterea totală şi să-l înlăture pe Stalin, Troţki a avut nefericita inspiraţie să se ducă la o vânătoare de raţe sălbatice, zise el senin, întorcând capul spre Ică Gorun care se şi apropie de umărul lui Elefterie Teoforu, lăsând să se înţeleagă că îl ajută să nu vorbească prea tare, deşi glasul acestuia nu trecuse şi la grupul din faţă, al familiei, de unde se auzi iar acel sfâşietor:

— Să-mi scrii, Spirule, să-mi scrii!

— Ei bine, atunci, Troţki s-a îmbolnăvit de friguri paludice şi a trebuit să stea izolat câteva luni, timp în care Stalin a luat el conducerea totală. De aici, celebra replică a lui Troţki: „Poţi să ştii ce aduce ceasul, luna, anul, niciodată însă nu poţi să ştii ce aduce o vânătoare de raţe sălbatice!“.

. . . . . .

— Ziceai că la plecare s-a întâlnit cu Dandu Patricianul?, insistă Ică Gorun să mai afle ceva în legătură cu Teoforu, pe care îl părăsise ostentativ în plină desfăşurare a balului, precipitarea ridicării lor de la masă fiind pentru toţi cei din jur mai mult decât explicit ostentativă.

— Nu s-a întâlnit, a dat peste el, în drum spre uşă. Exact ca la sosire, s-a produs o întreagă bulibăşeală în toată locanta, s-a ridicat toată lumea în picioare, iar întinderi de mâini, iar pupături, care cum se nimerea, în drum, la o masă apropiată; se repezeau şi îl luau de gât, şi îl pupau pofticios, cu buzele unse de grăsimea micilor şi a fleicilor; l-au albit până la uşă, unde însă s-a poticnit rău, asta a fost la masa lui Dandu, pe care l-a împins spre Teoforu cineva de lângă el, nu mai ştiu

cine, mi se pare că Oaie Seacă era, care se înfipsese la masa Bogasierului şi îl tocase la cap până îl nimicise, încât, urmărindu-l cu coada ochiului, furându-l, să-l ştiu sub control, să nu mă trezesc cu nemernicul la noi, să-i taie cheful lui Teoforu, încât zic, mă gândeam că Dandu iese complet rătăcit de la petrecerea asta, şi atunci Teoforu a dat peste Dandu fiindcă nu mai putea să aleagă mâinile care i se întindeau, trei, patru şi cinci odată vârâte până şi pe sub subsuorile bodyguarzilor care-şi ridicaseră braţele, parcă s-ar fi predat, ca să-l ocrotească de fapt pe om, şi aşa s-a nimerit Eminenţa Sa cu palma deschisă exact în dreptul obrazului lui Dandu... Întâi am crezut că s-a repezit Dandu să-i pupe mâna, fiindcă vreo doi nenorociţi i-au pupat-o, *frratello, life*...

— Nu se poate!, izbucni amuzat copios Ică Gorun.

— Ba se poate... şi eu zic, să vezi, *frratello,* că îi pupă mâna şi Dandu Patricianul! Însă mi-am dat seama că e din cauza bulibăşelii generale, dar de dat, a dat mâna cu el, strângând la întâmplare palma ce i se întindea. Dandu zicea, spre ziuă, că el de fapt s-a ridicat în picioare împins, într-adevăr, de Oaie Seacă, dar intenţia lui era să se apere, fiindcă treceau alţii cu mâinile peste capul lui, ca să ajungă la Elefterie. Atunci, spunea Dandu, s-a dezechilibrat şi n-a avut încotro, şi mai mult s-a prins de palma lui Teoforu decât a dat din voia lui mâna cu el. „Un moment“, zice, şi împins încetişor şi de bodyguarzi, şi de Oaie Seacă, n-a mai avut ce face, a trebuit să pună pe podea talpa întreagă a piciorului mai scurt şi s-a trezit că, dacă nu întindea şi cealaltă mână ca şi când l-ar fi luat în braţe pe Teoforu, s-ar fi rostogolit peste el. „Un moment! Mă scuzaţi!“, zice, dar îl şi împinseseră în braţele lui Teoforu. Cine nu ştia credea că e o mare dovadă de iubire, de supunere, de predare, de dracu' ştie mai ce! Şi Teoforu, flăcău cum îl ştim, l-a cuprins repede de umeri şi l-a aşezat bine pe picioarele lui.

— N-au apucat să schimbe nici un cuvânt?, întrebă Ică Gorun trecând grăbit peste comicul situaţiei descrise de Jupân.

— Ba da. Aceeaşi întrebare, ca să vezi că era cu scop! „N-ai fost, zice, la înmormântare? La general?“ „Nu!“, zice luat prin surprindere Dandu. Şi iar „mă scuzaţi“, zice Dandu, care încă îl mai ţinea în braţe, în timp ce bodyguarzii îi şopteau la ureche: „Vă rog, dacă ne înţelegeţi, lăsaţi-l, fiindcă nu mai avem pe unde trece şi s-a blocat toată ieşirea, lăsaţi-l din braţe să ne retragem spre ieşire.“ „De ce să te scuz?, zice Teoforu crezând că Dandu se referea la lipsa de la înmormântare, nu le poţi face pe toate bine până la capăt!“

— Adică?, întrebă interesat brusc Ică Gorun.

— Adică, dracu’ ştie?!

— Ce trebuia să facă până la capăt? Şi bine? Înmormântarea era capătul? Al cui?

— Însă nu s-a putut continua, n-a mai fost loc, fiindcă exact atunci i-a sărit de gât Grasa de la Operă, soprana de coloratură; abia intrase pe uşă, cu Maidaneza după ea.

Ică Gorun nu ştia la cine se referea Jupânul, nu înţelegea limbajul lumii lor, pitoresc, care şi lui îi era străin, ca şi Liderului, amândoi băieţi de carte, de cabinet, de bibliotecă, de muzee, incapabili să se apropie de baricadişti altfel decât cu mari eforturi vizibile, trădate de stânjeneală şi de stângăcie; erau, cum zicea Coriolan Pomposu, direct handicapaţi în contact cu *Şarpele Roşu,* cu pestriţăraia lui, cu limba lui, cu rigorile cutumelor lui, cu plăcerile, până la urmă, ale acelei lumi. Se uita la Jupân cu o muţenie provocatoare şi acesta se văzu obligat să continue cu voluptate:

— Grasa, domnule, Marea Grasă, cum îi zic ăştia, insistă Jupânul, ridicând chiar tonul, nedumerit şi Ică Gorun nu înţelegea că trimiterea lui era la arhicunoscuta solistă a Operei – căreia, într-adevăr, în culisele lumii artistice i se spunea, cu

ironie rea, meritată din plin, Marea Grasă, dar şi în semn de preţuire pentru glasul ei puternic, viu, colorat, capabil să se ridice în slăvi, cutremurând sala în roluri care o făcuseră memorabilă, roluri de dramă mai ales, de vigoare bărbătească, în care exploda de energie, acoperind orchestra de atâtea ori, când aceasta se zbuciuma în fosă ca să-i ţină piept mai mult decât să o acompanieze... şi cineva spusese, odată, după o premieră, că dirijorul şi îndeosebi violoniştii şi suflătorii căzuseră laţi la sfârşit. Temperamentală de dimineaţă până seara, părăsită de vreo doi-trei bărbaţi, unul retrăgându-se definitiv din viaţă chiar, Marea Grasă se rostogolea la fel de zgomotos şi pe coridoarele Operei, şi la repetiţii, şi la cabină, şi la restaurant, unde când comanda un biftec tartar afla tot satul; se povestea că, la banchetul dat cu prilejul unei premiere, s-a întâlnit la intrare cu ultimul ei bărbat, aflat şi el ca invitat la o masă bogată cu prieteni, cunoştinţe, rude, în sfârşit, şi când a văzut-o, nu direct, ci proiectată în oglinda care se afla în faţa lui, când el urca iute scara ce ducea în salonul de recepţii, unde erau puse mesele la sindrofii simandicoase, vrusese să se întoarcă din drum, să coboare şi să ia liftul, surprins că îi apăruse din senin, în rama acelei oglinzi, luminată strălucitor de ghirlande de becuri trandafirii, iar ea, în costumul de pe scenă, unde interpretase primul ei rol de comedie, rol de anvergură, iar costumul o făcea să semene cu o matrioşcă uriaşă, sporit, poate, în dimensiuni, şi de cristalul oglinzii, şi de orbitoarea feerie electrică, şi el, săracul, nu mai apucase să se uite unde pune piciorul şi se trezise în gol, căzând de la înălţimea unei jumătăţi de etaj. Urmase o învălmăşeală ca la nunţile unde se fură mireasa cu adevărat şi toată lumea se repede deasupra ginerelui leşinat... Şi, firește, când s-a trezit omul, deasupra lui, salvatoare, cu braţele dolofane întinse gata să-l cuprindă, Matrioşca! Se spunea că, atunci

când s-a dezmeticit şi a deschis ochii, a crezut că s-a lovit la cap şi a înnebunit.

Marea Grasă e şi marea slăbiciune a Eminenţei Sale, de undeva din tinereţe, în orice caz, nu e întâlnire în care să nu se repeadă la gâtul lui să-l pupe, să-l mângâie, şi el la fel, bucuros, se lasă pupat, o ia de mijloc ca flăcăii, cât se poate, că de cuprins nu poate fi cuprinsă, îţi dai seama; nu poţi cânta aria din „Traviata“ dacă n-ai snagă şi uite că nu se sfieşte şi cântă şi „Traviata“; am fost şi eu la o premieră, acum, de curând; ştiam că vine şi Eminenţa Sa, zic să mă strecor mai aproape de dânsul, să-i amintesc că n-am murit.

— Nu te-am văzut la premieră!, îl întrerupse Ică Gorun, care începea să se plictisească de sporovăiala prea colorată a Jupânului, bănuindu-l că ocoleşte răspunsurile cinstite la întrebările lui.

— Eram în stal, Excelenţă!, se scuză ironic Jupânul, noi, Revoluţia, tot în stal, cuminte, unde suntem puşi, n-avem acces la protocol... însă şi din stal s-a văzut bine... Nefericita cântă bine, nimic de zis, ia şi notele de jos şi pe cele de sus cu uşurinţă şi joacă şi bine; dacă se făcea numai actriţă ieşea mult mai în faţă, însă, mă rog, dacă nu se sfieşte nici de roluri de tuberculoasă tânără, bine de ea, aţi văzut că lumea aplaudă, însă când a început să tragă să moară, tuberculoasa, cu balcoanele pe care le ştiţi şi cu obrajii ăia gonflaţi, ţeapănă de sănătate, aţi văzut că la început a fost un fior care da spre surâs. Nu?

— Muzica a fost salvată, totuşi, o apără Ică Gorun pe Marea Grasă, cum i se spunea în mai toate cercurile, finalul a fost aproape un regal.

— Dacă ţineai ochii închişi, îl amendă Jupânul... Au şi rolurile astea, după părerea mea, un farmec al lor care ţine nu numai de glas, ci şi de înfăţişarea silfidă, fără de care cad în ridicol; la radio, pe disc, mă rog, dar când l-am văzut pe

Armand, ca un lujer, cum i se pierdea căpşorul între balcoanele divei... Mă rog, însă recunosc, finalul a înlăcrimat lumea... Păcat, ziceau plătitorii la ieşire, că nu poate să mai slăbească la vârsta asta, că altfel gâtul ţine...

— Şi?, îl întrerupse iar Ică Gorun...

— Şi nimic! Eminenţa Sa a luat-o, cum ştiţi, de mijloc, că s-a întors să-l conducă, repezită cum e, şi bineînţeles că Dandu s-a văzut rostogolit de avântul ei devotat şi n-a mai avut cum să se întoarcă la masa lui, a trebuit să meagă şi el spre uşă cu noi, suita, şi abia atunci, înaintea uşii, când Eminenţa Sa a vrut să-şi ia din nou rămas-bun de la divă şi când aceasta i-a făcut loc Maidanezei, atenţie, cu o mare delicateţe, aproape mângâind-o, ca să i-o prezinte...

— Asta cine mai e? Maidaneza?

— Un moment, că acum vine lovitura de maestru... I-a prezentat-o, mă rog, trecem peste moment acum; iar mâini întinse, iar „Să trăiţi!“, iar „La mulţi ani!“, ca la onomastică, în sfârşit, ajunge iar la Dandu, căzut ca musca în lapte, şi odată s-a întunecat Măria Sa, negru, pământ, i-a căzut buza de jos, a trecut cu mâna printre el şi divă... şi a mai dat o dată, brusc luminat la faţă şi cu dinţii la vedere ca la reclama la pasta de dinţi, a mai dat o dată mâna cu Maidaneza, şi pezevenghea, cu palma în palma lui; ca în vis, domnule... trebuia să vezi scena, şi cu ochii ca la nevăstuică, uită-te la mine, atenţie... lumina lor ca laserul, înţelegi, şi trişti, bolnavi, lingoare şi obrajii străvezii, turtă de ceară... Nu ştiu dacă mă cunoşti pe mine, la scenele astea simt până şi tremurul nărilor; fata, aici, la capitolul ăsta, are toate diplomele, doctorate, docenţe, academie... Şi lângă Marea Grasă, îţi dai seama că nu se mai vedea decât ea... Ei bine, *frratellooo*...

— Şi Dandu?, încercă Ică Gorun să-l readucă la rostul întrevederii lor...

— Dacă nu mă laşi, pentru că aici vreau să ajung, aici ajungeam, aici e miezul problemei noastre... Ei bine, *frratello,* atenţie că reiau, când a ieşit în sfârşit pe uşă Eminenţa, pe care fata l-a periat cu privirile alea făcute numai din prelingeri de miere de salcâm, curgea lumina ochilor ei ca o beteală pe faţa lui Teoforu şi el simţea, categoric, pentru că omul e şi el căptuşit bine de şcoala vieţii activiste, simţea, şi s-a mai întors o dată din uşă cu mâinile ridicate sus şi împreunate, ca la miting, ca şi când ar fi salutat pe toată lumea, însă cu ochii la Maidaneză, nu se mai putea feri... mă rog, şi când mă întorc, pe cine găsesc la mijlocul drumului unde le lăsasem? Pe Marea Grasă şi pe Maidaneză, şi asta tăcută ca Magdalena la picioarele Mântuitorului, cu capul lăsat într-o parte, spre umărul stâng, şi cu laserul ochilor de nevăstuică pe obrazul lui Dandu... acum, şi Dandu o ţinea de mână, adică chipurile uitase să-i dea drumul de mână, furat de conversaţia cu diva Operei. Pusese ochii pe Dandu! Să vezi o altă poveste acum, ascultă matale la mine, fiindcă Dandu am auzit că s-a răcit bine de tot cu Steaua noastră, i-a tras, se aude, şi ai auzit, sigur, şi matale, un toc de bătaie de au trebuit ăia să suspende de trei ori la rând „Lacul lebedelor“, a tocat-o, se zice, nemernicul, n-o mai ţineau nici gleznele, i-a dat, *frratello,* peste ochi, ăsta e criminal, n-are Dumnezeu... Dar, mă rog, să revin, îşi trage el răsuflarea; turuia fără să mai apuce să respire şi cât era de mătăhălos, cu pieptul de taur, i se golise tot aerul din plămâni. Nu mă opri, zice, văzându-l pe Ică Gorun că e gata să-l întrerupă, luase şi şervetul alb de pe masă şi îl împăturise a doua oară şi îl trântise exasperat.

— Dragă...

— Nu mă întrerupe, că ăsta a fost „primo tempo“, abia acum este interesant... Aşa, îl potoli el pe Ică Gorun, care acum se lăsase, aproape învins, cu spatele lipit de jilţul înalt... Aşa, şi...

— Mai doriţi o cafea?, întrebă chelnerul.

— Nu mă întrerupe!, strigă Jupânul. Vin?, zise apoi, Crâmpoşie? Bem un pahar?

Ică Gorun nu mai avea puterea nici să răspundă.

— Bem!, îngână el.

— Crâmpoşie!, comandă Jupânul, dar să nu mă mai întrerupi că te omor!, îi spuse chelnerului speriat, te omor acum, la închidere, şi scriu ăia de la *Bomba* pe toată fruntea fiţuicii: „Crima de la *Şarpele Roşu!"* Aşa, şi...

Unde staţi?, zic eu, ca Jupânul, şi diva: „Unde ne invitaţi dumneavoastră!" Nu e nici ea de neluat în seamă, e chiar frumuşică de tot, dacă îţi plac grasele şi chiar dacă nu-ţi plac, obrazul ca piersica, buzele ca inimioara de foc, ochii verzi, nu ştiu ce dracu' pune în ei, numai pâlpâiri de foc pe apa lor şi zâmbeşte cu o seninătate... Ce să mai spun, cum îl cheamă, *frratelloo,* pe pictorul ăla italian care făcea femeile alea frumoase, planturoase, dar suave în acelaşi timp, cu obrajii ăia de sidef, parcă văd şi acum o Maica Domnului pictată de el; exact e diva noastră, mai ales când îşi dă ochii peste cap şi când zice că o doare iar capul, cum se vaită ea ca să mai tocească din robusteţea sănătăţii trupului ei; nu ştiu cine i-a zis „Matrioşca"... însă şi numele o dezavantajează, sărăcuţa, Agepsina Bumbuţ, ce dracu' o fi ăla bumbuţ, nu ştiu, dar te duce la chipul ei... mă rog...

Ică Gorun simţea iar că trebuie să reteze totuşi, într-un fel, desfăşurarea reportericească a Jupânului, însă ceva îi spunea că acesta trage de timp, sau trimite reportajul său într-o altă direcţie, sau se lasă greu intenţionat, în orice caz, nu se putea opri să nu-l suspecteze că ascunde exact răspunsul pe care el îl aşteptase... Pofta Jupânului de poveste era prea apăsată ca să nu-i trezească suspiciunea şi se hotărî să nu se grăbească.

— Şi le-am invitat la masa noastră, exact pe locurile pe care aţi stat dumneata şi doamna Minodora, şi iar prezentările,

iar, mă rog, firitiselile pentru „Traviata“, iar mai ştiu eu ce, şi am fost, *frratelloo*, inspirat... Vasăzică, la masa de şase persoane eram eu, Marea Grasă şi Maidaneza, Liderul şi doamna Laura şi *Frratello* Didi Sfiosu, tacâm complet, afară de faptul că *Frratello* se mohorâse la faţă, nici pe el nu-l prea băgase în seamă Eminenţa Sa, de fapt, nu-l băgase deloc; mâna, la venire, mâna, la plecare şi de două, trei ori „hî“, „hî“, „îhâm“, şi *Frratello* numărase paharele cum are el obiceiul, ca să menţină, cum zice, controlul, când vrea, bunînţeles, are un număr fix, cam zece, mi se pare, şi de la cinci începe să le şi lungească cu sifon, şi rămâne aşa, la jumătatea drumului, până la sfârşit, doar întărâtat niţel, cât trebuie, ca să ţină masa sub tensiune; nici să nu-ţi ticnească dacă eşti cu el sau invitat lângă el, nici să mănânci liniştit, şi Maidaneza, printre mese şi feţele mesenilor, direct spre obrazul lui Dandu; mă duceam, dacă mă crezi, pe dâra ochilor ei, parcă dâra ar fi fost trasă în aer, cu tibişir, şi faţa tristă, *frratelloo,* şi obrazul de ceară albă, ca lumânările la catolici, şi zâmbetul cât firul de păr, trist, însă iute înseninat când se îngroşa dâra ochilor trimisă spre Dandu...

— Cine e domnule?, nu se mai putu stăpâni Ică Gorun.

Avea impresia că Jupânul căzuse la bătrâneţe în darul îndrăgostitului...

— Nuuu, *frratelloo!,* izbucni acesta în hohotul lui cunoscut pe care, la bal, nu-l mai auzise nimeni, atât de plin se înviorase, i se umpluseră iar plămânii de aer, îşi îndreptase şira spinării, redevenise înalt... nu mai stătea ca până atunci, cu umerii căzuţi, nu mai ofta cum oftase tot timpul acelei poveşti, ca şi când s-ar fi înecât uşor sau îl apăsa în capul pieptului o greutate pe care trebuia să o ridice trăgând aer în piept pe ascuns, ca să nu se vadă durerea care îl macină...

Doamne ferrreşte!, se apără el de insinuarea bănuită în irizările ironice din privirile lui Ică Gorun, care şi el părea acum mai destins... Doamne ferrreşte!...

. . . . . .

Încă de la începutul drumului scurt către masa unde fuseseră invitate, Agepsina Bumbuţ pusese ochii pe scaunul gol de lângă Coriolan Pomposu şi îl umplu, voinică şi ambiţioasă cum o ştia toată lumea, neuitând să-i adreseze un salut plin de amicalitate fățișă Laurei, trecând cu capul peste pieptul Liderului, care nici nu se mai văzu, acoperit de obrazul ei bucălat şi de părul umflat cu o tehnică savantă care îl făcea să semene cu o căpiță de fân răvășită de vânt şi de pulberea unei ploi repezi şi uşoare de vară.

Cineva, un vestit creator de *lookuri,* îi băgase în cap că, astfel, chipul ei gonflat se va vedea mai mic şi mai copilăros, şi ea şi începuse să se alinte niţel adolescent, lăsând în dreapta şi în stânga să se ducă vestea despre cura ei de slăbire, însă rochiile modistul nu i le putea degonfla mai mult decât i se unduia trupul sub mătăsurile care curgeau pe şoldurile ei bombate şi pe rotunjimile moi, iar în seara aceea venise cu o rochie de bal trei sferturi, cu trandafiri mari, roşii, de foc, unul dintre ei căzând aşa cum sigur intenţionase modistul, celebru şi pederast, pe una dintre cele două rotunjimi moi, răsfățând-o cu petalele lui ondulate şi cu miezul lui de foc, iar ea, Agepsina, înaltă, căloasă, voluptuoasă, cu umeri, la prima vedere, mici, dar şi ei ondulaţi spre braţele sănătoase, ca şi pieptul, făcut să spargă corsetul şi sutienul ca o cupă de oţel, lăsând la vedere carnaţia marmoreeană a sânilor de zile mari, cum îi lăudase Jupânul...

— Aici, *frratelloo,* e ruptă din icoană, partea asta e ruptă din icoană, icoana lui Rafael... Eu aş sta şi m-aş uita o zi întreagă şi nu m-aş sătura... Şi când l-am văzut pe pirpiriul de Armand, cu fruntea îngropată în bulgării ăştia de zăpadă, am

simţit că înnebunesc... Doamne, mi-am zis, dacă vrei să-mi faci vreodată vreun bine, păcătos cum sunt şi nemernic, şi mizerabil, şi rătăcit de turma ta pe cărările pierzaniei şi vrei să mă salvezi, atunci să te milostiveşti de mine şi să mă pedepseşti să mor îngropat cu fruntea, cu ochii, cu obrajii, cu gura într-o zăpadă ca asta... Şi la Judecata de Apoi, sigur mă vei găsi primul la uşa Raiului, fiindcă nu se poate să nu mă spăl definitiv de toate păcatele.

. . . . . .

Plecarea lui Elefterie Teoforu fu urmată însă, la scurtă vreme de la sosirea celor două noi invitate, de ridicarea intempestivă din scaun a Liderului, care o invitase, din ochi, scurt, pe Laura în picioare.

— Camarazi!, vru el să încerce un scurt discurs numai pentru cei de la masă... a fost o seară...

— Nu! Vă rog! Vă rog respectuos, puţină mizerrricorrdie, se ridică şi Jupânul împingând în acelaşi timp cu mâna platourile cu cel de-al treilea fel, apărute din senin, şi Liderul văzu în spatele acestuia un adevărat şir indian de chelneri purtând pe ambele palme, deasupra unor peşchire ţărăneşti albe ca laptele, cusute pe margini cu arnici de culoarea sângelui viu, platourile de lemn uriaşe pe care se odihneau provocator puii la ceaun cu picioarele învelite în trandafiri de hârtie argintată şi fiecare pasăre arămită şi cu aripioarele tivite de scrum, iar în mijlocul pântecului, înfipt ca o lance miniaturală, ardeiul verde, şi el cu codiţa în hârtiuţă de argint strălucitoare. Şi de jur împrejur, cartofi noi, rotunzi şi rumeni, presăraţi cu fire de mărar şi miresmele de vis care înconjurau puii ca aureola sfinţilor, cercuri, cercuri deasupra fiecărei păsări, abia scoase din vasele de pământ ca nişte corăbii, smulse în ultimele secunde din gura cuptorului, tot de pământ, unde se copseseră înăbuşite, cu câte o sticlă subţire de bere vârâtă în pântece, ca dogoarea să pătrundă fibrele toate ale

trupului fraged; un ritual unic de jertfire pe altarul celei mai savante gastronomii...

Excelenţa Voastră, îndrăznesc iar să zic, puţină mizer-ricorrrdie, continuă Jupânul, făcând şi o temenea adresată mesenilor... Nu se poate să ne pedepsiţi, tocmai acum când abia începe, de fapt, **Ultimul bal,** nu-i aşa? Ne-am făcut datoria faţă de Eminenţa Sa, ne-am dat măsura iubirii, ca să zic aşa, e rândul nostru acum să ne bucurăm, să ne veselim, să plângem... Şi sunteţi al nostru!... Altă generaţie, altă istorie, nu-i aşa?, îl luă el martor şi pe Didi Sfiosu, care toată seara până atunci, şi se făcuse unu fără un sfert, mestecase mai mult măselele, însă, cu căluşul pe corzile mari, ca la ţambal, rar se auzise doar un scrâşnet sec; nici de Crâmpoşie nu se bucurase prea mult, sorbea în răstimpuri, uitându-l pe băiatul care-i veghea gura paharului cu o sticlă borţoasă, amforă deşelată, vârâtă până la brâu într-un vas de lemn ca o găletuşă de fântână plină de gheaţă şi pe care o ţinea strânsă la piept, cu amândouă mâinile.

— Camarazi, vru Liderul să continue, dar nu izbuti să mai adauge nici un cuvânt.

Ajunsese în spatele Agepsinei Bumbuţ, făcându-i loc Laurei care se şi cuibărise lângă el, ba pusese şi capul pe pieptul lui şi îl privea de jos în sus cu o adoraţie care nu scăpă nimănui.

Acum se afla lipit de scaunul Maidanezei, al cărei nume abia şoptit nu-l reţinuse, „...nei“ înţelesese el ultimele trei litere, însă nici nu ţinuse să ştie mai mult. Se sprijinea cu amândouă mâinile de spătarul scaunului acesteia. Fata ridicase uşor palma ei albă, subţire, cu degetele străvezii şi unghiile fără lac pe ele, abia rotunjite, şcolăreşte, şi o lăsase să alunece pe mâneca hainei Liderului şi pe manşeta cămăşii şi acesta simţi chiar şi atingerea podului palmei ei, parcă ar fi suflat cineva, răcoros şi de aproape, mai puţin decât o secundă,

iar când încerca să-şi amintească la plecarea, spre ziuă, din locantă, nu mai fu sigur dacă răcoarea fulguitoare se datorase într-adevăr, atunci, acelei atingeri rămase obsedantă şi revenind iritant, până când într-o seară, obosit, în biroul său somptuos, pierdut cu ochii în pustiul unei păduri mohorâte, de Ilfoveanu, s-a trezit că încearcă să reconstituie scena... Fusese ca un semn cabalistic, ascunzând rugămintea ei, tot şoptită: „Mai rămâneţi!?...“

— Dacă doriţi să rostiţi cuvântul de Lider, atunci să-mi daţi voie să vă anunţ, interveni tot viclean Jupânul.

Coriolan Pomposu nu găsi replica pe care şi-ar fi dorit-o ca să reteze, elegant totuşi, opoziţia răspicată a Jupânului, iar când vru să se asigure de asentimentul Laurei şi întoarse privirile spre ea, se văzu limede că decizia lui fusese scurt-circuitată. O căuta pe Laura cu privirile în dreapta lui, unde se afla de fapt Maidaneza, ale cărei gene se împreunaseră şi lăsau privirile să se strecoare piezişe prin coada ochilor. Parşiv timid, le însoţea unda zâmbetului trist, şi el abia prelins prin tivul buzelor desenate cu o peniţă prea subţire, cu o cerneală fără culoare, încât paloarea lor se pierdea în cea a obrajilor, sidef vechi, foarte vechi, căruia timpul îi răpise strălucirea de smalţ. Rămăsese intactă frăgezimea îngrijorătoare care anunţa apropierea suferinţei bolnavilor de plămâni. Coriolan Pomposu întinse braţele scurte ca şi când s-ar fi răstignit singur.

— Camarazi, prieteni, tovarăşi..., se aventură el să continue, ca un răspuns la invitaţia Jupânului, care îl şi întrerupse, dând tonul aplauzelor, al căror declanşator părea mai curând atributul „tovarăşi“, prohibit de mai bine de treisprezece ani, şi care, în gura Liderului, avea acum şansa să fie izbăvit şi poate reabilitat. Suntem împreună astă-seară şi vom rămâne mereu pentru că acest ultim bal, cum se alinta prietenul nostru, Jupânul, să-l numească, nu este un capăt de drum, ci

numai un prilej nou de a ne îmbogăţi amintirile frumoase despre tinereţea bătăliei noastre, nelipsită, sigur, şi de trecătoare clipe de nostalgie, când învăţăm să ne obişnuim şi cu norii iviţi din senin, în stare să umbrească, doar, bucuria, victoria noastră de netăgăduit.

Vreau să spun, dragi camarazi, că sunt convins că Jupânul nostru, foarte curând, prizonier inspirat al neastâmpărului care îl însufleţeşte, ne va invita iar la **un prim bal nou,** într-un loc de poveste, care s-ar putea să se numească tot *Şarpele Roşu*. Aşadar, vă invit să petrecem împreună, în această seară, şi ultimul bal la *Şarpele Roşu,* şi înfiriparea Speranţei într-o nouă poveste, neapărat cu acelaşi nume: „Noul *Şarpele Roşu!“*

Jupânul se grăbise să-i aducă un pahar înalt, cu picior, şi să-i ridice mâna cu el, cât mai sus, să-l vadă toată lumea.

— Aferrim!, strigă el şi aplauzele reizbucniră, frenetice.

Trăiască *Şarpele Roşu!* – se auzi strigată, din toate părţile, noua lozincă...

Jupânul ciocni cu Liderul, apoi îl ridică şi pe Didi Sfiosu în picioare, tot cu paharul în mână, şi acesta îşi drese scurt glasul şi tună deasupra zecilor de mâini ridicate deasupra capetelor muşteriilor înfierbântaţi:

— *Şarpele Roşu* nu va muri!...

. . . . . .

— Şi până una, alta, a murit, zise Jupânul, trezindu-se din aţipirea furişată odată cu oboseala nopţii scurse până târziu în braţele dimineţii, când mahmureala gălăgioasă a despărţirii, la plecarea ultimilor invitaţi, fu acoperită de dangătele clopotelor de la Precupeţii Vechi, vestind începutul slujbei de Sfintele Florii.

— Şi Dandu cu Coriolan?, îl iscodi exasperant Ică Gorun, având aerul că îl lasă rece drama ultimului bal.

— Domnule, dumneata nu ştii să asculţi o poveste?, replică mâhnit Jupânul. Teoforu faţă de Lider, întâi: nimic, ţi-am spus, afară de punerea cu înmormântarea... Însă aici nu mă pricep, n-am cheia, nu ştiu dedesubturile, însă ele sunt! Eminenţa Sa are toate firele la el, le ţine ghem în mână; aici te descurci matale, fiindcă ai văzut răceala Eminenţei Sale când a fost vorba de dumneata: a fost pe faţă, te-a capsat, nu s-a sfiit. Tragi singur concluziile.

Lăsa impresia că se grăbeşte şi voia să nu uite să-i răspundă lui Ică Gorun cu aceeaşi răceală şi falsă indiferenţă, însă acesta simţea că Jupânul nu e, totuşi, foarte străin de descurcarea firelor pomenite sau măcar nu e neinteresat.

— Cu Liderul, Dandu n-a prea apucat să vorbească, fiindcă Maidaneza s-a şi autoinvitat la discuţie cu el, dar pe nebăgare de seamă, cum ai fura cireşele de pe tarabă în timp ce te faci că vrei să cumperi dovlecei şi roşii timpurii cu coada parfumată şi, până la urmă, nu iei nimic, dar ţi-ai burduşit sacoşa; după care s-a autoinvitat şi la dans şi l-a târnosit pe ring trei, patru dansuri la rând, încât biata Laura a crezut, la un moment dat, că au şi ieşit împreună din locantă; nu-i mai găsea în învălmăşeala de pe ringul cât o coajă de nucă. Dar să ştii că nici omul nostru nu e rău de tot la capitolul ăsta, şi, cât îl vezi de pitic, nu e numai mare bandit, e şi dansator...

Ăştia ai noştri, *frratello,* de la vârful piramidei, sunteţi toţi mari şi la piruete, nu numai la sforării. Apropo, ştii anecdota care circulă cu Eminenţa Sa, în tren? Acum câţiva ani, când eraţi în opoziţie, nici dânsul nu mai avea drept la vagonul oficial şi atunci toţi trei, Eminenţa, Liderul şi dumneata, aţi luat bilete la cuşete. Nu ştiu unde vă duceaţi. Şi cum stăteaţi în picioare, pe coridor, la fereastră, să vă salute lumea când trece, dumneata te-ai dus să vezi cum arată restaurantul şi atunci Liderul l-ar fi întrebat pe Eminenţa Sa: „Cu cine doriţi să dormiţi, în cuşetă, Eminenţă, că uite s-a ocupat şi locul pe

care-l credeam liber? Cu mine sau cu Ică Gorun? Dar să ştiţi că eu sforăi!... Şi Eminenţa Sa: „Dragă, cu tine, fiindcă prefer unul care-mi sforăie în faţă unuia care-mi trage sforile pe la spate!“ O ştiai?

— Nu, zise Ică Gorun izbucnind în râs. Nu, dar e foarte bună, la fel de bună pe cât e de nemernică! Sigur, tot el a lansat-o.

— Cine?

— Eminenţa Sa!

— Mă rog, dar să revin la omul nostru, la dansator.

Important, grav, aulic, numai fandoseli protocolare şi reverenţe, şi unduiri, şi răsuceli, şi genuflexiuni, uiţi că e pitic, uiţi şi mânuţele de copil şi tocurile înalte la pantofi; dacă nu-i vezi faţa, crezi că e neapărat premiantul întâi la prima treaptă a liceului de dans şi începe să-ţi pară şi rău că n-a crescut şi el cum au crescut ceilalţi colegi ai lui. Şi nici nu-l mai dezlipeai de Maidaneză care, domnule... Mă asculţi?

— Cum să nu?!, se apără Ică Gorun convins că nu va avea încotro şi va trebui să se supună plăcerii de povestitor a Jupânului...

— Ei, atunci să ştii, fiindcă acum vă văd pe toţi destul de stafidiţi şi înţepeniţi la capitolul ăsta... să ştii că omul politic mare, mare cu adevărat, e rar schimnic ca dumneata, şi cu o singură nevastă, şi fără amantă, şi fără buric de rezervă... Uite la Ionel Brătianu, uite la... cine să mai zic eu... Duca... ăsta a târnosit-o şi pe mama răniţilor de la Mărăşeşti, regina-mamă, uită-te dumneata, la cine să mai zic eu, la Mihai Viteazu, uită-te la Gheorghiu-Dej, care a dat iama în artistele mari, păi până şi Cuza, nu mai vorbesc de Carol al II-lea, fiindcă ăsta a tăvălit toate curvele Bucureştilor, însă uite că atunci când a căzut la darul iubirii, în braţele iubirii şi-a dat duhul... Săracul, model! Însă, care nu v-aţi tras de tot din socialism, ca să zic aşa, văd că v-aţi cam uscat pe picioare...

Domnule, nu credeam; păi, dacă şi piticul a luat aplauze; de slugărnicie... recunosc, dar, mă rog... însă Maidaneza ziceai că a alunecat de pe treptele Operei Vieneze direct pe podeaua de la *Şarpele Roşu*... Dar când s-au întors la masă, dintr-odată dumneaei n-a mai avut ochi decât pentru Dandu, plasată de mine, nemernicul, în dreapta lui, unde şezuse Eminenţa Sa... Domnule, l-a uitat pe Lider în secunda când a văzut-o pe Laura că s-a ridicat în picioare ca să-l ia în braţe pe bărbat-su, parcă ăsta venise direct de pe câmpul de luptă, şi a şi scos din poşetuţă o batistă ca să-l şteargă pe frunte şi chiar pe mânuţe, *frratello,* exact ca pe copiii mici care, scăpaţi din ochii mămicilor, s-ar fi jucat cu caca... în fine, îi ştergea degetele, unul câte unul, la amândouă mânuţele, atâta că nu l-a dat cu spirt, adică îl dezinfecta... Maidaneza, senină, s-a întors spre Dandu şi nu l-a mai lăsat până la ziuă; însă era de văzut şi cum nu uita, aşa, la câte o jumătate de oră, să rămână o secundă, atât, înţelegi, o secundă, cu capul pe jumătate răsucit spre Lider şi să trimită spre el raza laserului din coada ochilor... Domnule, n-ai văzut, dacă n-am văzut eu, care sunt curvă bătrână şi care n-am stat la curul unei singure muieri nici când a dat cu mine de pământ gripa spaniolă, de ajunsesem ca ţârul, eu, *frratello*, n-am văzut un asemenea dar de la Dumnezeu, fiindcă e dar... Dumneata ştii cum arată, domnule Ică, şarpele ăla, cum dracu' îi zice... guşterul verde, care stă aşa, adormit, pe burta pietrelor încinse, vara, la Balcic; mişună până pe muchea zidului care mărgineşte faleza... stă adormit, zici că nu se mai scoală din somnul lui, ţine ochii lipiţi şi parcă ar fi murit de tristeţe, fiindcă ţine şi gura lipită ca şi când ar fi cusut de o mare suferinţă. Şi odată, din somnul ăla de moarte, nici nu vezi când a deschis gura şi, dacă vezi, vezi şi licărirea din ochii care şi ei se deschid ca o clipire de fulger, parcă ar râde toată fiinţa lui, s-ar bucura, şi atunci vezi şi cum izbucneşte limba lui despicată în vârf şi, de pe frunza

măslinului, vezi cum dispare fulgerător, lipită de limba lui, nefericita insectă care abia îşi strânsese aripioarele; are pe limbă un lipici şi cu lipiciul ăla lipeşte prada... aşa şi Maidaneza, din jumătate în jumătate de oră răsucea niţel fruntea spre Lider şi laserul din coada ochilor lăsa pe obrazul lui o dâră de lumină lipicioasă; *frratello,* repet, rar am văzut... altfel, pe Dandu îl lăsase fără aer... şi ştii că el e răcit rău de Marea Stea, rău de tot.

— Nu cred, respinse Ică Gorun informaţia cu privire la răceala lui Dandu.

— Ce nu crezi? Că s-au răcit ăştia, sau că l-a lăsat Maidaneza pe Dandu fără aer?

— Nu cred nici una, nici alta, replică agasat Ică Gorun. Şi acum vrei să mă convingi că ăsta a fost tot balul? Ultimul bal?

— Doamne fereşte!, însă iar n-ai răbdare. Păi, de la situaţia asta a şi început balul adevărat, şi ai fi avut de învăţat... nu trebuia să pleci nici mort...

— Aveam, am spus, peste o oră, avion pentru Madrid. Azi-noapte, cum ţi-am spus, şi am spus la toată lumea, şi se ştie.

— Mai are şi Eminenţa Sa dreptate; de fapt, dânsul are dreptate mereu, fiindcă ştie să şi-o facă singur... ai auzit povestea cu Troţki şi vânătoarea de raţe sălbatice! Să nu zici şi matale ca el, că nu se ştie niciodată ce urmare poate să aibă o vizită intempestivă la Madrid...

. . . . . .

Către orele două din noapte – timpul curgea acum în matca Floriilor – **Ultimul bal la *Şarpele Roşu*** plutea pe marea beţiei cu toate pânzele sus.

Cu puţin timp înainte de al doilea cântat al cocoşilor, după zaplazurile Mahalalei Precupeţilor, unde crâmpeiele vechilor Bucureşti erau încă atât de vii încât în dimineaţa Floriilor din acel an, două mii şi..., avea să apară iar flaşnetarul care

cincizeci de ani la rând – regat, republică, război, pace, revoluţie, capitalism, socialism, tranziţie, ploaie, ninsoare, primăvară, caniculă, toamnă uitată de Dumnezeu învelită în covoare de iederă ruginie – nu lipsise de la nici o sărbătoare; Coriolan Pomposu şi doamna Laura ieşiseră, ultimii demnitari, în rama uşii locantei vestite şi se urcaseră în maşina de teren cu număr particular, condusă însă, cum povesteam, tot de un ofiţer acum în civil.

— Greu să-i „deosibeşti“, cum zicea Ceauşescu, pe hoţii mari, încheie filosofic Jupânul protocolul despărţirii de Coriolan Pomposu. Eminenţa Sa e popular, se rup gardurile sub piepturile prostimii năvălitoare spre el, din toate colţurile, însă acum, la voturi, Liderul, să ştii de la mine, că ia mai multe... Începe şi prostimii să-i placă boierimea, s-a cam săturat de ai noştri, de la gura ploştii, începe să-i dea şi ei în gând să ridice nasul mai sus şi să se strecoare în bătălia pentru osul cu măduvă, chiar dacă mai mic, dar cu niţică snagă, şi atunci când li se dă peste nas îmbuibaţilor care merită, biata prostime se bucură în gura mare şi i-ar vedea spânzuraţi chiar aici, la răscrucea Mahalalei Beilicului, pe Maidanul lui Carabulea, însă, pe de altă parte, ea simte, săraca, şi o ameninţare a viselor ei, fiindcă, zice ea în sufletul ei, dacă o să o ţină tot aşa, cu ţepe şi cu spânzurători la toate răscrucile, atunci nici visul ei de înavuţire nu mai poate înflori. Păi, vezi dumneata om sărac care să nu fie şi el îndemnat să pună mâna când întoarce boierul capul?!...

Ică Gorun nu zise nimic. Îl asculta mut, fără interes, sec de orice participare la observaţiile Jupânului, şi acesta tăcu şi el câteva secunde; înţelegea că nici Ică Gorun nu se putea simţi atras de filosofia lui. Nici nu-i contesta observaţiile, dar nici nu le aproba, nu le auzise şi, ca să schimbe subiectul, vizibil neagreat, se întoarse grăbit la istoria ultimului bal la *Şarpele Roşu*.

. . . . . .

Plecarea Liderului se petrecuse cu mai multe temenele şi firitiseli decât îl însoţiseră pe Elefterie Teoforu, fără pupături, fără strângeri de mână peste creştetele altor meseni, însă cu plecăciunile mai încărcate de evlavie, mai smerite, mai pline de supunere şi chiar mai îngrijorate. Dar şi când se auzi uşa dinspre păguboasa piaţetă a Precupeţilor Vechi trântită întemeiat duşmănos, încât se zguduiră geamurile gata să se facă ţăndări, pofta de petrecere a camarazilor rupse baierile cuminţeniei care o ţinea câineşte în frâu: în aceeaşi secundă începu şi fugăreala chelnerilor cu sticlele aduse în braţe, acum stivuite câte opt şi nouă, şi zece, căzu în uitare protocolul, ce rămase din el fu doar drumul tocătoarelor cu fleici şi cârnaţi, şi măduvioare, şi fudulii, şi măruntaiele cele mai dulci trântite direct pe cărbunii încinşi care se şi lipeau de ele şi intrau în fibra lor şi aşa erau ocrotite, scânteind încă până la mesele pe care şi paharele se înmulţiseră, sfârâind şi făcând să se ridice, din bucuria acelor bucate bogate, cu mustul clocotind şi el fierbinte foc, miresmele aţâţătoare care nu te lăsau să uiţi paharul gol, fiindcă te mâna spre el frica să nu te trezeşti cu cerul gurii şi limba, şi gâtul, şi nările o baie de ardei iute pisat, şi simţeai că alt aer nu mai ai şi mori înecat.

Atunci s-au năpustit asupra ţambalului şi a contrabasului, şi acordeonului cei trei mari artişti ai Filarmonicii *Şarpele Roşu,* luând tot programul de la început, cu Neluţu Ploieşteanu în frunte, care şi el se repezise în microfonul acoperit părinteşte cu un fel de căciuliţă roşie, ca un ardei borcănat la sfârşitul toamnei, şi era „fix patru şi treizeci şi şase de minute“, după citirea de către gurist a ceasului de la încheietura mâinii lui stângi, care ieşea vânătă dintr-o manşetă apretată şi albă ca varul de mânăstire şi prinsă în butonii cât o prună de chihlimbar, înrămaţi în aur...

— Balul, stimaţi camarazi şi prieteni, şi fraţi de cruce şi, dacă îmi permiteţi, chiar tovarăşi, acum începe, cu datoria

făcută toată faţă de cine ne conduce şi ne ocroteşte, cât poate şi dumnealor, şi eu cred că poate mai mult!“... – şi, ajuns aici, Neluţu se opri să mai cenzureze surâsul ironic care-i lumina faţa de cărbune lustruit ca pământul ars în cuptoarele olarilor de Marginea, negru îmblânzit de tonurile castanii arse, până se transformau în irizări de argint.

Poate mai mult... şi mă înţelegeţi..., încercă el să continue discursul la care nu se aşteapta nimeni, dar repede fu acoperit de urale sălbatice şi de chiote, şi de ciocnirile vesele de pahare şi ce mai apucă să zică fu anunţul că „Balul, onoraţi şi stimaţi, şi iubiţi camarazi, începe cu Imnul!“.

Întâi, cum se petreceau lucrurile întotdeauna, se strecură ploaia de cristal a ţambalului, măruntă şi abia presimţită la început, apoi, pe nebăgare de seamă, ajunsă la o incandescenţă care, într-adevăr, seca inima şi tăia respiraţia, în locantă se făcu, brusc, o linişte în care se amestecau şi plânsul, şi tristeţea, şi o abia desluşită răcoare, venind dinăuntrul sufletelor şi răspândindu-se în toată fiinţa; nu era frig, nu era gheaţa pe care o simţi, uneori, când te cuprinde ca o gheară frica: era un fior care-ţi furnica şira spinării de la un capăt la altul, ca atunci când cineva ar fi apropiat de obrazul tău globul alb de puf al unei păpădii şi tu, inspirând, ai face să se spulbere acel puf în mii de steluţe care, atingându-ţi bărbia, şi ochii, şi buzele, şi nările te-ar curenta atât de viu, încât tot acel curent parcă s-ar transforma într-un fior şi răcoritor, dar şi plin de o neînţeleasă îngrijorare.

Veni la rând acordul armonios şi grav al contrabasului; mâna ţiganului era fermecată şi sporea neliniştea aceea nedesluşită pentru ca, deasupra ei, să se ridice tânguirea viorilor şi, iar brusc, cu o brutalitate neaşteptată, Neluţu trase de burduful acordeonului şi, deasupra geamătului başilor acestuia, glasul

lui spulberă fiorul pustiitor şi se instală victorios în liniştea care, acum, deveni caldă şi plină de speranţă:

Bate-un vânt rece din baltă
La Chilia-n port...

Ca niciodată până atunci, glasul uscat, sec, înecat, al lui Neluţu crescu de la şoapta care imita şuieratul vântului furişat prin trestiile din bălţile uitate şi de Dumnezeu, de la Periprava, până la ţipătul sfâşietor al cormoranilor care pluteau deasupra Chiliei, părând să caute, disperat, un loc unde să se aşeze şi să se odihnească, şi înaintea ochilor lor numai apele fără sfârşit ale mării şi lotcile singuratice somnolând, atât de străine de limba de pământ ca un şarpe roşu din ochii căruia ar fi ţâşnit, în soarele orbitor, spre înalturi, două suliţe de mercur.

La Chilia-n port..., reluă Neluţu al doilea vers şi nimic nu mai trebuia ca să scalde obrajii camarazilor în râuri de lacrămi arzând ca tăciunii, decât intrarea nestăpânită a viorilor, vaiet prelung venit şi el din adâncurile unor suflete atât de pedepsite de soartă până atunci.

— Dacă mai cântă o dată versul ăsta, îl împuşc!, zise Didi Sfiosu, însă într-adevăr nu se mai putu face nimic.

Neluţu clamă şi a treia oară *La Chilia-n port...,* din aceeaşi răsuflare, cu un glas pe care nu i-l mai auzise nimeni, semănând cu şuierul tremurat al săbiilor de trestie uscată, toamna, când curge deasupra bălţilor cerul de plumb al ultimelor zile de octombrie, sfâşiat de zborul cocorilor în triunghi, boabe de mătănii negre, însoţit de repetarea litanică, în răstimpuri, a unei constatări dramatice amintind ultimele fire de nisip în paharul de sus al clepsidrei:

— Pleacă cocorii!

— Îl împuşc!, scrâşniră măselele lui Didi Sfiosu, tocite de atâtea puneri la cale nemernice, şi chiar scoase dintr-un toc

de piele de la brâu un pistol de argint cu butoi, cu şase cartuşe, şi apucă să şi răsucească butoiul cu cartuşul în dreptul ţevei când versul, care îl scosese pe *Frratello* din minţi, fu spus şi a patra oară, însă de data aceasta de vocea de bronz a Operei Naţionale care şi ridică, în tavanul locantei, numele blestemat pentru camarazi al acelei urbe, ca un capăt al disperării...

Agepsina Bumbuţ îl acompaniase pe Neluţu în surdină, la masă, de la prima dezlipire a buzelor acestuia, şi îl urmase fidelă, dar cuminte, parcă şi-ar fi spus ei însăşi o rugăciune, pentru ca, furată de atmosfera electrizantă, saturată până la explozie, să continue cu vocea vibrândă care o făcuse celebră, declanşând ropote de aplauze venind să acopere rezonanţa de clopot, în interpretarea ei, a ultimului cuvânt din acest vers final, şi nimeni n-ar fi putut să spună că acest cuvânt nu s-ar fi reverberat şi în ochii mesenilor care vedeau aievea, abia ascunse de albastrul fumului de ţigară ce şi el sufoca locanta, contururile oraşului, cu blocurile ca nişte pavilioane de închisoare, şi arabescul vapoarelor cu arborii lor pierduţi în nori, şi legănatul apei care nu-şi mai găsea loc în albia ei şi izbea leneşă în danele de piatră...

— Brravo!... strigă, ridicându-se şi el în picioare, Jupânul, pentru ca apoi să se aplece peste masă, peste paharele şi tocătoarele aburinde, peste capul consilierului Păunică încremenit într-un zâmbet pişicher, de cloşar uşor ameţit, prea sătul de toate giumbuşlucurile camarazilor săi ca să-l mai surprindă ceva, şi astfel, răstignit ca un arc de triumf deasupra mesei, prinse din zbor mâna durdulie a Agepsinei Bumbuţ, care se lăsă purtată ca un fulg şi o duse la frunte, aşa cum făcuse, la sfârşitul lui februarie, când o cunoscuse pe Erotida...

Prr!..., vru el să spună prinţesă, la fel ca şi atunci, dar îşi dădu seama că e mult prea preţios apelativul şi, cu aerul că aşa e el, bâlbâit de emoţie, reluă răspicat: Doamnă! Doamna

de bronz a balului, a **Ultimului bal la *Şarpele Roşu!*** M-aţi cutremurrat!...

Agepsina Bumbuţ se îmbujoră exact ca o păpuşă matrioşca; obrajii ei ţineau acum, sub presiune, tot aerul trimis din pieptul cuprinzător spre botişorul de veveriţă, cireaşă coaptă, şi ochii râzând se scăldară în apa lacrămilor.

— Un cuvânt, *frratello,* zise Jupânul retrăgându-se de deasupra mesei, un cuvânt singur: Port!... Şi în glasul artistului se răsfrânge şi se cuprinde şi bucuria, şi durerea, şi nostalgia... Şi vezi portul Sulinei... Aţi fost, vreodată, doamnă, la Sulina?

— Ohoo!.., suspină Agepsina Bumbuţ cu vocea ei cu accente de clopot mânăstiresc moldovenesc, şi dulce, şi bărbătoasă, şi tristă... Al doilea „ohoo“ izbucni din acelaşi oftat şi sânii i se ridicară puternici, mai să spargă corsetul care făcea din mijlocul ei iluzia unei clepsidre...

Urmă o clipă sugrumată de vălul amintirilor pentru fiecare, dar şi pentru Agepsina Bumbuţ, care acolo şi debutase, la Sulina, în echipa de dansuri a sindicatului vestitei fabrici de conserve de peşte, unde ajunsese la şaisprezece ani, rătăcită şi necăutată de nimeni apoi, într-o excursie la Tulcea a unei şcoli de ospătari şi ospătărese pentru copii nevoiaşi, din săracul judeţ V... Cu patalamaua sindicatului salvator, intrată repede şi definitiv în sânge, ca şi îndemânarea aşezării, cap la cap şi codiţă lângă codiţă, a sardinelor în cutiile lor ca de chibrituri, Agepsina se prezentase ambiţioasă, curând, la concursul pentru solişti organizat de Clubul lucrătorilor fabricii de peşte, aflată în plină expansiune printr-o galopantă diversificare a tipurilor de conserve, concurs la care câştigase locul întâi, uimindu-l de la început pe dirijorul chemat anume de la Sfântu Gheorghe, unde acesta înfiinţase un vestit cor bisericesc pe lângă Sfânta Episcopie a ritului ortodox lipovenesc.

— Tovarăşcia, dumiata l-ai fi făcut jelos şi pe Şaliapin!, exclamase Afanasie Afanasievici Efimov. Ai auzit de dânsul?

— Nu!, răspunsese zglobiu Agepsina Bumbuţ. Dar e di bini?, îl întrebase ea, apoi, repede, imitându-l pe dirijor fără să vrea, cu un talent care avea să-i aducă, mai târziu, şi el multe satisfacţii ca interpretă a unor roluri de comedie, mai ales la Conservator şi la Operă...

— La Kiev ai fost matalii?, o mai întrebase Efimov...

— Nuuu!, izbucni Agepsina în râs, ca şi când dirijorul ar fi chestionat-o dacă a fost la circ şi a văzut maimuţa. Nuuu!, muri ea de râs iar, şi ochii i se îngropară în obrăjorii care-i luaseră foc...

— Dumiata poţi concura clopotele Sfintei Lavra, să ştii!... Niemaipomenit!

Era o zi de vară, fără nici un pic de aer pe ţărmul uscat de soarele ucigător unde se afla fabrica de conserve de peşte, iar Colţul Roşu al sindicatului era o biată gheretă de sticlă afumată, părăsită de serviciul de pază, dar nu şi de mirosul ucigător de maţe de peşte aruncate în tomberoanele negolite de săptămâni întregi.

— Dar eu pot şi subţire!, îl informă Agepsina Bumbuţ, tot într-un hohot de râs care-i spunea dirijorului că mintea ei e puţină de tot, faţă de carul de talent.

— Da?, se miră el întrebător... Să vedem!

Şi Agepsina dădu drumul unui tril care nu se mai isprăvea, alcătuit din rostogolirea unor pahare de cristal ce se loveau necontenit între ele fără să se sfărâme; nici clopoţeii săniilor pe zăpadă nu erau atât de limpezi şi de nepotoliţi... după care se opri brusc, într-un scurt „Iac'aşa!“ cu glasul lui Şaliapin, pecetluindu-şi intrarea direct în grupul de solişti şi, apoi, foarte curând, la Conservator şi, în final, pe scena Operei, însoţind fiecare etapă cu o urcare la fel de ambiţioasă pe treptele unei ierarhii care începuse, firește, cu sindicatul, apoi cu tineretul comunist universitar, în sfârşit, cu partidul – „Premiera şi prezidiul“ sau „Prezidiul şi premiera“, cum zicea

un confrate, răutăcios, fireşte: „Nici n-apucai bine să o aplauzi într-o seară, la o premieră, pentru că o şi găseai a doua zi, la prânz, înghesuită într-un prezidiu, alături, după decembrie ’89, de liderii stângii şi mai mereu prin preajma lui Elefterie Teoforu căruia, dacă bodyguarzii nu l-ar fi vegheat atât de neiertător, nu s-ar fi sfiit să-i netezească reverele vestonului cu palma ei ca o pernuţă cu faţă de mătase“.

— Domnule, ce seamănă fata asta cu Ana Ipătescu! Cum a izbucnit ea pe uliţele Bucureştilor venind glonţ de la Sulina, ca Ana Ipătescu pe Podul Mogoşoaiei, când s-a repezit pe treptele palatului cu vestitele pistoale în amândouă mâinile... aceeaşi biografie!, zisese odată, cineva, plin de admiraţie sinceră.

— Care parte a biografiei?, întrebase viclean un istoric al cărţilor vechi, bine cunoscut pentru inepuizabilul său depozit de scene pitoreşti din istoria Bucureştilor; prima parte, când a venit bietul bogasier Ipătescu pe neaşteptate, cu căruţele cu butoaie de vin de la Mitrofani şi a prins-o pe Ana în cămăruţa din spatele prăvăliei din Mahalaua Oţetarilor şi i-a dat drumul cu mai nimicul cu care era îmbrăcată atunci, în zori, o brasieră de borangic cât palma, deasupra sfârcurilor din care muşcase până la sânge netrebnicul de diacon nou de la biserica vecină, ascunsă de oţetari, şi a fugărit-o, sărmanul, tot Podul Mogoşoaiei?

Fiindcă noi ştim numai partea cu pistoalele pe treptele palatului... Partea întâi e mai mustoasă, să ştii dumneata, numai must şi hohote de plâns, şi lacrămi, şi jurăminte, şi „biete canapele desfundate“, cum se mai zicea, şi taifunul Flora e nimic. Asta e şi partea mare a Grasei noastre: mustul vieţii i-a îmboboşat talentul... Însă va sfârşi singură, încheiase el prezicerea cu care nu rareori rotunjea filosofic povestioarele lui pitoreşti, ţinând să le justifice ca fiind „partea umană“ a unei istorii mai uşor de ţinut minte, chiar şi în împrejurările

cele mai solemne, prin „detalii revelatoare“ ale psihologiei sociale şi individuale, hotărâtoare, adesea, pentru esenţa unor acte fundamentale. Va sfârşi singură; o bătrâneţe chinuită de singurătate şi de uitare, şi de mătănii... Şi nu mai e mult! Şi să vezi, când o începe să se stingă şi cărbunii care îi ţin mustul în clocot, cum va spori cenuşa uitării: să nu doreşti atunci nopţile ei.

Focul nebuniei ei, şi pe scenă, şi în viaţă, e înteţit mereu de ură şi numai de ură. Ea nu poate iubi; ea se minte şi pe ea că iubeşte... Ce iubeşte ea sunt treptele: ori spre avere, ori spre glorie... Nu s-a uitat niciodată, atunci când urca scările, pe ce călca cu tocurile ascuţite, de fier, ale pantofilor, înfipte bine însă, întotdeauna, fie că erau inimi, fie că erau ochi, fie că erau tâmple sau numai frunţi... Dar uitaţi-vă acum mai atent la umbra care vine după ea, de la o bucată de vreme!, zisese, la o întâlnire la Capşa, după ultima premieră, istoricul anecdotelor înecate de praful sutelor de ani de uitare, care se făcuse cunoscut – în locul cărţilor, un raft întreg, anunţate la fiecare masă mai simandicoasă când se şi tânguia de sleirea la care îl dusese studierea vrafurilor de terfeloage, şi din care nu apucase să scrie nici un rând – prin darul său neobişnuit, acesta real, de a citi în fizionomiile oamenilor, unii întâlniţi şi numai întâmplător, o clipă uneori, şi de a descifra, astfel, viitorul acestora şi, provocat cu tact – căci se lăsa greu, deşi nu-şi putea ascunde plăcerea – , se lansa în previziuni care, apoi, făceau înconjurul întregii urbe sau măcar al unor cercuri intime, dornice să-şi cunoască cel puţin perspectivele apropiate.

Uitaţi-vă la chipul acestei mironosiţe, la obrazul ei alb, străveziu, mereu ca şi când ar fi fost atunci spălat de ploaia de nestăvilit a lacrămilor, la sfârşitul căreia, cu o rară ştiinţă a ipocriziei, lăsa să se înţeleagă că nu ştie dacă pe faţa ei trebuie să înflorească zâmbetul curat sau acea lumină tristă, izvorâtă

dintr-o durere adâncă, aidoma acelui oftat care te sugrumă în loc să-ţi uşureze sufletul!... Uitaţi-vă la umbra aceasta insinuând atât de sincer, de fierbinte, de devorator, devotamentul şi supunerea smerită, fără de margini, cum calcă, exact pe urmele Grasei noastre, ca într-o repetiţie executată în transă, încălţată cu pantofii Agepsinei de la premieră, şi care au costat Opera o avere, fiindcă poartă semnătura unui vestit pantofar, cu o înfăţişare de ţârcovnic în strana Bisericii Armindenilor, botine pe care în reprezentaţie nu le vede nimeni, altfel, ascunse sub uriaşa robă veneţiană... Să fiţi, apoi, dumneavoastră atenţi la tăietura obrazului acestei umbre, prelung, ascuţit spre bărbia ambiţios împinsă înainte, parcă sculptorul ar fi mângâiat o viaţă, înainte, marmura până să se hotărască dacă va fi chipul unei sfinte sau al unei sfinte ipocrizii; să fiţi atenţi la licărul viclean care îi joacă necontenit în ochi şi din care izvorăşte şarpele de miere al privirilor ei, neliniştea perversă a acestor priviri...

Ţineţi minte, dacă aţi văzut icoana aia rusească cu cele nouă mironosiţe, dăruită bisericii de pe Muntele Tabor al Schimbării la Faţă? Amintiţi-vă chipul celei de a treia mironosiţe, cum te uiţi la icoană, de la stânga la dreapta, singura care e a nimănui. Altfel, celelalte sunt, afară de Maria Magdalena, Salomeea, femeia lui Zevedeu, Maria şi Marta, surorile lui Lazăr, Maria, femeia lui Cleopa, Susana, femeia lui Huza, Maria lui Iacov cel Mic, Fotini, mama lui Iosif. Această a treia... e doar Ioana... Amintiţi-vă obrazul ei prelung şi bărbia ei ascuţită ca un vârf de pumnal, şi privirile abia ridicate, parcă, dintr-un fagure de miere. Cu ea seamănă umbra aceasta şi, să nu vă miraţi, nădăjduieşte, şi provoacă cu disperare destinul, să ajungă şi ea în Rai, însă mai întâi, sigur, în raiul de aici, de pe pământ, aidoma învăţătoarei ei de ultimă oră, şi să intre apoi în soborul mironosiţelor, curvăsărind până şi din ochi, furând, jupuind, minţind, trădând, stăpână pe

darul fericit al Mariei Magdalena, care ştia să spele picioarele lui Iisus cu uleiul cel mai scump şi să le şteargă cu părul ei... Numai că mironosiţa noastră are părul scurt.

— Dar de ce merg numai amândouă şi par lipite ca siamezele?, întrebase altcineva la întâlnirea din acea seară de la Capşa.

— Numai de curând. Până nu demult, mironosiţa umbla în spatele învăţătoarei, lipită de umărul ei; în ultima vreme însă, îi vine alături şi merg umăr la umăr; dar şi acum mironosiţa, măcar cu un vârf de botină de împrumut se ţine mai în spate. Asta a fost până şi-au potrivit pasul..., acum îi vine alături şi câteodată părând, fără voia ei, grăbită, o ia chiar înainte, însă repede trece la loc...

— E un ritual?

— Este!, zisese istoricul oral al anecdotelor cu pitoreştile personaje ale cărţilor pe care nu le scrisese încă. Sunt ca două clopote ale aceluiaşi păcat! Numai amândouă pot chema şi minţi credincioşii acestuia...

. . . . . .

— Acum, *frratello,* vine cinci dimineaţa, ora fatală!

Jupânul părea să se fi înviorat definitiv şi plăcerea lui de a povesti îşi intrase, în sfârşit, în toate drepturile ei, însă Ică Gorun obosise. Pentru prima dată se uită la ceas şi apoi, repede, îngrijorat, pe fereastră. Nu se întunecase, cum crezuse, citind cadranul Rolexului. Lumina după-amiezii stăruia cuminte, învăluind catifelat piaţeta pustie: se simţea nemişcarea în aerul dulce care pătrunsese şi în locantă pe uşa uitată deschisă; în canatul ei, silueta chelneraşului în cămaşă albă, cu manşete duble şi pantaloni negri reiaţi, ca şi vesta prea scurtă... Toată povestea părea ruptă dintr-un film neorealist, petrecută într-o încăpere sordidă care putea fi şi a unei crâşme sordide de cartier bucureştean dintre cele două războaie. Nu reuşise să afle nimic nou, cum ar fi vrut şi se aştepta, dar

nerăbdarea îl părăsise, se instalase şi în el o lene cu adevărat de duminică după-amiaza şi se lăsă, brusc înseninat, în voia bucuriei lacome cu care Jupânul se pregătea să continue.

— Acum, zise el, destins, lăsând, pentru prima dată de când venise, să-i inunde faţa zâmbetul cald, bogat, adolescent, cu care cucerise atâta lume în primele zile ale Revoluţiei, acum într-adevăr aş bea un pahar de... cum ziceai, *fratello?*... Crâmpoşie?!

— Ei, acum îmi pare bine şi mie..., se grăbi şi Jupânul să se bucure, fiindcă acum vine şi lovitura de teatru. Apoi, către chelneraşul care se şi ivise şi stătea, smirnă, lângă umărul lui: Crrâmpoşie!, apăsă el răspicat pe literele acelui cuvânt magic pentru locanta *Şarpele Roşu*.

En double!, se prosti el, cum avea obiceiul când se bine-dispunea la întâlnirile cu câte cineva mai de preţ. *En double*, cu gheaţă multă şi tacâmul complet: argint şi cristal, şi peşchir oltenesc de gâtul sfintei butelci. Ne-am înţeles? Băiatul şi dispăruse... Uite, *frratello* şi stimate Ică Gorun, continuă el cu o amicalitate pe care musafirul său o evitase mai bine de zece ani, cinsprezece, aproape, şi care acum îl izbi făcându-l să tresară, însă se stăpâni, lăsându-se în voia poveştii pe care, acum, nu mai voia să o piardă....

Uite, *frratello* al meu, se înnădi Jupânul la amicalitate, şi de asta îmi pare mie rău că trag oblonul raiului ăsta nemernic care e, pentru mine, *Şarpele Roşu!* Crescusem şi o poteră de chelneri de zile mari, cu care mă înţelegeam din ochi... Asta e! „Revoluţia a dat, Revoluţia a luat!“, încheie el filosofic paranteza, grăbindu-se să se întoarcă la ce începuse.

Vine cinci dimineaţa, şi *Frratello* al nostru zice că nu putem încheia pehlivănia dacă nu tragem la ţintă ca în timpurile noastre bune! Şi n-apucă netremnicul să termine, cu glasul lui episcopal care nu se putea să nu umple locanta, şi băieţii, camarazii, tovarăşii, fiindcă Liderul a dezlegat

cuvântul, toţi în picioare; ca să nu spun că unii dintre ei se urcaseră sus, pe mese...

Un moment, camarrrazi!, apuc eu să strig ca să-i potolesc, un moment, îmi daţi voie să pregătesc personal traseul şi ţinta, şi mă ridicasem şi eu în picioare. Şi, cum m-a făcut Dumnezeu fără zgârcenie, ştii, se ştie, se vede, eram cu un cap deasupra tuturor; ochii îmi şi alunecaseră spre uşile batante de la bucătărie, pe care intrau chelnerii care, toţi, domnule, mă şi înconjuraseră.

Trebuia să iau măsuri draconice! Uită-te, matale, acum la zidul din spatele nostru, unde toată tencuiala e jupuită de gloanţe; acolo s-au tras, zece, douăsprezece cartuşe unul după altul şi la nimereală, până i-a venit rândul lui *Fratello,* care a tras ultimul; îţi dai seama ce a fost?! Ce chiote, ce aplauze, ce galerie, ce răcnete, ce ţâpurituri de muieri încinse de căldură şi de băutură, şi de poftă de viaţă, fiindcă se apropiau zorile şi plecarea şi fiecare trăgea nădejde la o porţie de amor, mă înţelegi?

Amicalitatea Jupânului netezise bine drumul până la Ică Gorun, care începuse să savureze împrejurarea, sperând, cu un gând subţire, că poate astfel, mai apropiat de camarazi, de prieteni, de tovarăşi, s-ar putea insinua mai credibil în lumea Jupânului, de care se simţea despărţit şi mai ales străin sau, şi mai exact, el le apărea camarazilor, le apăruse şi continua să le apară, în toţi aceşti ani, străin.

— Am luat toţi chelneraşii după mine şi m-am dus în bucătărie, unde am făcut o mică şedinţă. „Băieţi! zic, cât ţine concurrrsul, nu mai iese nimeni de aici! Vă găsiţi de lucrrru şi lucrrraţi în tăcerrre! Ţineţi jarrrul viu pe grrrătar, focul mic sub cuptor, apa fierbinte pentru cafele, spălaţi vasele, tacâmurile, paharele, dar să nu se audă nici o tigaie ciocnită, nici un clinchet de pahar, nici o tavă trântită, mai vânturaţi aburii de deasupra ciorbei de burtă, însă nici o şoaptă să nu aud şi

nici de uşile batante să nu vă apropiaţi, nici în curte să nu ieşiţi: carantină, copii, ca la holeră!“

Intru în locantă să mă duc în birou, să mă strecor, de fapt, fiindcă îţi dai seama ce nebunie era aici, numai clinchet de pistoale încărcate şi înjurături scurte, printre dinţi, când îndesau cartuşele în burta butoaielor, ştii cum e acum, a venit şi moda pistolului cu butoi, şi muierile, ale dracului, cu ochii pe pistolul vecinului, să vadă care îl are mai pricopsit faţă de al jupânului ei. Şi au, camarrade!, lăsă şi mai jos Jupânul tonul amical, au, iubite al meu prietin, cum zicea răposatul, care azi-noapte s-a răsucit rău în mormânt, au nişte neveste, ţiitori, amante, ce dracu’ or fi, toate una şi una, luate parcă de la Miss România, înalte toate, cu picioarele până în ţâţe şi ţâţele ca burdufioarele de brânză în timpurile normale, îmboboşate să se urce sub bărbie, şi gleznele, *frratello* şi tovarăşe, scăzu el iar ştacheta amicalităţii, gleznele ca firul de păr, nici căpriţele la naştere n-au, săracele, chişiţa atât de subţire, zici că dacă se ridică în capul oaselor zob se face glezna, sticlă pisată... şi toate cu nişte gâturi lungi, ca girafele, şi buzele de carne vie, şi ochii de toate culorile şi îi fac, în fiecare zi, după culoarea cerului, şi mâinile, *frratello* al meu, mâinile, dragă domnule şi tovarăşe, cu palmele ca frunza de salcie, lungi şi subţiri, şi degetele nu se mai termină, şi unghiile negre, albastre, violete, de aur, de argint: a înnebunit lumea, să ştii mătăluţă, coborî el din nou căldura intimităţii, însă trebuie să recunosc că băieţii au învăţat să trăiască, nu se pot plânge de Revoluţie; i-a mângâiat şi la capitolul ăsta cu dulceaţa vieţii, prrietine, şi să le vezi cum nu se mai potolesc cu încălecarea şi descălecarea picioarelor... şi parfumuri, să mă concureze pe mine cu grătarul... Mă uitam, strecurându-mă printre mese ca să ajung, cum ziceam, la birou, să iau obiectul concursului, mă uitam, zic, la Oaie Seacă şi la dama lui, cu un cap şi un gât mai înaltă ca el şi stând jos, şi moartă

după nemernic; îi ţinea ceafa cu palma dreaptă făcută căuş şi îl mângâia ce îl mângâia, pe urmă începea să-l curenteze cu buricele degetelor pe gât şi pe sub urechi, şi el, îţi dai seama, se gâdila şi se juca clătind capul şi aplecând spre degetele ei când o ureche, când alta, să-l mai curenteze o dată.

Oaie Seacă pusese pe masă un pistol, tot cu butoi, un monstru, *frratello,* imens, cu butoiul cât roata carului şi îl peria şi el cu vârful degetelor lui boante. Ştii că are degetele boante? Toate! De mic! Cine i le-o fi tăiat, la şcoala de cerşetori, fiindcă el de acolo vine! La început a cerşit în Obor, am tot CV-ul lui, cum a fugit în târg, la Polovraci, când avea vreo doisprezece ani şi a rămas acolo, l-a angajat cineva să întoarcă oile, pe urmă a fugit din munte şi a ajuns la Târgu Jiu şi de aici iar în Bucureşti; iar l-a cules cineva, l-a dat la o şcoală de meserii, pe urmă de chelneri, a intrat apoi în breasla lui *Frratello,* la bişniţari şi la schimbat bani, s-a ţinut de *Frratello* cât s-a ţinut şi pe urmă a început să lucreze propiu, şi la Revoluţie unul a ajuns la stânga, cum ştii, că vă ştiu de mic, *frratello,* altul, Oaie Seacă, la dreapta, la ţărănişti, la opoziţie, unde e şi azi; dar mai dă câte o raită şi pe la noi... Ei, şi să-l vezi acum, cum îl legăna cu palma ei mică ţiitoarea, fiindcă nici ăsta nu e însurat; cei mai mulţi sunt concubini, puţini, ca Boierică, însuraţi cu acte în regulă, încă ăsta şi-a şi cumpărat nevasta, nu se poate să nu ştii, a dat un miliard pe ea; l-a chemat pe bărbat-su care lucra maistru la el pe şantier, la Craiova, şi i-a spus de la obraz: „Camarade, ţi-am văzut nevasta şi îmi place foarte mult de ea... Îţi dau un miliard şi mi-o dai!“

Ică Gorun îl privea fascinat, nu-l mai afectau în nici un fel apelativele amicale, nu se mai gândea că pierduse degeaba după-amiaza, Jupânul neavând, mai mult ca sigur, ce să-i spună din ce aştepta el şi îl făcuse să vină grăbit la locantă. Crâmpoşia îi deschisese şi lui gustul pentru poveste şi se

pregătea chiar să-l încurajeze, măcar să fie o după-amiază cu poveşti bune pentru memoriile lui.

— Nu pot să cred!, se arătă el atât de mirat, încât îl şi întrerupse pe Jupân.

— Poţi să nu crezi, iubite al meu prrietin, însă asta acum e nevasta lui Boierică! Aseară a fost şi ea aici, şi a tras şi cu pistolul. E drept că şi ea se făcuse niţel şi se clătina binişor pe tocurile cât două catalige, însă a ochit şi cel mai aproape dintre toate muierile.

— Şi?, zise acum nerăbdător sincer Ică Gorun.

— Şi i-a luat nenorocitului nevasta, la preţul căreia a mai adăugat un loc de muncă în Germania şi i l-a dat şi pe ăla! Acum, omul e în Germania, maistru! Ea s-a mutat până seara la Boierică, cu două sacoşe de mână, că altceva n-avea şi acum poartă pantofi de treizeci de milioane, comandaţi la Albu, că am văzut pantofi ca ai ei şi în picioare la doamna Minodora... Însă, îţi spun, capacul la dame ni l-a pus Oaie Seacă, pe care parcă îl văd în coşciug la Patriarhie, în faţa treptelor Parlamentului, cum ninge pe el, şi el slab, şi negru, şi cu găvanele ochilor numai cearcăne de jur împrejur, pielea şi osul pe obrazul şi pe mâinile împreunate pe piept, căci făcea greva foamei şi a morţilor, mai ştii?!

În sfârşit, mă duc în birou, iau obiectul, adică statueta comandată special, cu tovarăşul şi tovarăşa unul lângă altul, în picioare şi el cu şapca în cap, descheiat la pardesiu şi ea tot descheiată la pardesiul ei; el cu o mână ţinând-o pe după umeri şi cu ailaltă, dreapta, arătându-i viitorul... statuie de artist, plătită cu bani buni şi turnată la început în bronz; aveam, poate, zece la dispoziţie, de ipsos aurit, pentru toate concursurile care ar mai fi fost de atunci înainte: nu puteam crede că voi fi dat afară din *Şarpele Roşu!* Mă întorc cu obiectul ridicat deasupra capului şi mă duc să-l instalez pe un piedestal, lipit de peretele pe care l-ai văzut jupuit, lângă

portretul Eminenţei Sale, pus acolo, serios, ca să-l întâmpinăm cum se cuvine, dacă Domnia Sa catadicseşte să ne onoreze... Şi ne-a onorat! Nu-ţi imaginezi ce a fost când am ridicat obiectul deasupra capului, cum m-au ovaţionat, cum au cântat „Internaţionala“, „Deşteaptă-te, române“, ai dracului dacă îl ştiu, dar „Internaţionala“, pe dinafară, două strofe întregi... şi „Ura!“, şi „Ceauşescu şi poporul“, şi aplauze şi urale, şi iar „Ceauşescu“ până când am strigat eu: Linişte!, ca să anunţ instrucţiunile concursului şi premiul cel mare, unul singur: Statueta!, aşa era regulamentul, cine înnemereşte statueta primeşte premiu tot Statueta!

Îi pun să ridice pistoalele sus, ca să le număr... unsprezece, îţi dai seama, fac biletele, cer un castron, le amestec. Tragem la sorţi ordinea. Nu mă interesa acum care cum venea, unul după altul; norocul a făcut să cadă pe ultimul loc *Frratello,* care încremenise dintr-odată, tăcut faţă de ce fusese el mut până atunci.

Tăcut şi supărat şi-a luat bileţelul şi s-a aşezat jos, aşteptând să-i vină rândul. Am potrivit statueta bine pe un sfeşnic de lemn artistic lucrat, folosit la biserică, la înmormântări, ştii cum se merge cu el, cu lumânările aprinse pe tava lui rotundă, înaintea morţilor, când se pleacă de acasă, şi statueta la mustaţă, cu spatele la portretul Eminenţei Sale, şi le-am şi atras atenţia: „Flăcăi, să vedem acum ce ochi aveţi şi ce mână, şi cât vă ţin băierile, să nu vă pună dracul să greşiţi şi să găuriţi ochii Eminenţei Sale, fiindcă nu ne vedem bine, şi ne închide pe toţi înainte de a mă da pe mine afară prropietarul, care numai mâine nu vine!“ Luni dimineaţă se şi arvunise, nenorocitul, nu glumeam deloc. Şi aveam dreptate, fiindcă mai din tremuratul mâinii, mai din abureala băuturii, mai din neputinţă, mai din lichelism, cum cred eu acum, şi trebuie să-ţi spun că cel mai mult din lichelism, de frică să nu nimerească portretul Eminenţei Sale, pe care şi eu, de-al

dracului, nu l-am dat jos, dar nici unul din ei nu a zis nimic şi l-am lăsat acolo şi nici unul n-a nemerit nici grupul statuar cu tovarăşii. Eminenţa Sa zâmbea, ca să nu zic că râdea de-a binelea, era în poza aia cu cămaşa descheiată la gât şi el într-o geacă de culoarea cafelei cu lapte, sănătos, cu dinţii dezveliţi bine, cu ochii luminoşi, veseli, fericiţi, poză bună, electorală, ginere scos la târgul de fete de la Găina. Singura, cum ţi-am mai spus, nevasta lui Boierică, stăpână pe ea, a lăsat tabloul Eminenţei în pace şi a tras în jos, la picioarele statuii. „Nu pot, zice a dracului, să trag la cap, mi se face milă, trag la picioare, să le mai dau o şansă!“ Ca să-ţi dai seama ce bandită, dar n-a avut nici ea cine ştie ce noroc, fiindcă, dacă glonţul a nimerit piciorul piedestalului, a doborât toată instalaţia. Însă nu-ţi mai descriu nebunia, uralele după fiecare împuşcătură, încurajarea ţintaşilor, ţipetele muierilor, spaimele, liniştea dinaintea focului când se ochea statueta, pe urmă să fi văzut scena cu muşteriii toţi cu capetele lipite de tăblia mesei, printre tocătoare şi farfurii, şi sticle, şi tacâmuri, şi scrumiere, ca să nu se trezească ochiţi chiar ei, fiindcă fiecare trăgea de la locul lui. Însă lichelele, ţi-am spus, mai ales lichelele, vedeam cum se chinuiesc să păstreze distanţa faţă de tabloul Eminenţei şi era sigur că trag aiurea. Uită-te, dumneata, la bietul zid, cum l-au ciuruit, cum au muşcat tencuiala, cum l-au făcut ciur...

Ică Gorun asculta cuminte, savurând pe îndelete licoarea Crâmpoşiei pe care, greşind bine, băiatul o adusese la temperatura camerei, ca şi vinul roşu, şi Crâmpoşia îşi păstra aromele toate şi dulceaţa subţire, şi pelinul, şi mireasma de floare de soc. Portretul Eminenţei Sale rămăsese în ramă şi rama atârnată pe perete la locul ei, numai fruntea Eminenţei era găurită exact la mijlocul ei, în rest, poza rămăsese întreagă, cartonul fotografiei intact.

— Am uitat aseară să dau jos tabloul, zise Jupânul citind nedumerirea din ochii uimiţi ai lui Ică Gorun. Am luat numai piedestalul şi cioburile statuetei! Aici începe altă poveste!

. . . . . .

Didi Sfiosu se ridică de la masă greu, sprijinindu-se cu mâna dreaptă de tăblia acesteia, ca şi când nu l-ar mai fi ţinut genunchii şi el abia atunci afla. În stânga ţinea pistolul cu butie, un pistol de clasă mare, a cărui fotografie apăruse de foarte curând pe copertele unei reviste specializate în pistoale şi cuţite de vânătoare, şi în hamuri anume pentru astfel de arme. *Şarpele Roşu* amuţise, lumea se potolise din senin, se aşezase în scaune, nu se mai auzea decât rotitul sec, înfundat al rulmenţilor pe care se învârteau aripile lămpilor atârnate de tavan şi scrâşnetul suspect care urma deschiderea uşilor batante dând în bucătărie.

Cineva călcase consemnul şi dăduse să intre în locantă, însă nu dură decât o secundă, nici uşa, revenind la loc, nu se mai auzi.

— Concurez!, rânji, nu întrebă, Didi Sfiosu.

I se dezveliseră dinţii de lup bătrân, laţi, îngălbeniţi, fierăstruiţi mărunt, buzele se trăseseră deasupra lor parcă s-ar fi răsfrânt şi cine ar fi urmărit şi mai atent scena şi faţa lui, atunci ar fi putut observa că umerii obrajilor îi tremurau uşor. Jupânul îşi ridică braţele cu palmele deschise şi degetele răsfirate într-un gest de generozitate fără margini:

— Voia la matale, *psihi-mu!,* hârâi şi el cu glasul lui de cenuşă. Aici sunteţi, din toate punctele de vedere, acasă, la Măria Voastră!

Didi Sfiosu îi răspunse cu o temenea scurtă, retezată iute înainte de mijlocul ei. Continua să se sprijine în podul palmei drepte, apoi cu privirile seci mătură pe îndelete adunarea, care abia mai respira. Cine îl cunoştea şi cine nu îl cunoştea înţelese că *Fratello* nu era în apele lui. Carafa din faţa lui, mai

mult plină decât pe jumătate, paharul cu picior şi el mai mult plin, tocătorul neatins, cu fleica încremenită cu ardeiul roşu înfipt în carnea ei scrumită, tacâmurile, fireşte, neatinse, singură scrumiera se umpluse cu tutunul de pipă ars şi din care încă se mai ridica un firişor de fum, pipa sprijinită de pachetul de tutun vlăguit de iarba parfumată. Nimic din care să se tragă un semn al bunei dispoziţii.

— Slab, slab de tot, băieţi!..., constată el cu un glas scăzut acum, şi zâmbetul care se târa pe buzele lui se vedea că este amar. Alţii eraţi, băieţi, la Revoluţie, alţii şi, altfel! V-aţi îmburghezit, v-aţi îmblânzit, a pus slănina dulce pe spiritul nostru revoluţionar un strat gros, vi s-a topit în grăsimea îmbuibării sănătatea, vlaga revoluţionară, aţi uitat ura, băieţi, ura de clasă, aţi uitat să-l mai urâţi pe Ceauşescu! Păi, cum să-l mai nimeriţi voi pe dictator apăsând pe trăgaciul pistolului cu cârnăciorii care v-au crescut în locul deştelor?! V-aţi dedat la şansa mângâiatului tălăniţelor! Adio, Revoluţie!, încheie el rânjind iar cu dinţii de lup, dezveliţi, peste care se răsfrângeau buzele groase şi vinete, arse, măcinate, muşcate cu fierăstrăul colţilor.

— Vasăzică, *fratello,* i se adresă Didi Sfiosu Jupânului, să dregem noi busuiocul!

Şi împingând cu vârful ascuţit al pantofului piciorul scaunului de pe care se ridicase, se strecură de la masă şi se îndreptă spre uşă. Liniştea curgea ca la început: seacă, uscată, moartă. Locanta întreagă îl urmărea din ochi cum se duce încet, strecurat, cu un pas de pisică, printre mese şi nici când muşteriii îşi trăgeau picioarele care se odihneau, întinse în drumul lui, nu se auzea nimic. Nici capul nu-l întorcea nimeni; îl urmăreau doar din ochii înroşiţi de nesomn şi de oboseală, şi de băutură. Continua să ţină buzele răsfrânte şi rânjetul de lup bătrân ştergea parcă feţele tuturor. Ajuns la uşă, se aşează cu spatele în mijlocul ei, îşi potrivi atent picioarele şi tălpile

pantofilor, frecându-le scurt de podeaua dată proaspăt cu ulei de in şi ridică mâna stângă în care ţinea pistolul argintiu, cu un butoi numai de şase cartuşe, însă cu corpul armei bogat, sănătos, zdravăn, şi ţeava lungă şi ea, sănătoasă, şi cocoşul la fel, cu o creastă care se vedea bine.

— Vasăzică, avem, simbolic, datoria să doborâm dictatorii!

Într-o secundă numai, toate capetele se lipiseră de tăbliile meselor.

— *Fratello,* îl invită Didi Sfiosu pe Jupân, ordonaţi foc!

Jupânul se ridică în picioare şi muşteriii văzură toţi, fără să ridice capetele de pe masă, că direcţia glonţului, aşa cum se aşezase şi cum ochise acum Didi Sfiosu, aşteptând ordinul, trebuia să treacă pe deasupra umărului stâng al Jupânului, în spaţiul dintre umărul şi capul acestuia.

Cea mai mică eroare, cel mai firav tremur al degetului arătător pe trăgaci, o frântură de respiraţie, o grimasă a obrazului numai ar fi putut fi fatală şi Jupânul ştia asta, nu se putea să nu ştie, însă nu spuse nimic. Îşi drese glasul cu grijă, cu un calm desăvârşit, şi zâmbi cu o tihnă paralizantă pentru camarazii care şi începuseră să simtă cum le amorţeşte obrazul înfipt în ţesătura feţei de masă. Grăbiţi să se ferească cu orice preţ din traiectoria glonţului, nu se mai gândiseră că, aşa cum erau aşezaţi, ori în stânga, ori în dreapta lui Didi Sfiosu, erau, categoric, în afara pericolului, dar, obsedaţi de convingerea că „paza bună trece primejdia rea“, se repeziseră pur şi simplu să se pună la adăpost, ca o adunătură de pui de struţ orfani, lăsând privirile piezişe să urmărească spectacolul...

— Aştept!, se auzi răstită repetarea invitaţiei lui Didi Sfiosu, dar Jupânul, simţind şi el un nod în gât, se văzu nevoit să-şi mai dreagă o dată vocea şi abia acum, grăbindu-se, ce se auzi nu fu, cum s-ar fi aşteptat toată lumea, un tunet prevestitor al exploziei, ci un hârâit încenuşat, încât comanda răsună fără ecou:

— Fffoocchh!, însă fără vlagă şi înfundat.

Didi Sfiosu ridică mâna stângă, cu pistolul de argint, şi se întoarse cu faţa spre uşă şi cu spatele la ţinta de ipsos aurită ostentativ; clipa fulgerătoare a execuţiei se petrecu în timpul unei la fel de fulgerătoare rotiri pe tocurile pantofilor, astfel încât le apăru tuturor ca într-o scenă de vânătoare, când vânatul te obligă să tragi pe neaşteptate şi nu eşti pregătit ca vânatul să-ţi vină din spate. Fulgerul glonţului trecu prin faţa ochilor lor ca o rază de laser, însoţit de o detunătură la care nimeni nu se aşteptase, faţă de exploziile cuminţi ale cartuşelor trase până atunci. Sfeşnicul rămase intact ca şi când nimic nu l-ar fi atins, însă statueta de ipsos aurit se făcuse moloz pe tipsia de alamă.

— Aferrrim!, strigă fericit Jupânul, cu glasul dintotdeauna, puternic, rezonant, chiar dacă hârâit şi încenuşat de tutun. Lecţie de trăgător de elită, adăugă el şi abia atunci când muşteriii lipiţi cu obrazul de tăblia meselor îndrăzniră să ridice capetele se auzi trecând pe deasupra foielii generale oftatul de uşurare al Jupânului, pe chipul căruia se lăţi zâmbetul omului care a scăpat miraculos de o mare primejdie.

— Să nu spui că ţi-am înşelat aşteptările!, îl luă Didi Sfiosu peste picior... Nu sperai să scapi! Nu-i aşa?, izbucni el în râs, în timp ce descărca din butoiul pistolului celelalte cartuşe.

Însă schimbul de replici nu fu auzit decât de cei din jurul lor, fiindcă aplauzele izbucniră asurzitor şi vesele, şi umilitoare. Se auziră şi câteva strigăte de „Bravo!!“, însoţite de încercarea unor scandări, însă Didi Sfiosu făcu semne insistente cu pistolul, ţinut tot în mâna stângă, că vrea linişte. Jupânul mai avea ceva de spus şi ţinea să fie ascultat.

— *Frratello,* să-mi dai voie să-ţi ofer trofeul! – şi ridică, spre a fi văzută de toţi, statueta de bronz pe care i-o adusese acum unul dintre chelneraşi, răsărit lângă el, imediat după detunătură.

— Îmi pare rău că te refuz, iubite camarad, însă mai am şase!... Şase!, repetă el, ca şi când s-ar fi scuzat. Din clipa de faţă nu mai particip la concurs, iar trofeul de azi să fie păstrat amintire! Şi el să fie pus, de acum înainte, la bătaie, ca să devină un simbol al renaşterii spiritului nostru revoluţionar adormit sub osânza îmbuibării!

— Cine e pentru?, întrebă grăbit Jupânul în tăcerea vinovată care inundă iar locanta; mâinile se ridicară mai amorţite decât obrajii impregnaţi încă de ţesătura feţelor de masă.

Din dreapta Jupânului, într-un contratimp strident, se auzi însă, iaraşi, un „Bravo!“ şi continuarea ropotului de aplauze, dar numai la patru mâini. Marea Grasă şi pupila ei, mironosiţa, păreau să nu fi auzit şi nici să nu fi văzut nimic din ce se petrecuse, cu ele de faţă, în ultimele minute şi nici acum nu observau că erau singure în entuziasmul lor fericit.

Didi Sfiosu îşi vârâse pistolul în tocul de la brâu şi se pregătea să se strecoare printre mese, spre locul său, dar se opri din nou şi se adresă iar Jupânului:

— Mulţumeşte tineretului entuziast!, zise el, ridicând şi palma dreaptă în semn de linişte şi, totuşi, dă-mi şi mie un trofeu! Pe ăsta îl vreau! Ridicase tonul cu o fermitate care nu mai avea nimic din ironia cu care ţinuse să-şi îndulcească glasul înainte. Vreau cioburile!, ceru el, şi secunda de linişte care îngheţase sala din nou fu spartă de aplauze.

— Bravo!, se auzi iar clopotul de bronz al Operei Naţionale. Bravo!

Însă discursul pe care se pregătea să-l ţină cu un aplomb ce scăldase şi acel „bravo!“ neostenit, înainte de a începe, nu mai găsi nici un fel de audienţă, retezat brusc de izbitura nervoasă cu care cineva deschise uşa de la intrare, trântită apoi, la fel de brusc, de peretele locantei.

. . . . . .

— Se făcuse, iubite *frratello,* patru şi jumătate. Era o stare – cum să-ţi spun eu matale? – la jumătatea drumului între un fel de euforie mincinoasă, fiindcă nu-i convenea nimănui situaţia cu statueta, în braţele cui ajunsese, şi cu beşteleala acestuia, care mai era şi consilier în Deal; la jumătatea drumului, zic, între un fel de bună dispoziţie jerpelită şi coclează de pe dedesubt, ca o drojdie rea care vine după o beţie neizbutită, când muşteriii, în loc să se pupe şi să cânte, cum se cântă la noi... „Treceţi, batalioane române, Carpaţii", ori „De la Primărie-n sus, toate lămpile s-au stins"… rămăseseră muţi; era gata, gata să se lase o posomoreală ca la priveghi, la capul mortului, cum de fapt şi era, până la urmă, balul nostru, cu toată veselia lui mai mult scremută şi chinuită, şi belalie. Ei bine, atunci s-a dat şi lovitura de teatru de care, altfel, ce să-ţi spun, nu era deloc nevoie. Când să se aşeze *Frratello* la masa unde ajunsese într-un minut cu paşii lui de Nătălpea, şi să se instaleze în dreapta Marii Grase, unde i se lăsase loc, şi diva parcă se înălţase pe catalige aşteptând să-l ia în braţe şi să-l pupe, intră pe uşă potera de la *Bomba*, parcă ar fi dat ruşii la Eliberare, cu zgâita aia cu părul roşu şi cu moţul ca un pampon în creştetul capului. Haita, iubite camarade, ai dracului ei dacă s-au mai dumnezeit vreun pic, în pufoaicele de acum cinci ani, de la lansarea gazetei, cu căciuliţe la fel, cu urechi ca în Siberia, şi vezi bine că a dat colţul ierbii, cu blugii în care, sigur, şi dorm, dacă nu cumva s-au pietrificat pe picioarele lor, cu gecile ajunse ca tabla de tinichea şi lustruite de atâta frecat, de ce dracu' şi le-or freca, în sfârşit, vai de capul lor, şi răi, răi de nemâncare, pentru că tot prost îi plăteşte şi azi, cu ochii scoşi de nesomn şi fruntea teşită de câte nopţi or fi dormit cu capul pe tastatura computerului, nu ţi-idescriu, şi zăluda, scovergă curată, neagră, slabă, schiloadă, cu picioarele care nu se mai termină şi mâinile lungi, trecând de genunchi dacă şi le-ar lăsa în jos, şi

deştele negre de fum de tutun, şi ochii ăia verzi, de drac; n-ar fi urâtă dacă ar băga-o cineva în nişte haine mai ca lumea; însă mirosind bine altfel, din spray-uri, din parfumuri, din colonii, mirosind mereu a proaspăt şi cu o bluză subţire prin care i se vedea şi sutienul, la fel şi ţâţele cât mingea de tenis, însă ţuguiate, parcă ar fi făcute numai din sfârcuri.

— Salut!, strigă ea din mijlocul uşii trântite ca la cutremur şi, dintr-o ochire, şi descoperi masa unde Agepsina rămăsese în picioare, cu braţele întinse spre Didi Sfiosu, să-l ia în braţe, şi el la fel, venind spre ea să o întâmpine, şi eu, tot în picioare, aşteptând să se aşeze musafirul întâi, câştigătorul concursului, şi toată droaia de chelneraşi, ca iepurii printre mese şi în jurul meu.... Bineînţeles, şi jos, pe scaune, Dandu Patricianul care nu ştiu cum reuşise să-şi lungească mâna de pitic, dar o cuprinsese bine pe Maidaneză şi se şi lăsase niţel spre ea; însă mironosiţa, de lemn, nici o înclinare a capului măcar şi pe faţa de fecioară neprihănită, numai miere...

— Poftiţi!, apuc eu să zic, înşiraţi-vă curajos, care cum puteţi, ca la dumneavoastră acasă!

Însă n-a fost nevoie să repet invitaţia, nici n-am apucat să o termin de articulat, pentru că pezevenghii îşi şi găsiseră un colţ de scaun, dispăruseră într-o clipită, afară de zăludă, care la noi s-a înfipt şi i-am dat jilţul meu, până să-mi aducă mie altul.

— *Bomba?!,* întreb eu, când am văzut-o aşezată, în timp ce Didi nu mai scăpa din braţele matrioştii, aproape că nu-l mai vedeam cât era el, totuşi, de mare, sigur, slab, dar ciolănos; se scufundase la pieptul divei care mai mult muşca din obrajii lui decât îl pupa.

— *Bomba!?,* zice şi ea, peste care se şi aplecaseră trei chelneraşi, nu unul...

Ştiau toţi că e prietena locantei, nu mai trebuia să le dau eu instrucţiuni, şi ea:

— Copii, o secundă, să-mi trag sufletul!... Am venit pe jos, zice, am bătut bulevardul întreg, din Sărindar până aici!

— Păi, aţi ajuns în Sărindar?, întreb, vă ştiam la Casa Scânteii!

— Ai rămas în urmă, *frratello!,* mă ia ea peste picior, am avansat, avem blocul nostru pe Brezoianu.

— Unde?, întreb eu. Dumneata ştiai că *Bomba* a ajuns pe Brezoianu?

— Nu chiar pe Brezoianu, spatele casei dă în Brezoianu, unde dă şi o uşă de serviciu pe unde iese..., când vrea să fugă de cititori – zise, uşor dispreţuitor, Ică Gorun. Intrarea tot pe Sărindar se face! Şi „bomba“?, se interesă el, deşi nu mai credea absolut deloc acum că Jupânul ar putea să-i spună vreo noutate.

— Bomba vine acum!

Nu se smulsese *Frratello* din braţele divei, nici zăluda nu apucase să-şi strecoare cataligele pe sub tăblia mesei, când şi veni la masă unul dintre aghiotanţii ei, un fel de reporter de sală de tribunal, nelipsit de la nici o încătuşare, cu aparatul de fotografiat atârnat de piept şi, separat, cu un fel de ţeavă de tun, pentru a cuprinde prostimea de departe.

— Domnişoară... gâfâie el, năduşit, parcă ar fi venit el, atunci, de la Casa Scânteii. Aţi uitat „bomba“, şi-i întinde fetei un fel de mapă, din care jurnalista noastră scoate un fax mototolit şi, după ce îl netezeşte iute şi îl fură din ochi, mă întreabă:

— Îl citesc eu, sau mai bine îl citeşte fiecare, ca să nu se afle, de toată lumea, stricarea chefului?, mă întreabă ea şi mi-l întinde.

Didi Sfiosu apucase, săracul, să stea jos şi ar fi dat să pună mâna pe paharul cu Crâmpoşie, umplut cu boltă.

În urma unei scrisori semnate de mai mulţi martori (altfel anonimi – n. red.), *ai evenimentului, Eminenţa Sa... a trimis documentul acesta Parchetului General, care s-a sesizat cu privire la accidentul petrecut la vânătoarea în care şi-a pierdut viaţa generalul Spirache Dorobanţu.*

— N-am înţeles!?, tresări Ică Gorun, smuls, în sfârşit, din amorţeala ce începea să pună stăpânire pe el; o amorţeală dulce, ocrotită de flecăreala fără sfârşit, adormitoare, în care i se păruse, la un moment dat, că se scufundă şi povestea Jupânului.

— Ne-a dat pe mâna Parchetului!, coborî glasul Jupânul, deşi nu era nimeni în locantă şi nici un chelner nu se mai apropiase de masa lor de multă vreme. *Frratello* furase ştirea cu coada ochilor exact în timpul în care o descifrasem eu, fiindcă de trei ori la rând am buchisit-o, pe litere!

Hî, hî, hâm, mm, mmm... şi cu zâmbetul pe buze, cu ochii plini de iubire, cu palma bătând amical pe umerii fiecăruia; şi la birou, cu plaivazul de aur, apostila: „La Parchet“. Mai vrei, iubite camarade şi tovarăşe, şi pretini, şi ce dracu' mai suntem noi acum, şi altă bombă? Alta decât asta care se cocea în timp ce noi puneam la cale parastasul la *Şarpele Roşu?* Şi dumneata îţi luai bilete de avion ca să nu întârzii la Madrid?

— Te superi dacă te rog să repeţi relatarea acestei scene?, întrebă Ică Gorun, care se îndreptase brusc în scaun, se lipise cu spatele de tăblia lui înaltă şi îşi împreunase mâinile pe faţa de masă albă.

O linişte nouă – ca o sfârşeală, ca o neputinţă care îl făcea, fără să-l doară absolut nimic, să-şi simtă trupul întreg atât de îngreunat dintr-odată, încât avea impresia că apasă asupra lui, din creştet până în tălpi, o lespede enormă de piatră – pusese stăpânire pe el; uitase şi să respire. Se uita ţintă la Jupân, cu o

muţenie tâmpă şi tristă pe chip, şi se părea că uitase şi ce întrebase, şi ce aştepta.

— Nu te simţi bine?, îl întrebă Jupânul, surprins să constate cum se albise faţa lui şi cum i se albiseră şi buzele, şi cum pierise din ochii lui acea lumină care e semnul sigur al vieţii; peste această lumină coborâse o ceaţă fără culoare, nu puteai şti dacă omul vede cu adevărat sau numai ţine ochii deschişi, uitaţi aşa, în timp ce gândurile lui se află departe şi nu numai departe de discuţia lor de până atunci, sau se opriseră şi ele brusc din goana lor sleitoare şi îşi încetaseră şi ele existenţa. Puteai avea sentimentul de ieşire din timp, pe care îl ai uneori căzând din senin cu ochii pe cadranul unui ceas ale cărui limbi au încremenit la o oră anume, fără să poţi şti însă dacă încremenirea aceasta s-a petrecut ziua sau noaptea, sau în ce zi sau noapte anume.

Ică Gorun nu răspunse, şi Jupânul crezu că el aşteaptă, totuşi, repetarea relatării.

— Nu!, răspunse el, nu mai repet nimic! E clar! Dacă vrei matale o concluzie care să te lămurească cu privire la situaţia în care ne aflăm toţi, acum, toţi care am fost la nenorocita aia de vânătoare, zise el, apăsând pe acel toţi, care sublinia intimitatea şi egalitatea de rang la care sunt supuşi, acum, chiar juridic ei toţi, am să-ţi povestesc finalul.

— Finalul cui?, se trezi întrebând Ică Gorun, însă până şi glasul lui sună alb, străin de el, artificial, gura părea să i se fi deschis fără voia lui, care rămânea absent, cu acea privire seacă a unor ochi ce continuau să nu vadă nimic.

„Teribilă frică, domnule! L-a paralizat!“, observă Jupânul, care începea să fie cuprins şi el de un fior ciudat privindu-l pe Ică Gorun înţepenit pe scaun, cu mâinile împreunate inert, însă continuă, ca şi când, vorbind, ar fi trebuit să-l ţină treaz pe Ică Gorun sau să-l trezească, să-l scoată din acea absenţă

care îl făcea să creadă că şi ochii acestuia au rămas, într-adevăr, uitaţi deschişi:

— Domnule, finalul balului! Cum s-a încheiat de fapt balul, cu ce cuvinte, înţelegi? Fiindcă au fost pentru noi, cei de la masă, ca o ghilotină! Ghilotina lui Didi Sfiosu! Ghilotina, *Frratello!*

— *Fratello,* domnişoară, camarazi, dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că vacii noastre nu-i e bine deloc, însă nu mi-ar face plăcere să mă înşel, în ce cred eu de la o vreme, zise Didi Sfiosu, şi pentru întâia oară de când fusese deschis *Şarpele Roşu* împinse scârbit tocătorul de lemn pe care sfârâiau măduvioarele, ocolind ca o coroniţă de premiant un muşchi de porc de zile mari, însemnat duşmănos de dungile roşii ale grătarului şi înecat în grăsimea lui care-i brobonea obrazul pârguit şi înţepat din loc în loc de vârful încă arzând al unor ţăpligi de cărbune înfipte intenţionat în carnea spumă de lapte.

Nu mă mai interesează!, îi explică el chelnerului care îl aştepta cu carafa de Crâmpoşie, să nu-l lase cu dinaintea goală, cum se răsfăţa întotdeauna consilierul să ceară, metaforic, ca paharul să fie necontenit plin, şi fireşte, cu boltă.

Frratello!, se întoarse, apoi, Didi Sfiosu spre Jupân, fixându-l cu ochii lui albaştri spălăciţi de trecerea timpului şi de câte mizerii văzuseră de-a lungul unor ani mulţi şi tăvăliţi de o viaţă trăită la margine, dar din plin. Toată viaţa, recunosc, am trăit la margine, la bariere, la limita maidanului, recunosc, dar din plin. *Frratello,* ce ziceai matale, anul trecut, *fratello,* înaintea premierei Marii noastre Stele şi a vânătorii de pomină, când şi-a sfărâmat pocalul în pumn dumnealui, aici de faţă, tovarăşul nostru de drum, Dandu Patricianul, atunci când a urcat în jeep Excelenţa Sa, Liderul, şi ne-a salutat politicos pe fereastra maşinii, cu mâna vârâtă în mănuşă? Mai ştii? Te mai ajută ţinerea de minte?

— Ce ziceam?, întrebă nedumerit Jupânul, cerând mesenilor „o clipă de mizericordie fiindcă e posibil să auzim lucruri mari!“ O clipă!, zise şi ridică sus palma lui mare, ca o lopată de săpător la canale, cu degete noduroase şi năpădite de smocuri negre şi groase de păr. Coane Dandule!... îl făcu el atent pe bogasier, care începuse să desfăşoare stufos, încă de la aşezarea lui la masă, o întreagă teorie despre rostul femeii de rasă în destinul bărbatului dăruit să învingă şi tocmai ajunsese la unica lui lozincă, aplicabilă şi în cazul femeii, ca în toate cazurile, şi pe care „un bărbat, dacă e adevărat, e absolut dator să o aplice“: „Ori noapte bună, ori moarte bună!“

Abia apucase să o rostească în admiraţia mută a Agepsinei Bumbuţ, care venise şi ea aproape de el, imediat ce Jupânul se ridicase să-l conducă pe Lider, astfel încât acum Dandu se afla între vocea de bronz a Operei Naţionale şi şoapta prelinsă a Maidanezei, însoţită, odată cu dezlipirea buzelor, de prospeţimea frunzei de mentă ascunsă în tableta mestecată furiş; domnişoara nu bea, nu mânca, nu se atingea de nimic... Asculta cu o luare-aminte atât de credincioasă şi de supusă, încât era cu neputinţă, observă şi încântat, şi niţel îngrijorat Dandu Patricianul, era greu să nu te cuprindă, învăluitoare, moleşeala plăcerii de a descoperi că într-o lume grăbită şi lacomă să alerge mereu neliniştită spre alte chemări, pe care le treiera prefăcându-le în pleavă cotidiană, din care nu se putea alege nimic decât acea necontenită alergare oarbă, se iveşte din senin cineva fără altă ambiţie, măcar în clipa aceea, în care te-a întâlnit, decât să se oprească şi să te asculte cu o voluptate a smereniei şi cu o bucurie ferită de interese, încât simţeai că întreaga ta fiinţă se află răzbunată de toată rătăcirea de până atunci.

— Coane Dandule, insistă Jupânul să-şi întrerupă Dandu discursul, fiindcă se vedea că acesta se înflăcărase şi,

ambiţionat, se trăsese şi mai adânc în braţele scaunului ca într-un jilţ, îşi supsese şi burta care nu mai atârna peste colţul mesei, se lipise cu spatele de tăblia jilţului şi cum sta, acum, cu coatele amândouă sprijinite de braţele scaunului, părea şi mai înalt, măcar cu un centimentru sau doi, sau mai mult...

I se îndreptaseră şi umerii şi, înainte de a-şi încheia peroraţia, Jupânul îl auzi cum repeta cu un glas nou, înfipt, decisiv, care închidea în el retezarea dreptului la abţinere:

— Înţelegi, domnişoară? „Ori noapte bună, ori moarte bună!“ Da!, se întoarse el, la fel de hotărât, spre Jupân, care îi făcu semn să înceteze, cu degetul arătător al mâinii stângi abia ridicată deasupra feţei de masă.

— Ce ziceam anul trecut?, reveni Jupânul la întrebarea lui Didi Sfiosu.

Din faţa acestuia fuseseră iute ridicate, odată cu tocătorul de lemn aburind şi jumătatea de lubeniţă mică, aidoma unei bărcuţe, cu miezul de sânge aprins bătând spre negru, cu sâmburii întregi ca un şirag de mătănii, şi platoul cu cartofi pai, în mijloc cu un ardei roşu, capia, înalt, sprijinit din toate părţile de bulgăraşi de conopidă şi de gogoşari umpluţi cu varză roşie şi ciorchini de struguri aurii, muraţi, şi de minusculii drugi de porumb cu dinţii de lapte abia încolţiţi; fuseseră strânse şi tacâmurile, şi şervetul mare ca un peşchir, şi sărăriţa de pământ, dar şi tot tacâmul uleiului şi piperului, şi oţetului, şi cimbrului, înghesuite într-o alcătuire de sticluţe de cristal, acestea ferecate în argint ca şi scrumiera, amintind, singurele din toată locanta, de aristocraţia altei lumi. Rămăsese în dreptul lui numai faţa de masă imaculată, paharul cu picior înalt în care se legăna, sub presiunea aerului răscolit de glasul său baritonal, licoarea verzuie a Crâmpoşiei din care săreau năstrapii ca pe timpuri, trimiţând spre nări amarul boabelor unui strugure căruia i se pierduse viţa şi purtând numele unui sat uitat şi el sub ţâţa culmilor Drăgăşanilor, Mitrofani.

Didi Sfiosu ceru să i se strângă şi scrumiera, şi pachetul de ţigări, îi dărui băiatului cu cana de Crâmpoşie bricheta de argint, scrijelită cu boboci de trandafiri, şi aşteptă să se facă liniştea cerută, ca să răspundă.

— Aşa ai zis: pitic, dar bandit! Şi, ca bandit, e uriaş! Ţii minte?

— Ţin!, zise Jupânul, şi aşa e.

— Aşa e..., îl confirmă Didi Sfiosu cu acelaşi ton din care nu scădea doza de scepticism îngrijorat, apoi continuă rar, apăsat, sec, retezat, ca şi când atunci ar fi lăsat ghilotina să cadă peste fiecare cuvânt în parte: Eminenţa Sa însă, iubiţii mei fraţi, şi camarazi, şi tovarăşi, e canalie! Şi atenţie la mine acum, şi mai pregăteşte să iasă pe una, proaspătă şi hămesită, şi bine şcolită...

2

O lună de miere ratată

La sfârşitul acelei primăveri deşucheate a anului două mii şi..., când descreierarea şi stricăciunea puseseră stăpânire pe Bucureştii atât de nesimţitori faţă de Postul Sfintelor Paşti, în chiar vinerea dinaintea Floriilor, pe la prânz, o zi care începuse scăldată de soare ca vara în timpul căldurilor mirosind sufocant a leşie încinsă, încât credeai că îţi vor lua foc creierii şi sigur vei ajunge la gesturi necugetate, „fericitul concubinaj“, cum îi spusese ironic chiar Dandu Patricianul, dintre acesta şi Marea Stea a Operei Naţionale, ajuns în pragul nunţii plănuite să umilească şi să lumineze în acelaşi timp târgul cotropit de la bariere până în buricul lui de o adevărată paradă a dricurilor împodobind înmormântările sinucigaşilor cu bani, acea aşa-numită, cu o răutate câinească, în cercurile protipendadei noi, „nefasta împerechere“ sărise pe neaşteptate în aer.

Încurajată de imensul succes de public şi de ditirambele cronicarilor, care nu mai pridideau lăudând „Steaua de Aur“ în nesfârşitele lor reveniri asupra premierei cu „Lacul lebedelor“, însoţite neapărat de temenele adresate lui Dandu Patricianul care sponsorizase generos, ca niciodată până atunci, câteva spoieli de mântuială ale holurilor de la intrarea

stabilimentului aflat de zeci de ani în aşteptarea unei biete bidinele muiate în var, Erotida îşi îngăduise să ceară direcţiei o dublură în rolul partenerului său, apelând la unul dintre cei mai tineri balerini, intrat zgomotos pe o listă preferenţială a promovării noii generaţii, altfel un talent de zile mari, „de duminecă“, în limbajul specialiştilor, şi răspunsul fiind, evident, pozitiv, Marea Stea îşi începuse repetiţiile grăbită să-şi facă publică alegerea şi astfel să determine, cât mai curând, o a doua premieră, anume pentru acest partener care afişa, prin întreaga lui înfăţişare, o feciorelnică sfială de înger, a cărui puritate nu putea scăpa prea multă vreme netăvălită de lăcomia baletului ce merita sigur, dacă ar fi fost creată, vreodată, o medalie de aur pentru longevitatea scenică. Obosită însă de tevatura spectacolelor de repertoriu, înmulţite la cererea publicului care lua, într-adevăr, cu asalt, „Lacul lebedelor“, de repetiţiile dinaintea reprezentaţiei, de orele de studiu pentru întreţinere, de obligaţiile survenite în urma consacrării „fericitului concubinaj“, dar şi sufocată de controlul din ce în ce mai sever al lui Dandu, fiindcă acesta nu ezita să o viziteze şi la repetiţii, şi la antrenamente, şi chiar în timpul spectacolului, în culise, unde devenise repede unul de-al casei, cheltuind o inepuizabilă energie în cucerirea rapidă a cabinierei, căreia îi şi triplase leafa prin atenţiile oferite în fiecare seară, agasată de insistenţa lui de a o face să înţeleagă că a ţesut în jurul ei o plasă de păianjen din cel mai fin oţel de Toledo, din care era făcută şi sabia cu mâner de argint ca un cap de vultur, ce se odihnea leneşă pe biroul lui florentin, de la un capăt la altul al tăbliei masive de stejar cioplit de o bardă savantă, Erotida reuşise transformarea sufrageriei *ranchului* de la marginea Bucureştilor, dinspre pădurea Râioasa, într-un studio de perfecţionare unde, în puţinele dimineţi libere din apropierea noului eveniment, se întâlnea cu feciorelnicul partener şi repetau până la epuizare,

slujiţi de o aparatură ultraperformantă, capabilă să le dea, datorită şi admirabilei stereofonii, sentimentul că muzica îi ajută să zboare mult mai inspirat decât o putea face orchestra din fosa Operei.

Mai tânăr cu trei sau patru ani decât ea, dar mai tânăr, abia împlinise douăzeci şi trei, angelicul Siegfried se înfăţişa totuşi cu atributele unui atlet şi semăna nu numai la chip, unde gemenitatea era izbitoare, cu poemul în marmură închinat Discobolului. Nu era, astfel, de neînţeles, pentru cine asista la repetiţiile lor şi observa, fără să fie neapărat un specialist, armonia perfectă, sufocantă dintre cei doi balerini, a căror unică lungime de undă şi al căror unic reflex magnetic ce îi unea şi îi dirija nevăzut, misterios, în actul reverberării tulburătoarei, incendiarei iubiri a eroilor pe care îi întruchipau, că aripa zglobiului Eros îi atinsese fulgerător din secunda primului pas făcut în scenă de către Prinţ, când intrarea lui, purtat de acordurile efluviilor muzicii ceaikovskiene, o fascinase pe Erotida, care la început susţinuse cauza dublurii mai ales din orgoliul de a-şi demonstra virtuţile şi de a şi le răsfăţa impunând spectacolul într-o nouă premieră, şi asigurându-şi noi tunete de aplauze şi abia apoi din dorinţa de a-şi demonstra generozitatea, lansând ea, firește tot orgolios, un nou mare balerin.

Astfel, repetiţiile lor, şi îndeosebi acelea din studioul de la *ranch,* deveniseră nebulos îngrijorătoare chiar şi pentru armata servitorilor, sporită prevăzător cu noi bodyguarzi, însărcinaţi anume să vegheze liniştea desăvârşită a impresionantei lor zbateri artistice, în fiecare zi prelungită dincolo de orarul stabilit, cum se petrecuseră faptele şi în Vinerea nefericită, consacrată în calendar Sfintei Muceniţe Tomaida, când Dandu, venit să o ia pe Marea Stea la masă, în oraş, după o aşteptare progresiv încărcată numai de nervi la început, apoi sfâşiată brusc de o frisonantă nelinişte, se hotărâse să

încalce brutal consemnul ce stabilea că în studio nu intra nimeni până când artiştii nu deschid ei uşa, lăsând liber accesul numai al cabinierei, pregătită să o îmbrace pe Erotida cu un imens halat galben, dintr-o ţesătură menită să păstreze intactă căldura corpului până sub duşul al cărui jet catifelat purta şi efluviile unui parfum refrişant, tineresc, primăvăratec, amintind prospeţimea brizei marine la ivirea florilor de rodii de la începutul lui mai. Dandu izbucnise în ultimele secunde ale celor trei sferturi academice ale întârzierii artiştilor, împingând-o brutal pe cabiniera anchilozată şi ea de atâta aşteptare în picioare, în faţa uşii masive a studioului improvizat în celebra sufragerie a *ranchului,* cu halatul în braţele amorţite, şi apăsase pe clanţa metalică, însă neîndemânatic din pricina grabei sufocante ce pusese stăpânire pe el şi, în prima clipă, avusese impresia că uşa este încuiată, însă repede îşi aminti că nici una dintre uşile sufrageriei nu avea încuietoare şi apăsă şi mai grăbit, din nou, astfel încât uşa se deschise larg, ca şi când cineva ar fi izbit în ea cu umărul, şi se lovi zgomotos de perete, lăsându-l pe intrus între pragul de jos şi pragul de sus al canatului, ca şi când acesta s-ar fi aflat într-un echilibru mai mult decât fragil pe firul atât de subţire al dansului pe sârmă.

În mijlocul „scenei“, teren de fotbal de sală, care lui Dandu i se păru aidoma unui pustiu încins peste măsură sub razele soarelui de vară pustiitor, cu lebăda albă purtată pe braţe, stinsă, fără viaţă, ca o panglică albă de mătase a unei coroane funerare fastuoase – şi erau copleşitoare căderea braţelor ei şi a gleznelor ei, şi prelingerea trupului întreg lipsit de fiorul vieţii, sugerând dumnezeieşte această lipsă definitivă a fiorului vieţii –, Prinţul, interpretat de angelicul nou pretendent la gloria Operei, se aplecase exact ca într-un vis, copleşit de durere, să-i soarbă şi el, poate, ultima zvâcnire a acelui fior: buzele lor se unesc şi rămân secunde întregi, imposibil de

lungi şi de zdrobitoare, şi de insuportabile, până la tăierea brutală a respiraţiei şi trăirea disperată a sentimentului pe care se pare că îl trăieşte numai acela care are, într-o fracţiune de secundă, senzaţia că se sufocă şi se îneacă, şi moare. Iar spectatorul devine şi el la fel de unic şi de imposibil de egalat, atunci, în dăruire şi în credinţa oarbă în iubire. Şi tot atunci apare şi senzaţia de sufocare, de înecare, de moarte curată. În acel vârf infintezimal al dăruirii lor scenice şi al izbânzii artistice în sugerarea iubirii supreme, şi a expierii în numele ei, şi a topirii sărutului magistral artistic până la transformarea lui în mesagerul întregii poveşti şi, sigur, al muzicii geniale a lui Ceaikovski. Dar de faţă nu era, în acea clipă, spectatorul capabil de imparţialitatea sentimentelor hotărâtoare în recunoaşterea izbânzii artistice; spectator unic al acestei izbânzi, în amiaza zilei de vineri dinaintea Floriilor a anului două mii şi..., era Dandu Patricianul, care a trăit sentimentul că sărutul lor nu se mai termina şi senzaţia că aude cum se lipesc buzele lor şi pecetluiesc astfel sărutul, ca o lespede de mormânt peste iubirea lui întreagă. Adevărul era că, revăzută într-o redare electronică necesară studierii, la Conservator, a artei spectacolului, această scenă oprea până şi respiraţia celui mai sever şi rece critic de artă care, în mod sigur, avea dreptul atunci să uite şi cel mai exigent dintre criteriile lui estetice, pentru a se dărui acelei secvenţe cu frica de a nu sparge haloul de lumină arzând şi fericit lumească, dar poate de aceea, şi sfântă, care înconjura scena.

Din nefericire, acea clipă fastă, investită să încununeze strălucit două cariere artistice, nu şi-a putut împlini destinul care îi fusese hărăzit, prăbuşindu-se umilitor în apele adânci, negre, nămoloase şi clocotind de ură ale geloziei necruţătoare a lui Dandu Patricianul, care, săptămâni în şir, dincolo de Săptămâna Patimilor şi de spulberata Săptămână Luminată, avea să se trezească din fulgurante aţipiri dureroase,

sfâşietoare, ca şi când s-ar fi smuls din valurile înecăcioase ale unui fluviu de păcură fierbinte şi trebuia să se ridice în picioare şi să se repeadă la cea mai apropiată fereastră pentru a o deschide cu brutalitate, înspăimântat să nu-i rămână şi gura încleştată şi sufocarea să continue până la capăt.

Atunci, din chiar acea după-amiază a zilei de vineri, dinaintea duminecii Floriilor, se lăţise şi zvonul despre cumplita răbufnire a nemăsuratului orgoliu rănit al lui Dandu care, se spunea, o jucase în picioare pe Marea Stea, desfigurând-o, încât urmaseră şi pentru ea multe săptămâni de suspendare a „Lacului lebedelor".

Şi aşa se şi petrecuseră faptele: în furia lui neagră, ignorându-l din orbire pe Siegfried, smuls de cineva şi aruncat afară din casă şi din curte, Dandu se năpustise asupra Erotidei trântind-o şi lovind-o cu brutalitate cu vârful pantofilor ascuţiţi ca nişte cuţite, căutând anume picioarele balerinei căzute pe lacul parchetului şi alunecând cu trupul întreg chircit ca pe gheaţă, iar el se repezea să o ajungă ca să o izbească din nou, căutându-i, apoi, şi mâinile pe care le vedea cum înlănţuiau gâtul lui Siegfried, exact în clipa când Marea Stea îl descoperise pe viitorul ei soţ în mijlocul uşii deschise larg. La capătul acelei dezlănţuiri înfricoşătoare pentru toţi servitorii – şoferi, bucătari, chelneri, picoliţe, cabiniere, bodyguarzi –, înghesuiţi, o secundă numai, împreună cu menajerele care strigaseră după ajutor, în lumina uşii părăsite fulgerător, la simpla aruncătură, peste umăr, a privirilor lui negre, scânteietoare, suflând greu, strepezind printre dinţi înjurături neînţelese, sleit el însuşi de patinajul şchiop la care îl supusese alunecarea de fulg a trupului Marii Stele a Operei Naţionale, Dandu pusese pe pieptul acesteia călcâiul pantofului ortopedic şi, ca şi când ar fi vorbit singur, în tăcerea ce zdrobise până şi gemetele înfundate ale balerinei, începuse un dialog la care nu aştepta, sigur, nici un răspuns.

— Altfel, zicea el icnit, căci simţea că se sufocă şi nu-i mai ajunge aerul, altfel banii şchiopului erau buni!? Luxul în care te scăldai în palatele piticului cu burtă era bine-venit? Mângâierile mâinii lui stângi, pe jumătate moartă, pe teancurile de dolari cu care se plăteau blănuri şi rochii, şi diademe, şi inele, şi brăţări, şi giuvaieruri nu te scârbeau, le suportai şi pe pântec, însă, da, înţeleg, pe întuneric. La lumină erau mai mătăsoase palmele confratelui artistic; ele, aşa e, ai dreptate, nu tremură, însă, nici altceva, afară de mângâieri, nu poartă. Prinţul cu mângâierile şi Dandu cu dolarii; bună socoteală, recunosc. Da, domnişoară, ai calculat bine. Nu mai trebuia decât nunta, ca o coroană a mişeliei.

Şi începea viaţa, nu e aşa!? La braţ cu Dandu în faţa altarului şi cu gândul la mâinile, la îmbrăţişarea Prinţului, şi la mângâierile lui. Şi ce viaţă, domnişoară! Merita sacrificiul unei nopţi şi sub burta lui Dandu! Nu?, întrebă el apăsat şi ostenit, aşteptând, de data asta, răspunsul.

Însă, de sub tocul înalt al pantofului ortopedic nu se ivi nici măcar un suspin. Izbitura care urmă, cu vârful botinei în trupul inert, dar care pe el nu-l îngrijora, nu aduse nici ea vreun răspuns.

— Deocamdată, domnişoară, vei rămâne fără amândouă dezmierdările, zise Dandu, trăgându-şi pantalonii, strângând cureaua care parcă s-ar fi lărgit din senin şi aranjându-şi manşetele cămăşii de mătase, udă de năduşeală. Urmează, adăugă el, din uşă, fără să se uite ce lăsase în urmă, urmează cantonamentul! La sfârşitul cantonamentului, la sfârşit, la sfârşit, bolborosea el, atunci mai stăm de vorbă. Cred că s-a înţeles. Ai timp să meditezi şi la ce alegi: Steaua Operei sau Steaua lui Dandu. Dacă şchiopul va mai avea chef! Fiindcă cine plăteşte schimbă, când vrea, şi lăutarii, şi tălăniţa de pe genunchi. Şi pe genunchii şchiopului, domnişoară, am impresia că nu ştiai, locul pe genunchii şchiopului se plăteşte

scump. Şi nu uita lozinca lui Dandu: Ori noapte bună, ori moarte bună!

. . . . . .

În urma lui, la câteva minute numai, cum se auzi trântită uşa care da în grădina din spate a *ranchului,* se repeziră, primele, două dintre cele trei menajere care asigurau curăţenia *ranchului* întreg, fete venite de curând de la ţară, abia învăţate cu ighemoniconul boierilor, îndrăgostite din prima zi de serviciu de Marea Stea, care li se părea ca şi când ar fi fost coborâtă în viaţa lor din icoana mare din dormitorul acesteia, cu Iisus înconjurat, la ridicarea la cer din mormântul de piatră, de tinere muceniţe, cum credeau ele, şi înfrigurate, şi înspăimântate de ce vedeau acum încercară să ridice de pe parchetul oglindă trupul Erotidei, lipsit de vlagă, învineţit brusc şi începând să se umfle, pulpele şi coapsele, şi pântecul, şi unul dintre sâni, care se şi spărsese parcă ar fi fost sfâşiat prin zdrobire şi crăpase pielea lui transparentă, şi prin crăpătură se ivise răsfrângerea însângerată a cărnii, şi palmele amândouă călcate sub tălpile pantofilor şi înjunghiate de vârfurile acestora, şi obrajii scofâlciţi brusc. Din frumuseţea şi frăgezimea, şi abanosul acelui trup nu mai rămăsese decât o cârpă care ţinuse loc de preş la o intrare călcată de muşterii grăbiţi, care se şterseseră pe bocanci şi pe pantofi, şi pe cizme, şi pe galoşi cu o adevărată ură faţă de mizeria în care trebuiseră să înoate până atunci, şi preşul se făcuse, astfel, cârpă.

— Ţine tu cu grijă de mânuţele doamnei, fiindcă vin mereu ca arcurile spre piept, să-l acopere, ca să văd dacă mai e viaţă în ea, Dumnezeule, şi dacă e, nu cred că mai ţine mult, zise una dintre ele şi se aşeză cu urechea pe sânul stâng care, printr-o minune, rămăsese întreg, vrând să-i asculte bătaia inimii, însă ce se auzi întâi fu un geamăt stins, surd, şi trupul întreg fu cuprins de un zvâcnet şi atunci tresăriră şi mâinile,

şi picioarele într-un chip care arăta că fiecare membru face ce vrea.

Menajera avu, totuşi, şi isteţimea, şi curajul să stea nemişcată cu urechea lipită de sân până se potoli acel zvâcnet dezordonat şi oftatul care se strecura afară pe buzele crăpate şi ele rău şi scorojite de sângele închegat. Dar bătaia inimii nu se auzea.

— Nu-i bate inima!, strigă speriată femeia şi se aplecă iar să mai asculte o dată.

. . . . . .

— V-a prins pe dumneavoastră în fapt?, îndrăznise cea mai în vârstă dintre infirmiere, la vreo două săptămâni de când şi dimineaţa, şi ziua la prânz, şi seara, şi noaptea de două-trei ori îi asculta inima, încurajată şi de faptul că pacienta lor începuse să deschidă gura şi să răspundă la întrebările lor şi altfel decât pe muteşte, din ochi numai, şi din clătinarea uşoară a capului.

Erotida infirmase grăbită, agitând firav degetul arătător al mâinii drepte, zdrobit şi el şi cu unghia neagră de sângele care se uscase sub ea. Apoi spusese, în sfârşit: Nu! Însă şi glasul ei era atât de vlăguit, încât ce se auzi nu fu decât şuieratul stins al şoaptei, urmat instantaneu de un şir întreg de lacrămi. Şi şoapta ajunsese un chin pentru ea, din mijlocul pieptului izbucnise cuţitul unei arsuri care îi zgudui trupul întreg şi biata de ea trebui să-şi ocrotească sânii abia cât două mandarine copilăreşti, împreunându-şi palmele deasupra lor. O dureau şi ochii la deschiderea pleoapelor, şi umerii obrajilor când se chinuia să bea un pahar de ceai, simţea la fiecare respiraţie cum se întind coastele sub pielea învineţită şi pe piept, şi pe spate, jupuită aproape, şi uscată ca un pergament, pe pântece şi pe fluierele picioarelor în care parcă s-ar fi lovit nemernic cu vârful unui ciocan.

Era o zi de miercuri, imediat după prânz, unu şi jumătate sau două, ora avea să se dovedească importantă foarte curând, când Dandu intrase în sufrageria mică a *ranchului* unde Erotida rămăsese prizonieră din acea nefericită vinere neagră, înconjurată de cele două infirmiere improvizate, străine total de identitatea suferindei, învineţită de la un capăt la altul al trupului firav cum bietele femei nu mai văzuseră, uimite să descopere că şi în Capitală şi în lumea bună bătaia din gelozie lua înfăţişări la fel de fioroase ca şi la ele, în urbea aflată, credeau ele, la sfârşitul pământului unde, acolo, o astfel de cumplită pedeapsă se petrecea o dată la câţiva ani buni, ca să se ţină minte pentru totdeauna şi să rămână de pomină.

. . . . . .

Erotida renunţase pentru prima dată la halatul turcoaz, dintr-o ţesătură uşoară şi caldă, de lână toarsă subţire ca firul de mătase, care o învăluia ocrotitor, mângâindu-i trupul a cărui culoare amintind lumina aurie a fibrei de cireş tânăr îşi recăpătase ca printr-o minune, atât de repede, catifelarea adolescentă şi se îmbrăcase într-o rochie lungă, până în pământ, de voal azuriu, smuls parcă din seninul acelor zile din ajunul Sânzienelor.

— Domnişoară!, am înţeles că s-a încheiat convalescenţa dumneavoastră. E timpul, atunci, să reintrăm în normalitate şi să ieşim în lume, începu Dandu discursul pregătit de mai bine de o săptămână, de când primise invitaţia de a participa la dineul oferit de Elefterie Teoforu unui preşedinte dintr-o republică nu mai mare decât un degetar, de la ţărmul stâncos al Caspicei, despre care se spunea că ar fi fost raiul visat de căutătorii lânii de aur, prilej exploatat pezevenghi de diplomaţia bizantină a Dealului atunci când era nevoie să se dreagă busuiocul neaoş.

. . . . . .

Pe cartonul protocolar fusese trecută şi, sigur nu întâmplător, precizarea „cu Doamna“ şi Dandu nu putea nici el să piardă ocazia de a risipi cleveteala târgului pe seama suspendării surprinzătoare a „Lacului lebedelor“ într-o coincidenţă, nu mai puţin frapantă, cu afişarea prea pârguitului „ginere“ în compania prietenei de ultimă oră a Agepsinei Bumbuţ. Erotida nu bănuise vizita şi nici nu o aştepta. Nu întrebase niciodată nimic despre Dandu şi nici nu i se spusese de nimeni, tot niciodată, că acesta s-ar fi interesat de soarta ei. O tăcere pândită mereu de o teamă abia ascunsă în ochii acelora care o îngrijeau devotat, altfel, cu înţelegerea dintotdeauna a femeii pentru suferinţa unei surori, însoţise zilele şi nopţile săptămânilor în care izolarea îi secătuise până şi dorinţa de a afla dacă este joi, sau vineri, sau duminecă. O singură dată auzise răzbătând prin ferestrele închise ermetic legănarea stinsă, în depărtare, a unor clopote de biserică, însă era seară, după apusul soarelui, o vecernie poate, şi nici nu avea pe nimeni în apropiere ca să întrebe, deşi atunci credea că ar fi avut curajul să facă măcar acest efort.

— Reintrăm, vasăzică, în rândul lumii, în societate, însă, ţin să precizez, fiecare cu amintirile şi cu învăţămintele lui. Fiindcă nu putem să uităm nimic. Şi nici nu putem să o luăm de la început. Reluăm, adică, de unde am rămas. Sper să fiţi de acord. Cunoaşteţi, insistă Dandu pe adresarea protocolară, cu un accent apăsat duşmănos pe cuvintele care ar fi trebuit să-i atragă atenţia Erotidei că distanţa dintre ei revenise la clipa întâlnirii lor din urmă cu aproape un an, când însă tonul temutului azi om de afaceri era de o dulceaţă, atunci, pentru ea aproape greţoasă, umil, timorat de ambiţia captării bunăvoinţei, supus, şerpuitor, parcă s-ar fi târât, şi ea trebuia să-l caute la înălţimea preşului pe care abia urma să calce.

Acum, Dandu se oprise în mijlocul salonului-infirmerie, cu picioarele înfipte în ţesătura bogată a covorului imitând

geometria agresiv colorată a unui vitraliu modern, şi Erotida nu putu să nu observe că voinţa lui de a impune şi prin atitudine, şi prin severitatea discursului său era totuşi minată de nesiguranţa, greu ţinut în frâu, a piciorului stâng, niţel mai scurt, şi care îl obliga să vâre adânc, în ţesătura bogată şi mătăsoasă, vârful ascuţit al botinei.

— Vom începe noul nostru drum, dacă şi cât va mai putea continua, asta depinde de dumneavoastră, domnişoară, iar condiţiile le vom stabili..., pardon, eu le voi stabili, înţelegeţi, e strict numai prerogativa mea; vom începe chiar astă-seară, afişându-ne la Palat, în Deal, la o recepţie unde întreaga burtăverzime va trebui să suporte, în ce ne priveşte, închiderea definitivă a gurii. E clar, adaugă Dandu, şi se vedea că, vorbind grăbit, ca să nu lase loc nici măcar unui scâncet de aprobare sau de respingere, obosise, ultimele cuvinte le rostise gâtuit, cu glasul lui subţiat, când se şi înecă şi trebui să tragă aer în piept ca să poată continua, şi atunci apărea acea piţigăială ridicolă, atât de nefericită, venind să scadă din siguranţa calculat ameninţătoare a vocii la tratative complicate şi, mai ales, la puneri la cale, unde trebuia să nu-i dea interlocutorului nici o şansă.

Sper că ne-am înţeles?! E treisprezece şi jumătate, zise el, strunindu-şi în sfârşit glasul; afară de acel „E“ de la începutul propoziţiunii, subţire ca un mieunat, ora fusese rostită grav, semnificativ, ca şi când ar fi pecetluit un act negustoresc, presupunând până şi secunda încheierii lui. Aveţi timp să vă comandaţi din garderoba din oraş costumaţia potrivită, ştiţi mai bine, e vorba de o recepţie de grad 0; la nouăsprezece vin să vă iau. După recepţie vom ieşi în oraş. Vreau să lichidăm astă-seară tot protocolul reintrării în lume. Sper că m-am făcut bine înţeles. Dacă am ratat nunta, pronosticată de toată boschetăria jurnalistică, n-aş vrea să ratăm şi luna de miere care, azi, nu mai trebuie să vină neapărat după nuntă.

Se poate petrece şi înainte: Nu?!

Erotida rămăsese lipită de canatul ferestrei înalte, de termopan imitând atât de izbutit fibra scândurii groase de stejar, acolo unde se afla la intrarea intempestivă a lui Dandu, care trecuse intenţionat peste salutul de rigoare, ca şi când s-ar fi întors din drum după câteva clipe numai de la o despărţire obişnuită în familie şi era firesc să continue dialogul fără altă pregătire. Tot timpul cât vorbise el, făcuse efortul să nu-i tremure genunchii, să nu lase să se bănuiască emoţia, să nu clipească, să ţină ochii în ochii lui, dar prima privire îl cuprinsese pe Dandu întreg, în centrul covorului somptuos, aproape de umărul berjerei aşezate acolo special ca să o ferească pe bolnavă de răceala aerului venind dinspre fereastra ce ocupa peretele întreg, dând spre parcul imens al *ranchului,* cu arborii lui de tuia lăsaţi să crească la întâmplare şi să acopere zarea, încât vârfurile lor păreau să ofere ele cerului un sprijin undeva, în înalturi. Când era senin, salonul fiind la etajul al treilea, unde se ajungea cu un lift de sticlă, printre vârfurile coniferelor se zăreau crestele munţilor şi mai ales în această primăvară care venise intempestiv în oraş, cu mult înainte de a se fi topit în Bucegi ultima zăpadă.

Ultima propoziţiune, rostită de Dandu cu intonaţia seacă de dinaintea recăpătării glasului până atunci piţigăiat, răsună ameninţător, făcând liniştea din salon şi mai uscată, şi mai înecăcioasă, şi mai posacă. Erotida avu impresia că şi lumina, până atunci atât de contrastant veselă cu sacadarea grăbită a discursului lui Dandu, care părea a-l fi învăţat pe dinafară, îngrijorat să nu uite nici un cuvânt, îşi pierduse brusc din strălucire, ca şi când de soare se apropiase un nor şi se pregătea să-l acopere.

— Sper, insistă Dandu, să fi fost bine înţeles şi mai ales acum, la sfârşit.

Erotida nu-şi putu descleşta gura. Ar fi vrut să spună „Da!“, nu ca să-i confirme lui Dandu aşteptarea, ci numai ca să încheie ea obositorul monolog pe care nu trebuia, ştia, să-l întrerupă. Nu izbuti să-şi dezlipească nici buzele. Ochii îi rămăseseră lipiţi de ochii lui Dandu, însă nici pe el nu-l vedea. Nu văzu, astfel, nici firişorul de salivă care izvora şerpuitor din colţul stâng al gurii lui, cum se întâmpla ori de câte ori Dandu nu mai reuşea să-şi domine tensiunea, în acele împrejurări când ajungea să dea agresivele lui ultimatumuri din mijlocul unor tratative pe care trebuia să le câştige cu orice preţ. Nu văzu nici mâna lui stângă cum se întinde grăbit spre umărul berjerei, căutând sprijin, nici cum tremura aceasta, în aer, fără să ajungă să atingă măcar lemnul arcuit deasupra tapiseriei bogat ondulate, ca să ofere capului un reazem ocrotitor, nici palma dreaptă cuprinzând mâna stângă şi cum Dandu împinge greu piciorul drept spre piciorul berjerei, ca să simtă siguranţa ei, nici cum se înroşesc ochii lui şi cum se măresc pupilele lor. În urechile ei stăruia, paralizând-o, ameninţarea din acel final al monologului, cuprinzând şi informaţia că nunta lor nu mai era iminentă, ieşise chiar din discuţie, în favoarea unei iertări consfinţite de o lună de miere semănând cu un cadou făcut unei amante ocazionale aflate în carnetul bogat în nume posibile, la îndemâna oricărui bărbat generos: „Domn generos oferă o vacanţă de vis unei domnişoare atente, amabile, vesele, disponibile, libere de obligaţii... etc., etc., etc...“

— Apă!, scânci Dandu, însă Erotida nu-l auzi. Apă, strigă el, în sfârşit, apă!

Erotida văzu cum îşi duce mâna la gulerul cămăşii, cum degetele reuşesc să descheie nasturele şi să lărgească cravata, cum se destinde obrazul lui congestionat, cum intră la loc în orbite globii ochilor, cum se schimbă culoarea buzelor lui, cum întinde uşor mâna stângă spre umărul berjerei, şi Dandu

se îndreaptă, şi nările lui trag aerul ambiţios, aude oftatul lui regenerator, vede bine şi înţelege că a ieşit din cleştele unui spasm, că l-a învins, însă în faţa ei se află acum – şi atât vede ea – un bărbat scund, pătrat, cu umerii mai largi decât ar cere înălţimea lui, cu picioare scurte, stângul şi mai scurt, ţinut cu vârful botinei înfipte în florile cărnoase ale covorului, ca şi când acest picior ar fi încălţat cu pantoful cu poantă al unei balerine, şi amândouă picioarele vârâte în pantalonii călcaţi la dungă şi croiţi astfel încât nici să nu se bănuiască subţirimea lor, dar ea le ştia subţiri, cu gleznele mici şi genunchii rotunzi cât o minge de tenis, şi pulpele ca borcănarea unei sticle de lampă, şi, deasupra acestei mizerii schiloade, ocrotită şi mângâiată de cămaşa de poplin scump, o burtă ţuguiată umflând vestonul închis forţat la un singur nasture, gata să plesnească, şi în mijlocul gulerului rămas deschis, răsfrânt peste nodul lărgit al cravatei, două rânduri de piei lustruite de bărbierit şi de vaseline revitalizante, guşa flască în care se pierdeau şi obrajii lucioşi de masaje şi creme, cuprinşi de o reţea de vinişoare vag roşii, ca o erupţie savantă.

Închipuirea aceasta de om, pe care Erotida îl reconstituise, de altminteri, îngreţoşată, cu ochii minţii şi pe care acum îl vedea aievea, înaintea ei, la numai trei-patru paşi, zâmbea uşor stânjenit, cald, îndatoritor, cu o dulceaţă a privirii în care se citea timiditatea unui început de scuze, ca şi când ar fi vrut să spună şi nu avea tăria: a fost o secundă numai, atât, o secundă...

— Sigur, zise Dandu care îşi recăpătase glasul şi siguranţa din clipa intrării în salon, sigur, repetă el cu un ton încurajator, dar şi ameninţător: nu vom rata luna de miere.

La intrarea în Palat, doi soldaţi din garda prezidenţială, în uniforma de gală copiată după protocolul lui Carol I, la rândul ei ţinând foarte aproape de modelul împământenit de Alexandru Ioan Cuza, pantaloni albi, de aba, bufanţi, vârâţi în

cizmele negre cu botul ascuţit, tunica bleumarin, cu fireturi şi epoleţi aurii, căciula înaltă, rotundă, de blană neagră, ţinută sub bărbie de o cureluşă, întinsă să plesnească, arma tradiţională cu care se făcuse şi Primul, şi al Doilea Război Mondial, carabina clasică ţinută cu mâna stângă de ţeava pe lângă care se ridica argintie, strălucitoare, lama înaltă a baionetei. Într-un acces de curtoazie exagerată, dar şi de ploconire subaltern umilitoare, Dandu, care, altfel, ar fi vrut să-i demonstreze Erotidei familiaritatea lui superioară cu gazda şi Palatul, se trezi emoţionat, aplecându-se să-i salute pe cei doi copii care înţepeniseră unul în stânga, celălalt în dreapta uşilor de fier forjat într-o broderie obositoare, barocă, dar indiscutabil fermecătoare, aşa cum se şi cuvenea unui adevărat castel regal. Abia după ce trecură de gardă, în vestibulul minuscul care îi obliga pe oaspeţi să intre în şir indian în culoarul larg, aşa-zis de întâlnire şi de regrupare, care mărginea Sala de Bal, Erotida şi Dandu fură întâmpinaţi de doi ofiţeri tineri din suita oficială, care cunoşteau pe toată lumea şi o salutau reverenţios. Dandu se afla însă sub pecetea emoţiei de la început şi, fără să-şi dea seama, îi salută şi pe aceştia cu mâna la un chipiu imaginar.

— Poftiţi, interveni unul dintre ofiţeri, indicându-i prevenitor elegant doamnei să intre prima, urcând mai întâi câteva trepte de marmură roz pal, la fel ca şi braţele sculptate ale balustradei ocrotitoare.

Erotida îşi prinse cu amândouă mâinile rochia lungă, dintr-o mătase intens şanjantă, de culoarea guşei de porumbel, albastru antracit cu ape liliachii-verzui, lipindu-se fericit de trupul slăbit al Marii Stele, dându-i acesteia o linie aeriană, înălţând-o mai mult chiar decât o făceau tocurile cui ale pantofilor din antilopă, de asemenea albastră, ascunşi sub falduriile somptuoase, începând brusc de sub genunchi şi creând iluzia că artista nu atinge dalele de marmură şlefuite până a le

face oglindă, ci pluteşte deasupra lor, sporind contrastul atât de izbitor cu înfăţişarea bondoacă a Bogasierului, cum continua să i se spună lui Dandu după botezarea lui la *Şarpele Roşu* de către Didi Sfiosu şi camarazii lui de baricadă care, în ultimii ani, susţinuţi generos de actualul înalt consilier al Eminenţei Sale, sporiseră mereu, până a da pe dinafară din modestul pătrat de scândură pe care abia încăpuseră singurii doi hotărâţi să primească în piept trasoarele regimentului de Securitate trimis în piaţă de dictator. Dandu Patricianul îşi pusese costumul negru, comandat special pentru ţinutele lojii masonice, la reverul stâng al căruia uitase minuscula insignă de aur alcătuită din trei bobiţe ca şi când ar fi fost simbolul unui trifoi simplu. Costumul nu-l slăbea, cum s-ar fi crezut şi cum sperase şi el, ba, dimpotrivă, îl arăta şi mai pătrăţos, şi mai scund, îi făcea umerii şi mai laţi, cămaşa albă se bomba pe pântecele ţuguiat şi mai strălucitor, iar manşetele ei bogate şi papionul ca un fluture, picioarele scurte, pantalonii îngustaţi acoperind cizmuliţele de copil şi carâmbii lor cu tocuri înalte care făceau în dreptul gleznei o buclă vizibilă, căci erau mai lungi decât ar fi trebuit, se adăugau şi mai strident pitorescului imaginii sale de ansamblu, trimiţând la un pinguin dolofan. Păşind în Sala de Bal, copleşitoare prin înălţimea ei de catedrală, pregătită pentru un dineu de excepţie, cu douăzeci şi una de mese rotunde pentru şase invitaţi fiecare, Dandu crezu că e bine să o ia de braţ pe Erotida şi întinse mâna atingându-i sfios cotul gol, şi apoi braţul, cât ieşea din mănuşile albastre, însă Marea Stea ridică imperceptibil umărul, şi degetele Bogasierului rămaseră suspendate. Nu mai avu timp să reia tentativa de a o sprijini, construind astfel imaginea cuplului, fiindcă, în faţa lor, culoarul lăsat liber în mulţimea care sufoca uriaşa sală îi pusese faţă în faţă cu Elefterie Teoforu.

Sosit înaintea oaspetelui, acesta străin încă, de la coborârea din aeronava cât un transatlantic, de rigorile protocolului

european şi parcă pus să dea peste cap toată zbaterea Dealului de a-i arăta o preţioasă consideraţie, Elefterie Teoforu ţinea să mascheze neeleganta întârziere cu ştiinţa lui, unanim recunoscută, de a catifela atâtea asperităţi ale vieţii politice şi mai ales cu arta de a muşamaliza procesul de coacere a conflictelor, şi chiar izbucnirea lor, şi de a lăsa posterităţii nenorocirea descoperirii adevărului, în prezent poate insuportabil şi răsturnător de situaţii nedorite de puterea lui, trimiţând într-un viitor cât mai îndepărtat descifrarea enigmelor, atunci când şi despre el ar fi trebuit să se vorbească la capitolul Istorie şi când de mult nimic nu-l mai putea atinge, ascunzând cu aceeaşi artă a disimulării cât era de preocupat de liniştea lui personală, de siesta lui politică şi de bucuria acestei linişti construite cu o abilitate vicleană, care îi făcea Istoria scrisă în prezenţa lui, sub el, atât de favorabilă încât reuşise să devină unanim admirată, în ceea ce îl privea, inegalabila artă a păstrării echilibrului întregii vieţi politice şi sociale, astfel încât se ajunsese să i se aducă public elogii fierbinţi, ca unui salvator. Din păcate, în vremea din urmă, meritele salvatorului începuseră să fie din ce în ce mai acut puse sub semnul unor semne de întrebare ce creşteau necontenit, izbindu-se, nu fără un la fel de acut ecou, de rezistenţa organismelor chemate să facă lumină, dominate şi acestea de subterana lui influenţă, foarte greu dacă nu aproape imposibil, deocamdată, de demonstrat cu argumentele zdrobitoare căutate cu obstinaţie de opoziţie şi de cercurile unei societăţi civile, minată şi ea, la rândul ei, de determinarea şi dependenţa direct salarială sau acoperit străveziu bine stipendiată extern şi nu mai puţin interesată să întoarcă în beneficiul ei de imagine şi de venit recunoştinţa paginii de Istorie.

Apariţia Marii Stele în lumina orbitoare a candelabrelor coborând somptuoase din înălţimea tavanului casetat alb, ţesut la cele patru colţuri de ghirlandele unei stucaturi izvorâte

din fantezia prodigioasă a ultimilor maeştri ai acestei arte atât de greu de învăţat în vieţi întregi de ucenicie schivnică, descoperirea Marii Stele de către zecile de reflectoare ale camerelor de luat vederi, pregătite să-l surprindă pe înaltul oaspete aşteptat de aproape douăzeci de minute, îi oferi lui Elefterie Teoforu un nesperat prilej de a exploata clipa, astfel încât să facă uitată întârzierea şi, cu un aer radios, porni înaintea balerinei, stimulând astfel şi aplauzele, la început timide, apoi aprinse, cu care Erotida fu imediat răsplătită.

— Îmi pare bine că vă văd, mă bucur, înseamnă că foarte curând vă vom revedea pe scenă. „Lacul lebedelor“ va triumfa iar.

Erotida înclină capul şi sugeră gestul unei uşoare reverenţe. Nu spuse însă nimic.

— Aşadar, curând! Când?

Erotida zâmbi stins, întorcând capul spre Dandu Patricianul, venit şi el în faţă, lângă umărul Marii Stele, pe care abia îl depăşea cu fruntea pleşuvă, lucind lustruită sub lacul masajului cu creme ce nu puteau să facă să dispară pojarul unor pete cafenii ca nişte steluţe.

Elefterie Teoforu nu-l văzu însă, deşi acesta se pregătise să întindă mâna, convins că gestul va veni de la sine.

— Îmi pare foarte bine că vă văd, că sunteţi aici, că vom putea veni să vă aplaudăm, insistă Elefterie Teoforu să i se adreseze, deşi nu spunea nimic nou, dar reuşea să atragă atenţia celor din jur, care îi înconjuraseră, sufocându-i, că nu-l vede pe Dandu.

— Dar ce a fost, reveni el, ce s-a întâmplat..., continuă ipocrit, fiindcă era sigur că şi el ştia, ca toată lumea, istoria absenţei de pe scenă a Marii Stele, dar ţinea să-l umilească şi mai vizibil pe bogasier.

Erotida zâmbi iar stins, vinovat, ridicând acum ochii spre Teoforu, cuprinzându-i acestuia obrazul întreg. Şi faţa lui, ca

şi a lui Dandu, era spuzită de vinişoare roşii şi pete maronii, mai apăsat maronii şi mai mari decât cele de pe fruntea partenerului ei.

Dar dialogul nu mai putu continua. Un ofiţer din gardă spuse destul de tare la urechea lui Teoforu: „A venit! Urcă scările!“ şi Elefterie porni, grăbit, în urma generalului care deschidea drumul prin mulţime, spre uşile oficiale din capătul Sălii de Bal, prin care venise şi el şi care acum fuseseră deschise larg, lăsând să se vadă un culoar nesfârşit, larg, aşternut cu un covor de un roşu aprins, curgând printre coloane de marmură roz, cu capiteluri bogat înflorate. Avusese timp însă, atent, să-i spună Erotidei: „Sper să ne vedem din nou astă-seară, să faceţi cunoştinţă cu invitatul meu!“, apoi să dea mâna plin de voie bună cu unul dintre operatorii de televiziune, să bată pe umăr un invitat tânăr, să încline capul spre o doamnă destul de în vârstă, care nu pierdu prilejul să se agaţe de gâtul lui şi să-l sărute, dar pe Dandu Patricianul tot nu-l văzu.

— V-aţi răcit împreună?, se interesă Didi Sfiosu, aflat de la început lângă Teoforu. Te-a ignorat totalmente, constată el cu acel glas imposibil, ca o goarnă, ars de tutun şi de alcool şi de la o vreme spart, licenţios înecat la sfârşitul fiecărei propoziţiuni într-o baie de salivă uleioasă cu care şi stropea convivul.

— Jocurile lui politice bine cunoscute, răspunse cu un aer superior, intenţionat agasat, Dandu Patricianul. Pe mine, unul, nu mă mai impresionează. Altfel, ai să vezi, până la sfârşitul serbării intrăm în normal. E prea stresantă apropierea alegerilor ca să-şi permită să joace chiar aşa de apăsat cartea ignorării agresive. Acum, l-am înţeles bine, vrea să dea un aconto pentru ceea ce ar putea urma în intenţia lui ca să-mi înmoaie inima înaintea tratativelor la care n-are încotro şi va trebui să mă invite. Ştii foarte bine, adăugă el cu înţeles,

strângându-l cu mâna dreaptă de cot, un semn al lor, mafiotic dâmboviţean.

Didi Sfiosu înţelese că Dandu Patricianul îl bănuieşte părtaş la acest joc şi se smulse iritat din strânsoarea mâinii acestuia.

— Coane Dandule, te înşeli rău de tot!, ripostă el. Revoluţia nu mai e ce credeai dumneata. Nu mai e parte la afacere, ca să zic aşa, nici ca martor orb, nici ca martor mut şi nici ca decor. Afară, bineînţeles, de sindrofii, când se consideră că dau cel mai bine. Altfel, aici, la centrală, ne-am şi împuţinat. Mai e un băiat la aprovizionare, mai e unul la bufetul mare şi cam atât. Acum e vorba să-l aducă şi pe Jupân care, după închiderea *Şarpelui,* a ajuns şi şomer, şi dator la fisc şi mi se pare că se ţine mândru, nu se vaită. Deocamdată! Altfel, cam beteag. Să vedem ce loc îi găseşte, fiindcă la popotă, ca să zic aşa, e ocupat peste tot. Te înşeli, Coane, şi te înşeli şi dacă îţi vine să crezi că bătrânul joacă de fiecare dată la fel.

— Absolut la fel, zise Dandu. Din patru în patru ani, şi din faţă, şi din profil, şi din spate, campania electorală debutează la fel. Sigur, nu cu tevatura cătuşelor televizată, fiindcă aici a apărut noutatea asta, însă restul e la fel. Începe bombardamentul de presă, cu portretul mafiotului fotografiat şi el din toate părţile, din faţă, din profil, din maşină, din birou, din restaurant, din mai ştiu eu ce, cu „din surse care vor să-şi păstreze anonimatul“, cu „pe coridoarele Procuraturii se lasă să se înţeleagă...“, etc., etc., şi pe urmă cu o ştire care „nu este confirmată încă“ şi cu o „invitaţie la Parchet“. Nu poţi să zici că nu cunosc. Am început să mă argăsesc, vru el să încheie dialogul cu Didi Sfiosu.

Nu-l credea. Din patru în patru ani, tevatura, cum îi spunea el, începea din ajunul bătăliei electorale, îl învăluia din toate părţile, îl tatona catifelat la început, fluturându-i-se cifra astronomică de care ar fost imperios nevoie în campania

electorală, „ca să câştigăm, altfel se pierde totul şi, vorba aia, pierzi şi dumneata“, i se sugera tot elegant că fusese monitorizat cu grijă şi i se cunoşteau afacerile bine ocrotite chiar de ei, „nu poate fi vorba de nici un secret între noi“, şi la capătul „tratativelor“, sau mai exact în apropierea acestui capăt, i se comunica pe şleau cifra care îi revenea din bugetul general anunţat la debutul dialogului, când catifelările nu mai pridideau, cum nu mai pridideau firitiselile pentru strălucitul său cap de capitalist înnăscut, de care ţara are nevoie acum.

— Nu e, iubite prietene, nici o noutate, nici una, cum nu lipseşte nici acuma atenţionarea din mers, dinaintea anunţării dimensiunilor peşcheşului. A fost şi asta la **Ultimul bal.** Erai de faţă, Revoluţia era de faţă, dar am impresia că atenţionarea, nu ştiu de ce, de data asta te-a cuprins şi pe dumneata. Mai ţii minte întrebarea cu „Ai fost?...“, şi pe urmă repede de tot, „Aţi fost la înmormântare?“ Şi ne văzuse pe amândoi. Atâta că nu dădusem mâna. Nici nu se dă la înmormântare. Zici „Dumnezeu să-l ierte!“ şi atât.

— Nu mai ştiu ce se zice la înmormântare, se feri Didi Sfiosu să intre în acest dialog care trimitea făţiş spre zone periculoase care şi pe el îl îngrijorau.

De la această întrebare şi din această întrebare năucitoare pentru toţi cei care fuseseră de faţă, şi a cărei perfidie nu înceta să-l urmărească, izvorâse şi constatarea lui, nu numai amară, dar capabilă să se constituie într-un semnal de alarmă frisonant: „A apărut şi canalia“, formulă ce înflorise foarte repede pe buzele tuturor celor din jurul lui Elefterie Teoforu, iar Didi Sfiosu primise asigurări că ajunsese şi la acesta, când buzele lui, i se spusese, se lăsaseră grele şi vinete, iar buza de jos atârna peste bărbie. Ţinea capul aplecat ca şi când ar fi citit un text încâlcit şi nu se putea dumiri. Nu i se vedeau nici fruntea, nici ochii, nici bine obrazul care se înnegrise brusc şi el. Da, ar fi spus, şi atât, iar acest da, în astfel de împrejurări,

conta enorm. Această imagine îi rămăsese însă străină lui Didi Sfiosu.

— Dragă, sunt pregătit. Şi pe urmă am acum, în ultima vreme, alte preocupări, alte dureri, să le spun aşa, mult mai sensibile şi mult mai presante. Nu-i aşa?, se întoarse el brusc spre Erotida.

Pe faţa ei se citeau şi oboseala, şi semnul unei suferinţe care o împiedica să zâmbească măcar, era palidă, tristă, absentă, nu auzise discuţia lor, nu se putuse concentra o clipă la ea, o stânjenea până şi obligaţia de a răspunde din cap celor care o salutau la fel de stânjeniţi, se părea, de întâlnirea cu ea şi mai ales de a o vedea strâns lipită de Dandu, cu braţul petrecut pe sub braţul lui stâng, mai înaltă decât el, mult mai înaltă, şi atât de fragilă în slăbiciunea trupului ei, şi mai obsedant scoasă în evidenţă de rochia care se mula ca pe o statuetă de abanos. Erotida nu răspunse.

— Dacă tot suntem „dragă“, zise Didi Sfiosu, atunci dă-mi voie să-ţi spun că, deşi nu mai sunt de faţă, Revoluţia a fost trimisă la pensie; ştiu pozitiv că datele actuale ale problemei nu vor mai semăna deloc cu nimic din ce ştiam amândoi, nu numai dumneata. Asta aşa, ca să ne despărţim, deocamdată, gentelmeni.

Rumoarea puternic amplificată îi făcea acum pe toţi invitaţii să se întorcă grăbiţi spre uşile uriaşe de stejar, înalte de peste patru metri, ce se deschideau spre culoarul aşternut cu covor roşu pe care înaintau, abia reuşind să nu dea peste fotografii mergând toţi de-a-ndăratelea, aplecaţi înainte spre aparatele foto şi camerele lor de luat vederi pentru a-i surprinde pe cei doi şefi de stat continuând deloc stingheriţi o discuţie care îi ţinea veseli, binedispuşi, satisfăcuţi de canonada bliţurilor ca două vedete de cinema înaintea unei premiere mult aşteptate, unde ştiau că vor fi categoric câştigători.

Adevărul era că vizita nu avea decât un caracter pur protocolar, ţara oaspetelui abia ieşise din zona de ocupare a trupelor foste sovietice şi plimbarea la Bucureşti, cum o numise cineva cu umor într-o gazetă, nu avea alt scop decât să atragă atenţia unor posibili convivi că marşul libertăţii portocalii a mai cucerit o redută la capătul asiatic al Orientului mai mult sau mai puţin îndepărtat. O dublă autoiluzionare a unor şefi de stat bucuroşi să-şi poleiască biografia cu hârtia de staniol rămasă de la pomul de Crăciun al marelui stat totalitar de curând aflat în proces de falimentare programată, dar încă necontrolată, astfel încât să se poată spune cu linişte că a ieşit din competiţie.

— Dumnezzzeuleee... auzi Erotida, în dreapta ei, glasul necontenit afectat, sâsâit şi niţel cântat, cu un accent subliniat mitocăneşte, de vorbitor de limba engleză care ţine totuşi, ostentativ, să rostească apăsat elegant graiul natal, al unui fel de prim-solist al bietei Operete, unde impostaţia de diacon în strana Domniţei Bălaşa îl făcuse să treacă, în ochii atâtor împătimiţi de „Voievodul ţiganilor“, drept mare artist al scenei lirice, ajuns, deconcertant, în prim-planul paginii de Istorie datorită acelei întâmplări paradoxale, capabilă să transforme, de atâtea ori, într-o dimineaţă, destinul mediocrităţii ambiţioase, lipsite de scrupule, în rampa de lansare a veleitarismului zgomotos şi răzbunător al tuturor complexelor, aşa cum s-a întâmplat, nu întotdeauna însă atât de agresiv, în vremea noastră şi cu alţi slujitori ai artelor frumoase, călăreţi avansaţi pe creasta valului revoluţionar cu senină candoare, cu spirit aventuros, cu dăruire romantică, cu devotament orb, în sfârşit, cu credinţa oricărui actoraş că poate juca toate rolurile marelui repertoriu, şi Hamlet, şi regii shakespearieni, dar mai ales Richard al III-lea.

Prim-solistul, cum i se mai spunea, la început ironic, şi cum până la urmă îi rămăsese numele, altfel pe el chemându-l,

pedestru, Mitru Pipera, o privea pe Erotida printre genele dese şi scurte, cu ochii pe jumătate iscoditori, pe jumătate arzând de o răutate luminată verde, ai viezurelui abia ieşit din vizuina unde zăcuse ascuns toată ziua. Era un bărbat destul de înalt ca să poarte bine smochingul de care nu se despărţea la nici o sindrofie, deşi, trecut de şaizeci şi ceva de ani, scăzuse din înălţime, începuse să se scufunde în rotunjirea umerilor, a braţelor, a pântecului, se lăţise şi în şolduri, în chipul în care doamnele trec pe nebăgate de seamă de la Coniţă la Cucoană şi, până la urmă, când nu sunt de faţă, la Coana Mare. Pe el îl chinuia însă ambiţia oricărui prim-solist care nu vrea să renunţe cu nici un preţ la rolul Prinţului din „Contesa Maritza“, şi atunci apelase la o tunsoare adolescentă, cu părul lăsat în şuviţe pe fruntea nu foarte lată, ba dimpotrivă, acoperind inspirat şi brăzdarea ei de riduri ce se adânceau mereu, reuşind să atragă atenţia asupra sprâncenelor îngroşate cu dermatograful. Din păcate, capul întreg şi bineînţeles obrazul arătau, de la o vreme, din ce în ce mai burduşite. Singur nasul ascuţit, lung, ca un plisc, mai păstra amintirea chipului unidimensionat, de odinioară, continuând să-i despartă faţa în două, însă fălcile se fleşcăiseră şi ele şi trebuia să se pudreze atent. I se îngroşase şi gâtul, se înţepenea în strânsoarea cămăşii, faţă de odinioară când se ridica aidoma unui capăt de frânghie, subţire, din mijlocul gulerului înalt, răsfrânt peste papion. Şi urechile îi mai crescuseră după şaizeci de ani şi se încarnaseră şi ele. Nu mai era atât de unidimensionat cum îl firitisise rău cineva la debut, dar talentul îi rămăsese intact unidimensionat. Nu făcuse multe roluri până la această vârstă; într-o ierarhie cinstită s-ar fi înscris, îngăduitor, în linia a doua a artiştilor chemaţi măcar o dată, de două ori într-o carieră şi într-un rol de prim-solist, însă de „Voievodul ţiganilor“ ţinuse el să fie legat în recunoaşterea publică, şi într-un turneu al Operetei peste hotare,

mi se pare chiar în ţara autorilor textului şi muzicii, izbutise să placă la nebunie unei cucoane critic, surprinsă şi ea, la acea dată, de propria vârstă critică, atunci când până şi sexul e pândit de incertitudine, entuziasta comentatoare fiind trădată, în pofida elegantei rochii lungi, de seară, de la premieră, de mustăţile aprige şi de firele rezistente care izbucneau din bărbia ascuţită. Copleşită de vigoarea prim-solistului, îl scăldase într-o pagină întreagă de revistă în elogii şi îi obţinuse şi un premiu anume pentru rolul protagonist şi, de atunci, lui, dacă n-ar fi sunat prost din cauza prejudecăţilor bine cunoscute, i-ar fi plăcut să i se spună „Voievodul ţiganilor“, aşa încât trebuia să se mulţumească şi cu „Prim-solistul“. Fireşte că, întors în ţară, făcuse tot posibilul şi chiar imposibilul, zicea cineva răutăcios, pentru ca pagina cu ditirambi să fie reprodusă în întregime dacă nu în toate gazetele, măcar în majoritatea, cu fotografia lui, bineînţeles, în centru. Periodic, atunci când i se părea că începea să fie uitat, se zbătea iar şi câteva gazete reluau fragmente din ditirambi, reamintind performanţa lui, încât ajunsese să se încetăţenească şi formula „unul din cei patru sau cinci mari voievozi ai ţiganilor din veacul douăzeci şi începutul celui de-al douăzeci şi unulea“. Nu ştia săracul, că povestea asta se purta peste tot în provincia teatrală, şi că nu făcea altceva decât să sublinieze comicul involuntar al situaţiei, altfel numai în provincie se obişnuieşte să se numere cele mai mari patru, cinci case mari ale târgului, în frunte cu casa primarului. El era însă fericit şi oriunde s-ar fi aflat şi venea vorba de Operetă simţea cum i se îndreaptă şira spinării şi se şi trezea fredonând uşor, sâsâit şi cu accent englezesc, aria principală din „Voievodul ţiganilor“. Cineva îl întrebase odată, la o sindrofie desfăşurată la numai câteva zile de la reapariţia fragmentelor ditirambice şi a fotografiilor cu el în „Voievodul ţiganilor“, dacă ar putea cânta şi versul shakespearian „A fi

sau a nu fi“, cu tot monologul celebru inserat în aria bine cunoscută a declaraţiei de amor a voievodului, înfrăţind astfel „Hamlet“ cu „Voievodul ţiganilor“, scenă capabilă să sugereze marea lui disponibilitate şi în spaţiul tragediei. N-a fost însă, câtuşi de puţin, scandalizat de ironia groasă, ba, dimpotrivă, arătându-se pe loc interesat de o posibilă transpunere în music-hall a lui „Hamlet“ şi ochii îi luciseră îmbătaţi de patima gloriei cu orice preţ.

— Înţeleg că vom redeveni iar colegi, insistă Prim-solistul, observând absenţa interesului Erotidei pentru un dialog cu trimitere politică. Vreau să te revăd. Premiera dumitale m-a făcut şi mai lacom de Operă, m-am gândit chiar să studiez perspectiva unui transfer de la Operetă. S-ar putea să jucăm la un moment dat împreună într-o partitură celebră.

Erotida continua să tacă, îl privea străin şi mai absentă decât faţă de prima lui tentativă de a intra în dialog cu ea.

— Nu te simţi bine? Înţeleg!, după ce ai trecut prin ce ai trecut... Ai şi slăbit, mai zise el încercând să o cuprindă din nou cu privirile.

Ochii lui, acum apoşi, peste care cădeau dese şi rărite genele încărcate vizibil de vârful creionului dermatograf, se chinuiau să lase să se înţeleagă puternicul, solidarul, fraternul lui sentiment de compătimire.

Erotida se întoarse obosită spre stânga, unde reprezentanţii Protocolului deschiseseră calea înalţilor demnitari aflaţi în centrul atenţiei generale. Dandu Patricianul se grăbi să o ajute oferindu-i iar braţul, părăsindu-l pe Didi Sfiosu care nu se opri să nu-i arunce peste umăr:

— Dragă, cherela cea mare acum începe... ascultă-mă pe mine... Semnalul lui Pompo a fost un mizilic, nu mai mult. A fost, aşa, între noi... mici jocuri de societate...

Dandu îi făcu semn cu mâna că îl lasă rece. Flutura palma cu degetele răsfirate, ca o aripă care se înalţă dispreţuitor...

— Suntem pregătiţi, mi se pare că am mai spus asta cuiva, mai zise el şi se aşeză şi mai bine lângă Erotida, cu faţa îndreptată spre cei doi înalţi demnitari care se apropiau grăbiţi, discutând vesel şi salutând din mers când în dreapta, când în stânga.

Ajunşi în dreptul Erotidei, Elefterie Teoforu se opri şi îşi invită oaspetele să o cunoască pe Marea Stea.

— Excelenţă, sunt onorat să vă prezint o legendă vie a spiritualităţii noastre, Marea Stea a baletului Operei Naţionale.

Repede, în jurul lor se făcu un cerc bogat, aproape întreaga suflare a recepţiei se afla acum lângă Erotida şi Teoforu, şi oaspetele care se înclina, declarând într-o limbă guturală care păstra şi destule cuvinte cu inflexiuni ruseşti în fiecare propoziţiune scurtă, rostită cu o bucurie vizibilă. Pe Dandu Patricianul, care o susţinea pe Erotida cu mâna dreaptă ridicată obositor şi cu palma strângându-i cotul ca un vârf de ac, nu-l văzu nimeni. Teoforu îi ceruse oaspetelui să se apropie, astfel încât acesta îl acoperise pe Dandu complet atunci când îi întinsese acesteia mâna, şi continua să o ţină în amândouă palmele lui în timp ce îşi exprima omagiile. În spatele lui Teoforu se insinuase brutal Prim-solistul; suflându-i acestuia în ceafă, se grăbi să adauge cu obrăznicia cu care se făcuse cunoscut în toate cercurile unde intra cu aerul unui învingător fără drept de apel care îşi poate permite, faţă de toată lumea, un grad de intimitate joasă, agasantă, venind din tupeul individului obişnuit să exploateze în voie, ca pe moşia lui, merite necercetate încă profesionist de nimeni, încurajat – ca şi alţi participanţi întâmplători la evenimentele ce schimbaseră nu fără sânge destinul unei naţiuni – de strategia interesată până la aflarea adevărului, interesată mai ales personal, a Dealului, dovedită însă din ce în ce mai dramatic, în ultima vreme, direct nefastă şi falimentară.

— Un simbol al artei pure, o stea autentică, un reper mitologic, se auzi glasul lui pozat şi cântat, şi afectat sâsâit în engleza ostentativă de care nu putea să se despartă în nici o împrejurare, şi Prim-solistul îşi şi făcu loc în faţa oaspetelui.

Teoforu nu-l auzi şi nu-l văzu nici pe el. Întinse mâna exact prin faţa Prim-solistului, prin faţa ochilor acestuia şi cu palma îl cuprinse pe oaspete, invitându-l să păşească mai departe. Acesta ar fi vrut să răspundă explicaţiei susţinătoare a gloriei Marii Stele, dar nu mai putu decât să adauge, din mers, peste umăr: „Mă bucur, mulţumesc, mulţumesc“. Lumea se rostogoli înainte, desfăcând cercul şi Prim-solistul se trezi iar lângă Erotida.

— Au şi ei o mare tradiţie în domeniu..., se simţi el dator să adauge, au dat ruşilor mari balerini...

Erotida rămase la fel de absentă.

Un adjunct al şefului Protocolului se întoarse din drum şi apropiindu-se de Erotida îi şopti aplecându-se respectuos:

— Sunteţi rugată să nu vă îndepărtaţi prea mult de Excelenţele Lor. S-ar putea să fiţi invitată la un scurt dialog...

Era un tânăr înalt, aproape doi metri, chipeş, subţire ca o nuia şi cu un chip luminos, de ţăran atunci ieşit la horă, încă sub vraja adolescenţei, cu un zâmbet larg care făcea să-i lucească şi ochii de culoarea castanei, cu o freză bogată, la fel castanie, abia ţinută în frâu de pieptene, îmbrăcat general, şi uniforma, cu epoleţii aurii, cu fireturi, cădea pe el ca şi când ar fi fost turnată pe trupul lui, nu-ţi venea să crezi că gradul e adevărat şi el nu joacă de fapt un rol în spectacolul serii. Mirosea frumos, obrazul lui răspândea o răcoare pelinie, suavă, de iarbă crudă, atunci tăiată de coasă.

Erotida ridică ochii spre el, mari, înrouraţi brusc, îi cuprinse chipul întreg şi, în secunda care urmă, Dandu Patricianul nu putu să nu surprindă scânteia care licări în pupilele ei de antracit.

— Am înţeles, se grăbi Dandu să răspundă în locul ei. O să fim, sigur, în apropiere, şi, strângând cotul ei, îi dădu să înţeleagă că trebuie să înainteze.

— Vă mulţumesc, se auzi glasul la fel de şoptit al generalului, însă lui Dandu i se păru că nu mai era nevoie de nici un „mulţumesc“, mai ales că tânărul crezuse că e la fel de frumos să se aplece iar spre obrazul Erotidei, de fapt ignorându-l.

Lumea, totuşi prea multă, chiar şi pentru imensitatea Sălii de Bal, se grăbea agitată şi aţâţată de savoarea mirosurilor apetisante răspândindu-se dinspre mesele care, aşezate dinainte, de jur împrejurul pereţilor albi, de marmură, aşteptau încărcate ca la un praznic boieresc de pe timpuri, bunătăţile toate, de la pui şi curcani, şi purcei fripţi sau copţi în cuptoare de cărămidă, la sarmale, piftie de cocoş, peşte, pe tăvi imense, ornat împărăteşte, munţi de struguri şi mere, şi pere pergamute, şi piersici, şi lubeniţe roşii ca focul, şi pepeni galbeni reprezentau bucătăria tradiţională românească, aşa după cum băuturile izvorau din vestitele podgorii şi livezi. Părea un desfrâu al bunăstării toată această scenografie gastronomică; rar i se întâmplase lui Elefterie Teoforu o astfel de explozie de generozitate, altfel fiind unanim trist recunoscută meschinăria lui care se cuvenea să treacă drept austeritate, chiar dacă ostentativă. De data asta, poate şi pentru faptul că mandatul lui se apropia de sfârşit, Teoforu călcase brutal în picioare până şi cea mai vagă urmă de zgârcenie politicianistă şi, până la urmă, demagogică, şi invitaţii se şi repeziseră, înghesuiţi ca la o pomană neaşteptată, să ia cu asalt expoziţia surpriză, asurzindu-i pe chelnerii aşezaţi în spatele meselor, surprinşi şi ei de neobişnuita bucurie explozivă din această seară, care nu le amintea de nici una de până atunci, când o linişte severă şi o atentă autocenzură dominau atmosfera cocktailurilor şi a recepţiilor organizate de Deal.

— Vrei să mănânci ceva anume?, se interesă, dintr-odată grijuliu, Dandu Patricianul când, împins de invitaţii atât de grăbiţi, ajunseseră în faţa unei mese pe care trona, răsfăţat între toartele aurite ale tăvii de argint purtând încă emblema Casei Regale, un uriaş peşte de Dunăre.

— Extraordinar!, exclamă cineva din spatele lor, dar acesta nici nu mai este un peşte, e un spectacol, parcă ar fi Irod din Vicleimul copilăriei mele, uitaţi-vă, are şi coroana pe cap, şi ochii deschişi, zici că e viu, şi gura asta imensă, cu buzele răsfrânte, groase... Extraordinar!, mai spuse acel cineva cu un glas uşor catifelat, de bărbat care ţine cu tot dinadinsul să facă din el un argument al distincţiei sale şi al puterii de persuasiune; nu putea să nu se mire, ba făcea bine să arate că ştie să se bucure adolescent, dar şi cât să se bucure, încât cei din jur să părăsească obiectul admiraţiei şi să întoarcă privirea la el, care, neapărat, se cuvenea admirat şi recunoscut pentru noblеţea artei sale de a se pune în valoare în orice împrejurare, chiar şi în faţa unui somn de Dunăre decorat special pentru ighemoniconul unei recepţii intenţionat generoase.

Ar trebui mai înainte de a fi hăcuit de lăcomia convivilor, care nu vor putea rezista să nu-l ciopârţească, surâse el indicând din ochi furculiţa şi cuţitul de argint care se odihneau alături pe un alt platou cu însemnele fostei monarhii, ar trebui fotografiat şi mi-ar plăcea să-l văd pe pagina întâi a cotidianului care insistă atât de agresiv pe sintagma „Peştii cei mari“. Nu-i aşa?, i se adresă Coriolan Pomposu lui Dandu Patricianul, care îi recunoscuse glasul de la început şi se întorsese spre el.

Odată cu Dandu se răsuci într-o piruetă grăbită şi Erotida. Nu-i plăcuse imaginea peştelui cu burta umflată şi înzorzonată cu flori din aspic transparent, cu coroana princiară, grotescă, cu „patul“ ca o adevărată jerbă mortuară din flori de trandafiri, în mijlocul căreia zăcea monstrul.

— Nu v-am observat, minţi Coriolan Pomposu, lăsând să se înţeleagă că abia atunci a descoperit-o. Mă iertaţi!, insistă el. Îmi pare atât de bine că vă revăd. Sărut mâinile!.., şi se aplecă el pentru a întâmpina reverenţios palma acesteia venind spre el într-un gest rece, la fel de indiferent ca şi privirile de gheaţă, trimise în joacă să reteze efuziunea Liderului.

Ca de obicei, Coriolan îi duse podul palmei la frunte, dar, în locul catifelei la care se aşteptase, pielea ei umed rece avea în ea, acum, ceva aspru, solzos.

— Înseamnă că foarte curând vă vom revedea pe scenă, vă vom aplauda din nou, vom avea iar privilegiul să vă sufocăm cu aplauzele şi admiraţia noastră, exclamă el cu un entuziasm bine jucat.

Nici acum Erotida nu-i răspunse, iar pe buzele ei, subţiate şi mai vizibil şi vinete, se putea citi, atât de strânse cât păreau, o senină muţenie; însă Marea Stea nici n-ar fi avut când să scoată un singur cuvânt, fiindcă Dandu, trecând peste firitiselile lui Coriolan Pomposu, se simţi dator să-i răspundă acestuia:

— Văd că şi pe dumneavoastră vă obsedează povestea cu peştii cei mari. Să înţeleg că vă aflaţi sub influenţa doctrinei despre capitalismul de cumetrie al baronilor?

— Să nu care cumva să ajungeţi victima celebrei doctrine, se auzi un glas arhicunoscut, cum am ajuns şi eu, mai alaltăieri, când se ştie bine cine a pus nişte haidamaci de pripas să-mi facă inventarul averii şi să-l înşire pe taraba unui jupân de dincolo de graniţă, mai greu de lovit de aici peste bot. Mie nu-mi pasă; însă, nu ştiu dacă dumneavoastră vă vine prea bine aplicarea doctrinei, dacă bulibaşa dă drumul la poteră.

— La poteră nu, deocamdată, asta e numai artileria teoretică, însă cine se simte vizat poate să-şi facă griji în mod categoric, susţinu amuzat dialogul Coriolan Pomposu,

răspunzând nou-venitului în faţa platoului cu uriaşul somn răsfăţat pe patul de trandafiri, şi care intrase intempestiv, din mers, în vorbă cu ei, un fel de seminarist care de mult obişnuise lumea cu vestimentaţia lui bizară, iarna şi vara la fel, îmbrăcat când cu o rubaşcă descheiată la gât, când cu un fel de jiletcă popească, şi aceea cu gulerul scurt, lăsat mereu neîncheiat la cei doi nasturi şi prin care se bănuia pomenita rubaşcă.

În rest, seminaristul – vestit prin abordarea directă şi amical şetrară a mai tuturor celor cu care venea în contact, fie de o vârstă cu el, fie mai bătrâni, toţi fără rang înaintea lui şi el gata să-i tragă de cureaua de la pantaloni, până când unora chiar le cădeau pantalonii în văzul lumii, încât toţi se fereau să-l întâlnească, omul neavând nici un Dumnezeu şi nici o ruşine, aruncând cuvintele în dreapta şi în stânga la fel cum aruncă în baltă un biet nebun nevinovat pietrele aflate la îndemână şi murind singur de râs de isprava lui – era, până la urmă, un fel de Dincă Gogoşaru şi mai fără măsură, şi mai fără ruşine nici faţă de Maica Domnului, dacă biata de ea i-ar fi ieşit înainte. Nu era om prost, cum zicea cronicarul, avea şi haz uneori, dacă acesta, fireşte, se exersa pe pielea altuia; şi el râzăreţ, fără noimă, cum se hlizea la toată lumea şi din orice auzea, uneori tămbălăul lui fura prostimea şi o lăsa câteodată cu gura căscată, dacă viaţa ar fi fost necontenit un Bâlci al lui Sfântu Ilie, cum se petreceau lucrurile la 20 iulie pe câmpul Polovragilor, dinaintea Cheilor Olteţului, unde se îmbrânceau tot felul de negustori şi cumpărători şi mai ales gură-cască mai mulţi decât toţi ceilalţi la un loc, dar şi toată strânsura lumii de şandalii şi betegi, paralitici căraţi în spate sau în şuşletele cotiugilor, sau venind ei singuri târându-se pe podul palmelor şi pe tălpici de lemn, în mâini, şi ei la cur cu câte o bucată de cauciuc de maşină, ca să nu şi-l rupă pe islazurile târgului, şi muţi, şi surzi, şi luaţi de iele, şi rămaşi

necălcaţi de căluşari la Sânziene, şi cocoşaţi, şi guşaţi cu o singură guşă cât nuca sub mărul lui Adam, dar şi cu două guşi cât capul de copil mic, una aruncată pe un umăr, alta pe celălalt, şi chiori, şi strâmbi, şi dintre cei pedepsiţi să nu-şi mai poată ţine limba în gură şi le spânzură printre dinţi ca la câinele năduşit de căldură, atunci Seminaristul şi-ar fi găsit leacul recunoaşterii fără drept de apel, fiindcă se putea strâmba ca şi ei, se putea poci din gură şi din obraz, şi din ochi, şi din buze la fel ca toţi la un loc, scuipa ca şi ei, când de aproape, când de departe, în obrazul cui nu se aştepta; la hlizit îi şi întrecea, când râdea, când plângea, când scheuna, când se uita cu limba în colţul gurii, roşie şi ascuţită ca o coadă de limbric, iar cât priveşte vorbirea, n-avea egal să se prostească intenţionat, ca şi ei, să mintă şi să se vaite, şi să se înece de râs, şi la toate îl ajuta lipsa ruşinii; n-avea partea asta cu darul ruşinii, aici era sărac lipit sărmanul, şi putea să mintă în uşa altarului, să jure strâmb cu linguriţa Împărtăşaniei uitată între buze, neîntrecut la şantaje şi la alişverişuri mărunte, de doi, trei lei, şi grase de tot uneori, cât îl ţinea pe el puterea prostirii altora, nărăvit şi la negustorii cu peşte viu, cu peşte afumat prin coşărci de coceni pe malul unor bălţi părăsite şi uitate de Dumnezeu, pe care şi pe acelea pusese mâna care începuse bine să se dedea la apucătura cu japca, cu vin, cu porumb de mătură, cu mături de nuiele şi târşuri cu lumânări, cu tămâie, cu cruciuliţe de imitaţie de sidef, cu calendare creştin-ortodoxe, baptiste, adventiste, de ziua a şaptea, de mormoni, de toţi dracii, ce cu gândul nu te puteai gândi şi nici un negustor n-ar fi coborât atât de jos o tarabă, şi cu alba-neagra ar fi înnădit-o bine prin târguri, fiindcă avea darul să găsească tot felul de şofârnogi mai negri, mai albi, mai limbuţi, gata să ia bâlciurile la purecat în numele lui; nu uitase nici de cârciumărit, şi livej ar fi vândut, la răscruce de uliţi, şi oţet de prune şi era chiar de mirare că îi scăpase fabricarea de bragă, era exact

ce-i mai lipsea, să stea la răscruci, la curul butoaielor, şi să vândă cu stacana de pământ ars, îl prindea; bucuria lui tâmpă, lăţită pe faţa cam spână până la cincizeci de ani aproape, se potrivea bine cu negustoria de bragă, îl slujea şi vorbirea grăbită, rostogolită, când închidea şi ochii şi turuia în neştire peste cel dinaintea lui şi îl şi auzeai strigând după muşterii: „Băi, băi, neamule, băi, stai, mă, niţel să te răcoreşti şi la curul putinii mele..., băi, ia, băi, braga, care taie setea şi înviorează cerul gurii, băi, băi, neamule, ia braga...“, însă trăgea nădejde să se pricopsească şi din cârciumăritul tradiţional, şi era gata să vândă şi apă chioară în sticla de vin cu numele lui, care din vestit şi cinstit cum apăruse la începutul dansului naţional încins iute după deranjul din decembrie, când tot românul credea că se va scula dimineaţa capitalist şi când el, la nici două-trei zile de la Bobotează, se trezise pe frunte cu o coroniţă de premiant al Istoriei, ajunsese o paiaţă zbârcită şi dezumflată, se puhăvise la faţă, se zbârcise în colţul ochilor, se pungise sub ei, i se îngroşase şi nasul, capul întreg arăta mereu şi dormit, şi nedormit, ca şi când atunci l-ar fi smuls stăpânul său din paiele în care zăcuse într-un fânar, şi i se lăţise şi strungăreaţa, se lăţise şi răritura dintre dinţii din faţă şi scuipa şi mai focos acum, când vorbea, parcă s-ar fi canonit să stingă singur şi iute, după fiecare cuvânt, prostia cu care se împăunase. Cum spuneam, fără nici un dram de ruşine, să fi crescut pe marginea şanţului, unde poposesc ţiganii de obicei cu căruţele, copilăria întreagă, şi tot n-ar fi răzbit clăbucii vorbelor proaste atât de spumos la gura lui, iar lumea îl văita fiindcă n-ar fi fost deloc om prost el, şi mai avea şi o îndemânare la însăilări scurte pe orice petic de hârtie, cu vârful ascuţit al unei peniţe, parcă ar fi fost de argint la început, altfel trecerea timpului îi tocise din har, care se bolovănise şi nici nu mai miroseau a mărgăritar, ca la început, acele cimilituri scrijelite în fel şi chip pe aripi de

fluturaşi pe care numai el le vedea înainte. Acum şi ochii îi obosiseră, şi sufletul i se scorojise, nu mai avea altă putere decât de a se prosti gros şi de a se pune la vedere, cu cocoaşa blestemăţiilor ce se tot rotunjea între umerii mai încovoiaţi sub rubaşca de in albit bine, în slujba unui neica-nimeni, ridicat orbeşte de întâmplarea politică a zilei păguboase pentru ţară. Şi nu era întâmplător, fiindcă începuse să fie strâns cu uşa din mai multe părţi deodată şi, de curând, se trezise chiar între fălcile menghinei nemiloase a politicii răzbunătoare, şi din râsul lui tâmp nu prea mai rămăsese decât strâmbătura de râs, de fapt atât îi mai rămăsese şi din carul de minte irosită la fel de păgubos ca şi datul din mâini şi din picioare într-o continuă roată de tiribombă, când vorbea, desigur, şi când cuvintele s-ar fi rostogolit şi mai repede în pustiu dacă unele n-ar mai fi rămas agăţate de câte un gest, dar şi acestea, dacă odată mai aveau vreun rost, acum se prefăceau în risipa goală, de agitaţie, de om bolnav incurabil.

— Aaaa, uită el cu ce începuse când intrase nepoftit de nimeni în discuţie cu Dandu Patricianul şi Coriolan Pomposu, vădit iritaţi amândoi de neaşteptata întâlnire, aaa, continuă el să se mire, mimând entuziasmul şi bucuria descoperirii Erotidei până şi prin pocnirea mitocănească a palmelor, cum fac proastele în târgul de marţi, când se trezesc pe neaşteptate în faţa câte unei oglinzi puse special de negustori astfel încât muşteriii să se vadă în ea cum ajung în faţa tarabei. Pe cine vedem noi astă-seară la balul tovarăşului Elefterie?! Băi, fratele meu, ce surpriză, ce surpriză de zile mari, surpriza serii, sărut mânuşiţele, mare prinţesă a baletului, sărut mânuşiţele... şi se şi repezi să-i ridice amândouă mâinile odată şi să-şi pună obrajii în palmele înmănuşate. Am înviat, carevasăzică, se minuna Seminaristul care trecuse de cincizeci şi cinci de ani şi se rotunjise, la vedere, în şolduri, pantalonii de catifea neagră reiată, ca şi jiletca deschisă la toţi nasturii

ca să i se vadă şi rubaşca răsfrântă peste centironul lat, cu cataramă vulgară de fier, se făcuseră bine burlan şi el tot arăta ca un burlan retezat la jumătatea drumului dintre streaşina scurtă şi temelia unei căsuţe. Însă, încă mai stăruia în el, şi aşa, amintirea adolescentului de odinioară, îl trăda câte o sclipire jucăuşă a ochilor şi moliciunea arcuirii buzelor, ca şi predispoziţia la râsul din senin, încărcat altădată de bucuria anilor imberbi şi de o şăgălnicie care atunci îl lumina salvator în mai toate obrăzniciile lui, fiindcă altfel nu puteau fi mai bine judecate şi numite apucăturile de mahala de târg prăfuit în pustiul Bărăganului, cu care îşi cucerise luarea aminte printre confraţi.

Am înviat şi începem să dansăm!, zise Seminaristul, şi fără să aştepte răspunsul Erotidei, care oricum nici acum n-ar fi venit, ţinându-i mai departe degetele strâns în mâinile lui, încerca să schiţeze larg un pas de dans.

Erotida îşi retrase scurt degetele, dar fără să pară că s-ar fi supărat. Silueta ei filiformă păru însă că îşi caută o nouă verticalitate şi bărbia uşor ascuţită se ridică şi ea, iar privirile îl căutară pe Seminarist de sus, lăsând să se observe că Marea Stea e mai înaltă decât toţi trei convivii. Seminaristul nu sesiza însă nimic în ţinuta Erotiei care ar fi trebuit, elegant, să sugereze o severă distanţare.

— Bravos naţiune, continuă el nestingherit, halal Coane Dandule, înseamnă că acum vine şi invitaţia la nuntă. Am scăpat şi de postul Paştelui, ne ducem spre nuntă nesmintit, nu-i aşa, Prinţesă? N-are rost să-l mai fierbi pe fericitul bogasier.

Ca de obicei, adolescentul, care se apropia de pensia propriei defuncte reputaţii, îi indispuse pe toţi trei. Secunda de stupefacţie fu însă retezată elegant de Coriolan.

— Prietene, zise el, aş vrea să te rog să iei act de faptul că subiectul discuţiei în care ai intrat intempestiv dumneata nu

era prevăzut a fi tratat într-un simpozion, ci doar într-un amical dialog...

— Aaaaa, suntem amici, am devenit amici, replică ironic Seminaristul, dar parcă până de curând vă arestaţi; aţi ajuns la sentimente mai bune; atunci, recunosc umilit, nu sunt dintre amici, nu era locul meu aici, între amici; regret, scuze. Doi amici, vasăzică, vorba lui Caragiale. Atunci, din nefericire, Prinţesă, surpriza asta e şi mai mare. Acum recunosc, asta recunosc... Mă retrag, mă închin, Prinţesă... se lăţi pe faţa lui buhăită schiţa unui surâs stânjenit... omagiile mele... aşadar ne revedem la Operă, acolo nu mai suntem doar între amici, şi avem acces la orice subiect dacă am şi plătit subiectul.

Cu palmele împreunate în cruce sub gulerul scurt al jiletcii, Seminaristul se înclină cu o falsă smerenie în faţa Erotidei, apoi, întorcându-se spre Coriolan de care se apropiase chiar amical Dandu Patricianul, cu acelaşi gest, acum însă sugerând supuşenia spăşită, se ploconi obraznic şi în faţa lor.

— Distinşi amici... nu-mi rămâne decât să vă dispreţuiesc, tot amical!..., şi se retrase cu spatele, continuând mătăniile ca să-l observe, fireşte, toată lumea. Omagiile amicale, pentru doi distinşi amici... şi îi şi arătă, hlizindu-se ipocrit şi trimiţându-şi privirile când spre unul, când spre celălalt.

Din păcate, răspunsul lui Coriolan Pomposu nu putu fi auzit decât de prea puţini invitaţi, căci, tot mergând de-a-ndăratelea, Seminaristul ajunsese în cercul în care Teoforu se întreţinea, binedispus, cu înaltul său oaspete, care era înalt şi la propriu, deşirat şi încovoiat ca o scovergă, cu un cap cât o gămălie pe un băţ de chibrit, pleşuv până spre creştet, de unde pornea, ciudat, o claie de păr terminată într-o chică stufoasă, coborând până deasupra reverului cămăşii. Garda de corp a iluştrilor demnitari observase circul la care se angajase iar Seminaristul, şi unul dintre tinerii ofiţeri, înalt şi el, îl aştepta, pregătit să-l oprească, înainte de a se izbi cu

spatele cocoşat de grup şi de a provoca un carambol, cum de altfel nu rar se întâmplau lucrurile când apărea în lume nefericitul personaj a cărui imunitate, mutual recunoscută, scăzuse mult în ultima vreme, ajunsese la limita cea mai de jos, omul reuşise să se demonetizeze şi să se compromită până la a-şi generaliza singur porecla de „Bufon al Revoluţiei“, cu care îl gratulase, concluziv, şi acum Coriolan Pomposu. „Un poltron“, mai adăugase acesta intenţionat tare, şi cuvântul, căzând într-o clipă de linişte generală, fu auzit şi de Elefterie Teoforu, exact când ofiţerul din gardă îi pusese bufonului palma pe umăr ca să-l stopeze. Teoforu întoarse fulgerător capul în direcţia lui şi, din ochi, îi şi făcu semn aghiotantului să-l îndepărteze pe Seminarist. De la o vreme, toţi se fereau de el, îl evitau, nu doreau să intre în conversaţie cu el, îl ocoleau de la distanţă, fugeau, treceau grăbiţi pe celălalt trotuar. Venind din diverse medii, se înmulţeau zvonurile, informaţiile, mărturiile ţinute până atunci ascunse, dovezile, unele bulversante, altele direct stupefiante despre o biografie a lui, paralelă cu aceea cu care, cu un tupeu rar întâlnit, Seminaristul îşi înălţase singur, fără nici un pic de jenă şi fără scrupule, un adevărat monument pentru a umbla mereu, de atunci, cu o coroană de lauri pe frunte, mai bogată decât a Cezarilor. Se îndesise şi tragerea, mai timidă la început, a pernelor pe care şi le pusese tot singur pe un tron imaginar, de unde şi oficia el atunci când i se dădea cea mai mică atenţie. De la înălţimea la care se cocoţase pe caldele perne, Seminaristul pusese la cale şi un şir întreg de alişverişuri, datorită cărora agonisise moşii întregi şi acareturi, şi păduri seculare, şi ochiuri de apă, şi vii, şi crame cu butoaie care înghiţeau vagoane de vin şi nu mai era nici un secret cum dintr-un scamator de bâlci, prizărit prin târgurile prăfuite ale provinciei, unde prostirea localnicilor era nu de puţine ori chiar foarte bănoasă, se înălţase un stâlp al noii societăţi,

chiar dacă stâlpul era rău cioplit, rău păstrat la uscat, mai bine-zis rău pregătit pentru a fi înfipt chiar în mijlocul societăţii, ca un model; era şi găunos, şi scorojit înainte de vreme, şi vopsit ţipător, încât ţi se făcea lehamite să-l tot vezi cum sta nesimţit, înfipt ca un proţap în fruntea mai tuturor sfeştaniilor şi parastaselor, şi nunţilor, şi botezurilor, şi cu toate că semăna din ce în ce mai mult cu acel retevei, gras şi noduros şi cu capul bont, licenţios, din mâinile mutului din dansul Căluşarilor.

— Domnule, observase la un moment dat cineva, obosit şi plictisit ca mai toată lumea de tupeul cu care Seminaristul se insinua în toate împrejurările care aveau darul să ocupe atenţia publică, individul e chiar mutul din Căluşari, care înfige obraznic, cu amândouă mâinile, ca pe un *phalus,* ciomagul pe care călăreşte, în burta şi pieptul, şi curul privitorilor în timpul dansului ritualic. „Mutul din Căluşari“ ar trebui să-l cheme, Seminaristul e o boierie prea mare pentru el.

„Mutul din Căluşari“ şi începuse să i se spună când apărea la televizor, unde era abonat şi unde şi juca grotesc parodia unui fel de Nostradamus care le ştie pe toate şi are şi dreptul şi căderea să le spună pe şleau.

Împins destul de neelegant altfel de Aghiotantul care apucase să-i şi şoptească: „Eraţi să daţi peste Excelenţele Lor!“, Seminaristul se ridică şi porni vesel, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat, chiar în direcţia acestora, făcându-şi loc printre ceilalţi ofiţeri apăruţi fără nici o jenă împrejurul grupului, admirativ ipocrit, de slujbaşi ai guvernului şi, firește, ai înaltului invitat, obosit vizibil, altfel zâmbind necontenit fiecărei intervenţii aprobate voios înainte chiar de a fi încheiat vorbitorul propoziţiunea sa şi înainte de a-i fi tradusă de o domnişoară, la fel de scovergă ca şi el, stând cu buzele ţuguiate în urechea lui clăpăugă, gata să reproducă şirul întreg al banalităţilor rostite de obicei în astfel de împrejurări şi mai

ales în cazul vizitelor de curtoazie şi tatonare. Însă oboseala oaspetelui nu mai putea fi nici mascată de el, nici ignorată de gazde, şi Elefterie Teoforu, plictisit şi el, vulpoi bătrân al unor astfel de protocoale goale de orice semnificaţie, în afara aceleia a bunei-cuviinţe, desfăcu victorios braţele, ca şi când tot ce fusese de pus la cale se petrecuse cu asupra de măsură şi, dând frâu liber surâsului său bine cunoscut, semănând cu satisfacţia unui gurmand după o masă copioasă încheiată la timp, pentru ca să ofere prilejul odihnei binemeritate, se adresă invitatului său cu o amicalitate ce nu putu fi neobservată, pregătit să-l şi cuprindă pe acesta, ca la horă, cu mâna dreaptă acoladă la mijlocul vestonului cabrat englezeşte.

— Mergem, nu-i aşa?, îl întrebă Teoforu în româneşte, lăsându-i pe toţi interzişi după o oră de conversaţii în engleza destul de tăfăloagă a mai tuturor şi în aşteptarea, acum ridicolă, a unei traduceri care arătase până atunci că nici româna translatorului, în cazul intervenţiilor oaspetelui, nu era, paradoxal, mai fericită, slujbaşul chinuindu-se să facă răspunsurile mai savante decât erau de fapt.

— Mergem!, zise oaspetele, de altfel văd că e aproape unsprezece şi îi şi arătă lui Teoforu ceasul.

— Ştie foarte bine româneşte, se amuză copios Teoforu, dezvăluind faptul că el era la curent cu povestea asta.

— Eminenţă, sunteţi foarte tare şi la puneri la cale, comice, ştiţi să ne lăsaţi cu gura căscată când ne e lumea mai dragă, se insinuă agresiv în discuţie Seminaristul care, tot împingându-i ba pe ofiţeri, ba pe demnitarii ciucure în jurul celor doi, ajunsese în ultima secundă lângă umărul lui Teoforu.

— Aaaa, tu erai!?, se arătă fals surprins Elefterie Teoforu. Apoi, către invitatul său, una din... aaaa... nu găsea cuvântul potrivit, dar totul era jucat... figurile...

— Pitoreşti, nu?, interveni ironic Seminaristul, ca să atragă atenţia asupra faptului că a sesizat intenţia minimalizării lui de către Teoforu.

— Hâm, hâm, hâm..., mormăi Teoforu, lăsând expresia „figurile“ singură, să se ţină singură pe picioarele ei, cu conotaţie bagatelizatoare... în evenimentele... hâm, hâm, hâm, mormăi el mai departe ceva care putea trece drept adjectivul important pentru aceste evenimente... A fost... hâm, hâm, hâm... şi iar „figura“... hâm, hâm, nu-i aşa?..., continuă el, arătând cu amândouă mâinile cum s-ar fi ridicat această figură cât mai sus şi, cu palmele amândouă căuş, ajunse în dreptul frunţii oaspetelui – ... în ochii maselor, mai adăugă el şi acesta înţelese. Mereu în plină efervescenţă şi mereu..., dar nu mai spuse ce mai era mereu, grăbindu-se să-l cuprindă iar de mijloc pe înaltul invitat ca să plece, exact când acela se gândea şi chiar se pregătea să-i întindă Seminaristului mâna, dar aghiotantul principal şi apucase să spună: „Poftiţi!“, cu autoritatea seacă de orice nuanţe a şefului de Protocol, astfel că numai Seminaristul rămase cu mâna întinsă, grăbit cum era să apuce toate mâinile şi tot ce se putea apuca până şi din mers...

Grupul demnitarilor se sparse brusc, Elefterie Teoforu trecuse în dreapta oaspetelui şi strângea la mâini cu o dexteritate electorală fără egal, ba avea timp să şi răspundă la sărutările unor doamne care aşteptau să-l înlănţuie cu braţele şi să-i spună: „Să ne trăiţi!“, cum se întâmpla de obicei.

Seminaristul avu o secundă de rătăcire în ochi, însă repede se redresă şi întorcându-se pe călcâie se trezi din nou faţă în faţă cu Dandu Patricianul şi Erotida şi asta exact când Elefterie, aducându-şi aminte de Marea Stea, se oprise brusc şi se întorsese să o caute din ochi, şoptindu-i aghiotantului: „Vezi unde e marea balerină!“, şi acesta se puse în mişcare, trasând, în secunda când îi descoperi, linia drumului spre ei

prin mulţimea care bănuise de ce se oprise Teoforu şi le făcu loc celor doi. Seminaristul se răsuci iar, tinereşte, şi îi urmă devotat, ca şi când ar fi făcut parte din grup.

— Aaaaa..., începu iar Teoforu dialogul lui mut... hâm, hâm, hâm..., am vrut să ne luăm la revedere de la dumneata, zise el până la urmă limpede şi îi întinse mâna Erotidei, adică numai de la ea îşi luă la revedere, nu şi de la Dandu. Când te revedem?, întrebă Elefterie Teoforu, când vă urcaţi din nou pe scenă? Acum, dacă aveaţi spectacole, invitatul meu ar fi dorit să vă vadă; i-am vorbit despre dumneata...

Erotida încercă iar, în loc de răspuns, să zâmbească la fel ca şi la începutul serii, aşteptând un semn de la Dandu şi acesta interveni ferm în tăcerea brutală care înghiţi întrebarea lui Elefterie Teoforu.

— Încă nu ştim, zise el, credem că va mai fi nevoie de odihnă până la refacerea totală, adăugă el în liniştea parcă şi mai seacă, şi mai rece, şi mai nemernică, în care cuvintele pe jumătate înecate în sacadarea respiraţiei lui obosite sunau uscat, duşmănos, iritat.

Nimeni nu avea cum să ştie, nici măcar să bănuiască, faptul că Erotida afla şi ea, abia acum, şi odată cu Teoforu, un program despre care nimeni nu-i vorbise până atunci şi care urma să o ţină în continuare prizonieră, departe de scenă, de public, de raţiunea propriei vieţi. Şi cât, şi unde? Ochii ei se făcură mari, privirile i se luminară îngrijorate brusc, în obraji i se aprinse o roşeaţă ca o purpură, coborând spre gâtul înalt, spre pieptul marmorean, în care vinele se citeau atât de limpede, albastre, fruntea i se înroură abia vizibil, însă nici un muşchi nu se clinti pe faţa ei, surâsul stingherit împietrise şi el pe buzele lipsite de culoare, albe aproape.

— Poate o lună, poate mai mult, continuă Dandu, s-ar putea să plecăm undeva, la Mediterana, o vreme... şi după

aceea... mă rog, va mai dura, poate chiar la toamnă să se petreacă revenirea pe scenă... nu ştiu, nu ştim, vreau să spun.

Erotida închise ochii, fără să spună nimic, apoi îi deschise mari, mari de tot, două oglinzi reci, de gheaţă, şi toţi cei din jur, strânşi iar ciorchine, văzură cum se strecoară lacrămile ei în colţul pleoapelor, abia ţinute să nu se spargă şi să nu curgă pe obraji...

Despărţirea lui Elefterie Teoforu se produse scurt, rece, retezat, exact după acel ultim „nu ştim“, rostit stins, îngândurat, dar şi din nou iritat de către Dandu, la care Teoforu nu se uitase nici o secundă. Urmă o înclinare grăbită a capului către Erotida, lipsită de zâmbetul ipocrit al înaltului demnitar, distant, instantaneu intrat în pielea personajului pe care ştia să-l joace absolut impecabil, cu o plăcere, cu o bucurie, cu un devotament, cu o artă a nuaţelor fără egal, cu un fior al adevărului şi al regalităţii ce se transmitea în acelaşi timp tuturor celor de faţă, chemaţi şi ei, hipnotizaţi să intre în joc şi să joace protocolul situaţiei la înălţimea jocului impus de protagonist, încât tot instantaneu atmosfera redevenea, din amicală, glacial austeră, aulică, direct stingheritoare, dând sentimentul că trebuie să-ţi verifici ţinuta, să-ţi controlezi respiraţia, să te topeşti în religiozitatea unei autentice liturghii. Aici, Elefterie Teoforu era neîntrecut, şi din secunda redresării situaţiei amicale el putea începe cu o artă nouă, de rafinată eleganţă, manipularea savantă a cercurilor din ce în ce mai largi cu care venea în contact, până la electoratul lui întreg, căruia îi dădea să înţeleagă că se poate apropia de el nu numai ca de un lider, ci şi ca de un izbăvitor învestit să se coboare în mijlocul lui, să-l înţeleagă, să-l şi slujească, să-l şi conducă, şi pe care credincioşii aveau privilegiul să-l îmbrăţişeze şi să-l sărute pofticioşi de izbăvire, la fel cum pot lua în biserica lor de ţară, de cartier, de oraş icoana făcătoare de minuni şi să o sărute devotat, cu lacrămi în ochi. Toată lumea înţelese că în secunda

de intimitate a serii, determinată de revederea Marii Stele, undeva, în desfăşurarea jocului de-a amicalitatea, se produsese un scurtcircuit mai mult decât nedorit, cineva jucase prost, vraja fusese ruptă, fusese nevoie de căderea cortinei mai repede decât poate se dorise, se impusese decizia reintrării în lumea reală a protocolului Curţii, unde nu au loc sentimentele.

— A fost foarte bolnavă, acum nu ştim exact, o să vedem, o să încercăm să... continuă litania de iască a glasului lui Dandu, însă nu-l mai asculta nimeni, înalţii oaspeţi se şi îndepărtaseră, cercul se spărsese grăbit, informaţia ultimă a lui Dandu nu mai interesa pe nimeni.

Din urmă, Elefterie Teoforu fu ajuns de un bărbat între două vârste, pătrăţos, cu picioare scurte, cu ochelari fumurii, care toată seara vrusese să fie văzut şi nu izbutise.

— Am dat drumul la..., zise acesta apropiindu-se de umărul lui Teoforu.

— Foarte bine, chiar vream să te întreb, mâine... public...

— Absolut!, zise bondocul cu ochelari fumurii, rămânând apoi intenţionat în urmă...

Deşi destul de şoptită, vocea acestuia trăda pe cineva obişnuit să vorbească tare, răspicat, fără menajamente şi nu numai Dandu auzi raportul acestuia vag prescurtat, ceea ce îi făcu pe toţi să fie atenţi şi la răspunsul lui Teoforu, din care Dandu reţinu însă numai acel „public“ care îl puse pe gânduri mai mult decât despărţirea neaşteptat de rece a lui Teoforu de Erotida şi, firește, de el.

— Bătrâne, se auzi glasul Seminaristului care, deşi se afla lângă Dandu Patricianul, vorbea ca şi când trebuia să afle toată lumea ce spune el... te-a ignorat Eminenţa Sa fără jenă; lasă că şi pe mine m-a ciupit niţel, cum are obiceiul, dar n-aveam cum să nu rămân dator... m-a prins fără loc de întoarcere, fiindcă nu eram numai noi, în familie... însă ai să vezi că, până la urmă, nu rămân dator, dar pe dumneata nu

te-a văzut, nu te-a auzit... n-ai fost de faţă... nu erai nicăieri, erai evaporat!

— Nici noi nu rămânem datori..., îl linişti Dandu cu un plural al maiestăţii care făcea şi mai ameninţătoare promisiunea sa. Şi, de fapt, datori sunt alţii care se şi zbat acum să se facă şi mai datori.

— În capitalism, bădie, îl făcu atent Seminaristul, oamenii mari trebuie să fie datori: cu datoriile, care pe unii îi ambiţionează să le ceară înapoi, iar pe alţii îi ambiţionează să le plătească la timp, se împinge societatea înainte, în capitalism. Am auzit însă că ai ajuns să ţii loc de bancă... aşa se vorbeşte... De ce nu deschizi o bancă... e mai sigură banca decât împrumutul din mână... nu?

— Nu, fiindcă atunci când dai din mână eşti mai sigur de datornic, nu sunt martori decât patru ochi, ai tăi şi ai lui, şi atunci el se apropie mai bine de tine, e mai uşor de controlat... vine la matcă mai sigur... e mai supus... mai ascultător... ţine secretul mai bine... îl poţi bate pe umăr să-i aduci aminte, între patru ochi sunt alte semne, alte semnale; o clipire din ochi e mai bună decât o hârtie, clipirea n-o vede decât cine ştie, la noi clipirea din ochi e şi hotărâtoare, şi categorică, arde ca laserul, nu lasă urme.

— Ori noapte bună, ori moarte bună!, râse forţat şi parşiv Seminaristul. Încep să înţeleg.

— Mă rog, îl confirmă cu un glas moale Dandu Patricianul luat prin surprindere de obrăznicia cu care Seminaristul îi amintise lozinca devenită celebră în cercurile lor, mafiote, unde bogasierul se ştia bine că n-are umor şi nu glumeşte când vine vorba de afaceri. Şi mai e ceva..., nu se putu el stăpâni să nu-i strecoare Seminaristului un fior mai rece, în stare să-l trezească la propria lui realitate. Când dai din mână şi cine cere uită termenul, cu o clipire din ochi, aşa, şi colţul ochiului stâng al lui Dandu zvâcni semnificativ... cu o clipire

din ochi aduci muşteriul cu picioarele pe pământ; pe urmă vine lozinca pe care cred că o cunoşti, însă atunci s-a tras şi oblonul pentru cine n-a înţeles clipirea din ochi...

Seminaristului îi pieri de pe buzele răsfrânte mojic acel rânjet cu care îşi condimenta bătaia groasă de joc la care îşi supunea destul de des interlocutorul, convins că lui n-are cum să-i răspundă cineva la fel de mârşav... I se dusese vestea şi îi mergea. Acum însă, replica lui Dandu Patricianul şi clipirea demonstrativă din ochi îl privea direct. Şi el, Seminaristul, întinsese mâna când aflase că Bogasierul a deschis baierile pungii, confirmând astfel, fără putinţă de tăgadă, zvonul despre apropierea alegerilor, fiindcă la el, primul, se întemeiau punerile la cale, pe banii lui şi cu banii lui...

— Am înţeles, se grăbi, înecându-se, să-l asigure Seminaristul, căruia îi pierise destul de serios şi piuitul... am înţeles, mai vru el să-l asigure încă o dată pe Dandu că în ceea ce îl priveşte nu trebuie să repete şi clipitul din ochii; îl răcorise bine şi primul clipit...

Însă nu mai avu timp.

Din stânga lui se insinua, crescând în tonalitate, bine cunoscutul glas al unei cucoane înfipte bine în mijlocul pestriţăriei lumii politice, cu un aplomb care şi el creştea de la o vreme ca un aluat, în care cineva ar fi pus intenţionat mai multă drojdie decât ar fi fost nevoie, şi biata cocă, până nu de mult părând dospită până la răsuflarea bulbucilor, acum se umflase şi se făcuse numai clăbuci.

— Aaaa!, îşi trimise înainte buzduganul glasului, bine pozat şi el, cucoana care părea că ţine mereu ridicat deasupra capului ca să se vadă departe şi de departe un steag al politicii feministe. Nu se poate, nu se poate, nu se poate!... – strigă ea entuziasmată, făcând să se întoarcă toate capetele, în timp ce înota prin lumea care se înghesuia acum spre uşile deschise larg ale Sălii de Bal, dând în culoarul spaţios, mobilat cu

fotolii şi sofale somptuoase, luminat de candelabre de Murano bogat arborescente, în capătul căruia doi ofiţeri tineri făceau oficiile de gazdă, salutând reverenţios şi indicând direcţia ieşirii din palat... Prinţesa Operei... Marea Stea... nu se poate... ce bucurie.... pe cine vedem noi astă-seară... Primăvara artei noastre... Prinţesa... V-aţi însănătoşit!

Albinuţa Muscalu se oprise în faţa Erotidei mimând secunda atât de rară a fericirii fulgerătoare, ivită pe neaşteptate, jucând destul de bine apoi şi extazul, şi ipostaza copleşirii sub greutatea acestuia, ambiţionată din toate puterile ei de fătucă bătrână să se mintă şi pe ea, că se află încă la vârsta pârguirii sfârcurilor din care încă n-a muşcat nimeni, deşi bieţii ei sâni obosiţi se înghesuiau destul de mototoliţi în cupele sutienului de adolescentă vivace, încât ce da pe dinafară din ei şi se lăsa văzut în deschizătura decolteului dintre reverele înguste ale taiorului negru pus să-i mascheze trupul bine împănat, ca al fostelor şoferiţe din carlinga macaralelor înalte, era o îmboboşare gata să plesnească dacă Albinuţa s-ar fi încumetat să încheie şi nasturele cusut ca o bornă minusculă a mijlocului. Purta, ca întotdeauna, aceeaşi fustă-pantalon, adevărat corset lipit pe coapsele împlinite, amintind, cui o privea mai atent, cum se aşază carnea încă pofticioasă pe şoldurile văduvelor timpurii când trec, dorite, de cincizeci de ani. Însă fusese, nu se putea nega, o femeie frumoasă, în marginile geografiei provinciale unde până şi în trup, nu numai pe chipul fecioarelor, se imprima o cenzură anume, trimiţând ipocrit la buna-cuviinţă care struneşte din leagăn, parcă, orice tentativă de a ieşi prea viu din rândul cuminte. Pe vremea când Albinuţa Muscalu se chinuia cu clasa a patra primară, sâsâind răspunsurile la lecţie, tot timpul între notele şase şi şapte, ca şi mai târziu, la liceu şi la facultate, unde devotamentul faţă de activitatea organizaţiilor de tineret nu o ajuta să le depăşească, aurind, fireşte, superficial, mediocritatea ei plină de un anume

farmec feminin, altfel, chiar dacă mai gros, pe acele timpuri rulase în toate cinematografele, zguduind mai ales provincia, care se simţea răzbunată, un film intitulat „Învăţătoarea din Satrai“, până la urmă o capodoperă a neorealismului sovietic, şi mii de fete suspinaseră în faţa destinului eroinei interpretate magistral de o actriţă la vârsta personajului, adolescenta idealistă, năvalnică, parfumată, strălucitoare chiar şi în cele mai ingrate condiţii, şi Albinuţa reuşise, căci, indiscutabil, îşi dorise tot timpul mai mult decât merita, să o copieze într-atât, încât asemănarea, în gest, în fluturarea adolescentă a genelor, în aplecarea alintată a capului când spre stânga, când spre dreapta, în zâmbet, în şăgălnicia apăsată care, sigur, de la o vârstă apărea uşor ridicolă, o urmărea până şi acum, când o fericită poziţie a astrelor o propulsase pe dăscăliţa noastră chiar pe creasta valului parvenirii cu orice preţ şi unde acrobaţia ei de călăreaţă amatoare, departe totuşi de virtuţile curajului unui profesionist, minunase pur şi simpu, ca să nu spun stupefiase pe mai toţi spectatorii înghesuiţi în arena circului politic, salturile ei, pentru alţii pe loc mortale, pe ea, ca amatoare, o salvaseră, fireşte până în acea clipă, deşi de câteva ori scăpase vârful pantofilor din scările harnaşamentului greu şi pentru cal nu numai pentru călăreţ, şi chiar frâul îl scăpase din mâini, ajungând la ultima acrobaţie să-l apuce în disperare de cauză cu dinţii ei albi, cu strungăreaţa provocatoare, izbutind să-şi mai păstreze intact şi surâsul luminos, bogat, sănătos, şi cineva o şi numise atunci cu ironie rea, desigur, „macaragista noastră din Satrai“.

— Ce bine îmi pare să te văd, iubita mea, se repezi Albinuţa Muscalu să o îmbrăţişeze pe Erotida, ţuguindu-şi buzele pofticioase spre obrazul acesteia.

Erotida rămase iarăşi rece, absentă, abia ochii ei scânteiară, mai puţin de o secundă, dar destul ca să facă şi mai răspicată distanţa care, prin glacialitatea ei, stăruise crispant între

Marea Stea şi interlocutorii ei, care toată seara trebuiseră să ia act surprinşi şi stingheriţi de această gheaţă. Buzele Erotidei abia se dezlipiră şi Albinuţa Muscalu se văzu şi ea obligată să schimbe scurt modalitatea exprimării bucuriei, oprindu-şi braţele cu palmele pregătite pentru îmbrăţişare în dreptul umerilor Erotidei. Dar schimbarea fu inspirată şi bine executată, nimeni, cu excepţia Seminaristului, nu sesiză situaţia delicată, nici Dandu Patricianul care se înclinase grăbit în faţa doamnei Albinuţa, aşteptând ca la ridicarea din metania sa cavalerească exagerat să întâlnească mâna ambiţioasei doamne, degetele ei plinuţe, pline de creţuri, mai ales în jurul colecţiei de inele, cu unghiile lăsate lungi şi ascuţite, şi ojate alb.

— Distinsă doamnă, interveni atunci Seminaristul, observ cu plăcere că toată lumea care o descoperă printre noi, pe Prinţesa noastră, nu mai poate de bucurie că o vede sănătoasă, dar nimeni nu o întreabă: „Băi, de ce boală suferi?“ Nu-i aşa, Coane Dandule?, cum îţi zice fratele nostru de baricadă, camaradul, ca să nu zic tovarăşul, Eminenţa Sa, amfitrionul nostru.

— Dragă, se întoarse salvată de intervenţie Albinuţa Muscalu către Seminarist, dragă, o doamnă nu se întreabă niciodată, şi mai ales în public, de ce boală suferă, nu e... ca să zic aşa... nu se cade... nu se obişnuieşte, e o indiscreţie vulgară care se pedepseşte în codul bunelor maniere... Vedeţi acum ce bine era dacă se tipărea, chiar prin Ministerul Educaţiei, un „Cod al bunelor maniere“ în tiraj de masă şi se introducea în şcoli ca materie principală din clasa a treia, a patra cel mai târziu... nu-i aşa?..., se adresă ea Seminaristului care în ultima vreme, în diverse împrejurări, n-o mai scotea pe Albinuţa Muscalu din „macaragista noastră fruntaşă“... Când vom veni noi la putere, continuă ea ambiţionată brusc de culoarul politic care i se oferea pe neaşteptate, involuntar,

de către Seminarist... Şi acum vom veni sigur, nu mai e nici o îndoială, cred că eşti şi dumneata de acord, stimate Dandu Patricianul?

Însă Dandu se feri să răspundă... Erotida se sprijinea acum obosită de braţul lui, şi el înţelese că efortul părea să fie prea mare pentru ea.

— Plecăm, zise el, ca să audă şi ceilalţi şi să şi distragă atenţia de la întrebarea Albinuţei.

Aceasta insistă totuşi.

— Dumneavoastră, domnule Dandu, sunteţi ca de obicei..., insinuă ea râzând ca să atenueze şocul trimiterii la politica duplicitară în astfel de ocazii a bogasierului, un posibil arbitru... cum vedeţi lucrurile?

— Dacă singurul dumneavoastră obiectiv în programul de guvernare, care văd că vă şi obsedează, e „Codul bunelor maniere“, atunci să ştiţi că, până să ajungă la bunele maniere, lumea mai are şi alte obligaţii presante şi în primul rând, cum zicea cineva, are obligaţia să mănânce, chiar şi fără furculiţă, zise Seminaristul. Sper să nu pierdeţi din vedere în campania electorală să spuneţi alegătorilor ceva şi despre micul dejun, dacă actuala putere i-a obişnuit manierat cu cornul şi laptele... Băi, continuă el, băi, nici nu s-a hotărât bine dacă se fac sau nu alegerile, cum a bâzâit un zvon, cum ne-am repezit în campanie... are românul ăsta un dar de a lăsa totul baltă ca să se apuce de politică, nemaipomenit. Ca la iubiţi fuge la politică. Lasă furca-nfiptă-n fân şi pleacă pe deal nebun.

— Nu cred că mai pot să rămân, zise atunci destul de tare şi de evident plictisită Erotida, te rog, să mergem...

— Vă simţiţi obosită, nu-i aşa?!, interveni preocupată Albinuţa Muscalu lăsându-l fără replică pe Seminarist. Aveţi dreptate. Şi pe mine mă obosesc serile acestea, recepţiile, dineurile, protocoalele... mă epuizează.

— Dar nu scăpaţi nici una, dacă mă uit la televizor, nici nu mai ştiu unde sunteţi, la tribuna Parlamentului sau la dineu... nu lipsiţi de nicăieri, aveţi o prezenţă de invidiat, vă ştie acum toată lumea. Albinuţa, Albinuţa, uite-o pe Albinuţa... Îmi place: ba cu două degete ridicate să scoateţi ochii preşedintelui Camerei, ba cu furculiţa în mână..., aveţi, băi, stimată doamnă, un dever de invidiat; acum înţeleg de ce abia aşteptaţi campania electorală, v-aţi făcut pregătirea la sală, aşteptaţi crosul cel mare, la nivel naţional...

Însă, brusc, o pierdu pe Albinuţa, care continua să ţină surâsul la jumătatea drumului, ca să lase impresia că se amuză şi nu se simte ironizată sau suportă elegant şi camaraderește ironia, umorul mai gros al Seminaristului, care adevărul era că o mai şi nimerea câteodată.

— Atunci, să mergem, încuviinţă Dandu, absent şi el la duelul Seminaristului cu Albinuţa Muscalu, plictisit şi de unul, şi de altul, preocupat de rugămintea Erotidei şi încă iritat de ignorarea făţişă la care îl supusese public Elefterie Teoforu. Doamnă, domnilor!, zise el grăbit ca să scurteze despărţirea de cei doi, dar şi de noul grup care se făcuse acum şi în jurul lor şi în care se ivise din nou Didi Sfiosu, însoţit acum de Jupânul de la *Şarpele Roşu*.

— Nu vă grăbiţi, nu vă grăbiţi, îi opri, în tentativa lor de a face primul pas spre ieşire, Didi Sfiosu. Nu vă grăbiţi, fiindcă nici nu ştiţi ce vă aşteaptă, adăugă el înveselit, apelând intenţionat la formula devenită atât de populară, cu care un lider de televiziune, în acelaşi timp şi proprietar de canal, şi crainic, şi moderator, şi reporter de fapte senzaţionale, şi comentator de politică internă, şi mai ales şi cu un talent de zile mari, provocator de mărturisiri incredibile, jucând candoarea desăvârşită cu o viclenie fără egal, obţinând din toate împrejurările în care intervenea când salvator în situaţii-limită, când solidar în nenorocire, când avocat al năpăstuiţilor,

când denunţător al răului social şi moral, când zdrobitor în ironie mascată de o tulburătoare ipocrită curăţenie sufletească, altfel mereu apărat de farmecul vetust al hoţului de cai la lumina lunii, în epoca spărgătorilor înzestraţi cu cea mai sofisticată tehnologie electronică. Nu vă grăbiţi, insistă lacom Didi Sfiosu, nu vă grăbiţi că abia acum vă aşteaptă întâlnirea cea mare, după Eminenţa Sa, bineînţeles. Acum!, îl preveni el. Vă caută prin toată sala, întreabă pe toată lumea, nu se poate să plecaţi tocmai acum, dar şi dacă plecaţi, tot vă ajunge din urmă... Iat-o, zise el, şi cu o reverenţă teatrală, cu mâna dreaptă întinsă protocolar ca şi când le-ar fi netezit o cale regală, ceru să li se facă loc Agepsinei Bumbuţ şi scutierei acesteia, rămasă din comoditatea tuturor celor cu care venise în contact cu numele Maidaneza, aflat în mai puţin de un an foarte aproape de capătul unui drum care avea să-l transforme în renume, în cel mai deplin înţeles al cuvântului.

. . . . . .

— Nu ştiţi cum a păşit pe covorul pe care îl întinsesem din ochi, printre toţi gură-cască de la sfârşitul parastasului scurtat totuşi prea brusc de Eminenţa Sa, îi povestea mai târziu Didi Sfiosu lui Coriolan Pomposu, care îl chemase anume a doua zi în biroul lui somptuos, reamenajat de curând şi remobilat astfel încât să lase şi mai ostentativ decât cel dinaintea vânătorii, chiar de la intrare, impresia că spaţiul e total străin de ideea de administraţie; mobilierul, tablourile, icoana mare din spatele jilţului matlasat cu piele de Cordoba, o icoană grecească, veche, autentică, înfăţişându-l pe Sfântul Gheorghe călare pe un cal cabrat gata să calce balaurul, cu o gură lungă aidoma unui crocodil, cu copitele cu potcoave de fier cu cuie mari ce trebuiau să se înfigă în gura fiarei, şi ea, fiara, şi calul cu ochii ieşiţi din orbite şi cu aceeaşi uitătură fioroasă, şi candelabrul de Murano cu mijlocul verde ca fierea, cu braţele răsucite ca vrejurile şi împodobite cu frunze şi cupe de crini

de cristal, tot verzi, dar de culoarea guşei răcănelului, transparente, parcă ar fi fost făcute dintr-un voal de borangic şi care sunau la fiecare adiere a aerului, chiar şi atunci când un musafir tuşea sau îşi dregea glasul, încât puteai crede că sunt puse anume să ţină isonul convorbirilor ce se duceau aici, masa de consiliu, rotundă, din lemn de trandafir, cu tăblia lăcuită şi lustruită până la disperare, în care se citea ca într-un poem un joc al arabescurilor ameţitor, născut de fibra nobilă a arbustului sădit şi crescut, şi sacrificat anume, scaunele din acel lemn de culoarea fagurelui de miere de flori de pădure, cu spătarele închipuind două arcuri de liră înfrăţite la mijloc, statuetele aşezate pe etajere graţioase, cu picioarele atât de subţiri, neverosimile sub greutatea bronzului şi a pietrei şlefuite savant de artişti posedaţi de ideea perfecţiunii, înfăţişând portretele unor corifei ai Dreptului roman, unul singur făcând excepţie, consacrat Dreptului diplomaţiei reprezentat de Titulescu, marea slăbiciune a amfitrionului, căruia îi consacrase inspirat cea mai mare parte a vocaţiei sale intelectuale, în sfârşit, tapetul, imitând atât de bine culoarea aurului roşu, din mătase în apele căreia păreau săpate frunzele de acantă şi ghirlandele de trandafiri, tavanul casetat, îmblânzit în masivitatea bârnelor şi în suprafeţele ample ale plăcilor tăiate savant în carnea cireşului negru, amintind mierea de pădure care, parcă, s-ar fi prelins, îndulcind şi lumina din încăpere, biroul de lucru din acelaşi trunchi sănătos şi matur de trandafir, desenat cu un rafinament al liniilor feminine pentru a sugera arhitectura meselor Biedermeier Maria Tereza, eleganţa acestora, dar şi fragilitatea lor, îmbogăţite, la cerere, în cele patru colţuri ale feţei cu patru paftale închipuind sigla *CP,* caligrafiată ca şi când literele ar fi slujit la desenarea obrazului unui boboc de trandafir, accent aristocratic capabil şi să atragă atenţia, şi să sublinieze cu discreţie înclinaţia imposibil de ascuns a Liderului spre virtuţile artei în cele mai

varii înfăţişări ale acesteia, care se întemeiau în frumuseţea şi harul, şi valoarea lor numai prin apelul artistului la aur şi argint, şi pietre preţioase.

O lampă de birou, şi ea concepută anume, dintr-un sfeşnic vechi de argint cu un picior fusiform izbucnind ca un lujer din mijlocul unui buchet de trandafiri alcătuit din boboci gata să plesnească, filigranaţi cu o artă care îi făcea vii şi erai înclinat, cum stăteai în faţa biroului, invitat, să te apleci să descifrezi miracolul desfolierii şi să miroşi, surprins, efluviile parfumului lor, care veneau de fapt din tabachera, de asemenea de argint, cu capacul ridicat, plină de tabac scump, pusă intenţionat lângă acel sfeşnic cu şase braţe, cu lumânări din ceară sintetică, pe lujerul cărora alunecaseră poetic primele lacrămi prelinse din flăcările ocrotite de calota bogată a abajurului de piele roşie bătută, transparentă, absorbind lumina în aşa fel încât reflectarea ei temperată făcea vizibil şi desenul scrijelit, povestind crenelurile şi turnurile, şi meterezele unui oraş medieval traversat de o apă strecurată pe sub poduri cu balustrade ample, un tablou cu adevărat rar întâlnit într-o astfel de viziune.

Atmosfera întreagă din acest birou de lucru, străin într-adevăr din clipa când intrai în el de agitaţia unei administraţii de stat naţionale, venind să catifeleze persuasiv tumultul vieţii sociale şi să trimită la meditaţia olimpiană, tempera zelul musafirului, îl chema la părăsirea ambiţiilor determinate de efemerul cotidian, crea toate condiţiile ruperii lui de patima filei de calendar, îl izola de motivaţia cu care intrase şi, nu o dată, îl făcea infirm, invitaţia fiind la înţelepciunea eclezиastului, deşertăciunea deşertăciunilor, totul este deşertăciune... Era „Arta guvernării“ căreia i se dedicase Coriolan Pomposu. Juca o desprindere superioară de realitatea imediată: „Rolul meu – părea să spună – , este să privesc lumea de sus, de la acea înălţime care să-mi îngăduie să o pot cuprinde în

întregimea ei şi în datele ei esenţiale, capabile să mă ajute să văd viitorul acestei lumi, eu nu sunt primar să dreg podeţele după fiecare ploaie, eu trebuie să văd reţeaua canalelor care să apere o ţară întreagă de inundaţii şi nu fiecare cătun răvăşit toamna sau primăvara de fiecare grindină, datoria mea este să construiesc global salvgardarea de sărăcie şi de înapoiere, mă aflu aici pentru marile proiecte, nu pentru adeverinţe şi înlesniri individuale, nu pot dialoga cu fiecare alegător, nu mă pot pupa toată ziua cu fiecare care-mi iese înainte, cum face Eminenţa Sa, eu trebuie să fiu lăsat să iubesc poporul, această parte de lume care mi s-a încredinţat, această geografie, nu mă pot angaja la toate botezurile şi nunţile, şi înmormântările, şi zilele onomastice, am nevoie de olimpianismul Învăţătorului, al celui care întemeiază filosofia existenţei, conceptul guvernator".

Şi cu toate acestea nu era deloc străin nici de micile mizerii ale vieţii lor domestice şi mai ales era împătimit de descifrarea cifrului cu care opera Elefterie Teoforu, pe care îl ura, acesta era adevărul, şi în aceeaşi măsură şi pentru aceleaşi motive pentru care îl admira, până la a savura, scrâşnind din dinţi altfel, arta de incomparabil, inegalabil ţesător de chilimuri politice, adevărate păienjenişuri cărora li se pierdea, întotdeauna aiuritor, capătul firului călăuzitor, atât de rar descoperit şi în urma unor nesfârşite calcule chinuitoare, măcinătoare de nervi, epuizante când nu o dată literalmente zdrobit, cu mintea sleită, ajungeai să recunoşti că traseul depistat nu e altul decât cel derutant, încât trebuia să o iei de la început dacă voiai să nu cazi în capcana ce ţi se întinsese sau li se întinsese altora. Nici chemarea cu aparenţe oficiale a lui Didi Sfiosu la Palatul din Piaţa Victoriei, din această dimineaţă, urmând recepţiei oferite înaltului oaspete, acel personaj clăpăug, slab şi încovoiat sub greutatea înălţimii, reprezentând cu atâta aplomb o ţară minisculă de la malul Mării Caspice, un fel de gubernie

scursă ca o scovergă şi ea între doi munţi ce ar fi putut adăposti amândoi, pe creasta lor, Corabia lui Noe, nici această chemare nu făcea excepţie de la plăcerea bolnavă pentru studierea la microscop a micilor mizerii şi slăbiciuni ale camarazilor. Îl asculta, pe Didi Sfiosu, aşezat în cea mai odihnitoare poziţie în jilţul său matlasat cu piele de Cordoba, pe care se bucura să o simtă cum îl înconjoară cu căldura ei animală, cu mirosul ei parşiv de argăseală, care nu subţiază parfumul indescriptibil al pielii de cal, şi nu înceta să o mângâie, jucând cu buricele degetelor lui scurte, cărnoase ca nişte păpuşele, cu unghiile lăcuite atent, pe catifelarea pernuţelor rezultate din matlasare, pe braţele jilţului pe care pielea de Cordoba se mula ca şi când ar fi fost coama unui cal şi el simţea greabănul. „Mă crezi, îi spunea el câte unui invitat mai apropiat, mă crezi că trăiesc sentimentul că mângâi coama calului şi stau în jilţul ăsta parcă aş sta într-o şa, călare; pielea asta are o vibraţie unică, e vie, respiră căldura trăpaşului tânăr, sau, şi mai exact, am credinţa, uneori, ca simt mirosul mânzului.“

Didi Sfiosu avu impresia că, în timp ce mângâia braţul jilţului, Coriolan se pierduse în această plăcere aproape erotică şi uitase de el, aşa că reluă discursul, socotind necesar să-şi acordeze şi tonul cu o secundă mai sus decât atunci când începuse.

— Nu ştiţi cum a păşit pe covorul întins de mine, din ochi, printre toţi boschetarii ăia, mai mulţi decât oricând până aseară, şi mai ales dintr-odată, mai mulţi din opoziţie, ai noştri parcă veniseră să-şi ia la revedere de la zidurile palatului, cam mototoliţi, spăşiţi, mieroşi, se salutau ca şi când urma să-i ia la concentrare, şi le mai rămânea să se şi pupe de despărţire, rar care nu le scăzuse aplombul, care lăsase buzele în jos, ca Eminenţa Sa; când dădeau mâna între ei, cu mâna moale, nu şi-ar mai fi desprins palmele unele de altele, unii se mai şi scurtaseră, se mai miciseră, le intrase capul între umeri,

belalii, convalescenţi, ăştilalţi, nu toţi, dar destui, parcă veniseră în recunoaştere să vadă care cum se vor aranja în Palat, dacă ies în alegeri, şi erau şi mai stăpâni pe ei, mai înfipţi, chiar mai obraznici, dădeau mâna cu mine foarte veseli şi din mers, ca şi când ne despărţeam în fugă, mai ales la plecare, când unii rămăseseră prin parcul palatului, pe alei, de vorbă, n-ar mai fi părăsit „locaţia“ – rânji el. Albinuţa, cel puţin, şi individul ăla cu cap de mort care, când vorbeşte, parcă muşcă din cuvinte şi trebuie să aştepţi până le şi mestecă, parcă erau veniţi la inventar, i-am prins numărând candelabrele şi canapelele de pe coridor, nu mai au răbdare, să vedem însă, aşa, şi să mă întorc la Agepsina: venea pe dâra trasă de mine din ochi şi arătată cu mâna, venea exact ca şi când ar fi călcat pe covor roşu, adevărata voce de clopot a Operei, şi ca un clopot mergător şi venea spre noi, clopotul mare, de la Mitropolie, pe cuvântul meu, are darul ăsta să calce imperial, însă tot umăr la umăr cu Maidaneza; iar asta parcă ar fi fost o trestie pe care o ţinea aerul din jur dreaptă şi capul cu bărbia uşor spre stânga, cum are obiceiul, parcă s-ar alinta, zâmbind nemernic, ca mironosiţele, un zâmbet, nu ştiu cum să-ţi spun eu, Excelenţă, de plastic, dacă mă înţelegeţi, lipit la comandă şi ţinut pe buze intenţionat şi ticluit anume, chipurile ca să nu se vadă suferinţa care o sfâşie, însă e mai puternică viaţa din ea, fiindcă zâmbetul e şi plin de durere la vedere, partea din el sintetică, falsă, ipocrită, şi plin doldora de o mustoasă dulceaţă a supunerii, cum au, ale dracului, în fiinţa lor, muierile care ştiu să te mintă; te ţin de mână încât îţi zdrobesc deştele şi te curentează, însă umezeala buzelor e cea care ascunde parşivenia şi să ştii că ea, umezeala asta, nu te priveşte pe tine, ea vine din pofta pe care altul le-o trezeşte, aşa şi cu Maidaneza; din plămada asta e plămădită, şi dacă îi furi şi ochii închişi pe jumătate hoţeşte, vezi ca la raze, că dracul din ea e pezevenghi şi, în gândul ei ascuns, mironosiţa

se uita la noi de sus şi zeflemitor, însă darul ăsta, cu sfiala şi cu durerea ascunsă, şi cu bucuria sfinţită, cu care ne scoate ochii ca să se apere de păcate, îi păcăleşte pe toţi.

— Văd că i-ai făcut un studiu care se arată periculos, în primul rând pentru dumneata, observă ironic Coriolan Pomposu. Te-a pus pe gânduri, ca să nu spun că te-a..., cum să zic, însemnat; nu te ştiam atât de atent şi de sensibil la nuanţe în spaţiul psihologiei feminine. Mai rămâne să te întrebi dacă la capătul studiului ăsta mai ştii câţi ani ai, ca să mă lămuresc pe deplin.

— Excelenţă, eu studiez întotdeauna mediul foarte atent şi de data asta recunosc că am făcut-o şi mai atent decât de obicei. Şi o să vedeţi că am dreptate. Ţin însă minte, fiindcă vreau, şi câţi ani am, însă ţineţi şi Excelenţa Voastră minte că va fi sigur cineva care va uita tot, şi câţi ani are, şi ce hangarale îl mai ţin din scurt rău şi încă rău de tot, şi aşa mai departe, până la pierzanie. Asta, vă rog eu, să ţineţi şi Excelenţa Voastră minte. Aici, Excelenţă, cine va juca în hora asta, sigur îşi va frânge şi gâtul. Însă daţi-mi voie să închei momentul sosirii văduvei vesele şi a aghiotantei ei.

— Cine e fericitul?, insistă Coriolan Pomposu amuzat de apărarea lui Didi Sfiosu.

— Excelenţă, la sfârşitul poveştii o să dezlegaţi singur misterul, fiindcă e o poveste care a şi început să se ţese sub ochii noştri şi să ştiţi că o să ne trezim cu ochii măriţi cât cepele de groază, curând, ascultaţi-mă pe mine. Reţineţi, nu?

— Ascult, acceptă supus Coriolan Pomposu.

— Excelenţă, trestia firavă, unduitoare, plutind, nu făcea decât să răscolească şi să sfâşie, cum să zic, să zdruncine serios admiraţia noastră pentru *Clopotul marii opere* care, chiar ca un clopot înainta, v-am spus, imperial, pe covorul cu care o hipnotizasem eu, întinzându-i-l la picioare numai din desfăşurarea protocolară, princiară, a braţului meu, invitând-o

pe ea şi invitând moftangiii să-i facă loc. Venea spre noi statuară, aţi văzut cum s-a rotunjit şi s-a împieptat, şi cum stă cu mâinile depărtate de trup datorită şoldurilor care se arcuiesc exact ca aripile şeii de călărie, şi ea măreaţă, Excelenţă, ca „Monumentul de la Adamclisi“, fiindcă aşa arată în ultima vreme, cu gâtul care, deşi s-a scurtat sub obrajii durdulii, îi ţine capul sus şi drept, şi buzele ei de cireaşă pietroasă, şi nasul în vânt, şi genele care flutură, Excelenţă, de vântură aerul din jur. Măreţ trup de femeie, Excelenţă, alt *Veltansaung,* alte forţe se cer ca să fie pusă în mişcare patima acestei fiinţe, aici se simt de la un kilometru patima, snaga, mustul; mă uitam cum se înalţă genunchii ei sub rochia lungă şi cum se rotunjeşte rochia pe rotunjimea lor, mă uitam cum se ridică palmele ei ca două corăbii să te cuprindă, să-ţi cuprindă obrajii; cât sunt eu de făcut numai din frânghii răsucite, cum m-a descris foarte bine nemernicul ăla care v-a pictat şi pe Eminenţa Voastră când cu lansarea Filarmonicii *Şarpele Roşu,* dracul ăla care n-are nimic sfânt, dar, mă rog, să mă întorc la madam Bumbuţ, cât sunt eu de Didi Sfiosu, Excelenţă, nu m-aş încumeta... Păi, nu e de nici o mirare cum i-au fugit ăştia, toţi bărbaţii, trei mi se pare, afară de primul, pe care, nenorocitul, a apucat să-l bage în mormânt, fiindcă ea l-a băgat, zice că slăbise amărâtul, slăbise de nu mai rămăsese din el decât pielea şi osul, iar ăilalţi nu s-au mai recules nici până în ziua de azi, aţi auzit cum a sărit de la etajul întâi al Intercontinentalului, primul, când s-a întâlnit din întâmplare cu ea în capul scărilor răsucite, de l-a luat cu targa din holul hotelului... Mă rog, acuma cred că le vedeţi cum pluteau amândouă prin mijlocul culoarului, însă madam Bumbuţ o acoperea pe Maidaneză. Dar şi când oboseai s-o cuprinzi pe Agepsina, te linişteai căzând cu ochii pe trestia plutitoare. Şi asta venise îmbrăcată tot în rochie lungă, cu mâinile goale, niţel rahitice, e drept, dar cât trebuie, subţiri,

lungi, înmănuşate până la cot, şi mereu, domnule, făcând să se prelingă vârful pantofilor jucărie, de lac, de sub faldurile rochiei negre, de catifea, cred, parcă n-ar fi fost nici un trup sub această rochie, deasupra căreia plutea, singur, surâsul de care v-am vorbit, nu se vedeau nici ochii, până la urmă, nici capul întreg, nici fruntea albă, înaltă, nici părul scurt ca floarea de in, nimic, Excelenţă, numai surâsul între bucurie smerită şi durere, n-am văzut în viaţa mea, nu ştiu cum să vă spun, un chip mai mincinos în smerenia lui ca acesta, şi cunosc la oameni şi sunt păţit, am plătit mult până m-am argăsit şi mi s-a făcut privirea ca laserul; nu greşesc, am văzut şi pe dracul la viaţa mea, însă dracul e copil neînţărcat pe lângă fata asta sau ce dracu' o fi, ascultaţi o cutră bătrână ca mine, care n-a văzut lacrămi în colţul ochilor mai mincinoase ca la femeiuşca asta şi cu atâta miere în privirile ei, încât îţi vine mereu să te ştergi pe obraji de otrava lor dulce...

— Şi?, insistă Coriolan Pomposu să reteze desfăşurarea lacomă a lui Didi Sfiosu, nerăbdător ca acesta să ajungă mai repede la povestea care îl interesa pe el, momentul retragerii lui Elefterie Teoforu de la recepţie şi cu cine s-a întâlnit în ultimele minute dinainte de ieşirea din sală, sau cine l-a însoţit pe culoarul care ducea prin saloanele vânătoreşti spre cabinetul său, fiindcă atunci, şi în mers, chipurile grăbit, obişnuia el să se întâlnească întâmplător cu câte cineva şi să dea acele ultime indicaţii, care a doua zi deveneau, adesea, evenimente declanşate după calcule mai mult decât minuţioase şi urzite meticulos. Acolo, în acel drum destul de scurt, în ultimă instanţă, când trebuiau străbătute saloanele diverselor obligaţii protocolare, se transmiteau, cu aparenţa unei rutine domestice, în stare să le răpească şi, pentru cine le primea spre execuţie, solemnitatea îngrijorătoare sau numai gravă ce ar fi fost cazul să le dea importanţă, încât, atunci când executate deveneau

publice, multe dintre aceste comenzi „îngheţau puţul“, cum zicea Didi Sfiosu.

Didi Sfiosu părea însă greu de clintit din ambiţia de a povesti istoria întâlnirii cu cele două personaje care reuşiseră să se distingă în vremea din urmă şi în ipostaza de siameze, destul de suspectă, în orice caz, o ipostază ajunsă în pragul de a fi descifrată sub semnul unei mai mult decât nefericite suspiciuni. La plecarea lui Elefterie Teoforu, destul de grăbită, Coriolan Pomposu fusese invitat de un aghiotant să fie prezent când oaspetele îşi lua la revedere de la demnitarii înalţi. Atunci asistase şi la sosirea întârziată a Agepsinei Bumbuţ, care intrase în Sala de Bal în fugă aproape, ignorând pe mai toată lumea care o saluta, cu ochii pe deasupra mulţimii, ca să-l găsească pe Teoforu, spre care se şi repezise, descoperindu-l gata să părăsească sindrofia.

— În sfârşit, exclamase ea, lăsând vocea să coboare adânc în pieptul ei, astfel încât sunetele care-i dezvăluiră şi emoţia, şi bucuria păreau că vin ostenite îngrozitor din străfundurile nesfârşitului unei scări urcate disperat spre gloria Operei Naţionale, însă zâmbetul care le urma, luminând toată faţa bucălată şi îmbujorată a vedetei, era fericit învestit cu darul de a-i scălda răcoritor pe toţi cei care îl înconjuraseră pe Elefterie Teoforu.

Coriolan Pomposu avu chiar sentimentul că trebuie să se şteargă agresiv cu batista pe care o şi smulse din buzunarul de sus al vestonului.

— Mi-era teamă să nu vă pierd!, gâfâi ea şi glasul îşi regăsi rezonanţa de clopot mitropolitan, apoi râsul gâlgâi teatral şi, sugerând liniştirea emoţiei şi a spaimei că ar fi putut să piardă această ocazie unică, pregăti cum nu se putea mai bine, în credinţa ei, împătimirea cu care fulgerător îl şi luă pe Teoforu de gât să-l sărute.

Era limpede că nu lipseau clipei decât aplauzele şi ele izbucniră instantaneu, iar Agepsina Bumbuţ i se păru acum şi lui Coriolan că semăna cu Monumentul de la Adamclisi. Smulgându-se din îmbrăţişare, cu o elasticitate absolut uimitoare, Agepsina se ploconi până la pământ, aproape într-o reverenţă ce declanşă, la fel de instantaneu, un alt rând de aplauze.

— Vreau să vă invit la noua mea premieră cu „Traviata“, se alintă ea acum cu un glas de ingenuă perfectă; e mâine seară, şi am fi fericiţi să vă vedem în lojă, ar creşte spectacolul extraordinar, ar înflori, ar exploda pur şi simplu dacă am şti că sunteţi în lojă, mai zise ea, dar Elefterie Teoforu nu se simţi deloc incomodat de dezlănţuirea artistei care îi făcu, altfel, să se simtă stânjeniţi pe toţi cei de faţă. „Veniţi?!“, insistă ea, dar Teoforu apelase la acel râs al lui înfundat, fără sunete, numai hârâitul indescifrabil şi răsfrângerea largă a buzelor peste dinţii traşi la sfoară şi atât de ostentativ falşi în perfecţiunea lor de şirag de perle strălucitoare. Se putea crede şi că va veni şi că, dacă nu e încă sigur acum, când se produsese invitaţia, nu mai e mult până va transmite că s-a hotărât şi Protocolul va începe să se pregătească pentru eveniment. Veniţi!, exclamă ea ca şi când ar fi repetat fericită confirmarea lui, şi Elefterie Teoforu nu mai apucă nici să tresară înainte de a se vedea încă o dată îmbrăţişat şi sărutat de Agepsina. Ah!, exclamă ea iar, de data asta cu disperarea vinovatului de o adevărată nenorocire. Să nu uit să v-o prezint pe atât de buna mea prietenă, care îmi aminteşte înduioşător de începutul drumului meu în lume spre înalta societate, turui ea insistând ca Maidaneza să păşească măcar câţiva centimetri mai în faţă, ca să strângă mâna înalţilor oaspeţi grăbiţi să părăsească întâlnirea neprevăzută şi, cum se observă foarte bine, pentru Elefterie Teoforu stânjenitoare.

— Ne-am cunoscut, ne-am cunoscut, replică, abia acum niţel agasat, Eminenţa Sa, dar nu îi întinse mâna mironosiţei care, cel puţin în primele minute ale intempestivei dezlănţuiri sentimentale cu care fusese copleşit de Agepsina Bumbuţ, nu izbutise deloc să se facă observată.

„Nu înţeleg ce l-a găsit entuziasmul pe Didi Sfiosu“, îşi spunea Coriolan Pomposu, ascultându-l acum şi încercând să şi-o amintească pe Maidaneză, „dacă nici el, aşa cum recunoaşte, nu se simţise, până atunci, absolut deloc preocupat de ea, deşi o descrisese atât de flamboiant.“ Însă în clipa aceea îşi aminti că, în timp ce Agepsina Bumbuţ începuse să turuie din nou, convinsă că îl va cuceri pe Eminenţa Sa pentru invitaţia la premieră, descriindu-i decorul semnat de unul dintre tinerii artişti înclinaţi spre soluţii grandioase, venind să concureze filmele care cereau neapărat ecranul lat, superproducţiile, bătrânul o fulgerase din ochi pe mironosiţă, măsurând-o atent şi sfârşi, la despărţirea precipitată de şeful Protocolului, prin a rămâne cu coada ochilor pe obrazul acesteia, brusc cuprins de o paloare ciudată, ce scotea frapant, neliniştitor, incitant în lumină tăietura acelui surâs de care pomenise Didi Sfiosu şi care, într-adevăr, îşi dădu seama acum şi Liderul, amintindu-şi şi mai exact scena, părea că pluteşte independent de trupul firav, de trestie, atât de fragil, şi ce îl reţinuse, îşi reaminti iar, şi pe el era incertitudinea sentimentului pe care se străduia să-l exprime acel surâs, parcă ar fi alunecat spre seninătate, dar arcuirea buzelor îl făcea să sugereze, mai curând, şi mai mult, într-adevăr, suferinţa... sau conştiinţa păcatului?!

— Excelenţă, continuă Didi Sfiosu, acum vine marea scenă cu Marea Stea, lovitura uriaşă de teatru antic, ascultaţi-mă pe mine, n-am cuvinte să v-o descriu, credeţi-mă, însă fac şi eu ce pot, nu ştiu cum să vă spun, aici trebuie pictor mare, trebuie văzut, n-au nici cuvintele putere, sunt slabe, însă, mă

rog, încheie el introducerea convins altfel că izbutise să-l facă pe Lider să mai aibă puţină răbdare... Aşa, înghiţi el apoi, ca să-şi poată drege glasul şi să-şi regăsească timbrul potrivit, bariton rezonant, dramatic, şi începu înfiorat: La început... închipuiţi-vă aşadar cum înaintau ele amândouă, acum spre intrarea în Sala de Bal, Monumentul de la Adamclisi şi trestia unduitoare, şi culoarul strâmtat de mulţimea atâtor gură-cască întorşi şi ei din drum să vadă panorama, şi în capătul culoarului, cum vă spun, îngustat de tot, exact în mijlocul uşilor mari, deschise larg, ale sălii, Dandu Patricianul, pitic de tot, nu ştiu cum se făcuse el atât de pitic, aplecat niţel spre stânga, cum se rezemase Marea Stea de mâna lui stângă, aia mai scurtă şi care-i tremură lui când se enervează şi oboseşte, cum se rezemase de ea Steaua de Aur, scursă în rochia aia neagră de mătase, şi ajunsă cu capul aproape de umărul lui, de fapt cu bărbia rezemată parcă de creştetul capului lui Dandu, aplecată spre Dandu, sfârşită, domnule, fiindcă eu eram chiar lângă ea, sfârşită şi albă la faţă, coală de hârtie, şi i se închideau şi ochii, domnule, nu se mai putea ţine pe picioare şi se vedea că amărâta se sforţează să se ridice şi să se ţină dreaptă, şi nu putea, şi astea două împopoţonate şi măreţe. Agepsina, vreau să vă spun, fiindcă ailaltă intra la pachet, însă, bun-înţeles, şi ea princiară, sfioasă nemernica, mironosiţa, dar princiară, şi o dată cum s-a desfăcut şi mai bine culoarul în faţa lor, monumentul slobozeşte din vârful turnului glasul de clopot bine cunoscut: „Errrotida, Errotida!!!, marea mea colegă, nu se poate...“, şi iar „...nu se poate şi nu se poate...“ şi „Dumnezeule“, „iubirea mea...“ şi se rupe, Excelenţă, ca o fiară şi o ia vijelios înainte, să ajungă la Marea Stea, şi cum ajunge şi deschide braţele s-o cuprindă. O şi vedeam pe biata balerină sugrumată toată în îmbrăţişarea care se anunţa monumentală şi toată lumea, vă închipuiţi, înmărmurită, scenă exact ca la Operă, o sugrumă, zic, însă Steaua de Aur o dată

s-a îndreptat şi, ca şi când s-ar fi repezit spre ea un... ce să spun eu, un şarpe..., a ridicat mâna drept cu palma deschisă înainte, ca şi când ar fi spus „Nu!“, ca un ţipăt, înţelegeţi?, un fel de „piei drace!“ şi disperat, şi poruncitor, şi am încremenit toţi, şi Agepsina a încremenit şi ea la mijlocul drumului, cu braţele pregătite de îmbrăţişare, sus, în aer, deschise cuceritor, şi Maidaneza, brusc, s-a desprins de lângă ea şi a pornit înainte spre Erotida, care rămăsese cu palma deschisă ca o pavăză, şi a îmbrăţişat-o, domnule, Maidaneza, iar nefericita a pus capul pe umărul Maidanezei şi asta s-a întors pe jumătate spre Agepsina şi i-a făcut semn să înainteze. Vă daţi seama? Vă imaginaţi?... şi monumentul a ajuns în faţa Erotidei, pe care Maidaneza o lăsase din braţe parcă ar fi mângâiat-o liniştitor, şi atunci, ca şi când s-ar fi aflat în transă, Marea Stea s-a lăsat îmbrăţişată de Agepsina care a izbucnit hohotind înfundat, „iubita mea, iubita mea“, în timp ce Maidaneza ajunsese cu palma ei de copil rahitic pe umărul lui Dandu; îl mângâia liniştitor şi pe el...

Şi Erotida zice: „Lasă, lăsaţi, sunt epuizată, sunt sleită, mă înţelegeţi, cad jos, mă scurg în mine“, zice, fiindcă eram lângă ea, auzeam tot, se ruga, scâncea, „...lăsaţi, acum“, zice, „nu mai rezist, vă mulţumesc“ şi s-a înseninat brusc, însă forţat, a încercat să zâmbească, „vă mulţumesc“, zice iar, „vă mulţumesc“, se ruga, şi a încercat chiar şi o reverenţă şi s-a întors spre Dandu pe umărul căruia mai stăruia încă, domnule, palma Maidanezei.

„Mergem?, zice, vă mulţumesc, la revedere, la revedere“, şoptea, domnule, era exact ca în transă, somnambulă, şi Agepsina tot şoptit, dar cu şoapta ei mare însă, de clopot, gros, hârâit, „...te înţeleg, iubirea mea...“, însă Erotida se şi întorsese cu spatele şi pornise spre ieşire, sprijinită de Dandu, condus, pe cealaltă parte, de Maidaneză cu mâna pe umărul lui... „La revedere“, şi ea, „la revedere“, şi mângâia umărul,

de fapt i se prelingea palma pe umărul acestuia, şi Dandu s-a oprit şi s-a înclinat, adică îşi lua şi el la revedere, nu mai era nevoie de explicaţii, şi au plecat amândoi, şi când au ajuns la scări, şi noi cu gura căscată după ei, cu ochii, fiindcă nu ştiam ce să facem, aşa şi, din capătul scărilor, Dandu s-a întors o clipă, dar era limpede, cu ochii după Maidaneză, era clar că nu căuta pe-altcineva, şi ea, cu spatele, acum pregătită s-o preia pe Agepsina, abia atunci, am impresia, smulsă din lovitura..., chiar dacă nu se produsese până la capăt vreau să spun, sigur în ochi cu palma Erotidei ca un „nu“ mut, zdrobitor, în faţa atâtor spectatori, ăştia chiar nedoriţi, ei bine, Excelenţă, şi Maidaneza parcă ar fi simţit arsura privirilor lui Dandu ca un magnet, s-a răsucit şi l-a blocat din ochi în faţa scărilor unde era aşteptat de Erotida, n-am cum să vă descriu, a fost o secundă în care parcă ar fi fost electrocutat şi m-am uitat şi la ochii ei; acum picurau miere pe faţa lui Dandu, uitase amărâtul să se întoarcă şi să scoboare scările cu Erotida de braţ... Înţelegeţi? Nu! Sunt sigur că n-am povestit bine, adică n-am cum să vă fac să vedeţi, Excelenţă, l-a pironit, l-a fixat în locul acela, o fracţiune de secundă, am văzut cum poate fi hipnotizat cineva, şi-mi zic: „Domnule, e terminată Erotida, e pierdută, Dandu va fi făcut zob“.

— Cine e, dragă, individa?, întrebă iritat Coriolan Pomposu, fiindcă văd că pe toţi v-a pus pe jar, şi pe dumneata, şi pe Eminenţa Sa, care rămăsese lipit cu ochii de ea, de obrazul ei, de gura ei, de dinţii ei, de dracu’ ştie ce, de urechile ei, şi nu numai el, până şi clăpăugul ăla care m-a chinuit toată noaptea, în salonul vânătoresc, unde s-a despărţit de el, ca de obicei, jucător la cacealma, Eminenţa Sa, lăsându-mi-l pe cap şi care pe la cinci dimineaţa, când au venit băieţii de la Protocol cu a treia carafă cu vin adus de el, georgian mi se pare, fiindcă acolo am rămas, în salonul vânătoresc, amândoi, numai amândoi, fără translator, vorbeşte englezeşte admirabil,

şi la sfârşit, eram pe treptele Palatului, din greşeală trăseseră maşina mea întâi, el stătea la „Marriott“, aproape, oricum, însă crezuse că o să-l conduc pe jos până acolo, dar i-am spus că nu ne permite securitatea, n-avem încotro, îl duc cu maşina, a lui sau a mea, dar nu pe jos; asta îmi mai trebuia, fiindcă ne apuca definitiv dimineaţa, cât chef avea el de vorbă şi de teorii doctrinare, îmi cădea capul de somn, aşa, şi la despărţire, înainte de a ne urca în maşina mea spre care aproape că l-am împins, zice: „Dragul meu, mă obsedează de aseară şi o întrebare cu un caracter mai uman, mai intim, în orice caz particular“, zic „Poftim!“ şi el mă întreabă niţel stânjenit şi cu un glas mai scăzut: „Dragul meu, zice iar, vream de aseară să te întreb cine era domnişoara care o însoţea pe cântăreaţa voastră de operă?“ „Dragul meu, i-o întorc şi eu, te rog să mă crezi că nu ştiu, e a doua oară când o văd şi în aceeaşi companie, dar nu ştiu deloc, dacă vrei, mă interesez, zic“. „Aaaa, nu, nu e cazul, era o simplă curiozitate, dar să ştii că e cineva, vreau să spun că are personalitate, una rea însă, periculoasă, otrăvitoare, vreau să zic, are un zâmbet atât de perfid, dar nu e destul zis perfid, de... fals, la suprafaţă, derutant, amăgitor, însă şi incitant, răscolitor, e ca un sfredel, nu ştii când e cu adevărat încărcat de durere, când e cu adevărat mincinos, sau lacom să cumpere cu el încrederea, devotamentul, în orice caz, ascunde trădarea..., dar tot nu e exact ce vreau să spun. Poate fi însă şi sincer îndurerat, aşa trebuie să fi fost surâsul Magdalenei când i-a luat apărarea Hristos faţă de sora ei, şi ea spăla picioarele lui cu părul ei şi turna pe ele cel mai scump ulei, ştii scena, mă întrebă el şi era, brusc, teribil de preocupat de descifrarea psihologiei individei, care într-adevăr îl obseda... Nefericita de soră a ei pregătea masa în bucătăria casei lor, alerga, aţâţa focul, tăia şi curăţa legumele, întindea faţa de masă pentru apostoli şi însoţitoarele lor, dădea în brânci, nu-i aşa, şi ea, Magdalena, prăvălită la picioarele

Mântuitorului, mângâia picioarele lui şi le ştergea cu lava părului ei...“

— Vorbea el, clăpăugul, atât de colorat, de bogat, de poetic?, întrebă Didi Sfiosu.

— Ascultă-mă, se dezlănţui acum Coriolan Pomposu, aşa vorbea, individul e tobă de carte, e într-adevăr poet, filosof, n-are însă nici un gram de spirit practic, mi-e teamă, aproape, că la întoarcere nu-şi va mai găsi biroul neocupat, însă e cineva... Azi-dimineaţă, pe la şapte, când l-am dus numai eu la aeroport, m-a întrebat din nou: „Dragul meu, zice iar, te-ai gândit la parabola mea cu Magdalena? Ştii cui i s-a arătat Mântuitorul întâi după răstignire şi după înmormântare, când mironosiţele s-au dus la mormânt şi l-au aflat gol?, înainte de scena cu îngerul care le-a întrebat: «Ce căutaţi voi aici?» sau «Cel pe care îl căutaţi voi, aici, nu mai este în acest mormânt». Înainte, deci!, Mariei Magdalena, căreia apoi i-a spus, imediat: «Nu te atinge de mine!»... Nici azi, exegeţii n-au căzut de acord de ce i-a spus astfel... iar cultul ei a fost, la un moment dat, la aceeaşi înălţime cu acela al Mariei Fecioara zămislitoare.... Vă interesaţi, m-a întrebat el la despărţire?“ Şi am înţeles că la individă se gândea... „Sigur, zic, la scara avionului, categoric, şi am să vă scriu, evident...“ Dacă voi mai avea de unde să-l iau, fiindcă liderii acestor republici, cât o vale seacă dintre doi munţi, apar şi dispar...

„Da!, zice, pe gânduri Coriolan Pomposu, cu aerul că a încheiat capitolul cu oaspetele, cu clăpăugul... Dar nu şi povestea Maidanezei. Cine e, domnule, Maidaneza?“

3

Taraba, domnule, e baricada noastră azi!

Ca niciodată până atunci, chiar în primele zile ale lunii septembrie, când Bucureştii încă nu se dezmeticiseră din lâncezeala săracă a unei vacanţe trase de păr, cu proiecte şi acelea modeste, mai toate părăsite înainte de a se închega visul lor, eşuate până la urmă în picnicuri pe malul lacurilor cotropite de mătasea broaştei, în aşteptarea încheierii trucatelor licitaţii care ajunseseră să nu mai scandalizeze pe nimeni, ignorate chiar şi de o biată foaie de satiră şi umor vândută la doi-trei ani, de la un bogasier la altul, cu trupa ei robespierrească cu tot, înnădită şi aceasta de la o vreme la un caşcaval mai acătării, sau prin pădurile din apropiere, năpădite de forajele puzderiei de investitori în industria apei plate, veniţi din toate colţurile Europei grijulii să nu se topească de sete urmaşii ciobanului Bucur, aspiranţi la binefacerile civilizaţiei potabile, după câteva nopţi cu ploi reci, spulberate de rafalele unui vânt care prevestea din senin apropierea brumelor înainte de vreme, înecate din zori în ceţuri lăptoase ce nu se ridicau înainte de prânzul cel mic, cum zic orei zece ţăranii, oraşul întreg fusese acoperit de borangicul frunzelor îngălbenite grăbit, înroşite ca şi când ar fi fost arse de flăcările

unui rug şi alunecate în stoluri de pe ramurile rămase descoperite, goale şi triste, şi schilodite de trecerea timpului, sub lumina belalie a amiezelor şi a amurgurilor, încât ce mai rămăsese din farmecul toamnelor de altădată era clipa răsăritului lunii; atunci, bolta cerului semăna cu un uriaş clopot de sticlă, şi el singur ne mai lăsa să ne iluzionăm că suntem liberi şi să ne simţim astfel în mijlocul Bărăganului.

Atunci părea că se aude şi răsuflarea adâncă a câmpiei, sau era doar amintirea ei, şi acea respiraţie grea, ce creştea odată cu înălţarea tingirii roşii la început, apoi din ce în ce mai albă până se făcea ca un bulgăre de gheaţă, venea din trupul ostenit al urbei, ca din mijlocul măruntaielor unui infernal malaxor a cărui zbatere nu se mai sfârşea niciodată, şi răzbătea violent în spuza luminilor ce înfloreau, brusc, ferestrele atâtor turnuri de oţel şi beton, şi sticlă, ce continuau ambiţios să sugrume patriarhalitatea urbei.

Atunci, în primele zile ale lui septembrie două mii şi..., într-un ziar care abia apăruse sub o nouă direcţie, ce se vestea agresivă, justificată şi prin revenirea foii cu pricina în grupul de firme destul de bogat al unui om de afaceri tânăr, bine şcolit ca să ştie că fără un înainte-mergător media nu se pot deschide chiar toate uşile, şi mai ales când un palid avertisment strecurat la „Săptămâna pe scurt“ sau la pagina de publicitate poate arunca în aer şi în favoarea proprietarului gazetei o afacere crezută încheiată şi cusută fest la toate capetele, atunci, redactorul-şef, cunoscut pentru urechea lui ascuţită şi mereu îndreptată ca o pâlnie exact în direcţia din care bătea, într-o anumită secundă, vântul informaţiilor cu viitor, semnase în chenarul editorialului, abia mascat patronal, un fel de parabolă jurnalistică din morala căreia se putea deduce că în anumite cercuri ale Puterii se ajunsese, totuşi, la concluzia că exerciţiul încă neexploatat de tânăra democraţie, al alegerilor anticipate, ar cădea cum nu se poate mai bine pentru

continuitatea guvernării sub drapelul aceleiaşi formaţiuni bine înfipte în şaua şi în scările unui bidiviu care, altfel, se putea dovedi, şi foarte curând, nărăvaş. Parabola căzuse ca o bombă în dospeala politicianistă, şi toată seara, şi toată noaptea, toate televiziunile, şi a doua zi dimineaţa toate jurnalele bombardaseră electoratul adormit şi plictisit, şi lehămesit, zbuciumându-se să-l trezească la viaţa politică de care acesta se săturase, ameninţându-l cu pierderea unicei şanse de a-şi exprima opţiunea şi de a-şi asuma, în sfârşit maturizat, destinul, după atâţia ani de tranziţie somnambulă şi de amăgire cu o pâlpâitoare luminiţă de la capătul unui tunel în care marşul său, sperat victorios la Revoluţie, părea să se fi împotmolit.

Titluri bombastice, cu litere imense, transformaseră primele pagini în incendiare afişe electorale în care ori se denunţau iluziile spulberate şi uriaşele matrapazlâcuri însoţite de spolierea tristei, până atunci, moşteniri socialiste, ori se promitea izgonirea zarafilor şi a amăgitorilor poporului cu biciul christic al unor noi apostoli ai adevărului şi ai dreptăţii, despre care însă adormitul alegător mai aflase, din nefericire, câte ceva, măcar în timpul rarelor tresăriri din somnolenţa ce pusese stăpânire pe el, şi ce aflase nu-i inspirase, totuşi, prea multă încredere, cu atât mai mult cu cât toate aceste ştiri jucau îngrijorător pe temelia granitică a filosofiei lui ancestrale, care îl învăţase la ce să se aştepte de la jupânul nou-venit la putere, lacom şi grăbit să-i ajungă din urmă şi să-i şi întreacă pe cei dinaintea lui.

Pe neaşteptate însă, printr-o abilă temperare a patimii electorale care amenința să se transforme prea repede într-o epidemie, mai ales prin apelul la casa de bani încă bogată a comenzilor de publicitate de stat, bine venită oricând, presa nefiind încă decât indirect o sursă de îmbogăţire, în mai puţin de o săptămână bombardamentul încetase brusc, fiind înlocuit

cu explozia asurzitoare a **„Furtului anului“,** cum nu se poate mai cuceritor într-o lume în care venise, în sfârşit, şi rândul **Jafului naţional** să fie ierarhizat şi monitorizat, încât şi în acest domeniu, văzut ca un fel de nou sport la care se credea că se poate accede, începând cu exerciţiile de antrenament pe cont propriu, în contextul oficializat al şcolii vieţii publice şi de stat de toate zilele şi de către oricine, până la gradele de performanţă capabile să ne conducă la înscrierea în paginile Guinness Book-ului.

„Furtul anului“ – care putea să rămână şi al secolului –, deşi acesta părea că se afla abia la început, oferise şi Poliţiei şansa de a se ilustra triumfător, căci bieţii autori, cinci sau şase tineri absolut amatori, şi, ca în filmele de duzină, şi o concubină, aceasta singură profesionistă, care jefuiseră o maşină blindată de transport bani strânşi de la diverse agenţii bancare, câteva sute de miliarde în saci bine sigilaţi altfel, dispărând în necunoscut cu blindată cu tot, fuseseră atât de repede prinşi, încât din tot suspansul din primele clipe ale anunţului-bombă nu mai rămăsese, a doua zi, decât suspiciunea unei puneri la cale, intenţionată, căci, trebuia recunoscut, şi ameninţarea alegerilor anticipate dispăruse la fel, amortizată cu o perfidie care nici ea nu scăpase nimănui; somnolenţa însă se reinstalase, prea puţini fiind aceia care ştiau sigur că, exact ca în cazul cutremurelor, şi în politică replicile puteau reveni în orice moment şi nu neapărat întotdeauna mai slabe. Fusese destul însă, pentru cine avea urechi să audă surdul vuiet al scoarţei clintite, totuşi, din încremenirea ei părelnică, şi ochi să vadă că seninul cerului e pândit de nori foarte apropiaţi, după cum bate vântul, ca în cabinetele şi ale Puterii, şi ale năzuitorilor nerăbdători la jilţul ei să se imprime un ritm al desfăşurării acţiunilor interesate, ce nu lăsa nici o îndoială că o schimbare nu mai putea fi prea mult amânată.

Recepţia ultimă de la Palatul din Deal fusese, chiar dacă neintenţionat, un semnal aproape ocult al intrării în linie dreaptă a unei posibile schimbări, şi aşa se înţelesese de toţi participanţii, mânaţi toţi de un fior cu totul neobişnuit, ca un curent electric foarte fin, abia sesizabil, dar capabil să trezească o neliniște direct îngrijorătoare şi o stare de veghe, mai exact de pândă suspicioasă, şi o nevoie de pregătire înfrigurată, cu semne dintre cele mai diverse, de la tristeţea confuză, determinată de grăbirea facerii bagajelor, la frenezia pregătirilor accelerate pentru o decolare cu o navă aflată în faţa zborului de încercare.

— Domnule, nu ştiu cum dracu' s-a făcut, povestea Onufrie Pârgariu la începutul acelui septembrie buimăcitor, când lumea politică toată se da de ceasul morţii să afle ea, în primul rând, care este de stânga şi care de dreapta şi prin ce anume se puteau considera reprezentanţii ei **de stânga** sau **de dreapta,** devălmăşia asigurându-le tot tuturor măcar un biet culcuş cald, din ascunzătoarea căruia să poată amuşina prada unică: ţara, ca o vită costelivă, aşteptând să fie jupuită de vie, diferenţele doctrinare dintre partide fiind date mai ales de distanţa care îi despărţea pe membrii lor, mai mari, mai mijlocii sau mai mici, de trupul sângerând aţâţător. Domnule, atunci, atunci, atunci, rostogolea cuvintele fostul ministru al Comerţului Exterior, abia debarcat din funcţie, şi cu o repeziciune de prestidigitator, încât nici el nu reuşise, după cele patru zile care trecuseră de la eveniment, să înţeleagă cum se petrecuseră faptele, domnule, nu ştiu cum dracu' s-a făcut, că era exact de ziua mea, Sfântul Cuvios Onufrie de la Vorona, când se citeşte din Evanghelie discuţia dintre Iisus şi Nicodim. Ştii ce-i spune Iisus atunci?

— Dragă, am impresia că vrei să mă convingi că povestea ta începe acum două mii de ani. Nu ţi se pare cam mult?!

— Nu, domnule, acum trei zile a început şi azi, a patra zi, s-a şi încheiat, însă mă amuză coincidenţele. Până una-alta, mai am umor. Fiindcă, deocamdată, m-au lăsat deputat şi cum avem aproape toţi aceeaşi şcoală de partid comunist, mă mir că nu m-au scos şi din Parlament, deşi aici pot foarte bine să zac neobservat până la alegerile la care visează acum toată lumea. Am şi şcoala „tovarăşilor de drum“, am mai absolvit-o o dată. Te ţin cât au nevoie de tine, când nu mai au, te debarcă frumos şi te lasă pe marginea drumului, dacă rezişti singur până îşi aduc aminte de tine, dacă îşi mai aduc, şi te găsesc tot curat unde te-au lăsat, te mai urcă o dată în şa. Am învăţat lecţia foarte bine, însă nu bănuiam că se mai aplică şi azi... Mă gândeam că fiind altă lume... Nu s-a schimbat nimic, absolut nimic, s-a schimbat orânduirea, teoretic, lecţia a rămas intactă, cu aceiaşi oameni intacţi, rezistenţi, consecvenţi la capitolul ăsta, pot să şi teoretizeze, ei, capitolul cu trecerea de la socialism la capitalism cu aceiaşi oameni care au şi descoperit formula transformării, şi a lor, din activiştii socialismului, în mugurii cu dezvoltare rapidă, fulgerătoare, în fruct, ai capitalismului...

— Aşa, se interesă liniştit, Didi Sfiosu, care şi el observase cum, de la o vreme, în „aparat“, cum zicea el cu o trimitere subţire la disciplina grăbită şi pedepsitoare pe loc a aşa-ziselor abateri în cadrul structurilor aproape militarizate ale fostului Comitet Central, se instituise tacit „ascultarea“ bisericească, monahală, unde legea e inspirată de Porunca: „Crede şi nu cerceta!“, execută fără să cârteşti dacă vrei să fii iubit de Domnul şi să bine-meriţi de la El.

Dar el, Didi Sfiosu, învăţase regulile acestea, drăceşti, după el, mai întâi în timpul scurt, totuşi, petrecut în reţeaua bişniţarilor traficanţi de valută în perimetrul bine grănicerit dintre Inter şi Teatrul Mic, de pe Sărindar, când se şi impusese ca şef de bandă şi respectat, şi temut.

— Domnule, continuă Onufrie Pârgariu, eu sunt credincios, nu bisericos, să fim înţeleşi, şi în America m-am apucat să citesc Biblia, cu creionul în mână dacă vrei, Noul Testament, şi îndeosebi Evangheliile; să mă dumiresc cu doctrina creştină, christică, şi aşa am ajuns şi la convorbirea lui Iisus cu Nicodim, din capitolul 3 al Evangheliei după Ioan care, cum ţi-am spus, se citeşte în duminica dinaintea Înălţării Sfintei Cruci, care, anul ăsta, alaltăieri, s-a potrivit să fie şi ziua Sfântului Cuvios Onufrie, adică ziua mea.

— Vrei să spui că ţi-au făcut cadoul exact când trebuia?

— Din punctul ăsta de vedere, da!, sunt foarte atenţi. Aşa, şi acum să vezi a doua coincidenţă. Ce-i spune Iisus lui Nicodim? Iisus îi spune, la un moment dat, foarte frumos, am învăţat pe dinafară şi chiar pe pielea mea: „Vântul suflă unde voieşte şi tu auzi glasul Lui, dar nu ştii de unde vine, nici încotro se duce“. Şi Nicodim întreabă mirat: „Cum pot să fie acestea?!“. Ei, şi acum vine răspunsul lui Iisus, a cărui învăţătură eu n-am înţeles-o până alaltăieri, luni. „Adevărat, adevărat, zic ţie, că noi ceea ce ştim vorbim, şi ce am văzut mărturisim, dar mărturia noastră nu o primiţi!“

— *Fratello*, mă depăşeşte definitiv şi mă ia şi cu nişte fiori care nu-mi plac; vino cu picioarele pe pământ unde zici că ai ajuns şi fă-mă să înţeleg. Ce ştii, cui i-ai spus, şi cine n-a vrut să te asculte, sau vrei să spui că te-a ascultat şi nu i-a convenit?

— Domnule, imediat ce s-a lansat ameninţarea cu anticipatele, Liderul a şi făcut rocada la Economie, i-a pus pe cei doi vicelideri, unul vicepremier cu Economia, celălalt ministrul Comerţului şi Industriei, cum bine se ştie, şi cu ocazia asta mi-a venit în sfârşit şi mie rândul să fiu recunoscut şi am şi depus jurământul ca ministru la Comerţul Exterior, subordonat, firește, celor doi vicelideri. Felicitări, îmbrăţişări, şampanie Moët, promisiuni: suntem toţi trei luminaţi la cap, îi băgăm în sperieţi, trezim speranţe, dăm de lucru la cine

trebuie etc., etc., fiindcă m-a pus dracu' să dau şi interviuri, secretare grămadă, ca la Miss România, Hollywood!, şi pe deasupra, fără nici o exagerare, o stare de bine, nu ştiu cum să-ţi spun, un halou de..., de... siguranţă, de perspectivă, de încredere, de speranţă, se citea, *Fratello,* în ochii oamenilor licărul speranţei, la toţi, se uitau toţi şi la cei doi vicelideri, şi la mine, care eram nou, scânteia încrederii, adică, înţelegi, se ştia sigur că va fi bine şi pentru noi toţi, în sfârşit, serbare ca la şcoală la mine, la ţară, toţi premeniţi ca la Ziua Eroilor, coroniţele mai lipseau; mă şi miram de unde atâta bucurie, parcă s-ar fi dat dezlegare la peşte, ca în postul Sfintei Mării, în timpul coasei, când se aşteaptă o dedulcire la o ciorbă de crap. Nu înţelegi asta, zise Onufrie văzându-l pe Didi Sfiosu cu pleoapele căzute peste ochii albaştri, apoşi de la o vreme, ca şi când l-ar fi aromit somnul uşor, când mai auzi încă ce ţi se spune, dar nu mai poţi ţine firul cuvintelor, şi ele rămân singure în urechi şi încep să joace cum ar juca un ciocănel de lemn pe toaca de lemn la mânăstiri, dimineaţa, sau pe înserat, şi simţi cum aluneci pe apa oboselii şi te duuuci, însoţit de spuza loviturilor în scândura de paltin care şi înghite loviturile ciocanului, dar le şi ţine atât cât trebuie în viaţa lor scurtă. Nu înţelegi, fiindcă eşti orăşean, însă eu aşa mă simţeam, parcă aş fi fost în clasa întâia şi mi se dăduse şi mie coroniţa de premiant...

— Aud foarte bine şi ascult foarte bine, şi înţeleg foarte bine, însă bucuria lor şi speranţa lor, şi nădejdea lor veneau din altceva, nu era ce credeai tu; până la venirea voastră ăştia fuseseră hămesiţi, nu se lipiseră de nimic, sau mai de nimic, organizarea ministerului ăsta pe ultima sută de metri, ca să zic aşa, venise ca o mană cerească, şi cu un ministru nou, de care nu ştiau nimic, sau mai nimic, şi abia aşteptau să-l bage şi pe el în buzunar, cum îi mai băgaseră şi pe alţii, care nu căzuseră la pace cu ei, cum crezuseră; acum se punea ordine,

fratello, li se făcuse tarla separată, aveau câmpul lor de bătaie: de aici venea scânteia din ochii lor, dar, în fine, ascult...

Se înfundase şi mai odihnitor în jilţul fostului stabiliment *Şarpele Roşu* şi se prefăcea că ascultă şi mai atent, dar cu ochii tot închişi, cu pleoapele tot căzute peste albăstreala lor apoasă, ca o ceaţă prin care vedea lumea, de la o vreme destul de amestecată ca să se mai osteneasc㠄 să-i descifreze ambiţios contururile...

— Domnule, o iau de la început… Să zicem că eram ministru, nu ministru plin, evident, fiindcă eram şi mai la începutul carierei mele politico-guvernamentale, însă eram ministrul departamentului meu... Ei, şi la nici două zile de la instalare mă văd chemat în cabinetul şefului meu, ministrul peste tot ministerul, viceliderul, unde era şi al doilea vicelider, acum şi viceprim-ministru, şi amândoi se ridică să mă întâmpine, afabili, prevenitori, îndatoritori, amicali, fraterni brusc, deşi amândoi se făcuseră cunoscuţi şi faţă de mine, bineînţeles, prin exigenţa lor bărbătească şi activistă, masivi, înalţi, o bună parte din autoritatea lor cred că vine şi din această masivitate şi forţă, parcă ar fi fost doi foşti jucători de rugby, încă tineri, cum îi ştii, încă în stare să se însoare şi a doua oară, şi a treia oară, cum s-au şi însurat, amândoi cu glasuri sănătoase, răspicate, nu-ţi dădea mâna uşor să-i contrazici, îţi şi inspirau încredere, ai cu cine vorbi; când ridică ei receptorul şi zic „Ascult“, categoric, la celălalt capăt al firului se şi insinuează convingerea că tot ce va urma nu va putea fi pus la îndoială şi poţi să pleci la drum cu ei fără grija că drumul se termină prea curând.

— Cunosc, hârâi de fapt Didi Sfiosu; de la o vreme primul cuvânt nu-i mai ieşea puternic, grav, articulat clar, răspicat, cu glasul bine cunoscut, ars de tutun, dar viguros, limpede, acum, înaintea primei silabe ieşea un hârâit cenuşiu, în care se şi îneca acea primă silabă până lăsa cuvântul întreg...

— Pe urmă, cred că a apărut şi handicapul meu fizic, nu pot să nu-l iau în calcul nici pe el, zise Onufrie Pârgariu zâmbind silit cu gândul, sigur, la înfăţişarea lui firavă, scund, uscăţiv, cu maxilare ascuţite ieşindu-i din obraz, cu faţa brăzdată de atâtea riduri, cu părul rar, zburlit deasupra frunţii înalte; ochii vii, antracit, sfredelitori, aprinzându-se ca farurile, ce îl mai salvau...

— Pe urmă când?

— Pe urmă, în cele două-trei zile care au urmat după instalare, care au trecut până m-am trezit chemat de ei amândoi. Nu mă urmăreşti!?...

— Cum să nu te urmăresc, se enervă Didi Sfiosu, dar nici n-ai avut timp să înveţi drumul până la birou.

— N-am avut, însă ei erau grăbiţi şi ţineau să pună lucrurile la punct de la bun început, din prima clipă... Vasăzică, îmi dădeam seama că nu eram, nici fizic vorbind, cum nici nu sunt, prea mult dincolo de jumătatea înălţimii lor, pitic pentru ei, mai pune şi apucăturile profesorului, chiar dacă de facultate, pe care ei o făcuseră cum o făcuseră, imediat după Revoluţie, la nu ştiu ce cursuri libere, sau, ca să fiu corect, la o universitate dintr-o staţiune balneoclimaterică vestită pentru băile ei reumatice şi pentru creşterea potenţei, cum suna asurzitoarea reclamă a localităţii, în sfârşit, nu intram în cadenţa lor, ajunsesem şi la ochelari mai devreme decât ar fi trebuit să-mi ceară vârsta, mă împiedicam în terfeloagele unei jurisprudenţe care nu prea mai impresiona pe nimeni, afară de mine, încă stăruia golul legislativ, cum i se spune acum, ştiam, cum ştiu şi azi, foarte multă carte şi mă prevalam de ea poate prea mult, recunosc că întârziam citind şi recitind de câte trei şi patru ori câte un paragraf de licitaţie până să scriu „Da“, pe un colţ de pagină de act, de decizie, de contract, de dracu' mai ştie ce, însă ştiam că e nevoie de mine şi că aveau nevoie de mine, şi chiar eram decis să fiu folositor, să-i ajut, să fiu

alături de ei, de impetuozitatea lor, cum numeam eu graba lor, „să mergem împreună, să construim...“, uite că mă şi văd la cursul seral de capitalism, în sfârşit... Şi şeful meu direct, ministrul, după ce mă studiaseră amândoi încurajator şi solidar şi dându-mi sentimentul, numai din ochi şi din zâmbet, că a venit timpul să mărşăluim împreună, şeful meu începe, fără nici o altă pregătire, foarte serios şi chiar poruncitor într-un fel...

„Dragă, zice el, şi tu eşti fiu de ţăran, şi tu ştii ce sunt greutăţile, şi tu ştii că nici noi nu plesnim, deocamdată, de bine, dar dacă tot am apucat hăţurile, e bine să le ţinem în mână şi să începem să ne gândim şi la noi... Nu?“

Mă uit în ochii lor, la zâmbetul lor cam strâns, mai uscat, mai sec, tăiat mai scurt, până să ajungă în colţul buzelor... nu ştiu unde dracu’, îmi ziceam în gând, mai văzusem zâmbetul ăla, în orice caz, într-un film, şi nu la televizor, eram în America atunci, mi se pare că la San Francisco am văzut filmul, sau nu, la Los Angeles, da, era o avanpremieră mondială a unui film devenit repede celebru, cu gangsteri, nu-ţi mai spun acum... da, şi îmi zic iarăşi în gând, parcă am fi toţi trei din filmul ăla, însă nu apuc să mă dumiresc şi intervine celălalt, viceprim-ministrul.

„Iubitule, începe el lăţindu-şi zâmbetul pe toată întinderea gurii, suntem toţi trei ca nişte fraţi, suntem toţi trei luminaţi la cap, nu? – ţinea el cuvintele moi, parcă le-ar fi legănat pe un pui de pernă – , suntem o familie, ăştia care suntem aici, o familie puternică, suntem în capul mesei, acum chiar în capul mesei, şi a venit timpul să ne punem mai exigent pe treabă, mai ambiţios, mai dinamic, mai inventiv, fiindcă trebuie să recunoaştem că am cam adormit în scaune şi, vorba aia, s-a cam răcit şi fierul până să dăm noi în ritmul cuvenit cu ciocanul în el“...

Şi iar „Nu?“, apăsat, dar şi părinteşte, aveam chiar impresia că mă considera tâmpit şi trebuia să mă ia cu binişorul şi să mă legene...

„Domnule..., interveni acum ministrul meu direct, care se arăta mai grăbit, totuşi; rolul lui era să mă şi trezească din legănat, dacă aţipeam, şi iar «noroc!», către mine, cu paharul de whisky aburit de cuburile de gheaţă... Fiindcă am uitat să-ţi spun că în cabinet mă aşteptau pregătiţi cu trei pahare de whisky şi o găletuşă de gheaţă, puse pe o tavă, exact în faţa mea, pe măsuţa aflată dinaintea biroului, eu şi ministrul stând faţă în faţă.

...Domnule, ca să scurtăm, e timpul, adică a venit timpul să ne gândim **nu şi la noi, ci întâi la noi**, fiindcă toţi am fost învăţaţi cu «ţara noastră», cu «poporul nostru», cu «devotamentul», cu «datoria», cu «sacrificiul faţă de popor», care popor habar n-are de noi, şi n-a avut niciodată, şi nu s-a sacrificat niciodată pentru nimeni, care l-a durut în cur şi de Ceauşescu; aştepta să-l omoare ca la coridă, crezi că numai generalul ăla cu piciorul în ghips a uitat atunci că e Crăciunul? A uitat şi iubitul nostru popor; nu ştii cum dădea Televiziunea colinde, şi soacră-mea fugea din bucătărie cu mâinile pline de cocă de cozonaci şi venea peste noi, în salon, şi întreba: «L-a omorât?», «Nu l-a omorât?!», «Hai, dragă, că mi s-a urât, mi-a căzut coca la cozonaci, ce dracu' fac?», şi socru-meu, din fotoliu: «Vezi-ţi, dragă, de treabă, nu lăsa cozonacii de izbelişte, că ăştia ne aiuresc cu colindele!» Şi soacră-mea: «Cât le mai trebuie, dragă?!» Nici un Sfânt Crăciun, nici un popor creştin, cred că te-ai lămurit şi dumneata, cu poporul şi cu sacrificiul, nu putem acum să rămânem noi, singuri, cu lozincile comuniste, în braţe, în plin capitalism.“

Ăsta, ministrul, mă lua mereu cu „dumneata“, cu „dragă“, „dumneata cum vezi lucrurile?“, mai respectuos, mai protocolar, mai şlefuit faţă de viceprim-ministru, care era mai de la

manivelă, mai tractorist, elegant altfel, cum îl ştii, la ţoale, la cravate, la batiste, la parfumuri, la manşete duble cu butoni Tiffany, cu ceas Patek Philippe, cu ştaif adică, însă, când deschidea gura, se vedea că atunci parcă s-ar fi ridicat de deasupra roţii de la camion, pe care abia o umflase.

„Înţelegi?..., mă întreabă chiar el, acum zâmbind pe sub mustaţa groasă, bobonată deasupra buzelor roşii mereu, ca şi când abia le dezlipise de măduva unui os de rasol de vacă. ...Înţelegi?“, mă întreabă el iar, tot zâmbind, şi unsoarea de pe buzele groase de sub mustaţa ca păcura, uleioasă şi ea, firul de păr gros şi uleios, îl atinsese parcă şi pe el de măduvă, însă nu ştiu cum dracu' se făcea că tocmai din cauza aia ţi se părea un zâmbet prietenesc, apropiat, ca între ai noştri, şi eu, idiot, mă chinuiam şi mai rătăcit să ies din filmul ăla nenorocit, fiindcă afară de ultima trimitere la comunism, zâmbetul amândurora era acum din filmul cu gangsteri.

„Nici nu e greu de înţeles“, zice acum şeful meu direct, ministrul plin, şi acum parcă îşi schimbase zâmbetul, era unul superior, înţelegător, adică şi un idiot ca mine putea înţelege.

„Dragă, mai zice el, de la tine, de la departamentul tău, cel mai mare, mai bogat, pornesc iniţiativele, propunerile, soluţiile, licitaţiile, contractele, licenţele etc., etc., etc., la tratative maximum patru, ochii la tocmeală, fiindcă cunoşti tacâmul, n-ai nevoie de curs special; dăm de cheltuială şi la băieţii noştri şi pe urmă trimiţi totul sus, cum se cuvine, aprobăm, informăm şi Supervaiserul, stabilim şi partea lui, şi mergem înainte. Deocamdată atenţie, **în trei!...** ăştia suntem toţi, ăştia din biroul ăsta, trei, cu tine în frunte, de fapt, fiindcă la noi îi bagi pe rând, când vine vorba de tocmeală separată.“

„În prima etapă“, adăugă scurt viceprim-ministrul şi iar zâmbetul lui uleios, prietenos, înţelegător, de familie...

„N-o să murim acum de dragul poporului, reluă ministrul meu, iar apăsat şi sever, şi categoric, şi chiar indignat, mai

există şi poporul familiei noastre, şi el e un popor, tot popor, şi avem datoria, în primul rând faţă de acest popor, al nostru, şi de viitorul lui, al nostru! Nu? Ai şi dumneata nevastă, ştiu, ai familie, ai copii, părinţi, socri, cuscri, neamuri..., nu eşti singur pe lume, şi toţi se uită la dumneata cu nădejde, ai pentru ce să mori dacă trebuie să mori de grija cuiva“...

„Nu e, dragă, nevoie, să insistăm“, intră în discuţie, concluziv, viceprim-ministrul. Apoi, cu ochii în ochii mei şi cu zâmbetul rubiniu unsuros de măduva rasolului: „Ne-am înţeles!?“

Da, mă grăbesc şi eu, rătăcit, să închei năucitoarea pologhie, mă rog, zic, mă gândesc, până mâine mă gândesc..., şi mă ridic. Îmi cer scuze, zic, am curs acum, chiar acum, la facultate...

„Dar înţelegi foarte exact totul?, mă întreabă şeful meu direct niţel iritat, sau numai mie mi s-a părut cam neconvins, cam enervat brusc, însă ţinea bine glasul, să nu se observe. Da?“

Da, zic şi eu, mă gândesc serios, şi văd că mi se întinde mâna, dar numai de el, celălalt, vicele, numai cu paharul în mână, adică salut, dar şi cu un fel de „dragă“, subînţeles, „salut, dragă“, cu paharul ridicat la nivelul ochilor şi din ochiul stâng văd că şi clipeşte spre mine, tot prieteneşte, tot unsuros, tot ca în familie... Apoi, în urma mea, când se închidea uşa, fiindcă ştii că uşile alea de la noi sunt făcute ca să vină mai mult singure la loc, nu e nevoie să tragi de clanţă, să apeşi pe ea, ca să se închidă:

„Înţelege, dragă, nu e prost, şi a fost mai bine că l-am luat din scurt.“

Dar n-apuc să fac primii paşi pe coridorul ministerului şi mă şi simt luat de braţ şi, grăbiţi ca şi mine, colegii mei mă scot afară din clădirea somptuoasă, în nefericita, uriaşa piaţă din faţa Casei Poporului, şi le aud cizmele de salon lovind

ascuţit cu tocurile în piatra cubică din care ştii că a început să se fure, şi din ea, fără nici o ruşine...

Înainte de a mă opri la maşina care mă aştepta, mă întorc cu faţa la ei, să-mi mai iau o dată la revedere şi atunci, spre surprinderea mea, mă trezesc că şeful meu direct mă cuprinde drăgăstos pe după umeri cu braţul lui mare şi mă strânge zdravăn cu palma, trăgându-mă spre el şi, ţuguindu-şi buzele în urechea mea, îmi şopteşte şuierat, ca şi când n-ar fi trebuit să audă şi viceprim-ministrul, aflat la nici doi paşi de noi:

„Trăim cea mai mare şansă a vieţii noastre!“...

„Fii sigur că a înţeles!, zice viceprim-ministrul şi văzându-mă scăpat din îmbrăţişarea ministrului ţine să-şi ia şi el, încă o dată, la revedere şi îmi scutura bărbăteşte mâna ca la armată, când soldatul trebuie să răspundă tare, apăsat, hotărât, cu pieptul bombat şi cu toată gura: «Servesc patria!». S-a scurtat timpul, dragă, continuă viceprim-ministrul, scuturându-mi mâna şi mai zdravăn, s-a scurtat rău de tot, al dracului de rău, nu mai putem trage de el“...

— Şi tu?, întrebă Didi Sfiosu brusc scos din amorţeala în care zăcuse încă de la misterioasa pentru el parabolă cu vântul care suflă unde voieşte el şi tu auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine şi nu ştii nici unde se va duce... o parabolă care avea bănuiala că i s-ar potrivi şi lui. Însă nu ştia unde să o aplice, peste care din întâmplările din ultima vreme, care şi pe el îl cuprinseseră şi îl puseseră pe gânduri şi nu-şi putea în nici un fel explica nici cine îl împinsese în aceste întâmplări şi nici cine se pregătea acum să contabilizeze implicarea lui, căci simţea prin toţi porii şi cu toate antenele lui de animal trecut prin atâtea împrejurări potrivnice că o anume contabilitate i se pregăteşte şi lui...

— Dragă, eu ţi-am rezumat discursurile lor, pe care mi le-au ţinut imediat după instalare, întâi în biroul ministrului, unde ne retrăsesem toţi trei, de fapt în salonaşul în care

dădea biroul acestuia, şi toţi trei tolăniţi în fotolii, cu un whisky mare dinainte, cu gheaţă, cu sifon, ca pe timpuri, cu tot dichisul adică, şi whisky-ul ultimul răcnet, Jack Daniel's bineînţeles, ca în cabinetele lumii celei mai bune, fiindcă nu se mai bea Chivas Regal, ăsta a rămas bucuria neamului prost, şi pe urmă discursul, ca să zic aşa, din stradă. Inutil să-ţi spun că uneori vorbeau amândoi odată, foc mâncau, *Fratello,* săreau unul peste altul, lătrau hămesiţi, îşi luau cuvintele din gură, mă mir că nu mă şi scuipau câţi clăbuci făceau la gură.

— Şi tu?, întrebă iar, ca un automat, Didi Sfiosu.

— Eu tăceam, ţi-am mai spus, afară de „mă gândesc, până mâine, mă gândesc", nimic, rămăsesem înmărmurit, de fapt, ca să fiu cinstit până la capăt, rămăsesem cu gura căscată.

Didi Sfiosu îl ascultase însă numai pe jumătate atent, fiindcă tirada camaradului său, galopantă, îl determinase să rătăcească şi mai înfrigurat prin amintirile lui, în căutarea acelei împrejurări când se trezise luat prin surprindere de o destul de nemascată tentativă de cercetare contabilicească a departamentului de reclamaţii şi sesizări pe care îl dirija în Deal de atâţia ani în care nimeni nu îndrăznise să-l pună sub semnul întrebării. Intangibilitatea şi imunitatea sa erau sacrosancte, câştigate pe baricadă, din primul pas făcut de el pe podiumul de navete de sticle de vin şi de apă minerală. Intrase, din acea clipă, într-un adevărat calendar al sfinţilor noii religii şi în afară de temenele şi de necontenit înflăcărate şi admirative saluturi, trecerea lui prin lume şi prin viaţă nu mai fusese însoţită de nici un alt sentiment decât de acela al smereniei şi sfielii, şi bucuriei cu care era întâmpinat şi înconjurat de obştea întreagă, de la opincă şi până la Vlădică. Acesta, Vlădica, întruchipat de însuşi Elefterie Teoforu, dăduse el primul până atunci tonul cădelniţării fiinţei sale, iar Didi Sfiosu nu putuse să nu observe cum Vlădica se lăsa şi el învăluit de fumul înmiresmat al tămâierii, provocând chiar

răsfrângerea acestuia şi asupra sa, ca şi când nu i-ar fi ajuns aureola proprie şi nu l-ar fi săturat aclamaţiile recoltate ani în şir sub masca unei savant iezuite modestii, prelinsă uleios odată cu zâmbetul părintesc pe întreg chipul luminat fericit şi de ochii tiviţi şăgalnic, ca ai fetelor mari, la ţară, care te lasă să crezi că se ruşinează când le lauzi pentru purtările lor bune, în timp ce în sân ascund, îmbujorate, biletul flăcăului de mult degustător al bunului lor cel mai de preţ.

— Domnule consilier, îl gratulă Onufrie Pârgariu întrerupându-i grăbita întoarcere în timp, *Fratello,* fă un efort să te concentrezi şi să mă asculţi, fiindcă ce vreau eu să-ţi spun poate fi, pentru mine, cea de-a treia audienţă, confesiune, iar pentru tine, un semnal a cărui gravitate poate face obiectul departamentului pe care îl conduci, dacă nu cumva şi tu ai intrat în hora asta şi ai început să joci în ea şi atunci te vei afla în situaţia de a uita tot şi de a mă uita şi pe mine. Înţelegi!?

— Dragă Onufrie..., zise Didi Sfiosu, rezemându-se de speteaza scaunului ca un jilţ, ca şi când ar fi trebuit să-şi ia o anume distanţă faţă de interlocutor ca să-l poată vedea şi asculta ocrotit de suspiciunea unei intimităţi capabile să-i ştirbească din autoritate şi din obiectivitate, cum făcea şi la el la cabinet, în Deal, când primea în audienţă pe câte unii dintre autorii scrisorilor mai cu miez şi mai întărite de argumente în detalierea plângerii pe care o cuprindeau.

Chiar şi pe faţa lui, ajunsă numai piele şi os, ca şi braţele, şi mâinile, şi palmele, şi pieptul zărit prin deschizătura cămăşii din aceeaşi ţesătură de in, albastră, densă şi răcoroasă, din care fuseseră croiţi şi pantalonii purtând la buzunarul din stânga, de la spate, emblema celebră a mărcii Mustang, pe obrajii lui scofâlciţi şi pergamentoşi, şi albi ca varul de la o vreme, sidefii, se imprimase brusc o lumină severă, rece, sticloasă, străină. Se uita la Onufrie Pârgariu parcă atunci l-ar

fi descoperit, şi în biroul lui din Deal, venit la spovedanii, cum le spunea el audienţelor.

— Dragă Onufrie, eu te ascult cu toată atenţia, crede-mă însă că nu te pot asculta altfel decât te-aş asculta la mine, în Deal, la Cabinet, la sesizări, fiindcă ai văzut şi tu că de fapt asta mi se şi impută acum mie, zise el îngrijorat în acelaşi timp să descopere, în sfârşit, că împrejurarea declanşatoare a acelei stări de nelinişte, însoţită de bănuiala că îl paşte şi pe el, sfântul intangibil din calendarul Revoluţiei, un soroc contabilicesc ce avea drept subiect ceea ce se numea pălăvrăgeala moştenită de la *Şarpele Roşu,* unde se aflau şi acum, transferată de el la Cabinetul unde trona împuternicit să facă lumină în miile de scrisori şi denunţuri, şi plângeri cu care era asaltat cu atâta speranţă, departament ce îi fusese încredinţat intenţionat şi semnificativ şi unde se mai zicea că, de la o vreme, se mutase definitiv, cu arme şi bagaje, **spiritul *Şarpelui roşu,*** odată cu apropiata tragere a obloanelor locantei de la răscrucea Precupeţilor Vechi, transformată în cea mai plânsă şi regretată victimă-simbol a retrocedării averilor, eveniment sigur nebănuit de baricadişti.

Ce mi se pune mie în cârcă, dragă Onufrie, e că ascult la audienţe plângerile amărâţilor ca pe poveştile de la *Şarpele Roşu* şi le tratez tot aşa, nu sunt adică, zic ei, în stare să le iau în serios, ca să nu mai spun că bătrânul s-ar fi exprimat că mai rămâne să deschid în Deal, pe lângă cabinetul meu, şi o soră a *Şarpelui Roşu*. Îţi dai seama?! Ar fi zis, la o recepţie, fiindcă mai am şi eu băieţi între aghiotanţi, înţelegi, mai sunt şi eu iubit, mi se mai spune şi mie câte ceva din ce se vorbeşte când nu sunt de faţă. Ar fi zis: „Am impresia că Sfiosu, mă numea ca la şcoală, în catalog, sau ca la armată, recrutul Sfiosu adică, pe care îl recrutase el de pe baricadă, dintre gloanţe, în timp ce el stătea la scuteală, uitându-se la televizor, şi se uita la mine cum îmi trec gloanţele pe la ureche“, înţelegi?, zice:

„Am impresia că Sfiosu şi-a consumat mai repede decât mă aşteptam combustia revoluţionară şi se simte tras rău înapoi de esenţa lui de grataragiu la Dragomireşti Vale sau Deal“, adică nu mai ştia nici unde frigeam eu micii din care a mâncat şi el pe la începutul toamnei lui ’89, când se plimba cu generalul ăla care îşi întorsese uniforma pe dos şi şi-o transformase în haine civile, după ce fusese debarcat cam brutal de Ceauşescu, fiindcă mai avea şi răposatul dreptate... Nu ştiam că mi s-a consumat înainte de vreme benzina revoluţionară şi a rămas intactă numai a lui, dar mă rog... Aşa că unde vrei tu să te ascult? La mine în Deal, la Cabinet, sau la *Şarpele Roşu,* sau cum să te ascult, ca pe poveştile de la *Şarpele Roşu,* sau ca pe plângeri şi sesizări?...

Onufrie Pârgariu înţelese repede că ideea cu audienţa fusese folosită ca să-l implice pe Didi Sfiosu şi ăsta să explodeze la un moment dat, cum avea obiceiul, şi să trântească, în văzul protipendadei, informaţiile pe care i le furniza el acum, întărâtându-l, cusătura pe care o încerca el, altfel bine ticluită, nu prea avea însă şanse de succes: fostul revoluţionar îşi pierduse şi el vestita autoritate, după ce o vreme bună ţinuse la Curte, în Deal, locul bufonului, permiţându-şi să spună tot ce îi trecea prin cap şi să îi pună pe jar pe atâţia dintre tovarăşii de drum care o luau razna, ba fiind direct exploatat în acest scop, în destule împrejurări şi mai ales de către Elefterie Teoforu care îl asmuţea ca pe un dulău în tot felul de complicaţii când ţinea cu tot dinadinsul să scape de câte cineva când acela nu-i mai convenea sau nu mai făcea faţă unde era pus, se greşise cu el, şi atunci Didi Sfiosu era cel mai nimerit să slujească nefericita cauză, ajunsese un fel de spălător de cadavre, cum singur se considerase de atâtea ori când nici nu era greu de înţeles că servea supus, devotat, chiar slugarnic nu o dată, jocurile lui Teoforu care îi şi lega, astfel, şi lui gura.

— Domnule, se ambiţiona, totuşi, fostul ministru, lasă-mă să mă răcoresc, altfel văd că ajungem amândoi să ne jelim unul la altul.

— Şi după ce te-ai gândit...

— După ce m-am gândit ce?, întrebă Onufrie Pârgariu nedumerit, crezând că *Fratello* sare de la una la alta intenţionat, cum avea obiceiul când voia să scape de plângeri cu o încurcătură în care i se părea că e vârât cu de-a sila şi ţinea cu tot dinadinsul să rămână curat, măcar în acel caz bănuit de el, altfel cu fler, dubios.

În general, era cunoscută şi se păstra încă intactă în cercurile lor, ale foştilor activişti sau lucrători în serviciile speciale, tactica încetăţenită cu mare succes, chiar brevetată, tactica unui anume Dănică, personaj pitoresc al lumii politice de la începutul dezgheţului determinat de Ceauşescu, atunci când se mai dezlegau băierile gurilor şi începuse să se vorbească mai pe şleau despre anume subiecte considerate tabu şi pe care era chiar bine să nu le abordezi nici în discuţiile, dacă se puteau numi aşa, cu tine însuţi, când te trezeai mergând singur pe drum sau prin birou şi îţi veneau în gând isprăvile mai ciudate ale zilelor pe care le traversai, ca şi când te-ai fi aflat pe o punte suspendată deasupra unei prăpăstii ameţitoare, şi puntea cât firul de păr, şi genunchii tăi tremurând ca la friguri, şi simţeai că este neapărată nevoie să te scuturi şi să uiţi, brusc, tu însuţi, faţă de tine, gândul care te încolţise pe neaşteptate, atunci apăruse acel Vergiliu Dănică, şef al unui judeţ care la începutul colectivizării şi al naţionalizării începuse să semene cu Katanga, o regiune celebră pe atunci în Africa neagră, unde se putea petrece orice se nimerea să îi treacă prin minte unui muritor în coşmarurile lui cele mai cumplite. Vergiliu Dănică se făcuse vestit pentru bonomia lui explozivă, pentru „deschiderea“ lui nemaiîntâlnită faţă de orice subiect ar fi abordat cineva în convorbirile cu el, pentru

curajul cu care lua în piept orice tabu politic, pentru lejeritatea cu care le punea pe masa discuţiilor, în Biroul Judeţean, în şedinţe, la mesele bogate pe care le organiza, la sărbători, în tribune, în orice împrejurare. Se făcuse vestit pentru petrecerea Paştilor cu activul, cu ouă roşii pe masă, când bieţii activişti nici acasă, la ei, n-ar fi îndrăznit să roşească un ou cât de mic. Chiar nevasta acestui Dănică venise o dată, la masa festivă de 1 Mai, care căzuse în aceeaşi zi cu Sfânta duminică a Sfintelor Paşte, cu un coş de ouă vopsite în toate culorile, şi Dănică ciocnise cu toţi de la începutul mesei, mesenii, săracii, paralizaţi de curajul lui care se bucura în timp ce îi şi poza, cu un aparat de mare clasă pe vremea aceea, până se trezise şeful Securităţii locale, un băiat mai zglobiu şi mai iute de minte, că şeful care îi poza îi avea pe ei toţi în poză, ciocnind ouă roşii, şi pe şeful Cadrelor, şi pe şeful Colegiului, şi pe Secretarul cu propaganda, şi pe şeful Miliţiei şi pe el, şeful Securităţii, pe absolut toţi îi avea în album, în seif, şi când veneau pe la el le dădea şi lor câte un exemplar din aceste fotografii, albumul întreg şi rolfilmul rămânând la el în seif, documente care îi puteau foarte uşor băga la apă, când le era lumea mai dragă. Ei bine, acel Agamiţă Dandanache al zilelor noastre, cum îi spusese, pe la începutul anilor ’70 ai secolului al XX-lea, un scriitor care se ambiţionase să lase şi el, în câteva cărţi, toate mărturiile capabile să rezume semnificativ o lume întreagă, acel Dănică avea un stil al discursului fascinant, astfel încât la sfârşitul acestuia, sau al dialogurilor cu Dănică, rămâneai interzis, rătăcit, aiurit, convins că omul ţi-a spus cine ştie ce secrete, sau a făcut cine ştie ce comentarii incendiare, dar când încercai să pui cap la cap ce spusese el, rămâneai perplex, fiindcă nu se înţelegea absolut nimic din cea mai fidelă reproducere a acelui discurs sau dialog.

— Aaaaaa, începea el fericit că te vede, întâmpinându-te la mijlocul biroului somptuos, cu o mobilă cu linii unduioase,

ca a sufrageriilor burgheze vieneze sau a dormitoarelor aşijderea, din rădăcină de păr creţ, irizând lumina mierii de tei, încât te mirai că nu miroase a miere de tei aglomerata lemnărie masivă, birou pe jumătate rotund, scaune bogat arcuite şi tapisate, etajere ca pentru colecţii de bibelouri cretine, în sfârşit, în spatele biroului, o bibliotecă ca un portal de mausoleu la Bellu, în parcela bogasierilor căruţaşi de greu, care instalaseră în Bucureşti primele şine ale tramvaiului cu cai. Aaaaa, îmi pare bine că vă cunosc şi vă salut la noi, aici, unde ne luptăm cu viitorul pe care vrem să-l aducem mai aproapre.

— Da..., încercai tu să intri în dialog, dar nu mai apucai să continui.

— Atunci să luăm niţel loc până ieşim la o mică plimbare să ne cunoaşteţi, să vedeţi noile construcţii care, bine că îmi aduc aminte, aseară am avut şi meciul cu handbalul feminin, la noi sportul, cum să zic, înţelegeţi, dacă aveţi timp, mâine vă arătăm şi crescătoria de păstrăvi, cum să vă spun, aici, la noi, sănătatea e axa întregii activităţi, am avut şi guşaţi, o zonă întreagă, însă dezvoltând agricultura a crescut şi nivelul de trai la noi foarte repede, şi au crescut şi guşile, ştiţi cum sunt guşile, domnule; am văzut aseară, la televizor, asaltul zambezienilor, acolo stânga e foarte puternică, la noi a fost şi Lumumba, avem relaţii foarte deschise, şi fiindcă veni vorba, să nu uit să vă invit să vedeţi podgoriile noastre şi, aaa..., dar sigur că aţi văzut manifestaţia de 1 Mai de la Pekin, tovarăşe, mă şi gândeam ieri în tribună, la meci, ştiţi că putem face şi noi mingi de ping-pong, avem pe Angelica Rozeanu, da' să nu uit, vă place borangicul? La noi veţi vedea cea mai mare producţie de viermi de mătase şi generalizată în toate şcolile, nevastă-mea şi ea zice: „Dragă, să creştem şi noi nişte viermi, avem casă mare“, aici, burghezia, tovarăşe, s-a lăfăit nu glumă, am avut şi moşierime, cine n-a avut moşierime însă,

dar să stăm niţel jos, să veniţi să gustaţi sucul nostru de mere...; ieri, la radio, asta cred că aţi prins-o, a fost interviul cu Fidel Castro. Tovarăşe, ştiţi câţi Fideli Castro avem noi în judeţ, care să ia cărarea muntelui în piept şi să doboare duşmanul, fiindcă la noi lupta de clasă nu a fost uşoară, fiindcă veni vorba de televizor, aţi văzut, sigur, vânătoarea de lei în Africa, aţi văzut, cu maşinile, cu sulițele, domnule, trag cu suliţa negrii ăştia..., aţi văzut, n-au decât un fel de băsmăluţă în jurul buricului, ca să nu zic altfel, însă revoluţionari, acolo revoluţia se plăteşte cu sânge şi mor de foame, tovarăşe, mor de foame ei, cum mureau ăştia cu guşă de la noi, ştiţi că sunt şi persoane cu două guşi, pe una trage aerul în piept şi pe aialaltă dă bună ziua când te întâlneşti cu el, cu guşatul, însă acum, de când cu venirea partidului, guşa e pe lichidate, dacă mai vezi zece guşaţi la suta de oameni, de colectivişti, fiindcă i-am făcut colectivişti, guşaţii, aşa cum aţi auzit, şi cu două guşi, şi cu capul lunguieţ; ştiţi că ei au capul lunguieţ ca un dovleac şi sunt mărunţi, când ies din porumbi cu sapa pe umeri, poţi să crezi că sunt marţieni...

Nici Didi Sfiosu nu era străin de acest stil de discurs în care presăra însă intenţionat anume lucruri pe care ar fi vrut să le treacă neobservate, dar nici trecute total cu vederea, şi acestea erau de fapt lucrurile care ascundeau, dezvăluindu-l de fapt, scopul unei întâlniri sau discuţii.

— După ce ai cerut timp de gândire?..., reveni el, interesat din nou de povestea tânărului ministru.

— Întâi m-am făcut că uit şi m-am apucat de treabă, aşteptând să mă caute ei pe mine, să mă întrebe, să se lămurească ei cu mine. Primul lucru făcut a fost însă, a doua zi, să cer o audienţă la Supervaizer, cum îi zic ei, şi să aştept întrevederea cu acesta. Am luat-o, ca să zic aşa, ierarhic. În timpul ăsta au început să curgă valurile de competitori la întregul nostru comerţ exterior, cum era şi firesc, însă, din

păcate, în paralel şi valul telefoanelor de susţinere, sau de înlăturare de la licitaţii, comenzi, înlesniri, protecţii, aranjamente, combinaţii, fentări, torpilări directe şi, bineînţeles, valul propunerilor de comisioane, până la stabilirea, dacă vrei oficială, a procentelor. Aici m-am poticnit şi am repetat cererea de audienţă la Supervaizer. Şi, când aproape că renunţasem să mai sper că mă va primi, convins acum că sunt toţi o apă şi un pământ şi înţeleşi, şi asta e de fapt o politică, politica lor, şi că imbecil, cum îmi dau acum seama că sunt, uitasem, sau ignorasem, sau mă iluzionasem ignorând ultima justificare a ministrului plin care, înainte de a închide eu portiera maşinii în care mă şi urcasem, grăbit, într-adevăr, să ajung la facultate la timp, să nu întârzii, pusese el mâna pe ea, menţinând-o întredeschisă: „Taraba, domnule, e baricada noastră, azi!“.

Didi Sfiosu nu reuşise însă să-l urmărească nici acum până la capăt pe Onufrie Pârgariu.

. . . . . .

„Să vezi, îşi zicea el, pierindu-i din urechi litania acestuia, cum îmi povesteşte ăsta cazul meu tras la şapirograf; cum am început să-mi dau cu părerea, să le strecor, ca bietul Dănică, un semn de întrebare cât de mic, cum au început să mă caute dacă mai sunt încheiat la toţi nasturii. Până atunci nu-i vedeam, nu mă vedeau, linişte şi pace bună; cum mă scăpa dracului gura, şi mai dam şi eu să glumesc ca altădată, cum le trecea, brusc, cheful şi li se strângeau sprâncenele una într-alta.“

În timp ce Onufrie Pârgariu îi înşira istoria cu telefoanele şi cu biletele, şi cu făcutul din colţul ochilor la amintirea câte unui nume, la mijlocul fix al acestui adevărat pomelnic o şi vedea pe roşcata de la opoziţie, Niculina Firboboc, ajunsă peste noapte, printr-un singur salt, de la stânga la dreapta, omul lui Pafnutie Zoritu, zis Herghelegiu, noua vedetă

purtătoare a celor mai neașteptate direct destabilizatoare mesaje, cum țâșnise în ultima vreme ca fulgerul printre atâția umeri de bărbați serioși, grăbiți să-i facă loc și să adulmece, pe urmele ei, parfumul scump pe care, fără cea mai firavă urmă de ezitare, ambițioasa candidată la vârful piramidei politice, oricare ar fi fost culoarea acesteia, îl răspândea odată cu licărul ochilor mari, verzi spălăciți ca măslinele necoapte, abia scoase dintr-o parșivă baie de ulei, venind să-i scalde fața sculptată, ca și întreg trupul ei sculptat de dalta unui împătimit de alura sportivă a amazoanelor.

Călca înfipt, aproape bărbătește, zdrobind prin toate cabinetele în care intra țesătura bogată a covoarelor cu tocurile cui, înalte, ale pantofilor întotdeauna extravaganți, dar indiscutabil eleganți și strigător de scumpi, din corabia de vis a cărora izbucneau picioarele lungi și drepte, și de o vitalitate ațâțătoare care, departe de a stinge, în linia lor fermă și atât de suplă, fragilitatea feminității, o sporeau punând și mai viu în valoare ținuta ei zveltă, agresiv tinerească, aplombul fermecător venind să-i catifeleze obrăznicia ajunsă întruchipare firească a felului ei de a fi, încât orice mișcare ar fi făcut, mergând sau stând, sau șezând, te lăsa să crezi că înaintea ta se desface și se reface mereu o spirală amețitoare.

„Pe asta, *fratello,* își spusese el, nu voi putea în nici un caz să n-o refuz, deși nici nu știam de ce venise la mine; abia după aceea aveam să aflu că eu nu eram decât un ocol necesar pentru pregătirea terenului unde trebuia să ajungă ea să-și pledeze cauza și unde trebuia neapărat să câștige.“

— Nu se putea, dragă, să intru în joc, îi povestise și el – cum făcea acum Onufrie Pârgariu –, cu o lăcomie rară a spovedaniei descătușante, lui Ică Gorun, marginalizat iar, brusc, și aceasta, imediat după întoarcerea de la Madrid, unde crezuse că își poate aranja o recomandare pentru un job de

consilier, de raportor, de expert în cel mai rău caz, de fapt un debuşeu politic extern, capabil să influenţeze pozitiv situaţia lui din ţară, siguranţa cel puţin, a treptei pe care sta, pe scara ierarhică, în ultima vreme ameninţată serios. Nu se putea, insista obsesiv Didi Sfiosu pe acest „nu se putea“, ca şi când repetând dădea formulei o valoare şi o greutate doctrinară hotărâtoare pentru verticalitatea lui morală şi partinică, te rog să mă crezi, se justifica el, convins că aceasta era împrejurarea când se produsese clipa fatală, determinantă, a nefericitei şi neaşteptatei etape cu care bănuia că s-ar putea şi încheia partea legendară a biografiei lui, căci simţea că de atunci e împins mereu, abil, elegant, dar ferm, în fiecare zi, în fiecare ceas, în fiecare clipă spre deznodământul pensionării brutale şi, din nefericire, acea împrejurare, mai credea el, coincisese şi cu începutul unei ciudate slăbiciuni trupeşti, ca şi când într-o dimineaţă, cum se şi petrecuseră de fapt lucrurile, s-ar fi trezit, chiar din senin, direct la mijlocul unei istovitoare lingori care îl obliga să se întrebe îngrijorat dacă va mai apuca să se mai ridice vreodată, vrednic şi zdravăn, din pat.

Însă, adevărul e că nu puteai să nu sari în picioare când intra nefericita asta pe uşă, şi avea, şi are mereu un aer de învingătoare liniştită, nu ştiu cum să-ţi spun, adică îţi întinde mâna de bun-venit, ca şi când ar fi strângerea de mână la încheierea sigură a tranzacţiei şi, bineînţeles, în favoarea ei. Şi nici n-a apucat, *fratello,* să deschidă gura, să spună ce vrea, cât sunt eu de-al dracului, curvar bătrân, o ştie o lume, n-am trecut prin viaţă şi printre muieri căzut din lună, nu m-a furat în viaţa mea poezia, înţelegi, ei bine, nici nu intrase bine, vorba aia, şi mă şi simţeam curentat, domnule; i-am spus şi Supervaizerului şi, din nenorocire, chiar atunci când cred eu că nu trebuia să fi deschis gura, i-am dat telefon şi zic: „Excelenţă, aici e politică, mă înţelegeţi, dacă ne ia valul,

suntem făcuţi, femeia are pe dracul în ea, e limpede, e greu să nu te trezeşti dintr-odată slab dinaintea ei, şi să capotezi, însă e vorba de politică, de cu cine facem politică până la urmă“, şi încep să-i turui cum eram eu pe baricadă şi mă gândeam; „Excelenţă, zic, mă gândeam, ce ar fi să cad acum, aici, în genunchi, cu un glonţ în tâmplă, şi la şase aveam întâlnire cu o fată, n-am cum să vă conving, zic, fiindcă nici n-am mai văzut-o de atunci; venea la grătar la mine, cu nuci şi mere roşii, şi struguri în coş, toamna, am urmărit-o de la paisprezece ani, înţelegeţi, trei ani la rând, cât am fost grataragiu la Dragomireşti Vale. Creştea cum cresc crinii într-o noapte, până la ziuă ajung la mijlocul ferestrei, când se desface floarea lor şi cristalul cupei te ameţeşte dacă uiţi fereastra deschisă, şi eu am avut, Excelenţă, răbdare, dacă vă închipuiţi, şi am aşteptat până atunci, în decembrie, care era ca primăvara, şi ea venise iar, de dimineaţă, cu coşul cu mere roşii, domneşti, cât obrazul de copil mic, şi struguri cu frunza îngălbenită, rugină, învăluind gordanul, şi gordanul ţinut de coarda tăiată scurt, şi era ziua sorocită, nu trebuia să mai povestim nimic, fiindcă mai fusese la mine acasă, nu era prima dată, însă acum vrea ea să-şi ia adio de la fetia ei, şi eu pe baricadă mă gândeam: «S-a dus întâlnirea mea»; exact când strigam «Jos Ceauşescu!», atunci îmi bântuia şi ea prin faţa ochilor cu coşul cu mere roşii în braţe. Aşa şi cu mândra asta, Niculina Firboboc, dacă-ţi intră în suflet cumva, te poate face să uiţi să te fereşti şi de glonţul care ţi se-ndreaptă spre frunte, rămâi cu ochii pe îndoitura genunchilor când vine spre tine, alt gând nu mai are loc în mintea ta şi ea ştie şi răreşte pasul intenţionat, să vezi bine cum se trage fusta ei pe rotunjimea genunchiului şi nici nu mai ştii încotro s-o iei cu privirile, de la genunchi în jos, spre glezne, sau în sus, spre pântecul cupei care-i ocroteşte şampania“. El, Supervaizerul, a tăcut în telefon, nu se mai

auzea nici suflarea lui. „Sunteţi la aparat?“, l-am întrebat. „Sunt!“, zice el, însă cam fără glas, dar nu spăşit, fiindcă el n-are puterea să se spăşească, el nu se vede decât pe cal şi calul înalt, şi şaua groasă, ca să-l mai înalţe şi ea. „Când a spus că vine de la dumneavoastră, continui eu să turui, ştia, nemernica, ştia că nu mai trebuia să adauge nimic“, şi iar îmi dau seama că s-a făcut tăcere în pâlnia telefonului şi fulgerător m-am gândit că n-am avut cum să greşesc, adică n-a trecut mândra degeaba prin biroul lui, cum îl ştiam şi pitic, şi dorit, şi fiară vestită că n-are nici o ruşine, când pune botul. Şi îi dau înainte, zic: „Raportez că am şi trimis-o la ministrul nostru cel mare“, abia instalat atunci, bineînţeles cu acel „înţelegi?“, la telefon, „înţelegi?“, şi el zice „înţeleg!“. Şi iar o pauză şi un dres de glas după care, Supervaizerul, ca să mă întoarcă din drumul bănuielilor mele muiereşti, să mă pună adică cu picioarele pe pământ, zice: „Asta e politica, *Fratello,* sunt şi situaţii când strigi lozinca «Jos Ceauşescu!», din opoziţie e una, şi când se infiltrează bătaia inimii e alta, însă când apare interesul politic şi mai ales te afli şi la putere e alta, *Fratello“*. Ştii cum zicea diplomatul ăla american cu ochelari, care zici că îţi place dumitale cel mai mult, Kissinger, să nu facem din lozincile noastre un nou zid al Berlinului, exact sub Poarta Brandenburg, unde s-au îmbrăţişat atâţia tineri pe care tot doctrinele noastre i-au învăţat ura.

. . . . . .

— M-au curăţat, îşi spusese, aproape cu glas tare, Onufrie Pârgariu la ieşirea din cabinetul Liderului, supranumit Supervaizerul, aşa cum şi avea să i se consacre, legendar, renumele odată cu transpirarea în cercurile oculte a declaraţiei ologrefe, dată în arestul preventiv de un nefericit de intermediar sacrificat cu o neaşteptată lărgime de inimă atunci când ţinuse locul, la o întâlnire mafiotă, unuia dintre aghiotanţii Excelenţei

Sale care, şi el o cutră de om, adăuga pentru contul propriu, la oficializatul procent, presupus de comisionul tranzacţiei de la un nivel în sus, măcar două centime în plus, afară de ce i se cuvenea prin înţelegere, dar individul, cu o înfăţişare de bursuc vorbitor, avea o strămoşească filosofie adânc înrădăcinată în întreaga lui fiinţă şi nu putea, atunci când teoretiza hoţia, între tovarăşii de breaslă, să renunţe la ea, nu avea cum altfel, se îmbolnăvea şi zăcea ca de lingoare şi mai avea, ca tot omul, şi alte suferinţe ca să nu se îngrijească de asta, cea mai uşor de împăcat. „Domnule, zicea el, înţelept, părinţii şi părinţii părinţilor noştri din neam, ce ne-au învăţat? Să nu te mulţumeşti cu firimiturile, dacă ai ambiţie şi obraz, dar să ştii şi pe ele să le strângi, de la orice masă, praznic, pomană, ce-o fi, cu grijă şi fără să le risipeşti. Cine risipeşte firimiturile prăpădeşte sigur şi grămada, oricât de mare ar fi.“ Şi ridica în dreptul frunţii, mut, arătătorul, în semn de luare-aminte.

— Ce-ai spus?, îl întorsese de la uşă Supervaizerul, care nu înţelesese bâiguiala ca un oftat a lui Onufrie Pârgariu, şi acesta se trezi, într-o fracţiune de secundă, lac de apă şi simţea acum cum îi şiroieşte transpiraţia de gheaţă pe fluierul piciorului în jos şi pe şira spinării, pe sub cămaşa de mătase care se făcuse toată, şi ea, lac.

La reintrarea în cabinet îl orbi din senin lumina soarelui care scălda somptuosul spaţiu, amintind, prin proporţiile lui, de naosul unei catedrale, iar sentimentul era întărit şi de icoanele mari, împărăteşti, plantate pe pereţi şi în spatele biroului astfel încât cucereau şi tulburau, şi umileau religios ochii celui care intra, şi indiferent a câta oară se petrecea această pătrundere, în universul savant decorat al lui Coriolan Pomposu. „Ce trebuie să se găsească acasă la el, se gândise

Onufrie Pârgariu, la capătul scurtei vizite dinaintea instalării, dacă aici, la vedere, se joacă atât de tare.“

Acum, când se încheiase audienţa cerută şi aprobată, când nu se mai aştepta, la mai bine de trei luni de zile de aşteptare, îşi dădea seama cât era de mare sau putea fi iluzia pe care şi-o făcuse vorbind pe şleau şi pătimaş, şi cald, descoperit.

— Ce-ai spus?, repetă întrebarea Liderul, cu un glas sec, sever, scurt, interogator militar, şi coborî repezit de pe spătarul fotoliului.

— M-am curentat, am spus, răspunse inspirat fulgerător Onufrie Pârgariu. De câte ori intru la dumneavoastră mă curentez, şi la intrare, şi la ieşire, când pun mâna pe clanţele uşii; sunt încărcate de energie statică, explică el fenomenul. De altfel, adaugă, aici, în Palat, pe mine mă curentează toate clanţele, începând cu clanţa uşii mari de la intrare.

— Nu-ţi priește Palatul, zise Liderul, care se urcase iar pe umărul fotoliului, ca să pară mai înalt şi să-l domine pe Onufrie. Ai grijă însă, mai zise el grăbit, să nu fie ultima oară când te mai curentează clanţa cabinetului meu.

Retrăgându-se protocolar, căci înţelesese că fusese, de fapt, concediat, Onufrie Pârgariu îşi spuse din nou: „Mai bine zis m-am curăţat, e mai corect aşa“. Discuţia întreagă nu durase mult, nici douăzeci de minute cu intrarea a doua cu tot.

— Sunt două problemele cu care am venit, începuse el, cu ochii ţintă în ochii Liderului, iar acesta nu clipise o singură dată. Este vorba, întâi, de asaltul telefoanelor de intervenţie din toate direcţiile, de sus, de jos, din stânga, din dreapta, apoi este vorba de procentul comisionului, care văd că şi el glisează în funcţie de direcţia din care vine telefonul, bileţelul, nota, mesajul verbal cifrat, bătaia pe umăr, clipitul din ochi, tuşitul din timpul tratativelor. Mă simt depăşit, din acest punct de vedere, numai din acesta, altfel experienţa căpătată în

şcoala pe care am făcut-o în America, mama capitalismului, încercă el să îndulcească subtil ce mai avea de spus, mă slujeşte excelent şi îmi dau seama că fac faţă şi pot face faţă, în general bine.

Urmă o foarte lungă tăcere, sau aşa i se păru lui Onufrie Pârgariu, care îşi învăţase intenţionat pe dinafară discursul, hotărât să fie scurt, incolor, inodor, sec, exact, matematic, funcţionar robit pedanteriei, incapabil de alt sentiment decât al datoriei şi al profesionalităţii exemplare. Tăcerea, observă el, era şi ea seacă, impersonală, abstractă, la fel de inodoră şi incoloră, incapabilă să închidă în ea altă semnificaţie decât aceea presupusă de o străină, dar şi suspectă luare la cunoştinţă. Pârgariu mai avea de adăugat o susţinere, subiectivă, însă îşi dădu seama că trebuia să se oprească aici. Era mai bine şi pentru acuitatea punctului său de vedere, care nu trebuia să lase, totuşi, intenţia denunţului, de vreme ce acea lungă tăcere, în timpul căreia crezuse că aude şi fierăstrăul cariilor din inima lemnului tulburătoarei icoane de deasupra capului lui Coriolan, se scursese până la urmă şi ca un semn al surprizei acestuia; nu se aşteptase, poate, ca prima audienţă cerută de proaspătul ministru să-l arate pe acesta atât de vehement robit modelului Robespierre.

— Dragă, zisese Liderul cu o ironie largă, încăpătoare, înţelegător suverană, dar caldă şi prietenească, se iluziona Onufrie Pârgariu, dumneata ai intrat în America şi ai început să studiezi şi să şi lucrezi exact când capitalismul se maturizase, şi de multă vreme, când exista şi se aplica exigent o legislaţie severă şi ambiţioasă; rar, foarte rar scârţâie ceva acolo acum, pe când la noi, nu trebuie să uiţi asta, lucrezi într-o epocă în care totul, dar absolut totul aminteşte de epoca acumulării rapace şi primitive a capitalului; în oglinda în care ne uităm noi ar trebui să întâlnim portretul lui Al Capone. E

drept însă, caricaturizat grotesc, parodic; noi n-avem nici geografic, nici biologic, nici aventurist, nici misterios, dacă vrei, anvergura Americii; din acest punct de vedere, suntem perfect originali, tranziţia noastră e, în ansamblul ei, peltică şi mărunt tranzacţionistă. Până şi bulgarii îşi rezolvă bărbăteşte problemele în mafia lor, cu pistolul în plină stradă, la lumina zilei; nouă ne plac delaţiunea măruntă, târguiala la procuratură şi pe lângă procuratură, şi pe deasupra procuraturii, unde, de fapt, se pregăteşte şi se pritoceşte de fapt tot procesul, înainte de tribunal, unde nu se prea ajunge sau nu se mai ajunge, şi dacă prin absurd, numai prin absurd s-ar ajunge, atunci nici aici nu se ajunge, nu se mai ajunge la sentinţă, fiindcă aici sentinţa poate fi şi definitivă şi astfel trebuie evitată; întreaga bălăcăreală se consumă la procuratură, unde intervenţiile au alt spaţiu pentru manevre şi pentru o parte, şi pentru cealaltă, părţile au la dispoziţie manipularea publicistică, toate sforile la noi se trag înainte de tribunal, aici e la noi marea scenă a spectacolului, la procuratură, aici mai e şi avantajul lipsei de probe, poţi, dacă eşti la putere, să afirmi aici orice, nu mai contează dacă la capătul tevaturii, în eventualitatea că se mai ajunge vreodată la vreun capăt, acuzele, toate, se pierd sau sunt pierdute pe drum, subiectul, ajuns în lumina reflectoarelor tuturor televiziunilor, e terfelit definitiv, mai rău decât dacă s-ar fi ales cu o oarecare condamnare, lăcomia devorării prăzii nu are egal în ecoul ei uriaş la prostime, care, altfel, în sala de judecată, n-ar avea loc, nu-i aşa? Nu vezi că acum am ajuns să justificăm lupta împotriva corupţiei denunţând, cu sprijinul unui aparat propagandistic fabulos, o mită echivalată în câteva zeci de metri de caltaboşi şi o canistră cu palincă, pe lângă care, pusă la urmă, promisiunea unui automobil ultraluxos nu mai prezintă nici un interes, nu mai uimeşte pe nimeni; fireşte, aici e vorba şi de mentalitatea unei lumi

sărace, primitive, ce pare abia ieşită dintr-un lung proces de înfometare, pentru care imaginea unui colac uriaş, de câteva zeci de metri de caltaboşi, simbolul, în ochii ei, al belşugului care numai la Crăciun se întâlneşte, această imagine, colacii nesfârşiţi de caltaboşi, nu mai poate fi eclipsată nici măcar de un Audi ultimul tip. Toţi, absolut toţi, şi cei care se lasă corupţi, acceptând penibilul comision, repet, penibilul comision, dar şi cei care pun la cale coruperea cu caltaboşi, toţi, în frunte cu creierele lor, cu jupânii lor, vin din aceeaşi lume, contaminată de viziunea mahalalei sărace, sordide, căreia îi sticlesc ochii în faţa unui biet caltaboş şi care crede în astfel de argumente pentru că o îmbată cu amintirea mirosului aţâţător al prospăturilor de porc din copilărie, la care speră şi ştie că azi poate, astfel, până la urmă, să ajungă.

Şi nu e nimic de mirare în apelul pe care adversarii noştri îl fac la caltaboşi şi la canistra cu palincă, vezi şi trimiterea la canistră, nici ea nu e întâmplătoare, vine din trecut, când se mituia, pentru că se mituia, evident, şi atunci, dar cu o canistră cu benzină, pe o criză a benzinei când se circula o duminică automobilele cu număr cu soţ, o duminică automobilele cu număr fără soţ, de unde şi măsura, canistra, acum plină cu palincă. Dar ştii de ce?

— Nu, răspunse grăbit Onufrie Pârgariu, neştiind unde vrea să ajungă Coriolan. Nu, repetă el pândit de frica abilităţii cu care Coriolan ar fi putut deturna discuţia propusă de el, cunoscându-i inteligenţa şi machiavelica şiretenie cu care răsturna atâtea situaţii al căror mesaj nu-i convenea şi pe care dorea şi ştia să-l evite, să-l ocolească, să-l minimalizeze, să-l epuizeze înainte ca acesta să poată deveni realitate incomodantă.

— Opozanţii noştri, furnizorii lor de energie financiară, lumea lor toată vine în principal dintr-un singur mediu, şi nu

al foştilor activişti ai partidului comunist, mai mari sau mai mici, aparţinând liniei a întâia sau a doua, sau chiar a treia, care au trecut printr-o şcoală anume, de activişti măcar, care au fost fie şi numai la nişte cursuri serale, sau la nişte pregătiri sporadice, la nişte spoieli doctrinare; nu, la aceştia încă îşi mai spune cuvântul amintirea acestei pregătiri politice şi sociale, amintirea unui anumit ştaif, amintirea măcar a unei morale, chiar dacă încălcată de unii dintre ei, dacă nu de toţi, dar căreia îi ştiau limitele, pragul jenei peste care nu trebuia trecut, pe care, şi pe acesta dacă îl treceau, o făceau cât se mai putea face, ferit sau mimat, mimau măcar fereala, păstrau în intenţie o brumă de sfială faţă de poporul pe care credeau că îl reprezintă, şi aici se petrecea un joc penibil al aparenţelor, nu se ieşea totuşi la drumul mare în curul gol şi în dispreţul nu suveran, ci bădăran, slinos, brutal licenţios al celor care se pregătesc acum să ia puterea, să reprezinte aşa-zisa alternativă democratică. Toţi aceştia, creierele lor, furnizorii lor de energie financiară şi, astfel, de putere, sunt toţi o apă şi un pământ cu liderul lor, şi vin toţi din geografia pestilenţială a bişniţarilor de ieri, fostele slugi ale celor amintiţi mai înainte, care nu aveau acces nici măcar la un curs seral de învăţământ, le era interzis şi acesta, în mod deliberat, ca să nu poată accede vreodată la puterea reprezentativă şi erau ţinuţi ca într-o rezervaţie de servitori, fireşte cu ierarhiile lor, de servitori, dar niciodată foarte înalţi servitori, prăvăliaşi amărâţi în magazinele cooperaţiei de consum, chelneri cel mai adesea, în birturile acesteia, contabili şi directori de alimentaţie publică, ospătari, şefi de sală şi responsabili de mai mari sau mai mici restaurante şi hotelaşe ale aceleiaşi cooperaţii sau ale direcţiilor judeţene de turism prin păduri, la margini de drumuri mai mari sau mai mici, la margini de târguri de provincie sau chiar în centrul lor, şi toţi aceştia s-au constituit

încă de atunci, din timpul regimului comunist, într-o confrerie care, imediat după Revoluţie, când întreaga lor reţea oficială s-a prăbuşit, ei au ieşit la suprafaţă cu teşcherele pline de bani, cu legături strânse în reţeaua civilă a Securităţii pe care şi pe ea au servit-o cu devotament, şi la care acum apelau integrând-o şi pe ea în noul lor sindicat subteran şi au început să caute să acapareze noile surse de venituri, devenind repede regi locali orăşeneşti, judeţeni, municipali, regionali ai producţiei şi ai vânzării de carne şi de derivate ale ei, de alcool, de lapte, de sucuri, de antigel şi detergenţi, mai la început, până la apariţia trusturilor străine în domeniu, apoi patroni de balastiere, de firme de construcţii, ca să se năpustească pe antrepriza drumurilor de tot felul, comunale, orăşeneşti, judeţene, naţionale şi aşa mai departe, până la autostrăzi şi până la oraşe întregi. De aici şi până la crearea unui partid al noilor tineri burghezi n-a mai fost decât un pas. Acum, repet, se pregătesc de alternanţa la putere. În esenţă, dragă Pârgariu, ne aşteaptă confruntarea cu pegra unui adevărat sindicat mafiot, foarte bine pus la punct, al foştilor traficanţi mărunţi de blugi şi ochelari de soare, şi ţigări americane, prin porturi şi pe la poalele hotelurilor, şi al cârciumarilor cooperaţiei de consum, reciclaţi cu o viteză ameţitoare şi insinuaţi în reţeaua comunicaţiilor de tot felul, care-şi permit, cum bine ştii, să cumpere mult mai lejer decât noi şi fără grija oricărei perdele ultimul tip de automobil ca să-l facă ostentativ cadou, la optsprezece ani, odraslei.

Coriolan Pomposu se înflăcărase vorbind, glasul lui cu accente ascuţite, efeminate, creştea odată cu pledoaria, ritmul sacadat al discursului se precipita, lăsa impresia că îl uitase pe Onufrie Pârgariu şi că de fapt se adresa, ca la un miting, unei adevărate mulţimi pe care trebuia să o electrizeze, şi atunci când ajunsese la perioada ce începea cu „Toţi, absolut

toţi“, alunecase intenţionat de pe braţul fotoliului pentru a-l încăleca din nou, grăbit, căţărându-se la mijlocul lui, unde i se părea că locul este mai înalt şi de acolo poate domina mult mai convingător auditoriul, de fapt pe bietul Onufrie, surprins chiar în clipa aceea să observe că acel repetat „penibilul comision“, sublinia indirect, acum sigur pentru Onufrie Pârgariu, numai pentru el, tovarăşul lor de guvern şi de guvernare, faptul că el, orgoliosul Coriolan Pomposu, condamna printr-un suveran dispreţ **numai** comisionul penibil, şi nu neapărat ideea de comision, încât el, Pârgariu, trebuia să ştie că nu are dreptul să coboare aici, în biroul ministerial, la penibilul comision, şi de fapt aşa se şi petreceau lucrurile, procentele transformate în cutume ale oricărei licitaţii câştigate presupuneau, toate, o anume altitudine a cifrelor şi tendinţa manifestă deci, şi în cazul lor, a stângii evoluate, fără nici un fel de menajamente, spre evoluţia pozitivă a acestora.

— Înţelegi, sper, îşi întrerupse brusc discursul Coriolan Pomposu, descălecând şi coborând, din nou, de pe braţul fotoliului cu mâna întinsă spre Onufrie Pârgariu, care înţelesese că şi audienţa luase sfârşit.

Urmase, firește, cum se şi aşteptase Onufrie Pârgariu, strângerea de mână, grăbită, şi se văzuse nevoit să se ridice şi să se îndrepte spre uşa care şi ea se şi deschisese, Coriolan Pomposu exploatând la maximum timpul, şi apăsând butonul soneriei puse special la capătul braţului drept al fotoliului îl avertizase pe şeful de cabinet că interlocutorul trebuia evacuat repede. Onufrie Pârgariu nu mai avu timp nici să se întoarcă protocolar, spre a-l mai saluta o dată pe Coriolan, cu mâna rămasă preventiv pe clanţă; şeful de cabinet trăsese şi el de uşa care se închise cu o bufnitură seacă, amintind automobilele de lux, nu înainte ca Onufrie Pârgariu să scape acel nefericit „m-au curăţat!“.

Peste două zile, ceru o audienţă la şeful cel mare, care i se păruse mereu favorabil, iar la depunerea jurământului ca ministru al Comerţului Exterior, din cadrul mamutului guvernamental consacrat economiei, industriei, dezvoltării şi turismului, acesta îi acordase o atenţie vădit protectoare, invitându-l chiar, după festivitate, la el în birou, unde îl reţinuse mai bine de trei sferturi de oră, în care îi atrăsese atenţia asupra obligaţiei de a veghea ca investitorii străini să nu fie lăsaţi la întâmplare şi pe mâna oricărui funcţionar pus pe căpătuială şi care ştie că în Apus se practică la vedere comisionul, încât nu se poate stăpâni să nu guste şi el măcar din aromele lui.

— Dragă, îi spusese Elefterie Teoforu atunci, repetând, de fapt, o pologhie destul de confuză altfel, în timp ce îl conducea spre uşă ţinându-l de cotul mâinii stângi, e bine să veghezi cu discreţie, sigur, dar exigent, să nu ajungem în presă cu subiectul ăsta. E foarte important să nu ajungem în presă.

Aceasta fusese şi încheierea discursului său, căci numai el vorbise de altfel, el, Pârgariu, nu apucase să scoată nici un cuvânt.

Pentru Onufrie Pârgariu rămăsese totuşi neclară această propoziţiune care putea fi interpretată şi ca un avertisment cu privire la posibilitatea încasării de către aparatul ministerial a unui comision anume, sau numai ca tratativele să fie astfel conduse, încât comisionul să rămână străin de ochii şi de urechile presei. Şi atunci, aici trebuia aşezată şi trimiterea marelui şef la experienţa diplomatică şi chiar securistică din timpul consulatului la New York.

— Dragă, tu ai învăţat abilitatea de a conduce cu tact şi rafinament anume tratative, ţinând seama şi de greutatea potenţialului ofertant, încât dialogul cu tine să fie pentru el un

regal, astfel încât întotdeauna preţul să rămână în spaţiul cel mai favorabil al profitabilităţii noastre.

Acel termen, de profitabilitate, i se păruse atunci un barbarism care se adăuga altfel fericit limbajului incolor, dar mereu acoperit de riscul unei atitudini tranşante cu care Elefterie Teoforu se făcuse bine cunoscut.

— Când ai marja de manevră, când îţi laşi cu tact marja de manevră, ai şi de unde să scazi, ai şi de unde să creşti şi să faci plauzibile toate obligaţiile care i se impun cumpărătorului, licitantului, investitorului.

Aici, îşi spusese atunci Onufrie Pârgariu, şi-a lăsat şi el spaţiul de manevră şi aici a folosit şi formula, chiar dacă şi ea evazivă, toate obligaţiile prin care poate că a vrut ca eu să înţeleg că voi fi confruntat şi cu târguiala unui comison. Dar pentru cine? Spaţiul de manevră pe care observase că şi-l lăsase Teoforu putea foarte bine să fie folosit în interesul partidului, se mai gândise Onufrie Pârgariu, însă nu se putea agăţa de nici un cuvânt, de nici o întorsătură de propoziţiune care ar fi putut trimite la ideea de comision şi de negociere a acestuia. Trimiterea directă la comision fusese făcută cu caracter preventiv doar în final, dar avertizarea nu fusese explicită în privinţa direcţiei. Cu nici un preţ, mai spusese Teoforu, nu trebuie să ajungem în pagina de ziar. Cu nici un preţ, repetase el, întinzându-i la finalul întrevederii mâna, şi aici grăbit, observase Onufrie Pârgariu; la fel ca şi Pomposu, ajuns la comision, începuse neaşteptat de repede să turuie ce avea de spus, să nu rămână asupra subiectului mai mult decât în trecere, evaziv, întâmplător şi cu accentul pus pe abilitate şi atenţie. Spre deosebire de cei dinaintea lui, care abordaseră brutal chestiunea comisionului, se putea spune, negustoreşte, pe şleau şi cu trimitere directă, deloc mascată, la interesul lor personal, interesul cuprinzându-l promiţător şi pe el, firește,

care urma astfel să devină parte în afacere, chiar dacă partea lui ar fi trebuit să fie mai mică, deşi nu lăsase nici unul să se înţeleagă acest lucru; tantiemele, era de înţeles, urmau să fie abordate separat, cum aflase că se proceda şi în funcţie de altitudinea cifrelor comisionului. Acum, înţelesese destul de uşor Onufrie Pârgariu, se discutau doctrina şi strategia.

Aşa şi începuse noul ministru al Comerţului Exterior expunerea subiectului său, cu o viclenie ţărănească în care temelia denunţului lăsa să se creadă că acesta izvora din cea mai bună credinţă şi sigur şi dintr-o sfântă candoare.

— Am venit la dumneavoastră, pentru că nu mai ştiu în ce lume mă aflu. Am venit ierarhic, respectând ierarhia, nu vroiam şi nici nu credeam că va trebui, atât de repede, să ajung la dumneavoastră. Nu credeam, mai întâi, că voi fi pus într-o astfel de situaţie. Şi apoi, o vreme, câteva săptămâni, două, aproape trei, am crezut că am intrat într-un coşmar, direct din realitatea cotidiană, şi am sperat că mă voi trezi, iar realitatea cotidiană va fi de partea mea şi, cu tact, cu diplomaţie, cu încredere, stăruitor, ambiţios, discret voi ajunge singur să mă trezesc şi cu aceleaşi argumente să mă izolez într-o carapace salvatoare a verticalităţii mele, evident incomode, a verticalităţii de unul singur, pe cont propriu, însă mi-am dat seama că nu era vorba de un coşmar din care aş fi avut şansa să mă trezesc, realitatea cotidiană avea şi ea şi are aceeaşi înfăţişare, de coşmar.

Elefterie Teoforu tăcea. Onufrie Pârgariu avu chiar impresia că doarme, apoi, cu îngrijorare, vorbind şi din ce în ce mai pătimaş, bănui că Teoforu nici nu mai respira. Ridicând ochii din carnetul în care îi ţinea pironiţi, de la începutul discursului său, ca şi când ar fi citit toate propoziţiunile pe care le rostogolea sacadat, văzu că Elefterie Teoforu trecuse cu privirile de capul lui, de creştetul capului, şi aceste

priviri, ca şi când izvorau din ochii unui orb, treceau dincolo de ferestrele cabinetului şi nu se putea nici bănui unde se opreau. Dar nu mai avea timp să şi vorbească, să şi interpreteze muţenia de până atunci a lui Teoforu, poate că aşa asculta el, îşi spuse, ca în transă, şi continuă.

— Am urcat disciplinat treptele ierarhiei până la dumneavoastră, care sunteţi ultima, şi n-am primit nici un semn, nici un răspuns. Vreau să spun că am fost în audienţă şi la Lider. Sper să mă înţelegeţi.

Elefterie Teoforu se retrăsese acum în mijlocul scaunului somptuos şi îşi împreunase mâinile pe piept.

— Hâm, hm, hâââm, hâm, hm, acelaşi icnit scurt, hârâit, înecat, ca dinaintea efortului de a tuşi, dar tusea nu venea. Îşi încleştase maxilarele, buzele se lăsaseră una peste alta, la început, apoi o clipă se subţiaseră veninos şi părea că se şi îngroşaseră, atârnau greu deasupra bărbiei.

— Am fost invitat, a doua zi după discuţia cu dumneavoastră, vreau să spun în continuarea protocolului de instalare, în biroul ministrului coordonator al mamutului economic, cum văd că i se spune în presă, şi în prezenţa viceprim-ministrului, la o discuţie care, de fapt, a fost un lung monolog susţinut pe rând de amândoi, privitor la doctrina şi strategia politicii departamentului meu.

— Interesant, observase Elefterie Teoforu şi se aşezase şi mai comod în scaunul prezidenţial, lăsând să se înţeleagă că e cât se poate de binedispus şi de îndatoritor, chiar pregătit să asculte spovedania noului colaborator la nivel guvernamental.

Primirea fusese caldă din prima clipă şi, se părea, aşteptată, în orice caz se făcea uşor bănuită o anume amicalitate, insinuată şi în zâmbetul larg care însoţise strângerea mâinii, şi în ieşirea lui Elefterie Teoforu în întâmpinarea noului ministru, până la mijlocul imensului cabinet sufocat de dantelăria

sculpturii care acoperea întreg mobilierul, scaune, măsuţe, masă de consiliu, fotoliile, lambriurile până în tavan, tavanul întreg casetat, ramele tablourilor, accesoriile de lucru de pe birou, până şi cutia aparatului de radio, singurele care respirau libere, în armura lor metalică, erau televizorul şi ecranul computerului, altfel, călimara, tocul pus în suportul anume al acesteia, tamponul clasic, ceasul de pe tăblia mesei de lucru, vitrina care adăpostea pendula erau la fel sugrumate de florile sculpturii amintind mereu iconostasele şi uşile altarelor mânăstireşti din vechime.

— Discuţiile cu toţi trei, continuase Onufrie Pârgariu, au fost în exclusivitate şi în diferite variante, unele teoretice, altele pe şleau, direct mafiotic, consacrate comisionului şi rolului său în condiţiile presiunii timpului destul de scurt care ne-a rămas până la încheierea mandatului. Însă ce m-a susprins a fost doctrina pe care se întemeia această abordare a comisionului.

— Mmm, da! Mm. Te rog, zisese Elefterie Teoforu, mmmh, hhm. Hâm, hâm, un fel de dregere a glasului, ca şi când aceasta i-ar fi înlesnit ascultarea şi l-ar fi ajutat să înţeleagă mai bine ce i se spunea şi i se părea foarte interesant.

— A fost, trebuie să recunosc, o surpriză pentru mine, continuă Onufrie Pârgariu, şi când mi s-a spus pe şleau care e de fapt misiunea mea, comisionul, cultivarea şi smulgerea lui cu orice preţ, şi care e rostul acestuia, şi care e până la urmă datoria noastră, până la sfârşitul acestui mandat, nu pot să nu recunosc acum că am rămas stupefiat şi nu ştiu dacă n-a fost cumva, minţi el, apăsând pedala candorii şi a bunei credinţe, un test pentru mine, o încercare, o verificare a mea printr-o provocare, ceea ce mi s-a părut şi mi se pare absolut imoral, vizând condiţia demnităţii mele, altfel nu ştiu cum să apreciez o formulă ca aceasta, pe care îmi permit să o reproduc cu cea

mai mare exactitate: „E cazul să mai terminăm şi cu poporul, şi cu plânsul de dragul poporului, fiindcă până la urmă poporul suntem şi noi, familia noastră, nevasta, copiii, neamul, prietenii câţi sunt şi merită, şi noi, noi înşine, în primul rând“.

— Hâm, hâm, îhâm, îhâm, mmm, mmm, mormăi sec şi stins, şi tuşi la fel şi îşi drese iar la fel glasul Elefterie Teoforu, care îşi pusese acum mâinile amândouă pe tăblia mesei de lucru şi, cu palmele împreunate, aplecat uşor spre stânga ca să pară că ascultă cu cea mai mare atenţie, iar acel repetat hâm, hâm, hm, mmm, mmm nu făcea decât să sublinieze ascultarea şi încurajarea denunţătorului şi chiar plăcerea surprizei pe care i-o oferea această audienţă şi a comentariului cu care Onufrie Pârgariu însoţea reproducerea unora dintre propoziţiunile semnificative pentru definirea stupefiantei pentru el, evident, doctrine.

— Sunt la dumneavoastră ca la singura instanţă şi, dacă vreţi, sunt în situaţia soldatului care se predă. Nu pot să cred că nu am dreptate. Nu pot!

După trei sferturi de ceas de spovedanie-denunţ, care îl storseseră pe Pârgariu şi îi scăldaseră fruntea în şiroaie de broboane de sudoare, când rece, când fierbinte, şi îi năclăiseră gulerul cămăşii care se răsucise în jurul cravatei, timp în care Elefterie Teoforu îl susţinuse şi îl încurajase mereu cu acel hâm necontenit, cu care îi făcea pe atâţia dintre cei veniţi la el în audienţă să creadă că tot timpul discutaseră cu şeful cel mare, audienţa părea că se apropie de sfârşit şi ministrul se gândea la o încheiere care să-l oblige pe acesta la o opinie anume.

— Ar trebui să mă opresc aici, zise Onufrie Pârgariu retezându-şi astfel brusc expunerea.

— Hâm, hâm, hâm, hâm, îşi drese iar glasul Elefterie Teoforu clătinând uşor din cap, în semn că a înţeles şi e de acord.

— Nu cred că mai e nevoie să adaug ceva, fiindcă am fost destul de limpede, adăugă ministrul surprins de acordul bănuit în acel hârâit onomatopeic al lui Elefterie Teoforu.

— Hâm, hâm, hâm, hm, hm, îşi drese acesta glasul din nou şi înţelesul, nu numai pentru Onufrie Pârgariu, nu putea fi altul decât că a fost destul, a fost limpede, nu mai trebuia nimic adăugat, audienţa se putea încheia aici, se încheiase, astfel încât, ridicându-se, Elefterie Teoforu îl determină şi pe Onufrie Pârgariu să se scoale din fotoliul în care stătuse până atunci, şi să se încheie la nasturii vestonului, pentru a putea răspunde respectuos mâinii lui Teoforu, întinsă de rămas-bun, peste tăblia mesei de lucru, încărcată de dosare şi teancuri de pagini recent sosite de la computer, unde fuseseră culese în formatul unei viitoare cărţi. Onufrie Pârgariu izbuti să citească titlul înscris pe pagina de gardă, dar nu tot titlul, însă nu-i fu greu să-l reconstituie. Era vorba despre „Dezvoltarea sigură“.

— Vă mulţumesc, se auzi el zicând cu un glas subţiat ridicol, înecat, gâfâit, deşi îşi dădea seama, în acele secunde forţate parcă să se consume şi mai repede decât secundele, că Elefterie Teoforu nu spusese absolut nimic.

Când ajunse la uşă, şi el foarte grăbit, în virtutea inerţiei, îl auzi pe Elefterie Teoforu dregându-şi iar glasul: „Hâm, hâm, hhhhhhâââm, mm mm, hm“...

4

Maidaneza

— Unde v-a găsit, domnişoară, Bogasierul, întrebă brusc, în mijlocul discuţiei, Onufrie Pârgariu, apelând intenţionat la rangul de târgoveţ cu care îl gratulau ei, ironic, pe Dandu Patricianul, ambiţionaţi să-i mai scadă din pernele moi, prea moi şi prea multe, pe care el şi le trăsese, lacom, sub fundul lat, fleşcăit, ca un burduf de acordeon dezacordat, revărsat muiereşte printre spetezele scaunului, oricât ar fi fost acesta de cuprinzător. Cum dracu' a pus, domnule, nemernicul laba şi pe fetişcana asta, care nu are, sigur, mai mult de douăzeci şi patru, hai, douăzeci şi cinci de ani, dacă îi are şi pe ăştia, şi e toată făcută numai din draci şi din lipici, şi din făţărnicie. Înfloreşte minciuna pe chipul ei atât de strigător şi de fără ruşine, dar, culmea, şi de cucernic în acelaşi timp, încât nu pot să cred că nu s-ar urâţi dacă i-ar scăpa, fără să vrea, adevărul printre dinţi. Însă nu e nici un pericol, fiindcă e sigur că i-a uitat gustul de mult, dacă nu cumva s-a născut aşa, fără gustul ăsta al adevărului. Unde v-a găsit?, se interesă Onufrie Pârgariu cu acea curiozitate prietenoasă, că între ai noştri, adică ne ştim bine, nu prea mai avem secrete unii faţă de alţii, ştim multe unul despre altul şi nu mai are rost

să ne ferim, ne putem dezlega băierile limbii la un moment dat – curiozitate cinstită, răspicată, dezarmantă, fără nici un fel de menajamente, atât de firească în lumea ţărănească din care ministrul se trăgea şi din care nu făcea nici un efort ca să se desprindă, cultivând ostentativ francheţea ei frustă, provocatoare brutal şi de atâtea ori capabilă să-l dezechilibreze pe interlocutorul orăşean.

— Pe plajă! Pe... plajă!, răspunse fata râzând, deloc intimidată de întrebare şi cu aerul că de data asta adevărul e singura soluţie ca să nu fie crezută şi să evite astfel tentativa ministrului de a o descoase sâcâitor, căci pe faţa lui toată se citea uşor dispoziţia de a scotoci agresiv în biografia ei. O bună dispoziţie pentru un taifas ca între matracucile care ies la cişmea, chipurile să mai ia o găleată de apă, scopul nemărturisit fiind nevoia de clevetire şi bucuria clevetirii în aer liber şi până în prânz, altfel se înmulţesc ştirile şi se împuţinează şansele de a le mai face faţă cu promptitudine. Se uita în ochii lui dezarmată ea, sincer, de simplitatea răspunsului şi, de fapt, chiar a situaţiei în care ajunsese să-l cunoască pe Dandu Patricianul.

Râdea cu dinţii ca un şirag de lopăţele albe, strălucitoare, luminându-i blând, alintat, obrazul abia pârguit de soarele mării, arămiu roz, exact cum e obrazul piersicilor culese înainte de vreme, când abia răzbate prin pieliţa lor puful belaliu de la începutul verii. Ochii apăsat castanii acum, când părea să se înece de râs, se aprinseseră cu scânteieri aurii, ca nişte faruri incendiind cu vibraţia luminii lor răvăşirea neglijent studiată a părului de culoarea paiului de grâu dinainte de a-i lua foc spicul; cenuşiul lui cu irizări de pulbere aurie îi cobora ca o lavă spre umerii fragili, rotunjindu-i după ce învăluise ocrotitor gâtul prea subţire, înalt, sub bărbia mereu ridicată agresiv. Stătea în scaun ostentativ dreaptă, astfel încât părea mereu încordată şi încordarea intenţionat ţinută în frâu,

ca să favorizeze perele mici ale sânilor copilăreşti încă, şi Onufrie Pârgariu nu putuse să nu observe că atunci când explodase, pur şi simplu în râs, ca să sublinieze locul anume, puţin verosimil, unde s-ar fi petrecut descoperirea ei de către Dandu Patricianul, sfârcurile îi zvâcniseră brusc sub mătasea rochiei azurii, din ţesătura căreia izbucneau vesele milioane de obraze de flori mărunte, ca un covor orbitor prin bucuria ameţitoare a culorilor, şi sânii îi crescuseră şi ei împlinindu-se. Tăiată sport, fără mâneci, încheiată la mijloc, sub ţâţa stângă, cu un singur nasture, ca şi când ar fi fost alcătuită dintr-o singură şi atât de îngustă bucată de cer, rochia lăsa arama umerilor eliberaţi de cotropirea pletelor rebele să alunece provocator pe braţele prea subţiri, mângâindu-le, în lumina acelei dimineţi de septembrie care nu vrea să se abandoneze toamnei. În trupul ei, în care adolescenţa părea să se fi instalat pentru totdeauna, ca şi când orice ar fi făcut nu putea să mai treacă de nesiguranţa şi neliniştea vârstei dintre şaptesprezece şi nouăsprezece ani, izbucnea necontenit de la o vreme, ca un fior imposibil de stăpânit, sfredelitor şi chinuitor, sentimentul că fiinţa ei începea să aparţină femeii şi din acea clipă, de când, aşa cum credea ea, se afla sub zodia păcatului, de la complicitatea vicleană, pe care o sugera săgetarea privirii ei uleioase, strecurată pe sub sprâncenele ca o linie dreaptă trasă apăsat şi pe sub genele lungi, dese, ca o streaşină şi până la rotunjimea genunchilor pârguiţi şi aşteptând parcă să fie prinşi în căuşul palmelor, şi apoi până la gleznele prin pielea cărora, ca o foiţă, se citea alcătuirea întregii reţele albastre a vinelor, şi până în vârful degetelor subţiri, jucate mereu nervos pe talpa-oglindă de fibră de sticlă a sandalei, în trupul ei întreg se simţea, mai ales în anume clipe ale trecerii ei printre oameni, zbuciumul dureroasei smulgeri din adolescenţă şi al abandonării oarbe în favoarea unei alte şi noi libertăţi, libertatea împlinirii femeii către care

această fată se trezea, în fiecare dimineaţă, irepresibil chemată. De aici, poate, şi sentimentul cu care era întâmpinată de cei din jur, care simţeau şi ei, privind-o, că se aflau în faţa unei fiinţe născute anume – cum îşi spunea acum şi Onufrie Pârgariu – ca să vedem şi noi, şi poate chiar în clipa minunii, cum se transformă o fată, la capătul unui hohot de râs, în femeia abia bănuită până atunci.

— Da!, spuse ea, punând stăpânire pe hohotul căruia îi dăduse frâu liber, din nou, după acel repetat „Pe plajă!!!".

Şi se şi vedea ieşind din valurile mării, brusc agitate, dimineaţa, la nici şase şi jumătate, cu apa încă rece, dar atât de înviorătoare, curgându-i şiroaie pe păr, pe frunte, pe gât, pe umeri, pe sânii abia ascunşi de sutien, pe pântecul supt şi aproape transparent, pe şolduri, pe genunchi, şi cum înainta, veselă, odihnită, binedispusă de jumătatea de oră de înot cu care îşi începea ziua, simţea nevoia să se bucure şi se lăsa în voia unui zâmbet larg, destins, liber de orice prejudecată; de fapt, râdea singură fără vreun alt motiv decât bucuria spumei sărate şi albastre, şi catifelate sub cupola imensă a unui cer la fel de albastru şi la fel de răcoritor, şi acel şirag de lopăţele albe, strălucitoare, lumina faţa ei cu atâta forţă şi o făcea să respire şi să răspândească în jur atâta prospeţime şi atâta puritate, şi atâta împătimită bucurie, şi lăcomie de viaţă ca şi când toate aceste sentimente s-ar fi unit miraculos într-un halou ocrotitor pentru ea, dar şi contagios pentru cine ar fi descoperit-o atunci, din întâmplare, pe neaşteptate, încât singurul gând pe care îl trezea această fiinţă era acela care te obliga să strigi, chiar tare: „Doamne, iată ce poate să însemne o fată!", şi uitându-te la ea să descoperi umilit cât de aproape este această fată de fericire. Sau cât de aproape e fericirea de această fată. Însă chiar în clipa când şi ea îl descoperise pe Dandu Patricianul, parcă ar fi răsărit din pustiul nisipului umezit de răceala nopţii, venind spre mare grăbit, călcând ca

un somnambul, cu ochii închişi, şchiopătând rău la fiecare pas, încât nu putea fi nici o îndoială că piciorul stâng era mai scurt şi cu talpa răsucită niţel spre înăuntru, şi piciorul vizibil mai subţire, fulgerător, nesfârşita uitare fericită de sine făcu loc unei crispări vinete, de gheaţă, care îi urâţi obrazul încremenit într-un rictus ce trimitea la sentimentul spaimei. În faţa ei, aşa cum o receptase în prima secundă, când ea tocmai simţea nevoia să izbucnească într-un nou hohot de râs, izbăvitor, în faţa ochilor ei scăldaţi, cu câteva secunde numai înainte, de alergarea jucăuşă a valurilor cu crestele lor albe, se rostogolea, venind spre ea ameninţătoare, o uriaşă răgaşcă păroasă, cu un cap ţuguiat, chel în creştet, cu urechi clăpăuge, desprinse de tâmplele ascunse sub smocuri ciufulite de păr proaspăt vopsit roşcat-maroniu, şi cu o burtă rotundă, bombată, care se scutura în ritmul rostogolirii şchioape şi, aluecând flască spre genunchi, părea că bate pielea picioarelor ascunzând ruşinea bănuită, iar fata crezuse, îngrozită, că acea fiinţă ciudată nu putea fi altceva decât, într-adevăr, o răgaşcă dintr-un coşmar. Dezmeticindu-se, ar fi vrut să se întoarcă din drum şi să se arunce din nou în mare, dar răgaşca se rostogolea necontenit şi direct spre ea şi ea simţi că nu va mai putea nici să respire, însă, vesele, valurile care se înteţiseră, venind din spate, o împingeau înainte şi, ca să nu se prăbuşească, se repezi orbeşte spre stânga ei, sperând să evite întâlnirea ce i se părea inevitabilă, şi când cu primul pas atinse nisipul, în urma ei auzi un plescăit greu, gros, asurzitor, ca şi când în apa mării s-ar fi prăbuşit un imens balot scăpat din ghearele unei macarale înalte. Acum, înaintea ei se ridica, salvatoare, silueta elegantă, de sticlă irizată de albastrul mării, a hotelului ridicat pe plajă de un libanez, întreprinzător agresiv şi la fel de agresiv descurcăreţ, îmbogăţit rapid în România cu un comerţ diversificat, alcătuit din vagoane de coloniale şi delicatese, portocale, mandarine, grepfruturi, smochine, banane verzi,

ajunse pe tarabe picnite de rugină, dar şi din importuri masive de cărbune pe care îl plătea chiar şi cu păduri întregi de puieţi de palmieri uscaţi pe capete, imediat după răsădirea în pământ românesc.

— Ai ieşit din mare brusc şi chiar în faţa Bogasierului! Din spuma mării!, replică ironic Onufrie Pârgariu, surprins să observe că la fel se petrecuseră lucrurile şi cu el care, la întoarcerea de la Palatul din Deal, ameţit, cu gura înecată toată de amăreala fierii vărsate brutal, cum i se întâmpla ori de câte ori neputinţa îl îngenunchea şi toată fiinţa lui se cabra încordată şi înţepenită, gol de orice gânduri şi sentimente, ars pe dinăuntru de o dogoare usturătoare ca şi când din neatenţie ar fi aspirat şi cu gura, şi cu nările, şi cu ochii, şi cu urechile pulberea unui ardei iute roşu, pisat de cineva duşmănos, întâlnise, poftită de şefa de cabinet în biroul său lăsat cu uşa deschisă spre secretariat, pe această fată pe care cineva ar fi aşezat-o acolo misterios, provocator prin contrastul violent pe care îl făcea tinereţea ei, răspândind mireasma unei plante necunoscute, exotice şi erotice în aceeaşi vreme, dulce răcoritoare la început, însă, pe măsură ce încercai să te obişnuieşti, de jur împrejur se insinua discret, dar persistent, o tulburătoare aromă de fructe crude, verzi, măr sau gutuie, sau pară pergamută abia pârguită, atunci zdrobite, sau de must de muguri de busuioc sau de măghiran, şi ei atunci zdrobiţi în palma unei fecioare şi impregnaţi şi de mirosul palmelor acesteia şi al degetelor ei firave, în stare să facă uitată disperarea siloasă, îngrijorătoare, secătuitoare, ce pusese stăpânire pe tânărul ministru.

— Aşa am apărut şi aici, zise ea, din spuma acestui birou care nu seamănă deloc cu dumneata, adăugă apăsând intenţionat pe acel „dumneata“ amical care şi izbutise să reducă brusc distanţa dintre posibila aroganţă de serviciu a ministrului

şi o petiţionară oarecare în ultimă instanţă, ambiţionată să-l cucerească, să-l convingă şi să-şi asigure succesul misiunii.

— Domnişoară, nu mă convingi!, replică, scurt, Onufrie Pârgariu, pe care acel „dumneata“ îl indispuse, amintindu-i despărţirea de Elefterie Teoforu, care şi el îl gratulase cu aceeaşi amicalitate joasă; nu-i spunea tu, ca altora care intrau în contact cu el şi se simţeau bine, încălziţi şi onoraţi de apropierea pe care o sperau şi o şi credeau afirmată de formula „tu“, nemaivorbind de „harul“ acelui „dumneata“ care îi proiecta în candoarea lor provincială mai ales, în familie, între ai noştri, cu şanse sporite de ascensiune apropiată la vârf.

— N-am alte argumente decât declaraţia pe propria răspundere, continuă ea, însă acum serios, cu o grimasă severă ca şi când ar fi vrut să sublinieze că discuţia se cerea repusă în spaţiul rigid al audienţei şi Onufrie Pârgariu se văzu, o clipă, sau se crezu, prea puţin elegant pus la punct.

— Domnişoară!, reluă el dialogul arborând un surâs indulgent faţă de aerul uşor important al gestului ei de a scoate grăbit din poşeta Vuitton, ultimul strigăt al modei şi în lumea asistentelor marilor baroni ai capitalurilor greu de controlat, o agendă cu coperte din piele de şarpe, palid maronie, pe care o şi deschisese acolo unde îi indica şnurul răsucit, de mătase vişinie. La fel de grăbit se înarmase şi cu creionul de aur, Dunhill, şi părea că aşteaptă ca el să continue, însă în registrul întâlnirii de afaceri. Domnişoară, sunt gata să te ascult, eu, fiindcă dumneata ai cerut audienţa, sigur în numele Bogasierului, am înţeles, am primit şi un mesaj în acest scop, de la vârful ierarhiei mele, deşi nu cred că era mare nevoie, Bogasierul n-are la noi, subliniase el apăsând pe „noi“, obligaţia vreunei introduceri, ştiu despre ce este vorba, nu e cazul să reluăm discuţia, acum, amândoi, bănuiesc că a vrut să-mi dea de înţeles că de acum încolo, domnişoară – nu

renunţa la ambiţia de a insinua condiţiile amicalităţii raporturilor! – , dumneata vei fi fermecătorul trimis care să pregătească terenul viitoarelor tratative. Şi, de ce nu?, bănuiesc că a vrut, prin prezenţa dumitale, să-mi facă o surpriză mai mult decât plăcută, direct provocatoare, aşa încât îmi vei da voie să te întreb, încă o dată, unde te-a găsit Bogasierul? Altfel, prima noastră discuţie ar fi trebuit să se încheie imediat după scurtul episod al protocolului de prezentare a scrisorilor de acreditare.

— Repet, spuse ea atunci închizând agenda, dar lăsând-o pe genunchi şi începând să bată scurt, repede, sacadat cu vârful ascuţit al creionului în coperta de piele care estompa loviturile şi le făcea să sune sec, însă nu mai puţin iritant. Pe plajă şi..., dar nu reuşi să continue.

— Şi a fost ca un *coup de foudre?!* Nici nu se putea altfel, înţeleg!, admise Onufrie Pârgariu accentuând ironia cu gestul cuiva care, cu braţele deschise, se declară învins.

— Nu!, replică ferm domnişoara şi se ridică în picioare. La fel de grăbit ascunse şi creionul în poşetă şi instantaneu făcu loc pe chipul ei, bronzat până la a concura o tipsie foarte fină de aramă, unui zâmbet larg, care îi şi însenină ochii şi fruntea, şi obrajii. Domnule ministru, sper să nu fi ratat scopul întrevederii pe care l-aţi intuit foarte bine, dar şi pe care l-aţi deturnat şi pentru că nu vă jenaţi să fiţi atât de indiscret de la început, fapt care mie, trebuie să recunosc, nu îmi face foarte mare plăcere, mă văd datoare să vă asigur că, în pofida frusteţei cu care vă împodobiţi curiozitatea deloc masculină, ba, dimpotrivă, aparţinând unui mediu feminin precar, relaţiile noastre urmează să fie strict de afaceri. Cel puţin eu aşa mi-am propus. Nu voi ezita însă să vă răspund că acel insinuant *coup de foudre* a avut ca motivaţie locul de muncă oferit unui şomer.

— Şomeră, de mare lux şi de elită, periculos cuceritoare!, nu se putu abţine să nu apeleze din nou la ironia rea, şi rău

insinuantă, Onufrie Pârgariu căruia, altfel, îi plăcu transparenţa agresivă a trimisei lui Dandu Patricianul.

— Nu schimbă datele problemei, răspunse ea pregătită să-i întindă mâna de rămas-bun.

Onufrie Pârgariu, ridicat şi el în picioare, ocoli biroul ca şi când ar fi mers cu încetinitorul, jucând bine rolul funcţionarului obosit înainte de vreme, şi ajunse în faţa asistentei care îl urmărise tot timpul cu o privire în care sticlea, cum avea să-şi amintească el mai târziu, perfidia şi viclenia savant îngemănate cu o candoare atât de tulburătoare, încât aceasta şi singură se impunea decisiv până la urmă şi rămânea, surprinzător şi derutant, pecetea fiinţei ei.

— Înţeleg că n-aveţi nici un mesaj pentru noi?! Deocamdată, sper!, adăugă ea ajungând la uşă însoţită de tânărul ministru şi, răsucindu-se spre el, Onufrie Pârgariu se trezi cu surprinzătoarea mesageră a lui Dandu Patricianul faţă în faţă şi atât de aproape încât ochii lor, o secundă, li se păru, la amândoi, că se scufundă, fiecare, în oglinda celuilalt.

— Mmmm... abia şopti ea, lăsând impresia că face un efort, abia mascat, să mai poată respira, îmbătată de savoarea parfumului emanat de obrazul lui proaspăt şi foarte atent ras. Ce amar perfid... parcă v-aţi fi îmbăiat în esenţă de pelin verde... acum rupt din grădină...

— Vreţi să spuneţi că nu mi-am trădat originea ţărănească?, se apără el de insinuarea bănuită că ar putea apela la argumentele cosmetice ale filfizonului.

— Înseamnă că avem aceeaşi extracţie, zise ea retrăgându-se, în sfârşit, cu un pas şi mai aproape de uşă. Mă bucur şi mă face să sper şi mai mult în colaborarea noastră...

— Şi eu sunt gata să vă cred şi să sper la fel, fără să vă asigur însă că această colaborare se va revendica, neapărat, şi numai de la ambiţiosul Bogasier... Îmi vine greu să cred că veţi juca numai pe această carte şi că nu vă doriţi mai mult.

Sentimentul meu e că vă aflaţi, tot deocamdată, pe prima treaptă a unei scări pe care abia vă antrenaţi să începeţi să o urcaţi.

— Nu bănuiam că v-aş fi putut trezi un astfel de sentiment. Vizita mea sau, şi mai exact, audienţa mea, cum cred că aţi înţeles de la început, a avut şi continuă să aibă un scop mult mai modest, dar şi mai important şi exclusiv plasat în spaţiul unei platforme de comunicare. V-am spus şi cred că nu aţi uitat atât de repede că sunt prizoniera unui loc de muncă, a unui job. Aşadar..., încheie, mă aflu aici şi mă voi mai afla, poate, în exclusivitate, repet, ca mesageră a unui interes dictat de o înţelegere condiţionată financiar.

— Aşadar, replică fără menajamente Onufrie Pârgariu, sunteţi fericita beneficiară a unei inspirate întâlniri pe plajă, proiectată brusc, din spuma mării răcoritoare şi purificatoare, şi renăscătoare de energie, în lumea mizeră a afacerilor... Domnişoară, continuă Pârgariu ca şi când ar fi susţinut un discurs la bară, cu martori spectatori care trebuiau neapărat cuceriţi şi subjugaţi odată cu Înalta Curte şi, firește, cu adversarii, vă asigur că îmi va face plăcere să vă mai întâlnesc; nici Bogasierul nu cred că va renunţa uşor la serviciile dumneavoastră, iar eu sunt convins că vă voi întâlni şi pe noile trepte care vă aşteaptă.

Ar fi vrut să încheie întâlnirea subliniat protocolar, dar chiar în clipa aceea sună telefonul şi trebui să se rezume la un salut scurt, cu fruntea plecată.

Urmă o nouă strângere de mână, acum grăbită, însă retragerea mâinii ei din palma tânărului ministru i se transmise acestuia asemenea unei mângâieri intenţionate, vârful degetelor ei parcă s-ar fi dezlipit greu de podul palmei lui şi când ajunse la telefon şi spuse automat „Onufrie Pârgariu“, ochii îi căzură pe chipul ei; întorsese capul din nou înainte de a închide uşa cabinetului şi el simţi privirile ei înrourate

mângâindu-i obrazul şi avu chiar senzaţia, fizică aproape, că se preling catifelat, parfumat, întârziind intenţionat pe linia buzelor şi trebui să se şteargă cu vârful degetelor ca să se asigure că nu era decât o părere. Când clinchetul sec al închiderii uşii în urma ei îl lăsă singur, în biroul spaţios ca un salon de recepţie, nu numai parfumul ei continua să stăruie insinuant, ci şi prelingerea uleioasă a privirilor ei, mângâietoare trist şi stăruitoare în acelaşi timp.

. . . . . .

— Aş vrea să vă spun că nu-mi place stilul Bogasierului, începu expozeul său Onufrie Pârgariu, care nu primise nici un răspuns de câteva, chiar multe, luni bune, la prima tentativă de evocare îngrijorată a nedumeririlor – cum le şi spusese ironic, pentru a le catifela – nici din partea lui Coriolan Pomposu, nici din aceea, ca ultimă instanţă, a lui Elefterie Teoforu, care şi el, în afara buzei de jos, lăsată ostentativ deasupra bărbiei rotunde, învineţită toată brusc, semn poate al unei indispoziţii ce i-ar fi putut fi create de pitorescul de tarabă, mizerabil, al dialogului purtat de şeful Comerţului Exterior cu şefii lui ierarhici şi apoi cu Maidaneza, relatat cu lux de amănunte, nu-i dăduse prin nimic să înţeleagă că ar fi luat act de incredibila, pentru tânărul demnitar, deconcertanta acţiune de exploatare a libertăţii lor decizionale pe cont propriu şi în cont propriu a miniştrilor şi, până la urmă, de stupefianta doctrină care părea să guverneze în acest scop Departamentul Economiei Naţionale.

Acum se afla iar chemat, altfel repetat, cu lucrări câteodată nesemnificative şi la acesta, şi la Coriolan Pomposu, care asculta agasat noua litanie cu aer de denunţ a lui Onufrie Pârgariu, a cărui prezenţă în scaunul ministerial al Comerţului Exterior, acuzând o independenţă cel puţin bizară în ochii lor şi chiar periculoasă prin posibilele ei urmări incontrolabile, se datora nefericitului amestec al lui Elefterie Teoforu în

politica lor de cadre şi, firește, în promovarea tinerei generaţii, mai tinerei generaţii şi mai ales a unora dintre cei proveniţi din rândul foştilor ofiţeri acoperiţi ai serviciilor de contraspionaj.

— E adevărat că ne înţelegem foarte bine cu băieţii ăştia care au lucrat afară, îi spusese la un moment dat Coriolan Pomposu lui Elefterie Teoforu, au intrat cei mai mulţi iute de tot în rândul lumii civile, sunt oameni de ispravă, sunt aproape majoritari în lumea afacerilor, au avut bani, au păstrat relaţii, legături bune, foarte bune, puternice, sunt cooperanţi, însă nu ştiu de ce, mie cel puţin, îmi lasă impresia că deşi fac afaceri cu noi şi chiar pe faţă în interesul nostru, tot timpul ne fac şi inventarul afacerilor personale, ca şi când cineva ar continua să le ceară un raport în ceea ce ne priveşte, pentru un anume mai târziu, nu-mi dau seama, dar nu-mi dau, sau poate numai mie, sentimentul siguranţei, al încrederii, am bănuiala, suspiciunea că în sinea lor nu sunt convinşi definitiv că lumea nu se mai întoarce la socialism şi ei încă se află în activitate acoperită şi gata oricând să raporteze cuiva anume, nu ştiu cui, unui superior al lor care le cere să strângă date compromiţătoare sau numai denunţătoare, sau vând aceste date, pe bani grei, alt tip de comerţ, unei terţe părţi... S-ar putea să vă fac să zâmbiţi, să vi se pară că vă vorbeşte un fricos, un obsedat de prezenţa continuă, supraveghetoare continuu şi continuu activă a Securităţii; nici în serviciile noastre nu mai am încrederea pe care o speram imediat după Revoluţie, mai ţineţi minte că într-o zi, la începutul mandatului, mi-aţi arătat chiar dumneavoastră o notă a serviciilor cuprinzând relatarea aceea nefericită a întâlnirii mele cu asistenta lui Dandu, în propriul meu cabinet, după ce cu o zi înainte fusese la Onufrie Pârgariu, dacă nu o trimisese chiar el, fiindcă şi el, ştiţi foarte bine, de unde vine, Dumneavoastră ni l-aţi recomandat şi, de ce să nu recunoaştem, ni l-aţi impus. Am înţeles că şi azi ei

fac un joc dublu, ca şi când n-am fi toţi sub steagul dumneavoastră, guvernul dumneavoastră...

— Nu de la Pârgariu a venit fata, cum îi ziceţi voi, Maidaneza. A venit direct de la mine, trimisă de Dandu Patricianul, care are fler şi ştie să-şi aleagă colaboratorii, dacă nu cumva şi el are un jupân..., relativiză zâmbind Elefterie Teoforu răspunsul la provocarea nemenajantă a primului său colaborator. Dar, chiar aşa, de ce i se spune fetei Maidaneza?, se interesă schimbând brusc subiectul discuţiei Elefterie Teoforu.

— Adevărul este că nu ştiu, nici eu nu ştiu, m-a amuzat şi atât, deocamdată... Dar, dacă vreţi neapărat, mă ocup... în orice caz, fata e cel puţin interesantă şi are aplomb; am aflat, încercând s-o descos, că ar avea şi un masterat în Finanţe sau Managementul Financiar, n-am prea înţeles mare lucru... Mă ocup..., se oferi Coriolan Pomposu să vină în întâmpinarea curiozităţii, şi aceasta, poate, jucată a lui Teoforu care în timp ce îl tatona, cum credea el, altfel cu aparenţa unei discuţii fără vreo importanţă anume, domestică, de cucoane bătrâne la coafor, privea plictisit pe geamul imens al cabinetului rezervat pentru anume ocazii în celebra Casă a Poporului şi care fusese pregătit pentru consoarta fostului dictator, biroul de lucru al acestuia fiind ocolit cu grijă şi rămas intact de la predarea lui gospodăriei partidului unic, imediat după receptarea lui oficială şi acceptarea lui definitivă de către viitorul locatar, cu numai zece zile, se spunea, înainte de executarea acestuia în curtea interioară a regimentului instalat încă de la înfiinţare la periferia dinspre munţi a unei foste capitale domneşti, intrată, ca un făcut, în istorie şi prin alte nenumărate execuţii tragice, având şi acestea, toate, la temelie, trădarea în lupta pentru putere.

— Altfel e drăguţă..., continuă Elefterie Teoforu după un timp în care urmărise şerpuirea agitată a coloanelor de maşini în jurul piaţetei cu exuberante fântâni arteziene ţâşnind

răcoritor spre înalturi la jumătatea bulevardului numit încă de lume „Victoria Socialismului“.

— Mai bine-zis e desenată bine, îl completă Coriolan Pomposu, foarte bine, şi mai intră în discuţie şi candoarea care îi susţine surâsul, şi lucirea la comandă a ochilor care parcă îşi schimbă culoarea mereu, de la cenuşiul verde întunecat, spre negru, mi se pare mie, până la castaniu palid şi, dintr-odată, atunci când râde, lucitori, strălucitori, din luciul cărora se trage, cred, şi prelingerea privirilor, uleioasă, ca şi când ar comanda şi dirija alunecarea acestor priviri şi stăruinţa lor, grea, care te face să simţi cum alunecă pe obrazul tău... Nu a apelat la acest joc?, îşi îngădui Coriolan Pomposu să pătrundă în spaţiul unei amicalităţi neobişnuite şefului său, altfel cunoscut pentru abilitatea cu care îşi apărase şi mascase, toată viaţa, un apetit bine temperat, dar nu înfrânt, pentru reprezentantele tinerelor generaţii, cultivate elegant şi îndatoritor, aşa cum se spunea, în culise, şi despre prietena ocrotitoare a Maidanezei, viforoasa prim-solistă a Operei, dar asta se petrecuse demult, amintirea sentimentelor trezite de aceasta rămânând constantă, dar şi, iarăşi se bârfea, gata oricând să reizbucnească şi chiar viforos, măcar din partea ei.

— Văd că nici dumneata n-ai putut trece cu vederea audienţa asistentei lui Dandu Patricianul, observă iar ironic Elefterie Teoforu. Ar trebui însă, cred, să vezi ce legătură este între porecla asta, fiindcă e o poreclă, şi prezenţa Maidanezei în apropierea lui Dandu, care îi deleagă atât de lejer urmărirea unor interese mai greu de împărtăşit unei fetişcane apărute lângă el din senin... Nu crezi că fata ştie acum aproape tot atâtea date şi cifre ale colaborării noastre cu Dandu câte ştim şi noi şi pe care le abordează la fel de familiar?

Elefterie Teoforu încheiase ce avusese de spus şi îşi întorsese din nou privirile spre cele două panglici argintii ale nesfârşitului bulevard „Victoria Socialismului“, care

parcă luase foc sub soarele verii toride ce pârjolea nemilos Bucureştii.

Înalta audienţă se terminase exact când Coriolan Pomposu îşi propusese să se apere cu eleganţa ostentativ polemică la care apela din secunda ivirii oricărui reproş, chiar dacă întemeiat, considerat de el, cu o suspiciune bolnăvicioasă, cel puţin o tentativă de lovitură sub centură.

— Eminenţă!, ar fi vrut el atunci să înceapă cât mai protocolar cu putinţă, informaţiile pe care le deţin, în afara explicaţiei privind apelativul „Maidaneza“, pleacă, dacă îmi permiteţi, cele dintâi, în orice caz, de la cunoştinţa noastră comună, şi ajuns aici ar fi vrut să facă o pauză semnificativă, pentru ca apoi să continue grăbit, trimiţând la numele primadonei de la Operă, aflată destul de la vedere în ultimii ani în cercul apropiaţilor acestuia. Dar nu mai apucă, fiind obligat pe neaşteptate să răspundă mâinii întinse de înaltul personaj care, până la urmă, îi gira pe ei toţi la un loc, ba, până şi o bună parte a opoziţiei, acţionând nu o dată ca opoziţia Maiestăţii Sale în Anglia.

. . . . . .

— Nu-mi place, continuă Onufrie Pârgariu litania sa agasantă de la început pentru Coriolan Pomposu, nici amestecul fetişcanei ăsteia cu un aplomb absolut neobişnuit şi care treieră cabinetele toate, de dimineaţa până seara, povestind vrute şi nevrute cu aerul că toată lumea ştie secretul audienţei ei, şi asta e o tactică abilă care nu se învaţă după ureche, din mers, există o strategie a înşirării şi lăsării suspendate a urmelor sub aparenţa unei afaceri, acţiuni, întreprinderi absolut transparente, dar atât de transparente, încât astfel sunt agăţate toate cabinetele pe unde trece şi sunt lăsate vizibil urmele necesare...

Coriolan Pomposu păru că se trezeşte brusc şi începe să participe la audienţă, abia de la mijlocul discursului atât de

curgător şi de antrenant, agăţător şi el, rostit pe nerăsuflate de Onufrie Pârgariu, care îl şi pironise cu ochii lui negri, mari, din pupilele cărora izbucneau nemilos, cu o violenţă de ace de insectar, privirile capabile să fixeze şi să blocheze atenţia interlocutorului.

— Nu ştiu, continuă Onufrie Pârgariu, ce şi cine i-a aprobat şi lui Dandu Patricianul, şi lui Eftimie Belciug, şi unuia Agapie Verzeanu, alt antreprenor, despre care mi s-a spus că nu se mai poate cumpăra o piatră de cruce de cimitir în toată România fără ştirea lui, nu mai vorbesc de marmură, de mai ştiu eu ce fel de derivat al acesteia din orice carieră din ţară, veche, nouă, uitată, părăsită, închisă, astupată, de la mama dracului, din Munţii Măcinului până la Sighetul Marmaţiei, fără ştirea lui, şi aprobările îi privesc pe toţi trei în acelaşi timp, şi privesc acelaşi import de bitum, şase sau şapte vapoare venite toate odată şi aflate toate în aşteptare să intre la descărcare, exact când toate gazetele, de toate orientările, anunţă deschiderea celei mai mari fabrici de bitum din Balcani aici, la noi, la marginea Capitalei, în mijlocul Bărăganului, cu jumătate de preţ la mia de tone, însă nimeni nu vrea să deschidă gura să zică ceva, şi nu sunt decât treizeci de mii de oameni care din asta ar trăi mult şi bine, cât a început să se construiască la noi în materie de şosele şi drumuri judeţene, şi autostrăzi, mă rog, vreau să spun, dacă ne gândim la proiectele cu care ameninţăm electoratul acum, în apropierea alegerilor, fiindcă văd că şi ele au început să ne ameninţe pe noi.

— Riscurile pieţei libere, zise Coriolan Pomposu care abia acum înţelese că litania lui Onufrie Pârgariu la el urmărea să ajungă; intrarea în competiţie şi a lui Dandu, şi a lui Eftimie Belciug, şi, acum, în urmă, a lui Agapie Verzeanu ţinea tot de strategia lui, executată de cei doi adjuncţi la care tânărul ministru renunţase să mai facă apel, nemaivorbind de faptul

că monopolul instituit de Verzeanu tot lui i se datora, acestuia încredinţându-i-se printr-o ordonanţă de urgenţă care dictase pur şi simplu câştigătorul licitaţiei-fulger, menită, chipurile, să salveze în mâinile capitalului autohton o mare avere a ţării, sustrăgând-o mezatului internaţional şi, fireşte, patriotic, înstrăinării. Aceasta, ca expresie a unei noi doctrine savant celofanată de Coriolan Pomposu şi pusă la vedere într-un studiu voluminos, „cât Biblia de la Alba Iulia“, editat luxos şi prezentat ca „Program de partid“ menit să cultive şi să protejeze capitalul autohton. Astfel se justificase apelul nou la lozinca „Nu ne vindem ţara!“ cu care defilaseră prostimea şi ultimele rămăşiţe ale clasei muncitoare imediat după Revoluţia care şi ea îşi găsea din ce în ce mai puţine argumente credibile de supravieţuire în conştiinţa opiniei publice, în sfârşit convinsă, după aproape două decenii, că sintagma „Lovitura de stat din decembrie“ acoperea mai corect evenimentele „Deranjului din decembrie“ – cum îi spunea Didi Sfiosu cu umorul său brutal pitoresc, de haimana a bulevardelor şi staroste de bişniţari, deloc cenzurat, şi mai ales în împrejurările cele mai simandicoase revoluţionar şi chiar de faţă cu „Părinţii Revoluţiei“.

— Nu putem nici noi, angajaţi cum suntem în bătălia pentru Putere, şi acum pentru păstrarea Puterii, capitolul cel mai important al procesului politic democratic, nu putem nici noi să facem abstracţie de rigorile economiei de piaţă, care se manifestă la fel de exigent şi de activ şi în viaţa politică, începu Coriolan Pomposu bine cunoscutul său curs de ştiinţă politică ţinut cu orice ocazie şi la fel de savant plicticos ca şi cursurile interminabile cu care îşi gratula Elefterie Teoforu auditoriul, oricât de stufos şi de eteroclit ar fi fost acesta şi oricât de firav, doi sau trei „interlocutori doritori sinceri sau numai din complezenţă să afle doar ce mai face el, cu ce se

mai ocupă în particular“ sau ce mai crede despre unul sau altul dintre necazurile vieţii de toată ziua.

Nu putem face abstracţie de jocul politic, şi în jocul politic, de subtextul său economic, exact ca în teatrul lui Stanislavski, fiindcă şi noi jucăm într-o piesă, suntem actori, nu ne pot fi străine nici arta actoriei, de la discurs la strategia pragmatică, nici legile regiei, nici jocul luminilor sau al umbrelor, nici avantajele culiselor, nici împărţirea acţiunii în scene şi acte, nici rolul răsturnător de situaţii al unor dialoguri derutante, nici manipularea spectatorului care nici el nu trebuie să ştie şi nici nu vrea să ştie totul de la început, altfel nu mai are sens să cumpere bilet şi să se aşeze în stal sau în lojă, cum îi permit finanţele, nu poate să ne fie străină nici lovitura de teatru, care e de atâtea ori hotărâtoare în succesul unui spectacol şi cu atât mai mult pe scena politică. În fond, cu cât suntem mai inspiraţi în loviturile de teatru, cu atât reuşim să cucerim, fără să plictisim şi să obosim publicul spectacolului nostru, care este electoratul. Romanii sunt cei care ne-au învăţat că arenele arhipline presupun neapărat circ şi că uneori circul te poate face să uiţi şi de foame, dar echilibrul îl face raportul dintre pâine şi circ. Pâinea nu exclude circul, îl reclamă, după cum circul, repet, bine făcut, poate, cel puţin o vreme, să ţină şi de foame. Fireşte, nu mult! Nu ştiu dacă m-ai înţeles?!, întrebă retoric Coriolan Pomposu care simţise că interlocutorul său nu reuşea, totuşi, să descifreze, în discurs, legătura foarte alambicată cu cazul adus de el în discuţie.

Crezi, reîncepu Coriolan Pomposu, că adversarii noştri nu apelează la jocul concurenţei acerbe ca să câştige bani pentru partid şi, implicit, pentru ei, cei direct implicaţi în acest joc al concurenţei, motor, dacă vrei, al economiei de piaţă?! În fond, şi noi, cei de stânga, am dorit întoarcerea la formulele capitalismului, şi politice, şi economice, şi, dacă vrei, şi morale. Înseamnă că am simţit nevoia lor; deocamdată, noi am încetat

să mai credem în umanizarea socialismului şi ne-am întors la democraţia capitalistă, şi ne-am trezit, acum, că vrem să încercăm să-l umanizăm şi pe acesta; nu putem să acceptăm şi, până la urmă, să susţinem capitalismul ignorându-i pe capitalişti şi ignorând legile lor, trebuie să ne convingem că, până la un moment dat, vom fi, suntem obligaţi, să urlăm şi noi şi ca lupii, şi cu lupii! Am oferit şanse în spaţiul concurenţial al economiei de piaţă la doi, trei, la patru capitalişti, puteam şi la cinci dacă ni se ivea prilejul pentru a câştiga mai mult de pe urma acestei concurenţe. Sigur că şi aici putem interveni, dacă iar ni se iveşte ocazia să sprijinim, cel puţin prin ordinea acordării dirijate a câştigării bătăliei concurenţiale, una sau alta dintre părţi, şi noi trebuie să jucăm ca ei, dacă ei ar fi la putere, şi să câştigăm la fel ca şi ei, formula e aceeaşi pentru toţi, fie de stânga, fie de dreapta; deocamdată, la noi e greu, cum bine se ştie, să faci vizibile diferenţele doctrinare... Nu înseamnă, nu-i aşa, că dacă cineva e de stânga să refuze să meargă cu cea mai nouă marcă de maşină de lux, optând pentru una modestă, ieftină cu orice preţ şi jerpelită. Noi, stimate prietene, nu putem să ne propunem, deocamdată, să facem altceva decât să lărgim, să sporim partea din populaţie care să fie capabilă, şi prin mintea şi prin forţele ei, să fie mai înstărită şi să îngustăm segmentul sărăciei. Atât! Obosise, chinuindu-se să încheie cursul cât mai convingător, chiar dacă prin apelul la un final ce ar fi putut fi considerat cinic. Se hotărâse însă, brusc, să încheie, văzând absenţa ostilă cu care Onufrie Pârgariu îl asculta, uneori strivind făţiş în colţul gurii un început de surâs condescendent. În cazul nostru, personal, dacă te interesează, l-aş avantaja acum pe cel de-al cincilea candidat, care va veni la dumneata abia mâine...

Onufrie Pârgariu rămase însă la fel de absent şi la aflarea acestei noutăţi la care într-adevăr nu se aştepta, dar nici nu se putu opri să nu facă vizibil, prin tăcerea, liniştea şi absenţa sa,

la fel de ostile, sentimentul că nu fusese convins şi că nu va fi convins niciodată de discursul lui Coriolan Pomposu.

— Nu credeţi, zise el, după o vreme în care Coriolan Pomposu avusese răbdarea, bine calculată, să-i aştepte răspunsul fără să mascheze ironia superioară, dispreţuitoare, din ochii mijiţi ca şi când l-ar fi privit de undeva nu de sus, dar de foarte departe şi abia îl zărea, nu credeţi că începem să ne complicăm demersul mai mult decât e necesar şi începem să nu ne mai deosebim de adversari, de opoziţie?

— Dar dumneata nu realizezi că am coborât, totuşi, de pe baricadă când, sigur, era mult mai simplu, lozincile nu cereau mai mult decât două cuvinte atât de uşor de rostit: „Jos!“ şi „Sus!“ Acum am intrat în normalitate, ne diversificăm limbajul, îl îmbogăţim, îl adaptăm realităţilor noi; începe arta conducerii: diplomaţia conducerii în capitalism este ea însăşi mult mai complicată, învăţăm şi de la adversari, am intrat într-un joc mult mai complicat, trebuie să învăţăm să fim mult mai abili decât opoziţia ca să ne menţinem la putere, trebuie să ne obişnuim şi cu ideea că şi din rândul nostru trebuie să se ridice oameni bogaţi, care să fie bogaţi nu numai pentru ei, ci şi pentru a finanţa direct acţiunile noastre de stânga, sigur că şi aceştia vor fi parte a segmentului îmbogăţiţilor care dau măsura universului capitalist, dar bătălia politică a stângii nu se poate duce în absenţa mijloacelor, a oricăror mijloace; până la urmă, noi va trebui să ne batem şi pentru o clasă de mijloc numeroasă, mereu mai numeroasă, nu-i aşa, o treaptă în procesul de ridicare a nivelului civilizaţiei de masă!... Am fost la Paris, în primii ani ai formării mele politice de stânga, continuă însufleţit Coriolan Pomposu, împreună cu un coleg de la Asociaţia de Drept Internaţional, unde lucram atunci, însoţind o delegaţie a conducerii Partidului nostru comunist la o întâlnire cu înalţi reprezentanţi ai Partidului Comunist Francez care ne-au invitat la masă la „Maxim“, nu altundeva,

la restaurantul aristocraţiei financiare, capitaliste, unde l-am şi cunoscut pe unul dintre finanţatorii Partidului Comunist Francez, un tânăr capitalist de stânga, comunist şi el, cu domenii uriaşe în Africa franceză, cu ferme, cu fabrici, cu avion şi elicopter la scară, cu care ne-a şi plimbat această gazdă mai mult decât bogată. Înţelegi, dragul meu, complexitatea procesului care apare în faţa noastră, a militanţilor stângii când ajungem la putere?... Dar dumneata vii în scaunul de ministru chiar din acea lume spre care ne îndreptăm noi acum, nu cred că este greu pentru dumneata să înţelegi acest proces, sigur mai complicat când eşti la putere, mai complex, dar care nu schimbă scopul pentru care stânga este la putere.

Onufrie Pârgariu descoperi fulgerător în privirile iluminate ale lui Coriolan Pomposu satisfacţia conştiinţei discursului savant, convingător şi subjugant, şi fără drept de apel...

— Înţeleg, zise tânărul ministru, cu aerul că nu mai are nevoie de alte explicaţii sau justificări, drept consecinţă a receptării supuse a discursului, înţeleg că urmează al cincilea participant la această licitaţie nedeclarată, pe care doriţi să-l favorizăm?!...

— Nu e obligatoriu!, replică iritat Coriolan Pomposu, obligatoriu este să provocăm ridicarea cotei comisionului şi, firește, a câştigului general. Este unul dintre cazurile în care poate şi trebuie să câştige toată lumea... Observase rezistenţa aproape duşmănoasă, în accepţia lui, a ministrului care îi apăru dintr-odată şi brutal, şi insolent, şi vulgar. Nu mai crezu necesar să adauge nimic, nu mai avea nici un rost... era inutil orice alt efort...

Discuţia se încheiase abrupt, rece, protocolul despărţirii îi oferise lui Onufrie Pârgariu prilejul unui salut distant şi ţinuse să sublinieze aceasta prin ridicarea grăbită de pe scaun şi înclinarea militărească a capului fără să mai fie nevoie de strângerea de rămas-bun a mâinilor.

Nu ajunsese la uşă când Coriolan Pomposu ridicase receptorul telefonului scurt, astfel încât mai auzi şi glasul acestuia cerând legătura la numărul 1 al ierarhiei lor.

În anticameră, Maidaneza, în picioare, pregătită, parcă, să-i smulgă din mână clanţa uşii cabinetului ca să intre.

. . . . . .

— Era ca o vipie, în prima secundă nici n-am văzut-o sau m-au izbit privirile ei atât de tare, ochii, care se făcuseră din cenuşiu verde închis vineţii, fulgerau, era în ei o sticlire rea, duşmănoasă, lumina lor rece nu te lăsa să-i vezi chipul, obrazul, fruntea, părul, nimic, ca şi când ar fi plutit singuri...

— Ah!, exclamase ea, mă iertaţi!, şi încercase să-i facă loc să iasă, fiindcă ajunsese exact în mijlocul uşii; poftiţi!, şi se retrăsese spre stânga prinzând ca din zbor clanţa, dar renunţând instantaneu la ea, parcă ar fi curentat-o atingerea metalului imitând strălucirea aurului alb... poftiţi!...

— Şi abia atunci fixitatea privirilor s-a stins, îşi amintea cu lux de amănunte Onufrie Pârgariu, şi am izbutit să-i văd obrazul şi fruntea înaltă care te surprinde când o întâlneşti şi o priveşti de aproape, nici nu ştii ce să crezi, e paloarea omului bolnav, foarte bolnav, sau abia ieşit dintr-o lungă convalescenţă, sau pielea ei este atât de albă încât învinge bronzul verii mai repede decât restul feţei rămas încă mângâiat de soarele verii. Şi contrastul cu vişina stinsă a buzelor arcuite subţire, care instantaneu se încarcă de viaţă când replica ei se aprinde pătimaş sau când aşteaptă încordată, tensionată să intre pătimaş în discuţie, sau emoţia o biruieşte şi se vede bine efortul stăpânirii de sine... E, categoric, un personaj!... Încă n-am reuşit să aflu de unde a apărut... Sigur e că Bogasierul, iritat, plictisit, dezamăgit, descumpănit, disperat chiar, turbat să descopere şi să fie obligat să recunoască, învins, că s-a înşelat şi a fost înşelat, el care nu s-a putut vedea altfel decât în ipostaza de învingător fără drept de apel, şi

poate că s-a şi îndrăgostit, deşi nu-l văd capabil, s-a năpustit din nou, acum furios şi orb, spre braţele larg deschise ale Primadonei care atât aştepta, să-i dea o lovitură sub centură, mortală, Marii Artiste care o eclipsase complet începând cu premiera „Lacului lebedelor“, când se zice că Grasa, cum îi mai spun în culise inamicii, s-a simţit scoasă brutal din toate cărţile. Eu nu fac acum decât să reproduc bârfa din lumea lor, artistică, din zoomul culiselor, aşa cum a ajuns la mine, din gura Liderului când m-a chemat el, la două sau trei zile după ce am întâlnit-o pe Maidaneză la uşa lui şi eu eram încă năucit de discuţia cu el... Atunci a început chiar cu ea. Zice: „Dragă, a intrat ca un fulger, m-am şi temut că a dat peste tine, cred că nici nu scăpasei tu clanţa din mână, noroc că uşa se închide singură acum, altfel ar fi rămas sigur deschisă şi, până să apuc eu să o invit să ia loc pe scaun, ea s-a şi oprit în mijlocul biroului ca să mă salute reverenţios, ca o balerină, fandând, cu capul plecat, şi când s-a ridicat, faţa ei toată era numai o lumină, se oprise chiar în dreptul ferestrelor mari care dau deasupra parcului şi soarele părea că se înălţase din Dâmboviţa, din albia ei de piatră, şi rămăsese şi el agăţat exact în dreptul geamurilor larg deschise, şi scălda încăperea cât este de mare şi o scălda şi pe ea, şi obrazul ei, şi părul gălbui cenuşiu care îi luase foc, şi fruntea... Domnule, atunci mi-am dat seama ce frunte înaltă are şi albă, ai văzut, zice – observase şi el – , ce alb, parcă ar fi de var, un alb bolnav, albul convalescenţei, ca şi când ar fi stat la soare cu fruntea mereu acoperită, un alb ciudat care primeşte special lumina, la început crezi că e o culoare neverosimilă, m-a frapat şi cred că aşa, din cauza asta, ai şi impresia că ochii ei scânteiază şi nu le poţi stabili culoarea, prin contrast cu albul frunţii. Ştii, mai zice el, nici acum nu pot să-ţi spun ce culoare au aceşti ochi care mă obsedează fiindcă stăruie necontenit în ei o lumină părelnică, între obrăznicia catifelată şi surâzătoare şi

o tristeţe de copil orfan care se ştie fără apărare şi pândit din toate părţile de un halou duşmănos... şi până la urmă m-a subjugat această tristeţe, însă nici nu m-a oprit să văd femeia, să o intuiesc, să o miros, să simt frământarea ei interioară, care are ceva de must gata să dea în fiert, şi atunci când se simte adulmecată, fiindcă mă repet, ştie, încep să-i vibreze nările. N-ai surprins-o într-un astfel de moment?“, mă întreabă el şi pentru prima dată am văzut că e capabil să se înfierbânte şi să vibreze şi dincolo de abstracţiunea doctrinară, când îi place să se şi asculte. În sfârşit, Maidaneza l-a făcut să se gândească la ea şi să-l oblige să-şi relativizeze decizia, ceea ce mă surprinde; îl vedeam mai absent la chemările excentrice, incapabil să-şi piardă timpul cu adierile toamnei, mi se spusese că nici la vânătoare nu participă la vraja naturii, obsesia lui sunt ţintirea exactă şi numărul victimelor, nu l-a văzut nimeni, se zice, admirând un trofeu pentru trofeu, în afara punctajului, abia atunci când i se spune că punctajul ramurilor unui cerb e cel mai mare sau din seria celor mai mari se însenineză şi abia se stăpâneşte să nu ceară să i se repete cifra...

— Să nu-mi spui că s-a răzgândit în privinţa noului licitator, zise Didi Sfiosu care în ultimele săptămâni îşi făcuse un obicei din vizitele mereu mai dese la Onufrie Pârgariu, în biroul său de la Departamentul Comerţului Exterior, unde acesta îşi făcea veacul, uitând să mai plece acasă, uitând de tot în afară de cursurile Facultăţii de Finanţe şi acolo ajungând de fiecare dată în ultimul moment.

Didi Sfiosu, care la Palat, în Deal, nu prea mai avea ce face, majoritatea organizaţiilor revoluţionare pierzându-şi încrederea în el, considerându-l aservit slugarnic lui Elefterie Teoforu, îi şi propusese tânărului ministru să fie de acord ca, din când în când, să bea o cafea împreună, la o oră convenabilă pentru amândoi, şi ora se statornicise pe la cinci după-amiaza.

Să fie *five o'clock*-ul nostru!, adăugase el, să ne mai englezim şi noi. Însă de câteva zile vizitele se repetau una după alta şi Didi Sfiosu părea că se pregăteşte să-i facă o surpriză, mai exact o dezvăluire surpriză, dialogul provocat de el prevestea o spovedanie şi, chiar şi acum, din senin, fără nici o legătură cu ce vorbiseră până atunci întrerupându-l, i se adresase lui Onufrie Pârgariu cu aerul că se apropie confesiunea: „Dragă, să ştii că am de gând să-ţi spun ceva, înţelegi? Ca să vezi că nu te-am întrebat întâmplător dacă nu s-a răzgândit".

— Da, zise Onufrie Pârgariu, te ascult, şi puse pe masă ceaşca de cafea, pregătit să-l asculte cu toată atenţia.

— Să avem puţină răbdare, se apără însă repede Didi Sfiosu, ca şi când Onufrie Pârgariu era cel care îi ceruse să-i spună mai curând acel ceva. Nu mult, nu foarte mult, poate chiar mâine, adăugă el, subliniind amânarea cu degetul mare al mâinii drepte ridicat până în dreptul frunţii brăzdate de zeci de linii ciudate, subţiri ca firul de păr, o reţea întreagă, parcă ar fi fost scrijelită cu vârful unui cuţit tâlhăresc. Deocamdată mai avem timp, adică de fapt mai am eu nevoie să meditez, cum se zice, să mă gândesc, însă trebuie să-ţi spun, e obligatoriu... Şi nici n-am cui altcuiva; m-am trezit cam singur, cam cum eram pe baricadă, adică eu şi doi-trei nenorociţi care, culmea, au şi dispărut. Cărasem cu ei lăzile goale de sticle de vin şi de apă minerală din spatele barului din restaurant, unde ne şi aflam, însă la masă nu fusesem cu ei, apăruseră de la alte mese, de fapt ne ştiam din vedere, fiindcă şi ei cam tot acolo dejugau de la serviciile lor pe care le aveau; unul vindea casete de televizor, altul blugi, sau curele de blugi, sau veste de blugi, sau portofele cu steluţă albă de Mont Blanc. Mărunţi, amendă el negustoria lor, însă au dispărut toţi cum a început să se tragă şi gloanţele au început să ne vâjâie pe la urechi, şi ca să fiu cinstit nici n-au mai apărut după aceea, n-au mai apărut decât la pomană, când s-a

pus problema să se împartă colacii mici, mizilicurile, cum s-ar zice, cum a fost cazul şi cu Jupânul de la *Şarpele Roşu* care s-a dus singur la primărie să ceară coşmelia pe care o ştii. Cât îi ţinea mintea pe fiecare!...

— A fost şi el pe baricadă? Jupânul?, întrebă Onufrie Pârgariu care crezuse că începe spovedania...

— Stai liniştit că nu e ce crezi, fiindcă altceva vreau să-ţi spun, însă de aici pleacă totul, ridică Didi Sfiosu iar degetul său mare şi noduros, şi neobişnuit de lung, ca toate degetele lui care, în alte condiţii, se gândea Onufrie Pârgariu, ar fi putut fi degetele unui pianist, însă acum, deşi lungi, aceste degete erau groase şi butucănoase, şi noduroase ca nişte capete de frânghii vechi. Nu!, zise Didi Sfiosu, n-a fost la ridicarea baricadei, el a venit mai târziu; e cinstit altfel, şi recunoaşte că a venit de la o tăiere de porc în Mahalaua Beilicului şi a ajuns la noi exact când scoborâsem şi fugeam toţi de la baricadă şi m-am şi ciocnit de el în dreptul fântânii de la Arhitectură.

— Nu vă cunoşteaţi?

— Din vedere, dar era destul!; el n-a fost bişniţar, era mai boieros, mai dedat la apucăturile de bogasier, cum a şi ajuns, nu se târa pe străzi ca noi, bişniţarii, şi nici nu se aşeza la masă dacă nu avea portofelul cu el, cu creiţari, bun-înţeles; nu făcea servicii, numai tocmeli; vreai, să zicem, o cutie cu brânză telemea şi spuneai zona, muntele, stâna, el lua comanda şi la soroc te anunţa: „Coane, s-a făcut, te costă atât, unde trimitem marfa?“. Nu juca alba-neagra, nu babaroase, nu şeptic, nu nimic, stătea cu o halbă în faţă şi studia muşteriii; calculat, preventiv, cu nişte ochi între pregătirea să te servească şi grija să nu fie înşelat..., să te preţăluiască el mai întâi... Însă acum nu ăsta e subiectul, reveni el abrupt şi brutal la începutul discuţiei din acea după-amiază care urmase

întâlnirii lui Onufrie Pârgariu cu Maidaneza la uşa lui Coriolan Pomposu.

Onufrie Pârgariu nu-l mai întrebă nimic. I se părea cam încurcată povestea şi fără cap, credea el, astfel încât, ca să nu greşească, îşi propusese să asculte el smerit istoria lui Didi Sfiosu, care părea să aibă nevoie de acest ocol, să poată lega între ele nişte fire încurcate bine de tot.

— De acolo vine fata, zise acesta ţintindu-l pe Onufrie Pârgariu cu ochii săi albaştri care acum îşi pierduseră spălăcirea şi deveniseră sticloşi, metalici, ocrotind cu această sticlire şi tăietura rea, vicleană a zâmbetului înfiripat pe buzele sale crăpate, pustii de sângele ce ar fi trebuit să le dea viaţă, şi zâmbetul era sec.

— De unde?, întrebă Onufrie Pârgariu.

— De la *Şarpele Roşu!*

Surprins de răspunsul care i se păru că face istoria direct abracadabrantă, Onufrie Pârgariu rămase mut, în timp ce Didi Sfiosu continua, şi mai insistent, să-l fixeze cu ochii săi albaştri, acum micşoraţi, irizaţi, răi, ironic pedepsitori; în colţurile lor se strânseseră mănunchi, ca nervurile unui evantai, riduri subţiri, tăiate la fel de mărunt ca acelea care îi brăzdau fruntea. Dar şi buzele i se subţiaseră, trase brutal şi lăsând dinţii să se vadă îngălbeniţi de tutun şi zimţaţi, pregătiţi de un scrâşnet.

— Nu pricepi nimic, nu?!, întrebă el ca şi când ar fi hotărât să nu mai aştepte întrebările care se citeau în ochii ministrului; pe faţa acestuia stăruia nu numai mirarea, dar şi o anume îngrijorare; de altfel, întotdeauna când venea vorba de *Şarpele Roşu* el se trezea stânjenit de un sentiment al nesiguranţei, izvorât din revederea instantanee a lumii care bântuise locanta şi care lui îi spunea că multe din întâmplările dospite acolo, nefericite, porniseră din adâncurile unei uri oarbe, la rândul lor răzbunătoare orb, aşa cum se întâmplaseră lucrurile şi cu

el, marginalizat brutal faţă de toată noua ierarhie socială căreia îi fusese vândută o biografie a lui, simplificată vulgar şi nedrept, concluzia fiind că aparţinuse unor servicii ale Securităţii blamabile şi grav condamnabile şi chiar aici, la *Şarpele Roşu,* trebuise să întâmpine şi primul semnal al ostracizării la care fusese supus mai bine de trei ani, începând cu rechemarea urgentă de la post, din capitala lumii financiare americane. Nu-l mai cunoscuse nimeni la prezentarea, la Ministerul de Externe, a doua zi după aterizarea avionului şi nu numai dintre şefii noi ai serviciului său de ofiţer de contrainformaţii acoperit, dar nici dintre cei vechi rămaşi în sistem, unii mieluşei blânzi, aparent binevoitori, dar neputincioşi, apucaţi dintr-odată de o amnezie pustiitoare, nu mai ţineau minte nici când făcuseră împreună şcoala de la Cernica, alţii băţoşi, necontenit încruntaţi şi bănuitori, devotaţi Revoluţiei cu fiecare clipă a respiraţiei lor şi lăsând mereu să se înţeleagă că au venit la Revoluţie ca la ei acasă, la casa pregătită de ei sau şi de ei, în timp ce el, Onufrie Pârgariu, nu avea altă ieşire decât fie o retragere rapidă, fie o dispariţie fulgerătoare, în cel mai fericit caz, dacă era posibil, un refugiu la o mânăstire, undeva în munţi...

— Dragă, eu cred că ar fi bine să te retragi undeva, pe la noi, pe la poalele Parângului, chiar la o mânăstire, dacă acasă nu mai ai pe nimeni şi să stai, cum să zic eu, un... să mai stai să vezi cum evoluează lucrurile, dacă zici că la minister nu te mai cunoaşte nimeni, atunci, aici cine să te mai cunoască – îi spusese direct un tânăr şef al Revoluţiei, abia ales senator în noul parlament democratic al ţării, cu care se cunoştea nu bine, ci foarte bine, erau din acelaşi sat de la poalele Parângului, din Gorj, crescuseră împreună, vecini de casă, despărţiţi de un gard de nuiele printre care se şi strecurau, de la unul la altul, făcuseră şcoala primară împreună, amândoi premianţi, plecaseră împreună la Târgu Jiu pe jos, desculţi, cu

ghetele spânzurate de şireturi pe umăr, se încălţaseră fiecare chiar pe trotuarul dinaintea şcolii înalte pe care şi-o aleseseră ca să dea examen de admitere, Pârgariu Onufrie, la gimnaziul de cântăreţi bisericeşti subvenţionat de Mitropolia Olteniei, unde premianţii nu plăteau taxe, colegul lui, la Seminarul ocrotit de aceeaşi mitropolie, însă aici se plăteau taxe şi amândoi intraseră la cursurile care începeau imediat după admitere, pentru ca tot amândoi, după trei ani făcuţi la zi, să se răzgândească, şi momiţi, cum se justificau părinţii lor, de către un ofiţer de Securitate tot din satul lor de baştină, fost olar sărac care se ducea vara şi toamna, şi primăvara, mai rar iarna, cu carul la vale, la Dunăre, ca să vândă oalele şi străchinile plin pe plin, şi să aducă acasă porumb şi grâu, şi orz, şi ovăz. Părăsiseră şcolile bisericeşti şi fuseseră înscrişi amândoi la o şcoală militară a Securităţii, de doi ani numai, şi avansaţi locotenenţi, după care se treziseră iar civili, înscrişi, el, Onufrie Pârgariu, la Academia de Ştiinţe Economice, iar colegul lui, nu ştia nici el de ce sigur, la Facultatea de Filozofie, şi drumurile lor se despărţiseră pentru totdeauna, se vedeau foarte rar, treceau ani de zile şi ei nu se întâlneau decât întâmplător. Onufrie Pârgariu intrase în diplomaţie, la început în Europa, repede apoi în Anglia, un an întreg, şi după o pauză tot de un an în minister, la Direcţia de Cadre, în Japonia, unsprezece luni numai, pentru ca alţi cinci ani şi jumătate la rând să rămână, fără concediu, în America, la New York, de unde în 1989, în august, venise în ţară pentru numai câteva zile în care izbutise să ajungă, o seară şi o noapte acasă, în Gorj, ocazie cu care apucase să-şi aducă şi soţia, să-i arate locul baştinei, cum singur zicea, rudele şi vecinii, fiindcă părinţii îi muriseră demult şi nici fraţi şi surori nu mai avea, pieriseră şi aceştia demult şi înainte de vreme; se trăgea, cum tot el zicea, dintr-un neam plăpând, măcinat de timpuriu de o boală ciudată care aparţinătorilor de o fântână de care nu se

puteau despărți, de zeci și poate de sute de ani ca de un blestem, le împietreau încă din fragedă tinerețe și plămânii, și rinichii, și ficatul, nu toate odată, numai pe rând și numai unele și ei se sfârșeau pierind câte puțin și văzând cu ochii, și fără dureri anume, doar neputința de a mai răsufla și mânca, și deschide și gura; le rămâneau ochii să vadă și ei cum se împuținau și cum se scurgeau de vii în pământ atunci când se duceau, cât mai puteau să umble, la capul gropii lor de care se îngrijiseră singuri, și plătind să le fie săpată și zidită nițel cu piatră de râu și acoperită tot nițel, până la nevoie, și pe câte unii îi uita Dumnezeu la căpătâiul acelei gropi, rezemați de o aripă a crucii de lemn pe care puseseră, de asemenea, să le fie scris numele și, deocamdată, anul nașterii, lăsând locul gol pentru ce urma să se înscrie pe ea mai târziu, anul morții, și pe unii veneau rudele de îi luau și îi aduceau acasă, fiindcă ei nu mai puteau veni singuri și aceștia, de obicei, se stingeau repede.

Onufrie Pârgariu se căsătorise târziu, în răgazul dintre slujba în Japonia și cea din America, acele câteva luni cât trebuise să se pregătească pentru noul post și să susțină examenele pentru un doctorat pe care nu mai apuca să-l termine și când, de fapt, ajunsese să creadă că pe el boala neamului său l-ar fi ocolit și putea nădăjdui la un viitor și la bucuria unei familii deși, în adâncul cel mai adânc al sufletului său, uneori noaptea sau, din senin, deasupra pământului, în avion, la cincisprezece mii de metri altitudine, îl furnica amintirea posibilei boli, boala fântânii, cum îi spuneau țăranii din Gorj, de sub Munții Parângului. Atunci, în seara când ajunsese în Gorj, îl întâlnise și pe fostul lui coleg la școlile bisericești și apoi la Securitate; acum acesta era secretarul Comitetului de partid al întregii prese și al editurilor Capitalei, un ideolog cunoscut și pentru intransigența lui activistă, inflexibil, decis, tăietor în carne vie, căruia județul îi pusese

la dispoziţie, pentru puţinele zile de concediu în familia lui ţărănească, prea numeroasă în ultimii ani pentru ca el să-i mai poată cunoaşte pe toţi, o maşină şi aceasta, când venea dimineaţa de la judeţ, descărca tot ce se putea descărca dintr-un portbagaj de Dacie plin cu de-ale mâncării şi băuturii şi ce se mai cuvenea pentru odihna fiului acelui judeţ, ajuns ce ajunsese el la Bucureşti, fireşte o mândrie a locurilor. Pe Onufrie Pârgariu nu-l cunoştea nimeni, nu mai ajunsese de ani acasă la el, pierdut undeva în lume, rămânea un necunoscut chiar şi pentru neamurile lui cele mai apropiate. Însă cum stătea gard în gard cu tovarăşul venit de la Bucureşti, aflaseră, seara, unul de altul şi exact ca atunci când erau copii şi se duceau împreună, în Vinerea Patimilor, la biserică, la Prohod, şi cântau în strană, „Primăvară dulce, fiul tău prea dulce, frumuseţea unde ţi-a apus?“, se întâlniseră tot la gardul de nuiele şi trecuseră prin el, unul la început şi celălalt la despărţire şi stătuseră numai amândoi pe prispa casei lui Onufrie Pârgariu, căreia acesta avea, a doua zi dimineaţa, să-i bată ferestrele şi uşa în cuie ca unui sicriu, fiindcă nu mai avea pe nimeni care să se angajeze să i-o privegheze şi cum el locuia, deocamdată, pe cealaltă parte a Pământului, în America, de unde nu ştia când anume avea să se întoarcă, era mai bine să o ferece astfel.

— Nu ştii, povestea el mai târziu, ce înseamnă să-ţi baţi în cuie uşa casei părinteşti ca şi când şi tu te-ai fi pregătit să părăseşti această lume, sau măcar lumea copilăriei, pentru totdeauna.

Nu se mai întâlniseră de atunci, de la acea revedere care purtase în sufletul ei sufletul copilăriei şi adolescenţei lor şi chiar băuseră, ciocnind, un pahar de whisky oferit de soţia lui Onufrie Pârgariu, consoarta prietenului său fiind prea obosită de drumul cu maşina, de la gară, ca să mai poată face cunoştinţă cu colegul bărbatului ei. „O să mai fie ocazii!“,

zisese ea de peste gardul de nuiele, respingând invitaţia ce i se făcuse de a petrece împreună câteva minute. Nu se mai întâlniseră de atunci niciodată până în primăvara anului 1992, când Onufrie Pârgariu venise acasă şi ceruse insistent să vorbească, măcar la telefon, cu fostul lui coleg de şcoală bisericească, cabinetul acestuia comunicându-i invariabil, trei luni la rând aproape, că Excelenţa Sa domnul senator nu este, e în întrevedere, în discuţii, în plen, în comisie, în audienţă, în convorbiri urgente, în *tête-à-tête,* nu poate fi deranjat, acum chiar că nu poate fi deranjat, tocmai acum a sosit, să-l lăsăm câteva minute să respire, reveniţi, nu aveţi noroc, abia a ieşit, nu se ştie când se mai întoarce azi, dacă şi-a luat şi pardesiul, sau a ieşit repede, chiar în haină, revine, reveniţi şi dumneavoastră, iar n-aveţi noroc... Până într-o seară, când un tovarăş de diplomaţie acoperită, ca şi el, îi spusese lui Onufrie Pârgariu că: „Dacă vii după nouă şi jumătate, hai zece, îl găseşti la *Şarpele Roşu!"*.

— Nu-ţi face probleme, e birt, birt de căruţaşi în toată puterea cuvântului, plin cu toată crema Revoluţiei, cu guvernanţii, cu lepădăturile de pe bulevardul cinematografelor, toţi foştii bişniţari de la Inter şi de la Union, şi din Piaţa Sălii Palatului, care vindeau casete video şi audio, şi blugi, şi bretele, şi portofele cu floricica albă a Mont Blancului, şi ţigări americane şi ce dracu' mai vindeau, cu cântăreţi de toate felurile şi taraf de lăutari, şi artişti instrumentişti, şi gurişti, şi jurnalişti, boema într-un cuvânt, toată burtă-verzimea Bucureştilor în devălmăşie, procurorul general, generalii, coloneii, judecătorii, actorii în frunte cu Iordache şi cu Dinică, şi cu „legendarul", ultimul mohican al vechii lumi a Naţionalului, acesta gata să dea în nas, dar mereu cu altă fetiţă după el, care îl mângâia mereu pe frunte şi îi tot lustruia un neg de pe umărul drept al obrazului şi el o tot trecea pe scaunul celălalt, în partea cu obrazul stâng curat, fără negi, şi

ea îi rotunjea atunci urechea şi el o mângâia şi el pe mâna cu care ea îi lustruia urechea. Într-o noapte..., zice fostul amic şi camarad de diplomaţie acoperită, rămas în Ministerul de Externe, chiar la cabinetul ministrului, şi acesta fost camarad, undeva la Geneva, într-o noapte, pentru că zaiafetul ţine până se crapă de ziuă dacă te ţin curelele, cu şpriţ de cârciumă, cu fleici, cu maldăre de mici, de măduvioare, cu fudulii ca pe timpuri, cu murături trezite, cu dracu', cu lacu, cu taraf de hoţi de drumul mare şi puşcăriaşi de stuf şi de Sulina, un nemernic de la o gazetă, care după câte ştiu a fost agent al nostru pentru studenţii străini, mai ameţit, mai pus de cineva, s-a oprit la masa „legendarului" şi l-a întors de bărbie spre el: „Maistre!, zice, te iubesc, te admir, eşti mare, deşi te-ai jucat toată viaţa numai pe matale, alintându-te pe nas şi niţel sâsâit, «Puicusorule, Puicusorule», parcă te aud, nu mai ştiu de unde e asta, din «Scrisoarea pierdută»?, din Agamiţă Dandanache, nu!? – zice, dar cu haz şi cu farmec, şi cu parfum –, însă nu pot, domnule şi iubite maistre, să înţeleg cum ai putut matale să spui, când te-ai suit matale la o tribună şi ai spus «Iubite Conducător, vocea dumneavoastră de aur!!»... Aşa e? Aşa e! Şi Ceauşescu, săracul, era gâjâit! Aşa e? Aşa e!" Şi îl ţinea cu mâna de bărbie şi i-o ridicase în sus să se uite în ochii lui. Şi acesta, maistrul, ca varul. Şi fetiţa de lângă el cu lacrămile şiroind pe obraz, şi „legendarul" cu mâna dreaptă, cu degetele lui scheletice, schiloade, numai piele străvezie pe oasele subţiate şi cocârjate, ca la nouăzeci de ani...

— Zi optzeci!, încercase să-l corecteze Onufrie Pârgariu; n-a împlinit nouăzeci!...

— Dar nici mult nu mai are, optzeci şi nouă, hai, deşte de mucenic, fost mare păcătos lumesc, şi cu deştele astea sfrijite îi ştergea lacrămile şi i le sugea din buricul lor. „Maistre, mai zice nemernicul, o ştii pe aia a lui Eftimiu? Domnilor, m-am săturat de lichele! Vreau o canalie! Maistre, pe matale te viza.

Ştia că ai să apari. Altfel, te iubim, te aplaudăm, te admirăm. Şi de aia te şi iertăm, «Puicusorule, Puicusorule». La mulţi ani!“ În sfârşit, mai zice fostul camarad acoperit din diplomaţie: „Aici îl găseşti şi pe colegul dumitale, rar dacă lipseşte şi comandă la lăutari, la rând cu Iordache, *M-a făcut mama oltean* şi cântă şi el, mai spre dimineaţă; are şi glas al dracului, cântă olteneşte, niţel din cap şi uşor pe nas, popeşte, se duce cu versul sus de tot, zici că ajunge la cer...

— Păi, el chiar popă ar fi vrut să se facă la început, la Seminar s-a înscris el când m-am înscris şi eu la cântăreţi, fiindcă eram mai sărac şi acolo nu trebuia să plătesc taxe!

— Popă?, s-a mirat fostul camarad. Domnule!, şi ce ateu a fost mai înainte băiatul ăsta, prăpăd făcea, de Paşti mai ales, şi umbla prin Bucureşti la Înviere toată noaptea, să vadă cine se duce, dintre activiştii noştri din presă şi edituri, prăpăd... Ei, să-l vezi acum cum cântă lumeşte şi niţel pe nas, popeşte, acum înţeleg de unde i se trage. Vino la *Şarpele Roşu,* vezi şi tu cum merge politica şi cam cine o face şi vorbeşti şi cu el!

Dar Onufrie Pârgariu îşi pierduse pe vremea aceea umorul şi cele câteva seri la rând petrecute la *Şarpele Roşu,* până să-l întâlnească pe fostul său consătean şi coleg de şcoală de popi, ca să afle că ar fi mai bine, deocamdată, să se retragă la o mânăstire, nu se putuse bucura prea mult de farmecul celebrei locante.

— Şi zici că fata noastră vine de la *Şarpele Roşu?,* întrebă el, acum chiar siderat de ce auzea, dar dintr-odată şi binedispus...

— Păi, de unde crezi că i se trage numele de Maidaneza? De la *Şarpele Roşu!* Camarade şi tovarăşul mieu, se lăsă în scările poveştii Didi Sfiosu, inspirat de curioziatea uimită a tânărului ministru, camarade, la biata noastră Revoluţie, acum contestată de mai toţi, încât a rămas pe baricadă, singur, ca un mucenic, numai patronul nostru din Deal, Elefterie

Teoforu, căruia i se pregăteşte, şi lui, el nici nu bănuieşte, săracul, răstignirea, la Revoluţie, cum mai ziceam, au mai ciripit şi nişte fetiţe, luate de avânt, fugite de acasă, dornice să ia mai iute viaţa în braţe şi să se tăvălească cu ea, să scape mai repede de fetie, cum vream noi să scăpăm de comunism, fiindcă ardea carnea pe ele şi li se înroşea pielea şi nu mai încăpeau în ea şi trebuiau să o crape, neapărat, pe undeva, pe unde era mai subţire, vorba aia, şi ne-am trezit, dragă domnule ministru, cu coridoarele de la guvern şi cu secretariatele, şi cu birourile, şi cu saltelele puse pe jos ca să avem loc toţi, noaptea, să furăm o geană de somn, unii peste alţii, ca la război, sau ca în refugiu, ne-am trezit cu o grămadă de fetiţe mai mari sau mai mici, mai iuţi sau mai adormite, care se năpusteau peste noi, somnoroşi cum eram toţi, şi noi, şi ele, ca să-şi facă datoria şi, cum zicea un tovarăş, să-şi aducă aportul... Înţelegi?

Onufrie Pârgariu, deşi sufocat de hârtii şi de dosare, şi de telefoane, pe acestea din urmă interzise categoric prin secretariat, se hotărâse să se lase cucerit de vizibila lăcomie cu care începuse povestea Didi Sfiosu şi nu se mai dezlipea din ochii acestuia care se aprinseseră şi străluceau intens la aducerile-aminte şi se vedea că era el însuşi, mai întâi, fascinat de ele.

Atunci a apărut şi Maidaneza, acolo am întâlnit-o prima dată: la guvern, se împiedica printre picioarele noastre, prizărită, famelică, ochii cât cepele, de foame, buzele roşii, tăciune aprins, parcă atunci muşcaseră din ele toţi haidamacii de pe coridoare, însă adevărul este că, atunci cel puţin, n-a pus-o nimeni jos, m-am şi interesat, fiindcă nu credeam că are mai mult de paisprezece, cincisprezece ani, şi nici n-avea şi vream să ştiu ce hram poartă şi am şi dat ucaz să nu pună dracu' cineva mâna pe ea, că îl împuşc. Când m-am trezit cu ea în birou, cu un comunicat atunci venit prin fax, nu mai ştiu

de unde, în orice caz din Deal; eu nu ajunsesem încă acolo, nu mă chemaseră, altfel, de fapt, nici nu m-au chemat ei, m-am dus singur peste ei; le-am şi spus-o de la obraz şi de la început: *Fratello,* zic, păi ce faceţi, *fratello,* fără Revoluţie?! Aţi tras oblonul? S-au şi separat lucrurile? Puterea aici şi Revoluţia pe stradă, de capul ei? Nu cred că e bine, *fratello,* fiindcă noi am mai intrat o dată în Palat, venind de pe stradă! Se cunoaşte şi nu e bine! Păi, zic, nici n-am încheiat bine o Revoluţie şi trebuie să începem alta? Înţelegi?, întrebă Didi Sfiosu ambalat de poveste şi din ce în ce mai încântat de ceea ce spunea.

— Păi, aşa aţi început?, se interesă ironic Onufrie Pârgariu, amintindu-şi că în acele zile el era încă la post, la New York.

— Nu chiar aşa, dar pe aproape!, râse Didi Sfiosu. Ei, dar să mă întorc de unde plecasem. Şi intră amărâta aia izinită rău, dar altfel cu dracul în ea, se prelingea cu privirile pe obrazul meu şi pe fruntea mea, şi pe bărbia mea, încât m-am trezit că-mi ling buzele care se uscaseră de nesomn şi de arsura nesomnului şi mă ardeau. Era ca o nuia, însă când păşea i se rotunjeau genunchii prin rochiţa de stambă, şi călcatul era prelins, şi când a întins mâna cu faxul venit din Deal, şi hârtia faxului parcă s-ar fi prelins şi ea, de pe degetele ei, pe degetele mele şi ea cu ochii pe genele mele; domnule ministru, dacă mă crezi, îi simţeam privirile pe gene, parcă ar fi suflat peste ele şi trebuia să clipesc des.

„Ce zici?“, am întrebat-o eu, fiindcă am avut impresia că dându-mi faxul a şi zis ceva, mi-a spus ceva...

„Nu!, zice ea, n-am zis nimic!...“, însă şi cuvintele se prelingeau de pe buzele ei, cum ţi-am spus, de tăciune aprins. Şi umerii obrajilor îi luaseră foc şi fruntea aia albă care atunci, prima dată, m-a frisonat şi pe mine. Când a intrat, ochii mi-au rămas de fapt pe fruntea ei, parcă ar fi ieşit atunci din convalescenţă, alb străvezie, şocantă faţă de tăciunele buzelor

şi de genele lungi ca o streaşină şi ochii castană, încă necoaptă, dar şi culoarea ochilor i se schimbase odată cu înroşirea buzelor şi a obrajilor şi acum şi a frunţii... Mă gândeam, recunosc, cum o fi fugit, domnule, fata asta de acasă? Şi de ce? Ce os de curvă o fi crescut în trupul ei, aşa dintr-odată, de a pus-o pe jar şi a pus-o pe fugă să o ia înaintea rânduielii fireşti?

Luată aşa, întreagă, era un copil, copil de tot, nu terminase de crescut, ca să zici că au început să-i ardă călcâiele şi a trebuit s-o rupă la fugă, fiindcă s-a mai văzut: am avut o prietenă a mea, femeie deşteptă, greco-catolică, de familie aristocratică din Ardeal, şi asta a avut o maimuţă care s-a născut, a dracului, făcând cu ochiul la bărbaţi de pe la paisprezece ani, nici nu ştiu dacă îi împlinise, o aschimodie care murea mereu de râs, gâlgâia când râdea, râdeau şi musafirii, ca proştii, de râsul ei, râdea până se îneca din orice şi făcea cu ochiul la toţi bărbaţii, pe rând, şi ăştia, săracii, oameni mari, se ruşinau, fiindcă avea pe dracul în ochi şi-l da pe faţă fără ruşine şi se mângâia cu amândouă palmele pe şolduri şi pe urmă le împreuna la mijloc, în dreptul păsăricii, le făcea pumn şi împingea în ea şi murea şi mai tare de râs; ţi-am spus, gâlgâia, şi cum zic, nu împlinise paisprezece ani când a sărit pe fereastră, noaptea la trei, de la etajul înalt al vilei în care stăteau pe Dorobanţi, şi cu hainele mototol în braţe a fugit desculţă şi au găsit-o cu poliţia, pe plajă, la mare, cu un grup de puşti şi alte maimuţe ca ea, însă astea ceva mai mari, ea era singura care n-avea buletin. Pe urmă au curs nenorocirile fuior, îţi dai seama. Domnule, şi nu pot să-i uit gâlgâitul de râs. Nici asta nu părea, atunci, pe culoarele guvernului, ţi-am spus, să aibă mai mult de paisprezece ani, hai, cu bătaie mare, cincisprezece, însă asta nu răzbea cu râsul, era serioasă şi tristă, gravă vreau să spun; când îi scăpa pe buzele umede un surâs, parcă ar fi păcătuit: i se împurpurau şi

obrajii, se ruşina, cu surâsul acela repede întunecat ştergea şi surâsul binevoitor de pe buzele tale; îi ieşea nemâncarea prin obrajii străvezii: te uitai la ea şi-i vedeai oasele maxilarului de jos mişcându-se sub pielea albăstrie, era limpede că nu-i prea ardea de râs. Avea nişte ghetuţe înalte, de piele neagră, zdrelită, însă lustruită tot timpul, şi le strângea peste gleznă, peste ciorapii de mătase uşor mai închişi decât culoarea pielii, cu şireturi trecute prin capse, un fel de cizmuliţe care scoteau provocator în ochi linia picioarelor, aşa rahitice cum păreau ele la început, dar de fetiţă gata să dea în pârg. Mă şi gândeam: în devălmăşia care domnea atunci pe culoarele guvernului şi prin secretariate, şi birouri, şi salonaşe de discuţii, şi tot felul de cămăruţe ascunse vederii, şi mai ales noaptea, când se întindeau pe jos saltele care nici nu ştiu de unde ajunseseră la guvern şi cum ajunseseră acolo, să nu dea dracului careva cu ea, cu picioarele în sus, fiindcă n-avea cine o apăra şi dacă îi mai plăcea şi ei şi se învăţa, curvă ieşea până se liniştea Revoluţia.

— Maidaneza!?, întrebă Onufrie Pârgariu. Nu se poate!

— Ba se poate!, zise Didi Sfiosu care se îmbăta singur cu plăcerea poveştii şi continuă, acum brusc înveselit de ceea ce se pregătea să spună denunţător ironic, ca şi când de mult aştepta prilejul acesta care parcă l-ar fi răcorit şi l-ar fi descătuşat ca un fel de spovedanie şi izbăvitoare, şi răzbunătoare. Multe corvete au roit atunci în jurul nostru şi ne-au servit devotat când ardea mai usturător pielea pe noi de atâta încordare şi panică, şi frică, şi nebunie devastatoare şi atunci, aşa sleiţi cum eram, încât dacă ne ridicam prea iute de pe scaun, simţeam că ne învârteşte ameţeala şi plecau şi pereţii odată cu ochii noştri, care pesemne că şi ei se roteau în capul nostru, atunci, domnule, nu-ţi vine să crezi, nu poţi să crezi, ne apuca o poftă nebună de..., de..., de viaţă şi dam cu câte una de pământ şi ea, de ce să te mint, atâta aştepta şi nu mai

ţineam seama de nimic, încuiam uşa biroului, a încăperii, unde ne apuca delirul şi dacă atunci vreun nemernic ar fi îndreptat ţeava pistolului spre fruntea mea, eu vorbesc despre mine acum, aş fi strigat: „Trage! Trage! Trage! Nu mă nenoroci!“ şi mă scufundam în trupul nefericitei pe care nici nu ştiam cum o cheamă pe numele ei întreg... „Fato!, ziceam, nu mai am ce-ţi face, nu te mai pot apăra nici de mine, dracu’ te-a pus să-mi ieşi înainte?!“... şi ale dracului mureau de râs. Mă scufundam în trupul ei şi în râsul ei până se îneca şi ea, ca într-o fântână.

Însă asta, nefericita, rahitica, nemâncata, până a dispărut, la fel cum a şi apărut pe culoarele guvernului, fără să bage cineva de seamă momentul, clipa, nici la venire, nici la plecare, n-a căzut pe sub nimeni, deşi nemernici ar fi fost, gata de sacrificiu, de tăiere, de pedepsire, fără milă, fiindcă, îmi dau seama acum că de fapt merita, nu fugise ea de acasă fără să-i ardă călcâiele, nu Revoluţia o ardea pe ea, cum nici pe mine nu m-a ars, şi dacă e să fim cinstiţi până la capăt, eu nu pentru Revoluţie plecasem de la Dragomireşti Vale, nuuu, *fratello!* Eu plecasem să văd dacă n-a sosit momentul să le dau una în bot pentru cât m-au ciufulit ei pe mine la şcoala de miliţieni de la Sibiu pe care m-au obligat, m-au forţat să o fac, pentru bătaia pe care mi-au dat-o la anchetă, pentru o nenorocită de pereche de blugi luată de pe o sârmă, din Primăverii, dintr-o curte de mahăr în prima mea permisie după termenarea şcolii, pentru care m-au şi degradat din sergent major în soldat, ce să-ţi spun, şi m-au băgat şi la pârnaie unde iar m-au bătut bine de tot, fiindcă aici a fost ura mea pe Ceauşeşti şi mai ales pe ea care s-a ţinut de capul meu şi m-a înfundat, şi mă gândeam că a venit timpul să le-o plătesc şi eu, fiindcă altfel începuse să-mi placă hăituiala de bişniţar, avea farmecul ei şi, de când făcusem blatul şi cu potera, şi cu gaborii, avea şi parfum, nu era numai rentabilă, mai aveam şi

serviciul la Dragomireşti, eram potrivit la venituri şi cheltuieli...

Lui Onufrie Pârgariu i se păru că Didi Sfiosu obosise şi se foi în scaun intenţionat, ca acesta să bănuiască faptul că şi el a obosit ascultând.

— Nu te grăbi, zise Didi Sfiosu, fiindcă partea interesantă acum vine. Fata e lucru mare. Are un semn al ei, o chemare, nu ştiu cum să-ţi spun...

Însă povestea nu mai putu continua, telefonul guvernamental începuse să sune cu o catifelare bine studiată, care le aminti la amândoi faptul că tot ce se vorbea în acel birou era ascultat cu mijloace la nivelul tehnicii mondiale, la acest capitol nimeni nu se zgârcise, serviciile se bucurau de o atenţie rară pentru ele, chiar şi faţă de epoca Securităţii, spuneau cei mai vechi în instituţia siguranţei naţionale, şi mai ales de când tratativele cu terţi în materie de comerţ exterior se exercitau pe mai multe paliere, aparent descentralizat, dar comisionul fusese tacit hotărât să rămână, şi în cazul procentelor, şi în acela al stabilirii şi al distribuirii lor, la nivelul cel mai înalt al conducerii în ordinea: Supervaizerul, cota de bază, minim jumătate, inclusiv cadourile, îndeosebi sau de preferinţă arme de vânătoare, cartuşe, costumaţie specifică, sigur pălării, cizme, bocanci, veste, mănuşi, cuţite, cartuşiere, truse cu spray-uri şi creme, şi apă de toaletă dezinfectantă, apoi obiecte de artă, vechi, evident, cărţi rare, în sfârşit, aici contau şi gustul, şi rafinamentul consilierilor afacerii şi de o parte, şi de alta; locurile doi şi trei la procente reveneau viceprim-ministrului în sfera căruia intra domeniul comerţului exterior, ministrului plin, diverşilor directori generali, unul sau doi, mai mult strecuraţi la masa tratativelor sau numai insinuaţi la firimituri. Singurul care nu intra la această savantă împărţire a peşcheşului era şeful departamentului, Onufrie Pârgariu, care nici nu participa la discuţiile intime,

protocolare, evitat cu abilitate şi înlocuit aproape oficializat de secretarul general al Guvernului, care asigura şi securitatea pertractării ultime, şi distribuţia comisionului, în primul rând a celui cuvenit Supervaizerului.

Intrase, totuşi, în folclorul de Curte, bineînţeles, cu unele greu de stopat şanse de scurgere pe canale mizere până la presă, un zumzet difuz din care se desprindea printre alte zvonuri, nu foarte multe, o poveste cu un cadou alcătuit dintr-un pachet cu unsprezece arme de vânătoare, carabine, drilinguri, lise, bockuri, cu repetiţie, ca nişte mitraliere mici, chiar şi o carabină care ar fi aparţinut dictatorului Ceauşescu, cumpărată anume din ţară de la un cunoscut revoluţionar care, la rândul lui, şi-o însuşise într-o vizită inspirată în casa aceluia din Primăverii, imediat după execuţia sumară din cazarma de la Târgovişte. Era o carabină sofisticată, primită cadou de la regina Angliei, se spunea, şi avea incrustate pe pat, într-o pafta minisculă ca un scut, de aur, iniţialele NC.

Onufrie Pârgariu lăsă telefonul să sune de câteva ori, ridicându-l apoi greu, ca şi când abia atunci l-ar fi auzit, şi spuse vlăguit, stins, ostenit:

— Onufrie Pârgariu, ascult!

În receptor se auzi glasul efeminat al Liderului, mătăsos, ipocrit preocupat de starea interlocutorului său.

— Dragă, sper să nu te deranjez, nu ştiu ce faci acum, dar îmi pare bine că te găsesc şi nu mai e nevoie să apelez la altcineva ca să te aud, mi-ar face plăcere să te pot vedea, mai ales că la mine e mai linişte acum. Crezi, adaugă el, că poţi trece pe la mine înainte de a pleca acasă?

— Vă rog, zise Onufrie Pârgariu, dacă e nevoie, în cincisprezece minute ajung! Şi se uită la ceas.

Se făcuse opt şi jumătate seara, trecuseră două ore de când Didi Sfiosu îl legănase în poveştile lui.

— Trebuie să mă duc la Guvern!, se scuză el faţă de Didi Sfiosu care se şi ridicase în picioare. Ştii toată povestea, până la zi?, întrebă tânărul ministru lăsând să se înţeleagă că regretă întreruperea ei şi de fapt acesta era adevărul.

— Până la zi, e greu să apară, *fratello!,* fiindcă domnişoara de azi nu e, dragul meu, fitecine, ai să vezi, şi mă interesează şi pe mine pentru cine joacă dânsa acum, scăpându-ne la toţi printre degete, ai să vezi! Nu spun mai mult, cu o ocazie nouă, tot ce aş mai putea să adaug, continuă el, îmbrăcând grăbit trenciul model Humphrey Bogart şi venind în întâmpinarea lui Onufrie, care şi el îşi strânsese mapa de pe birou şi alesese câteva documente pe care le credea posibil necesare în discuţia cu Liderul.

— Poftim!, îl invită el pe Didi Sfiosu să treacă înainte şi ieşiră amândoi, fără să dea explicaţii şefei de cabinet, pe culoarul interminabil de la etajul doi al ministerului unde se afla biroul lui Pârgariu, apoi coborâră scările majestuoase, de marmură albă ca laptele, ale intrării principale ce da în vasta piaţă din faţa Casei Poporului.

— Am urmărit-o întâmplător, o vreme, adică mulţumindu-mă numai cu întâlnirea ei neaşteptată, de fiecare dată unde cu gândul nu gândeai, apoi de la venirea mea aici, în Deal, intenţionat, cu mijloace specializate, ca să zic aşa, fiindcă mi-am dat seama că merită, că nu mai e o fetiţă, că, dracu' ştie, cum să-ţi spun, începuse să mă intereseze şi ea ţinuse să arate că nu m-a uitat, că n-a uitat ocrotirea mea de atunci, de la Guvern, şi că nu-i sunt indiferent, sau ea începuse să nu-mi mai fie mie indiferentă, şi eu credeam că, şi în ceea ce o priveşte, lucrurile pot sta la fel şi...

— Şi ai pus ochii pe ea?, îl pedepsi ironic Onufrie Pârgariu de care se şi apropiase Mercedesul ministerial, iar aghiotantul îi şi deschisese uşa.

Din spate se apropia şi maşina lui Didi Sfiosu, un BMW antracit, cu un bot lat, agresiv, ca al unui imens peşte marin.

— Să ştii, *fratello!,* încercă să surâdă Didi Sfiosu, dar nu ieşi la iveală decât rânjetul lui rău, cu buzele groase subţiate nervos, striate de zeci de tăieturi ca după o febră mare, trase peste dinţii laţi, zimţaţi, îngălbeniţi de tutun. Să ştii, dragul meu, că nu e o glumă; multă vreme, după ce am dat mâna cu ea într-o împrejurare oarecare şi ea şi-a lăsat palma în palma mea, parcă ar fi uitat-o, o clipă, firește, multă vreme i-am simţit degetele şi podul palmei mici în palma mea, am simţit cum se prelingeau acele degete lungi, firave, fragile, bolnăvicioase parcă, pe degetele mele şi mirosul parfumului ei, o mireasmă amară, pelinie, ajunsesem să-mi miros mereu palma şi după ce mă spălasem cu săpun şi aveam impresia că ea mirosea la fel, amărui...

— Aaa!, zise Onufrie Pârgariu sprijinindu-se de portiera maşinii, pregătit să urce, acum înţeleg, însă asta este o altă poveste, nu mai poţi fi obiectiv, *Fratello,* se schimbă conţinutul realist, lucid al poveştii... Salut!, mai zise el şi-i întinse mâna de rămas-bun. Mâine, să sperăm, *secundo tempo!...*

— Nu s-a schimbat absolut nimic, ai să vezi, abia acum începe balul pentru care se cere să fii dumneata pregătit şi mai ales să te pregătesc eu, se apără Didi Sfiosu şi îi strânse mâna. Salutări Supervaizerului!

. . . . . .

Pe biroul lui Coriolan Pomposu, inundat de strălucirea nostalgică a soarelui de la începutul acelui septembrie ce apropia trist Guvernul de debutul campaniei electorale şi îl grăbea să încheie cât mai avantajos ultimele contracte comerciale ale administraţiei cu un comision favorabil fie şi numai prin acel aconto angajant, lichidarea lui urmând să revină, poate, după alegeri, altor câştigători ai puterii, pe imensa tăblie de miere a mesei de lucru Biedermeier, abia

achiziţionată la o licitaţie a Casei Alice, nu se afla, la intrarea lui Onufrie Pârgariu, decât o umilă filă albă, înainte sigur împăturită în patru, acum netezită atent, cuprinzând câteva paragrafe scrise la o maşină cu litere mari, cum se utiliza în vechiul regim în documentele oficiale.

— Să-ţi citesc, începu Liderul abrupt, după ce tânărul ministru se aşează în scaunul-fotoliu, tot Biedermeier, păstrând pe genunchi, şcolăreşte, stângaci, mapa cu acte luată de la minister. Vreau să-ţi spun înainte, mai zise Coriolan Pomposu, că e vorba de o discuţie strict particulară pe care o fac nu numai cu ministrul de resort, ci şi, dacă îmi permiţi, cu un specialist, cu un cunoscător al procesului investigaţionar. Nu-mi place barbarismul, însă îmi foloseşte acum, ca să mă fac mai repede înţeles şi dialogul mai sincer. Repet, e o discuţie strict particulară, iar dumneata vei înţelege de ce. Aşadar...

Dar soarele, care abia atunci se pregătea să scapete, rămăsese agăţat de pervazul ferestrei ca un obraz de copil neastâmpărat, îmbujorat peste măsură, şi trimitea spre fila albă din mâinile Liderului incendiul privirilor sale dinaintea apusului, făcând imposibilă lectura.

— Scuză-mă!, zise Coriolan Pomposu, şi-şi împinse jilţul de piele de Cordoba maronie, pe rotile, spre celălalt capăt al mesei de lucru. Da!..., admise el că locul era acum favorabil intenţiei sale. Să vezi cu câtă grijă au redactat fişa băieţii, ca să nu se implice cu nimic, dar făcând, din nefericire pentru ei, misterul şi mai angajant în ceea ce îi priveşte:

„Numita Aelenei Oana“... Moldoveancă, înţelegi? Ei sunt Ailincăi, Aioanei, Agavriloaiei, Amariei, Acucului, Aciorii, a nu mai ştiu cui, adică a lui cutare, extracţie ţărănească... „fiica lui Costel şi Maria, născută la data de 23.03.1980, în oraşul Tecuci, are domiciliul în Bucureşti, str. Crinului, nr. 32, bl. A3, sc. J, ap. 96, sector 6. Până în anul 2001 a avut domiciliul

în satul Cumpăna veche, comuna Cumpăna veche, judeţul Vrancea. Din investigaţia...“, şi acum urmează o pauză care ar indica faptul că spaţiul gol ar fi trebuit să cuprindă numele instituţiei care a făcut investigaţia şi nu se doreşte sau nu se poate spune... „... efectuată la domiciliul părinţilor din oraşul Tecuci, strada Ştirbei Vodă, nr. 143, sc. 3, et. 5, ap. 22, a rezultat că sus-numita, după absolvirea liceului în oraşul Tecuci, a plecat în Bucureşti pentru a urma cursurile unei instituţii de învăţământ superior, pe care le-a abandonat de două ori“.

— Şi acum, ascultă atent!, zise Coriolan Pomposu, lăsând jos fila albă care se tot îndoia la jumătatea la care fusese împăturită prima dată şi privindu-l atent întrebător pe Onufrie Pârgariu, înfipt milităreşte în scaun, cu spatele drept, lipit de spătarul ca o liră, aşa cum învăţase că se cuvine stat pe scaunele şi berjerele, şi canapelele stil, la cursurile de protocol de la Ministerul de Externe: „În mediul de reşedinţă, familia acesteia refuză orice discuţie despre ea, singurul indiciu fiind existenţa unor rude în Bucureşti, ce anterior anului 1989 au lucrat în aparatul administrativ – ce au o situaţie materială bună şi o sprijină în continuarea studiilor superioare. Tatăl este decedat de cca. 12 ani, iar mama este casnică, având o stare materială modestă. Aelenei Oana are o soră căsătorită, de profesie asistentă medicală într-un sat din judeţul Buzău, şi un frate, Aelenei Nechifor, născut în anul 1967. Acesta este caracterizat ca un tip recalcitrant, violent, consumator frecvent de băuturi alcoolice. În prezent se cunoaşte despre el doar că a plecat în Bucureşti“. Atât!, concluzionă Coriolan Pomposu lăsând leneş fila de hârtie să cadă pe lacul de miere al mesei Biedermeier, dezamăgit, dar şi surprins că întreaga relatare se rezuma la aceste puţine date din care nu se putea afla mare lucru, dovadă că autorii informaţiei nu doreau nici ei să se afle mare lucru, însă redactarea seacă, săracă, modest

notarială nu putea să nu atragă atenţia tocmai prin insinuarea bine jucată a lipsei de interes faţă de cineva categoric lipsit de interes. Ce spui?, veni întrebarea Liderului după clipa de linişte instalată semnificativ în birou, la sfârşitul lecturii.

— Că băieţii n-au interes să spună mai mult şi joacă foarte bine lipsa informaţiei, adică personajul nu există pentru ei şi au făcut chiar un efort să strângă puţinele date atât de bine dispuse în Notă ca să sugereze fireasca lor lipsă de interes. E omul lor!, încheie sentenţios Onufrie Pârgariu. Dacă nu mai mult!?, adăugă el, acum relaxat...

— Mai mult ce?, se interesă grăbit Coriolan Pomposu, abia mascând şi surpriza, şi chiar o anume preocupare.

— Fata ar putea să joace şi dublu, vreau să spun şi pentru băieţii noştri, dar şi pentru băieţii pe lângă care a fost acreditată de către băieţii noştri?! În orice caz, e capabilă!...

5

Alt calibru…

Septembrie retezase brusc ambiţiile verii toride de a se lăţi slinoasă, dincolo de îngăduinţa filelor calendarului, peste Bucureştii ajunşi o mahala, ameţiţi de încăierarea pe ciolan, neruşinată, a coteriei politicianiste, la concurenţă cu vestita, în vechime, păruială a chivuţelor în Piaţa Unirii, fostă de flori, cu fustele în cap şi rostogolită fără perdea în văzul şi în obrazul, care nici el nu mai roşea, al bieţilor alegători în mintea cărora se cuibărea, din ce în ce mai temeinic, îndoiala cu privire la rostul pierderii unei dumineci, în miezul iernii, ca să se ducă la vot.

Nimeni nu mai credea, dintre cei de bună credinţă, poporul ascultător şi sleit de orice speranţă, că ar mai putea fi vorba de o alegere, şi între cine şi cine?, se punea, fără putinţa unui răspuns, întrebarea; leşia verii, care se târa de mai bine de trei luni încheiate pe toate bulevardele şi străzile, şi pieţele, şi piaţetele, şi scuarurile, şi ochiurile de verdeaţă veştedă care mai rămăseseră neluate în seamă de sapele excavatoarelor şi transformate în fundaţii ale unor viitori penibili zgârie-nori la porţile Orientului, năclăise până şi cea mai firavă ambiţie de a ridica ochii spre răsăritul sau apusul soarelui în câmpia unui

Bărăgan ars şi pustiit, ziua, de vipie şi scăldat, noaptea, de lumina străină a lunii, niciodată ca până acum, petrecând singură, fără umbra măcar a unei stele.

Un fior de singurătate cutreiera lumea întreagă a târgului şi nu ocolea nici nebunia celor mai deocheate şi scumpe baruri de noapte, la uşile de fier ale cărora se ciocneau intenţionat boturile ultimelor tipuri de mastodonţi de teren din care nu mai terminau să se scoboare odraslele de bani gata ale vremelnicei burghezii încropite scandalos peste noapte şi puse cu disperare, la capătul jafului general, să scuture obraznic portfeiurile, lăsând să fluture în alunecarea lor pe tejghelele de la Bamboo şi… şi… şi… şi… bancnotele verzi ale valutei Speranţă, chiar şi cinci mii de euro o sticlă de şampanie, băută în siflete înalte de cristal, ce mai rămânea, desigur, din ea, după ce era agitată furios şi făcută să zboare deasupra frunţilor înfierbântate şi să boteze, apoi, cu gheaţa licorii aurii, valurile de sâni fragezi sau abia ieşiţi de sub intervenţia rafinatei chirurgii recuperatoare estetic, revărsaţi peste decolteurile agresive ale rochiilor care abia îşi propuneau să ascundă mai mult decât o palmă din trupurile frumuseţilor devotate dezlănţuirii plăcerilor tineretului lumii bune. În rest, cum mai ziceam, leşia maidanului politic cu măscările lui noi, cu acea neistovită deşănţare a lăcomiei, cu spaima pierderii şansei, nu se ştia încă de ce socotită de mai toată clasa politică ultima, de a mai scutura sacul averii naţionale, ce mai rămăsese din el, şi de a se mai salva, cu noile alegeri ameninţătoare, de o frisonantă judecată, care şi ea s-ar fi apropiat la fel de rău prevestitoare pentru anume jochei ai bidiviilor Revoluţiei, bidivii ajunşi, cei mai mulţi, nişte costelive mârţoage gata să îngenuncheze şi să cadă, cu călăreţ cu tot, cu mult înainte de a se termina sleitoarea cursă disperată, de aproape două decenii. Însă „şchimbarea“, cum zisese, cu

intenţie, cineva dintre jocheii care se pregăteau să descalece, de voie şi cu bună ştiinţă, până să se anunţe apropierea potoului, „şchimbarea“ ameninţa fără drept de apel; nici de furat nu prea mai era cine ştie ce, nici cine să fure nu mai apărea nou hămesit în această situaţie, furaseră la fel aproape toţi, se ajunsese în situaţia când nu se mai putea evita des pomenita „şchimbare“, care ori îi mătura pe toţi în devălmăşie, ori se punea toată şandramaua pe butuci şi mai exploda mămăliga o dată, astfel încât transferul Puterii de la unii la alţii, care, de stânga ori dreapta, erau aceiaşi, se acceptase tacit şi viclean şi îi privea pe toţi la un loc, lăsându-le la toţi, în acelaşi timp, şi la fel de ascuns, un fir de nădejde izbăvitoare.

Atunci se ivise, clocită de învălmăşeala timpului, urzită neintenţionat de cineva anume, însă în timp, în războiul care ajunsese să ţească singur în neştire, şi astfel urzită şi coaptă în devălmăşie de către toată suflarea politicianistă, cum nu se poate mai potrivit cu mizeria deriziunii ce se înstăpânea la deşucheatele Porţi ale Orientului, atunci se ivise şi se strecurase, scăpând la lumină cu o viclenie de pezevenghi şi cuţitar şcolit la răscrucea maidanului neruşinării noastre de toate zilele, un trubadur nou al manelei politice, cu o rară poftă de diriguire bezmetică şi cu un rar har de a încăiera pe toată lumea cu toată lumea, amândouă în stare să încoroneze glorios performanţa democraţiei noastre originale.

Aşa se petrecuseră lucrurile, ca întotdeauna aproape, mai presus de voinţa bietului **om supt vremi,** încât spulberând spaima unei vipii pustiitoare, răcirea timpului, într-o singură noapte, dinaintea zilei de 8 septembrie, ziua Naşterii Maicii Domnului, avea să înstăpânească altă frică, nu mai puţin liniştitoare pentru inimă, frica de o toamnă scurtă, în întâmpinarea iernii lungite şi cu lunile septembrie şi octombrie, şi chiar noiembrie, obligând lumea să se gândească iar,

înfrigurat, la panarama alegerilor şi la ce s-ar mai putea aştepta, numai de rău, în paralel cu supărarea Celui de Sus şi pedepsirea noastră cu frig şi zăpadă, de la **întâlnirea** despre care se spunea şi se vorbea aprins, de dimineaţa şi până seara, că ar fi avut loc între Eminenţa Sa Elefterie Teoforu şi acel personaj greu de pus într-o căsuţă a unui tabel politic al lui Mendeleev, care foarte repede se făcuse cunoscut sub numele de Pafnutie Diocleţian Zoritu, zis Herghelegiu, zis Lăcrămioară şi, mai pe furiş şi şoptit, „Pişe ochi".

Şi, ca niciodată până atunci, secretul care la români nu putea ţine mai mult decât timpul scurs de la pecetluirea din ochi a punerii la cale, până la prima sorbitură de şpriţ a aldămaşului, afară de cuvântul întâlnire, în cazul acesta nimic altceva nu ajunsese să se scurgă dincolo de zidurile unei iubite reşedinţe de vară a fostului dictator, predestinat parcă aleasă acum, aflată în mijlocul ultimului trup de moşie din vestitul Codru al Vlăsiei, nu cine ştie ce departe de Bucureşti, dar destul de bine ocrotită de tinereţea viguroasă a unei dese păduri de stejari, spuzită de căprioare şi cerbi lopătari şi înconjurată de apa unui lac scânteind alb de steluţele nuferilor. Poveştile despre **întâlnire**, din lipsa oricărui fir de care s-ar fi putut agăţa comentariile jurnalistice, se chinuiau şi se rotunjeau dând ocol reşedinţei unde se spunea, şi de la o vreme cu o ciudată admiraţie abia mascată, că s-ar fi retras dictatorul ori de câte ori se pregătea să ia prin surprindere nu numai geografia Tratatului de la Varşovia, afirmându-şi nu o dată riscant independenţa de gândire şi acţiune, dar şi climatul întreg al relaţiilor internaţionale în care se ambiţiona să navigheze la fel de orgolios. Nu se mai apelase, niciodată până la această **întâlnire**, cum se consacrase numele neobişnuitei întrevederi în absenţa chiar şi a zvonurilor, la misterioasa reşedinţă ce nu apăruse, după decembrie '89, nici măcar fugar

în relatările actualităţilor tv; ce se ştia despre ea era foarte puţin şi din partea unor participanţi, doi, trei încă în viaţă astăzi, la unele discuţii cu dictatorul, ziariştii nu avuseseră niciodată acces aici, se cunoşteau doar două fotografii cu fostul ei locatar, destul de zgârcit cu timpul petrecut aici, iar acestea îl înfăţişau, surprins destul de departe, plimbându-se singur printre stejarii tineri, într-o lumină scăzută, de apus, mai bine se vedea, în dreapta imaginii, un licăr al lacului şi botul unei bărci părăsite, cu lopeţile rezemate de scândura băncii, şi astfel încrucişate, încât te lăsau să crezi că abia fuseseră folosite. O fotografie asemănătoare, fără să fure nimic din existenţa lacului, circulase singură şi într-o singură gazetă, avându-l în prim-plan pe Elefterie Teoforu însoţit de cineva care părea să fie Didi Sfiosu, iar acesta confirmase grăbit şi public, la *Şarpele Roşu*, adăugând că era vorba de clipa când îi relatase Eminenţei Sale despre nefericitul accident de vânătoare în jurul căruia începuse să se vorbească din nou, după comunicatul Ministerului Justiţiei, readus acum în atenţia agitatei pieţe politice şi de declanşarea cercetărilor Procuraturii nu întâmplător, se credea, chiar în zilele apariţiei ştirii despre **întâlnire**, ca şi când s-ar fi dorit ca aceasta să fie acoperită, sau poate subliniată, astfel, ameninţător, de zoomul spectaculoasei chemări la anchetă a unor proeminenţi demnitari ai zilei.

Aplecarea neaşteptată a Justiţiei asupra întâmplării nefericite, după destul de lunga tăcere ce urmase comunicatului repede aproape uitat, când se epuizaseră şi informaţiile sărace ale presei fără acces la vânătoarea din iarnă şi păienjenişul zvonurilor ajunse, pe surse, în paginile gazetelor, colora frisonant uvertura la bătălia alegerilor, înfierbântând spiritele, trimiţând destul de transparent la strategia Dealului, care se vedea şi el obligat să-şi ia măsuri de precauţie suplimentare şi

cât se putea de străine de preceptele creştine, categoric desuete şi direct păgubitoare, şi periculoase în spaţiul unei democraţii originale în care **pierderea Jilţului** se profila la fel de sângeroasă, ca în istorie, chiar şi în istoria cea mai recentă, când, odată cu aruncarea firmanului, se rostogolea şi capul domnitorului. Acum, bătălia se complicase şi prin decizia dictată, fără drept de apel, reprezentanţilor democraţiei noastre originale de conjunctura geografiei politice mondiale, astfel încât **Jilţul** trebuia, în virtutea legii „şchimbării", obligatoriu pierdut nu numai de actualul beneficiar, dar şi de candidatul său, chiar dacă, la Porţile Orientului, şi această „şchimbare" ar mai fi putut fi ameliorată, apelându-se la tradiţionalul Meternicu, varianta autohtonă a lui Machiavelli, prin păstrarea **Jilţului** în curtea vechii Puteri, pe pernele acestuia urmând să se aşeze omul de încredere al descălecătorului, acesta fiind asigurat, astfel, de cel puţin amânarea salvatoare a judecării patriarhatului său la comanda, oricând posibilă, a posterităţii imediate.

Strategia à la Meternicu devenise însă destul de nesigură odată cu „invadarea arenei politice", aceasta era formula folosită de breasla analiştilor de toate gradele şi de toate culorile, de către acel Pafnutie Diocleţian Zoritu, zis Herghelegiu, care încă nu-şi câştigase poreclele, elegantă – de Lăcrămioară, şi maidaneză – de „Pişe ochi", cum o făcuse, dintr-un sigur foc, în clipa angajării asurzitor gălăgioase, deconcertante, stupefiante, în bătălia politică, clipă jucată magistral cu mijloacele artei actoriceşti maneliste, în acord decisiv cu sensibilitatea şi aşteptarea întregii burtă-verzimi electorale, „pulimea" adică, cuvânt care şi el tot atunci îi cucerise, fulgerător, vesel şi devotat, pe toţi cei pe care îi cuprindea şi îi reprezenta.

Adăugirea Herghelegiu nu ţinea de numele lui, ci de îndeletnicirea lui din tinereţe şi de totdeauna, inginer zootehnist, şef de crescătorie de cai de rasă, de tracţiune mai întâi, nemţeşti, căruţaşi de greu, ei înşişi cântărind mai bine de o jumătate de tonă, toţi roşcaţi, cu coame şi cozi falnice, aurii, şi piepturi cât turela unui tanc, de care fusese îndrăgostit la începuturile carierei lui, dar pe care îi părăsise cu lacrămi în ochi, cum nu se mai văzuse până atunci, i se strâmbase şi faţa sub şiroaiele de lacrămi şi se spunea că aşa şi rămăsese de atunci obrazul lui stâng, niţel mai căzut faţă de cel drept şi mai sfrijit chiar, şi mai tras spre ureche, încât dacă l-ar fi pufnit râsul, cum i se întâmpla altfel destul de des, omul fiind din născare înclinat spre o privire mai veselă asupra vieţii, şi gura lui o lua tot spre stânga, cu buzele lăţite şi ele cu colţul din stânga mai jos. Şi avea şi un fel de râs hârâit, în rafale, ca şi când s-ar fi ridicat în trepte spre gura lui, venind din rărunchi. Însă repede îşi aducea aminte să se oprească şi mai ales dacă avea el nevoia asta, nevoia venind de la schimbarea cursului împrejurării în care se găsea; trecea, să zicem, pe dinaintea lui, pe drum, atunci când se îneca el de râs, un copil cu sfeşnicul pentru morţi în braţe, înaintea convoiului cu amărâtul de răposat, ei bine, ca la o comandă i se şi strâmba faţa de durere şi îl podidea măcar o lacrimă, începând cu coada ochiului stâng, dar i se puteau umple şi amândoi ochii de lacrămi, şi obrazul întreg, dacă era cazul, şi durerea mai grea şi trebuia să cuprindă o suflare mai mare. Ridicat în grad pentru merite zootehnice deosebite în creşterea şi vânzarea cailor de tracţiune, Pafnutie Diocleţian Zoritu urcase iute de tot treptele ierarhiei, şef la o fermă de cai de călărie lipiţani, şi de aici ajunsese, până în treizeci şi trei de ani, un fel de guvernator al hergheliilor de cai de rasă pentru curse, mai scumpi, aproape, fiecare, decât un Mercedes, specialist în

creşterea lor şi repede şi în vinderea lor mai ales, meserie căreia îi fusese cerut să se consacre, şi el era, de necontestat, un as al ei, ca marii degustători de vinuri care asigură prin harul papilelor lor gustative prestigiul podgoriilor şi, firește, al licorilor care ajung să se vândă îmbuteliate savant la preţuri astronomice numai pe baza certificării acestor degustători. Aşa se făcuse că la treizeci şi trei de ani, fără două sau numai trei luni, fusese instalat preţăluitor şi vânzător de încredere al cailor de rasă din toate herghelliile, cutreierător fără odihnă al meridianelor pe care se petreceau romantica îndeletnicire şi scumpul negoţ care îi sporeau nobleţea, şi tot de atunci i se adăugase, ca o recunoaştere, în coada numelui, cuvântul Herghelegiu. Adevărul însă era că, în ceea ce îl privea, parfumul meseriei care ar fi putut trimite la pomenita idee de nobleţe se subţiase de tot cu trecerea timpului, dacă acest parfum ar fi fost vreodată posibil de întâlnit în gesturile şi în toată ambiţia lui, şi ce ieşea mereu în lumină, aşezându-se temeinic în fiinţa lui, erau apucăturile de vătaf de când diriguia herghelliile şi de când nu-i mai ajungea nimeni la nas, încălţat în cizme scumpe de cowboy, cu tocuri înalte, cusute cu râuri de la căpute în sus şi cu pinteni şi rozete dinţate, cu centură lată, ca un brâu, peste mijloc şi cămaşă înflorată de aceeaşi culoare, albastru spălăcit, cu jeanşi şi pălărie cu borurile largi, ţinută cu şnur sub bărbie. Mai purta, în vremea aceea, şi o biciuşcă cu coada scurtă, înfiptă sub centură, şi altă chemare decât „Băi, tovărăşelule!“ nu ştia. Nu prea mai era multă lume care să şi-l amintească în astfel de înfăţişări, se pierduse, ca prin farmec, amintirea lor, imediat după Revoluţie şi odată cu dramatica risipire a herghelliilor, unele în întregime, altele pustiite pe rând, cu vânzarea fiecărui cal în parte, până la ultimul. Puţini erau însă şi cei care îl ţineau minte din timpul cât stătuse mai ales la târgurile de cai şi la cursele unde

se afirmau caii câştigători şi unde vătaful hergheliilor îşi făcea cunoscută meseria şi prin mersul legănat al călăreţului, niţel aplecat înainte şi strâmb, cu picioarele ca doagele butoiului, arcuite şi nesigure, cu mâna stângă flendurându-i pe lângă corp, slobodă de obligaţia dreptei de a ţine hăţurile şi apoi unde se şcolise, la târguri şi la tocmeli la care asistau prea puţini martori sau nu asistau deloc, uns cu toate alifiile negoţului de cai, trecut strălucit şi prin treptele acestei negustorii cu bani mulţi, purcoaie de bani greu controlabile, dolari şi lire sterline, şi franci elveţieni, a căror socoteală o da mai mult de formă întreprinderii de comerţ exterior cu o anume subordonare şi aceasta şi sub oblăduirea căreia se făceau şi se desfăceau aceste afaceri, alţii fiind, se spunea, adevăraţii jupâni, în ţară, ai lui Pafnutie Diocleţian Zoritu-Herghelegiu, bine acoperit şi ocrotit de ei.

Deranjul din decembrie ’89 îl găsise astfel la dracu-n praznic, unde se oropsea, cum singur zicea, de ani întregi buni şi bănoşi şi pentru întreprinderea de comerţ exterior, dar şi pentru buzunarul lui şi posibilele lui zile negre la care se gândea necontenit şi neostenit, şi cu spor, după ce învăţase rosturile negoţului, şi fără a cădea sub vreun semn de întrebare, fiindcă întors grăbit ostentativ în ţară, deşi pierduse prilejul agăţării de faldurile steagului Revoluţiei, făcuse ce făcuse şi lichidase cu tact şi tactică mai toate hergheliile şi cu ştiinţă a risipirii şi apoi a vânzării ascunse a cailor în toate târgurile unde se aflau în acea vreme, uitaţi prin grajduri şi crescătorii închiriate sau angajate, sau lăsate în custodie, încât nimeni nu mai trebuise să se ostenească după ei prin lume altfel decât ca după potcoavele de cai morţi şi până şi lui Pafnutie Diocleţian Zoritu i se pierduse urma şi până şi înţelesul adăugirii de Herghelegiu din coada numelui său, şi, aidoma lui Dandu Patricianul, şi tot pe creasta valului Revoluţiei, se ivise în

Bucureşti, strecurat mai întâi în administraţia ministerului de care şi ţinuse în vechiul regim, ambiţios, la fel şi zorit, cum îl recomanda şi numele, şi cu acel dar al veseliei pomenit mai înainte, văzut ca o ipostază a optimismului său de om sănătos şi cu o mare poftă de viaţă şi de putere şi cu un la fel de mare gust al petrecerii şi zaiafetului.

— Excelenţă..., îi spusese Jupânul, într-o seară, la *Şarpele Roşu*, lui Coriolan Pomposu care abia îl cunoscuse pe Pafnutie Diocleţian Zoritu-Herghelegiu, ridicat de Eminenţa Sa, pe neaşteptate pentru mai toată lumea, într-un post ministeriabil, nu la prea multă vreme de la instalarea noului guvern, de după răzmeriţa minerilor, când se zicea că şi atunci făcuse treabă bună, dar cu timpul nu se mai ştia ce, Excelenţă, negustorul ăsta de cai, care nu poartă degeaba şi numele de Herghelegiu, mie mi se pare că a venit şi s-a stabilit în Bucureşti chiar pe căile minerilor şi călare, de la început, pe cai mari, dar cu copitele bine învelite într-un fel de căpute de pâslă, să nu se audă tropotul lor până la intrarea în Guvern şi să se uite şi meseria lui. Şi să mai ştii de la mine, Excelenţa Voastră, că omul ăsta, aşa pirpiriu cum îl vezi, a fost până de curând hoţ mare de cai, cu patalama la mână de la şcoală mare, ţineţi matale minte de la mine părerea asta; nu vezi dumneata cum calcă el, deşelat de parcă acum ar fi descălecat, şi cum se strecoară printre lume, prelins, ca nevăstuica, râzând mânzeşte în toate părţile, cu gura aia a lui strâmbă şi trasă cu coada buzelor spre ureche? Uite-aşa ai să vezi dumneata, şi foarte curând, cum din strâmbătura aia încep să i se închidă ochii şi să-i lăcrămeze de suferinţă pentru biata „pulime“ şi cum odată va începe el să se şi înfoieze şi să tropăie fără ruşine, de ne vor durea urechile, fiindcă nu mai e mult până să nu-i mai pese nici de faptul că a fost hoţ de cai! Ţineţi,

matale, minte, Excelenţă, şi notaţi ziua asta în agendă, ca să mă pomeniţi!

Era o masă mai puţin numeroasă, la capătul dinspre dimineaţă al unei nopţi, căci se venise de la Guvern târziu, după miezul nopţii, şi Coriolan Pomposu, după o premieră teatrală care se terminase şi ea târziu; ce era de scurs la *Şarpele Roşu* – boema gălăgioasă, căuzaşii mizilicurilor deranjului din decembrie – se scursese fiindcă se şi cam pierduse pe drum, căci începuse, pe nesimţite, o prefirare a lor, se subţiaseră şi daniile, se cereau acum declaraţii scrise, semnate de martori şi adeverinţe cu ştampile, de participare la eveniment, astfel încât şi locanta începuse, tot pe nesimţite, să se mai boierească, crescuseră şi preţurile fleicilor şi bateriilor, nu mai prea puteau găsi loc să doarmă cu capul pe masă toţi şandaliii cu un biet ţoi de şliboviţă dinainte, se trecuse şi de ţuica de Văleni înspre palinca de Turţ, în butelii de forma unei pere pergamute, din Maramureş, în care şi crescuse o pară de aur, şi spre whisky, şi spre coniacuri fine, şi ginuri şi nici vinul nu se mai căra cu cana decât rar, când se dădea lovitura la cramele vestite şi la vechimi numărate în zeci de ani, şi atunci se golea conţinutul sticlelor în căni imitând cristalul şi, în faţa clientului, care şi el crescuse în pretenţii, se manşetase, din camarade, pe toate buzele, se ajunsese la **Domnule Ministru,** şi **Excelenţă,** şi la **Maestre,** şi **Colega.** Nici Dincă Gogoşaru, când mai venea, şi ai lui, care şi ei se răriseră bine, nu mai vorbesc de Dide, care îşi făcuse şi partid, nici Didi Sfiosu, mai slobod încă la gură, acum, însă Consilier în Deal, cu BMW la scară şi cu aghiotant, nimeni nu mai striga printre mese nici „Ascultă, băi, comanda la mine!“, nici „Frate Pulică“, ci **Fratello,** sau **Excelenţă,** sau **Eminenţă,** după caz, şi cazul ţinea acum de rangul scaunului Puterii. Numai decorul era acelaşi, cu mese de brad acoperite cu hârtie albă

şi scaune de cârciumă, ca în ziua întâi, şi meniul intact, şi taraful *Şarpele Roşu*, cu acelaşi Neluţu Ploieşteanu şi cu ţiganii lui, mari artişti, dintre care fiul vioristului avea să ajungă, nu peste mulţi ani, cu ţambalul său un virtuoz greu de plătit de oricine, la o masă, artist de spectacol pe picioarele lui, cu coadă la casa de bilete a marilor săli vestite, la rând cu vedetele de pe toate meridianele.

Masa la care făcuse prezicerea Jupânul îi mai avea martori pe Ică Gorun, viitoare apropiată victimă celebră a lui Pafnutie Diocleţian Zoritu, care avea să-l împingă în sus cu un devotament înlăcrimat pe Ică până se trezise acesta în aer, dar în aer cu totul, şi fără Revoluţie, şi fără partidul pe care chiar el îl înfiinţase, şi „fără nici un fel de scaun sub cur“, cum urma, destul de curând, de la acea împrejurare, să-i definească drama grotesc comică Didi Sfiosu, şi el atunci prezent la întâlnirea din zori alături de alţi patru sau cinci dintre confraţii de cabinet ministerial ai lui Coriolan Pomposu – Vitalie Românescu, Arcadie Părăluţă externistul, şi Pirifanţu de la Economie, şi Păunică, şi Ilarie Gură Mică şi în noaptea aceea şi celebrul istoric care lansase, consacrându-i studii academice revelatorii, teoria supravieţuirii universului nostru spiritual şi statal datorită vocaţiei, devenită doctrină a tranzacţionismului, şi care se amuza, cu admiraţie totală şi foarte convins, altfel, să constate că niciodată tranzacţionismul nu se manifestase mai deplin, mai deşănţat, mai transparent până la vânzarea pe faţă şi grotescă, şi tragică, dar şi capabil, la un moment dat, cu toate avatarurile lui pitoreşti, dar şi pestilenţiale moral, să ne scoată la liman, după o cădere a ţării atât de catastrofală şi cu accente ţinând direct de falimentul şi moral, şi social, şi statal. La acea masă, la care îşi expusese din nou şi foarte colorat, cu umor negru, academicianul concluziile radiografiei sale referitoare la tranzacţionism,

aflat întâmplător într-un astfel de cerc, la invitaţia-surpriză a lui Coriolan Pomposu, la finalul premierei la care asistaseră atunci împreună, în aceeaşi lojă a Direcţiei, un scriitor şi fost cronicar dramatic, acum directorul teatrului unde avusese loc spectacolul, se aventurase cu aplombul care îi caracteriza jurnalistica pătimaşă să prezică şi el cine va fi, dacă va ajunge la vârful puterii, declanşatorul unic şi apoi autorul direct şi drăcesc al viitorului faliment, cu care se va şi încheia, după părerea lui, dacă nu ultima, în orice caz cea mai mare şi păgubitor mare etapă din istoria acestui tranzacţionism, dinaintea redresării, sigur, dacă ne va ajuta Dumnezeu. Mesenilor însă, şi mai ales lui Coriolan Pomposu, li se păruse hazardată şi previziunea teoreticianului tranzacţionismului, şi indicarea atât de convinsă a protagonistului noii drame inspirate, zicea scriitorul, parcă din Brecht, din „Ascensiunea lui Arturo Ui poate fi oprită“. Din păcate, în afara lui Coriolan Pomposu şi a academicianului chel, nici unul dintre mesenii pomeniţi nu ştia nici cine este sau a fost Bertolt Brecht, nici ce era **Ascensiunea lui Arturo Ui,** nici nu-i interesa, nici nu le trezea vreo curiozitate, auzeau cuvinte şi atât, şi continuau să pună cu grijă în paharele cu picior boabe de struguri, cum aflaseră că făceau, pe timpuri, boierii olteni cu vinurile lor de Drăgăşani, în frunte cu Crâmpoşia, uşoare şi explodând în năstrapi înţepători. Şi la *Şarpele Roşu* vinul scump era Crâmpoşia.

— Şi o să vedeţi că nici ascensiunea eroului nostru nu va putea fi oprită, mai zisese scriitorul… N-o veţi putea opri! Nu credeţi în ea, nu credeţi în lecţiile Istoriei, cum nu cred şi n-au crezut niciodată aproape toţi cei care au ajuns la Putere, n-o veţi face nici acum, la fel ca toţi cei care v-au precedat în acest carusel al Istoriei în care v-aţi aruncat, lacomi, din mers, nimic, şi veţi fi victimele sigure ale democraţiei oarbe care vă

şi convine, pentru că în apele ei tulburi credeţi că veţi pescui mai spornic şi aşa este şi, slavă Domnului, aţi dovedit şi până acum cât de spornic ştiţi, toţi, să pescuiţi…

Nu convenise pledoaria lui iar pătimaşă, ca în tabletele în care trata otova, se spunea de către cei aflaţi în bătălia politică, pe toată lumea, reuşind să enerveze pe toată lumea, şi de dreapta, şi de stânga, aceasta mai ales, nedumerită de atacurile unui jurnalist care se revendica şi el, la fel de pătimaş, de la stânga. Didi Sfiosu nu mai zâmbea, buzele lui abia se ţineau să nu se lăţească în rânjetul de fiară la pândă cu care se sforţa să evite, de la o vreme, o angajare mai directă în unele discuţii despre care credea că l-ar putea implica şi pe el.

— Chiar dacă aş putea zice că are dreptate, *fratello,* nu vreau să mă amestec, nu-mi permite ipostaza de cuier al Revoluţiei care am ajuns şi încă mă las folosit drept port-pălărie al Eminenţei Sale, fiindcă sunt abia la început, dar deocamdată vreau numai să se ştie.

— *Fratello,* intrase iar în discuţie Jupânul care sta în picioare, cu o mână rezemată de spătarul scaunului lui Coriolan Pomposu, gata să slujească prieteneşte confraţii şi gata să le citească în ochi o dorinţă, însă se vedea că e obosit, dar se ţine bine, totuşi, la capătul nopţii, însă nu izbutea să învingă nici chemarea firească a închiderii locantei, *Fratello* are dreptate şi te rog, Excelenţă, să treci matale în agenda în care ştiu că scrii tot, oricât de prescurtat ai scrie, că, la data de 2000 şi…, s-a făcut, aici, la *Şarpele Roşu,* o previziune politică istorică. Aşa pirpiriu cum îl vedeţi, repet, nu se ridică trei zile şi trei nopţi de la masă, nu ţine paharul gol niciodată şi, când se ridică, dacă se clatină, e ca şi când ar descăleca, aşa e felul călăreţilor, aşa merg ei toată viaţa după ce descalecă, dar iese pe uşă fără să atingă din nici o parte tocul uşii… şi se duce înainte…

. . . . . .

Pafnutie Diocleţian Zoritu, zis Herghelegiu, se dusese într-adevăr numai înainte: avea un dar rar de a se duce numai înainte, printre sughiţuri bine stăpânite de plâns şi printre hohote de râs în cascade hârâite, mici şi înecăcioase, şi de a trece printre mesele locantelor, oricât ar fi fost ele de înghesuite, ca şi când ar fi mers pe drumul lui mare numai el singur, bărbat, şi în urma lui stafful întreg, nou, al partidului pe care îl preluase din mers, cum am mai spus, de la Ică Gorun, unii trădători ai lui Ică, alţii venind dinspre tineret, alţii agăţaţi de prin provincie, care aveau să-l trădeze şi pe el, destui necunoscuţi până atunci, pofticioşi de putere pe faţă şi nerăbdători, ca şi el, se înghesuiau la tot felul de funcţii de la judeţe şi până în ministerul lui Pafnutie, burghezia în devenire, ambiţioasă şi nărăvaşă, afacerişti iuţi, care se orientau cu ochii în toate părţile şi toţi, la rândul lor, cu patru şi cinci, şi şase prieteni de încredere, regi locali, mai mici şi mai mari, ai laptelui şi ai brânzeturilor, şi ai cărnii şi mezelurilor, ai depozitelor de cherestea şi de toate mărfurile, ai drumurilor mai ales, şi destui, aceştia, ajunşi repede în topul celor trei sute, cu bani mulţi lichizi, greu controlabili de unde vin şi mai ales unde se duc, cu care se putea ieşi oricând sigur la bătaie, la drumul mare, contând pe voturi, pentru că de ei depindeau mii, zeci de mii şi sute de mii de lefegii care ştiau că, dacă iese jupânul lor de la putere, ies şi ei de pe statele de plată.

Când scăpa în lume, la baie de popor, cum se încetăţenise, prin ziare, scufundarea lui în mulţimea de toată ziua, baie se făcea, curgeau gură-cască de pe toate uliţele şi străduţele, şi pieţele şi se înghesuiau ca la Bobotează, la sfânta agheazmă, chit că erau printre ei cu ghiotura destui dintre cei care ieşeau, ca un obicei, şi la întâlnirile cu alţi lideri, cei mai mulţi însă, dintre aceşti lideri, mai mototoli, mai sfiiţi, mai gângavi, unii

chiar cu mai multă ruşine, alţii nedăruiţi cu darul cuvântărilor în orice balcon şi în orice gură de fânar, şi pe capra trăsurii, şi agăţaţi de loitrele căruţei, cu un picior pe butucul roţii şi cu altul în vânt, în bluză, în maiou, în cămaşă înflorată, cu şi fără cravată, cu pălăria sau căciula luate din capul ascultătorilor, în hohotele lor de râs, aşa cum se descurca, de minune, Pafnutie, fie că ploua şi zicea că aşa a vrut Dumnezeu şi dăduse ploaie ca semn că ţine cu el şi vrea binele recoltei, fie că ardea soarele şi iar ţinuse cu el Dumnezeu şi cocea grâul sau porumbul sau floarea-soarelui, şi dacă începea să ningă, tot bine era, tot cu el ţinea Dumnezeu, care punea peste pământ plapuma de iarnă, să aibă în pază semănăturile viitoarelor recolte, şi acum tot el murea de râs.

— Şi prostimea, zicea Didi Sfiosul amărându-l pe Excelenţa Sa, Coriolan Pomposu, cam apelpisit în astfel de împrejurări cu lume multă, care lui îi cam lua piuitul şi nu-l prea înţelegea vorbind, ca avocaţii în procesele ţăranilor, apăraţi astfel încât bieţii săteni, la capătul câte unei pledoarii, nu ştiau, bieţii de ei, dacă fuseseră într-adevăr apăraţi, sau mai curând vânduţi oponenţilor, şi ieşeau năuci din sălile tribunalelor, şi, dacă atunci îl mai şi întrebau pe apărător dacă au câştigat procestul, iar acesta răspundea important şi pe gânduri, ridicând întrebător şi sprâncenele, „Să vedem“, exact ca şi ei, ţăranii, când se îndoiau de tot şi de toate, atunci, amărâţii rămâneau năuciţi.

— Prostimea, îl descuraja *Fratello* pe Lider, se duce după râsul lui, fie că râsul are sau n-are vreun rost, dar le spune oamenilor că Pafnutie e vesel şi curajos, şi de-al lor, bun de gură, bun de palavre, mai minte şi el, săracul, minte câteodată de rupe pământul şi promite cu gura până la urechi şi că răchita o să facă abia de-acum înainte micşunele, minteeee… Zicea câte cineva că n-are ce face dacă e om politic şi, dacă

politica e o curvă, n-are încotro, mai sunt şi cazuri în politică şi ele te obligă să fii de toate, şi curvă dacă se cere, şi te faci, fratele meu, aşa şi el, n-are ce face, însă e ca noi!

Acest „e ca noi“ îl şi făcuse atât de popular şi de apropiat, şi de înţeles ca fiind, în sfârşit, unul de-ai noştri, dintre noi.

Astfel ajunsese Pafnutie Diocleţian Zoritu, zis şi Herghelegiu, de când intrase pe faţă în politică şi o bună bucată de vreme, adică până în ziua când se prelinsese, mai uns decât nevăstuica, de pe un scaun pe altul, şi acesta cel mai promiţător de Putere, în văzul lumii, şi chiar la televizor, cu toate camerele pe el şi cu toate bliţurile fotografilor care se suiseră unii pe alţii ca să surprindă pehlivănia, exact ca la circ atunci când crainicul cere „Linişte maximă, linişte maximă!, spre a se vedea ce nu s-a mai văzut încă pe lume şi numai printr-o minune, când se va petrece, aicişa, chiar la dumneavoastră, altă minune, mai minunată decât toate“.

Ieşise iar la o baie de popor, ca să-l arate acestuia pe cel mai bun prieten al său, candidat acum propus de el la scaunul Puterii din Deal şi astfel reprezentant al său şi al bătăliei sale cu hoţia de orice fel din Codrul Vlăsiei, cum ajunsese ţara, jupuită de vie, ca o vită, de toţi nemernicii suiţi în spinarea hoitului atât de rău mirositor şi, de la o zi la alta, şi mai rău mirositor, el, Pafnutie, rămânând, cu voia dumneavoastră, numai un modest şi devotat slujitor al măreţei cauze a salvării naţionale, în clipa aceea, când Pafnutie îl ridicase din scaunul său aflat în mijlocul prezidiului, ca să-l arate şi mai convingător pe viitorul simbol al Puterii, luându-l în braţe, sărutându-l frăţeşte şi prinzându-l apoi hotărât de mâna dreaptă, spre a saluta împreună poporul venit la baia electorală, exact ca în povestea vestitului nefericit, dar şi neprihănit vagabond al câmpiei şi al târgurilor Dunării de Jos, zis Ilarie Fierturică, scos din groapă, la douăzeci şi şapte de ani de la înmormântarea

sa în cimitirul Mânăstirii Cocoş, ca să lase locul unui călugăr, într-o seară, numai cu câteva zile înaintea marelui miting politic, în transmisie directă la OTV, şi găsit întreg, în pielea goală, uscat ca uscăciunea moaştelor, doar cu căciula în cap peste o claie de păr moale, ca şi când ar fi fost viu, mai minune decât toate minunile, mortul în pielea goală se arăta şi cu ştromeleagul întreg şi ridicat amenințător spre proastele care nu mai ştiau dacă să se mai închine sau să se bată, ruşinate, peste gură şi acesta, mortul, se lăsase dulce în braţele unei rude, chemată anume, nepot de soră, mai pirpiriu decât mortul, însă curajos, în timp ce lumea se închina şi striga Sfântul! Iar Ilarie Fierturică păruse că îi şi binecuvântează pe martori şi pe toată ţara, de la televizor; exact ca în această poveste şi, minune, tot moale şi tot pirpiriu se lăsase şi omul de încredere al lui Pafnutie, în braţele lui, zicând, cu ultima răsuflare, ca într-un testament, „Eu nu mai pot, însă el, şi numai el (adică Pafnutie), poate fi salvatorul!“ Şi Pafnutie, podidit de lacrămi ca o ploaie, strâmbat de emoţie şi de durere, cu obrazul tras spre stânga către ureche şi în sus sub ochiul din care, curios, numai din acesta curgea ploaia de lacrămi, dar, fiind minune, nimeni nu se mai minuna, cu Fierturică al lui în braţe, fiindcă teribil semăna cu Fierturică prietenul său, candidatul, îl trăsese pe acesta din scaunul în care se prăbuşise, scaunul viitorului simbol al Puterii, şi se aşezase în locul lui, trecându-l pe candidatul care abdicase înainte de a fi uns în poala unui confrate care, la rândul lui, îl întorsese pe actualul Fierturică, total abulic, cu ochii închişi, ca în somn, spre lume, şi acesta o binecuvântase şi el, plângând rău şi arătându-l tot în somn pe Pafnutie, salvatorul.

— Scenă mare, de rocadă politică, zicea încântat serios şi pe bună dreptate Didi Sfiosu, jucată, *fratello,* magistral de Pafnutie Diocleţian-Herghelegiu, care tot atunci, în aceeaşi

clipă se putea spune, îşi justificase meritat şi numele, de Zoritu, adică zorit la Putere, şi poreclele, blândă, de Lăcrămioară, de la lacrima cu care stropise leşinul noului Fierturică, şi mai ferită, mai şoptită, dar mai pe şleau şi mai des folosită, de „Pişe ochi“.

În afară de stafful care îl acompania ca un taraf, şi se zice că în lungile lor drumuri camarazii îi şi cântau, ştiindu-i pe dinafară manelele şi geamparalele pe care el doar le fluiera, intervenind doar când cineva sărea un vers sau schimba un cuvânt, Pafnutie Diocleţian Zoritu-Herghelegiu mai ţinea după el – ca să-i susure din când în când la ureche şi el să se înece de râs, sau să-şi taie lacrămile cu sughiţuri – şi vreo două-trei tălăniţe, cumpănite bine în tocurile cât suliţele, cu care tropăiau în jurul lui ca nişte alergătoare la potou, aşteptând startul, gata în orice clipă să se repeadă să urce dintr-un singur şvung scara Puterii, pregătite la antrenamente grele să sară şi două-trei trepte o dată, cum avea să se şi întâmple foarte curând, în văzul „pulimii“ care începuse să se obişnuiască, tot veselă, cu forfota lor şi cu Pafnutie cu capul mereu întors după ele, ambiţionându-le din mers să nu piardă ritmul şi să rămână în urmă şi, dacă pot, să-i sufle şi lui în ceafă şi să-l oblige să nu încetinească pasul. Nu erau chiar urâte, două dintre ele, una chiar bine făcută, cu părul ca mătasea roşie a ştiuleţilor la sfârşitul coacerii lor şi pietroasă ca o maioreasă din armata trimisă să lupte în Irak, arsă ca de soarele Orientului Mijlociu, şi avea şi o călcătură ambiţioasă, se cunoştea când înfigea tocul cui în podea sau în covor, împătimită să se urce călare pe tot ce se putea călări, şi veselă, îi luceau ochii cu care parcă, în fiecare clipă, ar fi cucerit lacomă viitorul şi neostenit treierătoare din picioarele de amazoană, cu pulpele pline, zvâcnind de sănătate, şi cu dinţii traşi la linie cu sfoara, salbă de mărgăritare, şi buzele ţuguiate

să acopere muşcătura şarpelui de dudău, din cântecul oltenesc cu amenințarea necruțătoare pentru „Cin' se ia cu mine rău", abia ajunsă la treizeci de ani, când e femeia mai pârguită, dar şi mai dospită, fără să-şi fi pierdut frăgezimea făzăniței din timpul primei împerecheri, Niculina Firboboc o ținea numai în buiestru. Şi mort ca Fierturică, de la OTV, pe marginea gropii să fi fost şi în fața atâtor mii de gură-cască strigându-te „Sfântu", şi tot ți-ar fi venit să-ți scoți căciula din capul cu claia de păr şi s-o arunci în sus şi să sari peste gura gropii şi să te duci, chiar şi aşa, numai în pielea goală, să te duci, cu cântecul după tine, cântecul care îi plăcea şi lui Pafnutie Dioclețian Zoritu, zis Herghelegiu, zis Lăcrămioară, zis… „să laşi furca-nfiptă-n fân şi să pleci pe drum nebun". Aici erau şi puterea, şi păcatul slăbiciunii Niculinei, care ar fi putut s-o ducă şi la pieire, în treieratul picioarelor şi în sănătatea pulpelor, şi în lăcomia muşcăturii, în pofta de viață şi de ieşire în frunte dând pe dinafară, mai ales la treizeci de ani, şi toate parcă ar fi făcut-o să ia foc şi să nu se mai uite nici în stânga, nici în dreapta şi, sigur, nici înapoi, ci numai înainte, după chipul şi asemănarea lui Pafnutie Dioclețian Zoritu, ca şi când el ar fi făcut-o şi ea ştia că, dacă are, cumva, vreo datorie pe lume, numai față de el putea avea şi numai lui îi recunoştea această datorie şi, uneori, altă slăbiciune ce ar fi putut fi plătită vreodată împreună – şi ei, şi lui li se părea că numai ei singuri sunt pe lume, exact ca la începutul lumii Adam şi Eva, mărul le mai lipseşte, zicea în gândul lui Didi Sfiosu, ca să înceapă şi păcatul, dacă nu fusese încă păcătuit.

Cu zaiafetul ăsta întreg după el cutreiera Pafnutie Dioclețian Zoritu-Herghelegiu pământul de la un capăt la altul şi întotdeauna după un calendar bine studiat, altfel părând de-a valma alcătuit şi urmat, la sărbători păgâne şi creştine fără deosebire, la iarmaroace şi praznice, şi zile de

sfinţi, la scoaterea din biserici a sfintelor moaşte în lacrele lor, sau numai la dezvelirea lor ca să fie sărutate de credincioşi, pe viu, în timpul secetei sau al plointei, cum se nimerea şi cerea şi canonul, de Adormirea Maicii Domnului, de exemplu, la 15 august, sau la Naşterea Maicii Domnului, peste mai puţin de o lună, la 8 septembrie, la 21 octombrie, de Aducerea brâului Maicii Domnului, la 18 octombrie, când cădea ziua Sfântului Mucenic Marin cel Bătrân, la 27 octombrie, de Sfântul Dimitrie cel Nou, ocrotitorul Bucureştilor, sărbătorit în Dealul Patriarhiei, octombrie fiind o lună mai grea din punctul de vedere al băilor de popor, şi nu se mai punea la socoteală, fiind cea mai de la sine înţeleasă, sărbătoarea Sfintei Parascheva, la Iaşi, unde se înghesuia fără putinţa lipsei toată „pulimea“ politică şi când se împărţeau poporului câteva mii de sarmale, apoi veneau la rând, mai greu de trecut decât alţi Sfinţi din calendarele ortodox, catolic, protestant, evanghelist, musulman, chiar şi mozaic, ziua Sfintei Marina, cea cu toporul pregătit să taie capul de balaur al necuratului care, acesta, putea fi asemuit, şi Pafnutie Diocleţian Zoritu îl asemuia, cu corupţia, ziua Sfintei Filofteia, despre care se zicea că e musceleancă neaoşă şi după îmbrăcăminte, „de-a noastră“ adică, argument electoral hotărâtor, ca şi în cazul lui Pafnutie, sintagma „om de-al nostru“ şi „ca noi“, de netrecut, mai intrase de curând în canon şi ziua Sfinţilor Brâncoveni, nemaiputându-se ocoli cu nici un chip Ziua Sfinţilor Mucenici de la Niculiţel, când începea şi culesul viilor în vestita podgorie cu acelaşi nume, şi pe urmă Ziua tuturor Sfinţilor, când se strângea tot pământul, şi acum veneau la rând festivalurile, începând cu Festivalul usturoiului, al covrigilor de Buzău, al tunsului oilor, al mârlitului lor, al urcatului lor la munte şi al coborâtului lor pe căprării, întâi sterpele, apoi noatinele, apoi cele cu lapte, Festivalul brânzei şi urdei, Festivalul

caltaboşilor, al cârnaţilor afumaţi, al sângeretelui, apoi Sărbătoarea Bobotezei, când îl puteai găsi pe Pafnutie unde cu gândul nu gândeai, în aceeaşi zi, de dimineaţa şi până seara, la aruncatul Sfintei Cruci în apă, la mare, la Constanţa, în Dunăre, la Galaţi, la munte, în Olt, la câmpie, în Mureş, în Siret, în Bucovina şi în Bega, în Banat, ce să mai spunem de toate hramurile, mai mari sau mai mici, la horele bihorenilor, la culesul lubeniţelor la Dăbuleni, la Cocoşul de Hurez, la Muntele Găina, la îndopatul gâştelor la Lugoj, şi peste tot, trebuia recunoscut, părea bine-venit şi aşteptat şi, cum observase invidios şi un şef al opoziţiei lui, avea şi un dar de a da mâna cu toată lumea, tot timpul râzând, chiar şi în ziua când spusese la o televiziune că ţara e pe ducă, intrată în faliment, mai rămânea să fie îngropată de Guvern, şi el avea la dispoziţie o gură de râs pentru fiecare cu care se lua de gât şi se pupa, şi nu puteai să crezi că pirpiriul care se strecura prin mulţime, mergând răznit înspre stânga, sau când îşi pierdea direcţia şi se rostogolea fără să vrea şi se ducea fără să vrea, cu umărul stâng înainte şi umărul lăsat mai jos, căzut, încât dacă nu s-ar fi sprijinit de mâinile pe care le strângea ar fi căzut de-a binelea. Aşa pirpiriu şi râzând în neştire, fie că era petrecere, fie pomană, fie priveghi, fie inundaţii, fie, cum mai ziceam, ţara pe marginea gropii, Pafnutie Diocleţian Zoritu strângea, cu un plan subţire, destulă arvună pentru alegerile din toamna anului când se pusese la cale şi **întâlnirea** din mijlocul Codrului Vlăsiei, pomenită astfel fără încetare în ziarele ce lăsau să se înţeleagă că nu e întâmplător acest nume, al locului ales, ba e chiar foarte potrivit pentru iarmarocul mafiot în care se înfăţişa ţara întreagă.

Pirpiriu, dar iute, încă iute şi încă râzăreţ, pentru câte se potriveau la un loc, neînchipuit de duşmănoase şi de rău prevestitoare pentru omul de rând la începutul acelei toamne

dinaintea „schimbării“ şi pentru cât se şi smochinise şi se gălbejise şi el la faţa strâmbată mereu înspre stânga, după căderea obrazului tras şi el spre urechea stângă, Pafnutie Diocleţian Zoritu-Herghelegiu, zis Lăcrămioară, avea nu rareori, totuşi, şi clipe când se trezea închizând ochii verzui apoşi peste ameninţarea unei înlăcrămări din senin, în câte o dimineaţă mai obosită, venind după iureşul voiajurilor sale, uneori, era de recunoscut, neaşteptate şi pentru el, fiindcă poporul în mijlocul căruia îi plăcea lui să se scalde avea şi acesta, în sânge, un har neistovit al petrecerilor cu orice prilej, ca să nu mai vorbim de unii mehedinţeni care şi la înmormântare o ţineau tot într-un zaiafet, cu lăutari de la aşezarea răposatului sau a răposatei pe masă, în tron, până la scoborârea în groapă, când taraful îi trăgea **Sârba mortului** cu atâta înflăcărare, încât n-ar fi fost de mirare să vezi defunctul dând la o parte pânza de pe ochi ca să sară la joc. Şi sărbătorile astea nu se mai isprăveau de la o vreme, la concurenţă cu sporirea pecinginei hoţiei şi creşterea preţurilor, cu scumpirea traiului şi cu strigătele pe toate gurile despre falimentul care ne pândeşte, şi el ne pândea de după fiecare filă de calendar cu praznicele sfinţilor şi mucenicilor, şi mironosiţelor şi după sărbătorirea fără istov a fiecărui gest care ţinea în cinste bucătăria strămoşească, numai dacă ar fi stat cineva să numere de câte cinstiri sărbătoreşti, cu veselie şi iarmaroace vestite, se bucurau covrigii de la un capăt la altul al geografiei noastre culinare, împletitul lor, săratul, înmiresmatul, îndulcitul, semănatul cu susan, cu chimen, cu mac, îmbălsămatul cu lapte, în sfârşit, rotunjitul găurii covrigilor, în „toamna falimentului naţional“, cum îşi intitulase cineva un editorial funebru, trimiţând şi la patima pentru cârnaţi şi cârnăciori, olteneşti, ardeleneşti, moldoveneşti, săseşti, afumaţi, proaspeţi, ardeiaţi, uscaţi la vânt, fiecare cu târgul lui şi adunarea lui populară şi

cu vizita lui Pafnutie care nu putea lipsi şi juca în horele târgoveţilor decât cu salba cârnaţilor la gât şi pupa cârnăţăresele, fără alegere, grase, slabe, în costum naţional sau cu şorţul bucătăriei întins peste burtă; se învăţase şi poporul acum să facă baie împreună cu el şi să-l ştie de faţă la aceste petreceri şi apăruse undeva, la un festival al caltaboşilor aromiţi cu scundău, un fel de condiment ţărănesc ameţitor şi aţâţător în miresmele lui, care creştea singur, fără stăpân, pe dealurile părăsite şi de iarba vântului, şi petrecerile se înmulţeau, nu mai aveau loc în toate zilele săptămânii şi se înghesuiau şi câte două, şi trei într-o foaie de calendar, şi mai ales duminicile, la concurenţă cu scoborârea la vedere a patriei în apele învolburate ale falimentului. Însă, ce e drept, devenise din ce în ce mai obositor pentru un singur om să facă faţă la atâtea dovezi ale devotamentului pentru tradiţia strămoşească a poporului şi pentru cinstirea creştinătăţii lui şi se părea că tocmai de aceea venise, cum nu se putea mai bine, şi îngrijorarea Niculinei Firboboc faţă de epuizarea şi a staffului întreg, nu numai a liderului lor, după atâtea scufundări în scăldătorile populare şi, cu fereală faţă de clănţănitul jurnalelor, părea că începuse să se prefigureze niţel mai multă linişte, chiar de la începutul lui septembrie şi odată cu transpirarea ştirii despre **întâlnirea** din mijlocul Codrului Vlăsiei, şi se trăgea, de asemenea, nădejde că se va mai putea respira, măcar cu ocazia acestei **întâlniri.** Însă, tot în acele zile, nu se putuse evita, din păcate, nici fiorul neliniştii care se insinua prin cancelariile staffurilor electorale în legătură cu cine ar putea ajunge mai întâi la tratativele secrete, decisive, criminal mafiote, din spatele uşilor închise ale proprietarilor caselor de bani, bogasieri graşi cum erau, aproape în capul listei, Dandu Patricianul, acum prins şi încurcat în daraverile complicate rău în ultima vreme şi cu boala Marii Stele, şi cu ploaia

de doctori neputincioşi faţă de lingoarea care o scosese în primăvară mai galbină ca turta de ceară, iar vara se topise de tot, şi cu ameninţările Agepsinei Bumbuţ, care se trezise amăgită şi fulger părăsită în favoarea focului nou, mai tineresc ca oricând, aprins în inima lui de fulgerările lipicioase din ochii Maidanezei, recomandată cu intenţii, firește, diametral opuse, şi de Monumentul de la Adamclisi, şi cu un alt plan, subţire, de Eminenţa Sa – cum potrivea, cu poftă, povestirea Didi Sfiosu.

— În vremea din urmă, mai zicea el, Bogasierul se înrăise ca niciodată până atunci şi se ţinea greu de găsit şi de abordat, bănuitor faţă de toate mesajele care i se trimiteau şi de la stânga, şi de la dreapta şi se scutura de ele, amânându-le răspunsul pentru mult mai târziu faţă de zilele când era aşteptat, ba ameninţând şi cu o călătorie la Viena, unde se aflase că s-ar duce să se răcorească în compania noii lui asistente, Maidaneza, care şi ea începuse să urce destul de îngrijorător de des scările Palatului din Deal, unde i se deschideau şi uşile, dar şi Uşa, cu o greu mascată bunăvoinţă până şi din partea ofiţerilor tineri de gardă, atunci când urca ea cumpănindu-se copilăreşte pe gleznele de gazelă, descoperite atât cât să nu te mai saturi bănuind şi pulpele, şi genunchii ascunşi sub foşnetul fustelor lungi ale mironosiţei. Dar şi ceilalţi bogasieri, ca şi când ar fi fost la lecţie la Dandu Patricianul, începuseră să lase să se bănuiască, fără dubii, că, dată fiind criza sugrumătoare din faşă a oricăror proiecte ambiţioase privind accesul la Putere, va fi foarte greu să se mai deschidă o casă de bani şi făceau asta cu o artă a momirii repede învăţată pe de rost şi de la cele mai mari firme de aşa-zis amanet, de unde se mai puteau atrage, şi numai de la ele, fondurile campaniilor ce se pregăteau.

Abia trecuse de Naşterea Maicii Domnului, care cade la 8 septembrie şi creştinii noştri o socotesc ţărăneşte Sfânta Mărie Mică, şi ca un rău prevestitor de toamnă vremelnică venită să scurteze duşmănos vara bezmetică, pistruiată ca un ou de curcă de la un capăt la altul de toate praznicele şi târgurile, şi bâlciurile, şi sărbătorile cu istorie sau închipuite de o fantezie cu adevărat deşănţată, încât nu mai rămăsese nici biata coadă a şoricelului sau floarea ţigăncii, cu miezul ei vânăt sângeriu ca o rană atunci jupuită, de care te fereşti şi beat mort, să nu se bucure de o paranghelie cu taraf şi ploşti cu palincă, şi colaci împletiţi şi bineînţeles cu căderea, tocmai la ţanc, parcă dat cu bobi, a lui Pafnutie Diocleţian Zoritu, vesel şi gata să se aşeze în capul pomenii, dacă s-ar fi întins masa, şi rar nu se întindea, cum se luminase de 9 septembrie, ziua Sfântului Mucenic Onufrie de la Vorona, peste Câmpia Bărăganului toată începuse să sufle un vânt urât, vânăt şi păgubos, şi parcă ar fi fost fugărit numai cu bice de gheaţă, şi din el se înnădea o ploaie măruntă semănând cu măzărichea, te făcea să te uiţi rătăcit dacă nu cumva se strecurau prin zuruiala ei şi primii fulgi de zăpadă. Atunci, până să se dezmeticească lumina dimineţii pe e-mailurile deschise în aşteptare ale agenţiilor de informaţii şi ale radiourilor, şi televiziunilor, şi gazetelor de tot felul, apăruse ştirea scurtă că ieri, 8 septembrie, în după-amiaza zilei, la Palatul de la S, în mijlocul Codrului Vlăsiei, se pare că ar fi avut loc **întâlnirea** despre care se vorbea de la debutul verii în cercurile cel mai bine informate ale actualei protipendade politice. Vor urma, continua bulversanta ştire, detalii. Însă cincisprezece zile la rând nu mai urmase nimic. Pentru plevuşca gazetărească fusese o nadă inspirată, fiindcă ploaia de comentarii şi presupuneri la concurenţă cu măzărichea derutantă a toamnei timpurii care avea să se dovedească atât de scurtă, împingând vremuiala

sâcâitoare spre o iarnă şi mai grăbită, umpluse cearşafurile jurnalelor şi telejurnalelor, şi radiojurnalelor cu o plicticoasă peltea, lăsând oamenilor răgazul să uite mai repede decât ar fi crezut bucuria petrecerilor estivale şi să se întoarcă la chinul socotelilor domestice, cărora nu le mai dădeau în nici un fel de capăt. Pierise din mintea lor până şi amintirea îndepărtată, ţinând de copilărie, a mustăriilor cu tocătoarele lor de lemn pe care se rostogolea fierbinte un linguroi de mămăliguţă răsuflând aţâţător lângă fleicile cu pastramă. Cu ploaia rece şi mucegăită în sufletele bietei lumi care uitase repede de sărbătoarea brânzei şi urdei, şi mai ales a ţuicii de prune albe, clătită cu atâta bucurie hazoasă în gura pofticioasă şi care nu mai ostenea de veselie a lui Pafnutie Diocleţian Zoritu, se strecura pelinul atâtor întrebări nedumeritoare care înfloreau ca pecinginea frica zilei de mâine. Rar se mai întâlnise în istoria acelor mulţimi ieşite la scăldatul electoral în aceeaşi apă tulbure cu Herghelegiu atâta petrecere păcălitoare şi atâta prostească uitare de sine în faţa jocului sălbatec ameţitor şi aiuritor al Căluşarilor, care parcă ar fi fost trimişii deşertăciunii deşertăciunilor, în fruntea lor, ca un simbol al acestei deşertăciuni, cu Mutul din Căluşari, cu veselia lui schimonosită şi cu dansul lui apocaliptic grotesc, cu care încingea şi fugărea, rotind deasupra capetelor bâta de sânger, o horă nebună, în care se părea că nimeni nu mai pregeta să intre ca într-un delir.

Măzărichea ploii păguboase începuse să intre până şi în măduva oaselor electoratului atât de greu de dezmeticit din somnolenţa lui şi leneşă, şi ignorantă, şi lipsită de cea mai mică urmă de ambiţie de a deschide în sfârşit ochii şi, către sfârşitul lui septembrie, când frisonul ştirii din viul nopţii dinaintea zilei Sfântului Mucenic Onufrie de la Vorona prinsese iar aripi şi, dacă cineva ar fi fost martor atunci în

biroul tânărului ministru al Comerţului Exterior Onufrie Pârgariu, alături de Didi Sfiosu şi de rotofeiul şi necontenit bine-dispusul Românescu, reprezentantul Eminenţei Sale la strângerea bagajelor, cum le spunea chiar tânărul şef al Comerţului Exterior ultimelor documente atestând fugara sa trecere prin Guvernul care se dispensase de el fără prea multe regrete, printr-o surprinzătoare şi mai ales abilă reorganizare a ministerului-mamut, drept răspuns la întrebările candide ale acestuia adresate foştilor lui tovarăşi de drum, ar fi aflat înaintea celor mai savante e-mailuri că ştirea nu fusese, totuşi, o intoxicare, dar fusese la fel de savant sugrumată în faşă în favoarea peltelei unsuroase a închipuirii unui jurnalist provincial care şi el, ca şi electoratul, într-o însemnată parte a lui, dacă nu în cea mai însemnată, se iluziona lipsit de aceeaşi ambiţie a deschiderii ochilor mari şi lucizi.

— Să mă las şi eu încântat şi să mă simt mândru că am fost dat la şi în pachetul schimbat? Dat la pachet?, întrebase Onufrie Pârgariu care sfârşise de triat ultimele documente, le pusese în mapa „La zi“ şi, ostenit într-adevăr de tevatura birocratică a părăsirii postului de demnitar, venise să se aşeze în fotoliul liber din faţa sofalei pe care se aşezaseră oaspeţii lui.

— Dragă *fratello...,* râse Didi Sfiosu căruia se părea că i se tociseră din senin colţii, sau nu mai deschidea el gura mare, ca de obicei, şi vorbind cu buzele strânse peste fierăstrăul dinţilor, şi astfel şi mai stins, mai fără glas, mai încenuşat, aceştia nu se mai vedeau întregi. Te iluzionezi, *fratello!* N-a fost vorba de nici un pachet, nici mare, ca să intri şi dumneata, un ministru abia instalat în scaun, un funcţionar adică, până la urmă, nici mai mic, nici un fel de pachet. Pachetul a fost un simplu dosar care nici nu te privea, oferit în trecere, ca să zic aşa, de către Eminenţa Sa lui Pafnutie Herghelegiu, o să mai

vorbim despre asta, mătăluţă ai căzut între dinţii malaxorului reorganizat şi ai dispărut fără urmă, ca şi când nici n-ai fi fost, pentru că nici nu trebuia să fii. Mătăluţă nici în discuţie n-ai intrat; dacă vrei cu tot dinadinsul să fii mândru de ceva, atunci trebuie să ştii că nu prea ai motive, decât dacă motivaţia prezenţei în Guvern, văzută ca o eroare, te îndreptăţeşte să fii mândru. Ai fost o eroare la care s-a renunţat chiar la timp, renunţare grăbită de monstruoasa întrevedere.

— Să nu exagerăm, interveni Vitalie Românescu. Pentru că nu ştim, deocamdată, toate conotaţiile, cum zic analiştii întrevederii, suntem încă prea aproape de ea şi e sigur că vor mai fi şi alte urmări, adăugă el clipind şiret din pleoapele cu marginile sângerii, accentuând şi albul rozaliu bolnăvicios al feţei bucălate de copil mare, tot timpul bosumflat, a acestuia. Ochii săi albaştri, spălăciţi, cu irizării castanii, jucau însă, contrastant, vesel, pişicher mai exact. Se ştia despre el că, fiind foarte apropiat de la o vreme de Eminenţa Sa, ştia foarte multe lucruri şi se bănuia şi că, dacă nu asistase la **întrevedere,** în orice caz, la pregătirea dosarului ei nu se putea să nu fi participat, deşi el se ferea să recunoască, respingând categoric, dar numai din clipitul ochilor şi din zâmbetul buzelor lipicioase, roz şi ele ca şi când abia se dezlipiseră de amăruiul întăritor al unei bomboane de mentă, la fel ca şi în acea după-amiază când era, se putea crede, între prieteni foarte buni, cu Onufrie Pârgariu camarad de arme, dacă se putea spune aşa, şi în Ministerul de Externe, şi în diverse călătorii petrecute împreună pe meridiane diverse, şi cu Didi Sfiosu „din primele ore ale Revoluţiei“, sintagmă care ţinea loc de argument decisiv al reciprocităţii sentimentelor de solidaritate, însă nici unul dintre ei, şi în mod deosebit camarazii aceştia şi datorită şcolii lor care avea la bază, drept lege, neîncrederea şi neostenita suspiciune, cu un alt cuvânt vigilenţa, niciodată

şi cu nici un preţ nu puteau să spună şi nu ar fi putut spune, deschis, până la capăt, ce ştiau. Nu contestau, nu infirmau informaţiile pe care în sinea lor le recunoşteau ca veridice, dar nici nu le confirmau vreodată.

Onufrie Pârgariu era, din fire, mai sobru, mai sec şi chiar mai lipsit de umorul declarat al lui Românescu; acesta însă, mai jucăuş, mai mobil în mişcarea feţei, a ochilor, a buzelor, a zâmbetului părea mai liber şi, astfel, mai uşor de ghicit, pe când în acest joc, în această mobilitate şi continuă bună dispoziţie, în gâlgâitul râsului său, chipurile doveditor al faptului că se lăsa sau era chiar învins, stătea arta lui derutantă de a ieşi din orice clenci şi de a nu spune niciodată nimic, nici cu cap, nici cu coadă, şi nimic în acelaşi timp, la fel de grav şi la fel de vesel, un amestec al nuanţelor, până şi al tonurilor culorii feţei lui rozalii totuşi, făcea nu numai ce spunea şi cum spunea, derutând, dar şi prezenţa lui întreagă, fizică, era derutantă.

— Se va exagera mult, în toate direcţiile, asta e cea mai sigură concluzie, încheiase el scurta intervenţie, continuând să clipească repede, ca şi când atunci soarele amiezii acelei zile, scăldând obositor chiar biroul fostului ministru, îi intrase şi lui în ochi. Ai fost atât de surprins că, la o oră de la transmiterea comunicatului cu privire la **întrevedere,** a fost transmis şi comunicatul despre reorganizarea Ministerului Economiei şi renunţarea la Departamentul Comerţului Exterior pe care îl conduceai.

— Nu, zise Onufrie Pârgariu. Îl aşteptam, cum bine ştii şi tu. Nu în acelaşi timp cu comunicatul întrevederii, ceea ce arată că reorganizarea făcea parte din pachetul negociat înainte şi confirmat numai în cadrul întrevederii. Să fi fost pusă Eminenţa Sa cu botul pe labe?, întrebă el, fixându-l

semnificativ pe Românescu, lăsând să se vadă limpede că bănuieşte că acesta a fost de faţă la întrevedere.

— Nu pot să confirm, răspunse acesta subliniind amuzat, cu zâmbetul său unsuros, neputinţa de a da un răspuns clar, nu pot să confirm decât că la întrevedere n-a fost nimeni de faţă.

Într-adevăr, nu fusese nimeni de faţă, întâlnirea se petrecuse pe aleea care ducea din stânga Palatului, pe malul lacului, trecând ocolit intenţionat prin pădurea tânără de stejari, aşa fusese făcut aranjamentul, Pafnutie venea dinspre lac spre Palat şi la mijlocul acelei alei trebuiau să se întâlnească, nu s-a intrat nici o clipă în Palat, cele două scaune de paie, uitate intenţionat de echipa lui Elefterie Teoforu într-o poieniţă dinaintea lacului, cu spatele spre pădure şi bine instalate prin colaborarea cu decorul natural, fuseseră ocolite viclean de Pafnutie, care îl făcuse din ochi pe Teoforu să priceapă că nu doreşte să se odihnească şi că e mai bine să continue discuţia mergând spre lac, părăsind cât mai repede şi pădurea. Ajunşi pe marginea lacului, vântul care încreţea apele lui negre, făcându-le să se zbată, înghiţea mai toate sunetele, le făcea indescifrabile pe cele mai multe, nici de văzut nu se putuseră vedea bine feţele lor când vorbeau, nici cititul buzelor nu era foarte lesne reconstituit de camerele de filmat, se vorbise mai mult spre lac, ce se putuse observa de către lunetişti şi apoi de către Românescu, invitat de aceştia anume, fusese momentul când Elefterie Teoforu scosese de sub vestonul bine strâns şi cabrat, din partea stângă a acestuia, un dosar alb, A4, pe coperta căruia binoclul specializat în citirea de la distanţă îi oferi lui Românescu şi, în acelaşi timp, consilierului Păunică, la fel de savant înarmat, deşi din alt unghi, firească, posibilitatea de a citi pe coperta lui **Vânătoarea,** apoi, în trepte, unul sub altul, titlurile capitolelor: **Accident prin imprudenţă, Sinucidere, Accident provocat.**

— Te simţi lezat?, întrebă Românescu după o pauză în care rememorase, fulgerător, ce ştia cu adevărat despre întrevedere care şi lor, organizatorilor, le scăpase în cea mai mare parte de sub control, surprinşi să constate că interlocutorii, amândoi, căzuseră tacit de acord, din primele clipe ale **întâlnirii,** asupra modalităţii de desfăşurare a dialogului care şi el, concluzionase surprins, se desfăşurase mai ales din ochi. Ca şi când amândoi veneau, siguri de ei, de la şcoli înalte ale unei profesiuni bine stăpânite, chiar dacă operaţiunile acţiunii lor arătau şi cât de diferite erau aceste şcoli în abordarea subiectelor pe care le aveau de rezolvat.

— Te-a deranjat viteza transpunerii în practică a unor prevederi ale întrevederii asupra cărora s-a căzut de acord? Te gândeşti să faci publică această surpriză?

— Vrei să te asiguri?, îl întrebă iritat Onufrie Pârgariu.

— Să ne asigurăm, replică Românescu.

— Noi amândoi?

— Toţi!

— Nu putem fi numiţi toţi, toţi!, zise Onufrie Pârgariu subliniind ultimul **toţi.** Voi aţi compromis şi Securitatea! Culmea!, întări el şi mai ritos sublinierea. Şi, din păcate, va trebui să mai treacă multă vreme până când se va dovedi şi asta şi se vor limpezi apele. Şi atunci va fi o adevărată revelaţie. Două, de fapt. Una a secăturilor şi alta a mea!

Cu acelaşi joc lunecos, uleios, fals şăgalnic al ochilor, Românescu clipi iar des, în timp ce zâmbetul pe buzele lui rozalii se stingea încet, trist, pustiu.

Onufrie Pârgariu nu mai insistă, ştia că nu mai era nevoie, Românescu spusese destul din ceea ce ştia el, şi deşi putea să insiste în descâlcirea semnificaţiilor informaţiei nu o mai făcu, ar fi urmat sigur, se gândea el, o clipă stânjenitoare, dar se auzi teleşpicherul şefei de cabinet, care le cerea permisiunea

să-i anunţe să deschidă repede televizorul şi, mulţumind, apăsă clapeta telecomenzii. Ecranul se umplu de revărsarea unei mulţimi vesele, undeva, în Ţara Oaşului, cu Pafnutie Diocleţian Zoritu, zis Herghelegiu, zis Lăcrămioară, zis… în mijloc, îmbrăcat peste cămaşa cadrilată, albastră cu galben portocaliu, cu o alta, maramureşeană, cu flori mari, verzi şi roşii la poale şi la umeri, şi la capătul mânecilor largi, şi el, mai vesel ca niciodată, rugându-se de gazde să nu-l mai îmbie cu palinca, fiindcă iar va intra în gura presei.

— I-a reuşit **întâlnirea,** observă Didi Sfiosu, acum să te ţii scandaluri şi paranghelii.

Povestea de pe ecran da pe dinafară acum, lăţindu-se într-o horă imensă cu ţâpuriturі oşeneşti, deocheate, ce se înfigeau în cerul înalt, albastru, al zilei care de la prânz înainte se schimbase la fel de pe neaşteptate, făcând soarele să se uite în urmă, parcă ar fi tânjit şi el după vara sugrumată, trei sferturi din septembrie, de ameninţarea unei toamne mohorâte.

Chipeşii feciori şi fetele, cu fustele lor albe şi şoarţe roşii ca focul, şi sânii ca pepenii spărgând iile de in cusute cu arnici albastru şi verde în râuri de flori, şi obrajii ca boboneţii la Moşii de primăvară, îl luaseră pe Pafnutie în iureşul horei şi pirpiriul se ţinea bine, chiar dacă părea mai mult luat pe sus când începea învârtitul şi, cu gura până la urechi, striga şi el după ţâpuritură:

— Aşa! Aşa! Aşa!

Atunci, venind peste câmpul mare plin cu oşeni şi carele lor îmbrăcate ca bradul ginerelui în sâmbăta dinaintea ajunului nunţii, cu păturі miţoase şi lăicere, şi piramide de perini şi de pui de perini, ţesute în războaie de lemn, şi cu loitrele legate, ca şi coarnele boilor, cu panglici colorate în toate culorile verii pe coastele dulci ale Gutâiului, abia scoborâtă dintr-un Mercedes care nu se mai termina şi care, negru şi strălucitor

cum era, semăna cu un catafalc boieresc, de pe timpul grofilor, la o înmormântare la care încă se mai aştepta răposatul, cărat de honvezi pe patul de lemn al bisericii în sicriul pus peste frunzarele verzi, spre horă se năpustise, nu mai alerga, cu coada părului săltând în fugă, ca barba ruginie a drugilor de porumb, acum, în septembrie, când începuse şi vântul ca o smiceală subţire, „Roşcata neamului“, poreclită astfel mai de curând, Niculina Firboboc, îmbrăcată în costum gorjenesc, cu o ie gata să plesnească peste ambiţia sânilor cât capul de copil mic, care şi ei se loveau între ei ca şi genunchii pietroşi şi pulpele fierbinţi înroşite de soare, şi peste crupa mustoasă o zăvelcă petrecută şi strânsă de betele ţesute tricolor, late ca să îi poată sugruma la vedere mijlocul. Ajunsă în capul horei care se învârtea aiuritor, ca o roată de tiribombă scăpată de piedica lanţurilor, Niculina Firboboc se înfipse lângă Pafnutie, ameţit de rotirea nebună, şi el o prinse de braţ cu nădejde, înfigându-şi degetele mâinii stângi în umărul ei scăpat, prin cheotoare, afară din croiala borangicului iei.

— L-am ras pe Eminenţa Sa!, îi şuieră îngâmfat în ureche Pafnutie Diocleţian Zoritu, care ştia de ce alergase Niculina să îl întâlnească aici, la Hora maramureşeană, după **întrevederea** din Codrul Vlăsiei. L-am ras, şuieră el iar în urechea ei, căci fata se lăsase spre el şi aproape că se sprijinea cu obrazul de umărul lui, şi sfârâia din picioare ca fusul torcătoarelor la claca de porumb din nopţile de după cules, când, printre pănuşile smulse de pe drugii cu dinţii boabelor ca piatra, spre ziuă, nu se mai ştia cine cu cine se scufunda în mijlocul gurguielor şi numai chicotitul sugrumat al fecioarelor atunci fericite prima dată se mai auzea prin foşnetul lor; aşa chicotise şi Niculina Firboboc la repetarea înflăcărată a raportului lui Pafnutie.

L-am ras, mai zisese el şi a treia oară, murind de râs cu hârâiala lui cunoscută de la capătul unei petreceri, când începea să răguşească.

I-am dat Palatul de la S, să-l stăpânească el cât o trăi, fiindcă eu cred că şi vrea să moară în el. N-a avut altă pretenţie, hârâi Pafnutie spre obrazul Niculinei care, în rotirea şi mai pustiitoare a horei, se rezemase de tot de umărul lui, iar el strângea cât putea umărul cu mâna petrecută peste spatele ei întreg, dar începuseră să-l lase picioarele şi ea bănui că începuse şi târâtul lor pe pământ.

— Şi el, el ce-a dat?, întrebă ea încercând să-l tragă mai sus, fiindcă simţea cum se lasă din ce în ce mai mult târât.

— Tot, zise Pafnutie. Tot! Şi reorganizarea ministerului, şi înlăturarea nemernicului de la Comerţul Exterior şi, ca să pună capac, când l-am făcut să înţeleagă că accept să rămână în Palat, şi dosarul lui Coriolan. Acum îl scoatem iute pe margine.

— Şi ne ducem înainte, se bucură Niculina Firboboc trăgându-l pe Pafnutie şi mai mult spre ea. Fiindcă se lăsa din ce în ce mai greu, îl lăsau picioarele rău.

Peste vuietul glasurilor înfierbântate şi peste acordurile înalte ale viorilor ca nişte scârţâituri de scripete ruginit se ridicau ţâpuriturile, care nu se mai opreau până la cer şi cerul nu le mai înghiţea nici el, parcă le-ar fi trimis înapoi pe pământ, să îndemne şi mai tare delirul horei.

— Io cu Vasilic-al nost, măăăăă!, zicea ţâpuritorul şi glasul lui subţire, de cap, credeai că-şi dă sufletul, se ducea iar, ameninţător, până în inima cerului.

— Om chicat şefu de post, măăăăăăă!

— Aşa! Aşa! Aşa!, striga acum cu ultimele puteri şi Pafnutie Diocleţian Zoritu.

Şi după el, trăgându-l spre ea, în ritmul galopului horei, începu să strige, cu capul dat pe spate şi cu coada ca barba roşie a porumbului toamna, săltând în vânt, şi Niculina Firboboc.

— Aşa! Aşa! Aşa!

La televizor însă, nu se mai puteau distinge şi glasurile lor, umplea ecranul hora, cu feţele „pulimii“ congestionate şi, la un moment dat, ecranul fu acoperit de drugii de porumb ruginit.

Didi Sfiosu luă telecomanda din mâna lui Onufrie Pârgariu şi stinse televizorul.

— Dar dacă Lăcrămioară, aşa beteag la horă cum îl vezi, o chicat azi şefu' de post, la întrevederea din Codrul Vlăsiei?!

— Ţţ, respinse scurt ideea Didi Sfiosu. Şefu' de post?! Altă canalie, *fratello,* bun-înţeles, dar şi alt calibru, adăugă el convins. Alt calibru. La capitolul canalie…, mai zise el, dar nu termină propoziţiunea.

6

Raportul la sponsor

— Şi m-am trezit în braţele lui! Ajunsesem la mijlocul biroului, mă conducea elegant, atent, uşor aplecat spre mine, nu mi se mai părea nici scund, îl furasem cu coada ochiului şi, într-adevăr, creasta frezei, niţel cocoşească, nu trecea de creştetul capului meu, cu părul lins, cum îl ţin de obicei când mă aflu în exerciţiul funcţiunii, nu-i aşa, râse ea cenzurat, mergeam umăr la umăr, când brusc s-a oprit exact în dreptul ferestrei deschise, acoperind soarele care strălucea orbitor în mijlocul ei, şi a trebuit să mă întorc spre el, ca să văd de ce s-a oprit, era la jumătatea propoziţiei, ultimul cuvânt te şi privea, tocmai zisese ironic „să vedem ce va spune acum Bogasierul“, discuţia trecuse de anunţarea protocolară, dar şi niţel amenin-ţătoare, ţi-am spus, „suntem de acord cu contractul, a câştigat licitaţia“; „înţeleg, zisese, că eşti la curent, am văzut că eşti bine informată, eşti, adăugase, îmi dau seama, de încredere, nu numai simplu mesageră, patronul dumitale, adăugase intenţionat minimalizator pentru mine, a trecut şi înaintea lui Belciug, şi a lui Viezureanu, acestuia i-am dat un munte întreg de marmură, un munte“, şi ridicase braţele mici ca să-mi arate cât de mare e muntele, se ridicase şi în picioare, „un munte“,

repetase, şi cu braţele deschise îmbrăţişase muntele; atunci se şi hotărâse să vină spre mine şi începuse să ocolească biroul, îmi dădea să înţeleg că se terminase audienţa şi m-am ridicat şi eu în picioare, el venea spre mine acum… Eşti atent, se interesase ea, întorcând capul spre Dandu Patricianul care conducea absorbit de panglica şoselei, lucioasă, neagră, parcă dată cu vaselină, se auzea fâşâitul pneurilor, catifelat, curbele se răsuceau una după alta, intraseră într-o zonă muntoasă, nu foarte departe creşteau vârfurile Alpilor albi, la un moment dat păruseră că izbucnesc dintre vârfurile unei păduri de mesteceni, era şi o lumină ireală, mestecenii împodobiţi cu bănuţii de aur roşu ai frunzelor tremurânde, cerul senin, fundal de carte poştală americană când fotografia, atât de fidelă, te obligă să crezi că e vorba de un cadru peisagistic făcut în laborator.

— Ascult, ascult!, răspunsese Dandu Patricianul fără să se uite totuşi spre ea, absorbit de panglica uleioasă şi de vârtejul ei, şi Maidaneza observă că apăsase pe acceleraţie şi venise cu pieptul mai aproape de volan, conducea încordat, cu amândouă mâinile pe volan, cu degetele crispate pe lacul lemnului de cireş al acestuia, iar pe inelarul stâng care se pare că nu-l asculta, căci stătea mai mult încordat, piatra verde neagră, scânteind în jocurile luminii, a unui ghiul turcesc, borcănat, aproape vulgar, dacă n-ar fi fost salvat de broderia filigranului care înconjura piatra.

— Te rog să nu mai alergi, zise ea, şi chiar îi atinse încheietura mâinii ieşind din brăţara de aur, groasă, ca o curea de ceas, alcătuită din plăci late, strălucitoare şi ele, rezemate în zăpada manşetelor duble, cu butoni aproape la fel de pătrăţoşi, fireşte tot de aur. Te rog, insistă ea, dacă vrei să continui, fiindcă acum e interesant, nu ţi-am spus ca să nu te amărăşti sau să te înfurii, dar văd că şi acum, când suntem

într-o călătorie de plăcere, aşa ai spus!, nu te poţi stăpâni… te roog…

Şi Dandu ridică piciorul de pe acceleraţie, iar Mercedesul se înscrise în dinamica noii curbe cu o eleganţă de piruetă dansantă.

— Doamne! Ce vreme şi ce privelişte!… E superb!, mai zise ea şi o clipă vru să-şi rezeme fruntea de umărul lui, dar repede se răzgândi. E un decor de vis, mi-ai făcut un cadou nesperat, să văd Viena la începutul unei toamne atât de fermecătoare, nu ştiu ce cadou mai pot visa, plusă ea acum, cu un ton vizibil subliniat actoriceşte, exagerând exaltat satisfacţia, fără nici o grijă că Dandu ar putea să observe, convinsă că, şi dacă va observa, tot îi va face plăcere; era sigură că locul şi rolul, şi statutul funcţiei pe care o ocupa şi o domina vor spori în importanţă mai ales după invitarea ei în *ranchul* de la marginea Capitalei, unde Erotida se afla încă într-o din nou prelungită convalescenţă, şi după insistenţa cu care Bogasierul ţinuse să o facă să înţeleagă că doreşte să îl ajute şi în redresarea Marii Stele, astfel încât să se poată descotorosi mai repede de obligaţiile complicate care îi reveneau faţă de aceasta prin boala ei şi să se poată considera, şi să fie şi recunoscut, liber, şi din toate punctele de vedere, chiar şi prin acordul propus primei soliste a Operei de a rămâne împreună fără vreun contract anume, cât va fi nevoie, chiar şi o viaţă; tacit, între ei se stabilise o înţelegere anume – aşa credea sau spera, cel puţin, el –, privind chiar şi o posibilă intimitate la un moment dat, dincolo de exigenţele obligaţiilor ei de primă asistentă a marelui magnat căruia îi fusese recomandată de la picioarele unui jilţ politic şi administrativ atât de înalt, împuternicită sau, şi mai corect, învestită cu atributele de autoritate ale unei asemenea recomandări pe care Dandu o înţelesese şi ca o şansă ce i se oferea de a fi, în împrejurări speciale, într-un contact privilegiat cu autorul recomandării, dincolo

de jocul politicianist în care erau angajaţi la vedere şi Elefterie Teoforu, şi el, Dandu Patricianul. Mai mult, cu un tact calculat până în nuanţele infinitezimale ale unui raport de serviciu, necontenit balansând primejdios între severitatea condiţiilor presupuse de locul ocupat în ierarhia magnatului şi răspunsul femeii la avansurile nu mai puţin gradate farmaceutic şi rafinat provocatoare ale lui Dandu, din ce în ce mai descoperit în ambiţia lui de a fi, totuşi, mai mult decât un mare domn, şi un bărbat încă puternic, dacă nu tânăr, mironosiţa nu putuse să nu accepte că, odată cu invitaţia în acest weekend la Viena, va trebui să suporte, dacă va fi cazul, şi o desfăşurare mai amplă, şi poate mai agresivă, a trimiterilor lui Dandu Patricianul spre universul nu al sentimentelor, deşi nici acesta nu putea fi exclus, meditase ea, ci la acela, incendiar însă, al gradului de intimitate care guvernează, uneori, de la un moment dat, dialogul dintre o asistentă şi manager.

— Cadoul sau despre cadou vom putea vorbi numai la Viena, zise cuminţit, în ipostaza de conducător al Mercedesului, Dandu Patricianul. Iartă-mă, te ascult, şi maşina se alinie mai mult la dreapta şoselei, parcă un aparat special ar fi ţinut-o lipită de hotarul panglicii de asfalt.

Maidaneza nu mai răspunse; tăcu, modestă, jucând, de fapt, modestia şi, ca şi când n-ar fi auzit bine promisiunea unei adevărate surprize ce abia avea să urmeze, evident ca o încoronare a scurtei vacanţe ce şi prin virtuţile toamnei se dovedea inspirată, se lăsă cucerită de panglica şoselei şi atunci când se simţea furată, cu coada ochiului, de către Dandu, zâmbea fericită, cu aerul unei scufundări somniace în bucuria împlinirii.

— Şi?, întrebă Dandu în liniştea vătuită care stăpânea Mercedesul, acum cu geamurile închise ermetic; nu se mai auzea nici fâşâitul pneurilor, ce se bănuia, de fapt, era

alunecarea ca în vis pe luciul şoselei şi Maidaneza păru să se smulgă greu din braţele unei dulci oboseli.

— Nu trebuia să-ţi spun nimic, era mai bine, acum îmi pare rău că am început, minţi ea cu un glas scâncit, de copil abia trezit din somn; nu trebuia…

— Ba da, zise brutal Dandu, trebuia, şi întoarse capul întrebător spre ea.

Chiar atunci, ieşind mai sportiv dintr-o curbă, în faţa lor izbucni zidul de gheaţă, strălucitor, al Alpilor, atât de apropiaţi, încât amândoi, în acelaşi timp, avuseseră sentimentul că, într-o secundă, se vor zdrobi de imensitatea albă a umărului muntos care se trăgea acum, ca şi când ar fi fost fermecat, în dreapta lor şi maşina ţâşni pe o panglică întinsă la nesfârşit, eliberată de orice risc, lină, aproape înduioşător de calmă, străjuită de mestecenii care aşternuseră pe asfalt un covor de aur din frunze ce se ridicau de jos şi se răsuceau vesel în aer în jurul lor, venind să se lovească de sticla fumuriu verzuie a ferestrelor, se agăţau de linia ştergătoarelor şi alunecau leneş, triste, nostalgice.

— Să continui? Crezi că merită? N-am greşit începând să-ţi povestesc? E o prostie până la urmă, n-are nici o altă semnificaţie decât aceea a unui automatism bărbătesc prost, condiţionat de o mentalitate jenantă, comună, umilitoare pentru noi, dar şi pentru bărbaţi, insistă ea, mentalitate după care e bine să fii pregătit întotdeauna, să sondezi, nu-i aşa, terenul, să vezi dacă se poate, dacă eşti tu dorit sau este ea accesibilă… Nu merită, am greşit, trebuia să uit.

— Nu!, repetă, la fel de brutal, Dandu, nu trebuia, trebuie să… să-mi spui tot… te rog, e de fapt o datorie de demnitate ultragiată, mai zise el.

— Nu, nu, nu e cazul să dramatizăm lucrurile... În sfârşit, m-am trezit îmbrăţişată de Excelenţa Sa Coriolan Pomposu în mijlocul somptuosului său birou guvernamental şi atât de pe

neașteptate și de vijelios, și răsucită, nu știu cum, cu fața spre soarele care-mi și intrase orbitor în ochi făcându-mă să lăcrămez, încât, încercând să mă smulg, l-am și împins spre masa de consiliu; s-a dezechilibrat și a căzut, scăpându-mă pe mine din brațe, culmea, pe unul dintre scaunele pe care le-a dislocat. Atunci au început să sune telefoanele, pe rând, sau le-am auzit eu atunci și nici nu apucase Excelența Sa să se scoale de pe scaun și să vină spre mine zicând „te rog să mă ierți", că ușa biroului s-a deschis împinsă greu și în pragul ei, nedumerită, îngrijorată, aproape disperată, a apărut șefa lui de cabinet, pirpirie, pe tocurile imense pe care se clătina… Noi însă apucasem să revenim la o situație normală, când s-a ivit ea… „N-am știut ce s-a întâmplat, fiindcă nu răspundeați la telefon", i s-a adresat ea Excelenței Sale și el, fără să-i răspundă, către mine, protocolar la culme: „Și vă rog să-i transmiteți domnului Dandu caldul meu salut"... și mi-a luat mâna să o sărute. Îți dai seama că nu puteam să-l refuz cu șefa de cabinet de față, ba i-am spus și „Vă mulțumesc".

— Caldul salut, cu tine în brațe, zise Dandu Patricianul, continuând să apese pe accelerație.

— Te rooog, liniștește-te, mi-ai promis că drumul va fi o promenadă, nu o cursă nebunească, mi-ai promis…

— Și?, întrebă iar, sec, Dandu Patricianul cu mâinile și mai crispate pe lemnul de cireș roșu al volanului.

— Și nimic, zise ea, absolut nimic, o obrăznicie masculină, una dintre multele de care sunt pline, azi, cabinetele ministeriale și directoriale, și în toată țara, contaminată de desfrâul de la vârf și de lipsa oricărei pudori în politică. Și contractul e acum pe biroul tău, în mapa ta, și vapoarele vor intra liniștite în port, și vama le va ocoli respectuos, și se vor descărca în liniște.

— Cald salut... Nu cald, înfierbântat de reprezentanta mea, care ar fi putut fi și ultima și marea mea slăbiciune; el n-avea

de unde să ştie, iubita mea, ce strângea el în braţe..., s-ar fi putut să fie, chiar aşa, iubita mea; era vorba de onoarea mea, oricine ai fi fost, erai reprezentanta mea, mă reprezentai pe mine, ridicase acum tonul Dandu Patricianul, dar slăbise acceleraţia şi vorbea ca şi când ar fi fost singur în maşină, nu o mai fura cu coada ochiului pe Maidaneză şi ea observă o răceală insinuată în liniştea cu care rostea cuvintele, numai apăsat, dar fără ură, fără indignare...

Şi?..., mai zise el cu o curiozitate şi mai cuminţită, tot fără să se uite la ea.

— Şi, repet, nimic, şefa de cabinet nici măcar n-a putut bănui altceva decât că telefoanele sunaseră când noi ne îndreptam firesc spre uşă, el nu se putea întoarce din drum, absolut nimic, dar iar îmi dau seama că nu trebuia să-ţi spun.

Nici Dandu nu mai insistă, subiectul, ştia şi el, trebuia să moară între ei doi, ea nu trebuia rănită, el, Dandu, obţinuse un nou argument în dialogul cu Coriolan şi trebui să se recunoască mulţumit, devotamentul fetei care îl relatase era mai presus, acum, de vreo suspiciune, colaborarea cu Guvernul, îşi spunea el, se desfăşura favorabil, însoţită, riscant însă, de tentativa de corupere sentimentală a Maidanezei de către Excelenţa Sa..., nu mai era cazul să insiste şi, în noua linişte care se lăsase în automobil, ea găsi toate motivele să se gândească, bănuind raţionamentul Bogasierului, la clipa când va ajunge în Deal şi îi va povesti scena, smerită şi spăşită din preaplinul ei de mironosiţă, Eminenţei Sale, ca o dovadă nouă a devotamentului ei. Nu putea bănui că scena fusese văzută de Eminenţa Sa în chiar seara aceleiaşi zile, oferită ca o ofrandă proaspătă pe ecranul unui laptop miniatural de către domnul secretar, general acum, Românescu. Ajunşi, într-adevăr, la mijlocul biroului, Coriolan Pomposu şi tânăra Oana Aelenei se opriseră pentru ca Liderul să-şi ia rămas-bun de la mesagera Bogasierului, pe care o bănuia, doar, de o posibilă slăbiciune

faţă de Dandu, firească la destule dintre asistentele care răsăriseră prin mai toate cabinetele ministeriale, sperând, şi nu numai, de a deveni atât de uşor, dar şi de semnificativ recompensate, amantele demnitarilor şi, în general, ale şefilor, mai ales tineri. Clipa, nu ştia de ce, i se păru stânjenitoare lui Coriolan Pomposu, care observase surprins cum începuseră să tremure nările Maidanezei şi cum se făcuseră şi mai livide, şi cum se făcuseră fruntea şi obrajii ei albi, de var, aproape sticloşi de albi şi cum, în secunda când el se oprise în mijlocul biroului, pregătindu-se să-i întindă mâna, aceasta păru încremenită cu ochii în ochii lui, hipnotizată, apoi genele îi acoperiră ochii şi, când mâna lui se întinse de rămas-bun, braţele Maidanezei izbucniră spre el, se încolăciră pe umerii lui, în jurul gâtului şi, fulgerător, el vru să-şi ferească obrazul, dar era prea târziu şi se trezi răspunzând sărutului ei din care nu reuşi să se smulgă decât la auzul soneriei stridente a celui de-al treilea telefon de pe birou. E limpede, îşi spuse el, după ieşirea ei din birou, simţindu-şi buzele aproape zdrobite, fata nu e numai omul Bogasierului, sau nu în primul rând al lui, a lui e doar Asistenta, ea, Maidaneza, aparţine, de fapt, altui serviciu... şi sună după consilierul Păunică, ivit prompt în birou, cu aerul lui de bărbat tânăr, dezabuzat, plictisit, sastisit, care a văzut prea multe ca să se mai mire şi a şi obosit confirmând atâtea bănuieli câte se strecurau, de la o vreme, scoborând treptele Palatului din Deal, ca să se insinueze, neliniştitoare chiar, pe coridoarele prea multor clădiri oficiale, mai des şi mai stăruitor, şi mai periculos decât, recunoştea el deschis, se petreceau lucrurile **înainte.**

— Dragă, începu Coriolan o litanie ce trebuia să lase impresia că e şi plictisit, şi sastisit de înfăţişările „iţăriei care se ţese la departamentele noastre de la o vreme“, şi mereu mai agresiv în jurul cabinetului său, şi să-l arate pândit de o greaţă slinoasă pe care se apropia să o taie brutal. Dragă,

domnişoara..., nu-i găsea el numele, secretara, asistenta sau ce dracu' îi e Bogasierului, Maidaneza, îşi aduse el, în sfârşit, aminte unul din numele acesteia, a depăşit pragul, nu cred că mai are ce căuta pe aici, spuneţi-i şi ministrului Onufrie Pârgariu să procedeze la fel. Ne-am înţeles?! Dar să continue investigaţiile în ceea ce o priveşte, dacă nu cumva e chiar subalterna lui pe linia serviciilor. Se uita obosit pe fereastra în mijlocul căreia încă mai stăruia soarele şi la fel de cotropitor luminând cabinetul cu o furie din care începuse, totuşi, să scadă căldura. Ne-am înţeles?, întrebă el absent, părând să se afle cu gândurile oprite de altă poveste, pe aceasta o şi uitase.

— Ministrul a şi fost eliberat, aseară, a şi predat unui director general ce avea de predat, inclusiv dosarul în copie privind afacerea Bogasierului. Coriolan Pomposu păru să nu fi auzit informaţia sau vruse intenţionat să o ignore, ca şi când nu l-ar fi privit şi nici n-ar fi fost implicat în luarea deciziei de înlăturare bruscă a aceluia, sigur cu acordul tacit al Eminenţei Sale, nu-l privea, cu alte cuvinte şi acum juca teatrul necunoaşterii subiectului sau, fiind insignifiant, îl şi uitase fulgerător. De la dumneavoastră lucrarea a plecat la vicele dumneavoastră, el va trata de aici înainte, conform protocolului, aplicarea licitaţiei câştigate.

— Atunci lăsaţi domnişoara să meargă la el. Pe mine mă ocoliţi, zise Coriolan Pomposu.

— Dacă nu cumva înregistrarea întrevederilor ei la departamentele noastre n-a şi fost preluată, scurtă consilierul Păunică ocolul pe care Coriolan Pomposu îl făcea intenţionat. Domnişoara, în mod sigur, nu ţine de Onufrie Pârgariu şi, v-am mai spus, el s-a retras şi definitiv din reţeaua căreia i-a aparţinut. Însă a fost primul care a intuit în ea un confrate mai tânăr, întărit în suspiciune de Didi Sfiosu, singurul din aparatul nostru care o cunoaşte, şi-a amintit de curând, de pe culoarele Guvernului, din primele zile şi mai ales nopţi ale

sfârşitului lui decembrie ’89. A intrat în sistem, în orice caz, în ipostaza de copil de trupă, n-a avut de atunci nici altă mamă, nici alt tată decât serviciul, însă, din câte sunt eu informat, a săgetat de la început piscurile înalte şi se bănuieşte că, aprobat sau nu, lucrează în dublă partidă şi pentru alţi părinţi, de pe un acelaşi meridian, dar dintr-o geografie mai caldă, unde cred că e şi mai bine apreciată, ca să zic aşa... A provocat vreun incident?

— Nu!, răspunse grăbit şi iritat Coriolan Pomposu. Dragă, adăugă el, ridicându-se de la birou şi venind în faţa acestuia, pregătindu-se să încalece braţul scaunului-fotoliu, pe mine a început să mă agaseze prezenţa serviciilor şi amicalitatea cu care se amestecă şi vor să ştie totul, ca şi când am fi stabilit împreună o anume cutumă a colaborării şi participării lor la conducere. Nu crezi că vă amestecaţi cam mult, cu aerul acesta îngrijorat continuu că trebuie să apăraţi conducerea şi să o consiliaţi, şi să o dădăciţi?... În orice caz, eu personal, Coriolan Pomposu, nu am parafat cu nimeni nici o înţelegere în acest sens şi nici nu sunt de părere că trebuia sau trebuie semnată o astfel de înţelegere, deşi îmi dau seama că este convenită tacit, cei mai mulţi dintre noi fiind astfel pregătiţi să li se pară firesc, **încă din vechiul regim.** Eu, adăugă el cu o subliniere bine marcată, accentuată, a fiecărui cuvânt, n-am fost şi nu sunt, şi nici nu doresc să fiu...

Consilierul Păunică nu izbuti să distingă însă, în vehemenţa tonului, o posibilă trimitere şi la prezenţa lui la cabinetul Liderului.

— Da!, răspunse grăbit serviabil consilierul Păunică în locul lui Coriolan în dictafonul de unde se auzea acum vocea şefei de cabinet... Domnişoara a revenit, îl informă el apoi pe Coriolan, fără să mai adauge numele domnişoarei. Era de la sine înţeles, nu mă mir, mai zise zâmbind ambiguu, toţi criminalii revin la locul... Zice că a uitat pe unul din scaunele

mesei de consiliu, dacă nu cumva a căzut jos, un notes-agendă cu clape metalice.

Coriolan Pomposu tresări surprins de informaţie şi fulgerător căută ochii consilierului Păunică. Însă şi acesta, tot fulgerător, se repezise spre masa de consiliu şi acum se găsea aplecat printre scaunele ei. Nu se afla nimic şi el făcu semn Liderului că nu s-a pierdut în zona aceea nimic. Coriolan Pomposu revăzu scena cu Maidaneza ridicând dintre scaune poşeta Vuitton mijlocie, care nu se vărsase, fiind cu fermoarul mare bine tras. Păunică făcu din nou semn cu arătătorul că nu s-a pierdut nimic.

— Regret, răspunse acum Coriolan în dictafon, nu s-a pierdut nimic.

Şefa de cabinet închise, aşa cum se auzi în difuzoare dictafonul şi în cabinet se lăsă liniştea.

— Să fie dirijată de acum înainte la viceprim-ministru, îi spuse, din nou, Coriolan, consilierului Păunică.

. . . . . .

Maidaneza revedea scena din secretariatul lui Coriolan: ochii nedumeriţi ai şefei de cabinet şi aerul ei jenat şi aproape vinovat că în cabinet nu se aflase agenda domnişoarei.

— Îmi pare rău, se scuzase aceasta, surprinsă şi de faptul că şeful ei nu o mai invitase pe asistenta nouă a Bogasierului să se convingă personal că în cabinet nu se găsea pierdută agenda ei. Era importantă?, se interesă ea, solidar, văzând lacrămile care se pregăteau să inunde ochii acesteia, o fiinţă atât de fragilă, de ingenuă, de brusc întristată şi cuprinsă de o nelinişte înfrigurată, un copil aproape, învăluit atât de puţin protector de aerul care dă adolescentelor o aureolă uneori aproape serafică. Fruntea, faţa întreagă, cu excepţia umerilor obrajilor cuprinşi de o palidă roşeală, se făcuseră ca varul, te lăsau să crezi că vei putea citi prin foiţa transparentă a pielii de netezimea marmurei şlefuite.

— Nu!, zise Maidaneza, nu, nu era nimic important, era o agendă într-adevăr virgină, încercă ea să zâmbească, nu era scris nimic în ea, era vorba de un cadou, primit chiar în această dimineaţă, chiar înainte de a pleca de la birou spre dumneavoastră, era simbolul unei posibile poveşti, adăugă ea şi în colţul ochilor se sparseră până la urmă două lacrămi cât două boabe de rouă.

„Mi-a reuşit“, îşi spuse ea abia stăpânindu-se să nu-şi şoptească gândul şi, pe faţa ei uşor obosită acum, satisfacţia lucrului bine făcut se transformă într-o lumină caldă, melancolică, pe care o resimţi ca pe o binemeritată recompensă venind să o invite să-şi ocrotească privirile cu pânza de păianjen a genelor lungi şi dese şi chiar încercă să aţipească, atentă să nu-şi rezeme tâmpla, cum vrusese mai înainte, de umărul lui Dandu. Nu mai era nevoie. Acesta continua să privească încordat şarpele şoselei, apăsând atent, dar ferm, pedala acceleraţiei, venind cu pieptul din ce în ce mai aproape de volanul de cireş roşu lustruit, ca să alunece ca în vis în podul palmelor, invitând, parcă, la eleganţa conducerii automobilului de mare clasă.

Din păcate, se gândea ea acum, cu privirile din ce în ce mai irizate, aproape de abdicarea în faţa unei dulci oboseli, nu reuşise atunci să treacă în Deal de exigenţele programului încărcat al Eminenţei Sale şi să facă, direct şi cu atât mai necesară acum, o informare care pe altă cale nu o putea face sau nu o va mai putea face prea curând, dacă nu era şi prea târziu, şi să mulţumească din nou pentru sprijinul acordat în alegerea sau promovarea, sau însărcinarea sa de a lucra atât de aproape de unul dintre baronii capitalului naţional, atât de aproape de nodul unei atât de încâlcite încrengături de interese financiare şi politice, şi umane, naţionale şi chiar internaţionale, şi să informeze cât de aproape a ajuns, şi e pe cale să ajungă în fiecare zi, de miezul acestei încrengături. Abia se

încheiaseră noile alegeri, abia trei săptămâni trecuseră de la vizita la Coriolan Pomposu, câteva zile de la duminica oarbă a votului în care siguranţa victoriei Liderului, ce părea, la un moment dat, să nu fie pusă la îndoială nici chiar de către opoziţia unită şi betonată, nici chiar de aplombul ei agresiv şi de viclenia ei debordantă şi chiar de oboseala electoratului de a mai suporta un nou mandat al vechii Puteri, oboseală pigmentată şi de frica unei continuităţi care putea să semene cu începutul înnodării tradiţiei partidului unic, abia se aflaseră rezultatele care dăduseră peste cap o guvernare şi o dominaţie de stânga în favoarea dreptei ce abia se coagula, beneficiind şi de o conjunctură internaţională mai mult decât favorabilă, abia se pregătea intrarea în epoca aşa-zis violetă a unui regim violet, o zi, o singură zi trecuse de la declararea întemeiată juridic a noilor câştigători ai alegerilor şi de când toţi beneficiarii importanţi ai democraţiei votului, dar şi învinşii se înghesuiseră, fără nici o jenă a unora faţă de alţii, pe scările de la intrarea reşedinţei *ranch* a Bogasierului, ridicată provocator la marginea, pestriţă odată, a Bucureştilor şi la începutul ocrotitor simbolic, parcă, al ultimei rămăşiţe a Codrului Vlăsiei.

Maidaneza, căreia începuse să i se spună Prinţesa, ostentativ aproape, până şi în cercurile mai puţin apropiate, dar agresiv interesate şi din ce în ce mai numeroase ale Bogasierului, nu numai în viermuiala stufoasei administraţii a imperiului financiar al acestuia, recunoscut drept mogul în chiar mijlocul scandalului electoral pe care deocamdată se bănuia doar că îl domină cu o imparţialitate cinică înfricoşătoare, priveghease în ultimele zile şi pentru prima dată ambiţios şi cu autoritatea asumată abil a unei, dacă nu posibile, prime doamne, în orice caz, a unei hotărâtoare prezenţe feminine, pregătirile voiajului în Austria, anunţat în ultimul moment şi motivat oficial şi bine susţinut în presa tabloidă de

spectacolul „Lacul lebedelor“ pe scena Operei Vieneze, cu Marea Stea a baletului bucureştean invitată special şi de onoare în urma, desigur, a unui contract bine articulat de către negociatorii lui Dandu Patricianul.

Prilejul, avea să se spună mai târziu, nu însă peste mulţi ani, doar trei, fusese calculat savant, astfel încât Maidaneza să treacă drept spectatoarea întâmplătoare, nevinovată, dar şi de încredere, încrederea oarbă a înfiripării sincere a unei iubiri cu adevărat curate, mistuitoare, a unui bărbat ajuns în pragul vârstei când, înainte de a se stinge, din ce în ce mai duios nostalgic, sentimentele izbucnesc nebănuit de tulburător şi copleşitor şi nu o dată cu o disperare ucigătoare.

— Prinţesă, îi spusese Dandu Patricianul Maidanezei, în dimineaţa următoare declarării rezultatelor votului în urma furtunoaselor alegeri parlamentare, folosind şi el şi pentru prima dată apelativul cu o ironie declarată, dar caldă, nu lipsită de duioşia unei abia disimulate satisfacţii, aş vrea să te rog ca astăzi să rămâi aici, la *ranch,* lângă mine, să fii singurul meu ajutor în desfăşurarea unui program de audienţe care nu are nevoie de alţi martori.

Maidaneza ridică mirată, stăpânit însă, ochii spre el, şi ochii arătau că este, într-adevăr, nevinovată, nu înţelegea exact despre ce e vorba, nu ştia, nici nu bănuia, deşi venise la cabinetul de aici al Bogasierului, unde avea şi ea un birouaş elegant, aflând de la garda lui de corp că acesta nu va fi în oraş, ca de obicei. Cu genele stufoase, lăsate ca în vis şi supuse peste ochi, îl făcu să înţeleagă că va rămâne la *ranch,* fără să aibă nevoie de alte explicaţii, dar expresia feţei ei, de copil ascultător până şi dincolo de cuminţenia adolescenţei devotate, nu putea să nu exprime măcar vaga nelinişte, accentuând neştiinţa, în faţa unei noutăţi, oricât de neînsemnată ar fi fost aceasta.

— S-ar putea să trebuiască să primesc mai multe vizite care nu sunt neapărat programate, dar pe care le bănuiesc şi chiar le aştept şi n-aş vrea ca uşa să fie deschisă şi închisă de oricine. Vom putea să vorbim apoi în linişte şi despre weekendul de la Viena, şi despre programul care, sigur, va fi încărcat şi acolo, foarte încărcat, şi despre obligaţiile impuse de premieră şi chiar te-aş ruga să încerci un telefon şi cu Erotida, să te interesezi cu tactul dumitale şi cu..., mă rog, talentul dumitale de prietenă, să vezi cum se simte, să o asiguri de... grija, nu grija, de faptul că abia aşteptăm să o întâlnim, să o vedem, în sfârşit, să o aplaudăm... Cum se simte cu sănătatea?... Nu, nu cu sănătatea, nu e bine, cu pregătirile, cu emoţiile, înţelegi ce vreau să spun... în sfârşit, am să dau şi eu un telefon, vezi când e mai potrivit, ora, după repetiţii, după odihnă, după... las-o să înţeleagă că va avea, că o va aştepta şi o surpriză, dar mai bine nu, nu-i spune nimic, să fie surpriză, nu mai insist, sunt convins că ştii ce vreau să spun... însă nici nu mai putu continua, se auzise prima sonerie, deşi nu era decât nouă fără un sfert dimineaţa, o dimineaţă mohorâtă, igrasioasă, cerul jos, greu, gros, nori groşi, fumurii, negri, vălătuci atârnând deasupra Bucureştilor şi deasupra Codrului Vlăsiei, ce mai rămăsese, oraşul lăsându-te să bănuieşti că se smulge din el, văzut de la etajul doi al *ranchului* unde îşi făcuse Dandu Patricianul cabinetul, într-un fel de turn cu o singură fereastră, de jur împrejur, cu excepţia unui perete drept, exact cât ţineau aripile biroului şi-i asigura lui spatele şi pe care se proiecta spătarul înalt al scaunului matlasat în piele de Cordoba, rotitor, şi pe biroul florentin de stejar roşu, bogat sculptat, trimiţând la uşile altarelor brâncoveneşti, dar contrastând izbitor cu ovalul încăperii, aducând aminte şi de celebrul birou oval de la Casa Albă, în ramă de argint vechi, patinat, cu patru boboci de trandafir la colţuri, o fotografie alb-negru în „Lacul lebedelor“ a Erotidei, plutind

ca în levitaţie deasupra scenei imense, luminată ciudat, ca deasupra unei mări nesfârşite, neclintite, mute, reci, negre, care făcea să strălucească orbitor veşmântul ei alb, de o puritate angelică, şi să pară că trupul balerinei stă suspendat în aer, braţele lungi, graţioase, arcuite ca şi când s-ar fi desfăşurat ondulatoriu, se rezemau pe acest aer nevăzut, dar atât de prezent, degetele păreau că se reazemă şi ele pe acest aer, picioarele izbucnind din faldurile de zefir ale rochiei, ca nişte trestii smulse de furtună din apa lacului şi rămase şi ele să învingă acel aer nevăzut, fără să se atingă de el, plutirea lor era mult mai misterioasă şi mult mai evanescentă, şi mai neliniştitoare decât fragilitatea poetică de lujer a braţelor şi care te făceau să crezi că până în clipa când le priveai n-ar fi făcut altceva decât să vâslească şi în secunda aceea îngheţaseră. Deasupra scaunului matlasat, ergonomic, pe albul crispant al singurului perete, prinsă cu un şnur roşu, sânge închegat, răsucit, gros, de un cui anume, cu o măciulie rotundă, de culoarea aurului vechi, bătut brutal, atârna în ramă de aur, lată, dar simplă, fără model, în mijlocul unui *passe-partout* verde negru, catifelat, o icoană înfăţişând clasica imagine a Fecioarei Maria cu Pruncul, o icoană pe sticlă şi din sticlă, în stilul vitraliilor vechi ţărăneşti, turnate în cuptoare primitive, planurile portretelor, mâinile mamei şi copilului, picioarele acestuia, vălul capului Mariei şi aureolele fiind în relief, din straturi de sticlă separate, turnate însă în acelaşi timp, o performanţă actuală a unor laboratoare vestite. Dar ce era surprinzător în această icoană era apariţia, sub influenţa iconografiei ruse creştine medievale, a unei bijuterii pe inelarul mâinii drepte a Fecioarei, sugerând fecioria, sau şi logodirea, un inel cu o pafta minusculă, dreptunghiulară la mijloc.

Dandu Patricianul stătea răsturnat odihnitor cu picioarele spânzurate pe braţul stâng al scaunului matlasat cu piele

roşietică stins, de Cordoba, şi cu spatele lipit de perna spătarului, imitându-l pe Coriolan Pomposu, cu faţa spre stânga, unde era pus anume un burduf scund, tot din piele de Cordoba, pe care trebuia să fie invitat oaspetele primit aici, în cabinetul de la *ranch*, astfel încât, aşezat pe burduf, într-un echilibru uşor precar, acest oaspete avea să-l privească pe Dandu de jos în sus şi să observe de la început că Bogasierul parcă mai crescuse, se mai înălţase, şi picioarele lui, atârnând egal, păreau mai lungi şi nu mai erau unul mai lung decât altul şi el le legăna copilăreşte, încât la o anume mişcare invitatul pe butoiaşul de piele se trezea cu tălpile pantofilor lui Dandu, una niţel mai lată, şi tocul mai lat, ortopedic, acoperindu-i faţa şi vederea întreagă, o secundă, două, fireşte, apoi se ivea faţa amfitrionului, bucălată odată, acum dezumflată, fleşcăită, cu pieile de sub bărbie golite şi ele de carnea şi grăsimea care le ţineau până nu demult pline, bogate şi întinse, strălucind sub cremele care reuşiseră să le întindă în urma unui regim auster şi ţinut cu încăpăţânare chiar şi dincolo de exigenţele lui. Aşa se făcuse că slăbise, i se goliseră de grăsime şi pungile de sub ochi, care întârziau să se retragă şi să dispară; deocamdată şi ele atârnau veştede, deşi se vedea că începuseră să se subţieze, aşa cum şi burta se dezumflase, dar sacul ei golit brutal continua să se reverse ca un colac flasc peste cureaua pantalonilor, din ce în ce mai subţire şi el, trăgând cămaşa de sub cravată şi obligând-o să-l ocrotească vizibil. Slăbise prea repede, în general imediat după povestea cu vânătoarea şi cu scandalul cu Erotida care, la un moment dat, în timp ce el o lovea cu vârful pantofului în pântece, aceasta, disperată, ameţită de palme şi de pumni, şi de izbiturile cumplite care o făcuseră să alunece pe parchet ca o cârpă mototolită, strigase cu ultimele puteri: „Nemernicule, broscoi guşat şi slinos, şi puhav, şi puhav, şi puhav!“. **Puhav...** şi fusese cuvântul care îi rămăsese lui în amintire din toată disperata ură şi zbatere, şi

apărare a ei, slabă, abia auzită, repede înghiţită de ploaia loviturilor care o desfigurau şi ce era şi mai ciudat era, în ceea ce o privea, că, lipsită de apărare şi învinsă, şi epuizată, cu puţinul aer care mai rămăsese în pieptul ei, acesta era şi cuvântul pe care şi-l mai aducea aminte şi ea şi pe care îl şi vedea întruchipat de un broscoi greţos şi umflat care se rostogolea spre ea, gros, adipos, unsuros, buhos, puhav, puhav, puhav şi, de fapt, ce îşi mai aducea aminte din ultima secundă dinainte de a se prăbuşi în neştire era acest strigăt urlat o dată, o singură dată, apoi abia şoptit, cu ultima gură de aer ce mai putea ieşi din pieptul ei. Puhav... Dandu Patricianul începuse să slăbească ambiţios, cu ură chiar, şi, din cauza urii pe care nu şi-o putea stăpâni, nici nu suferea mâncând din ce în ce mai puţin şi pe apucate şi cu o frică faţă de mâncare ce se amesteca şi se unea cu ura şi cu disperarea cu care se urca şi seara, şi dimineaţa pe cântar şi se uita în oglindă şi îşi strângea cureaua pantalonilor şi încă mai amâna chemarea unui croitor care să-i îngusteze peste pântec, nemulţumit, dar era clar că slăbea şi cineva îndrăznise să îl încurajeze deschis, cineva dintre slujbaşii care îşi permiteau să vorbească neîntrebaţi, de fapt o veche secretară, mai în vârstă acum, care se ţinuse după el, la cererea lui, firește, după venirea definitivă în Capitală de la fabrica de conserve de peşte, şi la serviciile particulare ale căreia el renunţase repede la Bucureşti, iar ea se supusese resemnată şi apoi devotată la condiţia de rudă îndepărtată, săracă, dar din familie, şi ajunsese să-i ţină cu grijă şi chiar exigentă şi fericită agenda intimă, această călugăriţă a unui rit al preacurviei care o făcea să semene cu soţiile care îşi înşelaseră bărbatul o viaţă întreagă şi care acum, la retragerea până şi din îndatoririle domestice, se simţeau obligate ca de ispăşirea unui canon să-l încurajeze pe soţ în ultimele lui zvâcniri extraconjugale, ocrotindu-i şi prin selecţia concubinelor ultimele aventuri, cu o înţelegere şi cu o bucurie chiar a iluzoriilor

lui succese, ca şi când ar fi fost vorba de obligaţiile unei mame sau ale unei bunici: să fie atentă şi solidară, şi încântată de ieşirea din pubertate a fiilor sau a nepoţilor şi cu ajutorul, acoperit de ele, al familiei, cuscre, cumetre, cumnate, nepoate sau vecine bucuroase să-şi amintească propriile lor emoţii din propria lor experienţă erotică din adolescenţă.

— Să ştiţi că slăbiţi!, zisese ea într-o dimineaţă, începe să apară vârsta dumneavoastră adevărată, începeţi să întineriţi adică... – însă nu mai adăugă nimic la complimente, apoi, repede, mămos, prevenitor mămos – ...dar cu grijă, cu grijă, să scădeţi pe îndelete, să nu se bage dintr-odată de seamă, să rămâneţi neted, nu ştiu cum să vă spun, neted, însă el trecuse aparent absent prin faţa biroului ei de secretară bună în grad de o veşnicie, şi care ştia că nu trebuie să existe, ca şi când ar fi fost un robot costumat în doamnă fără vârstă, dar în vârstă, de feminitatea căreia îţi poate aminti doar simbolic discreta undă de parfum Coty, din altă epocă, din altă lume, din alt regn animal, din altă poveste pe care nimeni nu o mai ştie şi nici nu simte nevoia să o mai ştie, incapabilă deci să facă o concurenţă vie vieţii, pe care poţi să nici n-o vezi, abia dacă o auzi, reflex al unui proces de comunicare ce se consumă fără identitate, aşa cum nu-şi poate declina identitatea şi nici nu te interesează glasul automat, înregistrat electronic, al telefonistei care îţi spune ora exactă.

Intrat în birou, se grăbise spre cabinetul de toaletă, unde îşi instalase o oglindă care îl arăta întreg, şi se suise pe tăblia cântarului aflat la picioarele acesteia. Se vedea bine că trupul bondoc, pătrăţos – cu umeri groşi, moi, cu şolduri rotunjite şi ele feminin, bombând poalele sacoului, burta ţuguiată, cu ţuguiul ridicat spre pieptul scurtat astfel, abia cuprins de vesta deschisă la ultimii doi nasturi, pe unde se strecura mototolită cămaşa albă, butucii picioarelor făcând să plesnească stofa pantalonilor deasupra genunchilor – începuse să scadă,

hainele păreau să cadă mai de voie pe el, obrazul se dezumfla uşor şi el, dar din păcate apăruseră şi pieile goale de carne şi de grăsime; nu atârnau deocamdată, dar se observa că luciul obrazului se stinsese, petele maronii crescuseră în intensitate şi se putea bănui că foarte curând netezimea lor de azi ar putea deveni o amintire, lăsând loc porozităţii fireşti a pecinginei de care suferea. Însă obrazul se dezumfla, şi el îl pipăia satisfăcut, îl mângâia şi se gândea că ar trebui să se ocupe de hidratarea acestuia şi să ceară unui medic o consultaţie privitoare la ajutorul unei creme anume cu care să-şi maseze faţa întreagă şi fruntea, şi guşa de sub bărbie, prima care părea să înceapă să atârne dizgraţios.

Nimeni nu bănuise, până la apariţia ştirii-bombă dintr-o gazetă pariziană, politică mai ales şi de mare tiraj, că Erotida, retrasă iar în sihăstria de la Chitila, cum i se spusese *ranchului,* după recepţia din Deal, unde fusese văzută cu doar câteva luni în urmă, se însănătoşise atât de repede faţă de semnele unei epuizări alarmante cu care risipise bucuria numeroşilor invitaţi, surprinşi să o întâlnească sub arcadele palatului din Deal. După cum nimeni nu avusese cum să ştie că sufletul acestei miraculoase renaşteri a marii artiste se datora Oanei Aelenei – Maidaneza, care la scurtă vreme după instalarea ca asistentă, primă asistentă a Bogasierului şi domnişoară de companie a Erotidei, aceasta şi izbutise să câştige încrederea Marii Stele şi prietenia ei şi să se insinueze atât de adânc în intimitatea ei, astfel încât ziua când nu apărea la *ranch* se transforma, pentru firava convalescentă, într-un adevărat carusel al întrebărilor neliniştitoare, dacă nu cumva se iluzionase sperând să se apropie foarte curând de părăsirea domiciliului forţat cu sprijinul devotatei şi unicei confesoare apărute din senin. Într-o după-amiază de la sfârşitul verii, la capătul ultimei istovitoare repetiţii recuperatoare la bara instalată în sala de fitness din subsolul *ranchului*, unde se

dăruia disperată, supravegheată cu admiraţie de o maestră coregrafă, fostă primă balerină a Operei într-o vreme când nici părinţii Erotidei nu fuseseră concepuţi, cum se amuzase bătrâna încă verde să se recomande Marii Stele la prima vizită menită să inaugureze programul considerat necesar înaintea reîntoarcerii la lucru, Maidaneza, venită special să o însoţească în preumblarea zilnică pe aleile nesfârşite ale parcului de zeci de hectare, rupt efectiv din Codrul Vlăsiei, abia stăpânindu-şi o bucurie ce părea să o facă să explodeze, dacă ar mai fi ţinut-o mult tăinuită, izbucnise în cabina ce reproducea – surpriză derutantă din partea lui Dandu – întocmai universul clipei în care fusese îngropată în valuri de flori la premiera „Lacului lebedelor“.

— Iubita mea, plecăm la Viena!

Erotida nu apucase să respire, sufocată de valul suav al buchetelor de trandafiri galbeni şi de crini roşii japonezi, şi de tuberoze, şi de cârciumărese ca nişte ochi uriaşi de foc din pânzele lui Ţuculescu, de dalii imense, cât capul de copil, roz, violete, aurii, de aramă, despletite, cu obrazul înrourat încă, abia culese din grădinile florarilor de la Buftea, ameţită de amestecul parfumurilor, de curcubeul culorilor, de valurile lor brutale care îi inundaseră cabina, abia auzi exclamaţia Oanei, iar aceasta se văzu obligată să strige din nou:

— Plecăm la Viena, iubita mea! Şi aşezată brutal de aceasta pe colţul rămas liber al sofalei Biedermeier, aidoma şi ea celei din cabina de la Operă, Erotida ascultă povestea care avea să o facă să renască mai repede decât sperau toţi doctorii chemaţi să o îngrijească şi să-şi recucerească încrederea şi voinţa, şi ambiţia nebună, acel adevărat delir al dăruirii, însufleţitor al întregii ei cariere până la extraordinarul succes, unanim recunoscut, autentic miracol, în rolul protagonist din „Lacul lebedelor“, când publicul care lua cu asalt sutele de fotolii şi lojile Operei trăia electrizat performanţa supremă a

Marii Stele, zborul Lebedei deasupra apelor negre, învolburate, ameninţătoare, dinaintea prăbuşirii însângerate, şi acea clipă unică, pierdută în timp, părând fără sfârşit, evocând necunoscutul mister al levitaţiei.

În ciudatele ei peregrinări de slujbaşă, Maidaneza ajunsese, recomandată de prieteni buni din Ministerul Culturii, cu nu mai mult, spunea ea, de doi ani în urmă, în apropierea celebrului director general al Operei din Viena, sosit la Bucureşti să cunoască viaţa muzicală bucureşteană şi astfel fusese însoţitoarea lui, secretara, asistenta, persoana de legătură, de comunicare, specialitatea ei, se justifica ea, câştigată la cursurile unei bine cunoscute facultăţi de profil, în cataloagele căreia însă nu putuse fi găsită, de curioşii rămaşi păgubaşi, cu numele actual, acesta aparţinând, zicea, părinţilor, amândoi decedaţi, când şi fusese înfiată de nişte rude îndepărtate şi apoi părăsită şi încredinţată unei case de copii abandonaţi, de unde fugise, şi aşa mai departe, nume la care revenise de curând, încât se pierdea şi pentru ea claritatea extracţiei, pentru care nu dispunea de alte documente mai la îndemână decât de două fotografii de buletin, înfăţişând un bărbat tânăr căruia părea să îi semene la frunte şi la ovalul feţei, aerul însă, acea mireasmă uleioasă a fiinţei ei, se putea spune că izvorăşte din chipul de mironosiţă al mamei, ca şi privirea, de o seninătate tristă, care la pretinsa fiică se prelingea vinovată, înainte de vreme, de sub genele dese şi lungi, streaşină castanie, spre deosebire de blândeţea spicului de grâu copt târziu, aproape ars, stins, cenuşiu auriu, la care te trimiteau părul şi sprâncenele, şi genele primei asistente de azi a lui Dandu Patricianul.

. . . . . .

— Sună!, zise Maidaneza, brusc grăbită, dar cu un glas ţinut între şoaptă şi tonalitatea obligaţiei de a-i trezi, totuşi, atenţia, smulgându-l pe Bogasier din tăcerea îngrijorată

în care părea că acesta se refugiase de câteva clipe, uitând-o surprinzător, asaltat nemilos desigur de avalanşa întrevederilor şi tratativelor, cum bănuia ea, din programul acelei dimineţi foarte agitate, cum şi avea să se dovedească şi chiar din clipa aceea.

— A doua oară, mai zise ea, şi nici nu e nouă!

Dandu Patricianul deschise ochii, obosit, şi ridicând uşor bărbia de care atârnau pieile ce păreau a fi adăpostit, până nu prea demult, un început de guşă borţoasă, îi făcu semn să vadă cine este.

— Dar oricine-ar fi, mi-i anunţi înainte!, o preveni el.

Afara, la capătul peronului, unde se afla şi soneria, aşteptau doi bărbaţi pe care Maidaneza nu-i mai văzuse până atunci în apropierea lui Dandu Patricianul, iar pe unul dintre ei nu-şi amintea nici măcar să îl fi întâlnit vreodată. Acesta, deşirat, slab, cu o faţă uscată, odată poate roşcată, acum de culoarea tingirilor de aramă prea arse de foc, la fel ca şi părul, ciudat de roşcat murdar, cu un gât ca un capăt de frânghie jupuită de vreme, şi cu ochii de un albastru transparent, lăcrămoşi, cu buze tivite sângeriu şi urechi clăpăuge, îmbrăcat în haine de o croială pe jumătate militară, dar de o aparentă eleganţă ce nu putea trece neobservată şi pe care el le purta, sau cădeau ele aşa, ca şi când ar fi fost croite să trimită la imaginea colonialiştilor englezi de pe timpuri, o imagine vetustă, dar incitantă pentru că se vedea bine că hainele erau noi, sau scumpe, din stofă foarte fină, se înclină reverenţios şi se recomandă primul:

— Arcadie Ogrezeanu-Bucov, preşedintele Partidului Verde, şi..., asistenta lui Dandu observă pentru prima dată în cariera ei de superconsilieră a unor oameni importanţi în împrejurări atât de bogate în surprizele oferite de o lume prea viu colorată, nu putu să nu observe că un astfel de bizar personaj, în aceeaşi vreme pitoresc, dar la fel de neobişnuit

printr-un impunător aer protocolar, nu putea fi întâlnit în lumea nu numai a lui Dandu, dar nici a politicienilor sau a afaceriştilor vremii. Graseia apăsat, cu o voce vibrantă, rezonantă, ca şi când ar fi vorbit printr-o nevăzută pâlnie de aramă.

— Mulţumesc!, zise Maidaneza, sunt prima asistentă a domnului Dandu Patricianul. Vă rog să poftiţi!, şi îl invită să urce scările peronului.

— Gelu Vişoianu!, se recomandă, zâmbind complice, şi cel de-al doilea bărbat, reprezentantul câştigătorilor alegerilor de ieri.

— Vă felicit!, zise Maidaneza şi îl pofti şi pe acesta să urce scările.

Gelu Vişoianu era un cunoscut şi frecvent invitat, din ultima vreme, al jurnalelor de actualităţi şi al întâlnirilor politice televizate intens, un bărbat la aproape de patruzeci de ani, dacă era privit pornind de la chelia abundentă, cum se exprimase cineva cu umor, despre el, tot la o televiziune, „Domnul cu chelia abundentă“, se făcuse acela, ironic, firește, că tocmai atunci i-a uitat numele sau nu i-l reţine, şi aşa i se şi spunea de atunci tânărului politician care nu ajunsese bine în Capitală, adus aici, din provincia vasluiană, cu şiretlicul şi darul cunoscut al lui Coriolan Pomposu de a lansa nume noi în politică, mai întâi la un post de radio de tineret, director, apoi director general, pe urmă la o televiziune de nişă, unde se ambiţionase şi în ipostaza de realizator câteva luni, apoi iar director la un cotidian ce trebuia să se falimenteze şi să dea naştere unui canal de televiziune cu muzică populară, apoi, propus şi ales deputat al partidului lui Pomposu, purtător de cuvânt, secretar general adjunct, mereu prin rândul doi, pregătit tot mereu să se ridice de pe scaun ca să se aşeze în faţă, pe urmă, la o vânătoare vestită cu mare reclamă şi cu participări internaţionale, unde în calitate de vânător dăduse şi

singurul interviu al poveştii, anunţând împuşcarea de către el a şapte sau opt mistreţi şi tot atâţia iepuri şi chiar a unui lup pe care îl şi arăta, ţinut de urechi, camerei de filmat, mereu vesel, mereu învingător, mereu informat, mereu gata să ocupe rangul de guru, mereu zeflemitor faţă de toate mărimile comentate, mereu obosit de insistenţa jurnaliştilor, ca să apară, într-o dimineaţă de toamnă posomorâtă, dar fără vânt, sărind dintr-un avion în chip de paraşutist amator, dar profesionalizat prin experienţă desigur, ca să facă propagandă şi să cheme tânăra generaţie spre sigla şi doctrina unei organizaţii juvenile apte să bată la porţile Parlamentului foarte curând. Îl însoţea o frumuşică domnişoară la fel de curajoasă, care şi ea ţinuse telespectatorii cu gura căscată, la televizor, la salturile lor sufocate de curaj pentru ei şi de emoţie pentru privitori, dar se zicea că ambiţiosului lor dublu salt nu-i mai urmase nimeni în viitorul sperat partid al juventuţii temerare. Acum, Gelu Vişoianu urca treptele turnului unde se afla cabinetul Bogasierului Dandu Patricianul în chip de reprezentant al câştigătorilor alegerilor după un şi mai năucitor salt mortal de la stânga politică la dreapta politică, şi om de încredere al şefului acelei drepte victorioase.

Anunţat, Dandu îl primise mai întâi, cum era şi normal, pe Gelu Vişoianu, băiat frumuşel altfel, privit acum dincolo de abundenta chelie, ciocolatiu la faţă ca un baton din brandul Poiana, fost brand elveţian înainte de a ajunge, fără să-şi piardă gustul şi farmecul, şi catifelarea şocolatei bune, produs românesc; era îmbrăcat elegant, într-un costum Hugo Boss cu tentă sportivă în croială, gri petrol, dar fără cravată la o foarte călcată şi apretata cămaşă albă, un alt tip de eleganţă, dar eleganţă, cu pantofi cizmuliţe Prada, cu bine cunoscuta cureluşă roşie încastrată deasupra tocului în carâmb, şi, ca de obicei, vesel şi binedispus să-l salute pe Bogasier destul de amical:

— Patroane!, începuse el, după ce fusese invitat pe burduful de piele de Cordoba, studiat scurt înainte de a-l încăleca şi lăsând impresia că nu putea fi pentru el un loc mai bun din care să susţină chiar un lung dialog, patroane, sper să nu te miri şi dumneata că mă vezi în ipostaza de purtător de cuvânt al lui Pafnutie Herghelegiu, şi începu să râdă...

— Doamne fereşte!, replică Dandu. Ce poate fi mai semnificativ pentru bietul român de azi decât liber-schimbismul, iar eu, pe dumneata, de când ai venit în Bucureşti, te-am văzut bine pregătit să nu stai mult într-un loc.

— Mă ironizezi, patroane!, zise Gelu Vişoianu, şi eu venisem să te provoc, între noi, înainte de a-ţi transmite salutul şi mesajul actualului meu camarad politic, să te provoc zic, la o discuţie care să permită abordarea şi a solidarizării matale cu învingătorii de azi, pregătiţi, să ştii, să stea mult şi bine în şaua Puterii.

— Discuţia asta face şi ea parte din mesajul lui Herghelegiu?, întrebă Dandu Patricianul, ca să ştiu de la început dacă întâlnirea de azi e scurtă sau cu va urma...

— Patroane, nu eşti omul care să fie îndoctrinat la vârsta asta. Ştim şi lozinca matale: „Ori noapte bună, ori moarte bună!“, moartea nefiind obligatorie mai mult decât ca metaforă, bun-înţeles!

— Va'zică, ai venit să-mi spui că sunteţi pregătiţi să jucaţi tare?

— Absolut!, confirmă Gelu Vişoianu scurt şi de data aceasta uită să mai râdă şi nu mai râse până la sfârşitul întrevederii. Acum trebuie să-ţi spun că şi mie mi-a plăcut şi îmi place lozinca matale. Şi camaradului meu la fel. Camaradul meu, deşi mai în vârstă niţel ca mine, e şi mai grăbit. Patroane, s-a pierdut mult timp, nu mai e vreme de pertractări. Mergem înainte, avem calea trasată, nu e timpul filosofiei, înţelegi? Aşadar, îţi oferim încrederea noastră.

— Să discutăm, însă, la obiect, replică Dandu care se înnegurase şi simţea că trebuie să-şi cuprindă mâna stângă, la încheietură, cu palma dreapta. Simţea furnicăturile prevestitoare ale parezei. La obiect, adică la obiectul care priveşte susţinerea acordată, pentru care trimisul dinaintea dumitale a confirmat, din partea câştigătorului de azi al alegerilor, data de 1 noiembrie ca dată de rambursare a sponsorizării şi libera circulaţie, vreau să spun intrarea şi ieşirea în şi din port a vapoarelor mele ori de câte ori impune mersul afacerii, fără nici o opreliştе, după stabilirea comisionului de douăzeci la sută, pentru marfa vândută, nu intrată în ţară, în comerţ.

— Patroane, ce s-a stabilit în materie de procent, ordonanţe de guvern şi legi aferente bunului mers al afacerii, nu avem ce discuta. Sunt împuternicit să confirm data de 1 noiembrie. În ce priveşte vapoarele, intrarea şi ieşirea lor, asigurarea procentului, subiectul e numai de rangul dialogului camaradului meu cu matale. Eu am venit cu salutul protocolar, şi recunoaşterea datei de 1 noiembrie, mă repet intenţionat, la care, dacă eşti atent, fiindcă văd că ai închis ochii...

— Am închis ochii ca să mă gândesc în liniştе, nu ca să dorm, fii sigur că sunt atent.

— Atunci continui, dar văd că a venit cafeaua pe care, boier cum eşti, o oferi matale fără să o fi tocmit de la început, zise Gelu Vişoianu, mai destins, dar tot nu râdea.

În faţa lui apăruse ca şi când ar fi fost desprinsă din vis, fără să se audă nici uşa, nici paşii, nici respiraţia, prima asistentă a lui Dandu, împingând un bar alcătuit în întregime din cristal, din tavă de cristal, din roţi de cristal, din cadru de cristal, din toarte de cristal, şi fireşte nici alunecarea lui de cristal nu fusese auzită. Nici Dandu Patricianul nu auzise nimic, dar se lumină la faţă întâlnind chipul mironosiţei care îi invita în tăcere să fie atenţi la distincţia cu care le punea ceşcuţele fumegânde, lui Dandu pe birou, venind foarte

aproape de el, lui Gelu Vişoianu pe o măsuţă, tot de cristal, ataşată barului. Gelu Vişoianu ridică ceşcuţa de porţelan japonez şi sorbi aburul înmiresmat care îl îmbăta.

— Un moment!, zise Dandu care împinse cu grijă ceşcuţa mai departe de cotul mâinii lui drepte şi Gelu Vişoianu lăsă şi el ceşcuţa pe măsuţa de cristal.

Furişându-se aproape, Maidaneza se retrase la fel de neauzit, doar clacul uşii se bănui, la un moment dat, dar ea nu mai era în birou.

— Domnul meu, eu nu sunt, cum bine ai observat, continuă Dandu Patricianul, la vârsta la care unul ca dumneata îşi poate permite să sară cu paraşuta în altă ogradă decât aceea din care a decolat avionul. Nu sunt paraşutist, n-am stofă, deşi te admir şi te-am admirat şi când ai sărit dumneata cu paraşuta. Nu bănuiam că vei sări în curtea Herghelegiului! Se vede că ai studiat bine şi direcţia vântului, şi forţa lui, şi rolul atracţiei pământului şi aşa mai departe. Din punctul de vedere al dumitale ai reuşit... Eu am reuşit, înainte de-a sări dumneata cu paraşuta, să aterizez în ograda mea, am reuşit, cred, bine să aterizez, acum sunt în etapa când îmi consolidez locul aterizării mele reuşite. Pe urmă, dragul meu, eu nu fac politică, iar lozinca mea nu e o lozincă politică, ci una caracteristică, de afaceri, în Epoca noastră, a Codrului Vlăsiei, unde se pune fără menajamente această problemă a lui „ori noapte bună, ori...“ indiferent de culoarea politică. Aşadar, să ne întoarcem la obiect. Iau act de confirmarea prin dumneata a datelor convenţiei noastre de sponsorizare. Alte orizonturi, alte convenţii, alte angajamente, după închiderea acestui contencios. Iau act şi de salut.

— Şi de întrevederea cu actualul câştigător al partidei politice?

— Şi!..., zise Dandu şi împinse şi mai departe ceşcuţa fumegând apetisant.

— Am reţinut, zise Gelu Vişoianu, înţelegând că nu mai e timp de sorbit nici măcar o gură de cafea. Am reţinut însă, dacă nu mă înşel, că accepţi matale şi dialogul cu camaradul meu în privinţa vapoarelor care, ştim amândoi, că se apropie, şi ele, de acostare.

— Eu accept orice dialog, dar nu mă tocmesc, pe seama convenţiei încheiate, cu privire la alte afaceri; numai astfel, cu această convenţie regulată, cum se zicea odată, mergem mai departe.

Gelu Vişoianu se ridică.

— Patroane, sunt dator, înainte de plecare, să-ţi reiterez şi eu că în cazul lozincii matale avem şi noi, şi camaradul meu, şi eu, ca purtător de cuvânt al lui, acelaşi punct de vedere ca şi matale. Rămâne să vedem cine apelează primul la ea, exact ca în filmele de cowboy, cine scoate mai iute pistolul din tocul de la centură, ca să fie spectacolul, filmul, de premiul Oscar. Avem onoarea!, mai zise el şi ieşi exact ca în filmele amintite, cu faţa spre Dandu până când trase uşa după el.

— Am revenit!, îşi anunţă Maidaneza prezenţa la fel de nebănuită şi de neauzită, pentru că aşteaptă să fie primit domnul Ogrezeanu-Bucov.

— Roagă-l să intre!, zise Dandu şi Maidaneza înţelese că acesta nu mai are răbdare, totuşi, pentru o nouă discuţie.

— Poftiţi!, îl invită ea pe „Domnul Ogrezeanu-Bucov“ cum îl şi anunţă, deschizând apoi uşa.

— Dragă!, se auzi vocea răguşită a lui Dandu Patricianul, nu e nevoie să mai stai şi aicea jos, voi fi foarte scurt.

— Da!, zise Ogrezeanu, şi rămase acolo unde ajunsese, în apropierea barului de cristal pe care continua să fumege ceşcuţa de cafea fierbinte a lui Vişoianu.

— Ai pierdut!, zise Dandu, am pierdut, de fapt, amândoi, nu e copt timpul pentru ecologişti, dar merita să sondăm terenul şi cu altă ocazie să o luăm de la început. E pierderea

mea, prevăzută, calculată, n-ai nici o obligaţie dumneata! În orice caz, arăţi bine pentru un lider ecologist, cu aerul acesta de pe altă lume, nu e cazul să ne lamentăm, subvenţionăm sediul, acţiunea, mergem cu capul înainte. Ţine-te, dumneata, tare.

— Da!, zise Ogrezeanu, pe care hainele se făcuseră moi, şi căzeau şi vestonul, şi pantalonii, şi cravata, şi el tot, cât era de înalt, se muiase şi se vedea că nu-l ţineau bine nici gleznele, nici genunchii.

— Să fii sănătos şi când se aşază nebunia asta, dacă se va aşeza curând, deşi nu cred, reluăm discuţia; vezi dacă poţi înfiripa un magazin de plante medicinale naţionale: finanţez investiţia. Şi ţine-te tare!

„Ţine-te tare!“, dar Ogrezeanu nu mai era în birou; Dandu vorbise tot timpul cu ochii închişi, parcă lumina sau o boală de ochi, ivită din senin, îl făcuse să închidă ochii.

— Da, auzi el şoapta Maidanezei, ajunsă iar, fără să i se audă prelingerea, până în faţa biroului.

Dandu Patricianul îşi dăduse picioarele jos de pe spătarul jilţului şi făcând asta îşi dădu seama că aşa stătuse şi cu Gelu Vişoianu de vorbă, legănându-se în faţa lui cu talpa lată a pantofului din piciorul stâng în dreptul obrazului acestuia.

— Aşa am vorbit cu Vişoianu?, o întrebă el, nedumerit, pe Maidaneză.

— Da, zise ea, şi dânsul se lăsa când pe o parte, când pe alta, să vă prindă faţa şi ochii, dar numai talpa îi venea lui în dreptul frunţii; asta de fiecare dată când am intrat; am văzut că se chinuia, şi că n-a râs deloc astăzi, adăugă ea ca o concluzie.

— Cine mai e?, întrebă Dandu, recitând o continuare a subiectului.

— Alexandru Dan Calomfirescu, domnul ministru! S-a şi întâlnit pe scări cu domnul Gelu Vişoianu, iar acesta nu s-a putut stăpâni să nu spună:

„Toată lumea, sau toţi, mai exact, toţi, toţi la raport, la jupân!“

„Deocamdată!, a răspuns Alexandru Calomfirescu, dacă nu cumva pentru ultima dată“...

. . . . . .

Alexandru Dan Calomfirescu era un bărbat la mijlocul vieţii, abia împlinise cincizeci de ani, înalt peste măsură şi lat, cu mâinile lungi până spre genunchi, cu palmele cu adevărat ca nişte lopeţi, cu degete zdravene, însă nu noduroase, parcă din copilărie ar fi scris cu stiloul şi el, toată lumea ştia că fusese ţapinar şi luntraş pe apa Bistriţei înainte de a fi luat la armată, de unde ieşise sergent la un regiment de gardă din mijlocul Bucureştilor, oraş pe care nu-l mai părăsise de atunci şi aşa se făcea că în actele lui, în cartea de muncă şi în autobiografie, începuturile activităţii lui politice erau consacrate drept muncitoreşti, la Uzinele Malaxa, dintre lucrătorii cărora ieşise un comunist de nădejde, la treizeci de ani cu şcoli înalte, inginereşti, şi cu alte patalamale economice, şi la treizeci şi cinci director de fabrică, şi apoi, repede, director general şi ministru adjunct, unul dintre cei mai tineri din industrie şi mereu în prezidii şi vorbitor la congrese, cu o voce pe măsura trupului, n-avea nevoie de microfon la nici o adunare, simţeai glasul unui om întreg, şi ştia să se şi asculte, rotunjea cuvintele, ca să sune cald şi învăluitor, şi bogat, înţelegeai de la salut că n-a suferit de foame niciodată şi nu-i place să sufere şi nici de sete, nu i se uda gura uşor şi avea şi darul să comande şi să fie ascultat. Aşa se făcea că întreaga lui alcătuire de om mare, mare la stat, nu te izbea umilitor, te încuraja, te făcea să zici „cu acesta, fratele meu, poţi să porneşti la drum, cât ar fi el de greu şi de lung, are cine te

apără“ şi când îşi făcuse loc în studioul patru, la televiziune, în spatele Eminenţei Sale, acoperind cinci, şase revoluţionari întâmplători, parcă s-ar fi îngreunat toată poza şi chiar cuvântul Eminenţei Sale, care, întorcându-se şi văzându-l, se limpezise la faţă; afară de un bărbos fioros, cu ochii ca tăciunii, sfredelitori, şi cu un veston croit milităreşte, care şi el îşi făcuse loc în poză la fel, cu un retevei alb de plastic în mână, pe care şezuseră la uscat, sigur, nişte prosoape în vreo baie de bloc de garsoniere, înţepat, cu misiunea luată doar la voia lui, de gardă de corp a lui Elefterie Teoforu, acesta se bucurase în sinea lui ştiindu-se lângă el şi cu unul de-ai lui. Acum, ţapinarul era un domn, un domn de stânga din fruntea ierarhiei acesteia, nu-şi trădase, adică, extracţia şi lumea din care venea, doctrinar vorbind, dar crescut şi autoeducat să se bucure de binefacerile civilizaţiei burgheze care se prinseseră repede de bucuria lui înnăscută de a trăi bine, şi tot ce ar fi fost mătăhălos în alcătuirea trupului său, trădând începuturile de ţapinar, se rotunjise în timp şi se catifelase şi azi se lipeau nemaipomenit de el parfumurile cele mai fine şi pe pieptul lui, ca o poartă de povarnă boierească, stătea bine întinsă mătasea cămăşilor Boss cu manşete duble în care înfloreau butonii de aur, cât o mură coaptă. Turnate şedeau şi costumele uşoare, cu o stofă argintie de vis, Pierre Cardin, nici nu ar fi putut veni mai bine pe alţi umeri, după cum îi veneau pe picior pantofii Prada, numărul patruzeci şi şase, de comandă, şi pe degetul inelar al mâinii stângi ghiulul Mont Blanc şi ceasul Patek Philippe, şi chiar şi lui îi părea rău că n-avusese parte, la timpul cuvenit, de o poză cu el desculţ, în cămaşă şi izmene, vara, la toance, ţinând cârma plutei lângă ţapina înfiptă în trunchiul uriaş al bradului de Dorna. „N-am avut noroc, în tinereţea mea, nici măcar de o poză“, se umilea el ipocrit, dar şi îngâmfat, într-un cerc de bancheri arabi şi italieni, cu numai o săptămână înaintea vizitei la Dandu

Patricianul, pe o terasă care ţâşnea de la etajul al doilea al vilei sale, ascunsă la un cot al Cornişei mici a Nisei, oferind privirilor liniştea nemărginită, albastru sidefie, a Mediteranei. Era o seară fericită a acelei toamne din care furase disperat, zdrobit de oboseală, trei zile doar, înaintea alegerilor pe care aveau să le piardă printr-o obişnuită trădare a partidelor mici badinând în culisele bătăliei electorale între ofertele care li se făceau până în ultima clipă, la închiderea urnelor, şi angajamentele publice cu care porniseră la drum, o seară în care la Nisa mirosea din nou a flori de portocal şi Alexandru Dan Calomfirescu, privindu-şi blonda şi mai tânăra nouă soţie – de curând divorţată de un bătrân sicilian cu care ministrul de azi făcuse bune afaceri în domeniul importului de maşini agricole aduse la comanda italienilor care cumpăraseră în România mii de hectare arabile, numai cernoziom, în Banat şi mai ales în Câmpia Dunării – , se bucura să constate ce înseamnă norocul în viaţă al unei femei dintr-o mahala de târg argeşean, plecată de una singură să cucerească lumea, cu doar dragul ei fără margini de această lume drept atu şi doar cu acest atu şi cu o minte drăcească ajunsese – la patruzeci de ani, abia lăsând să i se bănuiască treizeci – şi soţia unui demnitar al patriei ei de origine, după ce, învingând cerbicia sicilianului, fost pirat al mărilor din sud, ancorat definitiv, la capătul aventurii, la Palermo, ca exportator în Est de maşini agricole grele, se retrăsese la Bucureşti, nu numai cu o rentă considerabilă, ci şi cu o avere imobiliară importantă, din care făcea parte şi vila de la Nisa, vândută, la începutul cunoştinţei lor, lui Alexandru Dan Calomfirescu, acesta şi el de curând eliberat de rigorile conjugale impuse de căsătoria de peste două decenii cu o tovarăşă de bătălie sindicală la debutul carierei lui politice, rămasă, din păcate, mult în urma progresului făcut de bărbatul ei inimos, o cuminte nevastă de toată ziua, nostalgică după prima lor Dacie 1100, cu care

făcuseră şi primul concediu la mare, la cort! Nici el, sărmanul, nu-şi mai afla rostul lângă ea, nici ea nu se putuse cu nici un preţ ridica la înălţimea viziunii lui de fost comunist ajuns, ce i se potrivea atât de bine, lider politic de stânga, cu copii care, la rândul lor, îi călcaseră pe urme din prima clipă a noii sale biografii.

„Acum, îşi spunea el, în urmă cu câteva săptămâni, strângându-şi atent halatul de mătase bleumarin, căci începuse briza şi ajungea până sus, pe terasa vilei, acum ar trebui să le arăt o poză cu mine ţapinar, la toance“, însă nu avea, şi până la urmă nu avea nici un rost să se întoarcă la tinereţea lui, îi ajungea maturitatea sănătoasă şi voioasă, şi bogată de azi, nu interesau pe nimeni copilăria şi tinereţea lui, şi nici pe această blondă ca o păpuşă, cu chipul ei angelic, cu ochii ei albaştri, cu gura ei de copil îmbufnat, cu trupul trestie fragedă, învăluit în acea rochie lungă, azurie, care îi plăcea lui nespus, amintindu-i o poză din *Paris Match* cu prinţesa Grace de Monaco, după cum nici pe companionii lui, în mod sigur, şi nici pe el, cu atât mai mult, nu-l interesa tinereţea soţiei lui, veneţiană, milaneză, siciliană, viaţa lor putea începe, cum şi începuse de altfel, de la această vârstă a fiecăruia şi de la biografia care începea odată cu proaspăta lor căsătorie, desfăşurată somptuos la Monte Carlo, pe vârful muntelui care străjuia orăşelul, pe terasa unui hotel, unică în lume pentru şansa oferită celor care îşi permiteau să ajungă aici, aristocraţia europeană a lumii afacerilor, îmbogăţită, la rândul ei, în ultimii ani, şi de prezenţa ruşilor şi a baronilor din Est, venită să privească Mediterana de aici, de la această unică şi atotcuprinzătoare înălţime, ca şi când ar fi putut-o cuprinde întreagă, ca pe o posibilă oricând proprietate a lor şi nu numai virtual.

Costumul argintiu pe care îl purta acum, în dimineaţa vizitei la Dandu Patricianul, se mula mătăsos pe trupul lui,

îmblânzind, parcă, vigoarea brutală a acestuia, manşetele cămăşii, duble, late, butonii de aur cu perlă în mijloc, cravata trecând leneşă peste reverele ample, un arabesc de culori vii, rupt dintr-un tablou suprarealist, şi hotărâtor ochii mari, lucind necontenit, ca şi când ar fi apărat provocator o bucurie greu ţinută în frâu, de învingător, toate la un loc făceau armonioasă imaginea lui reverberând nu numai siguranţa de sine şi forţa, ci şi o blândă, şăgalnică fire de bărbat capabil să se impună şi ca un posibil şi de nădejde ocrotitor.

Dandu Patricianul nu-l suferea însă, ochii lui se mijeau întotdeauna brusc la întâlnirea cu el, îl micşorau şi îl ţineau într-o lumină ştearsă, se uita la el printre gene şi chinuit, în primele clipe, apoi privirile căutau repede spre pământ, dacă se afla în picioare, sau în lacul mesei de consiliu sau al biroului de lucru, sau în podea, dacă stătea jos, şi la fel se petrecuseră lucrurile şi acum, când intrarea intempestivă a lui Alexandru Dan Calomfirescu îl crispă şi abia se reţinu să nu o întrebe pe Maidaneză – aşa o şi considerase, din nou, în acea clipă – cum şi-a permis să-l lase să intre înainte de a-l anunţa, dar musafirul şi ajunsese în faţa mesei lui de lucru şi stătea cu palma întinsă aşteptând să i se răspundă, dar Bogasierul nu vru să-i vadă degetele lungi, elegante, dincolo de neobişnuita lor dimensiune, în acord cu întreaga lui făptură, umilitoare, dacă nu cel puţin inhibantă pentru orice om normal.

— N-am, din păcate, zise Dandu, fără să se ridice în picioare, doar retrăgându-şi-le de pe marginea braţelor jilţului şi privind imediat în lacul mesei de lucru, n-am decât acest butuc de piele, întări el ca întotdeauna când primea aici pe cineva, ca şi când s-ar fi scuzat, cu aerul că se află abia la începutul mobilării biroului, şi ignorând în continuare aşteptarea ministrului, palma pregătită pentru bun venit,

întinse, la rândul lui, mâna dar spre a-i arăta falsul scaun chinuitor.

Da!, mai zise Dandu, vrând să se înţeleagă că acest „da“ fusese şi răspunsul la salut şi aşteptă privind printre gene să vadă ce avea să facă Alexandru Dan Calomfirescu.

Acesta, liniştit, renunţă să-l mai invite la strânsul mâinilor şi, întorcându-se firesc spre butucul de piele, păru să-l studieze o secundă, apoi îl răsuci, îi încercă rezistenţa apăsându-l cu palmele ca lopeţile şi, foarte convins şi împăcat, se aşeză pe el cu o siguranţă care îl surprinse pe Dandu, uimit să constate că butucul îl ţine, că nu se clatină sub greutatea acestuia, care se simte chiar comod instalat, şi îl şi auzi binedispus:

— Coane Dandule, îmi place cum te-ai organizat, îmi place, dacă te interesează, şi minciuna vicleană cu care te scuzi, dar să ştii că mie butucul matale nu-mi sugerează tăierea capului, ca pe vremea fanarioţilor, de vreme ce vezi bine cum stau pe el, ca să nu zic şi cu ce, aşa că, dacă stau comod, înseamnă că putem discuta liniştit, de la egal la egal, şi în împrejurarea pentru care bănuieşti că am venit, chiar dacă am pierdut locul întâi la alegeri.

Apoi, întorcându-se către Maidaneză, zâmbindu-i acesteia amical, întrebă, fără să se mai întoarcă spre Dandu:

— Cu domnişoara de faţă sau numai între noi? Se poate şi cu domnişoara, dacă ţii cu tot dinadinsul la un martor de încredere, fiindcă ne cunoaştem şi cu dumneaei şi este, într-adevăr, de încredere. Nu? – o întrebă Alexandru Dan Calomfirescu pe Maidaneză. Am înţeles, mai zise el cu o amicalitate care nu-i scăpă lui Dandu, privind tot spre Maidaneză, că în cercurile noastre, şi sublinie atributul, de când lucraţi în cabinetul Bogasierului sunteţi considerată Prinţesa?

Prim-asistenta nici măcar nu clipi. Stătea cu privirile neclintite pe chipul lui Dandu, cu o expresie care sugera şi

spăşirea, şi devotamentul disperat, şi candoarea copilului care greşeşte, ca orice copil, fără vrerea lui.

— Vă iubeşte patronul, insinuă Alexandru Dan Calomfirescu, vreau să spun, vă apreciază, ceea ce, la el, e un lucru rar. Nu-i aşa?, se întoarse ministrul, răsucindu-se uşor pe butuc, spre Dandu care continua să privească în tăblia lucioasă ca o oglindă de miere a mesei de lucru.

— Rămânem între noi, zise destul de sec Bogasierul.

Prima asistentă înţelese şi, cu eleganţa unei feline, se prelinse spre uşă şi ieşi nu înainte de a lăsa ultima privire să alunece pe obrazul lui Dandu, care o urmărea, ca şi ministrul, fascinat de această prelingere; paşii ei mici pluteau, nu atingeau parchetul, în toată fiinţa ei era ceva mătăsos şi transparent, subliniat şi de costumul foi-taior, de stewardesă pe liniile Sabena, azuriu, fulg azuriu, părea că pluteşte spre ieşirea din birou şi nici uşa nu se auzi când se deschise şi ce rămase fu pentru amândoi doar privirea ei auriu-castanie, care şi ea plutise o secundă prin încăpere şi pe care Dandu o simţi pe frunte şi apoi coborând pe obraji cu acea căldură a unei raze rătăcite vara sub cerul liber şi trebui să se şteargă uşor, ca şi când s-ar fi mângâiat pe obraji.

— Da, adăugă el în continuarea unei propoziţiuni pe care nu o rostise încă, dar pe care el o formulase şi o auzise în sinea lui, ce avem noi de vorbit nu priveşte pe absolut nimeni, aşa cum a fost şi discuţia dinaintea alegerilor.

— Ai dat, răspunse ministrul, ai dat, carevasăzică, şi lui Zoritu la fel de consistent. Ai dat şi ecologiştilor, şi liberalilor, cred, nu se poate să nu le fi dat, dacă ai dat şi dreptei, fiindcă am văzut, în stradă, cam la colţul vilei, spre Berna, şi pe nefericitul acela de compozitor sau pictor, sau ce dracu' e, un fel de şef al dreptei, despre care se spune că a scris o simfonie sau o operă, sau un cor, sau a pictat ceva, un panou, dar mai sigur a compus un music-hall sau o operă şi care se spune că

nu poate fi ascultată de nimeni şi pentru care ar trebui pedepsit şi pus, forţat, să o asculte el singur, toată viaţa închis într-o cameră. Histrionul ăla care se tot vâră la tribună la noi e chiar parlamentar mascat în gogo-cuzist, însă a defilat acum de curând pe Magheru cu o şleahtă costumată într-un fel de cămăşi galbene, noua dreaptă, domnule, găsi Alexandru Dan Calomfirescu numele rătăcit prin memoria lui al formaţiunii pe care o pomenise. Le-ai dat şi lor! La toată lumea! Mă rog, politica matale, banii matale, interesele matale. Însă cu noi sper să rămânem aşa cum am stabilit.

— Cum am stabilit când am sperat să câştigăm alegerile, închise Dandu Patricianul calea unui răspuns la toate întrebările îngrămădite ca un fel de reproş şi pe care, deşi nu-i conveneau, ţinea, fără alte explicaţii, să le ignore. Acum, când aţi pierdut alegerile, altfel se pune problema, alta e platforma tratativelor; nu crezi că e normal să privim aşa noua situaţie?

— Vrei să spui că la speranţă am fost împreună, însă la pierdere ne laşi singuri, adică numai noi am pierdut?

— Corect!, zise Dandu, lustruind cu palma stângă lacul de miere al tăbliei mesei de lucru. Corect! Eu n-am cum să pierd şi nu trebuie să pierd, n-am dreptul, şi, dacă ai venit acum, ce urmează să facem e inventarul angajamentelor şi datoriilor dumneavoastră, nu inventarul direcţiei investiţiilor mele care mă privesc numai pe mine. Între noi nu e, în cazul acestei alegeri, nici un contract prin care eu mă oblig să nu vă sponsorizez decât pe dumneavoastră. Fiindcă, ştii bine, şi eu o repet mereu, eu nu fac politică şi mie, de aici din birou, şi aici în birou, aici, la capătul Codrului Vlăsiei, îmi place să lucrez ca să fiu la Putere, tot timpul la Putere; eu nu sunt la Putere cu vreun partid, eu sunt la Putere cu banii mei. Dacă, bun-înţeles, ştiu să-i chivernisesc.

Dacă dumneata ai pierdut la afacerea alegerilor, pentru care te-ai îndatorat la mine, eu nu trebuie să pierd, cine pierde

eşti dumneata, care eşti dator şi trebuie să-ţi plăteşti datoria. Şi atunci nu e nici cazul, nici corect să mă cerţi dumneata pentru calculele mele de bancher. Pentru mine, ca să zic aşa, riscul, în ce mă priveşte, îl reprezintă plusvaloarea, însă capitalul îmi rămâne intact, fiindcă dumneata îmi dai înapoi datoria la termenul stabilit. Cum vezi, am şi eu un risc, chiar o pierdere, pe care o regăsesc însă, că tot vă place dumneavoastră cuvântul acesta, regăsesc, aşa, eu regăsesc pierderea de la dumneavoastră la cei care au câştigat şi pe care tocmai de aceea îi sponsorizez şi pe ei şi, până la urmă, nici plusvaloarea nu o pierd, de-aia şi dau la toţi, la toţi care au şanse, vreau să zic, şi câştig şi de la alianţe, adică şi de la dumneavoastră, dacă intraţi la putere prin vreo alianţă, şi atunci am câştigul dublu. Şi mai dau şi la unii dinainte pierzători, ca o pomană şi ca un capriciu, fiindcă trebuie să-şi mai facă omul şi câte un capriciu! Corect?, întrebă el iar, oprindu-se din lustruitul tăbliei. Şi, repet, nu e cazul şi nu e nici corect să mă cerţi dumneata pentru capriciile mele, de biet om al banului care, ştii bine, se rostogoleşte şi eu am datoria să-l fac să se rostogolească spre creşterea lui şi a rostului lui, altfel ar însemna să mă zbat degeaba.

— Ai devenit filosof, Coane Dandule?, zise ministrul după o destul de lungă tăcere în care Bogasierul, pentru prima dată, ridicase ochii spre el şi rămăsese aşa, privindu-l cum se cocoşează pe burduful de piele de Cordoba şi cum se adună în el, se scurtează, cum i se lasă genunchii şi picioarele parcă i se scurtează şi ele, parcă nu mai arăta cât este de înalt şi de lat; ţinea între degetele lungi, cu unghiile lăcuite transparent, înfundate în mătasea ei, batista albă; încetase să o mai mototolească şi colţurile ei atârnau umede de sudoare, atingeau mierea neagră a parchetului.

Nu se uita la Bogasier, ţinea încă, vorbind, liniile ciudate ale fibrei plăcuţelor de stejar.

— Înţeleg că vrei să facem socotelile pe loc. Eu venisem, din curtoazie, să tragem împreună nişte concluzii preliminare, să stabilim împreună cadrul acestor concluzii, dacă am pornit la drum împreună, însă văd că dumneata ai şi alte multe obligaţii.

— Care nu vă privesc, zise scurt Dandu Patricianul şi, cu palma lui mică, aidoma unei pernuţe bucălate, cu pielea ca şi când ar fi fost arsă de soare până se făcuse pergament, bătu nervos oglinda mesei, punând şi capăt definitiv lustruitului, dar iar nu-l mai privea pe ministru, închisese ochii şi aştepta.

— Să începem cu vapoarele, trecu repede ministrul registrul discuţiei în zona seacă a afacerilor, cu un glas nou, aspru, morocănos, însă el îl ţinea pe Bogasier sub privirile şi ele noi, reci, negre, duşmănoase, contabiliceşti, fără nici o culoare. Vapoarele, toate trei, angajate în cadrul sponsorizării, se apropie de port; cunoşti aprobările, au fost toate semnate de Căpitănie, poţi începe descărcarea, umpli toată harta României cu maşini agricole şi cu automobile, şi cu ce ai mai comandat – fă dumneata singur socotelile şi vezi care este profitul şi dacă nu depăşeşte o dată măcar sponsorizarea... Una la mână! Corect?

Dandu Patricianul continua să ţină ochii închişi.

— Corect?, repetă ministrul întrebarea.

— Nu putem stabili datele finale până nu stabilim, la zi, procentul comisionului! Aşa a fost înţelegerea şi din procentul la zi trebuie să se acopere, să acopăr partea din acest contract a sponsorizării. Nici mai mult, nici mai puţin. Numai aşa e corect.

— Procentul, la zi, e douăzeci la sută! Aşa am stabilit.

— Dacă ţin eu minte bine, ultimul cuvânt la negocierea vapoarelor a fost cinci-spre-zece!, silabisi Dandu Patricianul continuând să ţină ochii închişi. Aşa am ieşit de la dumneata din birou, de la minister.

— Şi cota Supervaizerului?, întrebă ministrul care, la rândul lui, făcea ochii şi mai mari, ca şi când ar fi vrut să încapă în ei, odată cu chipul lui Dandu, şi uimirea lui îngrijorată.

— Intră în cota de cincisprezece, zise Dandu, vă priveşte pe dumneavoastră cum vă relaţionaţi. Însă de aici, din câte ştiu eu, din acest procent nu iese decât un sfert din sponsorizare.

— Săptămâna viitoare iese şi Ordonanţa de Urgenţă cu facilităţile bancare în ce priveşte investiţia dumitale în autostradă şi în silozurile de stat, zise ministrul făcându-se, grăbit, că uită să răspundă modului cum făcea azi socotelile Bogasierul.

— Nu e târziu? Mai sunteţi la Guvern?, se interesă, la fel de grăbit, Dandu.

— Încă două săptămâni. Poţi să fii liniştit! Până se face noul Guvern, ca să intre în Parlament ca să fie validat şi să preia puterea... Şi mai sunt şi tratativele dintre noi, fiindcă e posibilă şi o coaliţie, nu e obligatoriu să intrăm în opoziţie.

— Ordonanţa asta, zise iar Dandu la fel de grăbit, parcă ar fi jucat ping-pong cu ministrul la o masă mai scurtă decât presupunea regulamentul, o să iasă prost dacă aţi pierdut alegerile, o să avem o mare încurcătură cu ea, o să ne sară presa în cap, ai să vezi, o să vă sară; adică faceţi silozuri, dar recolte n-avem, nici de grâu, nici de porumb, pentru atâtea silozuri câte sunt prevăzute în investiţie.

— Domnule, asta e o judecată de ziarist amator, silozurile nu se fac pentru producţia anului în curs. Rămân ţării care trebuie să muncească şi să le umple, deocamdată e vorba de afacerea noastră. Noi nu putem aştepta, cu şansa acestei investiţii, până se apucă ţara să muncească, până se pune poporul pe treabă, iar noi îi şi dăm de lucru deocamdată. Nu cer toţi locuri de muncă? Şi dumneata, cu ajutorul nostru, le dai!

— Şi dacă Zoritu, care sigur vine acum la putere, nu recunoaşte contractul?

— Coane Dandule, e prea mare investiţia şi prea justificabilă, şi prea la vedere ca să n-o susţină Zoritul. Şi pe urmă, nu ştii, dumneata, bine, pe ce praf mare vine el la Putere? Praf mare de tot! Nu are şi el interese cu dumneata care, după cum am văzut, l-ai ajutat şi pe el? N-are şi el obligaţii? De cine m-am împiedicat eu aici, pe scări? De purtătorul lui de cuvânt, fostul nostru simbriaş până mai alaltăieri! Dă cineva cu piciorul la o astfel de investiţie?

— Şi eu mă mut la el şi cu noul comision? Sau i-l remiţi dumneata?

— Coane Dandule!, se ridică brusc de pe butucul de piele Alexandru Dan Calomfirescu. Părea să se fi plictisit de turnura pe care o lua discuţia. Dumneata vrei să te joci cu mine şi eu am venit serios la dumneata. Am venit să te asigur că angajamentele noastre rămân în picioare. Dacă dumneata vrei să treci, din mers, pe alt trotuar, ai toată libertatea. Dar discuţia asta trebuie făcută cu Eminenţa Sa şi cu Excelenţa Sa; pe mine mă depăşeşte. Eu am venit să-ţi mai adaug că suntem pregătiţi şi pentru tratative în vederea unei coaliţii, aşa ca să înţelegi dumneata că nu trebuie să te grăbeşti. Şi până una-alta să discutăm şi despre decizia Eminenţei Sale ca Parchetul să rămână liber să continue ancheta cu vânătoarea şi moartea generalului şi e bine să ştii că nenorociţii de procurori au ajuns şi la verificarea provenienţei cartuşelor care au explodat în ţevile puştii generalului, şi s-a ajuns la concluzia că importatorul eşti dumneata. Deocamdată atât, dar trebuie să fim pregătiţi, fiindcă urmează citaţiile la Parchet ale tuturor celor care au participat la vânătoare, şi va fi chemat şi Excelenţa Sa, şi sunt chemat şi eu, şi eşti şi dumneata, ca importator deocamdată.

— De ce deocamdată?, deschise în sfârşit Dandu Patricianul ochii, dar nu se uita nici acum spre ministru şi acesta observă că Bogasierul privea, dincolo de el, pădurea Codrului Vlăsiei, ale cărei vârfuri începuseră să se legene din ce în ce mai agitat.

— Toţi suntem chemaţi ca martori, deocamdată, afară de dumneata care eşti chemat, din câte ştiu eu, şi ca importator. Însă când are loc întâlnirea cu Eminenţa Sa şi cu Excelenţa Sa e bine să aduci vorba. Faceţi întâi socotelile astea cu vapoarele şi cu ordonanţa, cu silozurile şi cu ce mai e, dacă eu nu sunt de faţă, le faceţi pe mare, fiindcă pentru partea practică, partea executivă, te vor îndruma tot spre mine, şi la sfârşit aduci vorba de citaţie care azi, sigur azi, îţi vine. Acum, dimineaţa, mi-a venit şi mie citaţia chiar înainte să plec spre dumneata.

Dandu Patricianul privea absent pădurile Codrului Vlăsiei; absent însă părea şi faţă de informaţia cu care ministrul îşi propusese să încheie, brusc, discuţia despre angajamentele pe care şi le luaseră actualii guvernanţi, camarazii lui principali de afaceri, ajunşi pe făraş spre stupefacţia întregului electorat, chiar şi a celui care câştigase, pe muchie de cuţit, alegerile.

„Şi mai zice că a venit să discutăm ca între prieteni la toartă, tovarăşi la parte, camarazi de drum lung, şi ei pregătesc meticulos, pentru ultima clipă, lovitura sub centură cu citaţia la Parchet; şantaj fără ruşine, dar dur, dur de tot, ca să scadă din datorie“, încheiase Dandu, în sinea lui, concluziile pe care, fulgerător, le şi trăsese, dar nu se dezlipea încă de vârfurile pădurii Codrului Vlăsiei, care acum se legănau rar, ca şi când ar fi schiţat semnul smerit al unei mătănii.

Alexandru Dan Calomfirescu întinsese, la fel de scurt cum ţinuse să reteze discuţia, mâna lui mare, cu palma întinsă, peste masă lui Dandu Patricianul, ca să-şi ia rămas-bun. Nu voia să mai adauge nimic la tot ce spusese, era destul, prea

destul, considera el, Bogasierul avea acum la dispoziţie, odată cu ştirea despre şansa unei coaliţii la guvernare, chiar dacă părea extravagantă pentru oricine avea fie şi cea mai fugară informaţie despre Herghelegiu şi despre intempestivele lui reacţii, chiar şi pentru el însuşi, deşi viclenia lui era drăcească şi se înscria în morala câinelui care muşcă pe furiş şi exact în secunda următoare mângâierii cu care l-ai gratulat, avea o informaţie fierbinte despre o posibilă implicare a lui, cel puţin sâcâitoare la prima vedere, în ancheta care, iată, se desfăşurase până atunci destul de misterios în legătură cu accidentul de la atât de mediatizata vânătoare de fazani. Însă Bogasierul, observase iritat Alexandru Dan Calomfirescu, ţinea cu tot dinadinsul să mai primească şi alte imbolduri, juca şi el tare şi cerea, acum la vedere, asigurări, ca de obicei, la mână, nu se mai mulţumea, ca toţi oamenii de afaceri de încredere, cu o clipire rapidă din ochi sau cu o strângere de mână, trebuia să-i inventezi, de fiecare dată, un ostatic.

Aşteptând cu mâna întinsă, pe care Bogasierul nu o vedea, încă nu vrea să o vadă, adăugă cu un glas bine catifelat, cald, învăluitor, familist, mai mult decât prietenesc, ţinut cu un ton mai jos decât într-o discuţie liberă, aproape de şoaptă:

— Coane Dandule, nu uita că ţi-am dat pe lângă matale pe unul dintre cei mai de încredere oameni ai noştri, chiar Eminenţa Sa a ţinut să ţi-l dăm, şi dumneata ştii că din acea clipă n-a mai fost nevoie nici de telefoane, nici de întâlniri publice, dar n-a mai fost nevoie nici de corespondenţă specială, nici de nimic.

Cum zicea Eminenţa Sa, fiindcă ştii, mai avem şi noi urechile noastre, alte urechi, nu trebuie să-ţi spui eu că dacă n-ai urechile tale eşti mai surd decât surdul din naştere, fiindcă fiecare ureche aude oricât poate ea, oricât vrea, oricât i se cere, şi gura la fel, nu tot ce iese pe gură a şi intrat, obligatoriu, pe ureche. Cum zicea? „Dragă, să ai grijă de fata asta, fiindcă

merită!“ N-a zis el că, dacă vrei, poţi să-i faci şi un viitor? Şi mi se pare că ai şi început să te gândeşti la acest viitor şi să ştii că nu greşeşti. Mă rog, aici e vorba de altă poveste, aici, în cazul acesta, e bine să nu dai sfaturi, să te opreşti, însă urechea şi gura ei, şi ochii ei sunt de la grupul acesta de abanos sculptat, pe care văd că îl ai pe masă, sub lampadar, „nu vede, nu aude, nu vorbeşte“, aici nu greşeşti dacă vezi lucrurile aşa – aşa că aşteptăm mesajul ori prin domnişoara, ori direct prin gura dumitale, la întâlnirea cu Eminenţa Sa.

La revedere!, încheie el, scurt, răspicat, rece şi întinse mâna peste masă şi mai hotărât.

Dar Dandu Patricianul tot nu vru să o vadă.

Atunci se deschise uşa încet, de fapt nici nu se auzi, propriu-zis, când se deschise, Alexandru Dan Calomfirescu mai mult simţi asta şi lăsând mâna jos şi trăgând-o spre buzunarul pantalonilor, ca băieţii, se întoarse convins că va da cu ochii de Maidaneză, convins, de asemenea, că, într-un fel care lui îi scăpa deocamdată, intrarea ei fusese dictată de Bogasier.

— Te rog să-l conduci pe prietenul meu, domnul ministru Alexandru Dan Calomfirescu, zise Dandu Patricianul şi se cuibări în jilţ preocupat să-şi facă ordine în hârtiile de pe masă. Înainte de a-mi mai anunţa pe cineva, te rog să revii, pentru că vreau să ne oprim aici cu întrevederile de astăzi.

Dar Alexandru Dan Calomfirescu şi ieşise, nu înainte însă de a o invita pe Maidaneză să treacă înaintea lui; aceasta îl refuzase politicos şi astfel el abia mai avusese timp să arunce o privire spre Dandu, pregătit să-i facă totuşi, amical, un semn de despărţire cu degetul mare al mâinii drepte, ridicat în semn de încurajare, dar nu mai avea cine să vadă gestul. Dandu plonjase preocupat în lectura unui document, aşa că renunţă. Părăsind grăbit salonul de primire prin care trecea drumul său spre scara care cobora în spirală la parterul

turnului, zări din mers, în ultimul moment, sutana neagră a unei călugăriţe, însă era prea târziu ca să mai întoarcă iscoditor privirile spre acest musafir insolit. În spatele lui nu mai era nici Maidaneza, de la care ar fi vrut să-şi ia, totuşi, rămas-bun şi începu să coboare singur spirala de marmură care se lărgea somptuos spre peronul de asemenea de marmură albă, strălucitoare, cu două balustrade bogat împodobite de o dantelărie voievodală, pentru ca la sfârşit să se transforme în piedestalurile masive pe care se odihneau doi lei imenşi, cu coame sculptate savant şi cu un breton învolburat deasupra frunţilor, şi ei, leii, cu gurile de marmură întredeschise ca înaintea unei muşcături lacome, şi privirile rele, se uitau unul spre altul duşmănos, şi Alexandru Dan Calomfirescu simţi nevoia să mângâie capul leului din dreapta, pe lângă care coborâse, şi, prevăzător, având sentimentul că nu e, totuşi, singur, întoarse capul să vadă dacă nu mai e cineva prin apropierea peronului care se oprea în faţa unui parc sugrumat de tufe de trandafiri în toate culorile, revărsându-se ca o lavă peste aleea ce aducea maşinile la intrarea în turn. În spatele lui, Maidaneza, ca şi când ar fi plutit, cu numai câteva trepte în spatele lui, pregătită să-l salute şi să-i spună cu acel glas, mai mult o şoaptă, care te obliga să te concentrezi ca să-l auzi:

— Maşina vă aşteaptă acum afară, în stradă, şi zâmbi, păstrând în privire o lumină care îi împăienjenea ochii.

Alexandru Dan Calomfirescu înţelese că prima asistentă a Bogasierului nu putea face altceva decât să-i transmită, astfel, semnul răcelii cu care el trebuia să înţeleagă că se încheiase convorbirea cu Bogasierul. La intrare, îşi aminti, maşina îl lăsase la peron şi acum porni pe aleea care se întindea pustie în faţa lui spre porţile megalomane de fier forjat, placate la interior cu imense foi de material acrilic filtrând verde pal lumina, ca şi când aceasta ar fi trecut printr-un geam givrat,

turnat astfel încât să se închipuie, pe faţa lui, ghirlande de frunze şi flori de trandafiri.

. . . . . .

— Aşteaptă să o primiţi Maica Stareţă Petronia de la Ostrov!, auzi Dandu Patricianul şoapta Maidanezei şi ridică pleoapele ca să o vadă.

De la ieşirea lui Alexandru Dan Calomfirescu stătuse cu ochii închişi şi se chinuise să-şi închipuie, ca şi când ar fi visat, întâlnirea cu Eminenţa Sa şi cu Excelenţa Sa, pe care şi decisese să o provoace cât mai curând posibil, la Palat, într-una din serile următoare, şi se şi văzuse instalat în fotoliul din dreapta al biroului masiv din rădăcină de păr creţ al înaltului demnitar, faţă în faţă cu Excelenţa Sa, adică de la egal la egal cu acesta, fotoliu în care spera să-l invite Eminenţa Sa să ia loc, şi acum, categoric ca un fel de atenţie şi de bonus, promiţătoare amândouă pentru un viitor anume, şi îl auzea vorbind răspicat, cum făcea ori de câte ori se întâlnea cu gangsterii cei mari, fiindcă aşa îi gratula, de fiecare dată, în sinea sa, cu deosebire că Eminenţa Sa, spre deosebire de ceilalţi, nu lua de la nimeni nimic, nu se atingea de nimic, nu se mânjea, nu se păta măcar, nu se lipea de nimic, nici măcar de un borcănel cu dulceaţă de nuci verzi, cât o eprubetă aproape, pe care odată, într-o toamnă, mai la începutul colaborării lor, se ambiţionase să i-l ofere ca pe un simbol al producţiei uneia dintre fabricile lui de sucuri şi conserve de legume şi fructe, şi dulceţuri vestite, abia pusă pe picioare, şi Eminenţa Sa izbucnise nervos:

— Cum e posibil aşa ceva, să vii în audienţă la şeful... cu atenţii de cucoane de Olteniţa pensionare? Ce înseamnă această lipsă de respect?, strigase el şi sunase să fie chemată şefa de cabinet şi să-l invite afară, însă intervenise Excelenţa Sa şi îl invitase cenzurat amuzat:

— Dar dumneavoastră aveţi umor, Eminenţă!, e vorba abia de un biet gest simbolic, de fapt de o linguriţă de dulceaţă rară, e un gest prietenesc, eu îl văd plin de respect şi cald, apropiat, dacă vreţi înduioşător, nu se poate să nu-l priviţi aşa, e ca şi când v-ar fi adus în Săptămâna Mare un bucheţel cules atunci, de floarea Paştelui, se vede extracţia lui ţărănească, pentru că, vă daţi seama, şi numele lui vine de acolo, de la patricienii de pe grătar, nu de la trimiterea la aristocraţia romană, adăugă el, văzând că până şi apelul la floarea Paştelui îl crispase pe Eminenţa Sa, cunoscut ca un ateu nu numai convins, dar şi practicant agresiv...

Şefa de cabinet ieşise nedumerită, văzând că nu i se mai ordonă nimic, îngrijorată însă de frigul care domnea în cabinet, de tăcerea care se învăluia în acest frig şi, când se închise uşa în urma ei, Dandu Patricianul vârî la loc, în buzunarul pentru batistă al sacoului, borcănelul din sticlă plată, ca un flacon mai răsărit de parfum, acoperit ermetic cu un căpăcel alb, dreptunghiular. Şi discuţia se încheiase brusc, fără concluziile aşteptate de Bogasier, dar trase, totuşi, a doua zi, foarte încurajator de Excelenţa Sa.

Acum era pregătit să prefaţeze întâlnirea atât de aşteptată cu o scurtă trecere în revistă, bine calculată, a prezenţei Maidanezei, recomandată de Eminenţa Sa şi care se înşurubase, surprinzător de repede, în angrenajul mai ales secret al relaţiilor cabinetului său cu cabinetul Excelenţei Sale şi, poate, aici nu avea însă şi încă alte informaţii, cu cabinetul cel mai înalt, prefaţă ce trebuia să-i sensibilizeze pe cei doi faţă de datoria pe care şi-o angajaseră faţă de Bogasier cu prilejul alegerilor, care prin această primă asistentă aveau şi un martor, căci el înţelesese de la început că Maidaneza nu putea fi, în primul rând, decât omul Dealului, şi pe urmă şi al lui, în măsura în care o putea aduce, cu toate sentimentele în favoarea lui, şi până la urmă numai a lui, strategie pe care o imaginase

în toate implicaţiile presupuse de o ţesătură ambiţioasă ce putea conduce şi la un amor, şi chiar, dacă era nevoie, la un act de căsătorie şi calculase infinitezimal, credea, gest cu gest, învăluitor şi sufocant, capabil să nu-i lase Oanei Aelenei nici o şansă de scăpare, după modelul şarpelui boa.

Acum, ajuns în Deal, invitat în secret, cum se şi vedea în zilele două sau trei următoare publicării rezultatelor definitive ale scrutinului, se gândise să înceapă chiar cu o mulţumire faţă de cadoul pe care i-l făcuse Eminenţa Sa când i-o recomandase pe Maidaneză, care, era sigur, nu căuta deloc, ca o sărmană, un loc de muncă, nu putea fi o fitecine, dacă recomandarea venea de la Curte. Şi astfel îşi şi propusese să înceapă, zicând apăsat, grav, întemeiat şi convins: „Mulţumesc, Eminenţă, pentru fata noastră“, şi trebuia să sublinieze cuvântul **noastră,** ca să se înţeleagă că sunt legaţi în combinaţiile lor bine acoperite şi prin această fată. Şi după a noastră îşi propusese să facă o pauză, ca şi când urmau toţi trei să verifice că sunt numai ei trei cei care se aud, unul pe altul, vorbind. Însă îşi mai propusese să mai adauge, după clipa de linişte, „e bine să rămânem şi în reglarea contractelor impuse de alegeri tot la noi trei şi bineînţeles fata, cred că ar fi mai bine să-l evităm în acest caz, sper să nu mă înşel, dar îmi şi cer scuze dinainte dacă s-ar putea să greşesc, pe domnul ministru, care a făcut o trimitere, în vizita la mine, la fata noastră, ceea ce nu mi-a convenit, vă spun drept, m-a pus chiar pe gânduri...“

Abia după ce reuşea să strecoare această îndoială legată de securitatea contractului lor financiar şi, firește, de sumele conţinute de acesta, şi de mijloacele returnării lor, ar fi trebuit să atace frontal, fără menajamente, chestiunea condiţiilor contractului şi a termenelor, fiindcă avusese sentimentul că şi ministrul trimis la el în acea dimineaţă părea să nu mai fie atât de sigur de rigoarea reglării numeroaselor condiţii. Îi vedea

acum pe toţi trei, Eminenţa Sa, Excelenţa Sa şi el, ca printr-o ceaţă pe care o crease el singur ţinând ochii pe jumătate închişi şi chinuindu-se să-i vadă ca şi când ar fi fost aievea, şi pe el să se audă ca într-o repetiţie pregătitoare.

Atunci simţise, nu auzise de fapt, preocupat, captivat de imaginea care se ţesea înaintea ochilor lui, închiderea uşii, ca în vis, şi intrarea Maidanezei, pe care mai mult abia o bănui. Şi aceasta se simţi obligată să repete:

— Aşteaptă să fie primită Maica Stareţă Petronia de la Ostrov!?

Stătea foarte aproape de uşă, în dreapta acesteia, iar silueta ei se desena pe fundalul albului de mânăstire, vag albăstrui, acel siniliu al pereţilor caselor ţărăneşti de altădată, pe care i-l sugerase, anume pentru birou, Adina Scundacu, atât de cunoscuta arhitectă care cedase doar o singură dată pretenţiilor lui, când îi proiectase noul *ranch* din capătul Codrului Vlăsiei, acceptând scările somptuoase de marmură pe care şi pe acestea ea le văzuse numai albe, împotriva insistenţelor lui de a apela la o carieră de marmură, colorată ca şi când ar fi fost transparentă în roz pal, cu mii de vinişoare scânteind auriu...

— Domnişoara Prinţesă, zise el când deschise mari ochii şi privind-o mai atent, i se păru acesteia, decât o făcuse oricând până atunci, nici când îi propusese să pregătească plecarea Erotidei la Opera din Viena, urmată de programul pe care trebuia să i-l asigure, şi nici mai ales atunci când o lăudase pentru execuţia acestei misiuni şi pentru arta cu care se împrietenise cu Marea Stea, şi cu care o făcuse pe aceasta aproape dependentă de ea, şi nici în ziua când o anunţase că îl va însoţi pe el la Viena şi că vor merge împreună şi singuri, şi el va fi cel care va conduce maşina, şi când adăugase că va fi o călătorie de plăcere, un voiaj de plăcere la capătul căruia o lăsase să înţeleagă că o va aştepta o surpriză, şi ţinuse ochii pe ea, pe chipul ei, pe ochii ei, cu o insistenţă răbdătoare,

căutând sau aşteptând ca pe faţa ei şi în privirile ei să întâlnească un semn anume, cât de firav, al bucuriei; nu o privise atât de atent şi de pătrunzător nici atunci, în dimineaţa zborului la Viena al Marii Stele, după plecare acesteia, când venise să-l informeze că totul s-a petrecut în ordine şi că suita Erotidei se dovedise promptă şi bine pregătită din toate punctele de vedere, şi când Dandu Patricianul i se adresase pentru prima dată numind-o Prinţesă, şi ridicându-se în picioare la intrarea ei grăbit şi să-şi asigure palma dreaptă pe mâna stângă care şi începuse să-i tremure:

Prinţesă, aşa am aflat că ţi se spune acum şi pe merit, îţi mulţumesc!

. . . . . .

— Aşteaptă să intre la Dumneavoastră Maica Stareţă Petronia de la Ostrov, repetă prima asistentă, surprinsă de liniştea seacă, pătrunzătoare, rece, a privirii lui Dandu Patricianul, care părea că împietrise rezemat cu pieptul pe tăblia mesei şi cu mâinile, amândouă, puse cu palmele întinse pe vraful de hârtii răscolite, şi secundele treceau moarte şi el parcă ar fi uitat ce se pregătise, poate, să spună.

Maica Stareţă Petronia, repetă Maidaneza, şi mai şoptit, ca şi când ar fi vrut să afle dacă el aude, e treaz, nu numai împietrit, cum i se mai întâmplase în câteva rânduri, după discuţii aprinse, dar nu pe dinafară, ci înăbuşite dureros, focul lor mistuitor pustiindu-l pe dinăuntru şi făcându-l să-şi macine dinţii, şi tot cu Alexandru Dan Calomfirescu, încât o dată, la plecarea acestuia trântind uşa sufrageriei *ranchului*, la mijlocul unei mese numai între ei doi, serviciul fiind luat asupra ei care smulgea farfuriile din mâna chelneriţei la uşă şi când, după ieşirea ministrului răsunând bubuitoare şi umplând salonul şi culoarele Casei de oaspeţi din curtea acelui *ranch*, ea intrase repede să vadă ce s-a întâmplat şi Dandu mai apucase să scrâşnească:

— Nemernicii! Sunt mai duşmănoşi decât tâlharii din Codrul Vlăsiei, de pe timpuri; pe lângă comisioane mai vor să fie şi parte la o cotă din afacere, adică să le plătesc tot eu adăugirile la vilele de la Nisa şi de la Saint-Tropez, şi de la poalele Innsbruck-ului, să nu se afle în ţară cine, pe ce nume a plătit construcţia nouă, mai mare ca prima de la care au pornit. Tot pe banii mei! În-ţe-legi?, mugise el mai mult decât silabisise întrebarea. Să nu-l mai prind pe aici niciodată! Şi ea ieşise repede să vadă dacă ministrul a plecat într-adevăr, şi bine făcuse, fiindcă acesta se întorsese mai furios, i se păruse ei, decât plecase şi îl oprise punându-i mâna în piept, la jumătatea culoarului care ducea din salonul living, dinaintea sufrageriei, pe terasa din spatele *ranchului*.

— Nu se mai poate, i s-a făcut rău, vă comunic eu după ce se mai linişteşte. Şi ministrul o mângâiase părinteşte pe cap.

— Ai grijă de el, şoptise Alexandru Dan Calomfirescu, fiindcă e principalul nostru cal de bătaie, cel mai robust. În-ţe-legi!, îi silabisise şi el şi plecase cu paşii lui mari, cu picioarele ca nişte catalige, călcând tot furios covorul care îi înăbuşea tropăitul pantofilor uriaşi.

— Maica Petronia, Maica Stareţă de la Ostrov, a venit fără să fie anunţată... zise a treia oară Maidaneza şi abia acum tresări Dandu şi deschise palmele amândouă, ridicându-le de pe masă cu uşurinţă chiar, parcă ar fi vrut să spună ceva, fără cuvinte, căci faţa întreagă era neclintită şi ochii la fel, ficşi, negri, uşor apoşi, parcă împăienjeniţi.

— De unde şi până unde?, se citea în gestul lui această întrebare şi Maidaneza ridică şi ea mâinile, uşor, şi întoarse la fel de mut neştiutoare palmele pe care le ţinuse până atunci cuminte lipite de taiorul bleu al costumului Pierre Cardin care o îmbrăca exact ca pe o şcolăriţă căreia îi şi punea viclean în lumină alura adolescentă, învăluind-o ca într-un halou de lumină albastră, în contrast cu bluza spumă de lapte şi

guleraşul acesteia ca o prea fină rozetă brodată, parcă ar fi fost alcătuită din cupele minuscule ale florii de mărgăritar, şi gâtul ei subţire, înalt, se ridica într-adevăr princiar, susţinându-i chipul cu pielea la fel de albă, transparentă, aproape bolnăvicioasă, ca şi fruntea încadrată atât de fericit de castaniul de aur cenuşiu al părului tuns cu bretonul lui Mireille Mathieu, dar cu bucle plutind deasupra umerilor subţiri şi ascunzând numai cât trebuia lobul urechilor mici, copilăreşti, în care strălucea bobiţa la fel de albastră, cum e cerul în iunie, a pietrei cerceilor.

— A cui eşti dumneata acum, Prinţesă?!, o întrebă Dandu Patricianul cu o curiozitate senină, surprinzătoare, deconcertantă, în care Maidaneza descifră, dezmeticindu-se fulgerător, legătura cu despărţirea rece, duşmănoasă a Bogasierului de ministrul căruia nu-i mai întinsese nici mâna şi la plecarea căruia asistase ostentativ indiferent, ca şi când acesta n-ar fi fost până în urmă cu câteva clipe, mai mult de un ceas, oaspetele său. Dar, în aceeaşi vreme, în irizarea fugară a ochilor ei castaniu-verzui, cineva care ar fi cunoscut mai îndeaproape rostul ei în acel birou n-ar fi putut să nu surprindă şi plăcerea vicleană, perversă, a „femeiuştii acesteia“ cum îi plăcea Eminenţei Sale să îi spună, şi ea ştia, îl auzise chiar pe acesta numind-o aşa, într-o seară, târziu, când ajunsese în Deal, acoperită de consilierul Păunică, şi ea aştepta să fie primită în Cabinetul aşa-numit Diplomatic, a cărui a doua uşă dădea direct în somptuosul, ca un altar de catedrală, birou al Eminenţei Sale.

— Are nefericita asta, zicea bătrânul superlider, un aer de femeiuşcă, aşa cum au viperele, dacă nu le cunoşti, când stau cuminţi şi, îţi vine să zici, blânde la soare şi picotesc cu ochii lor nevinovaţi abia întredeschişi, încât îţi vine să le mângâi şi să le iei în braţe, ca pe un pui orfan care atâta aşteaptă, iubirea şi sărutul; cum ai putea să bănuieşti pânda ei necontenită şi

bucuria ei vicleană de a te lăsa să te apropii, ca să te ardă cu muşcătura ei veninoasă, de pe urma căreia puţini au scăpat, nimeni nu s-a gândit să facă o analogie între poezia acestei reptile şi ideea de femeiuşcă de pe urma căreia tot mulţi bărbaţi s-au lecuit greu, după nesfârşite tratamente, dacă au fost făcute şi acestea la timp.

— Vă place, Eminenţă, zisese atunci consilierul Păunică, exploatând cu grijă, atent la nuanţe şi chiar la inflexiunea glasului, clipa când Eminenţa Sa acceptase să-şi amintească, de fapt, mai întâi, vechea sa legătură cu acest reprezentant antediluvian al Serviciilor, păstrat în apropierea sa, dar şi, foarte rar, ce şi cât şi de când îi lega o colaborare pe care nimeni nu o bănuia şi în favoarea ideii de amiciţie – arta lui Elefterie Teoforu de a se afla şi de a fi oricând liber să uite tot şi să se despartă de tot. Vă place, Eminenţă, de la Revoluţie, de când am întâlnit-o amândoi, noaptea, pe coridoarele Guvernului însoţindu-l pe Didi Sfiosu...

— S-a purtat bine cu ea, i-am şi dat-o în grijă la un moment dat, cred că ştii, până am înscris-o la şcoală, la cursurile acelea; atent, grijuliu, respectuos...

— Corect, foarte corect, confirmase Păunică. Era şi mică atunci, n-avea mai mult de cincisprezece, şaisprezece ani... şi mai era şi ochiul dumneavoastră care veghea. Nu se putea trece nici peste asta, mai adăugase Păunică... Însă de atunci am simţit că vă place şi v-am şi înţeles şi mai bine văzând cum dirijaţi, cu câtă artă, cu cât rafinament, drumul ei.

Nu se auzise însă nici un semn de acceptare a observaţiilor consilierului. În somptuosul cabinet se lăsase o linişte grea, pe care, prin uşa întredeschisă, uitată aşa, Maidaneza o simţea şi ea cum intră, rece, ca un fior rece, duşmănos, neliniştitor...

Şi după o vreme, iar vocea egală, caldă, prietenoasă a lui Păunică:

— Acum aşa e, o femeiuşcă foarte periculoasă, are o feminitate ciudată, în acelaşi timp incendiară, dar şi mocnită, şi o poezie anume, întâlnită în cazurile rare, când nostalgia prevalează ca şi când ar părea că vrea să catifeleze şi să apere amintirea unor clipe ultragiante. Şi, pe urmă, puterea privirilor ei de a se prelinge ca şi când ar fi expresia unui flux magnetic, scăldat în cele mai răscolitoare fine parfumuri exotice; aţi observat cred!?

Dar iar nu se auzi glasul Eminenţei Sale, nici măcar tuşitul lui prefăcut, nici dresul cunoscut al vocii care îi oferea timpul necesar ca să nu răspundă niciodată pe loc şi direct într-un dialog.

— V-a plăcut de atunci, zise Păunică cu o voioşie anume, ce părea să sublinieze cât de strânsă e legătura lor, sau, mai exact, cât de strânsă supravegherea la care fusese supus Eminenţa Sa. Se vedeau nările bărbatului vibrând, adăugă Păunică apoi, poate mai apăsat, mă bucur că am observat bine, am fost atent, tot timpul, să ştiţi, tot timpul.

— Şi?, întrebă Eminenţa Sa.

— Şi mi-am dat seama atunci, de atunci, câtă putere aveţi să ţineţi totul ca sub un capac de presiune teribil.

Iarăşi nici un răspuns şi liniştea rece, ca un frig.

— Ştiţi cum v-am văzut eu, atunci?, întrebă Păunică, însă stinsese apelul la voioşia amicală. Şi după aceea, multă vreme la fel, şi chiar şi azi vă văd aşa. Pot să continui?

Din nou nici un răspuns şi liniştea grea, ca un frig, strecurată prin întredeschiderea uşii în Cabinetul Diplomatic unde aştepta Maidaneza.

— Era încă, atunci, în scaun la R. Episcopul I. Avea peste optzeci de ani, optzeci şi şase, şi şapte, înalt, să fi avut aproape doi metri la mijlocul vârstei; acum nu mai trecea de unul optzeci şi cinci, şi şapte, uscat, o umbră în sutana neagră până în pământ mătura covoarele palatului episcopal şi barba

imensă, lungă, până la brâu, şi pe sub ea lanţul de aur al engolpionului şi paftaua acestuia, de asemenea din aur, bătută cu pietre scumpe care scânteiau, şi el cu un chip prelung de cal bătrân, obosit, care abia-şi mai ţine pleoapele deschise, dar nu tot timpul, şi umerii subţiri, oasele lor ieşind ascuţite prin mătasea sutanei, şi parcă îl văd în capul mesei din sufrageria palatului şi în stânga lui, cu mâna ei dreaptă, cu palma ca de copil, aşezată şi deasupra umărului stâng, şi ea ca un lujer negru, în anteriul de mătase cu mâneci largi, princiare, şi degetele ei fragile ca lujerii unei muşcate abia ieşite din iarnă, palide, transparente, abia atingând mătasea veşmântului episcopal, dreaptă, doar capul uşor aplecat spre el, şi faţa ei albă, străvezie, cu trăsăturile desenate ca într-o caligrafie de epocă, şi ochii albaştri, irizaţi, înotând mi se părea mie în lacrămi şi din când în când, la şoapta episcopului, venind cu fruntea până în dreptul buzelor lui ca să înţeleagă ce doreşte, şi aşa a stat patru ore întregi, toată masa, şi degetele îi vibrau la atingerea umărului lui stâng, parcă vedeam cum îi transmite energie. Iată ce mi-a amintit vibraţia dumneavoastră, atât de dramatic, îmi permit să spun, la apariţia acestei fete, şi am crezut că vă înţeleg şi mai cred şi acum că vă înţeleg...

Din nou acel frig şi acea linişte neagră strecurându-se şi în Cabinetul Diplomatic...

— Şi după trecerea **dincolo,** a Episcopului?, se auzi, în sfârşit, glasul sec, urmat repede de acel început de tuse uscată.

— A dispărut! Vă referiţi la fată, nu-i aşa? A dispărut. De câteva ori am mai fost de atunci la masă la noul Episcop, prietenul nostru, l-am şi întrebat: „Prea Sfinţia Voastră, zic, unde e fata aceea frumoasă ca un înger, măicuţa care stătea lângă umărul Prea Sfinţitului I., la masă?“ „Nu ştiu, zice scurt, nu ştiu, aşa e la noi, nu poţi să mai ştii despre fiecare, sunt sute de măicuţe, vă daţi seama, gândiţi-vă câte zeci de

mânăstiri avem numai noi aici, în această eparhie. Cine mai ştie...“ M-am ambiţionat să aflu şi mi s-a spus că ar fi fost trimisă, chiar a doua zi după trecerea în nefiinţă a Prea Sfinţitului, la Dintr-un Lemn şi, târziu, m-au informat băieţii că are ascultare pe viaţă, cum e la ei, să nu mai iasă în lume. N-am putut să aflăm mai mult. Însă o văd şi acum ca pe un înger străjuind un final de viaţă, încălzind un trup vlăguit, epuizat, umbra unei vieţi, prin iradiere, şi ajutându-l pe Prea Sfinţia Sa să învingă frigul din urmă care, sigur, începuse să-l cuprindă.

— Crezi că îngerii, care ne ocrotesc, nu ne ocrotesc şi păcatele?!

— Nu m-am gândit niciodată la asta, dar recunosc că e un subiect. Pe mine m-a tulburat dispariţia îngerilor izgoniţi a doua zi după ce s-a încheiat misiunea lor...

. . . . . .

— Nu m-ai auzit?

— Ba da, şopti, acum sincer uimită, Maidaneza, în urechile căreia stăruia încă acel cuvânt fericit într-adevăr, de la o vreme, pentru ea: Prinţesă!

— A cui eşti dumneata, acum, Prinţesă? Lângă bucuria cuvântului acesta se insinuase, însă, fulgerător, neliniştea cuprinsă în semnul de întrebare. Ceva se petrecuse, sigur, în mintea necontenit frământată de îndoieli şi suspiciuni, şi neîncredere, răscolită şi incendiată de o stare de pândă necontenită şi neostenită ca o boală despre care Dandu Patricianul ştia sigur că nu o va putea niciodată vindeca şi că, dacă nu murea acum din cauza ei, cu ea va muri, cândva, atunci, fiindcă era conştient că îl rodea şi îl uza, şi îl ambiţiona necontenit să se ridice, căzut, şi să o ia de la început, şi uneori avea chiar convingerea că îl întinerea, îi împrospăta forţele şi izbutea să transmită la rândul lui, când voia, acest sentiment de regenerare şi celor din jur, şi toate defectele lui, rezultat al

uzurii fizice, erau învinse de el prin acea autoinsuflare de energie, părând inepuizabilă, izbucnind în trupul lui pândit de spasmele unei scurtcircuitări electrice, parcă, ale unei ameninţătoare paralizii, când nu mai putea să-şi domine tresăririle independente ale mâinii stângi şi, adeseori, căderea de plumb a pleoapelor şi amorţeala din senin a obrazului stâng şi a jumătăţii stângi a bărbiei şi a frunţii, şi mersul încetinit, tot din senin, de piciorul stâng, şi el mai scurt, ca apoi, nu o dată, curentul electric ce vibra în tot trupul lui să reînceapă să circule fără poticniri, fără întreruperi, fără scurtcircuitări, şi atunci vitalitatea şi vivacitatea lui renăşteau surprinzător şi erau clipe întregi când era deplin stăpân pe el şi voinţa lui nestingherită de nimic, şi atunci putea fi şi vesel, şi calm, şi cald, şi pătimaş, omeneşte vorbind, şi binedispus, şi luminos, şi Maidaneza intuise şi descifrase destul de repede acest mecanism psihologic complex şi complicat şi necontenit deconcertant, adesea derutant şi subjugant şi credea că înţelesese şi abdicarea, scandaloasă pentru întreaga societate, a Erotidei în faţa lui, care era, credea ea, nu numai rezultatul copleşirii acesteia prin bogăţie, ci şi prin generozitatea răsplătirii sufocante a acestei abdicări şi atunci, în momentul în care, în calitatea ei de primă asistentă, avusese sentimentul şi apoi convingerea decisivă că a pătruns intimitatea alchimiei unui proces mult mai interesant de studiat decât cei din jurul Bogasierului ar fi putut măcar bănui, considerase că trebuia, era mai mult decât necesar, era aidoma unei datorii mistice să meargă până la capăt, cu o curiozitate, dar şi cu un devotament nu mai puţin mistice, sigură că descifrarea acestui mecanism, implicată în misiunea cu care Eminenţa Sa o trimisese aici, fără să fi făcut vreodată nici măcar aluziv trimitere la aceasta, era rostul ei esenţial. Încât auzindu-l pe Dandu, a doua oară, spunându-i Prinţesă, avusese tresărirea conştiinţei că izbutise în sfârşit să se apropie de acel mesaj, însă îndoiala strecurată

în întrebarea privind apartenenţa ei, a lucrului ei, a rostului devotamentului şi profesionalităţii ei şi a convingerilor pe care se întemeia acest devotament o luase acum, simţea, prin surprindere.

— Acum, acum, şopti ea în sfârşit, convinsă că prelungise destul aşteptarea acestui răspuns, acum, repetă a treia oară, aparţin lui Dandu Patricianul pentru care mă şi aflu acum, aici.

Dandu Patricianul auzi răspunsul, însă nu mai putea ţine încă privirile concentrate să cuprindă chipul ei întreg şi înfăţişarea ei toată; imaginea adolescentei care se sintetizase în mintea lui era mai puternică decât realitatea fizică a acestei fiinţe neostenind să treacă atât de obsedant în ochii celui care o privea, ca şi când fulgerător s-ar fi metamorfozat din fetiş-cană în femeiuşcă şi pe care el o descoperea astfel, fascinat şi intimidat în aceeaşi vreme, descoperind vinovat, în preajma ei, că mizeria toată a vieţii lui interioare, de care era conştient, se datoreşte faptului că a uitat sau n-a avut curajul niciodată să se arunce, disperat, într-o apă limpede şi să se spele, şi să se răcorească, şi să se simtă apoi curat, luând-o abia acum, cu adevărat, de la început, şi astfel rămânea „ocrotit şi apărat“ de aceeaşi piele slinoasă, argăsită de toată mizeria bătăliei într-o lume în care slinul ţinea locul uleiului purificator din vechime.

Prin Erotida descoperise, pentru prima dată, plăcerea perversă însă a atragerii în scăldătoarea plină de slin a unei imaginare fiinţe cu puteri tămăduitoare, cu harul purificării, dar descoperirea privea, şi el ştia aceasta şi o recunoştea ca pe o neputinţă de neînvins, nu bucuria purificării, ci satisfacţia pofticioasă şi grobiană, şi grosolană, şi înecăcios murdară a târârii în mizeria râncedă şi putredă a valurilor de slin a acelei imaginare fiinţe al cărei har purificator iniţial urma astfel să fie terfelit şi mânjit, şi transformat într-o băltoacă fetidă, în băltoaca în care se bălăcea el de o viaţă întreagă, de când, îşi

amintea acum iar, la ieşirea din armată, stătuţi, şapte foşti recruţi printre care, fireşte, şi el, agăţaseră o curvă şchioapă şi cocoşată, care parcă i-ar fi aşteptat în spatele haltei de câmpie, singura legătură a regimentului lor cu lumea în care zăcuseră şi nu visaseră nimic altceva decât acest împlinit, în sfârşit, viol, şi o puseseră jos cu brutalitate şi îi făcuseră felul, pe rând, aşteptând unul după altul, în şir indian şi îndemnându-l pe cel dinainte şi grăbindu-l cu icnituri scurte, îmbăloşate, hai, hai, hai, fute-o, fute-o, sparge-i cocoaşa, şi curva, care la început râdea de plăcere, pe măsură ce venea la rând al treilea şi al patrulea, începuse să geamă şi să icnească sufocat şi chiar să strige ca din gură de şarpe: „Aoleu! Cocoaşa, cocoaşa, cocoaşa!“, pentru că ajunsese răsturnată cu picioarele în sus pe umerii recruţilor şi sprijinită doar pe bombarea cocoaşei pe care, înaintea oricărei plăceri, acum o simţea cum pârâie...

Înaintea lui Dandu se afla acum prima lui asistentă, pe care de o lună de zile şi chiar mai bine de o lună o descoperise nu numai ca pe un executant ideal, prompt, inteligent, pedant, exact, de o eficienţă care îl trimitea la preciziunea ceasurilor elveţiene şi la fineţea execuţiei lor, dar şi, din ce în ce mai agresiv pentru el, ca pe expresia, şi fericită, şi incomodantă, inhibantă şi apoi provocatoare a purităţii adolescentei în care în fiecare clipă se presimţea cum înfloreşte şi se dezvoltă infinitezimal femeia şi descoperea aceasta privind-o ca şi când s-ar fi aflat tot timpul cu ochii lipiţi de lentilele unui microscop care mărea şi-i dezvăluia cu încetinitorul procesul miraculos al desfacerii şi înfloririi unui boboc de tuberoză, căci în aceeaşi vreme se şi simţea invadat de undele vagi, dulci-amărui, ale parfumului trupului ei tânăr, plutind ca un lujer stingher.

— Să intre!, ordonă sec Dandu Patricianul, care era acum vizibil crispat şi făcea un efort ca să se smulgă secundei de uitare de sine destul de des repetată la întâlnirea cu Maidaneza,

secundă invadată, din nefericire, de fiecare dată de luciditatea frisonantă a amintirii nopţii din spatele haltei de câmpie la încheierea serviciului militar, luciditate de care nu se mai putea despărţi şi căreia simţea şi ştia că îi devenise pentru totdeauna prizonier. Maidaneza ieşi lăsând uşa deschisă pentru a-i face loc Stareţei care aştepta în picioare în salonaşul anticameră, şi Dandu, aşezat iar în jilţ, ridică ochii din hârtii abia când se auzi clinchetul sec, uscat al mecanismului ce servea securitatea întrevederii şi prin caracterul ermetic al închiderii.

— Nu mă aşteptam, zise Dandu, în loc de bun-venit şi se uita, mai mult decât întrebător, la Stareţa Petronia de la Ostrov, veche, foarte veche cunoştinţă a lui, pentru instalarea ca stareţă a acesteia se zbătuse, într-adevăr, în urmă cu ani buni, „ridicând-o în scaun“, cum singur recunoştea, la vârsta la care abia ar fi fost primită în U.T.C., dacă ar fi rămas în lumea profană. Cred că a fost prima stareţă U.T.C.-istă, se amuza el mândru să sublinieze vârsta atât de fragedă a măicuţei ajunse stareţă într-o mânăstire de mare tradiţie şi de atunci Măicuţa Petronia intrase şi în politică, şi în Securitate, sub acoperirea sutanei, altfel purtată cu o autoritate şi o maturitate, şi un aplomb călugăresc de zile mari, cu excepţia, firește, a clipelor când îi oferea şi Bogasierului, chiar dacă destul de rar, prilejul de a o cunoaşte pre dânsa în împrejurări lumeşti, slujite şi acestea cu har, şi punându-l pe Dandu la un respect plin de îngrijorare şi de precauţie.

Dar unde harul Maicii Petronia excela cu acelaşi instinct sărbătoresc era în diplomaţia politică, izbutind şi după decembrie ’89, sigur şi iar cu sprijinul bine-venit şi la timp al lui Dandu, dar şi cu arta ei de a pluti miraculos peste ale vieţii valuri, şi cu aceeaşi distincţie monastică gravă şi încurajatoare pentru dialoguri şi demersuri care cereau rafinamentul ei înnăscut şi recunoscut, ea rămânând nu numai neclintită în

jilțul ierarhic, dar și acoperită de distincții noi ce presupuneau o viață de dăruire și prinos cucernic.

— Ești grăbit?, întrebă Petronia, tot în loc de bun-venit.

— Nu m-așteptam, repetă el o justificare care o făcu pe stareță să zâmbească.

— Dumneata să nu te aștepți, când până și eu am fost sigură că inițiativa e a dumitale? N-aș fi putut crede că nu e așa și nici acum nu te cred, căci sunt sigură, repet, că altcuiva nu-i putea da în gând să mă trimită la dumneata, din partea lui Pafnutie Zoritu Herghelegiu, când chiar el a bătut la ușa mea în viul acestei nopți și m-a luat cu el în elicopter și m-a pus să vin aici, ca și când ar fi fost pe neașteptate, și să-ți transmit că urmează să vă întâlniți la noapte, la două, la benzinăria de la podul Oltețului, la hotar cu Gorjul, el urmând să se întoarcă și să doarmă la Palatul de sub Vânturarița, ca și când ar avea nevoie să se întremeze în zilele ce i-au mai rămas libere până se face protocolul schimbării în Deal.

— Îl cunoșteai tu, dinainte?, întrebă cu brutalitate Dandu Patricianul, pe fața căruia Maica Petronia nu zări tresărind nici mirarea și nici neîncrederea. Pe Zoritu?

— Nu!, zise Maica Petronia, și asta m-a și făcut să cred că ideea ca eu să fiu aducătorul de pace vine de la dumneata.

— Niciodată!, zise Dandu Patricianul. Se ridicase în sfârșit în picioare, dar încă nu se vedea nici o tresărire anume pe chipul său și chiar ridicarea din jilț i se păru Maicii Petronia ușoară și zveltă, nici un semn că s-ar fi opintit să-și îndrepte genunchii sau să se ajute cu palmele încleștate pe colțul mesei de lucru, nimic. Îți dai seama, întrebă el, la fel de brutal, cu tonul folosit în acel tu, din întrebarea dinainte, îți dai seama că are și pagina asta biografică din dosarul meu? Și al tău, bineînțeles? La benzinăria de unde?

— De la podul Oltețului, la hotarul Vâlcii cu Gorjul, zise șoptit Maica Petronia.

— Atât?, mai zise Dandu Patricianul.

Maica Petronia încuviinţă, lăsând genele să-i acopere, grele, ochii.

— În elicopter, nimic, nici o discuţie?

Aceeaşi cădere a genelor lungi, ca o perie deasă, roşcată, care făcu şi lumina să coboare pe obrazul ei şi să-i lumineze obrajii cu pielea de culoarea piersicii, toamna, plini de pistrui aurii, un obraz supt, prin care se bănuiau atât de uşor oasele maxilarului, iar buzele arătau necontenit arse de o sete ţinută în frâu de chinurile postului negru, de nimic îngăduitor, nici de apă, trădat şi de bărbia ascuţită, ca un cioc ieşind din cercul alb al ocrotitorului veşmânt călugăresc. Fusese, în tinereţile ei, pedepsită din propria ei voinţă, care îi cerea să se apere, apoi, de fuiorul păcatelor cu sute de mătănii şi nopţi de veghe, şi posturi negre, o fată şi apoi o femeie în toată puterea cuvântului şi cu adevărat frumoasă, care nici de dulceaţa vieţii nu se putuse lipsi, dar nici de chinul pedepsei cuvenite în canoane şi la care singură se supunea, ca să o poată lua de la început, atunci când se ivea prilejul, şi ea ştia că nu-l poate ocoli şi se măcina aşa, cu asprimea pedepsei la vedere, încât greu s-ar fi bănuit viaţa ei lumească ascunsă până şi prin slăbiciunea trupului care, pe de altă parte, o ţinea subţire aidoma unei trestii şi în fiecare dimineaţă se rotea, în anteriu, înaintea unei oglinzi vechi, ca să se bucure ea întâi de căderea sutanei ca o mantie princiară, şi ştia şi să calce, parcă ar fi plutit, cu paşi mici, care erau înţeleşi apoi de cine ajungea să se bucure, mângâindu-i tălpile rămase copilăreşti, şi de genunchii mici şi rotunzi, şi de pulpele care întregeau imaginea unei amfore jucărie, şi de coapsele care ocroteau bucuria provocatoare a unei scoici, şi de trupul întreg ca un vis întotdeauna scăldat în mireasma amăruie a ierbii, seara sau în zori, după cosit.

— Și cum a ajuns la tine nemernicul ăsta și când?, se interesă, tot sec, Dandu Patricianul. De unde și până unde?

— De unde și până unde nu știu, răspunse stareța Petronia, căreia începuse să nu-i mai convină, odată cu primirea sastisită, nici tonul întrebărilor, brutal, distant, agasat, disprețuitor chiar, ca și când i s-ar fi adresat unui servitor din curtea sa de la Codrul Vlăsiei.

Ți-am spus că nu puteam crede că nu vine de la tine, din partea ta, atunci când l-am întâlnit, în viul nopții, sosit înaintea mea în catedrală, unde abia ajunseseră maicile de la strană și începuseră rugăciunea Utreniei. Când am intrat și bâjbâiam ostenită de nesomn în întunericul naosului, am zărit cu ochii încă nedeschiși de tot pe cineva lipit cu fruntea de racla cu moaște, unde ocrotim și ce avem noi mai scump, un ghioc de aur cu un fragment de nici trei unghii de la arătător din clavicula Sfântului Ioan Botezătorul. Acel cineva mi s-a părut întâi îngenuncheat, dar m-am dumirit că stătea numai aplecat, cocoșat deasupra raclei, rezemat cu umărul stâng de tronul de lemn în care stă racla și el tot cu trupul înclinat spre stânga și pe urmă mi-am dat seama că, văzut de aproape, el merge cu umărul stâng lăsat, ca și când ceva l-ar împinge sau trage spre stânga. Și sigur că m-a simțit, altfel pașii mei, în cipicii de casă, de pâslă, de care nu mă descălțasem nu se puteau auzi, păcătoasa de mine nici nu eram îmbrăcată decât cu rasa trasă peste cămașa de noapte, rasa era și ea din păturică de lână țigaie, nu fâlfâia ca mătasea din borangicul anteriului, nu avea cum să audă ceva, așa zic că m-a simțit, și mai intrasem și ținându-mi, ca de obicei, răsuflarea până sub pantocrator. S-a întors cu fața spre mine, s-a ridicat șerpește, parcă s-ar fi răsucit, și a scoborât treptele dinaintea tronului, venind apoi spre mine. Și atunci am rămas încremenită, fiindcă l-am recunoscut și primul gând care mi-a venit în minte m-a trimis la tine. Numai tu puteai să-l cunoști din aproape și să-l trimiți

în viul nopţii la mine, fiindcă moaştele Sfântului Ioan Botezătorul le-am cumpărat cu ajutorul Asociaţiei Adormirea Maicii Domnului pentru redeşteptare naţională, printr-un om despre care aflasem că e omul lui din conducerea acesteia, unde ştiam că fondator eşti şi tu şi, fulger, cum se ivesc şi se înnoadă gândurile, am ajuns, tot cu gândul, la tine. N-aveam alt răspuns la uimirea şi încremenirea mea.

— Ţi-a sponsorizat el moaştele?, se interesă tot grăbit Dandu.

— Doamne fereşte, le-am plătit cu banii mânăstirii şi le-am cumpărat bine, târguindu-mă cu Prea Fericitul Patriarh al Ierusalimului, care mi-a dat adeverinţă precum că osciorul e sigur din clavicula stângă a Sfântului Ioan Botezătorul. De la Prea Fericirea Sa le-am cumpărat. Am fost însoţită însă, tot cu ajutorul Asociaţiei, de omul lui. Atunci am şi aflat că e omul lui şi cu acest om a venit şi azi-dimineaţă la Ostrov. Omul ăsta al lui a fost şi el herghelegiu şi chiar subaltern la un moment dat al Zoritului, a fost şi el crescător de cai şi negustor de cai şi în ţară, şi mai ales în străinătate, unde au şi făcut, se laudă el, şi afaceri împreună, el şi Zoritul. Pe el, pe omul lui, mi l-a dat Asociaţia să mă însoţească la Prea Fericitul.

— Când a fost asta?, se interesă bănuitor Dandu Patricianul şi Maica Petronia înţelese că ajunsese să-i ceară un raport foarte strâns şi iar nu-i plăcu, trecuseră vreo zece ani de când nu mai trebuise să-i dea lui vreun raport şi mai ales nu-l priveau afacerile mânăstirii, n-avea nici o justificare această iscodire.

Pe urmă, în pauza pe care o lăsase intenţionat să treacă între întrebarea grăbită şi răspunsul ei, îşi aminti că şi Dandu se învârtise într-o vreme, în apropierea lui 1990, de unele alişverişuri cu moaşte de sfinţi şi mucenici, şi rămăşiţe din veşmintele acestora, şi cărţi rare sfinte, şi obiecte de cult, cădelniţe, candele, sfeşnice de argint şi icoane, şi odăjdii, şi

chivoturi, şi crucifixuri şi se gândi că poate e surprins acum că n-a apelat la el.

— Mai demult, te mutasei tu la Bucureşti, când începusei să nu mai prea ai timp să treci pe la Ostrov, însă nu chiar demult. Nu-l dăduse afară pe Prea Fericitul, nu-l prinseseră cu vânzarea, pe sub mână, a pământului Patriarhiei Ierusalimului, când era să mă înşele şi pe mine cu bucata de pământ de la Ierihon pe care îmi şi făcuse acte false şi nu era locul donat patriarhiei, era încă al unui grec, însă l-am prins cu ocaua mică de la început şi el făcuse şi licitaţie pe loc şi îmi şi luase, printr-un intermediar, comisionul dinainte de a se ţine licitaţia. Nu, nu!, se apără Maica Stareţă Petronia, eu am cumpărat osciorul Sfântului înainte de toată povestea asta şi m-am tocmit singură cu el în palat, în biroul lui, şi am dat bine, dar nu mai mult decât trebuia. Ar fi bine să facă afaceri, cine face la noi afaceri în numele statului, ca mine, şi să cântărească la fel afacerea. Eu am scos banii, în şase luni, şi pe comision, şi pe oscior, şi pe racla de argint, toată investiţia s-a amortizat, cum ţi-am spus, în şase luni încheiate mi-am scos capetele şi am ieşit din prima zi a lunii a şasea pe câştig, fiindcă şi lumea noastră s-a mai Dumnezeit, a început să vină la biserică, şi la noi, la Ostrov, şi apoi nimeni în ţară nu are o sfântă moaşte de la Sfântul Ion Botezătorul, Sfântul care l-a botezat, el, pe Mântuitorul. Zoritul, Herghelegiul n-are nici un amestec. Deci nu l-ai trimis tu?

— Ţţţ..., făcu Dandu Patricianul, niciodată n-aş fi făcut aşa ceva. Ţi-am mai spus, un nemernic, singurul loc unde n-are egal. Unde ţi-a spus să ne întâlnim?, ceru el iar să se încredinţeze.

— La benzinăria de la podul Olteţului, la noapte, la două, la hotarul Vâlcii cu Gorjul.

— Altceva?

— Ţi-am mai spus, altceva nimic; dacă nu credeam că vine de la tine ideea, acum, după rezultatul alegerilor, nimeni nu m-ar fi scos din chilia mea, chiar dacă el venise şi cu omul lui faţă de care mă ştiam, totuşi, datoare.

— Şi n-ai ştiut tu niciodată nimic despre el? N-ai aflat niciodată nimic, de când ai ajuns tu la Ostrov şi el avea herghelie înainte şi la Ostrov, de unde vindea, şi atunci, mânji sălbatici furaţi din Deltă şi îi trecea drept lipiţani pursânge, după ce îi mai creştea el până pe la un an, un an jumătate şi chiar doi, şi niţel învăţaţi în manej.

— Tot ce-am auzit a fost în drumul la Ierusalim, de la omul lui, cu care şi lucrase în Deltă, la herghelia din Deltă, şi acesta îmi spunea că îi plăcea să înveţe caii furaţi din Deltă să facă trapul mărunt şi îi băteau cu biciul până le ieşeau ochii din cap, ţinuţi în lesă, în manej, şi caii erau înnebuniţi când se înfăşura biciul pe coama lor şi pe burta, şi pe crupa lor şi ei nu ştiau să sară peste gărduţul manejului şi se învârteau sălbatici şi disperaţi şi el murea de râs şi îi altoia mai bicisnic, şi îi lăsa când se făceau lac de apă şi unii îngenuncheau. Omul lui îmi povestea asta în avionul în care se dădea un film cu cai în manej. Tu îl ştii mai demult?, se interesă şi Maica Petronia.

— Vrei să ştii de când îl ştiu şi l-am cunoscut?, se bucură dintr-odată cu o răutate deloc mascată Dandu Patricianul, pregătit să o facă să-l roage să-i povestească.

Însă Maica Stareţă nu zise nimic, se uita mută în ochii lui. Nu-i plăcuse deloc întâlnirea asta şi sictirul lui Dandu de când intrase pe uşă şi el n-avusese o clipă să se lumineze văzând-o, deşi trecuse o bucată de vreme de când nu se mai întâlniseră şi nu mai avuseseră timp unul de altul, şi le fugise viaţa şi felul de viaţă care îi făcuse prieteni, şi-i părea rău că el poate că nici nu mai vrea să-şi aducă aminte, deşi ea, se gândea, fusese aceea care îl suferise pe el, în împrejurările în care

înţelegea să-i răspundă în felul anume în care îi făcea lui plăcere să se plătească de el.

— Stai să-ţi spun, zise Dandu, fără să mai aştepte răspunsul ei şi se aşeză jos, în jilţ. Ostenise. Îmi pare rău că nu te pot pofti să stai jos pe butucul acela de tăiere, cum îi zic eu, fiindcă n-ai avea cum să-i descoperi echilibrul şi te-ai răsturna, se bucură el, tot rău, să o şi vadă cum s-ar fi chinuit să stea pe butuc, îmbrăcată în rasa lungă până în pământ. Ascultă, să vezi de când îl cunosc eu pe nemernic. Eram vreo şase nenorociţi liberaţi de la un batalion din Câmpia Buzăului, din apropierea unei halte nenorocite, şi aşteptând trenul să ajungem la nodul de cale ferată din Gara Boboc am descoperit în spatele haltei o nenorocită care parcă ne aştepta, fiindcă asta şi era meseria ei, şi am tocmit-o ca s-o facem poştă şi, când terminasem tocmeala, a apărut şi nemernicul, care se dăduse în halta asta greşit jos din trenul care îl ducea în permisie de la nu ştiu ce şcoală militară sau cam aşa ceva, undeva pe la Roman sau Bacău, nu mai ţin minte. Şi nu mai ştiu cine dintre noi l-a luat din scurt: „Bă, fratele meu, tu nu vrei să te înscrii la rând la poşta noastră cu dumneaei?“, şi dumneaei râdea ca proasta, îi părea bine, fiindcă creştea preţul poştei.

Şi el o întreabă, adică era politicos, era un fel de student, intelectual chipurile, faţă de noi, recruţii.

„Păi, rezistaţi?!“

Şi ea, nenorocita, a izbucnit şi mai tare în râs, adică numai de atâta o credea el în stare... Şi l-am înscris la rând, dar rândul lui a venit, îţi dai seama, al şaselea, când începuse ea să se tânguiască, „Aoleo, cocoaşa mea, nu vă bateţi joc de ea, măi băieţi, aoleo!“. Şi vine omul la rând şi era stătut rău nenorocitul, dar şi vânos, trăgea la biata femeie, de ni s-a făcut şi nouă frică şi striga: „Aşa, fetico, aşa, aşa!“. Şi ea „Aoleo!“, ca din gură de şarpe... Şi el ca s-o acopere: „Aşa!

Acum, acum, fetico! Aşa, aşa, aşa! I-am spart pipoaşca şi i-am spart şi cocoaşa! I-am spart-o, praf i-am făcut-o!“, şi noi, care ne uitam ca nărozii la ei, am văzut cum se lasă nenorocita de tot pe spate şi se lipeşte cu spatele de tăvălitura dintre rândurile de porumb dat în copt, unde o pusesem jos. Parcă îi intrase cocoaşa în pământ, dispăruse. Îţi dai seama, nemernicul?, întrebă Dandu sfârşind istorisirea cu aerul că alt argument mai credibil pentru ura lui de azi faţă de Zoritu nu se putea închipui.

Însă Maica Stareţă Petronia, care ascultase îngrozită povestea şi uimită să constate cu câtă lejeritate şi lipsă de ruşine, faţă de ea, Stareţa, îşi desfăşurase Dandu relatarea, îşi strânsese anteriul şi îl încheiase, mai neagră decât mătasea lui, şi scrâşnind din măsele, încât se auzise măcinarea lor, se şi pregătise să încheie întrevederea mai sec şi mai plictisit, şi mai dispreţuitor decât o începuse Dandu faţă de ea.

— Eu, dacă te mai interesează, am crezut că aş fi putut fi aducătorul de pace, căruia la creştini nu i se taie capul, ci, cum spune Mântuitorul...

— Pace cu nemernicul ăsta?, întrebă Dandu cu înverşunarea presupusă de mizeria împrejurării în care avusese loc cunoaşterea lui Pafnutie Zoritu Herghelegiu. Nu există pace cu el, n-are cum să existe, şi să mai ştii şi tu, care eşti roaba Domnului, că el n-are loc pe lumea asta decât pentru el şi când te ia în braţe şi te îmbrăţişează, şi te sărută pe obraz, cum îi place lui să mozolească pe toată lumea, ca să arate cât de aprinsă e dragostea lui, şi atunci, chiar în clipa aia, se gândeşte şi se şi hotărăşte pe unde să-ţi înfigă, a doua zi, cuţitul care să ajungă mai iute la inimă.

— Nu e vina aducătorului de pace care s-a bucurat să spere că va ajuta la împlinirea păcii, dacă pacea nu se împlineşte, zise Maica Petronia, iar eu, domnule Dandule, apăsă ea câineşte şi surprinzător pentru Bogasier pe cuvântul **domnule,**

folosit prima dată între ei după o viaţă de cunoaştere şi prietenie, şi îndatorări reciproce, eu, întâi ea, n-am harul iertării păcatelor, nici măcar al primirii lor de la păcătoşi ca o descărcare a păcătosului, nu ţi le pot lua nici dumitale şi nu le pot lua nimănui, rămâneţi fiecare, şi dumneata, şi el, cu ele, şi fără să mai încline capul, nici măcar o adiere, în semn de despărţire chiar grăbită, se întoarse şi se îndreptă spre uşă. Se vedea că nu-i convenise nimic din alunecarea discuţiei în mizerabila poveste, dar nu putuse altfel să-l facă să înţeleagă că pleacă fără să-şi mai ia, cum s-ar fi cuvenit, la revedere.

— Ai nevoie de ceva, de maşină, de transport înapoi la Ostrov, de un ajutor?..., o întrebă Dandu care se ridicase în picioare, iar zvelt şi elastic, şi părea să fie sincer interesat de drumul ei înapoi de la Bucureşti la mânăstire. Sau ţi-a asigurat nenorocitul toate condiţiile?

— Nu!, zise Maica Petronia şi apăsă pe clanţă, însă, înainte de a se strecura pe uşa ţinută întredeschisă intenţionat, îl căută cu ochii, întorcând capul pe jumătate spre masa lui de lucru.

— Să dea Dumnezeu să vă înţelegeţi, fiindcă sunteţi amândoi oameni însemnaţi şi aveţi semne care vă aseamănă.

Şi ieşi.

Era ora douăsprezece şi un sfert când se închisese uşa după Maica Petronia, pentru ca, la mai puţin de un minut, să intre în birou Maidaneza şi să rămână cu spatele lipit de uşă, aşteptând, fiindcă Dandu nu auzise iar nimic, nici închiderea, nici deschiderea uşii, nici închiderea ei, iar după strecurarea primei lui asistente trecuseră zeci de secunde şi tot nu simţea prezenţa acesteia, la care, altfel, se gândise chiar să o cheme, fusese primul lui gând, dar nu se putea hotărî să apese clapeta dictafonului, deşi degetele mâinii lui drepte erau pregătite, fiindcă nu reuşea să ştie ce vrea să facă mai întâi. În minte îi apăruse în acelaşi timp şi întrebarea pe care ar fi vrut să o adreseze Maidanezei.

— Tu ştii, domnişoară, unde e Podul Olteţului, la hotarul Vâlcii cu Gorjul? Şi văzând-o, în sfârşit, descoperind-o lipită de uşă şi crezând că o şi chemase şi îi şi adresase întrebarea continuă: Fiindcă la noapte, în drum spre Viena, trebuie să facem un ocol pe la Podul Olteţului, la hotarul dintre Vâlcea şi Gorj.

— Avem în secretariat pregătită pentru drum harta turistică, unde sigur e trecut şi podeţul peste Olt şi avem la maşină GPS, e foarte simplu, înseamnă însă că va trebui să schimbăm traseul şi să ajungem la Deva prin Valea Jiului.

— Ce vrea nemernicul, domnule, fiindcă nu mi-ar ţine el calea de florile mărului la nenorocitul acela de podeţ, şi de ştiut că plec ştia, era informat, fusese informat că plec la Viena şi apoi nu era nici un secret, scriseseră şi ziarele, ştia şi vrea să se întâlnească cu mine înainte de a ieşi din ţară, iar paraşutistul ardelean care a venit azi-dimineaţă, primul, să mă contacteze, habar n-avea că era folosit ca papagal. El vrea să vorbească cu mine, el singur cu mine şi fără martori, vrea să şteargă urmele angajamentelor şi să se asigure de ştergerea asta din gura mea, fără acte...

Ajungem la Deva pe Valea Jiului şi, cum am spus, vom fi singuri şi, cum ţi-am spus, voi conduce eu, se şi potriveşte cu varianta asta de drum, dar în loc să plecăm dimineaţa, plecăm noaptea asta, la zece ieşim din Bucureşti, pe la două din noapte ne întâlnim la podul acela cu cineva, plecăm mai departe şi vedem unde ne oprim să ne odihnim, dacă drumul ne oboseşte, important este ca mâine după-amiază să fim la Viena şi să ştii că vom fi.

Îşi revenise, îşi adusese aminte că nu o sunase pe Maidaneză, că ea intrase fără ca el să o simtă şi începuse dialogul cu ea de la jumătatea propoziţiunii, o revăzu ieşind întunecată şi acră şi pe Stareţă, dar nu mai simţi nevoia să se intereseze de

ea, cum plecase de la *ranch* şi dacă mai zisese ceva, dacă se mai întâlnise cu cineva pe scări sau pe coridoare.

— Dacă mă laşi acum, o jumătate de oră, mai zise el, şi mă păzeşti, şi nu-mi mai aduci pe nimeni în audienţă, şi spui că am şi plecat, dacă mai întreabă cineva de mine, atunci o să reuşim să ne înţelegem astăzi mai bine. Şi nici cu Marea Stea nu mai vorbesc azi. Sunt plecat şi pentru ea. Prinţesă!..., adăugă el, după o secundă de pauză, parcă ar fi vrut să despartă ce spunea acum de toată povestea dinainte. Să ştii că a fost o zi grea şi să ştii că de acum înainte va fi, în general, şi mai greu. Şi mie mi-ar plăcea să semeni şi mai repede, şi mai mult, şi mai cuceritor cu numele care văd că ţi s-a dat în ultima vreme, să am şi eu măcar dreptul să mă iluzionez şi să... Dar nu mai zise ce.

7

Primul târg profesionist mafiot

— Ai aţipit, mi se pare, constată Dandu fără să întoarcă privirile spre Maidaneza care ţinea ochii închişi; îl auzea, dar nu vru să-i dea nici un semn de răspuns, îi făcea bine liniştea pădurilor de brad în care intraseră din nou de mai bine de o jumătate de oră, o odihnea alunecarea elegantă a automobilului, fâşâitul pneurilor pe asfaltul ca o panglică de mătase, irizarea printre gene a luminii amiezii de toamnă, liniştitoare, abia acum ar fi vrut să şi doarmă, dar ştia că i-ar fi părut rău, şi prefăcându-se că doarme rememoră totul, a doua oară, pentru un rezumat esenţial ce trebuia ţinut minte prevăzător, faţă de orice situaţie care ar fi obligat-o să se descotorosească de aparatul care înmagazinase înregistrarea celor trei sferturi de oră cât Dandu se întâlnise la Podul Olteţului cu Pafnutie Zoritu, cu care se plimbase prin lucerna abia cosită din spatele benzinăriei ca o jucărie, păzită de un fost şofer atât de tânăr că părea un licean de clasa a zecea, cel mult, care îşi pierduse carnetul în urma unui accident, cum aflase din discuţia purtată cu el de Dandu şi din care izbutise să afle şi că personajul cu care urmau să se întâlnească venise mai înainte şi chiar atunci descoperi, dincolo de platforma lungă şi cabina camionului în

spatele căruia opriseră ei, silueta unui automobil Kia, de familie, de culoare cărămizie, ce părea părăsit, ca şi camionul spre care se şi îndreptase grăbit Bogasierul. Apoi, în întunericul acelei nopţi fără lună, nu mai putu vedea nimic şi cuibărindu-se în scaunul ei, învăluită în şalul de caşmir, ţinut până atunci pe umeri, apăsă butonul cât gămălia unui ac de croitorie din capătul creionului de ochi scos din poşetă, se concentră să asculte în urechea din stânga difuzorul care şi începuse să-şi facă datoria.

— Să trăieşti, să trăieşti, hî, hî, hî, să trăieşti!, recunoscu ea veselia tâmpă, grosolană, trimiţând la amicalitatea joasă, de palavragiu de piaţă şi birt de căruţaşi şi negustori de cai umflaţi cu lucernă ca să fie vânduţi drept tineri şi graşi, în gura târgurilor de moşi, adesea ca un început de schelălăit de potaie abia scăpată din vârful bocancului trimis orbeşte spre ea pe sub tăblia mesei birjarilor. Să trăieşti, Coane Dandule, şi să ştii că îmi pare sincer bine că te văd, fiindcă noi mai avem, totuşi, câteva motive să nu ne ocolim, ba aş zice să ne întâlnim şi faţă de lume, nu numai ca acum, în ilegalitate. Urmase o pauză, din care se putea deduce că dialoganţii făceau primii paşi în tăcere, fiindcă Dandu Patricianul nu răspunsese la salut prin viu grai.

Apoi, iar, Pafnutie Zoritu:

— Dragule, nu e nevoie să te îndoctrinez eu că dacă am câştigat, aşa cum am câştigat, la scorul pe care îl ştii, am putea începe un dialog, ca să nu-i spunem târg, fiindcă o colaborare cu mine nu ne poate fi decât de folos la amândoi.

Iarăşi urmă o pauză destul de lungă şi din nou glasul lui Pafnutie Zoritu:

— Văd că taci, înseamnă că pot continua.

Atunci se auzi, pentru prima dată, Dandu Patricianul.

— Mie mi-ar plăcea să începem cu datoriile dumitale... Aşa... A venit paraşutistul ăla vasluian ieri la mine, am înţeles

că vă respectaţi datele stabilite, acum mă interesează să ştiu pe ce pot conta eu, dacă sunteţi la guvernare şi doriţi să colaborăm, fiindcă pe mine nu mă interesează politica, nu sunt tânăr ca dumneata, care îţi şi place să joci politic, ai idealul dumitale, nu-i aşa, şi văd că aproape ţi l-ai atins...

— De ce aproape?, întrebă repezit Zoritu. Mi l-am atins! Săptămâna viitoare mă instalez în Deal şi te chem, poţi să fii sigur, la sfeştanie. Vreau să fie toată lumea bună de faţă şi dumneata, în ochii mei, te afli în capul lumii bune... Ai jucat tare, îţi place să joci tare, ştii să joci tare... şi mie îmi place la fel şi, la fel ca dumneata, ştiu să joc tare şi te avertizez că voi juca foarte tare, tare de tot... Aşa că te întreb iar, de ce crezi că numai aproape mi-am atins ţelul? Aşa, ca să fim de la început lămuriţi...

— Fiindcă până pui bine mâna pe hăţuri şi dai prima dată cu biciul nu poţi şti cum trag caii căruţa cu dumneata şi cum răspund ei, când strângi hăţurile, ştii mai bine ca mine că sunt cai de toată mâna, că mai sunt şi nărăvaşi şi dau cu copita, muşcă şi se fac ai dracului şi sunt în stare să răstoarne şi căruţa.

— După cum văd, dumneata n-ai răbdare să mă vezi urcat în căruţă, să vezi cum ştiu să ţin hăţurile şi mă şi ameninţi cu răsturnarea căruţei...

— Nu eu te ameninţ, eu te previn... asta pentru prietenia pe care vrei să o punem la cale, fiindcă tot ai vorbit de sinceritate...

— Nu, nu, nu e vorba de prietenie, eu sunt cinstit, Coane Dandule, eu nu vorbesc de prietenie, vorbesc de sinceritate în colaborare, atât, la vârsta mea şi la vârsta dumitale la fel, prieteniile, ştii foarte bine, se leagă mai greu. Nu ne facem, deocamdată, fraţi de cruce, acum avem fiecare crucea lui şi ne-o ducem singuri. Eu ştiu ce probleme ai dumneata, ştiu şi ce interese, deocamdată vreau să punem la cale principiile unei colaborări; ştiu, de pildă, câte vapoare ai în port, câte

aştepţi să vină, cât de grăbit eşti şi mata să le descarci, cât de repede îţi trebuie ba un vid legislativ, ba o ordonanţă de urgenţă, ba un privilegiu la o licitaţie sau măcar o informaţie dincolo de caietul de sarcini, ba o încredinţare directă, ba mai ştiu eu ce, ba amânarea sau chiar suspendarea unui control, vorba aceea, avem plajă mare de colaborare, dacă ne gândim cât de întinsă e ograda matale; şi eu de aici vreau să plecăm, fără sentimente, fără partizanat politic, la fel ca matale, pentru cauza fiecăruia şi progresul cuvenit fiecăruia. Nu-ţi mai ţin acum un discurs despre datoria patriotică a fiecăruia, şi cât sunt la putere am mijloacele să-ţi apreciez şi patriotismul...

— Să ne întoarcem la situaţia de acum, zise Dandu, după o pauză ce părea să nu se mai sfârşească şi Maidaneza crezuse, la mijlocul ei, că bateria aparatului de interceptare se epuizase, dar se auzi târşâitul paşilor în iarba abia cosită... Întâi e vorba de data recuperării, de mine, a sprijinului material, ca să-i spunem aşa, apoi de vapoare... şi pe urmă, pe rând, celelalte, şi altele bineînţeles, pe măsură ce înaintăm în colaborare.

— Deocamdată avem la dispoziţie lunile pentru returnarea sprijinului care poate fi cuantificat şi prin procentele afacerii matale cu vapoarele, trei, parcă, şi fiecare cu alt tip de marfă. Aici vin specialiştii noştri şi tratează tot ce e de tratat...

— Nu, zise Dandu, nu se tratează procentul comisionului la vapoare decât după recuperarea sprijinului meu şi la termenul stabilit, nu se amestecă nimic, dacă vrem să colaborăm sincer.

Urmă, iar, o destul de lungă pauză.

— Coane Dandule, răspunse Pafnutie Zoritu, şi dădu iar drumul hârâitului ca un fel de râs sugrumat şi dogit, Coane Dandule, hârâi şi mai înecat Pafnutie Zoritu, nu vreau să introducem, de la început, în discuţie dosarul cu vânătoarea de fazani, care e la mine; poate nu ştii că Eminenţa Sa mi l-a dat, a fost parte în troc; nu vrei să faci politică, dar nici nu poţi

face abstracţie de trocurile care se fac în politică. Şi mai e şi dosarul cu datoriile celor două rafinării, cu acţionari transfrontalieri, care sunt şi ele deschise, fiindcă nu numai eu, sau noi, ca să zic aşa, partida câştigătoare a alegerilor, toţi facem politică şi în afaceri; a băgat primul politica în afaceri cine a pierdut acum alegerile, şi a făcut chiar cu dumneata destule trocuri, şi acum uite că vine scadenţa şi în cazul dumitale, sau poate să vină; sigur, nu e obligatorie, dacă nu vrem, şi atunci apare şi plaja asta de colaborare, care şi ea e destul de întinsă. Eu mă dau peste cap şi mă plătesc, dacă vrei dumneata, cu orice preţ, dar atunci trebuie să mă îndrept şi în altă parte ca să nu rămân lefter, şi din altă parte poate mi se cere, în schimb, să dau drumul dosarelor cu măcar una din rafinării: aşa se face trocul, ştii bine şi dumneata, şi atunci sunt nevoit să o fac... Mă înţelegi?

— Eu înţeleg foarte bine trocul, văd că eşti pregătit, ai venit pregătit la discuţie, însă eu zic să considerăm întrevederea asta prima luare de contact şi să revenim asupra ei după respectarea termenelor stabilite şi confirmate de dumneata, încă de ieri dimineaţă, prin paraşutistul ăla vasluian.

— E cam subţire prima asta luare de contact!, zise Pafnutie Zoritu. Dacă tot am venit amândoi până aici, la Podul Olteţului, atâtea sute de kilometri, şi e vorba, cum zici, de prima luare de contact, la vârf, ca să zic aşa, fiindcă amândoi suntem acum la vârf, atunci aici e şi locul unde se poate bate palma pe principii, iar noi suntem singurii care pot bate palma; pe urmă, ai dreptate, vin tratativele pe probleme, nu mai e de rangul nostru povestea tocmelilor de la caz la caz, e rândul împuterniciţilor; noi, la vârf, după aia, şi pentru public, putem să ne şi înjurăm, cunoşti tacâmul... Acum, zic, e locul să batem palma, însă cu acest prilej, mai zic, nu te supăra, să lichidăm, tot aici, între noi amândoi, contenciosul sprijinului

concret la alegeri şi să pornim de la el, înainte, să nu mai intre la tratativele consilierilor...

— Pentru mine, domnule Pafnutie, sinceritatea tranzacţiei pe care vrei să o punem la cale, şi eu, recunosc, sunt de acord să colaborăm, sinceritatea e absolut necesar să se întemeieze, ca o garanţie, pe respectarea primului act al colaborării, aşa cum am stabilit ieri cu omul dumitale căruia i-ai dat, cum mi-a spus, împuternicirea să mă asigure că sprijinul va fi lichidat la termen. Nu ne mai putem întoarce din drum; eu nu pot, sublinie răspicat decizia sa Dandu Patricianul. Baterea palmei se face după lichidarea concretă a contenciosului, nu pe principii, şi de aici înainte continuăm cu tratativele cuvenite, de la caz la caz, cum spui foarte bine.

— Nu e bine, Coane Dandule, fiindcă eu te-am invitat aici de prietenie şi din prietenie, să întărim o prietenie; noi ne cunoaştem de mult, vorba aia, din cătănie, cum se mai spune, de când mai făceam prostii, ha, ha, ha, ha, îşi dădu el drumul la hârâitul ca un rânjet, ca şi când s-ar fi înecat din prea multă veselie prietenească, dar şi hoţească în aceeaşi vreme, adică, vorba aia, ne cunoaştem prea bine ca să ne facem şi să fim parte la afaceri, mai ales acum, când unul din noi are şi pâinea şi cuţitul în mână, şi chiar cu acea mână dreaptă cu care se ţine de obicei cuţitul îl bătu Zoritu şi mai prieteneşte pe Dandu pe umărul lui drept, clătinându-l brutal, încât Bogasierul se dezechilibră şi, încercând să se ţină, totuşi, în echilibru, simţi cum partea întreagă stângă a trupului său e furnicată ca de un scurtcircuit electric şi piciorul stâng păru să nu-l mai poate ţine şi îl făcu să caute sprijin, şi întinse mâna stângă spre pieptul lui Pafnutie Zoritu care, la rândul lui, prevenitor, îl prinse de încheietura mâinii dându-i răgaz să-şi regăsească siguranţa... Ha, ha, ha, hi, hi, hi, continuă el să-şi hârâie veselia vicleană, greu de mascat altfel. Ne mai ajută ţinerea de minte, hi, hi, hi, continuă el să se bucure, gândindu-se,

chipurile, la amintirea unei poveşti care-i făcuse tovarăşi de păcate numai de ei ştiute, hi, hi, hi!... Nu?, întrebă el brutal, ca şi când ar fi pus o întrebare bărbătească, fără drept de apel şi care presupunea un răspuns afirmativ răspicat, ca după acel „da!“, aşteptat, să se bucure şi să se tăvălească de râs amândoi. Apropo!, continuă el ţinându-l încă pe Dandu Patricianul de încheietura mâinii şi strâns, ca într-o menghină, am auzit că te-ai procopsit bine de tot cu o asistentă de zile mari, vorba aia, exact ce ne trebuie nouă la vârsta noastră, cu chipul de înger şi meliţa de fier, hi, hi, hi, se zice că rar îţi dă Dumnezeu un asemenea dar, elixir, şi obraz de mironosiţă, şi computer de bandit în cap..., am auzit că te-a cadorisit chiar Eminenţa Sa, jos pălăria!, ştie să se plătească, dar să nu treci cu vederea că şi eu ştiu... Aşa, vorba dumitale, să revenim şi să ştii că şi la mine baterea palmei e mai sfântă ca frăţia de cruce şi mă şi gândeam, mai ieri, alaltăieri, când, după rezultatul urnelor, am început să-mi fac socotelile, domnule, zic, ia să înnod eu amintirile şi să pecetluiesc amiciţia cu Conul Dandu, şi dacă şi eu am norocul, de la o vreme, de o veveriţă roşcată, ca băieţii, cât mai putem nu-i aşa, ha, ha, ha, ar merita să ne facem, la o ocazie, o bucurie cu fetele, într-un refugiu, la dracu-n praznic, să zicem pe malul Lacului Constanţa, în partea elveţiană, fireşte, unde e mai linişte şi mai... ferit, sau în Honolulu, pe terasa unei *hacienda* personale, proprietate, normal, să ascultăm cu tălăniţele de gât sau pe genunchi cum respiră oceanul... Hi, hi, hi! Hai că ştiu să visez! Nu?! Pe temelia asta, Coane Dandule, mă gândeam eu să punem noi amândoi de un troc, dacă e să fim cinstiţi amândoi. Hoţi, hoţi, dar prieteni vechi şi în prietenie cinstiţi amândoi. Şi să începem cu dosarul vânătorii de fazani, unde, nici eu nu ştiam, văd din dosar că acele două cartuşe italiene, care au explodat în puşca generalului, au fost fabricate în fabrica dumitale; dacă nu ştiai, află şi dumneata de la mine, care nu mă

interesează, dacă e adevărat, după cum scrie pe cartonul tubului şi sunt noi; nu se poate susţine că au mai fost folosite şi încărcate expres, manual... Cunoşti capul ăsta de acuzare...

— Nu cunosc!, zise Dandu Patricianul, smulgându-şi încheietura mâinii din strânsoarea lui Pafnutie Zoritu. Şi nici nu mă interesează să aflu de la dumneata, aştept dosarul, să văd cu ochii mei nemernicia, zise Dandu, căruia la cuvântul nemernicie începuse să-i tremure glasul şi Maidaneza simţi nevoia să ridice colierul cercelului şi să aşeze mai bine, în pâlnia urechii, piatra albastră a cercelului care încorpora difuzorul. Şi mie nu-mi face bine nici marea, nici oceanul şi nici nu mai sunt la vârsta tălăniţelor pe genunchi; pe urmă, am mai evouat şi eu, am trecut demult, de la devălmăşie, la boieria amorului pe cont propriu. Pe urmă, ştii şi dumneata bine unde mă duc eu acum, şi la cine, la Viena, unde e astă-seară premiera Erotidei care, deocamdată, locuieşte la mine acasă şi m-ai şi văzut, chiar de curând în Deal, la primirea individului din Orientul nu se mai ştie care. Aşa că povestea cu Honolulu mă depăşeşte, chiar dacă aş vrea să ascult respiraţia oceanului...

— Coane Dandule, ţi-ai pierdut rău de tot humorul şi bucuria vieţii, mă întristezi, zău mă întristezi, tocmai acum când bate vântul în pânzele noastre de prieteni vechi, dacă ne mai ţine amintirea prieteniei!... Mă rog, suntem mai la început, mai ai timp să te mai gândeşti, eu rămân cu gândul la o vacanţă împreună, o dată, bineînţeles, fiindcă acum, aşa este, ne dă apa în gură la amândoi, fiecare, bun-înţeles cu apa lui, ca să zic aşa.

— Categoric!, încuviinţă Dandu Patricianul şi se uită la cadranul ceasului care se lumină şi îi arătă că era trei şi jumătate. Dacă vrei tot cinstit şi prieteneşte să batem palma, ca să pecetluim colaborarea cu sinceritate, sunt gata! Termenul de rambursare a sprijinului din alegeri rămâne la data stabilită,

cum am spus, şi rambursarea devine garanţia. Şi, în timp, la comisioane am putea să reglăm lucrurile, ca să acoperim sprijinul de azi. Dar să începem cinstit colaborarea. Şi să ştii că am pus şi punct în ce mă priveşte, fiindcă, repet, am şi un drum lung de făcut până la Viena. Acum întreb eu, batem palma?, zise Dandu Patricianul, lăsând să se înţeleagă că e grăbit, şi citi iar cadranul ceasului. Mai e niţel şi se face ziuă, şi eu trebuia, la ziuă, să fiu ieşit din ţară...

— Petrecere frumoasă!, hârâi Pafnutie Zoritu, nu vreau să te fac să întârzii, ţinându-te de mână ca să batem palma... Lăsăm deschisă pertractarea, şi dacă eşti interesat de dosar, când te întorci reluăm discuţia pe caz, pentru un troc viitor, avem şi noi timp, ai şi dumneata dosare care ar merita cunoscute... e bine, cel puţin, că am lăsat discuţia deschisă, dacă am înţeles bine.

Şi, fără să-i mai întindă mâna, îl salută şmechereşte, cu două degete duse la mijlocul frunţii.

— Înseamnă că n-am făcut drumul degeaba, mai zise Pafnutie Zoritu şi dădu drumul acelui hârâit vulgar, care-i ţinea loc de bucurie gălăgioasă şi vulgar amicală. La întoarcere, reluăm pertractarea...

— Categoric!, întări, a doua oară, Dandu încrederea lui Pafnutie Zoritu.

— Dar pentru drum bun tot putem da mâna, se răzgândi Pafnutie Zoritu şi iar muri de râsul lui grosolan, apoi Maidaneza auzi limpede pocnetul palmelor care păreau că se întâlnesc bărbăteşte... şi iar cascada acelui hi, hi, hi înecat în cenuşa glasului dogit de fumat şi de băutură...

— Aoleo, Coane Dandule, nu pleca, zece secunde, am uitat povestea cu fata dumitale de la Viena, cu Marea Stea! Se spune că i-ar fi trimis o scrisoare lui Elefterie Teoforu... ştii ce i-a scris, ai vreo informaţie?!; ştii ce se spune în cercurile din

Deal, cercurile de azi, bun-înţeles, care mâine... la vatră, evident, dar povestea se duce la vale, se rostogoleşte, nu ştii?

— Nu cred!, replică sec Dandu Patricianul, care părea să se fi întors din drum, deşi glasul lui se auzea destul de aproape; convivii ajunseseră în dreptul automobilului roşu, parcat în faţa camionului părăsit.

— Ce ştiu eu este că toată scrisoarea e un fel de jelanie cumplită care se termină cu o ameninţare cu sinuciderea... Aici, dacă nu ştii să fii, totuşi, foarte atent... zice că ar fi scris şi că te-ai fi încurcat cu asistenta, căreia acum se zice că, în holdingul dumitale, i s-a schimbat numele din Maidaneza în Prinţesa... şi numai lacrămi pe scrisoare, uscate peste litere... Nu ştii nimic? Eu am cunoscut un caz tot cu o amenințare cu sinuciderea, dar finalizată cu împuşcarea denunţatului, şi tot aşa, pentru sechestrare şi tortură... Aşa că vezi să nu uiţi, dacă ai, bineînţeles, vreun pistol la vedere, ha, ha, ha... Spun asta ca între noi, bărbaţii, ca să zic aşa, fără nici o trimitere politică; zice că e adevărat, că-ţi ard ochii ca focul când o vezi pe Maidaneza ajunsă Prinţesă şi ţi se moaie glasul şi-ţi curge saliva pe la colţurile gurii, dar te ţii tare. Am o drăcoaică de ţigancă ghicitoare pe care, mă mai distrez şi eu câteodată, şi o pui să-mi ghicească, şi să vezi ce-mi spune, fir-ar rasa ei a dracului!, zice: Măria Ta, fiindcă aşa îmi zice ea, care mi-a ghicit şi că voi câştiga alegerile, Măria Ta, ai grijă să nu ţi se întâmple ca lu' un prieten al matale, sau camarad, sau cunoştinţă mai veche, şi pe cuvântul meu că m-am şi gândit la dumneata, care văd, văd adică în ghioc, fiindcă mie îmi place să mi se ghicească în ghioc, acolo ştiu şi eu dacă cineva are har, acolo, în ghioc, se zice că se vede mai bine, cine vede, repet, aşa, şi zice cunoştinţa aia a matale, se vede acum, intenţionat se vede, ca o prevestire pentru matale, că fata aia îi pune capul, uite, zice, se vede capul lui aici, pe tocător, şi-mi arată ghiocul şi se vedea, Coane Dandule, în fundul

ghiocului, exact ca în ceaşca de cafea, un cap pe tocător, aşa era închipuit, şi ea zice: şi acum, uită-te aici, în marginea asta, şi vezi gura toporului cum vine deasupra capului, şi se vedea Coane Dandule, se vedea gura unei securi, şi atunci eu zic, da' de unde se vede, bre, că e cunoştinţă cu mine? Păi, eu pe dumneata, zice, te-am pus la cercetare şi în locul dumitale a apărut capul acesta pe tocător, aşa apare mereu când e vorba să-ţi dea un semn, îţi dă prin altcineva, un prieten, o cunoştinţă, o rudă, şi aici scrie mai mult ca sigur, un C sau un P, de la prieten, dar mai mult ar părea C, de la cunoştinţă... Mă înţelegi, dar dumneata nu crezi, nu e aşa?...

— Nu!, zise Dandu fluturând mâna, din mers, adică nu-l interesa, nu credea, nu mai avea timp. Apoi, întorcându-se pe jumătate, se opri şi adăugă: La reluarea pertractărilor, mai vorbim, însă faţă de locul unde te afli dumneata acum şi faţă de scaunul pe care urmează să te aşezi, povestea cu ghiocul nu se prea potriveşte. Nici ca glumă... şi iar acel „Să trăieşti!", superior, cu care Dandu deschisese discuţia cu Pafnutie Zoritu...

Revenind în maşină, Dandu se instalase la volan fără să cerceteze dacă Maidaneza doarme sau îl aşteaptă trează, şi abia după ce demară nervos şi începură să urce şoseaua care se răsucea ca un şarpe prin mijlocul unei plantaţii tinere de stejar, ajunşi pe un platou, întoarse capul şi văzu că prima lui asistentă părea abia acum să se smulgă dintr-un somn adânc, copilăresc, cum îi apăru şi obrazul ei palid, albăstrui la lumina, albăstruie şi ea, a numeroaselor aparate de la bord şi întinse mâna protector şi liniştitor mângâind podul palmei ei drepte şi degetele care se odihneau pe genunchi în timp ce degetele stângii ţineau strâns, sub bărbie, un şal de caşmir a cărui culoare încă nu se ghicea în lumina tulbure dinaintea zorilor.

— Dormi!, zise Dandu, te rog să dormi..., şi cu coada ochiului fură cercelul răsucit astfel încât piatra ca o picătură

de rubin ajunsese şi se agăţase deasupra lobului mic, chiar de copil, gata să-i intre în pâlnia urechii şi zâmbi căci imaginea îi arăta că fata nu se desprinsese, definitiv, din lumea lăuntrică a unei adolescenţe aproape nefiresc prelungite şi zâmbi înduioşat, cum nu îşi mai amintea să i se fi întâmplat.

„Are dreptate, nemernicul, când zice că are obraz de mironosiţă!“ Dar observaţia îi putea sugera, de asemenea, şi că e serios studiat de echipa lui Zoritu, se gândea el, şi cotropit brusc de avalanşa informaţiilor cu care îl bombardase ameninţător, şantajist, fără nici o perdea, Pafnutie Zoritu, nu mai văzu aproape nimic decât cenuşa lucioasă a asfaltului, absent la peisaj şi reacţionând din reflex la cerinţele traficului, ambiţionat să demonteze discuţia şi să o studieze în toate implicaţiile ei ca să descopere cifrul ce se potrivea citirii ei cât mai exacte.

La deşteptarea companioanei, cum o mai numi pe Maidaneză, la capătul obositoarei disecţii a dialogului, când avertizoarele începuseră să amintească numărul de kilometri până la Viena, Dandu Patricianul înţelesese că pentru el începea, odată cu nocturna convorbire, necontenit pe muchie de cuţit, de la poalele Munţilor Căpăţânii, o sufocantă cursă contracronometru pe un traseu în zigzag, zigzagul fiind singura şansă care i se oferea lui, aflat necontenit de acum înainte în cătarea AKM-ului lui Pafnutie Zoritu, care debutase în noua ipostază hotărât şi fără nici o sfială, după toate canoanele şefului de clan mafiot. Chiar veselia acestuia, ce apărea imposibil de stăpânit, izbucnind la fel de prea plină şi în favoarea bucuriei domestice, şi în aceea a mizeriei şantajiste, era, sigur, programată şi exersată, până la a deveni un reflex condiţionat, natural.

— A obosit companioana mea?, întrebase Dandu Patricianul cu o falsă bună dispoziţie, surprins chiar el să se audă spunându-i aşa şi încercând să ignore umoarea amară, neagră,

sufocantă care îl copleşea, ajuns la concluzia că va trebui să nu cedeze, cu nici un preţ, jocului şantajist al lui Pafnutie Zoritu, neoferind nimic din ce i s-ar fi cerut drept contribuţie fără acoperire, într-un răspuns corespunzător ca valoare şi, la reluarea pertractărilor, să se arate la fel de inflexibil şi de categoric nedoritor de un alt tip de colaborare, decât cea presupusă de rigorile oricărei afaceri tratate numai ca afacere şi atât.

Un indicator rutier, plasat exact deasupra autostrăzii, vestea apropierea Vienei şi pe unul dintre panourile albastre, din dreapta autostrăzii, citiră chiar „VIENA 40 KM“. Drumul, exceptând orele dintre vama de la Arad şi ieşirea din Budapesta, când încredinţase volanul şoferului său trimis înainte, reprezenta o performanţă pentru sedentarismul lui din ultimii ani, şi chiar şi pentru companioana care, pentru prima dată, ieşea din ţară cu un automobil.

— Am obosit?, întrebă iar, fals mirat, dar şi autoironic, Dandu Patricianul, pe care întâlnirea şi discuţia cu Pafnutie Zoritu îl ambiţionaseră şi îl mobilizaseră, şi îl îndârjiseră, dar se simţea în acelaşi timp şi tensiunea greu stăpânită şi tentativa de a părea reconfortat, şi tonic chiar, paradoxal reconfortat de aerisirea şi deconectarea presupusă, în alte condiţii, desigur, de orele de şofat.

Maidaneza zâmbi cu acea înduioşătoare privire de adolescentă întârziată, care îi şi adusese în ochi lacrămile copilăreşti ale unei oboseli mai ales plăcute, şi reuşi să-l facă pe Dandu să îi mângâie ocrotitor, din nou, mâna dreaptă, dar fără să întoarcă ochii spre ea, atent în acelaşi timp la traficul agresiv.

— Mai dormi, dacă vrei!, adăugă el, până la hotel va mai dura cel puţin o jumătate de oră; după instalare vom fi sufocaţi de programul care ne aşteaptă, întâlnirea la repetiţia de control, dinaintea premierei cu marea noastră artistă, nu-i aşa?, supunerea la programul ei, după premieră, verificarea

pregătirilor pentru dineu, confirmarea orei când se vor ridica, seara, comenzile pentru flori... Ce mai e?, se întrebă el, care ţinea elegant astfel să-i reamintească asistentei fişa zilei ce începuse, şi mâine, plecarea noastră la Bucureşti, dacă nu cumva Steaua nu va vrea să rămâi cu ea, pentru cele două spectacole de după premieră, şi pentru a nu fi singură în faţa lor. Ai avut dreptate să trimiţi înainte o echipă de serviciu pentru aceste prime trei reprezentaţii. Aşa vom avea şi noi câteva clipe să intrăm într-un magazin. Directorului Operei îi voi da eu un telefon, după ce ne vom instala la hotel. Poţi să mai dormi!, o mângâie Dandu din nou pe mâna dreaptă.

Fără să spună nimic, dar retrăgându-şi mâna şi ascunzând-o sub şalul de caşmir, Maidaneza se cuibări, îngânând ceva ininteligibil, ca şi când i-ar fi şi mulţumit lui Dandu, în fotoliul Mercedesului care o cuprindea cald şi o îndemna chiar la somn.

Dandu Patricianul nu mai zise nimic, dar abia acum se întoarse spre ea ca să vadă cum se supune somnului.

Pentru Maidaneză continuau, sub acoperirea pleoapelor ce se odihneau exact ca într-un somn adânc, întrebările şi trecerea în revistă a mijloacelor la care ar fi putut apela pentru a transmite protectorului ei, înaintea tuturor specialiştilor, măcar o scurtă informaţie despre întâlnirea de la Podul Olteţului. Ştirea singură era – şi numai prin ea însăşi – atât de plină de semnificaţii, încât se cerea transmisă neapărat, până la întoarcerea de la Viena. Dar obosise, chinuindu-se, fără să găsească nici o soluţie plauzibilă. Revenise la scena din biroul lui Coriolan Pomposu, care fusese pentru ea şi un test spre a afla, intenţionat, prin alegerea agresivităţii mijlocului, dacă şi cât reuşise, până atunci, să atragă atenţia că începe să se facă prezentă şi să se dezvăluie din ce în ce mai semnificativ provocator ca o femeie care nu mai putea trece neobservată. Stadiul de mironosiţă, care o favorizase şi o

salvase neverosimil de atâtea ori, părea să-şi fi epuizat resursele, şi, deşi îi făcea şi ei plăcere grija cu care era mai precaut, dar şi mai sensibil înconjurată, înţelegea că rolul acesta ameninţa să devină foarte curând un impediment. Dar cine îi putea spune unde şi când va trebui să se oprească? Şi atunci?! Şi atunci, atunci, ce ar fi trebuit să facă, şi cum să se apere, în acelaşi timp?!

8

Ultimul spectacol

— E prea devreme!..., zisese ea cu un glas care nu era nici şoptit, nici lipsit de răceala de cristal a cuvintelor plutind singure, firave, triste, nostalgic, ca ultimul vers al unui colind-rugăciune.

Dar ce stăruia mai ales în mintea şi în sufletul lui Dandu Patricianul era sentimentul interzicerii dreptului de apel, cuprinsă în rezonanţa acelei căderi, altfel catifelate, dar de ghilotină, simbolizată de tăietura semnului exclamaţiei pe care îl şi vedea caligrafiat la capătul unei rezoluţii...

— ... Deocamdată, adăugase după câteva secunde Prinţesa, însoţind cuvântul ce părea să nu înlăture, totuşi, speranţa, de sfiala zâmbetului ţinut să nu treacă de colţurile gurii cu buzele tivite atât de subţire.

Stătea, ostentativ verticală, în cadrul ca o ramă de nuc lustruit al uşii apartamentului, exact la mijloc, cu doar câţiva centimetri înaintea pragului, şi Dandu, care coborâse ochii, furat de adierea unei rău-prevestitoare ameţeli, văzu mai întâi vârful degetelor ei de la picioare străbătând transparenţa mătăsii ciorapilor. Purta pantofi cu tocuri înalte, dar fără vârf,

şi lui i se păru atât de provocatoare imaginea acelor degete cu unghiile sidefate ca două şiraguri de mărgele, închizând în sugestia lor fragilitatea trupului întreg pe care el îl visase din ce în ce mai împătimit în ultima vreme, vis transformat în noaptea ce abia trecuse în coşmarul unui posibil răspuns nefericit în faţa căruia se şi afla acum. Deasupra gleznelor doar bănuite, cădeau faldurile halatului uşor, azuriu, ţinut strâns sub sâni de pumnii mici ai mâinilor ascunse şi ele de voalul mătăsii şi, ridicând ochii, Dandu Patricianul descoperi cum chipul Prinţesei împrumutase paloarea luminii scăzute, răsfrântă de lumânările aprinse în braţele candelabrului aflat în salonul din spatele ei. Însă nu fu în stare să spună nimic, şi dacă Prinţesa nu revenea asupra justificării ei neaşteptate, şi apoi derutante, prin acel deocamdată adăugat grăbit şi fără convingere, cum i se păruse lui, Dandu Patricianul rămânea convins că incurabila adolescentă mai avea de învins şi, poate, multă vreme de acum înainte, destule prejudecăţi în stare să slăbească patima lui. Însă, altfel, nu putea crede cu nici un preţ că trăia o înfrângere şi când, în liniştea de vată, sufocantă, a culoarului scurt, ducând numai la cele două uşi ale apartamentelor anume rezervate pentru ei, Prinţesa rosti din nou, lăsând zâmbetului sfielnic mai multă libertate:

— E prea devreme, acum...

Dandu înţelese că e vorba de o posibilă scuză şi deci de o posibilă amânare şi răspunse mai repede decât şi el s-ar fi aşteptat:

— Înţeleg!

Dar nu înţelesese nimic şi era gata chiar să se convingă singur că Prinţesa se simţea stânjenită de tăietura crudă a răspunsului sever şi poate grăbit. Dar ea nu lăsa decât sentimentul că spusese curat ce avea de spus şi acum ţinea ochii miraţi,

pironiţi pe mâinile lui, cu degetele îngheţate pe catifeaua albastră a unei cutii dreptunghiulare cât o carte poştală ilustrată, legată elegant cu panglică argintie şi cu o fundă bogată în mijlocul căreia fusese fixat un trandafir galben, răspândind încă parfumul dulce suav al obrazului său proaspăt, ca şi când atunci fusese adus din grădină.

— Vroiam să-ţi ofer la prima oră a dimineţii surpriza promisă şi te rog, aşadar, să o primeşti.

Era însă, aşa cum nu mai fusese niciodată, şi emoţionat, şi stânjenit, şi ofensat, şi sufocat de încordare, încât nu avu timp să prevină nici frisonul care se pregătea să-i facă mâna stângă să înceapă să tremure şi Prinţesa îşi învinse pornirea spre refuz şi deschise palma dreaptă care ţinea voalul halatului azuriu şi acesta se deschise uşor şi lăsă în lumină genunchiul aurit de mătasea ciorapului.

Dandu Patricianul ar fi vrut să spună, „Te rog!“, dar îşi dădu seama că nu poate, că era prea mult, că oricum fusese umilit prin refuzul scăldat ipocrit în jocul candorii adolescente. „Dar dacă joacă teatru?“, îl fulgeră pe el atunci chinul îndoielii care se şi instală în întreaga lui reprezentare a clipei aceleia, nefericite, nedorite, inadmisibile mai ales.

— Ne revedem, aşadar, jos la micul dejun, spuse ea în loc de orice alt semn sau cuvânt de mulţumire, prinzând poate în ultimul moment cutia gata să scape dintre degetele lui care şi începuseră să tremure.

— La nouă şi jumătate, mai spuse ea, şoptind cuvintele cald, învăluitor, scăldate în mierea care făcea şi privirea ochilor ei irizaţi să alunece pe obrazul lui crispat, pe fruntea lui cu piele veştejită înainte de vreme, totuşi, pe pleoapele şi pe genele lui şi să-l mângâie astfel încât acea încordare care îl sufocase până atunci şi ura care încolţise înăuntrul fiinţei lui

să nu-şi mai afle nici un reazem şi se trezi răspunzând cu o uşoară înclinare a capului, ca şi când şi-ar fi luat un împăcat şi plin de speranţă rămas-bun:

— La nouă şi jumătate, desigur, domnişoară..., dar nu mai adăugă şi Prinţesă, învăţase că titlurile acestea aristocratice cuprindeau în ele singure întreaga reverenţă presupusă din partea celor care apelau la ele.

La nouă, coborând scările de la etajul patru unde se aflau apartamentele lor, căci, nerăbdător, pierduse din vedere liftul, Dandu Patricianul continua desfăşurarea, în ochii minţii, a filmului, reluat obsedant împotriva voinţei lui, care s-ar fi putut face, fie şi numai din relatarea simplă, fidelă, a premierei „Lacul lebedelor“ pe marea scenă a Operei Vieneze şi a triumfului Erotidei, ovaţionată de un public electrizat şi surprins să descopere, în steaua venită de la Bucureşti, o artistă pe care ziarele din dimineaţa aceea, întrecându-se în elogii care epuizaseră superlativele criticii de specialitate, o declaraseră în unanimitate „Balerina anului la Opera capitalei europene a muzicii“. Cele două spectacole care, potrivit contractului, urmau, după o pauză firească, de o seară, fuseseră vândute până la ultima strapontină, iar directorul Operei, la rândul lui o celebritate mondială în domeniul managementului muzical, cu o longevitate unică, de aproape două decenii la conducerea aşezământului glorios peste veacuri, declarase că îşi doreşte, cel târziu în luna decembrie, în ajunul Crăciunului, o microstagiune cu această „Unică balerină a începutului de veac al XXI-lea în «Lacul lebedelor»“. Fusese, într-adevăr un regal, însă Dandu Patricianul, deşi vruse să se bucure, şi mai ales, aceasta sincer, să-şi revendice mizer egoist susţinerea aranjamentului, chipurile total dezinteresat, al reprezentaţiei, nu mai fusese în stare de nici un sentiment. Obosit şi de drum, şi

categoric de zbuciumul întâlnirii dramatice cu Marea Stea, înaintea ridicării cortinei, la cabină, când Erotida, scăldată în lacrămi ce păreau să nu mai poată fi oprite de nimeni, nici de medicul psihiatru celebru, chemat şi el în ultimul moment, refuzase coşul de flori adus de Dandu, un coş uriaş, 101 de fire de liliac alb de peste un metru, comandat special de la semnarea contractului şi fixarea premierei, cum nici la începuturile poveştii lor amoroase nu-şi propusese Bogasierul, şi de negăsit, altfel, în capitala muntenească, nici la vestita Tanţa, regina florilor din Bucureşti, care aducea tot ce se putea închipui în materie de flori din Belgia, de la Bruxelles, din Italia, din Franţa şi până şi din Thailanda. Adus, totuşi, pe scenă, la finalul care impusese cincisprezece ridicări de cortină, când Erotida, epuizată, păruse să se prăbuşească peste el, coşul cu liliac arătând, de fapt, ca un car de liliac, căci scenograful avusese inspiraţia să-l aducă într-un car adevărat de la recuzită, încremenise de uimire stalurile şi lojile, şi benoarele, şi balcoanele. Şi când Erotida, vrând şi nemaiputând să facă o ultimă – a câta?! – reverenţă, se văzuse obligată să întindă amândouă braţele, atât de poetic prelungi, asemănătoare unor aripi bătând disperate spre a se sprijini pe lujerii înfloriţi, tabloul, unic, înfricoşase sutele lor de spectatori care de emoţie izbucniseră într-un disperat „Aaaaa!!!“ ca un acord muzical copleşitor, urmat iarăşi de aplauze furtunoase şi de valuri de lacrămi, încât cineva pusese cronicii sale titlul: „O mie de batiste albe ca o mie de fluturări albe de aripi de lebede, scăldate în lacrămi de fericire“.

Criza Marii Stele, cum bănuia şi credea toată lumea, fusese declanşată de aducerea în cabină, înaintea ridicării cortinei, a coşului care ocupase, la intrare, cadrul întreg al uşii, ca şi când aceasta ar fi fost astfel blocată, încât imensitatea albă a

ramurilor înflorite de liliac, cu mireasma lor îmbătătoare, mai puternică decât parfumurile tuturor cremelor şi fardurilor care oricum cotropiseră spaţiul concentraţionar şi încă străin în ochii artistei, îi adusese, în minte acesteia, înfricoşând-o, imaginea unui adevărat catafalc, imagine întărită şi de prezenţa în spatele coşului a lui Dandu Patricianul şi a Maidanezei, tânăra asistentă lăsându-i impresia că abia se stăpânea să nu izbucnească în lacrămi.

— Nu!, strigase Erotida, nu vreau, nu vreau, nu vreau, n-am murit încă, afarăă, afarăă, nu mă omorâţi, nu vreau, şi comisionarii, speriaţi, scoaseră coşul şi cabina se şi umplu de fetele din corpul de balet, înghesuindu-se în spatele directorului Operei care tocmai părăsea culisele şi scena, controlate ca de obicei, până în ultimul moment, şi Marea Stea se aruncă în braţele lui implorându-l: salvaţi-mă, salvaţi-mă, salvaţi-mă!..., şi Dandu ieşi şi el, susţinut de Maidaneză, fiindcă toată partea stângă a corpului său invadată de un tremur, ca o criză de friguri, nu-i mai dădea posibilitatea să stea singur în picioare. Mai era, din fericire, o jumătate de oră până la ridicarea cortinei. Din sală veneau, plutind până la cabine, înfrigurarea publicului şi freamătul lui temperat de bariera pluşului uriaşei ghilotine poetice care despărţea scena de explozia de lumini a candelabrelor amestecându-se cu agitaţia zgomotoasă a lumii culiselor, dar liniştea dictată de celebrul director, fost, el însuşi odată, tenor de operă, se instală în culise şi, firește, în cabina eliberată de musafirii nepoftiţi, iar medicul psihiatru, prezent la fiecare reprezentaţie, o iniţiativă originală a managerului, calmă ca prin farmec neliniştea Marii Stele care îşi revenise, obsedată acum de primul pas în luminile rampei, şi începuse, relaxată, să-l repete mecanic, el fiind semnul suprem al supunerii la mistica spectacolului.

Fusese, într-adevăr, o mare victorie repurtată ca în vremurile cele mai bune ale baletului Operei Vieneze, foarte puţini dintre cei care alcătuiseră publicul premierei îşi aminteau un astfel de succes, plutind de la început până la sfârşit pe valuri de aplauze şi de lacrămi de fericire: „N-am lăcrimat niciodată, nici eu, de bucurie ca la finalul acestei reprezentaţii“, declarase directorul operei ziariştilor, „...niciodată – mai spunea el – , n-am crezut, sufocat de emoţie şi de frică, recunosc, că, zburând atât de sus, Marea Stea nu va rămâne suspendată în mijlocul cerului scenei, niciodată n-am trăit clipa zborului unei fiinţe umane şi frica sugrumantă că va rămâne suspendată, plutind, ajutată de braţe ca de aripi, pe inefabilul aerului, nici nu ştiu cum să traduc acest sentiment...“

Nimeni, în liniştea cumplită, terifiantă care îngheţase sala, sutele de spectatori cu ochii încremeniţi urmărind zborul ultim al lebedei înainte de a se prăbuşi, nici un singur spectator n-ar fi putut bănui că în secunda apogeului zborului, când Marea Stea privise covorul scenei simbolizând excepţional zbuciumul valurilor, jos, în locul apei învolburate, în ochii ei apăruseră bulgării albi ai uriaşului coş cu liliac, ca şi când ar fi acoperit un catafalc.

— Am simţit atunci, şi ca niciodată până atunci, toată ura mea faţă de acest om care a vrut să mă omoare şi care, dacă n-a reuşit, a găsit acum cel mai iscusit prilej să o facă, şi să mă îngroape pentru frumuseţea crimei, în liliac. Şi, o secundă, într-adevăr, n-am mai vrut să plutesc, ci să mă las să cad şi să mor din propria mea voinţă de artist, pe scenă, în mijlocul ei şi al celor care au dovedit că mă iubesc, aici, la Viena, poate mai mult decât oriunde şi oricând, avea să-i spună Erotida primei asistente, a doua zi după premieră, când rămăseseră

singure în aşteptarea celor două noi reprezentaţii prevăzute în contract.

Dandu Patricianul nu înţelesese însă nimic din tot acest zbucium, punând totul, întreaga criză, isterică, aşa cum o considerase, pe seama răsfăţului ei de vedetă, pe megalomania artistului adulat peste măsură, ajuns să nu se mai sature de linguşelile tuturor, de elogiile tuturor, victimă a unei îngâmfări nemăsurate care, prin angajamentul oferit de Opera Vieneză, o dusese la un adevărat delir şi ce îl îngrijora pe el, cu adevărat, era nu starea sănătăţii marii balerine, ci neşansa lui de a se face de râs numele lui şi autoritatea lui de om de afaceri, de magnat, de a se pune într-o situaţie ridicolă obrazul lui de bărbat şi, pe culoar, exasperat şi umilit de acel strigăt disperat, asurzitor, mizer, de mahalagioaică: „Afară, afară, afară...“, care îl făcuse să creadă că îi va plesni capul şi trebuise să-şi acopere cu amândouă mâinile urechile, la ieşirea din cabină a directorului Operei se repezise înaintea lui ca şi când şi-ar fi cerut iertare, cu un glas gâtuit, sufocat, gâjâit: „Ne iertaţi, ne iertaţi, ne iertaţi..., scenă de artist, de vedetă, de... cum să vă spun, de isterie de artist. Dumneavoastră cunoaşteţi, nu e o noutate, şi ne iertaţi, nu mă aşteptam, nu mă aşteptam!“

— Nu e o criză de isterie..., replicase directorul Operei, e o dramă, o dramă sufletească, provocată de inabilitatea de a i se aduce coşul de flori pentru final în cabină, văzut, firește, de ea, ca o jerbă mortuară, a fost o inabilitate crasă, încheiase directorul, bătându-l calm pe umăr..., acum s-a liniştit, e doctorul la ea, să mergem în lojă, sunteţi invitat în loja mea, şi să sperăm că va fi bine; uneori, o asemenea descărcare de tensiune poate să facă bine. Domnişoara cine este?, întrebă el, arătând-o pe Maidaneză, care se dezlipise de peretele îmbrăcat

în pluşul roşu al culoarului ca şi când s-ar fi prelins până în apropierea celor doi.

— Asistenta mea, răspunsese Dandu, domnişoara Oana Aelenei, putem avea toată încrederea, adăugă Bogasierul cu o grabă comercială ce părea să îi atragă atenţia asupra unei mărfi de preţ. Singura persoană străină acceptată de Marea Stea...

— Dar n-am văzut-o în cabină!?, se interesase directorul, poftindu-i înaintea lui spre culoar şi arătându-le să o urmeze pe tânăra însoţitoare care îi aştepta să-i conducă, mergând înaintea lor.

— Nu eram importantă, răspunsese Maidaneza, surâzând cu aerul unei complicităţi numai de ea cunoscută. Abia după reprezentaţie sper să pot fi de folos. Aveţi dreptate, intrarea coşului a fost agresivă şi e clar că a produs exact reversul, cel nefericit, al intenţiei... făcuse o pauză, apoi spusese **noastre,** şi directorul înţelesese că ar fi vrut să spună soţului sau domnului sau...

Dialogul nu mai continuă. Directorul le făcu semn să o urmeze pe însoţitoare la lojă.

— Ne vom reîntâlni în lojă, spuse, şi începu să coboare scările care duceau în marele hol al Operei.

Nici ei nu mai vorbiră, intrară în lojă, se aşezară pe fotoliile indicate şi până la sosirea directorului, după ridicarea cortinei, urmăriră lacomi, înecaţi amândoi de puterea curiozităţii şi a surprizei, tipic provinciale, intrarea în sală a spectatorilor, aşezarea lor în fotolii, în loji, în scaunele balcoanelor până sus de tot, sub tavan, ascultând rumoarea care venea până la ei şi, odată cu ea, respirând efluviile parfumurilor care şi ele urcau în valuri, până când cortina fu ridicată şi în sala întreagă năvăli o răcoare ca un frison primăvăratec, curat, învăluitor,

ca şi când o mână nevăzută, ca în poveşti sau aşa li se păru lor, ar fi deschis brusc nişte uşi mari, nevăzute, pe care intra valul unei prospeţimi de grădină, din sânul căreia se detaşa o ciudată mireasmă de scânduri de brad şi de clei proaspăt întins pe suprafeţele acelor scânduri de curând trase la rindea.

— Să ţii minte, domnişoară... Prinţesă, că aceasta e ultima reprezentaţie de operă, aici, şi în ţară, şi oriunde pe lume, şi cred că şi de teatru, altfel, la care asistă Dandu Patricianul în viaţa lui şi... lăsă el suspendată continuarea, surprins de uimirea îngrijorată, înfiorată, descumpănitoare care schimbase până şi culoarea feţei Maidanezei, obrazul ei se făcuse alb ca şi când tot sângele ei s-ar fi retras fulgerător din toate vinele şi din toate lăcaşurile în care fierbea, vitală, energia întreagă a acestei fiinţe, altfel atât de fragilă şi de transparentă, încât nu era deloc greu să citeşti în acel obraz reţeaua infinitezimală, de păianjen, care făcea, în lumină, să dea o tentă nefiresc albastră tenului ei şi să inspire sentimentul că Maidaneza e susţinută, ca şi Erotida în verticalitatea ei, de aerul care o înconjoară şi ea pluteşte... Şi dacă mă vei înţelege, şi eu sper atât de mult şi mai ales acum în această înţelegere, vei avea şi dumneata şansa să mă ajuţi şi să mă faci să învinge în lumea asta în care m-am angajat cu proiecte care, aşa cum sunt convins că ai învăţat să le apreciezi şi să le susţii, sunt capabile să ne ofere şi nouă, personal, nu numai societăţii, bucuria de a trăi. Mă înţelegi?, insistă el, după o pauză în care simţise nevoia, în sfârşit, să se şteargă ţărăneşte pe întreaga faţă, şi pe frunte, şi pe gât de broboanele care îl năpădiseră în timp ce îşi căuta cuvintele şi se chinuia să le rotunjească atent, cu un glas care trecuse de pereţii de pluş ai lojei. Acum se uita la Maidaneză cu ochii umeziţi la comandă de tensiunea unei speranţe la rândul ei năclăite de mierea falsei linguşeli şi

umilinţe, şi cu mâna cu batista mototolită, uitată înfăşurată pe degetele scurte şi boante, vru să atingă genunchii primei lui asistente, care şi-i retrase elegant, ca şi când ar fi trebuit atunci să-şi pună în ordine ţinuta, fiindcă atunci intrase pe uşă directorul Operei, făcându-i semn lui Dandu cu palma lipită de buze să nu spună cumva un cuvânt şi, venind în faţă, în mijlocul lojei, lângă Maidaneză, se aşeză felin în timp ce cortina se şi ridicase, lăsând în sală să pătrundă agresiv răcoarea care izbucnise şi din fosa instrumentiştilor cu numai câteva minute mai înainte, şi Dandu Patricianul abia avu timp să urmărească bagheta albă a dirijorului, urmată de valurile sunetelor orchestrei, şi ca un biet spectator de provincie nu se putu opri, imbecil, să nu spună: „Orchestra Operei Vieneze!“.

La pauză, înainte de a se scuza că va trebui să-i părăsească până la sfârşitul reprezentaţiei, directorul Operei, înalt, cu o statură atletică de jucător de baschet, cu părul alb scos în evidenţă de rozaliul nemţesc al feţei, cu trăsături bărbăteşti bine marcate şi cu ochi albaştri mereu strălucitori, susţinuţi în bonomia privirii de buzele cărnoase arcuite elegant şi favorabile surâsului cald şi râsului sănătos, venind să argumenteze sănătatea robustă a baritonului, se opri înaintea lui Dandu şi, aplecându-se curtenitor, îl luă pe Bogasier prin surprindere cu o rugăminte neaşteptată:

— Distinse domn, înainte de a-ţi prezenta şi la pauză felicitările pentru succesul marii noastre artiste care, sunt singur, va face un final de zile mari, pentru că, bănuiesc că vă imaginaţi, am văzut toate repetiţiile şi ultima generală care ne-a tăiat respiraţia, înaintea îmbrăţişării mele pe care o meritaţi, fiindcă vă admir şi vă şi invidiez pentru această parteneră de viaţă atât de dăruită, aş vrea să vă cuceresc şi să vă conving ca la plecare să o lăsaţi aici pe admirabila dumneavoastră

asistentă, în aceeaşi ipostază, dar pentru directorul Operei vieneze.

Dandu Patricianul, care se chinuia să scape de sub presiunea palmei prieteneşti a directorului pentru a se ridica în picioare, ca să-i mulţumească pentru elogiile aduse Erotidei, rămase suspendat deasupra fotoliului, rezemat de braţul aurit al acestuia şi cu gura deschisă, însă pentru alt răspuns decât pentru întrebarea care i se adresase acum; şi stângaci, exact ca un provincial ajuns la colţul unei mese princiare, se întorsese cu faţa spre Maidaneză, cu o privire dezorientată ca şi când s-ar fi aflat rătăcit în furnicarul ameţitor al unui mare oraş.

— Aici!, zise salvator pentru el Maidaneza, e datoria mea să intervin şi să dau un răspuns, pentru că e vorba de mine şi, firește, de biografia mea şi de destinul meu, cu atât mai mult cu cât propunerea, care, aşa cum spuneam, mă priveşte, nu poate decât să mă onoreze superlativ, aşadar, vă mulţumesc, repet, onorată, Excelenţă, dar nu voi pleca de lângă patronul meu de azi şi nu voi renunţa cu nici un preţ la căldura ocrotirii sale şi la atenţia sa de excepţie, şi mai ales acum, când sunt la început de drum în postura de primă asistentă a patronatului unui holding de o asemenea anvergură cum este cel al domnului Dandu Patricianul. Îmi cer scuze că am fost, cred, ridicol sofisticată, însă nu pot să nu recunosc că am fost, şi sunt, şi sincer emoţionată.

— Bănuiam, ştiam chiar, răspunsul, dar nu mă puteam opri să nu-l omagiez pe patronul dumneavoastră pentru alegerea pe care a făcut-o şi pentru talentul cu care v-a convins. E un bărbat victorios pe toate planurile.

Apoi, după ce îl mai bătuse o dată liniştitor şi plin de admiraţie, pe umăr, pe Dandu, reveni la Maidaneză care, abia

acum, se ridicase de pe scaun şi se pregătea să-i întindă suveran mâna directorului drept mulţumire, gest care şi pe acesta îl luă prin surprindere.

— Regret, zise directorul, regret, adăugă el şi se înclină.

Maidaneza îi întinse mâna şi, nu mai puţin suveran, înclină fruntea.

— Mulţumesc, se grăbi Dandu, imediat ce uşa lojei se închise după ieşirea directorului Operei. Mulţumesc. M-ai înţeles!, zise el.

Însă chiar el nu înţelesese nimic şi rămase fericit în scaun, iar până la sfârşitul spectacolului la care nu se mai putu concentra, nici la cortina finală, nu făcu decât să repete în gând:

„M-a înţeles! M-ai înţeles? M-ai înţeles! M-a înţeles!“ şi tot timpul, chiar şi în timpul dineului, în restaurantul franţuzesc de la ultimul etaj al hotelului unde fusese ales apartamentul Erotidei, Dandu şi Maidaneza fiind instalaţi exact peste drum, la un hotel nou, ambiţionat să concureze linia celebră a Continentalului vienez.

Cina propriu-zisă, după un *drink* scurt, invadat de jurnaliştii care nu putuseră fi stăviliţi nici în separeul dinaintea salonului sufragerie intimă, consacrat personalităţilor de prim-rang invitate sau în trecere prin capitala Operei, se desfăşurase monoton, cu sentimentul convivilor că era vorba de o obligaţie, bucuria succesului rămânând să fie gustată din plin cu o altă ocazie, aşa cum ceruse insistent Erotida.

— La sfârşitul celui de al treilea spectacol vă promit că voi fi în formă şi dacă mai doriţi să ne întâlnim, îi spusese ea directorului când rămăseseră numai ei patru, atunci vă promit că voi fi capabilă să mă bucur şi voi şti să mă bucur, nu am uitat nebunia care ne cuprinde pe toţi la căderea

cortinei finale după fiecare premieră, şi, încălcând canoanele, ridică ea, prima, paharul şi ciocni cu directorul Operei, dar numai cu el.

Peste trei sferturi de ceas, dar exact peste trei sferturi de ceas, cu o precizie sigur calculată, dineul se încheiase. Erotida se scuzase că oboseala e mai presus de voinţa ei, îi ceru scuze directorului Operei, se ridică, îl sărută pe acesta pe obraz cuibărindu-se ostentativ la pieptul lui şi, privindu-l în ochi înlăcrămată, mai spuse o dată:

— Mă veţi ierta, nu-i aşa?, cu un glas abia auzit, în care stăruia insinuant sentimentul unei intimităţi provocatoare. Ştiu că mă veţi ierta, şi înclinându-se ostentativ protocolar, la fel ca pe scenă în faţa publicului în delir, dar înclinarea îl privea numai pe el, ca şi când în salonul sufragerie nu erau şi nu fuseseră decât ei doi, se răsuci cu o bucurie a răsfăţului deloc ţinută în frâu şi ieşi furtunos, aşa cum ies toate vedetele când ştiu că la picioarele lor au fost aruncate braţe de flori.

— Da!, închise scena directorul Operei, ridicând sprâncenele stufoase şi albe, ca nişte ramuri înflorite şi puse să lumineze fruntea lui înaltă şi obrazul întreg, îmbujorat poate şi de emoţie, dar sigur şi de surpriza unei situaţii pe care în secunda aceea recunoştea că nu o mai întâlnise.

Da, repetă el, pentru această într-adevăr Mare Stea întreaga viaţă s-a transformat într-o unică scenă pe care joacă necontenit şi cu aceeaşi libertate, şi cu acelaşi farmec, şi cu aceeaşi dezinvoltură, şi cu acelaşi sentiment al regalităţii gestului cu care străluceşte în luminile rampei şi în salonul sufragerie, la fel, şi cred că nici nu mai poate să vrea să facă vreo deosebire între luminile rampei şi lumina privirilor noastre modeste, cărora e conştientă că le-a oferit şansa de a o admira de atât de aproape.

Da!, zise el a treia oară, apoi schimbând şi subiectul, şi tonul, am înţeles că mâine plecaţi, şi desfăcu braţele cu o bonomie care trebuia să le arate că e la dispoziţia lor pentru a-i sugera ce cred ei, Dandu şi asistenta lui, că trebuie să mai facă el, directorul Operei, pentru liniştea şi buna dispoziţie a Marii Stele. Succesul a fost atât de copleşitor, încât numai noi rămânem, în urma lui, păcătoşii care au datoria slujirii unui talent ieşit din comun.

— Numai eu, zise Dandu care se ridicase şi el în picioare şi făcea efortul să se dezmeticească din starea de confuzie ce pusese stăpânire pe el...

Nu înţelegea în continuare nimic din ce se petrecea şi se petrecuse acolo, bănuia umilit că Marea Stea, aflată iar pe culmile gloriei, vrea să le dea şi se pregătea să le dea, dar de fapt numai lui şi numai lui, o lecţie prin care să se răzbune pentru tot ce fusese până atunci coşmarul şi suferinţa ei.

— Noi, zise Dandu cu un efort uşor de bănuit de cei de faţă, noi doi va trebui să ne luăm rămas-bun chiar de acum. Eu, deocamdată, vă rog să primiţi recunoştinţa mea pentru generozitatea cu care aţi găzduit şi ocrotit acest succes... Deocamdată vă rog să acceptaţi numai mulţumirile. La sfârşitul celor două spectacole care urmează, voi reveni, sigur, vom sta, dacă îngăduiţi, de vorbă, despre toate aspectele acestei colaborări şi vă rog să credeţi că înţeleg să fac efortul de a fi la înălţimea Domniei Voastre. Îmi pare rău că n-aţi putut să o convingeţi pe asistenta mea să rămână aici, dar ea va rămâne totuşi şi zilele următoare alături de Erotida, care ţine la această companie la fel ca mine şi... sigur, vă veţi mai vedea.

Directorul Operei îi şi întinsese mâna, cu protocolul austriac cunoscut, în care se întâlnea şi surâsul manierei

franţuzeşti a unui rămas-bun şi grav, şi încălzit de ipocrizia unei anume amiciţii ce se cerea receptată ca venind să întărească atât cât permitea speranţa din acel „La revedere!“ superficial.

— Aşadar, rămâneţi încă aici?, întrebă la fel de amical directorul Operei, strângând şi mâna Maidanezei.

— Da!, răspunse ea, dar nu ştiu dacă va mai fi posibil să vă revăd, obligaţiile mele nepermiţându-mi să trec dincolo de pragul cabinetului doamnei. Mă bucur mult că v-am cunoscut, mai zise ea, întărind sentimentul de despărţire, curat şi simplu protocolar.

— Nu se ştie!?, respinse surâzător directorul scepticismul Maidanezei.

— Toţi, aici, zisese Dandu când rămăseseră singuri în elegantul salon, aşezându-se pe scaune ca să lase directorului timpul să ajungă în holul central al hotelului şi să iasă în stradă, toţi vorbesc cu o bunăvoinţă apăsată şi cu o amicalitate la fel de subliniată, însă amândouă sentimentele n-au nici o acoperire în gândul lor. Toţi sunt şi rămân străini, şi cu acelaşi zâmbet larg şi gol te şi strâng de gât, diferenţa faţă de noi stă în calitatea ştreangului, ei se îngrijesc să fie de mătase, să nu simţi brutalitatea execuţiei, scăldată în ipocrizia zâmbetului larg, învăluitor, la fel de învăluitor ca şi ştreangul, pe când la noi se practică încă frânghia grosolană, cât mai grosolană, care îţi zgârie mai întâi pielea şi apoi intră groasă şi zgrunţuroasă, şi brutală în carne şi te face să o simţi bine de tot şi cum îţi pârâie şi îţi zdrobeşte oasele gâtului.

Ai înţeles, domnişoară?, întrebă el. Şi toţi fac aşa, nimeni nu te mângâie, nici măcar ipocrit, nici femeile de care te desparţi atunci când te desparţi, nici prietenii, nici prietenele, nimeni. Înţelegeţi, Prinţesă?, întrebă el iar, schimbând

apelativul şi registrul glasului până atunci şi gros, şi duşmănos. Acum rostise „Prinţesă“ cald şi sincer, convingător şi uman, respectuos şi ca şi când ar fi vrut să spună: „Dumneata nu eşti însă din familia noastră mizerabilă, dumneata eşti pentru mine şi confesoarea mea de suflet şi mult mai mult“ şi Maidaneza îl încurajă cu surâsul ei de mironosiţă pe care nu o atingeau, nu puteau să o atingă mizeriile lumii în care era obligată să trăiască, dar le înţelegea şi avea puterea să le privească însoţită de firul de speranţă pe care îl insinua odată cu înţelegerea acelui zâmbet care înnobila şi privirile ei când începeau, din senin, să prelingă o lumină de miere pe obrazul şi fruntea, şi pleoapele, şi buzele, şi bărbia celui cu care dialoga sau de care se despărţea sau pe care îl asculta în anume împrejurări.

Aşa se făcu în acea clipă că Dandu se crezu îndreptăţit să sugereze, la despărţirea lor de la masă, faptul că a doua zi dimineaţa se vor vedea numai ei doi, înainte de a se întâlni la micul dejun cu Erotida, după o noapte când se vor odihni în sfârşit şi vor şi visa poate la acea întâlnire de dimineaţă. Însă, tot atunci, telefonul îl trezi la realitate printr-un semnal care semăna cu semnalul postului de Radio Londra, agreat de el şi cerut să-i fie instalat pe telefon; nu ştia însă ce operă muzicală deschide acel semnal, nici, firește, dacă are sau nu un autor celebru. Aprinse grăbit ecranul aparatului, ca o tăbliţă de pe timpuri, în miniatură, şi citi mesajul gărzii lui de corp, de cea mai mare încredere, rămasă la Bucureşti.

A sosit citaţia prin care sunteţi invitat să vă prezentaţi la Procuratură, mâine după-amiază, la orele 18. M-am interesat, e vorba de accidentul de la vânătoare şi de proveniența

cartuşului care a explodat declanşând infarctul fatal al generalului.

Tot acum, în seara asta, aţi fost căutat de la Cancelaria Dealului, pentru o întrevedere poimâine la nouă dimineaţa în Deal. Deocamdată atât.

Pentru mâine am oprit loc la cursa de unsprezece, cu sosirea la noi la ora 12.30. Aşteptăm ordine.

Nu avu însă răbdarea să rămână nici un minut în lumea mesajelor, a căror sursă o intuise fulgerător, şi se ambiţionă să se întoarcă la acel apel irosit, „Ai înţeles, domnişoară?“, pe care îl auzea şi acum, când încă îi stăruia în urechi glasul gărzii de corp. Două şocuri odată, două... ameninţări, începe caruselul..., şi apoi, din nou cald, amical, învăluitor:

— Prinţesă, îmi doresc, mă vei crede?, să ne întâlnim mâine-dimineaţă, la şapte şi jumătate, aşa cum bănuiesc că eşti de acord, şi voi îndrăzni să sun la uşă.

— La şapte jumă-ta-te!, crezu el să confirme şi Prinţesa, dar mai sigur părea că la sfârşitul celor trei cuvinte fusese pus, sau insinuat, în ultimele silabe, un semn de întrebare.

— Două mesaje odată?, se auzi el, care nu se putea smulge de sub imperiul insinuantului semn de întrebare din ultimele două silabe ale cuvântului ju-mă-tate.

Se ridicaseră de la masă în tăcere, Dandu o conduse atent spre ieşirea din sufrageria intimă. La uşă îi aştepta un fel de majordom gata să le spună „Vă mulţumim!“ şi ajunseră în tăcere la lift, coborâră la etajul doi, căutară preocupaţi numărul 163 al apartamentului rezervat Maidanezei, aflat în capătul unui culoar nesfârşit, faţă în faţă cu uşa lui Dandu, iar acesta se înclină aşa cum nu o făcuse niciodată până atunci, îi luă mâna şi i-o sărută.

— Două!, zise el ţinându-i încă mâna, care se strânsese pumn în palma lui... şi Maidaneza nu putu să-şi reprime o privire mai mult decât contrariată. Scuzaţi-mă, Prinţesă, două mesaje, am vrut să spun, nu, nu, e vorba de dumneata, noi... mâine-dimineaţă... la şapte şi jumătate, ne vom revedea aici, scuzaţi-mă, sublinie Dandu protocolarul „scuzaţi-mă, la şapte şi jumătate“ şi îi sărută din nou mâna.

La şapte şi jumătate, a doua zi, dimineaţă, avea să-l întâmpine, nu numai descurajant, ci şi cumplit de ofensator, de bulversant, de rătăcitor, de zdrobitor pentru orgoliul şi siguranţa, şi credinţa lui că nu poate fi refuzat, acel paralizant: „E prea devreme!“.

. . . . . .

Micul dejun se petrecuse numai între ei doi, în majoritatea timpului în tăcere, trist, mohorât, monosilabic, şi se încheiase la fel. Maidaneza rămânea să o acompanieze pe Erotida şi să se întoarcă împreună la Bucureşti cu o cursă care pleca la 13.30 şi ajungea pe Otopeni la 14.30, peste patru zile, vineri, la începutul weekendului.

Marea Stea nu coborâse, îi telefonase lui Dandu că e încă obosită şi nu se simţea nici prea bine, îi părea rău, şi nici nu mai avea alt timp pentru a-şi lua rămas-bun, o aştepta pe asistentă, „Domnişoara, primă asistentă“ spusese, apoi urmase un „Mulţumesc pentru tot şi ne vedem acasă“.

— Domnişoară, zisese şi Dandu la sfârşitul dejunului, când se retrăseseră în cafenea şi Bogasierul avusese o clipă de bună dispoziţie, când apăruse tava cu tot tacâmul unei cafele vieneze, cu biscuiţii şi prăjiturelele vestite alături, pe o farfurioară de argint, ca de altfel întreg serviciul, rămâi cu Marea Stea, nu e nici o noutate în mofturile ei, în orice caz, are nevoie de dumneata. Şi ea, sublinie el, încercând să şi

zâmbească, şi uite că ea are mai mult noroc... apoi, în sfârşit, ne vedem la Bucureşti, sper să avem mai mult timp, să reuşim să stăm de vorbă şi în afara obligaţiilor diurne.

Se ridicase iarăşi surprinzător de sprinten, deşi se vedea bine că face intenţionat efortul să pară sigur de el şi să nu se sprijine, cum făcea de obicei, mai întâi de tăblia mesei apoi de spătarul scaunului, după care câteva secunde aşteptă să se obişnuiască să stea pe amândouă picioarele, pregătit să plece cu dreptul şi încă ţinându-se de spătarul scaunului următor.

— Îmi pare rău că timpul a trecut atât de repede, că sunt chemat intempestiv acasă, n-am avut răgazul unei scurte promenade pe Kärtner Strasse**,** să vedem împreună vitrinele celebrelor magazine, mă gândeam şi la un prânz, frugal măcar, pe Ring Strasse, n-am avut noroc, sper să revenim. Mă vei înţelege, sper că n-am greşit şi cu, să spunem, cadoul de aseară.

Maidaneza, care îl ascultase cu capul plecat ca un copil ascultător faţă de ultimele poveţe, dar fără să-l asigure din priviri că a înţeles exact cum stau lucrurile, avea acest obicei, bine exersat actoriceşte, de a asculta cu aerul că în clipa aceea, pentru a fi sigură că nu pierde nici un cuvânt, nici o nuanţă, nu-şi permite nici să privească interlocutorul în ochi, concentrarea ei fiind maximă şi, abia la sfârşit, când ridica fruntea şi deschidea ochii, lumina acestora era atât de doveditoare a faptului că a înţeles totul, încât nu mai era nevoie nici de clipirea afirmativă a pleoapelor.

— Mulţumesc, spuse ea după o clipă de tăcere ca un abis pentru Dandu şi iarăşi tăcerea aceea grea, uscată, o clipă, apoi ca şi când cuvintele ar fi fost smulse din pieptul Maidanezei de cineva nemilos faţă de durerea smulgerii fiecărei silabe. Însă mi-e teamă că nu voi merita superba diademă şi, de fapt,

mulţumesc nici nu e cuvântul care trebuie, era mai bine să nu mă întrebaţi, ca să nu trebuiască să vă răspund! Însă nu puteam să refuz, mai ales atunci, şi nici acum nu pot să fac asta, îmi dau seama că nu voi şti să mulţumesc. Este un cadou peste meritele mele, n-am însă acum, la Viena, tăria să refuz, ca să fiu sinceră, sper să mă credeţi că n-am putut nici măcar să scot din cutia ei diadema, ea singură ca un vis, greu de visat pentru mine... nu ştiu, vă rog însă, vă rog să nu-mi cereţi mai mult, acum, când sunt copleşită...

În avion, tot drumul, refăcuse dialogul de zeci de ori, auzise limpede glasul Prinţesei, ca şi când i-ar fi stăruit în urechi prin pâlnia unui difuzor de o fineţe capabilă să reproducă şi zbuciumul smulgerii cuvintelor: „Nu voi şti să mulţumesc, nu puteam să refuz, mai ales acum, nu voi merita, un vis greu de visat pentru mine“, dar şi acel „acum când sunt copleşită“...

„Dar a primit diadema“, şi o vedea şi pe aceasta, o împletitură de fire de aur, în încrengătura savantă a cărora cristalele, ca nişte spărturi infinitezimale din boabe de rouă, şi cutia matlasată albastru antracit, mirosind suav a flori de mărgăritar. „N-a refuzat-o însă, încercase el să se liniştească şi să se asigure că poate spera... a păstrat bijuteria şi, sigur, o va păstra şi pe a doua, şi pe celelalte pe care i le voi oferi, aşa ceva nu se poate refuza, îşi spunea încurajator, nici dacă eşti cu adevărat prinţesă. Şi merită, şi... am bani... o îmbrac în bijuterii, pentru ca să o pot dezbrăca aşa cum a făcut-o mama ei, fiindcă merită şi merit şi eu să-mi fac acest cadou, acesta care mă ţine atât de aproape de frăgezimea adolescenţei, care mă va face sănătos, categoric, mă va întineri, am şi început să mă ridic fără sprijin, «simt un curaj pe care nu l-am simţit până acum», aşa zicea nemernicul de Coriolan Pomposu când

i-am dus sabia emirului, copia, oţel de Toledo cu mânerul întreg înfăşurat în fir gros de aur şi bătut tot cu pietre preţioase, exact ca diadema Prinţesei mele.“

„Domnule Dandule, când ai pentru ce munci, pentru cine, vreau să spun, ai şi curaj, ai şi forţă, ai şi tăria aceea care te face şi te ţine să fii puternic şi să nu osteneşti; aşa sunt eu faţă de urmaşul meu, a lui va fi spada aceasta“, şi ridicase sabia în lumina soarelui dimineţii, citind cu un glas scăzut, între şoaptă şi accentul elegant tenorial al vorbirii lui de toată ziua, uşor efeminat:

Excelenţei Sale, Coriolan Pomposu, această sabie a dreptăţii şi forţei, şi curajului de a reteza corupţia şi a păstra cinstea mai presus de orice...

suna înscrisul săpat în lama sabiei într-un ornamental chenar arăbesc, scrijelit, poate, sub lentila microscopului...

„Domnule, ce nemernic, ce nemernic!, elegant ca un prinţ şi el al matrapazlâcurilor, rar animal, rar de tot, ca râsul pădurilor noastre, însă spre deosebire de acesta, şi de noi, care părem pe lângă el parlagii de abator, născut să jupoaie de viu, pe oricine, fără să lase să curgă sânge şi să se simtă vreo undă de durere... Cum citea el înscrisul de pe lama sabiei, parcă nimic nu i se potrivea mai bine ca acest cadou, al lui era, al lui meritul şi a lui victoria în bătălia la care îl chema înscrisul.

«Fiului meu îi las moştenire sabia, să-l întărească şi pe el, să-i fie model.»

Mare nemernic!, şi se pregăteşte să sară la fel de felin şi asupra Prinţesei mele, nu iartă nemernicul nimic, jupoaie de viu tot, sau cu mâinile noastre“, încheie el ora de zbucium în

nava care se pregătea acum să coboare, când îl fulgeră amintirea amenințătoarei citații la procuratură în cazul cartușului explodat în mâna generalului la vânătoarea ce păruse să fie uitată, cu ancheta ei cu tot, după aproape un an de la petrecerea ei. „Mai rămânea să-i fac cadou și o pușcă de vânătoare și să scriu pe țeava ei: «Succes în curățarea elegantă“, pe contul lui Dandu, a adversarului».

. . . . . .

Celelalte două reprezentații ridicaseră toată Viena în picioare și nu se mai vorbea nicăieri, în piețe, în magazine, în supermarketuri, în cabinetele de înfrumusețare și în restaurantele mari și mici și chiar și pe stradă, nemaivorbind de redacțiile gazetelor și de radiouri și televiziuni, decât despre miracolul zborului unei strălucite balerine romance pe scena Operei, în rolul protagonist din „Lacul lebedelor“ și, bineînțeles, se anunța pentru ajunul și zilele Crăciunului o serie nouă de spectacole care, spuneau criticii de specialitate, puteau fi considerate fiecare o premieră. Maidaneza își luase cuminte în primire rolul de companioană a Marii Stele, nu se despărțeau un minut, afară bineînțeles de nopțile, trei, care le segmentau zilele, de dimineață și până noaptea târziu numai împreună, deși timpul trecea pentru amândouă fără vreun schimb anume de cuvinte, de vreun dialog anume, altceva decât: „Mulțumesc, poftiți dumneavoastră înainte“, sau „Dar, te rog, spune-mi pe nume, Erotida, și nu mai apela la acest insuportabil dumneavoastră, azi nu mănânc nimic, dar te asist, vreau să fiu diseară și mai ușoară, nu-mi trebuie decât un ceai și un biscuit fără zahăr, să ne odihnim acum, după-amiaza asta“..., ca și când dimineața s-ar fi obosit la ora de repetiție a momentului intrării în scenă și apoi a zborului din final, în sfârșit, în dimineața primei zile când

rămăseseră singure, după plecarea lui Dandu, Marea Stea ţinuse să o prevină pe asistenta *en-titre*, că la sfârşitul celui de al treilea spectacol va vrea să stea mai mult de vorbă cu ea. Sosise şi această seară, avionul pleca a doua zi abia la unsprezece: „Putem sta de vorbă în linişte, fără grabă“, zise Erotida şi nu părea să fie preocupată de altceva decât, cum era şi firesc, de acea ultimă reprezentaţie. „Vom sta mai mult de vorbă. Am nevoie de dialogul cu dumneata, sau mai bine-zis de monologul meu în faţa dumitale, de dumneata ca un martor, ca un confesor, ai să mă înţelegi, sunt sigură“, şi zâmbise chiar, în timp ce cabiniera îi aranja de formă, din reflex, volanele de mătase albă, ca un abur, ale fustei şi trecea cu degetele, absentă, peste spatele ei, mângâindu-i brasiera şi apoi mângâindu-i umerii ca şi când ar fi vrut să-i transmită un sentiment de liniştire şi de relaxare, de dezinhibare a fibre- lor musculare.

„A fost, de fapt, scrisese presa după fiecare reprezentaţie, o nouă şi adevărata premieră“, Marea Stea strălucise mai mult ca oricând în cele trei spectacole, iar zborul fusese într-adevăr un miracol, zburase, rămăsese în aer secunde întregi, sufocante pentru sala hipnotizată, paralizată, plutise în înaltul cerului scenei, ceva nevăzut, misterios, o ţinuse în aer, plutise pe acel aer care se transformase, pentru sutele de spectatori, într-un fior rece, iradiat din valul de răceală a norilor sugeraţi admirabil de jocul reflectoarelor, şi aplauzele, şi uralele nu mai putuseră fi stăpânite zeci de minute în şir. Pe scenă veniseră aproape toate cabinierele şi plasatoarele sălii cu coşuri de flori, spectatorii urcaseră şi ei cu braţele pline de jerbe, la sfârşit, după ridicările şi coborârile de cortină, nenumărate, Marea Stea rămăsese singură în mijlocul unei mări de flori, şi pompierii, în costumele lor pitoreşti, ca nişte

soldaţi din armata imperială romană, parcă ar fi făcut parte din spectacol, blocaseră scările care duceau, sub lumina reflectoarelor, până la scândura scenei, acolo unde două şiruri de alţi spectatori cu buchete de flori sperau totuşi să i le înmâneze artistei. Cineva de la regie avusese inspiraţia să reia prin difuzoare banda cuprinzând primele acorduri ale uverturii şi muzica inundase din nou fericit sala cu sutele ei de spectatori în picioare, care acum, în ultimele minute, uitaseră să mai aplaude şi stăteau cu palmele încrucişate la piept, cu ochii în lacrămi şi buzele tremurând, să ţină parcă hohotul de plâns şi el fericit.

— Iubita mea, zisese la cafea, după frugala masă, Erotida, lăsându-se uşor cu spatele pe spătarul scaunului şi cu mâinile sprijinite pe braţele arcuite ale acestuia, am sentimentul, nu, nu e vorba de sentiment, simt, mai exact ştiu, în clipa aceasta şi de fapt de la ultima cădere a cortinei, ca o ghilotină între mine, aflată ca pe un catafalc de flori, şi viaţa sălii plângând ca şi când aş fi murit, aşa mi s-a părut mie, nu mă întrerupe, aşa mi s-a părut, atunci am simţit, şi de atunci continuu până acum, când simt la fel, chiar şi când încercam să mănânc... şi acum, la prima sorbitură a cafelei, cu nările pline de aromele ei, simt, iubita mea, că nu mai pot să mă întorc acasă, că nu mai trebuie să mă întorc, pentru că întorcându-mă va trebui şi să mor, acolo nu mai pot trăi, nu mai pot trăi acolo, şi în general nu mai pot trăi dincolo de secundele ultimei căderi de cortină din seara asta. Astă-seară pe scenă, şi aici, la Viena, totul s-a încheiat pentru mine şi deci şi coşmarul lui „acasă“, coşmarul compromisului... Dacă vreau să mai trăiesc, trebuie să am curajul să rămân aici, dar nu ca să dansez aici, pe marea scenă a Operei Vieneze, nu, numai să trăiesc, anonim şi săracă, şi necunoscută şi câte zile mai am să le trăiesc numai

bucurându-mă că trăiesc, aici, astă seară, la căderea ultimei cortine, am şi murit de fapt, Marea Stea a murit, şi ca să mai trăiesc trebuie să intru în neantul singurătăţii mele şi să mă bucur numai şi doar pentru zilele care îmi mai sunt date să trăiesc... Pleci singură! Te întorci singură, fără mine!

— Niciodată! Nu! Niciodată! Te vei întoarce! Ne vom întoarce! Mâine-dimineaţă vom fi în avion. Amândouă. Te vei întoarce acoperită de glorie. Victoria ta, aici, la Viena, e o victorie pe care nimeni nu o va mai putea uita, nimeni nu va putea să o uite. E datoria ta să te bucuri de ea, acasă la tine, pe scena care te-a făcut ea, celebră, înaintea Vienei. Această victorie trebuie sărbătorită într-un nou spectacol de gală acasă, la Bucureşti. Abia acum viaţa ta va putea fi din nou numai a ta. Nici o bogăţie din lume nu poate egala bogăţia victoriei tale! I se umpluseră ochii de lacrămi, era sinceră, o sinceritate împătimită, stăpânea şi dimensiona patetic replica ei în care se citea şi sentimentul fricii că artista din faţa ei, încă foarte tânără, care învinsese mizeria unei abdicări forţate, acum părea să-şi fi pierdut iarăşi curajul şi credinţa, şi voinţa de a lupta cu aceeaşi mizerie căreia îi căzuse pradă, de care devenise atât de conştientă, dar care simţea, ştia, era sigură că, la întoarcerea acasă, o va subjuga din nou, îi va redeveni prizonieră, în faţa căreia, acasă, ştia că este fără apărare şi o va îngenunchea din nou. Declicul acestei revelaţii brutale se produsese în chiar secunda când, aflată sus, în înaltul zborului ei, supranatural, privise fulgerător hăul care se desfăşura sub aripile zborului ei, în acea secundă când ochii ei descoperiseră covorul scenei irizându-se ameninţător din zbuciumul valurilor sugerate admirabil de jocul savant al luminilor scenei. Şi atunci, îi apăruse fulgerător, de asemenea, şi gândul aruncării în gol, de undeva de foarte sus, de la o înălţime care să-i

amintească înălţimea zborului ei final din „Lacul lebedelor“ şi aşa şi coborâse în acea seară a ultimului spectacol de la Viena, cu o viteză a căderii libere care obligase sala înmărmurită să-şi oprească respiraţia pentru ca în ultimele secunde, parcă s-ar fi oprit să plutească pe armoniile muzicii, să vină la podea ca şi când ar fi continuat să plutească, sau poate acest sentiment, această imagine se produsese paranormal numai în ochii spectatorilor, înlăcrimaţi. În orice caz, clipa aterizării fusese cea care declanşase asurzitor ropotul mitraliat al aplauzelor, flacăra lor, incendiul lor. Însă ea, Marea Stea, rămăsese tot timpul cât duraseră aplauzele şi ridicările, şi coborârile de cortină, şi ploaia înmiresmată a buchetelor de flori, în ochi, în inimă, în creier, ca un vârf de ac infinitezimal înfipt, cu ideea aruncării în gol, ca un gest ultim de încheiere a spectacolului chinuit, aşa cum şi-l închipuia, al vieţii ei, care alunecase de pe covorul imperial al victoriei artistice pe preşul mizer al domesticităţii unei conjuncturi care, până la urmă, în loc să-i fie cum sperase, chiar dacă în silă, favorabilă ascensiunii artistice şi idealului ei artist, o anulase pur şi simplu şi o supusese, ca om, în primul rând, acceptării, iarăşi chiar dacă silite şi siluite, unei condiţii mutilatoare moral şi atât de categoric din nou siluite încât o făcuse, trezindu-se, să îşi dea seama că singura posibilă purificare nu s-ar fi putut petrece altfel decât printr-o sinucidere care să devină exemplară, simbolică, şi care, spera, să o trimită în amintirea posterităţii cu chipul artistului, al bietului artist care a acceptat să intre sub tăvălugul vremurilor.

— Niciodată!, strigase prima asistentă a lui Dandu Patricianul şi nu numai cu disperarea prietenei devotate, cum o considera Erotida, ci şi, acum, cu frica răspunderii faţă de obligaţia ei, de serviciu, de a veghea la întoarcerea marii

artiste în ţară, cu groaza chiar că ar fi trebuit, în cazul unui act sinucigaş, să transmită vestea la Bucureşti, sau să transmită numai vestea unei asemenea intenţii spre a se asigura de sprijinul ce se cuvenea acordat şi Erotidei şi mai ales ei, prim-asistentei, în prevenirea nefericitului gest.

Marea Stea o privea cu o linişte compătimitoare pe această atât de fragilă şi neajutorată prim-asistentă, aşa cum o vedea ea acum şi cum o văzuse de la începutul activităţii ei în slujba lui Dandu, neajutorată, dar atât de sincer convinsă de rolul ei şi de fidelitatea ei faţă de Bogasier, deşi sesizase, în timp, şi anume inflexiuni în glasul lui Dandu, în şoaptele cu care i se adresa tinerei pe umerii căreia credea că fusese pusă o prea mare răspundere şi căreia i se acordase o nejustificată, de tinereţea ei, încredere. Sesizase şi privirile când cald ocrotitoare, când pofticioase direct ale lui Dandu, care îşi promovase atât de repede asistenta la cel mai înalt grad în holdingul său şi mai ales în relaţiile cu partenerii cei mai diverşi, dar şi mai înalţi din structurile ierarhiei Puterii, ştia că i se adresase, neapărat şi numai din nevoia unui martor ce nu putea fi decât cinstit... De aici şi sentimentul compătimirii din liniştea cu care o privea, ascultând-o cum strigă, cum se zbuciumă înspăimântată şi repetă senin:

— Ba da, iubita mea, dacă n-am izbutit, n-am avut curajul să închei totul odată cu acest ultim spectacol aici, la Viena, aşa cum mi-a dictat descoperirea soluţiei în mijlocul zborului care mi-a reuşit, ştiu, am vrut şi am ştiut apoi asta, în această seară, ca niciodată până acum, atunci, laşă cum mă simt la această oră, şi numai cu tine în faţă, drept martor sincer al zbuciumului meu, cu tine pe care simt, ştiu, sunt sigură, că te va aştepta, la proporţiile condiţiei tale de viaţă, firește, repetarea destinului meu, dacă nu vei fi înţeles până acum

mizeria acestui destin în ipostaza de azi a biografiei mele, cumpărat siluit de ambiţia lui Dandu Patricianul şi supusă condamnabil siluirii pe mai departe, până în clipa când marele negustor, epuizându-şi singur valoarea mărfii, s-a hotărât să transfere drept echivalent al unei pierderi fireşti în procesul cumpărării şi vânzării, la capitolul solduri sau pierderi planificate, această marfă, şi tu ştii că eu sunt marfa, despre mine e vorba, dacă nu vei rezista ca şi mine asaltului marelui Bogasier care te pândeşte, atunci, atunci când vei descoperi tu însăţi adevărul mizeriei decăderii mele, vei ajunge să mă înţelegi pe mine, cea de astăzi, dar ca şi pentru mine cea de azi, va fi prea târziu.

— Nu! Niciodată! N-aveţi dreptul. Ne vom întoarce acasă, veţi redeveni, şi acasă, Marea Stea, acest succes uriaş de aici, de la Viena, vă va produce şi acasă însănătoşirea, care v-a dus aici la victorie şi va trebui să străluciţi din nou şi acasă, şi veţi străluci, şi viaţa va depinde iarăşi numai de Marea Stea, aşa va fi, şi mâine vom fi în avion şi să fiţi sigură că la scara lui veţi fi aşteptată cu florile...

— Florile mincinoase şi mizerabile ale lui Dandu!... Mulţumesc! Niciodată nu voi mai accepta aceste flori! Rămasă aici, voi intra în anonimatul celor laşi, dar care dacă n-au avut curajul să moară eroic, atunci, puţini dintre ei, ştiu şi asta, se vor redresa în propriii lor ochi şi vor avea stoicismul să moară la timpul sorocit de anonimat, salvaţi de curăţirea prin purgatoriul pe care şi l-au propus. Nu mă mai întorc! La Bucureşti nu voi mai avea prilejul acelui declic din conştiinţă pe care l-am trăit în această seară, pentru că am pus punct aici, la Viena, carierei mele artistice întregi. La Bucureşti nu voi avea nici privilegiul de a alege aruncarea în anonimat.

— Să-mi daţi voie să dorm cu dumneavoastră în această seară, în salonul de primire, să fiu sigură că, atunci când va trebui, şi sigur va trebui, voi fi lângă Marea Stea şi vom sta de vorbă atât cât va fi nevoie, şi până mâine dimineaţă, când vom fi amândouă la avionul de Bucureşti. De ce trebuie să vă încărcaţi conştiinţa cu lovitura mortală pe care o veţi da, rămânând aici, acelui martor care vă este mai mult decât devotat şi în care veţi putea avea încredere mereu? De ce trebuie să mai distrugeţi un om care este nu numai nevinovat, ci şi prea slab, prea lipsit de autoritate, prea puţin îndreptăţit, până la urmă, să vă dea sfaturi, dar care, în cinstea lui, şi sper să credeţi în cinstea mea, ştie că greşiţi în ce vă priveşte şi ştie şi că veţi rata nevoia de purificare, de purgatoriu, de spălare a păcatelor proprii, de război cu propriul destin, fracturând destinul unui om care nu are nici un merit în a deveni ultima dumneavoastră victimă, pentru care nici un Dumnezeu nu vă va putea ierta, fiindcă, dacă decizia ce aţi luat-o ar fi rămas ascunsă în sufletul dumneavoastră, libertatea spre care nădăjduiţi v-ar fi aparţinut pe deplin şi justificat, dar, fără să vreţi, sunt sigură, m-aţi angajat absolut nevinovată într-un proces din care şi eu voi ieşi condamnată şi fără drept de apel.

— Să mergem, spuse Erotida după o clipă în care părea că liniştea ei compătimitoare se fisurase; în ochi îi apăruse un licăr drăcesc, viclean şi fericit în acelaşi timp, şi stăruia cu privirile pe chipul Maidanezei, pe obrajii căreia alunecau acum lacrămile în şiroaie fierbinţi, arzându-i faţa şi înroşind-o, în timp ce ea, fiinţa firavă şi neajutorată, mironosiţă în pragul pârgului, cum o vedea încă Erotida, lăsa să se înţeleagă că e învinsă, că abdicase, că acceptase zdrobită lipsirea de speranţă, după care nu mai putea urma nimic, decât capitularea

în faţa şi în braţele acelui anonim pedepsitor la care se obliga Marea Stea, dar ea, această primă asistentă a unui mare holding, ea nu avea nici o vină, nici o fărâmă de vină să plătească aşa de scump şi de fulgerător cu o viaţă aflată cu adevărat în pragul clipei când îţi poate surâde soarta.

9

Recepția

Recepţia consacrată instalării protocolare în Deal a noului locatar – în pofida măsurilor organizatorice ambiţioase şi a desfăşurării somptuoase a unui ritual cutumiar, el însuşi de zile mari, cu dorobanţi încremeniţi cu mâna dreaptă cu palma şi degetele strânse pe gâtul carabinelor cu baionetă, cu obrajii şiroind de sudoarea care le aluneca rece de spaimă de sub căciulile de miel şi cu ochii înţepeniţi pe jumătate, ieşiţi din orbite, şi obrajii umflaţi de obligaţia ţinerii respiraţiei când treceau invitaţii prin faţa lor, cu ofiţeri tineri în uniformă de gală, cu vestoanele sufocate de fireturi albe sau aurii, şi ei ca şi când ar fi fost trăsniţi şi rămaşi aşa, cu degetele lipite de cozorocul caschetei, holbaţi în neştire, dar şi instruiţi să pară că zâmbesc imperturbabili, fapt ce le dădea o înfăţişare de morţi împăiaţi, aşezaţi la capătul scărilor şi al culoarelor, şi la canaturile uşilor de peste doi metri înălţime care se deschiseseră spre Sala de Bal scăldată de explozia lumânărilor electrice din zecile de candelabre şi aplice în care fuseseră montate becuri-lumânare noi, puternice, cu zecile de chelneri în frac, strecurându-se prestigitatori, cu tăvile cu siflete pentru

şampanie, prin mulţimea care şi ea luase cu asalt, ca niciodată, parcă, întreg Palatul, cu acea miniorchestră simfonică de curând lansată, alcătuită doar din cinci sau şase fete abia trecute de pragul adolescenţei, dar absolut cuceritoare, toate, cu tinereţea lor aparent zvăpăiată, costumate ca pentru o promenadă, seara, pe timpul unei veri mai mult decât toride, cu rochii ca nişte abajururi transparente, spre a le descoperi linia provocatoare a picioarelor lungi până sub sânii ca nişte boboci de trandafiri gata să plesnească şi să perforeze mătasea, aleasă anume să pasteleze fragila lor alcătuire, în culori diafane, fiecare alta, dezlănţuite asupra viorilor care sunau sărbătoreşte, încât orice trimitere dincolo de poezia fierbinte a trupurilor dansând – în timp ce arcuşurile mânuite în volute fermecătoare inundau necontenita revărsare de lume – era savant supusă admiraţiei pure, recepţia zic, anunţându-se o lovitură de teatru a cuceririi fără drept de apel a tuturor invitaţilor de orice apartenenţă politică ar fi fost, sfârşise destul de nefericit, într-un grotesc contrast cu foiţa de aur cu care erau poleite ca să strălucească intenţionat princiar, în acea seară, stucaturile bogate, prea bogate poate, şi ostentative, sufocându-se între ele, dar care, exploatate cu artă de lumină, ar fi fost menite să dea întregului cadru distincţia unei bogăţii trimiţând la virtuţile boierimii de neam vechi, autentice, pe când atmosfera era supusă agresiunii costumaţiei vestimentare a noilor doamne, soţiile ciocoilor noi, şi opulenţei, în general, a podoabelor afişate ostentativ de către ele, şi de către mai toţi îmbogăţiţii de ultimă oră şi cu orice preţ, măcinaţi câineşte de spaima de a nu fi receptaţi ca fiind jupânii unor firme plesnind de beneficii şi capital cu care şi finanţaseră câştigarea licitaţiei pentru jilţul şefului din Deal, cum socoteau ei scrutinul electoral, iar firma lor mamă era chiar Ţara pe care,

ca pe o vită grasă, o puseseră jos, în praful câmpiei, şi o jupuiseră de vie şi o mai jupuiau şi acum când încă se zvârcolea, fiindcă murea greu şi sperau să o jupoaie şi de acum înainte, şi mai lacom, dar şi mai pe îndelete, dar tot pe apucate, şi într-o continuă, disperată concurenţă pentru halca de carne cea mai mare şi îmbibată cel mai mult de sângele care trebuia să o frăgezească la fript.

Şi cum observase Coriolan Pomposu, şi trist, şi întunecat că pierduse puterea, scandalos de nefiresc şi chiar paranormal pentru multă lume, o pală de vânt mai curajoasă mai lipsea ca să trimită pe ferestrele larg deschise ale Sălii de Bal dând spre parcul Palatului, ca să bucure şi mai spornic bucuria groasă a burtăverzimii prezente, damfurile valului de mititei şi fleici rumenite haiduceşte, până la încărbunare, pe grătarele unei vestite cârciumi din apropiere, de la care, în unele pauze ale formaţiunii simfonice de zile mari, răzbeau şi frânturi din cântecele de inimă albastră ale unui taraf de ţigani, încât la un moment dat se auzise limpede şi simbolic versul celebru „Cine-a pus cârciuma-n drum, ăla n-a fost om nebun“.

— Dragă, zisese noul locatar al Dealului, către sfârşitul recepţiei, când începuse retragerea boierimii, până la urmă amestecată peste sloganurile cu care îşi licitaseră accesul la Putere, fiindcă după licitaţie urmau pertractările care lăsau loc de nădejde şi celor pierzători deocamdată. „Dragă..., zise-se, când se făcuse o clipă de linişte şi când îşi mai trăgeau sufletul şi «vioristele alea simfonice» – şi murea de râs cum le găsise el o poreclă atât de fericită – , când intrase pe fereastră vioara lui Carabulea cel mic şi măzărichea ţambalului lui frate-său, Puiul de cuc, ...mă apucă aşa un dor de ei şi o nebunie să vă las pe toţi, şi pe nebăgarea voastră de seamă să dau o fugă până la «Grătarul de Aur» şi să trag o gură de aer

îmbălsămat cu mireasma cărbunelui ars şi a mujdeiului de usturoi, proaspăt pisat până face spume în piuliţa de lemn, şi ţinut în apa rece ca gheaţa. Acum de, am alt noroc, mă ţin ăştia din scurt să nu mă dezbrac de caracter, însă nu mă cunosc, numai de furcă o să aibă cu mine la capitolul ăsta..., şi iar murea de râs, încurajat de interlocutor cu sfiiciune, acesta gândindu-se că, la capătul unei astfel de mărturisiri, Pafnutie Herghelegiu, cu altă ocazie, i-ar fi tras şi o palmă zdravănă pe umărul stâng, însă n-apucase omul să încheie în gând amintirea, că se şi trezise cu gestul bine cunoscut, la care, statornic, se vedea că Lăcrămioară nu renunţase.

Dandu Patricianul, care venise niţel mai târziu, ca să nu se bage de seamă în îmbulzeală că se grăbeşte să semneze supus condica şi să fie întrebat licheleşte de prietini: „Venişi, Coane Dandule?, nu pregetaşi nici de data asta, eşti, vasăzică, de-al nostru, cu noi, te înhami la dârjală, nu te lasă inima să nu împingi cu umărul când se pune vita jos la belit şi începe să se taie, ca de obicei, pulpa grasă din spate“, aşa cum şi fusese apostrofat cu toată precauţiunea lui de a se înşuruba mai la vedere abia la începerea discursului naţional, când izbutise să strecoare măcar un umăr, cu obraz cu tot, printre doi generali mai burtoşi, năclăiţi de o năduşeală ce îi ţinea sub ploaia ei pe obrajii bucălaţi, şi să-i sticlească măcar un ochi înaintea Herghelegiului care vedea bine totul, al dracului, şi ţinea minte... „Sărişi, îi mai zisese şi un alt confrate de lichelism, de pe trotuarul socialiştilor, sărişi din fuga calului şi uite că nimerişi bine de tot, dacă şi apucaşi între băieţii de la înzestrarea armatei, şi îl împingea uşurel să se vâre şi mai în faţă şi să-i lase şi aceluia loc pentru bărbia guşată pe care o şi sprijinise de umărul lui Dandu, fiind mai înalt decât acesta, dar şi subţire, şi când începuse Herghelegiu discursul, ajunsese cu

guşa chiar deasupra frunţii lui Dandu, făcându-l pe Herghelegiu să vadă cum creştea din fruntea Bogasierului o altă bărbie şi alt obraz, şi alţi ochi bulbucaţi, cum şi văzuse el în copilărie, la un circ în pustiul Bărăganului, o mogâldeaţă care şontâcăia pe picioarele scurte, clătinându-se şi râzând din două guri odată, una peste alta, însă numai cea de jos cu dinţi, cealaltă numai buze groase, răsfrânte spre râs, unsuroase şi roşii ca o carne vie care poate că îi ţinea loc şi de nas, fiindcă nasul nu i se vedea, în locul lui începea altă frunte şi deasupra ei un ochi, singur, spre tâmpla dreaptă, unde era numai o gaură acoperită de o sprânceană stufoasă şi roşcată, peste care cădea un smoc gros de păr castaniu, ivit tot dintr-o singură tulpină, ca o măturică din coada ei groasă. Şi rostind acel: „Doamnelor şi domnilor...“ din capul discursului, Herghelegiu crezu chiar în clipa aceea că are un coşmar, fracţiunea de secundă în care, din amintire, îi sui în faţa ochilor chipul copilului cu două capete pe care îl plimbaseră circarii prin târg, pe strada mare, legat cu o frânghie de gât şi acoperit pe cap cu o basma înflorată, pe care o trăgeau să se vadă bine minunea, când se strângea mai multă lume, la câte o răspântie, dar repede amintirea îl linişti, pentru că amestecându-se amintirea cu ce vedea el acum, în privire i se desfăcură cele două capete, al lui Dandu şi al tovarăşului acestuia de trotuar politic părăsit, şi, venindu-i inima la loc, în colţul gurii i se şi ivi rictusul veseliei care îl cuprindea pe el din senin şi îi dădea siguranţă şi repetă: „Doamnelor şi domnilor!“ cu toate literele îmbătate de bună dispoziţie.

Dandu izbutise să se retragă de sub bărbia tovarăşului său şi să se elibereze de viermuiala aceluia care nu înceta să se înfigă, subţire cum era, şi mai în faţă şi să se aşeze înaintea unuia dintre generalii care se şi bucură că avea o pavăză care

îi permitea să se şteargă ferit de sudoare. Aşa se făcu apoi că, la sfârşitul discursului, când cu paharul de şampanie în mână Herghelegiu începu să ciocnească cu invitaţii, repede ajunse în faţa lui Dandu şi nu se putu stăpâni să nu se bucure:

— Aaaa!, zise el ciocnind, lume nouă la casa noastră nouă, lume nouă şi bine-venită. Excelenţă, sper că nu vă grăbiţi, ca să ne mai întâlnim, nu-i aşa?... Şi iar cioc cu paharul încât clinchetul se auzi voios de jur împrejur şi nu putu să nu atragă luarea aminte.

— Dandu s-a şi aranjat pentru un dialog, chiar în seara asta, îl informase Coriolan Pomposu pe Elefterie Teoforu către mijlocul recepţiei, când acesta se pregătea pentru o retragere elegantă, dar bine calculată spre a fi comentată mustos. L-a şi provocat pe Herghelegiu, care şi acesta i-a sugerat o întâlnire înaintea cortinei finale.

— Nu cred că e foarte folositor, sau mai este foarte folositor, de vreme ce Parchetul i-a şi trimis o invitaţie în legătură cu vânătoarea voastră din decembrie.

Coriolan Pomposu simţi brusc că se îneacă şi scoase iute din buzunar o batistă ca să tuşească în ea fără zgomot. Însemna că şi el putea, la rândul lui, primi o citaţie: era vorba de vânătoarea lui, acel „a voastră“ îl privea mai ales pe el, el iniţiase vânătoarea la care murise contracandidatul lui Elefterie, altfel...

— Nu e cel mai bun moment pentru Herghelegiu să intervină acum, dar e sigur că se va folosi de situaţie. Şi noi am fi făcut asta! Ţine de şansele pe care i le oferă omului politic aventura cotidianului şi exploatarea acestuia, ştiinţa exploatării acestuia, diplomaţia acestei exploatări face parte din drepturile fireşti ale combatanţilor politici şi ale bătăliei politice.

Te miră replierea lui Dandu?, întrebă apoi Elefterie Teoforu amuzat şi binedispus. Ai contat vreodată pe el? Nu ştii că s-au şi întâlnit undeva, la capătul unui pod peste Olteţ, în drumul lui Dandu spre Viena?

Coriolan Pomposu îşi dădu seama că nu mai are puterea nici să tuşească. Rămase cu batista dusă la gură, nodul care i se urcase în gât dispăruse, dar nu mai avea aer şi totuşi, ciudat, rămânea încă pe picioare, drept, nu se clătina, iar ochii nu i se dezlipeau de ochii veseli ai lui Elefterie Teoforu.

— Ce se întâmplă cu fata noastră?, se interesă acesta ca şi când ar fi continuat informaţia că Herghelegiu se întâlnise cu Dandu Patricianu.

— Fata noastră?, se dezmetici Coriolan Pomposu, rătăcit iar de această nouă întrebare. Care fata noastră?, se întrebă el, fulgerător, fără să poată să-şi răspundă.

— Fata noastră, la întoarcerea de la Viena, în chiar ziua aceea, dar seara, târziu, mi-a făcut o vizită la Palat şi mi-a povestit pe îndelete discuţia lor de la Podul Olteţului, mi-a lăsat şi un compact disc cu tot dialogul, am să ţi-l dau să-l asculţi fiindcă e foarte interesant şi se vede şi cât de greu se lasă Dandu, dar se înţelege că se lasă, şi se mai înţelege că vrea şi el să-l joace pe Herghelegiu. E bine de studiat acest prim contact al lor după alegeri, pentru că la fel se vor petrece lucrurile şi cu ceilalţi, aici e sâmburele strategiei lor şi se vede şi că sunt puşi să radă tot, fără menajamente şi de la început.

— Da, zise Coriolan Pomposu; pricepuse despre cine era vorba, înţelegea că Elefterie Teoforu controla încă informaţiile, sever, fără nici o scăpare, nu pricepea însă cum ajunsese **fata noastră** la Eminenţa Sa; văzuse şi el, cu mijloacele lui, ca de obicei, lista celor care intraseră la Palat în acele zile şi seara târziu, şi chiar nu întâlnise nici un nume care putea fi al fetei

noastre. Era clar că informaţiile lui nu erau fidele până la capăt. Existau scăpări şi ele nu puteau fi decât interesate, nu i se spunea nici lui tot, erau, bănuia, şi agenţi dubli care lucrau şi pentru el, şi pentru Teoforu; se obişnuise cu sistemul, moştenit şi el, ba chiar şi perfecţionat, fiindcă, acum, în disciplina democratică îşi putea face loc şi intra şi lichelismul, nici serviciile nu mai serveau un singur partid, partidul unic, serveau şi alte partide, lucrătorii lor puteau servi şi opoziţiei nu numai puterii, aveau şansa alegerii în interes propriu, pentru mai târziu, pentru mâine, pentru rezultatele noii campanii electorale, pentru cineva anume, care putea fi prieten sau putea plăti şi mai bine etc., etc. etc. Nu se putea desprinde de nevoia de a afla cine era, de fapt, această fată a noastră care şi fusese la Palat, şi la discuţia lui Herghelegiu cu Dandu, şi care nu fusese trecută în registrul intrărilor în Deal şi era, totuşi, fata noastră.

— Dar tu ai avut, în ultima vreme, vreo discuţie cu ea, aşa, mai intimă, la tine în birou, într-o dimineaţă, şi aţi răsturnat şi un scaun şi ea şi-a pierdut şi o agendă de argint?

— Pleacă Herghelegiu!, se apropie unul dintre aghiotanţii săi de urechea lui Elefterie Teoforu, care nu mai avu timp să asculte răspunsul fiindcă întorcând capul îl zări în capătul dinspre cabinete al sălii, făcându-şi loc prin mulţime şi strângând mâinile celor care se înghesuiau să-i vină în întâmpinare.

Mergea grăbit, strângea mâinile la întâmplare, nu prea vedea cine era în faţa lui, aghiotanţii îi făceau loc, grăbiţi şi ei, şi nedumeriţi de această plecare intempestivă; se apropiau de Elefterie Teoforu, care îşi propusese ca peste câteva minute să treacă pe la Herghelegiu să-şi ia rămas-bun şi să plece el mai întâi; era şi pentru el o surpriză plecarea amfitrionului,

dar nu mai avu timp să se gândească, acesta îi şi luase, din mers, mâna nepregătită pentru rămas-bun.

— La revedere, mulţumesc pentru prezenţă, noi mai avem timp să ne vedem, la revedere şi iar mulţumesc!...

Şi tot grăbit, lăsă Herghelegiu mâna lui Elefterie şi trecu mai departe, făcându-se că nu-l observă pe Coriolan Pomposu care se hotărâse să-i dea şi el mâna, dar demn, rece şi de sus, deşi era cu un cap mai scurt decât Herghelegiu, dar nu mai apucă decât să-i vadă acestuia spatele, ca şi când i l-ar fi întors lui, intenţionat.

— Ai avut, tu, la tine în birou, cu ea, o întâlnire, aşa, mai intimă?, reveni apăsat Elefterie Teoforu, evitând astfel şi comentarea plecării intempestive şi deloc protocolare a Herghelegiului, dar şi cu intenţia de a lăsa să se înţeleagă că nu-i acordă aceluia nici o atenţie, nici nu se miră, nici nu-l condamnă, nu-i este nici măcar indiferent, ca şi când proaspătul amfitrion al Palatului nici n-ar fi trecut prin faţa lui, nu existase, nu exista...

— Nu-mi amintesc!, răspunse Coriolan Pomposu, pe care ignorarea ostentativă a Herghelegiului îl lăsase descumpănit şi ea, însă îşi reveni repede, fiindcă întrebarea era astfel pusă, încât îl obliga, fulgerător, la o amânare precaută... Însă, ca să fiu sincer, încă nu ştiu cine e fata noastră, sau fata dumneavoastră mai exact, înţeleg. Şi vru să zâmbească, ţinând mirarea jucată la mijlocul drumului între curiozitate sinceră şi nedumerire veselă, ca în faţa unei posibile glume sau farse, deşi Teoforu nu avea nici un fel de umor, dincolo de o sticlire jucăuşă ironică, mai mult vicleană, în colţul ochilor, atunci când vrea să te facă să înţelegi că te-a prins şi de data aceasta într-un unghi mort, din care nu poţi să te strecori şi să scapi: el ştia dinainte totul...

— Dragă, sunt două variante aici, dar o să mai vorbim despre asta, fiindcă e posibil să te fi umanizat într-atât, încât să devii sensibil, în plină maturitate, fără grija conotaţiilor, la sexul frumos şi să ignori riscul unui refuz sau, poate, al provocării... Două variante; una, am să ţi-o arăt, de fapt un fragment filmat, dinaintea unui posibil accident, alta, pe care ori o respingem, neavând argumente însoţitoare, ale informaţiei verbale, ori ţinem cont că fata noastră rămâne de o sinceritate care ne obligă să nu punem la îndoială relatarea ei. Dar mai vorbim, mai vorbim... acum ar fi cazul să ne retragem, împreună, fără nici un menajament, să se observe că şi noi am plecat ca de la moară, fiindcă acesta se dovedeşte a fi rangul recepţiei, cu venire şi plecare ca de la moară.

Însă, înainte de a întoarce, ca din mers, spatele acelei seri care se spărgea vizibil, de câteva minute, invitaţii grăbindu-se aproape toţi deodată şi luându-şi rămas-bun tot din mers, unii de la alţii, îndreptându-se către uşile înalte şi ele brusc larg deschise din nou de personalul care şi el se părea că primise un semnal grăbit că sindrofia se putea încheia şi mai repede, şi trebuia chiar stimulată în acest sens, Elefterie Teoforu şi Coriolan Pomposu fură întâmpinaţi de Dandu Patricianul care lăsa impresia, venind înaintea lor dinspre coloanele ce sprijineau bolţile culoarului regal, că se întorcea în Sala de Bal după ce condusese pe cineva.

— Excelenţelor, să ştiţi că ne şi pregătim să vă regretăm... Am onoarea!, adăugă el repede şi făcu o dublă plecăciune, aşteptând mâna lui Elefterie Teoforu care se ridică, dar nu în întâmpinarea mâinii acestuia, ci ca să-l bată pe umăr, ocrotitor şi prevenitor în acelaşi timp, pe Dandu Patricianul.

— Dar şi voi v-aţi grăbit să săriţi din barcă şi am impresia că dumneata te-ai pregătit să porneşti din prima clipă în campionat.

— Eminenţă!, nu e cazul să mă justific, chiar Eminenţa Voastră m-a instruit să pornesc întotdeauna convins că trebuie să ies campion şi deci nu e cazul, atunci, să mă gândesc la justificări; în bătălie, ziceaţi, dacă mai ţin eu minte bine, nu e timp de justificări, „când ai hotărât să ridici sabia, ori îi tai capul duşmanului în secunda următoare, ori în acea secundă capul tău îşi caută trupul pe jos!“. Aşa ziceaţi, şi-mi plăcea că sunteţi cinstit, pe faţă, fără vorbe mari, scurt, dintr-o bucată, aşa ne-aţi învăţat, dacă nu direct, la curs, cel puţin din ce se putea fura de la Măria Voastră, fiindcă la început aţi fost singurul care ştia politică, altfel şi bătrânii partidelor istorice tot de la Măria Voastră au învăţat; când au intrat ei în închisoare, erau novici, mai mult, habar n-aveau de politică, singură încăpăţânarea ce îi ţinea, cum credeau ei, verticali, aşa e? Faţă de dumneavoastră, dulci copii, săracii!...

— Îmi place că ai devenit lucid şi recunoşti, râse amical Elefterie Teoforu, pe care observaţiile lui Dandu îl măguleau, îi făcea plăcere recunoaşterea acestuia, că s-a grăbit şi începe din aceeaşi primă clipă a trădării să se îndoiască...

Hiclenia a dus întotdeauna, la români, la tăierile de boieri, ai grijă, tot Evul nostru Mediu s-a hrănit din sângele hiclenilor, şi domnii, la noi, fie cine or fi fost ei, n-au pregetat să taie şi înaintea ospeţelor, şi în timpul lor, şi la sfârşitul acestora, şi chiar în uşa altarului, cum i s-a întâmplat la Râmnic, în biserica cetăţuii, din capătul Bujorenilor, lui Radu de la Afumaţi!...

— Aferim!, se închină perfid Dandu Patricianul, pe care Elefterie Teoforu continua să-l ţină cu mâna dreaptă apăsată

pe umăr, să-l vadă lumea care trecea pe lângă ei şi îl saluta, când smerită, când numai deferentă, dar numai să fie şi ea bine văzută, de fostul Jupân al Dealului, în faţa căruia Bogasierul se lăsase niţel cocoşat... Aferim, zise iar acesta, să ştiţi dumneavoastră că intrăm iar în Evul Mediu, fiindcă oricât am fi noi, pălmaşii afacerilor, de grăbiţi să sărim din barcă, nu vă puteţi mira cât sunt ăştia de grăbiţi să radă tot, până la blană, să ne lase şi pe noi în sapă de lemn... ţineţi minte de la mine, fiindcă ce spun eu, o să mai auziţi, printre sughiţuri şi lacrămi.

— Vasăzică, să înţelegem că ne-ai părăsit?, întrebă, fals amuzat, Coriolan Pomposu.

Se îmbăţoşase dintr-odată şi îşi umflase pieptul slăbuţ, să lase impresia că îi plesneşte vestonul strâns prea tare de cei patru nasturi ca un şirag, presupuşi de tăietura italiană a costumului bine cambrat, ca să-l arate şi mai înalt. Însă, din nefericire, îmbăţoşarea atrăgea atenţia şi mai viu asupra scurtimii lui, căci pe măsură ce se uzase în slujbele grele cu care îl împodobise Elefterie Teoforu, îi şi apăruseră mai curând semnele unei îmbătrâniri premature, cum se întâmplă în general cu oamenii mici, cu piticii mai ales, şi i se îngroşaseră şi trăsăturile feţei, se rotunjiseră, nasul, de pildă, şi bărbia părând mereu slinoase, şi fruntea, care înainte se bomba înaltă sub creasta de cocoş răzvrătită, se scurtase şi ea şi ridurile care o tăiau se îngroşaseră şi ele.

— Ne-ai şi părăsit, mai exact, şi eu credeam că ne vom mai putea întâlni, cum ţi-am transmis prin asistentă.

— Cum să nu ne întâlnim?, zise Dandu Patricianul apăsând pe uimirea pe care i-ar fi lăsat-o bănuiala lui Coriolan Pomposu că el ar putea să dea bir cu fugiţii, să-şi uite foştii camarazi...

Cum să nu ne întâlnim când, foarte curând, maximum două săptămâni, cred, o să fim împreună la reluarea „Lacului lebedelor“ cu Marea Stea, după triumful de la Viena.

— Am auzit, zise Elefterie Teoforu afişând o ostentativă plăcere, am auzit, vreau să spun, am citit despre triumful ei la Viena şi mă bucur foarte mult, abia aştept, aşadar, invitaţia...

— Numai invitaţia la spectacol, sau ea va fi urmată şi de invitaţia la alt eveniment, se interesă viclean Coriolan Pomposu; aşa se spunea pe la începutul verii care a trecut, nu?

— Mă veţi ierta, răspunse Dandu Patricianul, dacă vă voi spune că mă voi opri la această invitaţie, numai la ea.

— Cum aşa?, se interesă şi mai grăbit acum Coriolan Pomposu, părând chiar afectat de ceea ce auzea.

— Domnule... premier, lăsă Dandu o pauză semnificativă între **domnule** şi fosta înaltă funcţiune a lui Coriolan Pomposu, la care acesta urma să renunţe în câteva zile, spre a face loc noii administraţii, sper că, pentru ipostaza pe care o sugeraţi ironic, la timpul cuvenit mă voi afla pe o altă pistă, dacă mă pot exprima altfel, pe o pistă, ca să zic aşa, la care au atentat şi unele înalte feţe, nu prea demult, şi mai sper că atunci o să vă fac o şi mai mare surpriză decât v-aţi putea imagina!

— Cum merge fata noastră?, întrebă, dintr-odată interesat de noua direcţie a discuţiei Elefterie Teoforu, şi Coriolan Pomposu tresări...

„Fata noastră?, se întrebă el, deci o cunoştea şi Bogasierul; avea acesta, cu Eminenţa Sa, şi alte corespondenţe decât acelea presupuse de colaborarea în interesul partidului lor? Niciodată, observă iarăşi, a câta oară, niciodată nu ştii ce carte joacă omul acesta“, care, altfel, a făcut să se trimită şi

acele citaţii de la Procuratură, ajunse şi la el, şi la Dandu Patricianul, şi despre care abia aflase, privind vânătoarea din decembrie, şi acum citaţiile circulau, aparent, fără probabila supervizare a Eminenţei Sale...

— Fata noastră?!, se înveroă Dandu auzind întrebarea. Eminenţă!, prerogativele ei se extind într-un ritm pe care nu-l bănuiam nici eu şi care aproape că mi-l impune chiar ea. Ne aşteaptă surprize mari... Deşi observ, de câteva zile, că ar trebui să adaug la siguranţa manifestată până acum şi un poate, prevăzător, aşadar, şi acum ar trebui să adaug acest „poate!“, mai zise el, încercând să râdă mai mult prevăzător pezevenghi, dar ajunsese la clipa când umărul său, pe care apăsa fără milă Elefterie Teoforu, începuse să-l lase şi se vedea obligat să se sustragă acelei apăsări; ca de obicei, piciorul stâng, mai scurt, nu mai rezista nici el, ţinut în aceeaşi poziţie, şi mâna stângă începuse şi ea să fie furnicată, se apropia tremurul ei şi trebuia strânsă cu palma dreaptă ca să nu se vadă, era obligat să se mişte din loc şi să plece...

— Vrei să spui, cu alte cuvinte, că începi să te maturizezi şi la capitolul acesta unde, în sfârşit, au început să te preocupe firavii ghiocei răsăriţi ambiţioşi pe la tâmple.

— Ar fi bine să mă las legănat de metafora Eminenţei Voastre, tot ar fi bine, dar au mai apărut, culmea, tot în ultimele zile, şi alte semne: fata noastră a început... sau numai mă înşel eu, înconjurat de atâtea semne de întrebare, a început, zic, totuşi, să împrumute ceva, nu ştiu ce, o nelinişte, o îndoială, o nesiguranţă din arsenalul Marii noastre Stele care, şi ea, a început, sub poezia fetei noastre, să... A început să bântuie melancolia, Eminenţă, în loc să ne răcorească primii fulgi de nea, ca să mă fac şi eu poet, ca Eminenţa Voastră, să ne răcorească prima ninsoare şi să ne ambiţioneze, văd că la

mine acasă se înfiripă o nouă adiere, belalie... Deocamdată, zic, cu nădejde să nu mă văd obligat să fac din „poate“ o nouă strategie.

— Altfel eşti mulţumit?, întrebă vesel Teoforu. Măcar nu te mai poţi plânge, cum am auzit, că iar te-am sugrumat cu procentul comisioanelor, nu?

— Eminenţă!, să nu zic vorbă mare, fiindcă încă suntem între noi, n-am zis da cu toată gura până acum, o ţin în pertractări, fiindcă înţeleg că şi acum sunteţi la curent cu tot.

— Ca de obicei, intră din nou în discuţie Coriolan Pomposu, pe care părea să-l fi părăsit neliniştitoarea nedumerire cu privire la personajul **fata noastră** şi începuse să desluşească şi firul schimbului de replici dintre cei doi.

— Însă azi, îl ignoră Dandu Patricianul, continuând de unde fusese întrerupt, azi aş putea zice că mi s-a cerut, nu un procent anume la un comision mai sărat, ci direct o mare pomană!... Nu ştiu dacă mă înţelegeţi?! De unde şi concluzia de la începutul întâlnirii noastre că o să ajungem, sigur, să vă regretăm. Dar să nu ne grăbim... Dacă va fi o surpriză, adică mi se pregăteşte mie o surpriză, insistă el, mie, zise cu o veselie neagră, suspectă, atunci să o lăsăm să se coacă bine, la foc mic, fiindcă păcăliţi am fost toţi o dată şi eu ar însemna să fiu şi a doua oară, dar n-aş crede... Însă acum ar trebui să mă feresc întâi de prieteni, fiindcă am impresia că ăştia au simţit repede mirosul de sânge proaspăt şi se reped să se dedulcească, n-au nici răbdare, nici prejudecăţi, nici ruşine şi sunt grăbiţi, grăbiţi rău...

— Eşti prea alambicat, zise Elefterie Teoforu, căruia părea să-i displacă amicalitatea în care aluneca schimbul ultimei replici.

Vrei să ne pui pe gânduri, vii cu şarade? Să înţelegem că surpriza priveşte noua dumitale orientare, pe care nu mai poţi să o păstrezi în ceaţă, fiindcă şi interlocutorul nou zici că e grăbit să se vadă că şi soarele începe să se învârtească după el şi nici n-are, fie vorba între noi, darul diplomaţiei...

— N-are!, îl confirmă Dandu Patricianul, preferă francheţea parlagiului, toporul, ranga în cap, cuţitul lung, barda ce e mai subţire la el, de aici, de la şcoala abatorului în aer liber şi gustul pentru lovitura pe la spate, ştiţi cum se duce la vită parlagiul, cu mâna stângă cu mănuşa care ţine ţesala şi la spate, în dreapta, cu maiul târât prevăzător pe pământ să nu fâşie prea tare şi când apucă cornul animalului vine şi dreapta cu maiul sau ranga... Cred că ştiţi că n-are lacrimă decât în ochiul de sticlă, în rest, cu dreptul râde mulţumit dinainte de ce a pus la cale, şi adevărul e că nu prea greşeşte lovitura...

— Mda, zise alb, sec, ca de obicei, Elefterie Teoforu, care nu vrea să lase niciodată, nici cel mai mic semn cu privire la anumite opinii ale lui.

— Dar, ţinu să adauge intenţionat Dandu Patricianul, nu sunt mai breji nici sclifosiţii care iau fetele de gât în biroul lor somptuos şi plin de icoane şi le răsucesc alintat cu guriţa spre gura lor pofticioasă, aşa, ca într-o joacă prietenească, şi dacă se prinde, e bine de tot, dacă nu, e o joacă plină de preţuire pentru infantă, fiindcă, Eminenţă, se mai petrec şi astfel de jocuri de societate la casele mari, cu odicoloane pregătite, dacă se lasă cu ameţeli sau leşinuri uşoare şi cu răcoritoare uşor alcoolizate şi colorate copilăreşte... Aţi auzit şi de astfel de isprăvi, fiindcă lumea..., eu înţeleg bine, foarte bine, e obosită şi simte nevoia de schimburi de energie revitalizatoare.

— Văd însă că începi să ai şi regrete, zise apăsat Coriolan Pomposu, nici n-ai sărit bine gardul spre abator şi ai şi început să-ţi trâmbiţezi regretul.

— Voi, interveni Elefterie Teoforu, aveţi de împărţit ceva fără ştirea mea?

Şi întrebase cu un aplomb suveran care îi făcuse egali pe cei doi convivi, trimiţându-i cu privirile întrebătoare, chipurile îngrijorat, la locul lor pe treapta ierarhiei.

Însă răspunsul lui Dandu, care replicase rapid, nu se putu auzi întreg, decât începutul:

— Cum zicea Marx, citat mereu de Eminenţa Voastră, când pledaţi muşamalizările mai uşoare, începem şi noi să ne despărţim de trecut râzând, deşi, să fiu sincer, mie nu prea mi-a venit să...

Ar fi trebuit, poate, să urmeze „să râd“, dar ultimele cuvinte se pierdură sub avalanşa de zgomote şi glasuri ale invitaţilor care treceau pe lângă ei spre ieşire, vorbind tare, luându-şi din mers la revedere, acoperind discuţia lor, care apoi fu şi întreruptă de Seminaristul gălăgios, ţinându-l de cot pe Voievodul ţiganilor.

— Băi, băi, Voievoade, ca să nu zic direct ţigane, să ştii de la mine că eu am şi primit semnalul că hoţul ăsta de cai ne va pierde iute pe drum, ăsta n-are răbdare cu ariile de operetă, ăsta are în sânge de mic gustul circului mare, lui îi plac tiribomba şi buhaiul de la pluguşor, ţuc-trombonul de la fanfara din parc, când începe suflătorul ăla să-şi umfle bucile obrazului şi să-şi scoată ochii din cap şi începe goarna mare să se tânguiască în parc la Ruşii de Vede... N-ai prins spectacolul, nu ţine cu aria de suflet, nu ţine cu linguşeala din vârful buzelor, la ăsta ori plescăi tare şi baţi toba fără ruşine, ori te trezeşti alergând singur pe marginea căruţei, fiindcă ăsta are

bucuria biciului învârtit deasupra capului şi al cailor năduşiţi, lui îi place să iasă cu iepele la drumul mare, ţine minte că sunt adăpat la cumpenele Bărăganului; tu ai văzut ţiganii la operetă, daţi cu funingine să pară negri, eu am văzut şatra la ea acasă, am jucat de mic în jurul focului.

Eminenţă!, se auzi acum, chiar în spatele lui Teoforu, glasul Seminaristului, care acoperise toată agitaţia bulucelii spre uşile înalte ale Sălii de Bal, fiindcă se pleca exact ca de la moară, trecea peste lume şi printre lume o boare nouă, de lăbărţare a neamului prost, care inunda totul, culoarele scărilor de marmură, bolţile, ferestrele şi draperiile, şi perdelele, şi respiraţia invitaţilor care simţeau şi ei că e cazul şi e şi bine să se descheie la nasturii vestoanelor şi ai cămăşilor, sub bărbie, şi să-şi lărgească nodul cravatei, şi să-şi bage mâinile în buzunare adânc, mai nesimţit şi mai comod, şi să râgâie, şi să tuşească fără grijă, ca să-şi dreagă glasurile şi să se bată pe umeri din mers...

Părea să se fi şi încălzit atmosfera întreagă, mai mult decât până atunci şi mai mirositor rânced dulceagă, să se fi lăbărţat şi mersul invitaţilor, mai ales cei noi, aflaţi, unii, pentru prima dată aici, puţini erau cei care se mai simţeau obligaţi să strâmbe din nas sau să-şi strângă nările cu degetele cleşte, cuprinzător şi usturător se făcuse amestecul parfumurilor savante cu mirosurile năduşelii lăsate în voie, aţâţâtoare, se ridica până-n tavan gâlgâitul unor cascade de râs sănătos birjăreşte sau înecat în suspine ascuţite ca nişte chiote, se călca de cei mai mulţi apăsat duşmănos pe otava covoarelor şi pe luciul scărilor de marmură, parcă s-ar fi luat în primire şi în posesie şi astfel palatul întreg, cu coloanele lui înalte şi cu bolţile lui, şi cu vitraliile lui, şi cu uşile lui, şi cu clanţele pe care se apăsa intenţionat fără rost, căci uşile erau oricum date de perete, şi

odată ajunşi în curtea şerpuită de dale de piatră, musafiri mai jucăuşi din fire ridicau mâinile ca la horă şi măcar din vârful pantofilor de lac tot băteau câteva măsuri de sârbă îndrăcită... Se vedea cât de mult se aşteptase schimbarea schimbării, cum o numise, cu viclenia lui democratică, Eminenţa Sa...

— Aaa, uită-te, Voievoade al ţiganilor, fratele meu, Voievodul ţuite şi crema puterii decăzute în opoziţie, Eminenţa Sa şi Excelenţa Sa, opriţi în capul scărilor, în situaţia de a se hotărî totuşi să părăsească biata corabie după câtă apă a luat la fund... Cu plecăciune Revoluţiei populare care lasă, în sfârşit, locul democraţiei de dreapta ca să se plinească legea!... Cu plecăciune, boieri dumneavoastră, fiindcă acum vi se potriveşte şi alintarea asta, la capătul scărilor pe care vă pregătiţi să scoborâţi, cum se cuvenea mai de mult, altfel... Voievoade, să dăm salutul defuncţilor, fiindcă de ei, numai de bine, nu e aşa?

Însă Voievodul trecu mai departe întorcând capul să nu-i vadă pe cei doi, dar cu grijă să-i întindă mâna, din mers, Bogasierului.

— Cu sărutări de mâini Marii noastre Stele!, zise el, pe care o aşteptăm pe scena noastră, după victoria de la Viena, am auzit că a şi început repetiţiile.

— Să nu ne grăbim, răspunse Dandu Patricianul, fiindcă deocamdată a întrerupt iar repetiţiile, încă mai are nevoie de repaus după efortul de la Viena, încă îi mai trebuie odihnă, o repriză, încă o repriză, chiar dacă scurtă, de odihnă...

— Noi ţinem pumnii, ţinem pumnii, continuă Voievodul ţiganilor, încurajator şi cu gura mare, până la urechi, ţinem pumnii, ha, ha, ha, la unii ţinem pumnii, pentru alţii pregătim pumnii, cum se cuvine, ha, ha, ha, şi trecu mai departe, urmat de Seminarist care, oprindu-se din plecăciuni, le făcu semn

celor doi că Voievodul nu e întreg la cap şi nu merită osteneala unei mâhniri, şi coborî şi el treptele...

— Ce vrei să spui cu o nouă repriză de odihnă? Ce s-a întâmplat, tot nu se simte bine Marea Stea?, întrebă Eminenţa Sa.

— Nu m-aţi înţeles când v-am spus că la mine acasă parcă s-ar pregăti o epidemie de astenie; şi Marea Stea, dar şi fata noastră pe care v-am lăudat-o, ca şi când s-ar fi înţeles, au devenit amândouă odată brusc belalii. Le-am şi spus azi dimineaţă, amândurora odată, că prima zăpadă, în loc să le răcorească, le-a făcut, mă repet, brusc belalii, suntem iar într-o repriză de odihnă, am întrerupt repetiţiile, însă sunt sigur că acum e numai o toană şi... ridică el mâna dreaptă ca şi când n-ar fi avut alt argument să se apere, decât neputinţa... şi ne supunem.

— Mda, mda, păru să se lase convins Teoforu ca să reia din mers dialogul întrebând chiar brutal: Dar dumneata unde te duci, de fapt?

Schimbase vorba şi ca să facă mai repede uitată mizeria actoraşului de operetă care se încăpăţâna îngâmfat să ridice rolul Voievodul ţiganilor într-un rang artistic ce trebuia să-l situeze la înălţimea marilor interpreţi europeni ai celebrei partituri operetistice.

— Nu mă duc nicăieri, zise Dandu care obosise şi simţea şi cum i se scurge sudoarea oboselii pe piept, sub cămaşă, de fapt, repetă el, m-am întors, în virtutea unei inerţii, fiindcă plecasem de la recepţie, fiind invitat să ajung, cât mai repede, la intrarea *Orhideii de argint*, din celălalt capăt al Bucureştilor, unde urma să mă întâlnesc cu amfitrionul nostru, grăbit să ajungă acolo, şi uite că, furat de gânduri, am revenit aici, fără nici un rost, fiindcă văd că aici s-a spart bâlciul...

— Şi v-aţi întâlnit?, întrebă şi Coriolan Pomposu. Nu cumva, de fapt, acolo era serbarea şi noi, conservatorii, am greşit toţi drumul şi am ajuns aici!? Nu?, mai adăugă el ca să sublinieze ironia.

— Nu mai ştiu nici eu unde era, de fapt, sindrofia adevărată, însă, dacă stau să mă gândesc bine, petrecerea adevărată acolo era, fiindcă era cu lăutari în regulă şi cu mese puse, şi cu veselie, cu platouri cu fleici şi măduvioare, şi cârnăciori încărbunaţi, şi străchini cu murături, şi carafe de vin, fiindcă aşa cum mă aşteptam eu, mai spre stânga intrării unde dădeau geamurile mari, cum li se şi spune, sau cum i se spune, de fapt locantei, *La geamuri mari*, ce scrie pe firma cu orhideea e o fandoseală, şi cum e totul fără perdele aici, deocamdată, adică până acum, se vedea ce se petrece înăuntru şi cine petrece, şi cum se petrece şi din mijlocul drumului, mai mare reclamă nici nu se poate, însă dacă musafirii de azi se înnădesc aici, apar şi perdelele, însă acum era petrecere mare, era şi o onomastică acolo, din câte am înţeles, se sărbătorea şi o zi de naştere, a Roşcatei, mi se pare, fiindcă şi ea se vedea prin geamurile mari cum trecea de la o masă la alta şi după ea şi taraful trecea de la „Cine-a pus cârciuma în drum“, la „Mulţi ani trăiască!“ şi cu acest prilej am observat că pe roşcată a retras-o, deocamdată, din linia întâia fiindcă aici, la serbarea de aici, n-a fost.

— N-a retras-o deloc, replică Coriolan Pomposu, fiindcă acolo e marea lui serbare, nu aici, acolo e stafful lui, Curtea lui, prietenii lui, patima lui, bătălia lui acolo se pune la cale, acolo se sfinţeşte. Acolo mustește viaţa lui şi fierbe...

— E posibil, fiindcă acolo se pregătea şi serbarea unei zile de naştere, sau o zi de nume, nu ştiu a cui, însă atât am văzut eu, şi atât am aflat de la un bodyguard, care ştia că ajung

acolo şi mă aştepta, şi m-a şi dus sub ferestre, în stânga scării de la intrare.

— Şi?, întrebă Elefterie Teoforu, cu un glas cald, învăluitor şi calm, ca şi când, cum stăteau ei acolo, în mijlocul drumului şi lumea trecea pe lângă ei, ocolindu-i unii cu grijă şi respectuos apăsat, alţii tot apăsat, rece şi dispreţuitori, şi grăbiţi, şi, repetă el, sfios, pus să asculte poveşti pe îndelete, a urmat întâlnirea...

— Şi, zise Dandu Patricianul, cum v-am spus, începem să vă regretăm, deşi, ca să fim drepţi, nici pe mine nu m-aţi ocrotit cine ştie ce, fie vorba între noi, dar tot între noi rămâne, ce am avut de plătit, am plătit, ce aveţi de plătit, sper să-mi plătiţi, însă acum, Pişe-ochii ne va usca. Nu i-aţi văzut cum i-am văzut eu *La geamuri mari!* Ăştia, cu lăutarii la cap şi cu pofta pe care o au, zvântă tot!

— Dar n-ai răspuns la întrebarea Eminenţei Sale, insistă Coriolan Pomposu, am impresia că n-a fost chiar veselă întrevederea la uşa cârciumii, dacă te-ai trezit singur venind fără rost înapoi?!

— Excelenţă!, dacă tot insistaţi, să ştiţi că şi pe amfitrionul nostru de astă-seară îl interesează tot cele trei vapoare ale mele care urmează să intre în port, îl interesează şi vânătoarea, şi tot cu vânătoarea începe şi el să-mi arate pisica, pe care cineva i-a pus-o lui în braţe, interesat şi fără perdea, şi aici suntem şi amândoi, pentru prima dată, pe aceeaşi baricadă..., însă mai vedem...

— Ce?, întrebă Coriolan Pomposu, în timp ce Elefterie Teoforu îşi lăsase buza de jos să atârne peste bărbie.

Nu-i convenea situaţia şi nici subiectul discuţiei, adus în mijlocul drumului.

Redresându-se repede, în timp ce Coriolan Pomposu avusese o clipă de rătăcire în faţa replicii lui Dandu, îl strânse pe bogasier şi mai tare de umăr şi îl făcu să se întoarcă spre el.

— Nu e locul unei astfel de lămuriri, vom avea şi timpul, şi locul pentru asta, acum să ne luăm rămas-bun, fiindcă sărbătoarea s-a terminat, aşa cum s-a terminat, dar s-a terminat... Să trăieşti!, zise el şi îi întinse mâna lui Dandu, eliberându-i umărul din strânsoarea care îi spunea Bogasierului că Eminenţa Sa se ţine bine, are încă vlagă şi e în stare să se mai bată pentru putere, care e în sângele lui şi încă face să fiarbă acest sânge.

Şi, surprinzător şi pentru Coriolan Pomposu, îi întinse şi lui mâna, scurt, grăbit şi grăbit se întoarse pe călcâie, zvelt, tinereşte şi o şi porni înapoi cu garda de corp care aştepta la distanţă, după el, şi reintră în Sala de Bal.

— E tare bărbatul!, zise Dandu Patricianul observând că şi Coriolan Pomposu rămăsese cu mâna întinsă, după plecarea intempestivă a Eminenţei Sale, care, culmea, şi el, ca şi Dandu, se întorsese din drum. Nu-i venea prea uşor să plece din Palat, vrea să mai dea târcoale la locul crimei, nu?, întrebă el, dar şi mai uimit văzu că şi fostul premier se întoarse şi o porni tot spre Sala de Bal, care între timp se golise, chelnerii strângeau paharele în tăvile mari şi făceau slalom printre ultimii invitaţi, veseli să-şi confirme talentul.

Îl durea îngrozitor umărul, piciorul stâng începuse şi el să fie scuturat ritmic de un fior electric şi renunţând să se mai întrebe dacă interlocutorii lui erau la fel de rătăciţi ca şi el, sau poate aveau pardesiurile lăsate în fostele birouri din Deal, începu să coboare precaut scările de marmură care duceau în

curtea aproape pustie, cu excepţia ofiţerilor de gardă încă înţepeniţi la capătul aleilor întortocheate.

Începuse să ningă uşor; ca o fulguire de argint în lumina difuză a felinarelor care străjuiau aleile Palatului, ninsoarea mai mult aluneca şi lăsa sentimentul că petalele ei albe rămâneau să plutească în aerul din ce în ce mai rece, uscat, a cărui puritate învăluia parcul întreg, pogorând din văzduhul ascuns de grăbirea şi îndesirea cernerii viitoarei zăpezi. Pe fruntea lui Dandu Patricianul şi pe creştetul pleşuv al capului său, fulgii albi, visători, se aşezau veseli, făcându-l să creadă că de pielea bătrână şi veştedă se apropiau buze răcoritoare venind să-l trezească din rătăcirea ce stăruia încă dureros în gândurile pe care nu le mai putea ordona şi ele se năpusteau asupra lui ca într-o încăierare duşmănoasă. Acum se oprise să-şi amintească dacă venise la Palat cu pălărie şi o uitase la garderobă, unde îşi uitase şi pardesiul, şi hotărâse să nu se mai întoarcă din drum, lăsând pentru a doua zi, Maidanezei, rugămintea de a le recupera. Dar pălăria i-ar fi fost necesară, şi se gândea şi la posibilitatea de a o fi uitat în maşina ordonată de Herghelegiu să-l ducă la *Geamuri mari* unde urma să-l întâlnească pe nerăbdătorul nou tovarăş de drum şi, bineînţeles, de afaceri. Nu mai reuşea să desluşească nici firul rătăcirii pălăriei şi renunţă să-şi mai investigheze memoria, asaltat acum de amintirea întâlnirii cu Pafnutie, la rândul ei şi aceasta întreruptă de imaginea Grasei de la Operă, care îl acaparase la un moment dat, la recepţie, pe Elefterie Teoforu, şi pe care o auzise bine mulţumindu-i acestuia pentru fata noastră, ca să o scuze apoi pe aceasta, povestindu-i cum că fata noastră ar dori să-l părăsească pe noul ei patron, ar fi rugat-o ea, mai exact, să-l sondeze pe înaltul protector dacă face bine şi înţelegând că e vorba despre Maidaneză, care

abia îşi consolidase statutul de Prinţesă, după ce titlul îi fusese acordat ironic, de fapt, de către Curtea Bogasierului, invidioasă, geloasă, sufocată de ură şi venin împotriva ei, dar convinsă curând că fata merită să fie recunoscută şi pentru distincţia şi eleganţa cu care îşi îndeplinea, matematic, obligaţiile presupuse de rangul înalt ce i se încredinţase.

— Nu ştiu, parcă ar fi răspuns Eminenţa Sa, râzând şi fâţâindu-se viclean, ca flăcăii la horă, când făceau pe modeştii, văzându-se lăudaţi pentru agerimea cu care târnoseau balurile şi pentru abilitatea cu care scoteau la final regina balului, aruncând, la numărătoarea ilustratelor primite de fete, una singură cu valoarea a o sută de cartoline, plătită desigur ca atare, dar schimbând astfel, necinstit, ordinea firească a numărătorii şi alegerii.

Nu ştiu, părea să fi răspuns Eminenţa Sa, însă mai explicit erau râsul lui viclean, veselia lui şugubeaţă.

— Atunci, ce ziceţi dacă **fata noastră cea mică** v-ar spune că o paşte, curând, o cerere în căsătorie din partea acestui jupân căruia i-aţi recomandat-o, călduros, astă toamnă?

Pentru Dandu acum fu pentru prima dată când află că Elefterie Teoforu plasa **fete ale noastre,** prin diverse instituţii sau în diverse servicii, cu aceeaşi grijă părintească şi căldură cu care îi fusese recomandată şi lui Maidaneza, şi poate că despre ea era şi vorba atunci când se amintise şi o posibilă cerere în căsătorie a fetei mai mici, care nu putea fi decât Maidaneza, deşi el nici în gând nu-şi spusese, lui însuşi deschis, că ar fi cazul să înceapă să netezească terenul pentru o astfel de intenţie, cu excepţia, desigur, a acestei seri, când îi ameninţase pe Elefterie Teoforu şi pe Coriolan Pomposu cu o surpriză mult mai mare decât acea presupusă de spectacolul de reluare a „Lacului lebedelor“, care şi aceasta devenise

incertă. Dar gândurile lui erau mult mai numeroase şi unele mult mai neliniştitoare şi năvăleau peste el tocmai când ar fi vrut să se dumirească, într-o secundă de concentrare, care era, de fapt, aleea ce ducea spre ieşirea din parcul Palatului, fiindcă ninsoarea crescuse vertiginos şi se făcuse o cernere deasă care acoperea nu numai grădina, ci şi aleile şi făcea greu de distins alegerea celei care se desfăşura spre marile porţi dinspre statuia Leul. Tocmai atunci simţi, şi fugar, adierea unei ameţeli pe care o bănuise pornind de la gheaţa atingerii frunţii sale şi a creştetului său de fulgii ce se aşezau iute la loc după ce el îi ştergea repede, cu degetele răsfirate ale mâinii drepte.

Însă nu mai era mult până la porţile mari, îngropate în zidurile groase şi mai înalte ale casei gărzilor şi ale birourilor de primire şi ale celor două săli de aşteptare, mereu pline, de dimineaţa până seara târziu; prin sita ninsorii acum furioase, zidurile acestei case şi porţile de stejar, brâncoveneşti, încastrate, se iveau totuşi, tulbure, şi nu erau greu de recunoscut, şi Dandu Patricianul grăbi paşii săi chinuiţi, continuând să-şi şteargă fruntea şi pleşuvia şi simţea răceala fulgilor care nu mai erau acum pufoşi şi plutitori belaliu, ci aidoma unor ace cu vârful transformat în cristal de gheaţă, înţepător şi, ciudat, prima lui senzaţie era de foc, de vârf de ac de foc. Acum, când se lămurise cu drumul, ce se scurta văzând cu ochii până la poartă, din neliniştea şi ghemul gândurilor ce nu încetau să-l asalteze răsări în mintea lui clipa când maşina lui Pafnutie Herghelegiu oprise exact în faţa lui şi atât de neaşteptat şi de uşor, încât îl făcuse să tresară văzându-l pe noul locatar al Dealului coborând atât de liniştit şi de vesel în faţa lui şi întinzându-i atât de amical mâna:

— Bună bătrâne!, zisese acesta cuprinzându-i palma întreagă, cu degete cu tot, şi strângând-o tare, ca o cătuşă de fier. Uite, că dăm mâna de două ori, astă-seară, de bun-venit, dar nu vreau să te ţin mult, fiindcă şi eu am obligaţiile mele de suflet, ca fiecare om, am şi eu, ca şi dumneata, sentimente, încă mai tresar în mine neliniştile adolescenţei şi vreau, ca şi dumneata, să trăiesc mult şi să mă bucur până la bătrâneţea cea mai bătrână de bătaia inimii din dragoste şi să fiu iubit, fiindcă, zic iar fiindcă, să ne înţelegem, una e să iubeşti şi alta să fii iubit. Dumneata ştii, mai ales acum, când aflu că ai luat foc după un suflet încă adolescent şi te asigur că ştiu toată povestea, aşa că nu te simţi obligat să mă contrazici, şi o cunosc, din vedere, şi pe fata noastră cea mică, ha, ha, ha, ha, vezi că putem fi amici şi putem face schimb de impresii şi ne putem spovedi unul la altul?!... Şi eu sunt împătimit rău, eu, care credeam că sunt o fiară, şi am clipe de o duioşie care mă înspăimântă, aşa că, bătrâne, avem comună nu numai patima afacerilor, ci şi patima asta sufletească... Mă auzi?, întrebase Pafnutie Herghelegiu, şi Dandu Patricianul, revăzând scena care îl paralizase şi acum, când ajunsese în faţa porţilor de stejar, nu mai simţea nici acele de foc ale fulgilor de gheaţă, nici răcoarea lor umedă, după înţepătura de foc, nu auzea decât **fata noastră cea mică.**

Abia atunci realizase cu întreaga siguranţă că ea era Maidaneza, Prinţesa, ocrotită de Grasa Operei, fosta lui muncitoare la fabrica de peşte, fruntaşa pe ramura acelei industrii la viteza aşezării meticuloase a sardinelor în cutiile mici, pe care el o promovase solista corului şi aşa mai departe, şi care îi îndulcise şi lui atâtea ore de amor în mijlocul vacarmului vieţii lui, când simţea că nu se mai dumireşte, ca şi acum, în

învălmăşagul atâtor gânduri încâlcite ca nişte şerpi veninoşi în capul lui.

— Acum, continuase Herghelegiu oprindu-se brusc din falsul hohot de râs, şăgalnic şi prietenos, acum să nu crezi dumneata, prietene, că tânăra nu e, la fel ca Grasa, tot a noastră, omul Eminenţei Sale, aşa că mai cu băgare de seamă şi la băgarea actelor la ofiţerul Stării Civile, ochii mari, atenţia mărită, fiindcă e bine să mai ştii că şi Excelenţa Sa se află, din partea ei, într-un vizor avansat, şi Excelenţa Sa... chiar dacă, deocamdată, s-a speriat niţel de un asalt al fetei noastre cea mică, nu e pregătit s-o înfrunte, în sufletul lui a fost gâdilat şi provocarea nu va rămâne fără răspuns.

— Atunci?!

Dandu Patricianul izbucnise necenzurat şi duşmănos, cu o disperare care ar fi trebuit să îi arate interlocutorului său că el e pregătit pentru orice urmare a oricărei înfruntări, chiar şi aceea care aşteaptă să înceapă să scoată capul printre hohotele false de râs ale Herghelegiului.

— Şi roşcata nu e şi ea omul Eminenţei Sale ca şi Grasa, cum aflu acum? Poţi să răspunzi?, întrebă el pironindu-l pe Herghelegiu care tresări, însă surpriza întrebării nu dură decât o secundă.

— Năpârlire totală, bătrâne, zise Herghelegiu, căruia îi pierise pofta de râs, şi Dandu îi auzi maxilarele scrâşnind... Năpârlire totală, verificată şi pusă la punct, şi pregătită să preia comunicarea mea cu dumneata.

Dandu Patricianul nu mai zise nimic, rumega ştirea că roşcata va fi noua lor legătură.

— Aşa că, dragă, bătrâne prietene, să ne întoarcem la ale noastre de toată ziua, dacă am lămurit cele sufleteşti. E vorba, cum am şi spus eu, la prima întâlnire, de cele trei nave care au

şi intrat în port clătinându-se, mi s-a spus, de cât de pline sunt.

Acum, zisese Herghelegiu, avem nevoie de ele, ca la orice început de drum, vor fi gajul dumitale la noi, şi patru ani de azi înainte, vapoare, garnituri de tren, avioane, pline cu orice, şi cu bomba atomică, vorba aia, nu ne interesează dacă sunt comanda dumitale şi dumneata eşti adresantul, patru ani, cât ţine legislatura, dar eu cred că vor mai fi patru şi, abia atunci, în a doua legislatură vom vorbi de procente, nu puteam trata colaborarea noastră decât pornind de aici. Au intrat în port? Au intrat! Le confiscăm, le trecem în proprietatea statului, le scoatem la licitaţie, le câştigă omul nostru şi aşa avem platforma de pornire la Putere.

Uite, palma mea, zise Pafnutie... şi îi şi luă mâna lui Dandu, n-avem nevoie de alte garanţii!

— Nu pot!, zise sec Dandu, nu, scurt, sec, înecat aproape şi se vedea că se congestionase la faţă.

Dinspre geamurile mari trecea prin sticlă, limpede de tot, noul cântec care încinsese petrecerea şi glasul era al unei cântăreţe din Teleorman, vestită pentru vocea ei de cap, amintind imprecaţiile melodiilor haiduceşti de demult:

Creşti, pădure, şi te-ndeasă, numai loc de casă-mi lasă...

şi venea ropotul de cristal al ţambalului peste glasul ei şi vioara pe coarda subţire de sus, sfâşietoare.

— Nu!, repetă Dandu, dar înecat, glasul lui nu se mai auzi. Apoi, tot scurt: Dacă vrei să discutăm, atunci discut procentele, cât la sută din toată marfa, şi ne tocmim!

— Nu, zise şi Herghelegiu şi îi lăsa mâna lui Dandu care căzu inertă, era mâna lui stângă, beteagă... Nu mai discutăm

nimic. Acum ne luăm rămas-bun, mă aşteaptă şi pe mine o clipă a mea de linişte, şi trebuie să o respect, fiindcă mai avem nevoie şi de suflet, nu numai de afaceri; vapoarele sunt în port, portul e controlat de noi, şi altcineva decât noi nu le mai poate lua şi aşa va fi patru ani de zile de acum înainte, deocamdată, cum ţi-am mai spus.

Se răsuci pe călcâie, se îndreptă spre uşă şi intră exact când aceasta se şi deschise înaintea lui, în timp ce Dandu simţi brutal că măzărichea în care se transformase ninsoarea îl izbeşte orbindu-l şi alunecându-i pe frunte şi pe obraji ca şi când i-ar fi fost aruncată de cineva în cap şi intenţionat, dintr-o găleată...

Pătrunzând în casa gărzilor, Dandu fu întâmpinat de ofiţerul de serviciu, care îl anunţă ca îl aşteaptă pardesiul, uitat la garderobă, şi pălăria adusă de şoferul maşinii pusă de Herghelegiu la dispoziţia lui pentru întâlnirea intempestivă de la uşa *Orhideii de argint*.

Rezemat de biroul ofiţerului de gardă, se deşira plictisit şi nehotărât Didi Sfiosu, în trenciul lui ca un anteriu bisericesc, tot negru, bineînţeles, cu capetele cordonului atârnând pe lângă buzunare până la podea şi el cu amândouă mâinile vârâte adânc în aceste buzunare, cu gulerul trenciului ridicat şi, ca şi umerii, plin de licărul măzărichei ce se topise la căldura încăperii.

— Coane Dandule, să ştii că te aşteptam, îl întâmpină cu o veselie jucată celebrul revoluţionar pe care Dandu nu-l văzuse, totuşi, la recepţie.

Ai venit matale mai târziu, de-aia nu m-ai văzut, se apără Didi Sfiosu de nedumerirea din ochii lui Dandu. Când a început discursul, m-am retras, fiindcă am fost trecut cu vederea de mai toată lumea nouă, iar cea veche mă pierduse şi

ea din ochi, mai demult, încât mi-am dat seama că nici în calitate de cuier nu mai e, de astă-seară, nevoie de Revoluţie. Ţii minte că, mai la început, nu făcea doi paşi Eminenţa Sa fără să se întoarcă după mine, ca spârnelul se răsucea şi întreba: „Unde e Revoluţia?“, şi toată lumea cu ochii după Didi Sfiosu, ca să mă arate că sunt acolo, de faţă, chiar dacă mai în spate, dar acolo, şi mă împingea spre Eminenţa Sa şi dânsul se şi bucura şi mă lua de cotul mâinii stângi şi mă împingea chiar şi înaintea lui. „Eroul Revoluţiei“, zicea, şi toată lumea râdea fericită, şi uneori, la început, apoi din ce în ce mai rar, „Unde e Didi Sfiosu?“ şi eu, din spate, „Aici“, şi Eminenţa, fâstâcit că nu ştia ce să facă cu pălăria sau şalul uitat pe după gât, „Didi, fii tu drăguţ şi mi le ia din mână!“, până când, odată, n-am mai răbdat,... ce, nu mai ştii?, şi când a zis: „Unde e Didi?“, eu, pe după umărul lui, zic: „Aici, Eminenţă, cuierul Revoluţiei e aici!“ şi a mai rărit-o, însă tot mai recidiva până când, mai spre toamna trecută, după ce i-am raportat că s-a întors propietarul de la casa în care funcţiona *Şarpele Roşu* şi l-a evacuat prin hotărâre judecătorească pe Jupân şi, de fapt, pe noi toţi ne-a evacuat, nu i-a convenit raportul, a crezut că îi reproşăm noi, revoluţionarii, că am rămas fără locanta-simbol şi când l-am întrebat dacă nu ne-ar îngădui să o mutăm, tot simbolic, în Deal, a lăsat buza de jos până i-a căzut pe bărbie şi încet, încet nu ne-a mai chemat pe lângă el şi, pe urmă, îndesindu-se nemulţumirile noastre şi eu trezindu-mă atacat drept omul lui, nici pe mine nu m-a mai prea căutat, nici pentru ca să-i ţin loc de cuier în vreo vizită sau sindrofie. Ştii, nu e cazul să-ţi spun eu noutăţi acum, aşa că pe la jumătatea discursului de astă-seară m-am retras la mine în birou şi am cerut să-mi aducă acolo un pahar de şampanie şi l-am savurat până, să-ţi spun drept, m-a luat

somnul şi m-am trezit exact când plecase toată lumea şi când Eminenţa Sa şi Excelenţa Sa se întorceau din drum să-şi ia pardesiele cu care alergau în braţe, spre ei, aghiotanţii... Şi Excelenţa Sa turuia la nesfârşit în urechea Eminenţei Sale...

Didi Sfiosu, palid la faţa tăiată de o mie de zbârcituri, ca un pergament uitat împăturit, cu buzele groase şi crăpate, şi vânăt-sângerii, de parcă ar fi râs, dar de fapt rânjea din cauza unei dureri care îl ţinea din scurt la fiecare cuvânt, când deschidea gura, continuă: Şi, auzi, coane Dandule, Eminenţa Sa mă întreabă mirat: „Ai fost şi tu, astă-seară, aici?!“ „Cum să nu fiu şi eu? Am venit să-mi iau şi eu la revedere, măcar de la Palat, dacă nu de la slujitorii lui noi, însă n-am avut de la cine şi acum, ca şi dumneavoastră, ca de la moară plec şi eu.“

Nu i-a convenit, când am zis că plec ca de la moară ca şi ei şi zice: „Dragă, poate dumneata te mai întorci, nu se ştie!?“. „Nu mă mai întorc!, zic eu, nici dacă m-ar chema şi...“, dar n-am apucat să termin, vream să zic că s-a terminat şi cu Revoluţia, s-a sfârşit şi hora ei, cine a venit nu mai împarte nimic, cu nimeni, nici cu noi, revoluţionarii. S-a mântuit, aş fi vrut să mai zic, însă n-am mai apucat, fiindcă dânsul, vorbind cu mine, nu s-a oprit din mers, grăbit şi iute cum e, şi se şi îmbăţoşase niţel, şi uitându-se numai înainte n-a observat că se terminase culoarul şi începeau treptele scării care scobora la parter, şi am rămas siderat văzându-l cum trece pe lângă mine şi vorbeşte din mers, fără să ştie dacă eu mai sunt în urma lui, fiindcă veneau alţii în spate, în locul meu, cu pălăria şi pardesiul... A pus piciorul în gol şi în ultima secundă l-am prins şi i-am sărit înainte: „Mulţumesc, mulţumesc...“, ca şi când ar fi zis „Nu era nevoie!“, dar şi eu zic: „Cu plăcere, dar să ştiţi că nu trage a bine secunda asta, când era gata să cădeţi, tocmai la ieşirea din funcţie!“, şi ca să mă ia dracul de tot,

adaug: „Scuzaţi..., din rang!“, însă nu ştiu dacă m-a auzit, se dusese, cum se duce el sprinten şi legănat, şi grăbit, până nu l-am mai văzut, am impresia că la capătul scărilor era maşina şi am plecat şi eu pe acelaşi drum, ca şi matale, ca să aflu că şi dumneata ţi-ai uitat macferlanul. Nu vă vine să vă despărţiţi de boierie, faceţi ca beţivii ăia, care după ce plecau de la cazanul cu ţuică, noaptea târziu, după ce băuseră şi fumaseră o zi întreagă şi o jumătate de noapte, se întorceau scuzându-se că şi-au uitat amnarul şi au venit să-l ia şi să-şi mai aprindă o ţigară, şi dacă tot sunt iar la uşa cazanului, să mai bea o ceşcuţă.

— Nu, reuşi să intre şi Dandu în dialog, bănuind că monologul lui se sfârşise, în ce mă priveşte... nu se potriveşte povestea cu amnarul, fiindcă eu m-aş putea considera printre proprietarii cazanului şi ai ţuicii, însă cred că şi eu o să trag uşa povernei...

— Mira-m-aş!, se îndoi Didi Sfiosu cu glasul lui ars de tutun, dar care spre sfârşitul unor cuvinte începuse să se subţieze, mira-m-aş, abia acum cred că o să te salţi dumneata, dacă baţi palma cu Herghelegiu, cum se zice că ai şi bătut-o, nu-ţi mai trece nimeni pe dinainte.

— N-am bătut nici o palmă!, zise Dandu Patricianul.

— Nu?, se miră Didi Sfiosu, dumneata, dumneata care eşti dracul dracilor la pertractări şi puneri la cale, şi câte şi mai câte, din câte mai ştiu şi eu...

— Nu!, zise Dandu, îmbrăcându-şi pardesiul şi pregătindu-se să-şi îşi ia la revedere de la Didi Sfiosu, în timp ce ofiţerul care îl primise abia reuşi să-i strecoare că e aşteptat afară, în stradă, de maşina lui. Nu!, repetă Dandu, însă mă bucur că te întâlnesc, fiindcă uite ce mi-a trecut chiar acum prin cap: să-ţi cer o consultaţie...

Şi luându-l pe Didi Sfiosu de braţ ieşiră în stradă.

— Dragă, începu Dandu Patricianul, dragă, ca să zic şi eu ca Eminenţa Sa, aş putea să te întreb dacă o cunoşti mai bine pe noua mea asistentă?...

— Maidaneza, vrei să spui, cu care te-a cadorisit Eminenţa Sa, fata noastră cea mică?

— Dar fata cea mare, cine e?, se interesă brusc Dandu Patricianul.

— Fata cea mare e gazetăriţa, fosta gazetăriţă de la *Bomba,* roşcata, tot pupila Eminenţei Sale!...

— Deci, aşa e?

— Aşa!

— Şi acum?

— Acum, fata cea mare ne-a părăsit, dar definitiv, absolut definitiv, fără întoarcere, se spune, joacă altă carte şi joacă perfect, peste aşteptările noastre toate!...

— Poate juca ea altă carte, poate!?

— Poate!, răspunse convins Didi Sfiosu.

— Păi, nu aparţine aceleiaşi familii?

— Mai sunt şi copii care îşi reneagă părinţii, dar joacă perfect!

— Eu nu cred, zise Dandu Patricianul.

— În sinea mea, nici eu nu cred, replică şoptit Didi Sfiosu. însă trebuie să mai acceptăm şi excepţii.

— Nu, nu cred!, se îndârji să respingă excepţia Dandu Patricianul.

— Şi atunci, dacă eşti atât de hotărât să nu crezi, atunci îţi repet şi eu că, în sufletul meu, am o scânteie de îndoială, dacă mă gândesc a cui fată e şi fata noastră cea mare, fiindcă bătrânul n-are, totuşi, până la ora asta egal; ce nu ştim e că el, care deşi nu iubeşte pe nimeni, şi se iubeşte numai pe el, dacă

face ce face, e numai ca să rămână ultimul care numără, toamna, bobocii, şi să ştii că şi trăieşte mult, şi mulţi mor înaintea lui, chiar dacă mai tineri, dar el trăieşte mult.

— Şi Maidaneza?

— Maidaneza are altă stofă, ea poate ţese şi la trei, şi la patru războaie odată, chiar dacă e conştientă că vârtelniţa, de unde vine firul de borangic şi intră în război, se învârteşte şi se opreşte, şi numai din ochi, când vrea Eminenţa Sa. Aici, coane Dandule, te frigi sigur, ascultă-mă pe mine, şi să ştii că eu aflu tot, mai iute ca dracu', şi am aflat şi ce ambiţie te înfierbântă de o bucată de vreme şi pe dumneata, dar te frigi, te asigur; dumneata ai văzut guşteriţa ce frumoasă e când stă ea la soare, cu ochii închişi, şi nu se clinteşte nici o secundă nimic din fiinţa ei, şi cum lucesc culorile solzilor ei argintii, mari, albaştri, galbeni, verzi, curcubeu, şi când clipeşti fericit de arătarea ei şi deschizi iar ochii, guşteriţa nu mai e, a pierit, nu ştii nici când a răsărit şi se întinde mincinos, leneşă la soare şi nici când a pierit... Mă înţelegi, grijă mare! Însă, ştiu că, altfel, gândul te bate şi te înfierbântă.

— Să trăieşti!, zise brusc Dandu Patricianul şi, lăsându-l vorbind pe Didi Sfiosu, se aruncă prin portiera deschisă a maşinii, înghiţit de măzărichea care se năpustea acum mai orbitoare ca oricând.

10

O plimbare cu sania

Acum îmi pare rău că te-am deranjat. Că te-am întors, poate, din drum, pe dumneata care nu ştii să mergi decât înainte; mi-am dat seama că, de fapt, nu mai am să-ţi spun nimic, regret sincer, fiindcă exact în clipa când ai intrat pe uşă, atât de intempestiv, nu mai aveam să ne spunem nimic. Şi nu mai trebuie să ne spunem nimic. Vream să-mi iau rămas-bun, să ne luăm, poate, rămas-bun; văzând însă cum ai intrat, ca şi când în casa dumitale au pătruns, prin efracţie, nişte furi, şi ai toate şansele să îi prinzi asupra faptului, l-am recunoscut pe Dandu Patricianul pe care îl urăsc. M-am iluzionat încă o dată; nu am de ce şi de la cine să-mi iau rămas-bun. Putem fi astfel, acum, chit? Nu-i aşa?

Dandu Patricianul rămăsese în cadrul strâmt, pentru el, al uşii care se deschidea spre iatacul Erotidei. În faţa lui, Marea Stea – pregătită de plecare sau aşa o vedea el, în mantoul negru cloş, cu guler de blană argintie înalt până dincolo de lobii urechilor mici, abia ascunşi de căciula rotundă a rusoaicelor petersburgheze, din aceeaşi blană, însă mai albă decât gulerul şi decât bordura bogată, aceasta aproape fumurie,

rotită deasupra cizmelor cu bot milităresc, dar cu tocul înalt, foarte înalt, şi ea, Erotida, mai înaltă, i se părea, decât o ştia el până atunci. Îl privea cu ochii măriţi, lucitori, sub perdeaua genelor lungi, arcuite ca o streaşină, şi Dandu văzu cum nările ei tremură nervos, dar şi buzele pe care le strânsese peste interogaţia şoptită: „Nu-i aşa?“. În stânga Erotidei, de asemenea în picioare, în braţe cu pardesiul ei bleumarin, ca şi când atunci l-ar fi smuls din cuier, şi ea, Maidaneza, în cizmuliţe, dar de salon, nu pentru zăpada care se aşternuse de câţiva centimetri în tot oraşul străbătut de Dandu în viteza Mercedesului, după ce şoferul îl anunţase că e aşteptat acasă urgent, asta însemnând că nu mai trebuiau să se ducă, aşa cum era prevăzut, la *ranchul* în care Bogasierul se mutase pentru întreaga iarnă, lăsând Erotidei casa din Aleea Alexandru pentru a se concentra, eliberată de prezenţa lui, asupra repetiţiilor în vederea reluării spectacolului cu „Lacul lebedelor“. Acceptase să fie însoţită de Maidaneză, căreia, în secret, Bogasierul îi încredinţase şi o anume supraveghere a ei, mai ales ca urmare a unei discuţii altfel destul de scurte cu Dandu, care îi propusese din nou varianta unei vieţi paralele, a fiecăruia dintre ei, aşa cum îşi dorea, până la un acord final de separare elegantă, pierdută în timp printre evenimentele mondene ce se succedau în Bucureştii acaparaţi, cu televiziunile lor cu tot, de o epidemie de nunţi şi botezuri, şi divorţuri scandaloase, şi împăcări, şi reîmpăcări, şi recăsătoriri, şi logodne desfăcute a doua zi chiar după recepţia de lansare a perspectivei unei noi familii.

Se făcuse o linişte seacă, uscată, sufocantă, înecăcioasă, şi Erotida, care vorbise cu o nestăpânită voinţă de a spune dintr-o răsuflare tot şi foarte scurt, şi foarte exact, şi foarte direct, şi astfel foarte uşor de înţeles, şi fără dreptul lui Dandu

de a replica, şi iarăşi totul într-o tiradă hotărâtoare, cum avea să se dovedească tot foarte curând, simţi că nu fusese destul, că nu fusese destul de răspicat şi de nemilos, şi de pedepsitor ce dorise să spună, renunţând la un dialog al tocmelilor mic burgheze, înlăcrămat fals şi umilitor pentru ea, şi atunci izbucni cu o ură care îl izbi, dezechilibrându-l, pe Dandu şi obligându-l să se dea cu un pas înapoi ca să se rezeme, dar nu reuşi, de peretele în care era încastrată uşa îngustă, recepţionând, de asemenea, ura ca pe lovitura unei pale de furtună, arzându-i obrajii, şi ochii, şi fruntea, şi bărbia, tăindu-i respiraţia:

— Numai legea dumitale criminală, ea singură, poate pune capăt mizerabilei noastre aşa-zise poveşti de dragoste; dar să ştii că nu dumneata m-ai umilit călcându-mă ca pe o cârpă servitorească în picioare şi lovind monstruos în demnitatea mea cu vârful botinelor dumitale scâlciate de handicapat. Nu! Eu m-am lăsat umilită, şi e pedeapsa mea, meritată, fiindcă m-am supus legii dumitale criminale şi acum trebuie să recunosc, repet, că numai această lege, mafiotă, ne poate despărţi, egalizându-ne. Aşadar, domnule Dandu Patricianul, recunosc că trebuie să facem amândoi, acum, la despărţire, apel la această lege. Zi după mine, fii curajos, în ultima noastră clipă împreună...

Ori!… strigă ea, şi era vădită sforţarea de a fi rostit şi această tiradă tot dintr-o răsuflare şi chiar acest început al propoziţiunii invocate se ambiţiona să-l spună din aceeaşi răsuflare... Ori noapte bună...

În maşină, la întoarcerea la *ranch,* după părăsirea la fel de intempestivă, cum fusese şi intrarea în vila din Aleea Alexandru, Dandu încă se mai întreba dacă ea, Erotida, fusese aceea care rostise lozinca lui întreagă şi nu doar acel „Ori...“

de la început şi el continuase speriat de porunca ei fără drept de apel şi spusese el, de fapt, până la capăt, ca şi când ar fi îngânat-o pe ea: „Ori noapte bună, ori moarte bună!“.

Nu reuşea să reconstituie acea clipă decisivă pentru destinul lor, uimit şi de constatarea liniştii nu mai puţin siderantă, cu care Prinţesa, desprinzându-se de peretele de care se rezemase cu pardesiul în braţe, se supuse rugăminţii Erotidei, învăluită în căldura unui glas din care pierise ura şi în care se scălda, acum, o duioşie a neputinţei şi fragilităţii ultragiate:

— Domnişoară, te rooog, ajută-mă să mă fac mai repede înţeleasă, te roog... şi Maidaneza pornise spre uşa din spatele lui Dandu, deschizând-o larg, protocolar, rămânând să aştepte, la fel de liniştită, ieşirea lui, cu aceleaşi priviri rugătoare şi uleioase, şi chemătoare care se prelingeau întotdeauna din ochii ei şi mângâiau chipul lui Dandu ca şi când l-ar fi înmiresmat şi l-ar fi miruit cu mirul iubirii îngenuncheate, ca o chemare izvorâtă din nevoia de apărare a unei fiinţe aflate la o răscruce de drumuri, sentimente cu care acum, în maşină, el îşi dădea seama, deşi încă nu vroia să creadă, că fusese atât de copleşitor îmbătat.

— Altă nemernică!, îndrăzni Dandu să recunoască tremurând de enervare şi sufocat în Mercedesul care traversa oraşul, răzbind cu botul ridicat sus, deasupra valurilor de zăpadă ce se aşterneau ca într-o furtună înaintea lor, cotropind străzile şi trotuarele, şi gardurile cu o furie în stare să facă atât de repede uitată cernerea poetică de la ieşirea din Palatul din Deal.

Altă nemernică!..., spuse el tare şi şoferul întoarse capul spre el întrebător.

Nimic!, zise Dandu, grăbeşte-te şi spune să scoată sania mare, să o pregătească înaintea intrării, sania mare, de plimbat în pădure…

— Am înţeles!, spuse şoferul şi, deschizând microfonul, transmise mesajul cu aerul că nu mai are timp de alte explicaţii.

Cu alte cuvinte, se gândea Dandu Patricianul ghemuit în stânga banchetei din spatele şoferului, ca şi când s-ar fi ferit să vadă furtuna de zăpadă, cu alte cuvinte, observa el, fusese poftit, fusese dat, mai curând şi mai exact, afară din casa lui, din proprietatea lui, poftit afară, într-un consens îngrijorător al celor două fiinţe care păreau solidarizate de aceeaşi dorinţă de răzbunare.

„Ce rol juca acum, ce rol jucase, până acum, Prinţesa?“, se întreba el şi o revedea în pragul uşii apartamentului ei din hotelul de la Viena...

— E prea devreme, auzea el şoapta ei care nu făcea atunci pentru el decât să provoace şi mai arzător chemarea spre care se dusese în acea dimineaţă când avea să-i ofere şi acel cadou atât de semnificativ, acea broşă de aur, ea însăşi ca o încoronare a dorinţei lui şi poate şi a chemării ei, şi a recunoaşterii de către ea a dorinţei lui când spusese: „E prea devreme...“ şi el nu ştia dacă să se simtă amânat sau, de fapt, fericit, amânarea nefiind altceva decât reîntărirea chemării…

Ajuns la bariera care despărţea poliţieneşte oraşul de Codrul Vlăsiei, cum îi plăcea lui Dandu să numească acest punct de control de la capătul oraşului, din apropierea *ranchului* său şi care nu funcţiona decât rar şi absolut întâmplător, mai ales iarna, când timpul rău nu scotea în drumul mare decât lumea bântuită de nevoi fără scăpare sau răufăcătorii, Dandu Patricianul crezu că aude apelul telefonului său folosit în cazurile convorbirilor speciale şi al comunicării cu Maidaneza.

Căută aparatul în buzunarul anume ascuns al pardesiului şi îl controlă. Nu fusese chemat de nimeni şi totuşi el credea că îl auzise sunând, dar când vru să-l ascundă din nou în buzunarul secret, ecranul aparatului se lumină şi chiar în clipa când Mercedesul se smulse din furtuna de zăpadă şi trecu dincolo de barieră, înscriindu-se pe drumul construit special de Dandu ca să ducă, independent de şoseaua publică, la *ranch*, telefonul sună şi trebui să citească ecranul luminat şi să răspundă:

— Da, zise grăbit, ascult!

— Aţi ajuns?, auzi Dandu glasul stins, neîngrijorat însă, i se păru doar stins, al trădătoarei Prinţese, cum o numise, pedepsitor, acum...

Puteţi spune şoferului să oprească?!

— Da, zise Dandu. Opreşte pe dreapta, ordonă el şi Mercedesul se alinie greu la marginea drumului, cât îi îngăduia digul înalt pe care fusese amenajat.

Furtuna de zăpadă zguduia maşina în ritmul rafalelor ninsorii şi Dandu avu impresia că şoferul nu reuşeşte să oprească.

— Opreşte!, strigă el iar şi o frână nouă îl făcu să înţeleagă că automobilul se oprise într-adevăr.

— Da!, zise el, în receptorul telefonului, ascult...

— La câteva minute de la ieşirea dumneavoastră a chemat un taxi şi a ieşit agitată din casă. M-am suit în maşina mea şi am reuşit să o ajung din urmă. A intrat în piaţa Arcului de Triumf şi a oprit taxiul la intrarea de sub Arc, cea deschisă acum câteva zile pentru public şi despre care îmi vorbise încântată, invitându-mă să mergem împreună să ne urcăm pe acoperişul Arcului şi să privim Bucureştiul, să... N-a mai fost timp... Însă dânsa a fost, singură, să vadă oraşul de sus, şi mi-a spus că e fericită că a descoperit cea mai frumoasă

perspectivă asupra Capitalei şi că a simţit exact ce simte de fiecare dată când se află în punctul cel mai înalt al zborului său din actul final al „Lacului lebedelor“.

— Şi?, întrebă Dandu iritat de povestea care i se părea suspect de întortocheată.

— Şi când am ajuns sus, pe platforma Arcului de Triumf, alergând pe scările prost luminate, era prea târziu. Am văzut numai saltul ei, fiindcă, urcată pe muchea zidului, a ţâşnit în sus cu braţele întinse ca aripile şi eu atunci am ajuns; când zbura...

— Şi?!..., strigă Dandu.

— Şi când m-am aplecat peste balustrada de zid a Arcului, ea era jos, pe asfalt, aşa cum aţi văzut-o la plecare, în mantoul pe care dânsa îl numea căzăcesc, cu braţele răstignite, ca o cruce neagră, pe zăpadă, şi, firește, cu faţa în jos.

— Şi.?!.., strigă Dandu Patricianul...

— Atât! Şi atât am putut să mai fac... să izbucnesc în plâns...

— Şi?!.., strigă iar Dandu.

— Şi... vă rog să acceptaţi că din această clipă nici eu nu mai pot lucra pentru dumneavoastră...

— Dă-i drumul! Dă-i drumul! Dă-i drumul!, strigă Dandu, înţelegând că i s-a închis telefonul, cu acelaşi glas şuierat, sugrumat, ca şi când cineva l-ar fi strâns de gât şi el trebuia să respire cu orice preţ. Au scos sania?

— Aţi scos sania?, întrebă şi şoferul în dictafon. Da!, se întoarse el spre Dandu care îşi căuta pălăria, dar nu o găsea. Au scos sania!

— Opreşte la scară, lângă sanie!, ordonă Dandu şoferului şi continua să caute pălăria în întunericul automobilului lung

cât o corabie şi care se legăna, în rafalele nemiloase ale ninsorii, exact ca o corabie.

Nu o găsi şi renunţă.

— O lume de nemernici!, scrâşni el din dinţi, o lume de nemernici lumea asta în care am intrat şi de care nu mai ştim..., ăştia, care am merita... cum să ne bucurăm... şi o secundă se văzu, vara, în capătul istmului care înainta primejdios în Marea Neagră, director tânăr, chiar dacă şchiop, târşind greoi piciorul stâng, director al plinei de duhoare fabrici de conserve de peşte... Era, atunci, într-adevăr, cel mai puternic bărbat al istmului, dar legănarea brutală a automobilului îl trezi şi abia avu timp să vadă cum cei doi bodyguarzi aşteaptă să coboare din maşină.

— Facem o plimbare cu sania în pădure?, îi întrebă el, la fel de răstit cum comandase pregătirea acestei pitoreşti şi elevate ciudăţenii de inspiraţie rusească, cu o banchetă înaltă de lemn dispusă în mijlocul şi în lungul tălpilor saniei ce urma să fie trasă şi de cai, şi, pe rând, de grupul de prieteni musafiri doritori ai plimbării pe zăpadă, dar şi de bodyguarzii de serviciu; aceasta era prima ieşire a saniei pe zăpadă.

— Hai!, strigă el, încălecând pe aşa-zisul cal-banchetă, învelit cu un pled gros şi flocos, croit dintr-un cojoc ciobănesc.

Hai!..., strigă el iar, arătându-le din ochi bodyguarzilor cele două curele ham pe care aceştia şi le trecură pe umeri şi împinseră cu pieptul în ele.

Hai! În pădure!, strigă el încercând să se ridice în picioare, dar căzu la loc, pe calul de lemn învelit în cojoc.

Bodyguarzii se năpustiră spre pădure pe singura alee care se şi desfăşura înaintea lor şi intrară ca printr-un tunel sub crengile fagilor încărcate de zăpadă; sania aluneca uşor, lin, plutea. Dandu Patricianul însă închisese ochii şi vedea în

întuneric, pe albul zăpezii de la picioarele Arcului de Triumf, crucea neagră alcătuită din trupul Marii Stele şi de mâinile ei întinse pentru ultimul zbor.

Atunci şi simţi, sub ţâţa stângă, un vârf de gheaţă ca şi când, pe sub gulerul cămăşii, desfăcut încă din maşină, ar fi pătruns un fulg de zăpadă sau o măzăriche din furia acelei zăpezi, apoi al doilea ac de gheaţă... şi fruntea toată, sub cernerea zăpezii şi creştetul pleşuv al capului, fură năpădite de o spuzeală fierbinte şi vru să se şteargă, dar sună iar telefonul şi deschizându-l strigă:

— Da, Prinţesă!...

— Nu e Prinţesa, se auzi glasul răguşit, dar vesel, al Herghelegiului, desprinzându-se iar din stupida cântare-hăulită a teleormănencei cu glas de haiduc, ridicându-se peste furia veselă a ţambalului.

Creşti, pădure, şi te-ndeasă…

— Da!, strigă el, da...

— Coane Dandule, te felicit! Cred că am înţeles bine tăcerea matale! Aşa că, să ştii, am fost informat chiar acum că vapoarele matale au intrat în port, toate trei, oamenii noştri le-au arestat, le-au confiscat, pregătesc licitaţia şi, de azi înainte, patru ani, comanzi ce vrei matale, nu te mai deranjează nimeni. Să trăieşti!, şi clacul telefonului.

Bodyguarzii păreau să fi obosit, fiindcă liniştiseră alunecarea saniei, se auzea zbaterea furtunii în crengile fagilor şi dinspre adâncul pădurii se vedeau venind, ameninţătoare, noi valuri de zăpadă.

— Hai!, strigă Dandu şi bodyguarzii înteţiră ritmul alergării lor, suflând des şi greu şi simţind cum li se împăienjenesc ochii. Mână!, strigă Dandu Patricianul, mână!...

Însă al doilea „mână!“ nu şi-l mai auzi nici el; deschisese numai gura şi nu ieşise nici un sunet; simţea că se îneacă, ceva îl strângea tare de gât. Vru să ducă mâna să mai tragă de gulerul cămăşii, să o descheie mai mult, însă nici mâna nu-l ascultă, deschise gura şi mai mare, aşteptând să intre aerul tare şi rece, acum, când veneau valurile ninsorii, însă aerul parcă se împuţinase, auzea doar, în cap, cum strigă „mână!“, deşi nu spunea nimic...

— Nemernicii, o lume de nemernici...

În pădure se făcu întuneric, capul i se lăsă greu spre umărul stâng, trupul întreg îi fu scuturat de frigul acelor de gheaţă ce se năpusteau asupra lui din toate părţile, şi i se păru că se destinde şi că poate, în sfârşit, respira, îi ajunge aerul, dar trupul îi căzu şi el moale spre stânga şi acum atârna agăţat de calul de lemn sub care picioarele lui se înnodaseră parcă prevăzător. Bodyguarzii care continuau să alerge, sugrumaţi de oboseală, se văzură obligaţi să se oprească fiindcă şi aleea tăiată anume în pădurea de fagi se terminase. Când se întoarseră întrebători spre Dandu, picioarele acestuia se desprinseră din încleştarea lor de sub scaunul de lemn şi trupul lui alunecă, aidoma unui sac, în zăpadă.

Unul dintre bodyguarzi îşi scoase hamul peste cap şi se repezi spre el, apoi se aplecă şi puse obrazul pe gura lui rămasă deschisă, ca şi ochii, apoi, cu degetul arătător, îngheţat, al mâinii scoase din mănuşă, îi trase pleoapele peste globurile sticloase, holbate înfricoşător.

— Ce ură, fratele meu!, zise al doilea bodyguard, stingând lanterna de buzunar, ca o brichetă, cu care îi luminase lui

Dandu faţa şi ochii... Ce ură! Ăsta n-avea în el decât ură! N-am mai văzut aşa ceva. Neagră.

— Şi ce facem acum?, întrebă bodyguardul care îi trăsese pleoapele peste ochi, ştergându-şi cu şalul înfăşurat pe după gât sudoarea de pe frunte şi cap.

— Ce să facem? Nu facem nimic. Întoarcem sania şi ne ducem acasă! Asta e viaţa, atâta i-a fost dat lui să trăiască! S-a dus, s-a termenat; însă noi rămânem fără serviciu! Hai!...

Şi se înhămară iar la hamul cu care era trasă sania boierească, după ce îl suiră din nou pe Dandu pe calul de lemn, legându-l peste mijloc, de banchetă, cu cureaua de la pantaloni a celui care-i închisese ochii, grăbindu-se prin pădure, înapoi, spre *ranch*. Ningea tot cu spor, dar furtuna se cuminţise şi totuşi abia se vedea înainte.

— Domnule, ne orbeşte mai rău acum, zise cel care îşi scosese cureaua de la brăcinari ca să-l lege pe Dandu şi care simţea că, de efort, i se subţiase pântecul şi pantalonii ameninţau să-i cadă, obligându-l să-i ridice din timp în timp cu mâna cu care apoi îşi ştergea fruntea şi ochii de cernerea deasă şi umedă.

Ăsta e din hoţii cei vechi!, zise el, oprindu-se să-şi mai ridice o dată pantalonii. Acum au venit alţii, noi.

— Tot ăia sunt, nu-ţi face tu griji. Şi tu tot la hamul lor tragi!

Sfârşit

Februarie 2011

CARNAVALUL CĂTUŞELOR

roman-pamflet

O prefață lămuritoare

Aş fi vrut ca povestea cuprinsă în cartea care încheie ***Trilogia Ciocoilor*** să apară sub semnul acestui

MOTTO:

La început, eu însămi am venit cu o naivitate caracteristică şi lipsei de experienţă, dar probabil şi a vârstei, cu naivitatea că ceea ce spunem în campanie este ţinta activităţii de după. Nu are nicio legătură, doamnă! În campanie minţi ca să te voteze electoratul, după care nu-ţi mai pasă!... Aşa se întâmplă în politică! Vin în campanie, mint – sau venim în campanie şi minţim, că şi eu fac politică şi n-are rost să mă disociez – venim în campanie şi minţim, vorbim frumos, criticăm pe adversari, arătăm cât de răi sunt ei şi cât de buni am fi noi, ajungem la putere şi facem ***exact*** *ce au făcut cei dinainte. Eu am spus mereu: ştiţi ce s-a schimbat? Buzunarul în care curge robinetul!*

Elena Udrea

Mi-am dat seama însă că ar fi totuşi un mare păcat să lipsesc cititorul de întreaga, obraznica spovedanie fără harul iertării, cutremurătoare prin cinismul sincerităţii dispreţuitoare a celui mai elegant, parfumat, inteligent, ambiţios,

altfel **„cuceritor“** reprezentat al **Sistemului** care a transformat o **Ţară** membră a Comunităţii Europene şi a N.A.T.O. într-un **Paradis înfricoşător** – dacă se poate aşa, şi se poate! – **al mafiei identitar româneşti,** faţă de care mafia de veacuri, clasică, ne apare azi ca o banală dar asurzitoare manea la vechile porţi ale Orientului.

Aşadar, iată, drept **Capitolul întâi** al romanului, continuarea spovedaniei bulversante, fragment selecţionat şi de **Antena 3** pentru **Sinteza Zilei,** preluat, ca şi în cazul de faţă, dintr-un interviu-fluviu, realizat sub egida **Atlas TV** din **Focşani,** de către redactorul-şef al acestei televiziuni aşa-zis provinciale, remarcabila jurnalistă **Lenormanda Florenţiu,** cu nobilul acord colegial al căreia apare şi în paginile de faţă.

Astfel, veţi vedea cum viaţa lasă departe în urmă imaginaţia scriitorului şi face şi mai actual, dar şi mai imperios necesar, ***Avertismentul*** de la începutul primei cărţi a trilogiei, ***Ciocoii noi cu bodyguard:***

> **„Povestea e izvorâtă din realitate, dar rămâne poveste. Orice încercare de a «descifra» în desfășurarea ei «asemănări posibile» cu împrejurări sau personaje ce ar părea cunoscute este lipsită de temei. *Povestea se citește fără nicio cheie*, iar adevărul poveștii – se știe – sublimează adevărul vieții.**
>
> **«A fost odată ca niciodată, că de n-ar fi, nu s-ar povesti…»“**

Capitolul I

Viața
sau
Totul se cumpără, şi libertatea se cumpără

E.U.: *La început, eu însămi am venit cu o naivitate, caracteristică şi lipsei de experiență, dar probabil şi a vârstei, cu naivitatea că ceea ce spunem în campanie este ținta activității de după. Nu are nicio legătură, doamnă! În campanie minți ca să te voteze electoratul, după care nu-ți mai pasă! Ăă... aşa se întâmplă în politică! Vin în campanie, mint – sau venim în campanie şi mințim, că şi eu fac politică şi n-are rost să mă disociez – venim în campanie şi mințim, vorbim frumos, criticăm pe adversari, arătăm cât de răi sunt ei şi cât de buni am fi noi, ajungem la putere şi facem exact ce-au făcut cei dinainte. Eu am spus mereu: ştiți ce s-a schimbat? Buzunarul în care curge robinetul!*

Rep.: *Deci... să... să înţeleg că lucrurile-s mult mai profunde şi mai... mafia este mult mai mare decât ne imaginăm noi, muritorii de rând.*

E.U.: *Şi mafia funcţionează mult mai simplu decât ne imaginăm noi. Deci, eu îmi imaginam aşa, când mă uitam dinafară: că mafia e o chestie complicată, cu nişte oameni extrem de inteligenţi, nişte oameni extrem de perverşi, cu o gândire extraordinar de perversă... Nu, doamnă! Sunt nişte oameni care-s puşi pe căpătuială, care se strâng, fac... ăă... grupuri de interese neligitime, ăă... parteneriat între mediul politic şi mediul de afaceri şi fac bani împreună. PE BANUL PUBLIC! Vorbim de oameni care au apucat să fure sute de milioane, ei au...*

Rep.: *De euro, stimaţi telespectatori!*

E.U.: *Da, da, de euro, nu de lei că... de milioane de lei...*

Rep.: *Aşa, ca să se-nţeleagă!*

E.U.: *...este mai uşor. Oameni care... ăă... exact aşa se întâmplă. Eu vin din mediul acela şi ştiu exact cum stau lucrurile.*

Rep.: *Din mediul în care s-a furat?*

E.U.: *Din mediul juridic! Ştiu exact cum stau lucrurile, da...totul se plăteşte.*

Rep.: *Totul se plăteşte... adică? La ce... e vorba aia...?*

E.U.: *Totul se cumpără! Şi libertatea se cumpără! Nu există interes pentru a se face ceva...*

Rep.: *De ce nu există, doamnă? Că ne aburesc ăştia toţi că se întâmplă...*

E.U.: *Să vă spun cam ce se întâmplă. Oamenii ajung la putere. Reuşesc să păcălească electoratul şi ajung la putere. Se gândesc că au în faţă patru ani, maxim patru ani dacă nu se întâmplă vreo remaniere, ceva...*

Rep.: *„Hai repede!“*

E.U.: *Da... „hai repede, să mai apucăm şi noi ceva!“. Pentru că sunt foarte mulţi care n-au făcut nimic în viaţă, şi şansa lor este cât stau la putere să acumuleze avere. Atât cât pot, cât îi duce capul. Problema e că pe unii nici măcar nu-i duce capu', nici la asta nu se pricep. Din timp în timp cineva fură aceşti bani. Deci, acest buget care se creează până la urmă pe spatele nostru şi al oamenilor de afaceri corecţi... din timp în timp cineva vine şi ia scutiri şi amânări de plăţi pe care nu le mai face niciodată. Cineva fură aceşti bani pe care-i dăm cu toţii.*

Rep.: *Bun, şi cine? A fost pedepsit vreunul din ăştia care fură?*

E.U.: *Eu nu ştiu, dumneavoastră ştiţi pe cineva? Deci, marile noastre succese împotriva corupţiei au rămas la nivel teoretic. Bun, se face ceva, vedem că-s chemaţi pe la Parchet...*

Rep.: *Şi dacă-s chemaţi pe la Parchet, ce?*

E.U.: *Nu este suficient, doamnă... Nu este suficient! Eu sunt avocat şi ştiu foarte clar că succesul înseamnă o condamnare.*

Rep.: *Doamna Udrea, pentru ce e goana asta după atâția bani, după banii ăștia mulți, ce poți să faci cu atâția bani, totuși?*

E.U.: *Tot ceea ce-ți dorești la un moment dat, probabil. Depinde câți bani reușești să acumulezi.*

Rep.: *Dar depinde ce-ți dorești, depinde și ce-ți dorești!*

E.U.: *Nu este greșit ca oamenii să-și dorească bunăstare...*

Rep.: *Da, dragă, da' nu ca să mă furi pe mine!*

E.U.: *Asta e problema, asta e problema! Se duc copiii noștri olimpici și bat tot ce se poate pe-afară și câștigă toate concursurile și avem atâtea valori și în cultură, și în știință... degeaba, dar degeaba. Nu sunt promovați suficient.*

Rep: *Doamnă, să știți că pentru că e lipsă de bani și oamenii...*

E.U.: *Lipsă de bani nu e, se fură cu sutele de milioane... lipsă de bani nu este!*

Rep.: *Dumneavoastră ați spus-o!*

E.U.: *Bineînțeles că se fură! S-a furat și se fură!*

Rep.: *Cine fură?*

E.U.: *Întotdeauna cine are acces la bani.*

Rep.: *Și cine are acces?*

E.U.: *Cei care sunt la putere.*

Nu sunt Albă ca Zăpada,
Elena Udrea

Capitolul II

Alba-Neagra la rang de doctrină națională sau Ultima secătură

— Popa şi Regele! – strigase Ţiganul nervos şi întărâtat. Acum, Popa şi Regele, şi atenţie mare!, adăugă el, arătând prostimii şi mai grăbit cărţile smulse nervos din pachetul pus la vedere pe taraba improvizată dintr-o cutie de lemn ce părea să fi servit la transportul unor sticle de apă minerală sau poate de vin la kilogram, ridicată în picioare şi pe latura îngustă a căreia fusese aşezată o foaie dreptunghiulară de placaj vopsită negru şi lăcuită oglindă, strălucind orbitor în soarele amiezii uitat adormit deasupra zăpuşelei şi forfotei asurzitoare a bâlciului de Sfântul Ilie de la Polovragi.

— Popa şi Regele! În stânga, Popa, în dreapta, Regele! Atenţie mare! Şi chiar în acea clipă se şi aplecă, ţinând cărţile amândouă acum în mâna stângă, peste taraba improvizată. Şi aici, arătă el şi mai grăbit cu dreapta, e pachetul cu cărţi, singurul, unicul; altul nu mai este, se vede bine, pe oglinda mea neagră nu mai e nimic altceva decât cocoaşa scoicilor cu care am operat până acum şi m-au dibuit Domnii aicea de faţă ca

să vedeţi negustoria cinstită, fiindcă la negustoria cinstită se mai şi pierde! Ok? – întrebă tot răstit şi întărâtat Ţiganul, dar ploconindu-se înaintea celor doi domni, ajunşi împinşi de mulţime să stea cu burţile, una suptă, scovergă, alta îmbobonată tânăr, lipiţi de stănoaga înfiptă în pământ la nici un sfert de metru de tăblia neagră, – Ok? repetă el, ploconindu-se încă o dată, ca să audă şi să vadă bine lumea strânsă buluc şi să înţeleagă că Domnii l-au dibuit şi au câştigat. Însă nu-l credea nimeni, bineînţeles, şi nici el nu avea aerul că se omoară să fie crezut.

— Teatru, zise cineva zeflemitor, fără să se înţeleagă prea bine de unde venea glasul acela, hodorogit, hârşâit, între tuse tabagică şi cocleala beţiei. Teatru de circ!

— Păi şi Domnii, îi răspunse un tovarăş de birt, cu un glas asemănător însă cu hârâiala trasă pe faţă spre bătaia de joc: Şi Domnii sunt tot de la ei, de la circ! Ca la bâlci! Nu suntem la bâlci?

— Popa şi Regele! se repezi Ţiganul peste dialogul celor doi. Acum, Popa şi Regele, domnilor! Atenţie şi mai mare! Am pierdut cinstit la scoici, câştigăm cinstit la cartea de joc jucată cu iuţeala mâinilor mele, şi, bineînţeles, cu nebăgarea dumneavoastră de seamă; spun adevărul ca să vedeţi că afacerea noastră e cinstită. Atenţie la mâinile mele, în dreapta e Popa acum, în stânga e Regele, atenţie la încrucişarea mâinilor, la culoarea cărţilor, la potcapul popii, la coroana regelui; repet, în stânga – Regele, în drepta – Popa; s-a schimbat numai crucea mâinilor, cărţile sunt la locul lor ca la început şi acuşica atenţia cea mai mare: punem cărţile jos, cu faţa la tăblia neagră. Şi atenţie mare la mine, ridicăm mâinile! Sus! Aşa! Deasupra capului! Goale! Cu palmele la dumneavoastră şi deştele răşchirate, ca să se vadă că nu e nimic pe partea ailaltă, pe dosul palmelor, şi întrebăm, fiindcă ce a fost de

văzut, a fost la vedere: În care carte e Popa? La noi se câştigă cu Popa, fiindcă suntem republicani şi democraţi şi mergem pe mâna Popii astăzi, toată ziua! Domnii care joacă şi acum, şi au câştigat cu cocoaşa scoicilor, să arate: unde e Popa?! Sub care carte e Popa?! Atenţie mare, lume albă aci adunată să vadă minunea: cine câştigă milionul?! Domnilor, poftiţi! Jocurile sunt făcute! Ca la boieri, la pocher! Domnul cu chelia, poftiţi! Păi, poftiţi iar Dumneavoastră?! Nu-l lăsaţi pe Dumnealui?

— Dumnealui!? Păi, nu e Dumneaei? – se auzi din spate alt glas încenuşat, răguşit, nu de răceală, de băutură, uzat, dezacordat. Nu e Dumneaei?

— Nu, *fratello,* nu ţi-am spus?! Nu e Dumneaei! Azi e Dumnealui!

— Nu e! confirmară grăbit două voci o dată, din primul rând, din faţa tarabei cu Alba-Neagra.

— Nu e, domnule, nu e!

— Nu e Preferata?

— Nu e, domnule, nu vezi? Nu ţi se vede? Nu vezi că are pantaloni?

— Nu e Preferata? Protejata?

— Nu!

— Dumneaei?!

— Domnule, nu înţelegi? Nu e Dumneaei!

— E Dumnealui, domnule. Şi mai taci dracu' din gură! Să joace boierii!

— Aşa e! Nu e Preferata!

— E Dumnealui! Sigur!

— Păi, s-a împăcat?

— Nu s-a împăcat, dar n-au încotro!

— Linişteee! – strigă Ţiganul. Nu-l lăsaţi, vasăzică, nu-l lăsaţi pe Dumnealui!

— Nu! Tot eu, fiindcă nu risc! – râse Domnul cu chelia, hee, hee, hee, hi, hi, hi! Şi la dumneavoastră se câştigă cu cartea, nu cu Dumnealui. Aici, la baia de mulţime, nu risc! Nu se riscă aici! Dacă e să se vadă şi să vadă toată lumea, nu risc! Şi iar dădu drumul cascadei sacadate de icnituri prefăcute, şmecheroase, ca şi când ar fi râs întrerupt de tusea fumătorului înrăit, he, he, he, hî, hî, hî, un lanţ scurt însă, care se tăvălea ca şuieratul unui şarpe prin cenuşa fierbinte a vetrei, hi, hi, mai adăugă el ca să arate şi voia bună cu care intrase în joc şi întinse mâna cu palma dreaptă, cu degetele răşchirate spre taraba pe care aşteptau dreptunghiurile violete ale celor două cărţi de joc.

— Aşa, zise el prefăcându-se că încă nu e foarte sigur unde va lăsa palma lui, pe cartea din dreapta sau pe cartea din stânga.

— Popa e în dreapta, Regele, în stânga?, întrebă el şi ridică fruntea pleşuvă bine, cu chelia lăsată spre ceafă, o chelie de toată frumuseţea, lustruind o ţeastă foarte rotundă, sau mai exact foarte bine rotunjită, mărginită ostentativ de urechile uşor clăpăuge, la rândul lor atrăgând atenţia asupra gâtului, nu foarte scurt, dar subţire, ieşind din gulerul răsfrânt al tricoului de un bleu strepezitor, de parcă ar fi fost ţesut din fir luminescent de plastic, deşi era vorba de o marcă foarte scumpă, cu sigla cusută cu mătase în dreptul inimii, miniatura unui crocodil vag argintiu.

— Nu?! – întrebă iar Domnul cu burta scobită ca o roşcovă, cum mai spuneam, şi cu chelia strălucitoare acum şi mai viu, fiindcă soarele, uitat la mijlocul bolţii cerului, deasupra târgului vuind din ce în ce mai asurzitor, părea că se trezise din somn şi ardea pământul, îl opărea într-o leşie

fierbând furios. Popa, în stânga ai zis?, mai întrebă el vesel, uitându-se drept în ochii Ţiganului care se simţi curentat de privirea acestuia, verde-coclită, cu irizări jucăuşe, viclene, de aur lustruit, sclipicios, cum e aurul inelelor false care se vând în târguri şi ale brăţărilor cu pietre false şi ele; aurul când nu străluceşte şi pare stins, „e stins de bătrâneţe“, zic negustorii ca să-i ridice preţul, dar şi atunci e scos în lumină de sticlirea pietrelor, mai ales cele verzi, mătăsoase.

— Mai întreb o dată, insistă domnul cu chelie, cu un glas scurt, uscat, hotărât, ca şi când ar fi comandat unor soldaţi indisciplinaţi. Regele e în stânga?! Şi încremeni cu un ochi pe Ţiganul care n-avea, săracul, cum să albească la faţă, fiindcă ar fi albit, luat astfel din scurt şi la rost. Dar Ţiganul, de frică, se dezmetici iute, deşi nu scăpase de arsura vârfului de ac înroşit, de deasupra sfârcului ţâţii stângi.

— Nu ştiu, se apără el înecat, fiindcă îi pierise tot aerul din piept şi îşi rupsese nasturele cămăşii, uitată încheiată până sub gât, nu ştiu, boierule, gâfâia el cuvintele. Acum nu mai ştiu nici eu! Acum e rândul matale să ştii; adică să ghiceşti. Eu mi-am luat mâinile de pe cărţi. Definitiv. Atenţie, domnilor, prinse Ţiganul curaj simţind aerul revenindu-i la loc, atenţie mare şi linişte mare ca să vedeţi cum se îmbogăţeşte boierul aci de faţă. Linişte mare şi ochii mari şi opriţi răsuflarea: Atenţieee! Boierule, ia matale cuminte, dacă ghiceşti, banul de jos, pus de mine jos, lângă cărţi, banul sfânt, banul sfânt şi cinstit şi pe urmă trecem, cum am vorbit, la Alba-Neagra, unde tainul e şi mai mare. Linişte, fraţilor, şi matale, Boierule, hai!

— Te întreb clar: Regele, Regele e în stânga?, insistă imperturbabil Domnul cu chelia, acum răstit şi apăsat, şi poruncitor şi renunţase să mai planeze cu palma deasupra cărţilor de joc, se oprise cu arătătorul întins amenințător spre

cartea din stânga Ţiganului, gata să apese derutant, ca un hipnotizator, pe arabescul şters violet al spatelui acesteia. Fixase Ţiganul cu ochiul stâng care, nu se ştie cum se făcea, când te privea drept în faţă, intenţionat şi mereu rău, aveai impresia că ochiul e în mijlocul feţei, exact în mijloc, sub sprâncenele tunse tivit deasupra rădăcinii nasului, ca şi când n-ar fi avut decât un singur ochi, cel din stânga obrazului, şi saşiu, tras spre coada lui, şi mai mic, cu pleoapa părând să-l ascundă, nu-l mai băgai în seamă, simţeai că ochiul din frunte e singurul şi el te pironeşte.

Aşa îl simţea şi Ţiganul acum, parcă l-ar fi pironit cu acest ochi încremenit cu privirea lui rea, verde leşioasă.

— Păi, nu aşa, Excelenţă, se trezi de-a binelea Ţiganul, ca şi când până atunci l-ar fi potopit din senin somnul, nu aşa, fiindcă dumneata acum mă zăpăceşti şi pe mine: Nu e treaba mea unde e Popa şi unde e Regele. Asta e treaba dumitale. Aşa că acum o luăm de la început, zise Ţiganul niţel pornit, deşi în colţul gurii ţinea încă un început de surâs binevoitor şi chipurile înţelegător. Şi la fel de iute risipi cărţile de pe luciul negru al tablei, apoi le uni şi le ridică, din nou, cu faţa la lume, cu mâna dreaptă. Fraţilor, domnilor, doamnelor, domnişoarelor – sunt şi domnişoare, văd, şi să nu greşesc; tovarăşi! care mai sunteţi, din trecut bun-înţeles, camarazi şi toţi de faţă, atenţie mare la mine, fiindcă o luăm de la început! Uitaţi-vă bine la mâinile mele, zise el aproape strigând cu un glas văduv iar de aer, parcă s-ar fi înecat şi ar fi şi ameţit, căci închisese şi ochii şi o secundă se clătină pe picioare.

— Cade jos? – se auzi hârâitul răguşit al beţivanului, cade?!

— Nu cade, domnule, răspunse cineva chiar din faţă, întorcând şi capul să vadă cine întrebase; alt glas afumat bine şi scorojit, pregătit, parcă, să şi înceapă să râdă: heeee, he, he,

venea sunetul ca o cenuşă vărsată dintr-un făraş într-o găleată de plastic. Nu cade, e cum zicea dumnealui mai înainte, joc de actor, ca la circ. Ăştia sunt în stare să te facă să crezi că acum cad jos, dau să moară, şi tu te şi uiţi să vezi unde urmează să cadă hoţul, în ce loc, printre atâţia gură-cască, şi el chiar atunci schimbă cărţile; nu cade deloc, cazi dumneata de prost, heeec, heec, hi, ii, şşş…

— Nu mai vorbeşte nimeni! – îşi veni în fire Ţiganul şi acum iar striga la prostimea bulucită mai rău ca la urs, asurzind-o, parcă ar fi suflat cuvintele printr-o ţeavă care le amplifica şi mai ales le subţia, le da o tonalitate stridentă, enervantă. Atenţie mare numai la mine, fiindcă s-a văzut cum am schimbat şi cărţile la vedere, dintr-o mână într-alta. Acum nu mai ştiu nici eu în care e Popa şi în care e Regele, dar Popa rămâne câştigător.

Ridicase mâinile deasupra capului şi îşi încrucişase braţele ca spiţele unei morişti, şi exact ca o morişcă le trecea de la stânga la dreapta şi de la dreapta la stânga. Şi lumea bănui că în goana încrucişărilor, când ducea mâinile şi la spate, parcă şi mai iute, ca să facă şi mai iute cruce şi la spate, sau când se întorcea el cu spatele la ei şi încrucişarea o făcea tot în faţă, atunci, sigur, schimbase şi locul cărţilor, nu mai era Popa în stânga cum le arătase el mulţimii la începutul morişti, şi nu se mai ştia nici de câte ori le schimbase, încât putea să aibă dreptate zicând, acum nici eu nu mai ştiu unde se află Popa, dar, atenţie, numai el e câştigătorul.

— Dumneavoastră ţineţi-vă însă după încrucişarea cărţilor şi ţineţi minte unde erau ele ultima dată, unde era Popa ultima dată. Ţineţi-vă după încrucişarea mâinilor mele, să vedeţi la vedere, să vadă toată lumea, atenţie, că jocul e la vedere şi v-am spus, şi şmecheria jocului nu mai e niciun secret, şi nu depinde decât de iuţeala mâinilor mele şi de ţinerea

dumneavoastră de minte, fiindcă şi eu, domnilor, trebuie să câştig şi recunosc, şi începu să încrucişeze mâinile şi mai ameţitor. Atenţie mare, şi acum şi linişte mare! Linişteee! Atenţieee, şuieră el, şi chiar se făcu o linişte seacă în jurul lui şi el încetinea morişca mâinilor intenţionat.

Nu se mai auzea decât răsuflarea lui ostenită, cu adevărat ostenită şi vuietul greu, burduhos al târgului, şi peste el clănţănitul maşinăriei tiribombei şi zornăitul lanţurilor cu care erau legaţi căluşeii, dar clănţănitul era foarte departe, sau numai aşa se auzea, departe de liniştea din jurul Ţiganului care aşezase, în sfârşit, cărţile jos, cu faţa lipită de luciul negru al tăbliei puse peste cutia de lemn pentru sticle de vin sau de apă minerală Borsec.

— Atenţie mare, şopti Ţiganul, atenţie mare, fiindcă acum amestec iar cărţile pe masă şi acum se va vedea cel mai bine ascuţimea vederii dumneavoastră şi ţinerea dumneavoastră de minte…

— Fraţilor! Uitaţi-vă cum am pus cărţile pe masă, una în stânga, alta în dreapta – şi le mângâia cu degetele prelinse pe spatele lor jupuit şi pe colţurile lor ferfeniţite de atâta purtare şi folosire prin bâlciuri. Fraţilor! Acum am ridicat iar mâinile sus, striga el, se vede bine, şi aşa stau cu ele pâna se termină jocul.

O clipă rămase să-şi odihnească şi privirile pe feţele prostimii ostenite de alergarea cu ochii la care fusese supusă şi încă mută, dezmeticindu-se abia când Ţiganul se adresă celor doi care se înscriseseră la concurs şi plătiseră banii înainte, un milion, şi parcă fuseseră uitaţi de toată lumea.

— Excelenţă, zise mieros Ţiganul, lăsând repede braţele jos, cu palmele lipite milităreşte de cusătura şerpuită a blugilor, şi aplecându-se smerit spre chelia jucătorului de care se apropiase curios şi cuminte tovarăşul său mai tânăr,

Dumnealui, cu chipul lui de seminarist devotat, în contrast cu deşirarea baschetbalistului adolescent care îşi ocrotea la vedere tupeul şi făţărnicia greu ţinute în frâu cu o pereche de ochelari cu lentile bine bombate şi rame groase de ţârcovnic de ţară, venind să-i acopere jumătate din obrajii mongoloizi.

— Excelenţă, aveţi cuvântul!

Şi, fulgerător, Domnul cu pleşuvia ca şi când ar fi fost atunci dată cu lac şi lucea în soarele orbitor şi strepezea ochii cum strepezeşte dinţii mărul văratec verde şi crud, făcu o roată mare cu palma dreaptă deasupra cărţilor şi repezi pernuţa palmei pe spatele celei din stânga:

— Popa!, strigă el asurzindu-i pe bieţii gură-cască înghesuiţi peste jucători, gata să-i doboare, dacă acela pe care Ţiganul îl numise Dumnealui nu s-ar fi strecurat la timp între prostimea curioasă, cu faţa la ea şi spate în spate cu tovarăşul său, Cheliosul, acesta proptit cu burta în stănoaga de fier.

— Popa! Zise acesta iar, de data asta, abia şoptit şi ca şi când ar fi răsuflat fericit în faţa mesei bogate la sfârşitul unei zile întregi de osteneală şi post negru.

Şi chiar Popa ieşi la iveală când Cheliosul întoarse cartea şi o ridică deasupra capului ca să vadă toată lumea şi abia atunci toată lumea de faţă se trezi strigând cu un singur glas:

— Popaaaaa!

Apoi, brusc, se lăsă o linişte de mormânt care luă locul constatării instantanee că acel Chelios, mai mult sfrijit şi pocit, licărind dintr-un singur ochi verde ca balta broaştelor râioase, şi născut pentru bâlci, care hârâia continu, după fiecare cuvânt, o frântură ruptă dintr-un lanţ ruginit de râs fals, pornit la comandă, o veselie prostească, pe jumătate jucată, dar şi atât de firească pramatiei, chip şi fire de secătură pe care nu le putea ascunde cu niciun preţ; acest jucător de bâlci

şi născut pentru bâlci câştigase din nou, o dată la carapacele de ţestoasă şi o dată acum, la cărţile de joc!

— He, he, he, hârâi nemernicul, he, he, he, hîîîî, hîî, mă faci să mă şi înec, fratele meu, i se adresă el amical şi smerit viclean Ţiganului fără glas, cu gura înţepenită deschisă pe jumătate, care uitase şi să mai respire şi simţea, neputincios, că acum, cu adevărat, i se termină aerul din piept, fărâma care îi mai rămăsese după atâta strigăt năuc al aceluiaşi necontenit câştigător. He, he, he hîîî, să mă înec, nu altceva, dar asta-i situaţia, continua vesel şi asurzitor Cheliosul. Ăsta e Popa?, Ăsta e, nu-i aşa!? Popa al dumitale, cu potcapul roşu! Popa cu câştigul?! Atunci dă-mi banii mei garanţie înapoi şi scoate banii dumitale! Banii jos, la vedere! Ca să jucăm şi Alba-Neagra! Acum, pe loc! Însă, întâi banii. Şi, la rând, Alba-Neagra.

— Păi, nu aşa, boierule, Excelenţă, fiindcă mi se pare că vă cunosc, şi v-am şi recunoscut, Excelenţă. Nu sunteţi matale, Excelenţă? Matale sunteţi! Matale, părintele nostru! Păi, nu aşa, Excelenţă, că matale mă sărăciţi, Excelenţă, şi nu cred că aţi venit aici, la taraba mea, să mă sărăciţi.

— Oprim jocul aici!, strigă apoi Ţiganul disperat şi cât îl ţineau baierile inimii ca să treacă de partea lui mulţimea surescitată brusc de vestea că jocul avea să continue şi înfierbântată de curiozitatea de a vedea dacă boierii vor câştiga şi a treia oară.

— Nu mai e circ acum, drragă; se auzi apăsat şi îngrijorat glasul dogit, răguşit, hârâit, tremurat gros al acelui tovarăş de birt care ţinea, se vedea bine, să-şi dea mereu cu părerea ca şi când ar fi fost şi el şcolit la şcoala Teatrului de circ, de la începutul pehlivăniei la care asista şi de care nu se mai dezlipea, comentând-o filosofic tare şi fără grija de a fi ascultat de cineva anume. Aşa ceva, drragă, nu s-a mai văzut în ţara

asta bătută de Dumnezeu, drragă, continuă el în liniştea înţepenită pe chipurile prostimii, aşa ceva, drragă, cum zicea oratorul ăla râr âit şi mai chel ca Excelenţa Sa, şi pe care am avut noi parte alaltăieri să-l vedem la televizor cum l-a văzut bun-înţeles toată lumea, şi într-adevăr acea prostime îl şi văzu fulgerător, cum îl văzuse o ţară întreagă, căci multe se puteau şi se pot vedea la televizor, şi acela se adresa parcă fiecăruia în parte şi tuturor la un loc, repetând obsesiv şi ridicol acel „drragă“ lipicios şi camaraderesc. Stătea spânzurat peste balustrada unei tribune, deasupra unei gropi uriaşe pline de gunoaie radioactive, nu se ştia de cine aduse la malul mării unde fusese invitat – şi pe bani, desigur, fiindcă nu deschidea gura nicăieri fără răsplata cuvenită, de un primar ecologist de curând şi care tot curând avea să fie încătuşat public, după tipicul standardizat, tocmai pentru firitisirea unor fonduri ecologiste puse la bătaie de negustorii multinaţionali ai deşeurilor toxice, mai ales radioactive, mult mai bogaţi decât bieţii ecologişti băştinaşi, aceştia abia dedulciţi la afacerile necurate cu banii pentru sterilizarea, adăposturile şi hrana câinilor comunitari, inspiraţi însă tot de tocătorii banilor acordaţi pentru risipirea gunoaielor pe faţa pământului românesc fără stăpân, cum era Ţara de la Carpaţi şi de la Dunăre, şi de la Pontul Euxin…

— Fraţilor şi Excelenţele Voastre, vru să continue Ţiganul, dar răguşise de tot şi nu se mai înţelegea bine ce zicea, Excelenţele Voastre, scuipă el cuvintele, încercând să-şi umezească şi gura, şi gâtul, ca să răzbată sunetul plin, însă nu izbuti mare lucru şi trebui să tuşească forţat ca să scuipe mai spornic, şi o luă de la început: Fraţilor şi Excelenţele Voastre, să mai lăsăm şi pe alţii, fiindcă altfel îmi iau taraba în braţe şi plec acasă, Excelenţă! Oprim jocul aici! Fraţilor, se repezi Ţiganul disperat, dau banii pe loc, ca să vedeţi cinstea

afacerii şi opresc jocul aici. Apoi, băgă mâna în buzunarul de la spate al blugilor spălăciţi şi se chinui să scoată portmoneul înghesuit în lăcaşul prea strâmt şi împotrivindu-se să iasă uşor. Aşa, zise el şi puse portmoneul umflat de hârtii de cinci sute şi de un milion şi trase afară trei milioane. Gajul şi câştigul, Excelenţele Voastre, trei milioane! Jocul curat, jocul cinstit şi schimbăm locul fiindcă e păgubos pentru mine, cum s-a văzut.

— Nu, zise Cheliosul sec şi cu ochiul verde în ochii Ţiganului. Nu! Jucăm tot aici, pe loc, şi Alba-Neagra, cât costă! Şi pe urmă plecăm, atunci plecăm, după Alba-Neagra; cine câştigă închide şi jocul şi te muţi matale cu taraba unde vrei. Câştigi dumneata şi pierd eu banii şi pleci; câştig eu, plăteşti dumneata şi tot pleci cu taraba unde vrei. Acum, mai zise el, cu acelaşi glas sec şi rău, şi neted, scuipat, pune nasturii matale pe masă. În timp ce vorbea luase şi banii de pe tarabă, trei milioane, pe care le numărase, vorbind, de trei ori, şi când termină şi vârî banii în buzunarul de la spate al pantalonilor de doc mătăsos, de culoarea fildeşului, care se lipeau pe şoldurile lui parcă ar fi fost lipită stofa de ele şi curgea pe pulpe grea, trasă apoi peste converşii albi, strălucitori, peste carâmbi şi feţele lor ciuruite de găurile fără număr prin care se strecurau şireturile tot albe, până deasupra bombeului de piele, aceasta, la fel, de culoarea colţilor elefantului. Pe urmă, ca şi când s-ar fi răzgândit, dar de fapt uitase, trase banii din buzunarul cu clapetă unde îi vârâse şi abia acum uitându-se negru în ochii Ţiganului întrebă: La Alba-Neagra cât e pornirea? Face tot un milion?

— Două, răspunse Ţiganul, luat prin surprindere şi parcă hipnotizat, apoi adăugă speriat: Însă nu se mai joacă! S-a oprit jocul!, strigă el şi continuă fugind cu ochii la prostimea care asista mută acum şi curioasă să vadă dacă se va mai juca,

totuşi. S-a oprit jocul! S-a oprit pe toată ziua de azi, mai mult scâncea Ţiganul. S-a oprit! Excelenţă, s-a auzit?, se întoarse el rugător spre Excelenţa Sa. S-a oprit? – acum se făcea că îl întreabă el pe Excelenţa Sa, şi părea că îi scapă să şi plângă. N-aţi venit, matale, Excelenţă să mă falimentaţi! Nu sunteţi dumneavoastră Ultima secătură! Se trezi el, întrebându-l direct, curios el mai rău decât prostimea care se bulucise înconjurând biata tarabă din toate părţile. Apoi, hotărât, ca şi când ar fi fost ultima lui voinţă în această viaţă şi pe acest pământ:

— S-a oprit!

— Nu s-a oprit nimic, zise Excelenţa Sa şi rămăsese cu ochii lui verzi, unul, cel din stânga, uşor spălăcit ca şi când ar fi fost ameninţat de o umbră de albeaţă şi niţel saşiu şi cu tot găvanul tras şi mai spre sânga. Nu s-a oprit nimic! Jucăm Alba-Neagra, cum e prevăzut.

— Nu mai e!, ripostă Ţiganul care lăsase prostimea să creadă că prinsese viaţă şi curaj. Acum nu mai este prevăzut! Acum nu mai este!

— Ba este, zise Excelenţa Sa, lăsând şi capul spre umărul stâng să-i cadă lumina ochiului drept pe faţa Ţiganului, la mijloc, şi cu privirea ce se făcuse din verde spălăcit şi mai tulbure, şi mai neagră îl pironi pe ţigan încât acesta crezu că îi intră în ochi fulgerarea privirii leşioase sticlos, ca un ciob de sticlă de bere, şi trebui să ducă podul palmei la frunte şi să înceapă să se şteargă ca să amorţească înţepătura ciobului, veninoasă.

— Scoate nasturii pe masă şi dă drumul la joc. Ai, aici, două milioane. Pierzi, îmi înapoiezi cinstit patru. Câştigi, rămân la tine milioanele mele, două. Dă drumul la joc, porunci el scurt, cu un glas care te lăsa să crezi că puţinele cuvinte ale poruncii sunt făcute din bolovani.

— Începe jocul la Alba-Neagra, se întoarse apoi, la fel de scurt, Excelenţa Sa către prostimea cuminţită din senin şi curioasă ambiţionat, dar stăpânit.

— Îl currrăţă, se auzi iar glasul celui care îl imita pe oratorul chel din tribuna suspendată deasupra gunoaielor aruncate la malul mării. Cum zicea omul meu? Să currrăţăm gunoaiele, tovarrrăşi, pardon camarrrazi, vrrreau să spun prrrieteni, ca să mai şi rrrâdem, ar fi îndulcit acesta reflexul epocii de care acum se despărţea indignat, deşi se spunea că răposatul dictator îl alinta cu numele unui personaj celebru dintr-un serial tv american.

— Nu mai aparre, drragă, graseia şi dictatorul, care numai la nervi era bâlbâit, folosind acelaşi „drragă“, amical, conversant, intrat din acea vreme şi în reflexul lui Elefterie Teoforu: Nu mai aparre? Orrratorul nostrru?

— Îl currăţă, sigur, fiindcă ăsta nu iartă nimic, nu are nici tată, nici mamă... Dacă Excelenţa Sa este chiar el şi nu se poate asemănare mai mare, atunci, el e!

— Sau e sosia, îşi dădu cu părerea cineva care ascultase litania celui ce lansase mai întâi îndoiala cu privire la identitatea jucătorilor apăruţi din senin; nu cumva ţineau ei de lumea circului, angajaţi ai proprietarului tarabei improvizate dintr-o posibilă navetă de sticle de vin sau de apă minerală, fără eticheta indicatoare care pesemne fusese rasă intenţionat?

— Nu e nicio sosie, ex…clus, refuză bâlbâit, dar hotărât, individul care avansase şi povestea cu Teatrul de circ, ex… clus, nnn…are sosie! Ori e el, Ex…celenţa, ori nu e şi atunci e şi mai sigur că e în în…ţelegere cu escrocul cu Alba-N… eagra, e Tea…tru de circ! Ex…clus, altfel, fiindcă Ex… celenţa n-are încredere în ni…minea, apăsă el pe „niminea“ ca ţăranii mehedinţeni. N-are ăla sosie, fiincă n-are încredere; ăla e aşa de hoţ că e în stare să se mintă şi pe el şi să creadă în

mi…nciuna lui mai rău ca în ce ştie şi el că e adevărul. Minte, minte continu, minte şi când î…nghite aerul, se face că î… nghite, ca să-i treacă timpul, o secundă, nu mai mult, cât îi trebuie ca să ticl…uiască altă mi…nciună, fiincă are dinainte în burtă aerul care îi mai trebuie să scuipe minciuna nouă, şi scoate aerul la fix şi tu crezi că nu în...ghite, nu-ţi dai seama cum te minte şi el atunci re...spiră, când minte, dar nu e...el, ăsta e de la circ, sau e… tot de la circ, dar şi-a pus în cap să-l cureţe pe angajator şi îi ia...chiar el banii, stai să v...vezi, să vezi că-mi dai d…reptate, at…enţie la el cum se uită acum la Ţigan…

— Se joacă Alba-Neagra şi pe urmă se încheie jocul!... explică hotărât şi tacticos Cheliosul, aplecat peste stănoaga pusă înaintea tarabei pe care Ţiganul părea că lăsase cărţile să se odihnească, pe când el de fapt şi uitase de ele, siderat să-l audă pe Chelios ordonându-i ce să facă, adică să continue jocul şi să-l vadă cum întinde mâna dreaptă cu degetul arătător îndreptat spre el, încât simţea buricul degetului acestuia chiar în dreptul luminii ochiului său stâng, ca şi când ar fi fost gata să îi intre în ochi…

— Dă drumul la joc!!, porunci Cheliosul. Însă acum cu glas tare, să audă toată lumea. Şi amestecă, băiatule, cărţile până ameţeşti şi tu, să vadă lumea bine cine câştigă şi cum se câştigă pe drept şi cine pierde, să vadă toţi că nu e înşelătorie: Hai, dă-i drumul! Zi-i: „Fraţilor, începe Alba-Neagra! A început Alba-Neagra! A început jocul!“ Zi tare, tare de tot: „Excelenţă, poftiţi!“

Şi Ţiganul, prostit cu totul, înţepenit el, cu ochiul drept în buricul degetului ca un vârf de ac gros, butucănos, niţel cocârjat, al Cheliosului, se trezi strigând după acesta ca un copil tâmpit care nu ştie decât să repete papagaliceşte ce aude, supus, îndobitocit, dar şi îngrozit în acelaşi timp să nu

greşească şi să nu repete tot ce aude, să nu piardă o silabă măcar, şi să nu strige la fel, dar şi disperat, ce aude şi i se porunceşte:

— Zi-i! Dă-i drumul! „Fraţilor! Începe Alba, a început Alba-Neagra! A început Jocul!“ Zi tare, tare de tot: „Excelenţă, poftiţi!“ Atunci, lăsă şi Dumnealui liber locul de bodyguard pe lângă Chelios, pe care îl şi ocupă, ca şi când ar fi apărut din senin acolo, un personaj cu totul nou faţă de lumea ce se bulucise şi mai agresiv în spatele Excelenţei Sale, un bărbat spătos şi înalt, din urechea dreaptă a căruia se scurgea afară, spre reverul hainei, de unde reapărea răsucit, de sub cravata roşie, lată, cu nodul cât pumnul, ducându-se exact sub mărul lui Adam al aceluia, un fir mătăsos, negru, terminat cu o ventuză minusculă, tot neagră, lipită de pielea zbârcită a gâtului gros, pătrăţos, nu rotund, susţinând capul asemenea bilei mari a jocului cu popice, ras şi lustruit vânăt, greţos, ca o scufiţă trasă peste fruntea îngustă, trei degete, susţinută ca o streaşină de sprâncenele subţiri, o dunguliţă, odată, poate, roşcate, acum arse de timp şi decolorate. Şi ce era curios, obrazul întreg era şi el ars de soare, tăbăcit, ajuns maroniu, în contrast cu vineţeala bolnavă a ţestei sau aflată aşa, fiind abia de curând rasă. Şi iar era curioasă culoarea ochilor, verde-neagră, sticloasă, la fel cu sticlirea ochilor Excelenţei Sale, şi cum sta, uşor de recunoscut această gardă de corp, cu ochii mereu rotiţi peste capetele prostimii bulucite acum de jur împrejurul tarabei, părea o girafă adusă special de la circ ca să distreze şi ea publicul, nu înfricoşa pe nimeni, ba dimpotrivă, tuturor li se înfăţişa la locul ei, era chiar de mirare că nu apăruse până atunci.

— Ţi-am spus că sunt de la circ, prinse iar glas primul dintre comentatorii situaţiei, de la Teatru-circ sunt toţi: de la

circ, Teatru-circ şi sunt toţi hoţi, mână în mână, pe... banii noştri.

— Care b…anii n…oştri? se înfipse iute bâlbâitul, ajuns şi el în faţă şi vorbea ca şi când altcineva, afară de el şi de filosoful dinaintea lui nu mai era nimeni prin preajmă.

— Ai dat m…atale un b...an, la intrare ?

— Nu, i se răspunse tot bâlbâit, dar a…şa vine vorba, fiindcă c…hiar dacă s...untem prostiţi pe gra…tis, t...ot prostiţi suntem. F…iindcă stăm cu gura căscată la ei, în loc să v…izităm b...âlciul.

— Du-te domn'le şi vizitează, poate că între timp îţi trece şi bâlbâiala, du-te sănătos!

— Linişte!, se auzi Dumnealui cu glasul lui ciudat, între o forţată îngroşare bărbătească ţinută în frâu de lipsa de elasticitate a coardelor vocale, rămase uscate din timpul unei pubertăţi întârziate şi apoi prelungite, şi o nazalitate ţârcovnicească, încât te-ai fi crezut îndemnat să-i spui să-şi sufle nasul sau să încerce măcar să tuşească, să-şi dreagă vorbirea care semăna, la cei nici patruzeci de ani ai lui, cu cântatul găinilor cocoşite.

— Linişte!, repetă el, fără nici un ecou în prostime, şi îl îndemnă şi pe bodyguard, din ochi şi din ridicarea sprâncenelor, acestea da, bărbăteşti şi bine trase cu creionul deasupra bosumflării mongoloide a obrajilor şi ei, ca şi fruntea, şi bărbia, şi urechile ca nişte ciupercuţe lipite de tâmple, cuprinşi de o gălbejeală care arăta că nu-i prieşte nici soarele, n-are ce bronza sau polei: aşa era culoarea pielii lui, mongoloidă şi ea.

— Linişte!, se înscrise şi Ţiganul la cuvânt, furat de desfăşurarea acelei situaţii pe care nu o mai controla, ajunsese chiar sclavul ei, convins acum că jucătorul Chelios era chiar Excelenţa Sa şi nu mai putea el să se încontreze cu Excelenţa Sa. – Linişte!, strigă el, şi brusc redeveni devotat şi supus şi

fără nicio frică, sau chiar cu o frică mai mare decât îl ţineau baierile inimii pe care o simţea cum îi sparge pieptul. Linişte şi atenţie la mine cum amestec eu nasturii negri, dintre care unul, unul singur, pe dos este alb, alb ca laptele şi el e câştigător. Atenţie, fraţilor miei, şi acest „fraţilor miei“ fu strigat ca o rugăciune, încât rostind „fraţilor miei“ îl podidi şi plânsul şi îl şi înecă, „fraţilor miei“, hohoti strigând a doua oară şi îi amorţiseră amărâtului şi degetele tot trecând rotocoalele nasturilor orbeşte unul în locul celuilalt, până când, într-adevăr îl lăsară şi încheieturile mâinilor şi degetelor, şi i se păru că buricele acestora se lipiseră de luciul negru al cartonului nasturilor, şi speriat ridică mâinile sus ca şi când s-ar fi predat şi nu mai avea nicio scăpare. Se vedea pe faţa lui că era sigur că nici Dumnezeu nu-l mai putea apăra, totul era hotărât dinainte, şi trebuia să urmeze dezastrul.

— Ă…sta moare aici, zise bâlbâitul ajuns în dreapta jucătorului care, la rândul lui, se repezise cu palma dreaptă deasupra nasturilor Albei-Neagra şi Ţiganul, pierit, o văzu ca o gheară cu unghiile negre, ascuţite şi pregătite să se înfigă în inima lui şi fără să vrea se trezi cu mâna făcută căuş, ocrotindu-i ţâţa stângă şi simţi sfârcul ei arzându-i ca un cui înroşit.

— Moare precis ăsta...

— Nu moare, vezi-ţi matale de treabă, nu moare deloc: sunt toţi de la Teatru de circ...

— Nu e Excelenţa Sa?!, întrebă cineva, care nu mai vorbise până atunci, cu un glas piţigăiat rău, când zisese „Excelenţa Sa”, atunci îi scăpase glasul şi mai rău, şi intonarea subliniată a curiozităţii stârni începutul unui murmur care putea duce la un hohot întreg, însă Ţiganul îl stăvili înfricoşat.

— Linişteeee!

— Nu e, fraaaaţilor mieiiii, îl maimuţări pe Ţigan filosoful care le ştia pe toate şi nu se sfia să vorbească tare şi singur pe lume, nu e deloc… deloc, deloc; ăştia sunt de la Teatru de circ şi sunt hoţi mai mari, fii matale atent aici, ca să vezi şi să amuţeşti…

— M…ai hoţi ca Excelenţa Sa?!, se auzi iar bâlbâitul. Nnn…u se poate, fratele meu! Hoţi mai mari nu e ei nnn... neam, deloc! Excelenţa Sa, da, el stă deasupra noastră, attt…. utttu…lor. El e…, da, el e! De fapt, el e cel mai mare! De asta îmi place şi mie de el!

— Linişte!, strigă iar Ţiganul şi se făcu linişte, liniştea de mormânt, ca şi când în tot bâlciul de Sfântul Ilie n-ar mai fi fost suflare de om, numai ei, prostimea din jurul tarabei cu Alba-Neagra, însă ei amuţiseră, niciunul dintre ei nu mai sufla, amuţiseră într-o clipită toţi… Afară de ochii care li se umflaseră în scoica lor de sub frunte şi amenințau să dea pe dinafară şi se roteau, aşa bulbucaţi cum erau, nimic nu te lăsa să nu crezi că şi muriseră şi se şi uscaseră ca sfintele moaşte în raclele lor şi nici nu-i mai puteai deosebi de Ţigan.

Toţi erau la fel de negri, fierţi şi arşi în cazanul cu smoala în care se transformase ca la un uriaş număr de circ întreaga câmpie a Polovragilor, pustiită şi ea şi pierită în leşia încinsă a acelei amieze de pomină, cum avea să se dovedească din secunda când jucătorii la taraba improvizată dintr-o lădiţă de sticle de vin la kilogram sau, poate, numai de apă, se ridicaseră la cer ocrotiţi de carcasa de fier a cabinei deschise a unui elicopter Puma cu un dreptunghi cât palma, vopsit în trei culori, pictat deasupra parbrizului carlingii.

— Excelenţa Voastră, poftiţi!, îl invită Ţiganul pe Chelios, spărgând liniştea seacă acum şi de răsuflarea prostimii, şi întinzând spre acesta mâinile lungi şi subţiri, şi negre, vinete, cu palmele albe ca şi dosul degetelor şi degetele cu vârfetele

lor umflate rotund, cu unghiile vinete şi groase tăiate pocit, cu o cusătură încât prin pielea acelor bulbucături izbucnise câte un firicel de sânge închegat, negru.

— Excelenţa Voastră, poftiţi! repetă nenorocitul invitaţia.

— Ţigane, banii!, şuieră Cheliosul ordinul său în loc de răspuns, Banii!! Şi din nou îndreptă spre ochii Ţiganului degetul arătător al mâinii sale drepte şi atunci se observă pentru prima dată, de către cei din jur, dar şi de către Dumnealui, surprins şi el, că degetul pe care bietul Ţigan îl simţise până atunci, cu câteva minute doar mai înainte, ca un vârf ascuţit al unui piron, era uşor cocârjat şi mai mult bont, arătând de fapt în jos şi ce îl înţepase pe acela în lumina ochiului nu era decât reflexul fricii, dar, culmea, frica aceasta îl paraliza şi acum, o simţea la fel, ca un vârf de cui ascuţit în mijlocul globului, şi aşa şi rămase, pironit de frică, înnebunit chiar şi nu îndrăznea nici să clipească.

— Ţigane, banii! Pregăteşte două milioane, acontul meu şi două milioane câştigul meu, patru! Hai, scoate-i, pune-i pe masă, fiindcă am câştigat!

Şi cu degetul acela bont, umezit în gură cu o secundă mai înainte, apăsă pe rotocoala de carton de joc şi lipită astfel de buricul degetului cocârjat o ridică şi scurt, o prinse cu mâna stângă şi apoi cu dreapta şi o întoarse cu faţa spre ţigan.

Era albă! Câştigase!

— Fratele meu negru, banii şi iute, că ne grăbim! A venit garda să ne strângă de pe drumuri şi îl arătă din ochi pe bodyguard, bătându-l prieteneşte pe umăr, în timp ce acela striga în microfonul de sub bărbie: Atenţie, se pleacă!

Cu aceeaşi palmă făcută tavă, Excelenţa Sa aştepta ca Ţiganul să-i numere banii şi acesta chiar îi numără, cu glas tare, unul, două, trei, patru... milioane şi le puse în palma

Excelenţei Sale care le duse la frunte frecându-se cu ele, apăsat, pe chelia toată, până în creştetul ei.

— *Fratello,* cum zicea Didi Sfiosu, Dumnezeu să-l ierte că nici el, sărmanul, nu a fost prea cinstit, vorba lui, „orişicât de puţin, contează enorm de mult“, „când pleci de la pomană să nu pleci cu mâna goală. Şi noi unde ne aflăm acum? La pomana porcului!“ – mai zicea bietul de el –, „la pomana vitei, de fapt, pe care orişicât am jefuit-o şi pe ea, tot a mai rămas, măcar printre coaste, câteva zgârciuri cu carne şi prin şira spinării niţică măduvă, nu se termină aşa de uşor“. Înţelegi? îl întrebă Excelenţa Sa pe Doctor, înfigându-şi degetele ca nişte unghii de fiară în carnea umărului drept al acestuia, însă Dumnealui nici nu clipi, nici nu închise ochii de durere; nu-i închise nici când Excelenţa Sa îl frecă şi pe el pe frunte cu cele patru bancnote de câte un milion fiecare, trecându-le apoi iar pe fruntea şi pe bărbia sa, după care scuipă pe ele subţire, mai mult mimă, şi le vârî în buzunarul de la spate al pantalonilor albi, de bumbac mătăsos, care se lipeau pe şoldurile lui mici şi căzdeau turnaţi pe pulpa piciorului şi pe fluierul acestuia, peste glezne, sprijinindu-se în căputa adidasului tot alb, fără şireturi, numai găurile în feţele elastice, cum se purta atunci.

— Plecăm, plecăm!, îl temperă el pe bodyguardul care strigase şi mai apăsat în muştiucul microfonului de sub bărbie: Acum se pleacă! Atenţie! Se apropie coloana maşinilor! Şi, într-adevăr, spărgând cu boturile mulţimea bulucită şi încă mută, prostită, în jurul tarabei, Mercedesurile sclipind cu boturile lor argintii şi apăruseră cu motoarele lor silenţioase ca sforăitul stins al maşinilor de cusut Singer, de pe timpuri; ajunseseră lângă tarabă. Acum, mulţimea se chinuia orbeşte să se retragă şi să facă loc maşinilor, dând înapoi şi împingându-se, dar tot în liniştea aceea nefirească începuseră să se

calce şi pe picioare, însă, ce era curios, nu se insinua niciun murmur, liniştea era mereu seacă, nu se auzea nici măcar respiraţia obosită, acum, nimic, şi adolescentul mongoloid întârziat, Dumnealui, cum îl botezase Ţiganul, observă, îngrijorat că şi acesta dispăruse, după cum dispăruse şi taraba lui şi un fior rece, în pustiul acelei călduri înăbuşitoare, i se strecură pe toată şira spinării.

— Ceva nu e în regulă, zise el apropiindu-şi buzele de urechea Cheliosului.

— Stai calm, coabitantule, uite portierele Mercedesului deschise, strecoară-te încet, prelinge-te, te urmez, şi când trântesc băieţii uşa, îţi dau şi răspunsul, după ce scot şi mâna pe geam, ai să vezi, *fratello,* prostimea de care nu e cazul să ne speriem: n-au ajuns copiii la cetăţeni, mai au până atunci, şi îl împinse uşor, dar hotărât pe culoarul îngust, mărginit de bodyguarzii apăruţi din senin şi chiar el trase de uşa maşinii şi o trânti, după care apăsă butonul care făcu să coboare geamul limuzinei blindat şi de o plasă de oţel invizibilă şi scoase afară capul cu faţa lui veselă..

— El e! – sparse cineva tăcerea ca gheaţa în leşia înecăcioasă a ceaunului în care se transformase, şi ardea să dea în clocot Bâlciul de Sfântul Ilie de la Polovragii anului două mii şi… El e, Excelenţa Sa!

— El e! Aşa e! – îl confirmă cineva care şi adăugă speriat: Stai, fratele meu, nu mă împinge, dă-o-n maica mă-sii de treabă, nu mă mai împinge că se vede cu ochii liberi. El e, şi dă-te, domnule, mai încolo, dă-te că cad jos şi mă calci tot dumneata în picioare: Aşa vezi, că asta mai lipseşte, ăştia să ia şi banii şi noi, gură-cască, să ne călcăm fericiţi în picioare, dă-te, mă, dă-te fratele meu, aoleu, aoleu...

— Da’ el e?! – se interesă neîncrezător altcineva. El e, sigur? Excelenţa Sa?! El e?!

— El e, domnule, n-auzi? Nu vezi că ne face şi cu mâna, Uraaa, urrraaa, urraaaa...

— Stai să-l apuc şi eu de mână, că văd că dă mâna cu lumea. Să trăiţi, Excelenţă, se bucură acela să salute şi chiar îl apucă pe Chelios de trei degete care bineînţeles că îi şi scăpară din podul palmei înnăduşite…

— Dă-te, bă, băiete, dă-te că dă şi maşina peste tine, nu simţi, nu? Dă-te, domnule, că maşinile se retrag, nu vezi, nu simţi, n-ai ochii la vedere? De-aia te împingi orbeşte?

— Huoooo, huooo, huoo, se speriase în clipa aceea mulţimea, neatentă la retragerea Mercedesurilor: cei din primele rânduri, care împingeau proptiţi în boturile limuzinelor, se treziră că acestea le fug de sub mână şi căzură întâi în genunchi apoi se prăbuşiră pe burtă, împinşi de bulucirea oarbă a zecilor de oameni…

— Nu e de la Teatru-circ! – descoperi adevărul, în sfârşit, şi cel care aruncase mai înainte această informaţie; nu mai e, zise el, în timp ce se chinuia să se ridice cât putea de repede de sub avalanşa celor din spate, care îi apucaseră sub picioare şi un colţ al cămăşii roşii scăpată din cingătoare.

— E chiar el? – mai întrebă cineva din spate de tot, e chiar el? Şi tot iute începu să strige „Uraaa, uraaa, uraaa…“

— De ce strigi, boule, „Ura“? De ce strigi?! îl apostrofă cineva trăgându-l şi de mâneca scurtă a cămăşii, mai mult zgâriindu-l de la umăr până la încheietura bandajată ca la boxeri, şi chiar în secunda aceea boxerul, care poate că şi era, cu palma mâinii zgâriate îl şi pocni pe cel care îl apostrofase peste faţa şiroind de sudoare.

— Fără bătaie, băieţi, fără bătaie! – se ambiţionă Cheliosul să-i domolească, fără bătaie, strecură el un început de rugăminte printre chinuitele lui cascade de râs fals, hârâit, încenuşat; fără bătaie, insistă el, chipurile părinteşte şi la fel de

fals îngrijorat, trăgându-se niţel de la fereastra maşinii şi scăpând astfel şi de pupăturile pe care i le lipeau pe obraz şi pe frunte cei care izbutiseră să se ridice de jos şi se agăţaseră de rama ferestrei automobilului şi de mânerele uşilor…

— Cu viteză, înainte! – auzi în casca lui şoferul maşinii şi la fel auziră şi bodyguarzii care şi ei se ţineau, măcar cu palma, de capota şi de plafonul Mercedesului, şi alergau pe lângă el…

— Nu vă grăbiţi! Nu vă grăbiţi! – interveni Cheliosul în timp ce încă mai strângea, la întâmplare, mâinile prostimii care şi ea începuse să macine mărunt cu paşii împiedicaţi iarba arsă a tipsiei Bâlciului…nu vă grăbiţi, lăsaţi-i să se uşureze, să ieşim teferi din braţele lor.

— Până se trezesc, fugim..., replică cu un glas subţiratec, înăbuşit, adolescentul mongoloid care se trăsese în dreapta pernei din spate, unde stăteau amândoi cu capul aplecat încât să nu treacă mai mult decât îi trebuia ca să zărească, pe sub fruntea destul de îngustă, ce se petrece afară…

— Nu fugim deloc, zise Cheliosul, abia stăpânindu-se să nu se înece în cascada icniturilor scurte ale râsului fals. Nu fugim; nu auzi cum strigă „Ura“ în timp ce mă pupă…?!

Din nefericire, tocmai atunci, venit din spate, cineva se vârî cu gura cât mai aproape de faţa Cheliosului şi strigă disperat: Huooo, huoooo, huooo! Şi strigătul se auzi ca un îndemn încrâncenat şi fereastra maşinii se umplu brusc de guri ca nişte capete de furtun gros şi spart şi murdar din care se revărsa acum în cascadă o groasă bolboroseală răguşită.

— Huoooo, huoooo, huoooo... Şi Cheliosul vru să apese pe butonul care închidea fereastra dar gestul fusese făcut cu o secundă mai înainte de şofer şi urletul turbării prostimii păru tot o secundă înghiţit de clacul sec al geamului, pentru ca să reapară din toate părţile:

— Huooo, huooo, huooo…!

— Repede înainte, dar cu mare grijă, auzi iar în casca lui şoferul şi auziră în cabină şi cele două Excelenţe... apoi stridentă, întrebarea idioată:

— Nu e de la Teatru-circ? Aşa e, aşa e...?

— Ba e, dă-i în paştile mă-sii, ba e, tot de la Teatru-circ, de unde suntem toţi, fiindcă tot de la Teatru-circ suntem şi noi, toţi, şi toată ţara, şi toţi...

— Nu suntem de la bâlci, de la Sfântu' Ilie? – întrebă alt zevzec.

— De la Sfântul Ilie, fratele meu, îi răspunse în răspăr cineva. De la Sfântul Ilie, ăla cu căruţa şi cu bubuitul prin cer, de la Sfântul Ilie…

— Huoo, huoo, huooo… crescu vuietul asurzitor al mulţimii înghiţind întrebarea celui care voia cu tot dinadinsul să se dumirească dacă ei toţi care alergau bezmetic pe urma maşinilor nu sunt, totuşi, de la bâlciul Polovragilor de Sfântul Ilie.

Şi ca un făcut, care nici în poveşti nu se face prea des acest făcut, din spatele crestelor Căpăţânii, ce păreau că ocrotesc îngâmfate cazanul încins al bâlciului din vara anului două mii şi paisprezece şi, cum mai ziceam, dar şi cum subliniez ca să nu se uite, se strecură, mai întâi pierit, apoi din ce în ce mai pe faţă, ajungând să se rostogolească deasupra pământului, primul tunet al acelei veri până atunci nemilos de secetoasă şi se prăbuşi peste târg asurzind zecile de mii de urechi încleiate de căldură şi de sudoare şi de ceară topită…

— Băieţi, cap compas elicopterul – scurt, fără menajamente faţă de cineva, şi anunţaţi decolarea imediată, comandă Excelenţa Sa şi întorcându-se către întârziatul adolescent mongoloid, ghemuit în dreapta pernei bogate şi somptuoase a Mercedesului, cu fruntea lipită de ţesătura de oţel care

securiza fereastra în urma apăsării grijulii de către şofer pe o clapetă încrustată în curbura din dreapta volanului îmbrăcat în piele. Apoi, Cheliosul se justifică scurt, lăsând impresia că propoziţiunea i-a fost retezată de sacadarea brutală a râsului încenuşat:

— N-avem încotro, trebuie să o retezăm scurt, altfel, dacă ne prinde potopul lui Sfântul Ilie, nu se ştie cum mai scăpăm din cazanul ăsta cu smoală: ăştia sunt în stare să scuture şi elicopterul dacă ne punem mintea cu ei, aşa că dacă scăpăm numai cu huiduielile şi uralele suntem şi mari, şi salvaţi…

— Ne săturăm de baia de mulţime, răspunse zeflemitor obraznic Dumnealui, dezlipindu-şi fruntea de sticla securizată a ferestrei şi privindu-l intenţionat cu reproş.

— Nu te îngrijora, fiindcă s-ar putea să fie ultima... pentru mine, fireşte… Aşa că dacă eşti fricos, sau nu ai curajul să le înfrunţi, scoţi din eventualul tău program de guvernare băile de mulţime.

— O să vedem, se apără ipocrit seminaristul mongoloid, căruia trimiterea Cheliosului la o eventuală guvernare făcu să-i înflorească pe buzele pofticioase un zâmbet supus linguşitor.

— Mă rog, admise neconvins Excelenţa Sa, eu sunt convins că nu vei ajunge la nicio baie de mulţime, cel mult, se învoi el, totuşi, să admită, cel mult la mulţimea de strânsură a unei partide de oină… Important e acum faptul că ne apropiem de elicopter, pentru că vezi bine că au început să zgâlţâie şi automobilul, şi mai sunt două, trei sute de metri până la scara aparatului şi înaintea noastră nu se mai vede altceva decât mulţimea care nu prea arată că vrea să se dea la o parte; se ambiţionează, chicoti el, hi hi hi, să ne facă baie chiar la propriu…

Atunci se auzi iar cum se rostogoleşte deasupra bâlciului al doilea tunet, urmat de sticlirea în plin soare strălucitor a săgeţii zigzagate a unui fulger prevestind al treilea bubuit, dar lumina soarelui nu fu clintită, înaltul cerului rămase senin, şi seninul se desfăşura acum parcă şi mai viu deasupra munţilor, nimic nu susţinea rostogolirea acelor tunete şi mai ales zigzagul fulgerului din senin. Culoarul abia deschis de un Duster vopsit în culoarea vişinei putrede se închisese repede şi acum Mercedesul sfârâia mărunt, împingând grijuliu bulucirea mulţimii curioase să vadă cine o calcă sub roţile automobilului atât de luxos. De geamurile, toate patru, ale limuzinei se lipeau pe rând alte şi alte feţe şi alte şi alte palme şi degete băteau în fumuriul sticlei şi etanşul vestit nu mai putea face faţă strigătelor, vesele, intrigate, enervate, unele direct furioase care pătrundeau în cabina căptuşită cu piele de culoarea fildeşului…

— Cine e, bre? Se vede ceva?!

— Se vede, se vede, nu cine ştie ce, dar se vede, e Excelenţa Sa, Pafnutie Dicoleţian Zoritu, Herghelegiul, Cheliosul, Pişe-ochi, şi atunci află şi Excelenţa Sa cum i se mai zicea în ultima vreme, printre căruţaşi, cum le spunea el alegătorilor când nu se mai ferea să-şi dea arama pe faţă şi când îşi lingea rănile şi făcea socoteala duşmanilor şi punea la cale răzbunările în ascuns de ochii „pulimii“, altă trimitere iubită de el, când se afla în separeul de suflet de la Clondirul de Aur unde şi pecetluise, într-o paranghelie de pomină, primul lui pariu electoral…

— El e, domnule?!

— Nu e, bre, el, nu e deloc… Bodyguardul e de inducere în eroare, e de manipulare; e de minciună în falş, cum zicea răposatul….

— Bodyguardul e, dacă e bodyguard, dar el nu e! Sigur nu e el, îl mai susţinea vesel fără niciun rost un alt băgător de seamă – nu e şi nu e, asta e mai mult ca sigur!

— Ăsta nu umblă, domnule, prin lume să calce oamenii cu maşina mică, întări altcineva îndoiala. Ăsta, dacă e el, merge pe jos şi dă mâna cu tine cât ai fi tu de prost, nu face alegere, e democrat...

— Păi şi ăsta da mâna cu proştii, a dat şi cu matale, a dat şi cu dumnealui, care l-a luat chiar de mână, a dat, a şi salutat şmechereşte cu două degete la chipiu, fără chipiu….

— Dă şi cu proştii, dă, pe geam, ca boierii pe timpuri...

— Dă, dă, dar ăsta nu e Excelenţa, ascultă-mă pe mine, se întări singur în convingerea lui acela care se îndoise mereu arţăgos de faptul că ar putea fi vorba de Excelenţa Sa.

— Sigur, fu întărit în convingerea lui acesta, sigur că da; ăla merge pe jos şi dă mâna cu tine de jos; cu asta prosteşte el, cu mersul pe jos şi datul mâinii de jos, de lângă tine, şi te bate şi cu palma pe umăr, nu e el, el alt jupân!

— Sigur, interveni cineva care mergea de vreo patru, cinci minute cu fruntea lipită de geamul Excelenţei Sale: sigur nu e el, chelia e a lui, dar el nu e; dar chelia e, şi e tot aşa, saşiu, sau chiomb, dar nu e el, şi nu e, dacă nu e!

— El e, fraţilor, veni din urmă cineva ambiţios să-şi facă loc împingând furios pe toţi care i se iveau în cale şi acum ajunsese şi el să-şi lipească obrazul de fereastra automobilului; el e, că eu vin de acolo, de la Alba-Neagra, unde l-a lăsat gol puşcă pe Ţiganul cu taraba; i-a luat la vedere toţi francii de capital; a trecut prin toate jocurile ca prin brânză şi l-a ras pe Ţigan, mai rămânea să-i dea şi un picior în cur, dacă mă credeţi şi mă iertaţi de cuvântul urât. El e.

— Excelenţa Sa, zici, Excelenţa?!

— Aici nu bag mâna în foc, fiincă unu' zicea că e Teatru de circ, şi aici nu mă bag, dar el e care l-a sfeterisit pe Ţigan: am văzut cum i-a luat banii şi i-a numărat, că are, altfel, nişte mâini mici, n-are palmă grea, e mai lustruit la mână şi la degete.

— Păi aşa sunt pungaşii, au mânuţe pe care ţi le strecoară pe sub subţiori direct în buzunarul pantalonului, pe sub burtică, de-ţi vine şi să te scarpini după aia. Nu mai vorbesc de buzunarul de la spate, unde te palmează pe bucă, lipit pe bucă…

— Nu e el! interveni hotărât altcineva care mergea şi el pe lângă maşină cu amândouă palmele lipite de geamul din stânga spate şi nu renunţa cu nici un chip.

— Nu e neam. Nici bodyguarzii nu sunt de la unde crezi matale, nici Mercedesurile, nici elicopterul. Ăştia sunt alţii: fiindcă acum au toţi care au putere şi bani şi Mercedesuri şi bodyguarzi şi elicoptere.

— Sigur de tot! îl susţinu o voce nouă şi hotărâtă şi ca o trompetă. Cine are bani, are tot ce vrea. Dacă ai bani, ai ce vrei.

— Sigur nu, îl susţinu o altă trompetă, alt glas subţire, sfredelitor. Sunt alţii exact ca ei, dar tot hoţi şi poate că şi mai mari ca ei!

— Şi se bucură ei la banul, la ultimul ban al unui nemernic?

— Sigur că da! Dacă n-ar şti să se bucure, n-ar mai fi ajuns la putere!

— Siguuur! Altfel n-ar mai fi la putere şi n-ar mai fi ei şi nu mai contează care ei, fiindcă toţi sunt ca ei.

— Mai sunt treizeci de metri şi intrăm sub aripa elicopterului. Scara la pământ şi garda de corp şi mâna curentă: se intră direct în cabină, fără alt protocol, se auzi clar în

automobile o voce care nu era a şoferului… Se iese numai prin uşa din dreapta, amândoi, da, amândoi...

Automobilul ajunsese, în sfârşit, Dusterul şi când acesta făcu destul de brutal la stânga, în jurul Mercedesului apăruseră civilii care asigurau securitatea coborârii din automobile şi urcarea, pe scara scurtă, în elicopter…

— Scăpat teferi, zâmbi timid seminaristul cu obrazul mongoloid şi îi înflori ironic pe buze, surâsul din urmă cu câteva minute. Fiind înalt, chiar deşirat, cum mai ziceam, trebui să-şi potrivească picioarele şi genunchii îi trecură printre spătarele scaunelor din faţă şi perna pe care abia o ştersese cu fundul camaradul său. Şi dintr-un singur pas, unul singur, ocrotiţi de culoarul viu făcut de ofiţerii serviciului de pază şi protecţie, amândoi şi ajunseseră în faţa uşii din stânga elicopterului.

În clipa aceea, dar chiar în clipa aceea, când Excelenţa Sa abia pusese vârful pantofului, numai vârful, pe prima treaptă a scării scurte, răsărit ca din pământ printre gărzile de corp, Ţiganul proprietar al tarabei de la Alba-Neagra le blocase drumul cu pieptul său sfrijit şi scobit, cu coastele ieşind aproape prin ţesătura rară a tricoului spălăcit, odată, poate, roşu, acum murdar, scămoşat şi ud leoarcă în urma alergăturii disperate prin mulţimea împinsă şi rostogolită şi ea de curiozitate pe urma automobilelor avansând greu spre elicopter.

Vacarmul acelei mulţimi crescuse şi el, asurzitor, acoperind motoarele pregătite de zbor şi din mijlocul vuietului se smulgeau strident, repetate enervant, ca nişte croncănituri de ciori fugărite toamna de furtună, întrebările cărora nu le răspundea nimeni, rămânând ele singure să plutească în aer:

— Ei sunt?!

— Dumnealor sunt!

— Excelenţele sunt!

— Sunt ăia de la Teatru-circ?

— Nu sunt ei, domnule?!

— De la Teatru-circ sunt?

— Nu sunt, domnule, nu sunt nici de la Teatru-circ, dar nici Dumnealor nu sunt, sunt alţii, dar tot de-ai lor, de la Circul lor, că ăştia se preface cum vrea ei, azi e cu chelie şi ochelari, ca ăştia, însă mai pe seară apar şi cu freză mare şi cu barbă şi cu cioc şi cu ce vrea ei şi sunt şi din ăştia mai purii, fără ochelari, însă tot chiombi… Fii atent, însă, că s-a suit unul peste ei pe scară şi se înfige în ei, dar tot de la ei e, de la Teatru-circ, atenţie, atenţie acum, că se încinge birjeria…

Intenţia Ţiganului de a se repezi şi cu palma în pieptul Excelenţei Sale fu însă profesionist prevăzută şi preîntâmpinată de intervenţia gărzii de corp care îi şi îndoise aceluia mâna dreaptă la spate, şi îi şi încleştase pe încheietură brăţara cu zimţi atât de violent încât auuu-l răcnit de durere al Ţiganului se ridică peste pomenitul vuiet asurzitor care se şi opri instantaneu.

— Lasă-l, zise calm şi chiar surâzător amical Excelenţa Sa, lasă-l liber, ca să vorbim. Ce s-a întâmplat, omule, întrebă el cu o liniştitoare căldură îngrijorată în glas şi Ţiganul care încă nu-şi revenise din violenţa durerii pe care o înţelesese în prima secundă ca o despicătură de sabie, de cuţit, mai bine zis cu care se înjunghiau porcii în Ajunul Crăciunului şi care îl şi făcuse să creadă că i-a fost nu smulsă, ci tăiată din viu mâna, şi din umeri şi abia înghiţind oftatul ultim al durerii, întrebă şi el repezit cu o seninătate dezarmantă:

— Ce să se întâmple? Păi n-ai fugit matale cu banii? Cu toţi banii? Şi ai mei?! Aşa ne-am înţeles noi?! Aşa a fost înţelegerea?!

— Care întelegere, omule, întrebă Excelenţa Sa, – cu un glas cald, prietenos, înţelegator şi frăţeşte solidar – noi amândoi n-am facut nici o înţelegere…

— Cum n-am făcut, bre, Excelenţă, cum n-am facut? N-a venit omul matale la mine, în parc la Tonola, la Circ, la Bucureşti, unde lucrez şi eu Alba-Neagra, sâmbăta şi dumineca şi de sfintele sărbători şi m-a luat şi m-a dus la matale, mai mult pe sus, care te plimbai singur în curul parcului, cu un fel de aghiotant lângă matale şi m-ai forţat să întind taraba şi să joc cu matale toate trei jocurile şi mai la urmă ai zis că nu mai e nevoie, că ai prins şpilul şi că unde mă duc eu joi; asta era, ştii bine, dumineca trecută, pe seară... Şi unde mă duc joi, de Sfântul Ilie, şi eu am zis, joi mă duc la Polovragi, unde e Bâlciul cel mai mare. – Bine, să ne vedem acolo şi...dar nu mai apucă bietul Ţigan să adauge nimic, fiindcă din spate doi sau trei zdrahoni cu microfoane cu şnur în urechile clăpăuge îl luaseră în braţe şi acum trăgeau de el în jos, sugrumat, pe treptele scării, cocoşat sub piepturile lor înăduşite şi nu mai vazu nimic. În disperarea lui oarbă, bâjbâind să se prindă de ceva cu mâna liberă de cătuşe, se trezi cu o gleznă subţire în căuşul palmei lui care se şi sgârci peste oasele acelei glezne şi mai apucă să audă strigătul Excelenţei Sale:

— Au, nemernicule, dă-mi drumul! Şi atunci, disperat, agitând orbeşte mâna prinsă în brăţara cătuşei îi scăpă şi lui prevestirea ca un blestem:

— Ţine minte, Excelenţă, şi să nu uiţi! De la cătuşa asta pe care mi-aţi pus-o voi tot mie, de la cătuşa asta, de la Alba-Neagra mea, de la bâlci de la Polovragi ţi se va trage şi ţie; un carnaval al cătuşelor întreg ţi se va trage, bâlciul ăsta de la Polovragi o să fie începutul şi atunci în ţara asta altă muzică nu se va mai auzi decât zăngănitul cătuşelor voastre. Şi zăngănitul cătuşelor va fi imnul vostru, ţine minte matale,

şi imnul amintirii voastre, fiindcă zăngănitul cătuşei pe care mi-aţi pus-o voi mie va pecetlui şi renumele vostru! Ai să vezi matale atunci, Excelenţă, cu ochii matale, carnavalul cătuşelor! Şi cătuşele ţi se vor roti sub ochi ca la Alba-Neagra mea de la bâlci de la Polovragi! Ţine minte!

Nu mai avea aer în piept însă, şi îl reteza o dogoare ca un foc care-i ardea şi gura şi gâtul şi plămânii, abia auzi cum pârâie în podul palmei lui oasele acelei glezne pe care tot le mai strângea nădăjduitor şi mai apucă să audă iar strigătul Excelenţei Sale:

— Au, nemernicule, dă-mi drumul! Şi glasurile scurte ale gărzilor: Urgent sus, pe treptele scării! Sus, fiindcă nu mai avem timp! Urgent, trageţi-i piciorul urgent, striga garda de corp, dar Ţiganul nu mai putea da drumul gleznei, nu-l mai asculta nici pe el mâna, şi, dimpotrivă, simţea cum i se strâng degetele pe subţirimea gleznei şi cineva trăgea şi de el să-i smulgă glezna din acea cumplită încleştare; era întuneric, nu mai înţelegea nimic, nu mai vedea nimic, îşi dădea seama că avea să fie rupt în două, şi în învălmăşeala neagră meliţatul piţigăiat al Excelenţei Sale:

— Care înţelegere? Noi n-am făcut nicio înţelegere! Şi pe urmă un ordin scurt:

— Trage scara! Sunt amândoi sus! Şi nu mai auzi şi nu mai văzu nimic... Apoi, ca şi când ar fi fost târziu faţă de tot ce se petrecuse până atunci, îl răzbi bubuitul asurzitor al cerului care cădea şi peste el, negru de smoală, şi uimirea veselă a cuiva:

— S-a ridicat! S-a ridicat! Sunt sus! Au şi făcut cotul spre Buila. Sunt desupra Măgurii Slătiorului…

Şi iar, ca şi când ar fi venit de undeva, de foarte departe, un glas care pierea, deşi parcă striga:

— Fraţilor, staţi, fraţilor, că aţi călcat un om, călcaţi pe un om! Aţi călcat Ţiganul, fraţilor, mai auzi el şi vru să se bucure nădăjduitor că a fost descoperit. Împins cu piepturile şi burţile prostimii peste un gard tras pe nevăzute de cineva la o parte şi se prăbuşi pe locul lăsat gol la ridicarea elicopterului şi simţi abia acum, fiindcă de văzut tot nu mai vedea nimic, cum calcă peste el picioarele acelei mulţimi care striga tot stins şi parcă tot mai departe:

— Aţi călcat Ţiganul, fraţilor! şi iar vru să se bucure că a fost, în sfârşit, recunoscut, dar nu mai avu timp. Timpul vieţii lui se încheiase…

……

— Ce înţelegere ai făcut cu nenorocitul ăla pe care l-ai falimentat? Fiindcă zicea că i-ai luat şi banii lui? întrebă mongoloidul, când elicopterul, ajuns deasupra Măgurii Slătiorului, reuşi să se echilibreze, şi să plutească lin, în sforăitul plin de siguranţă al motorului şi să alunece peste dealurile domoale care curgeau spre viile Drăgăşanilor şi în limpezimea cerului senin – albastru, spre răsărit se tivea şi panglica Oltului, parcă ar fi fost un fir argintiu de beteală…

— Nicio înţelegere, zise scurt Cheliosul, căruia întrebarea i se păru obraznică. Simţea, cu un simţ al lui ascuţit şi sfredelitor, că acesta începea să prindă la limbă şi acum îi dădea un semn. Nicio înţelegere! eu nu fac înţelegeri care să mă oblige să le ţin. Înţelegi!?

— Ba bine că nu, zise Dumnealui, cu acelaşi ton obraznic, acum şi mai apăsat, ba bine că nu, repetă el cu o anume lejeritate ironică…

— Dacă ai fi înţeles, nu mai întrebai, răspunse tot sec Cheliosul.

— Nu?! se miră Dumnealui.

— Nu, repetă Cheliosul. Asta e întrebare de începător în ştiinţa conducerii, şi văd că te desparţi greu de clasa începătorilor. Acum, vezi de ce nu te las să joci singur Alba-Neagra…

— Zici Alba-Neagra ca şi când ai cita titlul Tratatului lui Machiavelli, *Principele*… Ai auzit de Machiavelli şi de tratatul lui despre ştiinţa conducerii?

— Nu, fu şi mai scurt Cheliosul, şi nici nu mă interesează. Asta e ştiinţa conducerii mele şi tu pe lângă mine te guduri, deocamdată, ca să înveţi, însă, repet, văd că nu depăşeşti întrebările începătorului. Merge greu, adăugă el, după un timp, îngândurat nu prea, dar pregătit să joace cascada de râs cu care încheia de fiecare dată câte o zicere sau ceva anume spus, chipurile pentru cine are urechi de auzit să audă, însă nu-i ieşi decât forţarea unei nevoi de a-şi drege glasul după o tentativă de tuse...

Elicopterul plutea acum peste câmpia care se lăţea pustie în stânga şi în dreapta autostrăzii care ducea la Bucureşti...

Sfârșitul Trilogiei Ciocoilor.

Slătioara, Duminică, 26 mai 2013.
Râmnicu Vâlcea, 23 Februarie 2015.
Bucureşti, Miercuri, 25 februarie 2015.

Cuprins

ULTIMUL BAL LA *ȘARPELE ROȘU*

1
Ultimul bal la *Șarpele Roșu* / 9

2
O lună de miere ratată / 118

3
Taraba, domnule, e baricada noastră azi! / 187

4
Maidaneza / 230

5
Alt calibru… / 276

6
Raportul la sponsor / 312

7
Primul târg profesionist mafiot / 384

8
Ultimul spectacol / 399

9
Recepția / 430

10
O plimbare cu sania / 465

CARNAVALUL CĂTUŞELOR

O prefață lămuritoare / 479

Capitolul I

Viața
sau
Totul se cumpără, şi libertatea se cumpără / 481

Capitolul II

Alba-Neagra la rang de doctrină națională
sau
Ultima secătură / 485

Editura RAO
vă recomandă
de același autor

Ciocoii noi cu bodyguard

Romanele publicate de Dinu Săraru înainte de 1989 mărturiseau un scriitor înzestrat cu talentul de a descoperi dincolo de cuvintele mari ale politicienilor comuniști micimile omenești din totdeauna.

Spre deosebire de alți scriitori români contemporani, pe Dinu Săraru nu l-au luat prin surprindere noile realități, zise și postdecembriste.

Pentru că, așa cum se vede din romanele sale, indiferent că e comunistă sau capitalistă, dictatorială sau democratică, politica e aceeași:

O lume în care niște oameni se bat pentru binele lor încercând să ne convingă că ei se bat pentru binele altora.

Ion Cristoiu

biblioteca rao

FICȚIUNE

CLASICI

Diderot . . . . . Nepotul lui Rameau
Johann Wolfgang Goethe . . . . . Opere alese (vol. 15) ◆ Poezii (vol. 1)

CLASICI CONTEMPORANI

Anita Albus . . . . . Paradis și paradox
James Agee . . . . . Un deces în familie
William Blake . . . . . Cântece ale inocenței
Charles Bukowski . . . . . Cea mai frumoasă femeie din oraș și alte povestiri
Georges Bataille . . . . . Literatura și răul
Albert Camus . . . . . Carnete ◆ Teatru
Albert Camus & René Char . . . . . Corespondență 1946–1959
Miguel Delibes . . . . . Ereticul
William Faulkner . . . . . Cătunul ◆ Orașul ◆ Casa cu coloane ◆ Steaguri în țărână ◆ Sanctuar ◆ Sartoris ◆ Nuvele regăsite ◆ Neînfrânții ◆ Povestiri inedite ◆ Recviem pentru o călugăriță ◆ Iscoadă în țărână ◆ Hoțomanii ◆ O parabolă ◆ Pe patul de moarte
Michel Foucault . . . . . Cuvintele și lucrurile
Andre Gide . . . . . Amintiri de la curtea cu juri
Witold Gombrowicz . . . . . Ferdydurke ◆ Trans-Atlantic ◆ Pornografie ◆ Cosmos ◆ Bakakai ◆ Jurnal (vol. 1, vol. 2) ◆ Teatru
John O'Hara . . . . . BUtterfield 8 ◆ Întâlnire în Samarra
Hermann Hesse . . . . . Knulp. Demian ◆ Narcis și Gură-de-Aur ◆ Cele mai frumoase povestiri (2 vol.)
John Irving . . . . . Lumea văzută de Garp ◆ Până te voi găsi ◆ Văduvă pentru un an
James Joyce . . . . . Stephen Eroul
Ilf și Petrov . . . . . Vițelul de aur ◆ Douăsprezece scaune
Franz Kafka . . . . . Corespondență (vol. I) ◆ Corespondență (vol. II) ◆ Corespondență (vol. III)
Claudio Magris . . . . . La voia întâmplării◆ Călătorie nesfârșită
André Malraux . . . . . Cuceritorii. Calea regală ◆ Speranța ◆ Muzeul imaginar ◆ Carnet din URSS 1934
Thomas Mann . . . . . Alteță regală ◆ Povestiri ◆ Lotte la Weimar ◆ Casa Buddenbrook
Gabriel García Márquez . . . . . Vijelia ◆ Ceas rău ◆ Ochi de câine albastru ◆ N-am venit să țin un discurs
Marcel Proust . . . . . Eseuri ◆ Carnete
Antoine de Saint-Exupéry . . . . . Scrisori către o necunoscută
Ernesto Sabato . . . . . Eseuri (vol. 1) ◆ Eseuri (vol. 2)
William Saroyan . . . . . Comedia umană ◆ Nebunie în familie ◆ Aventurile lui Wesley Jackson
Claude Simon . . . . . Drumul Flandrei ◆ Georgicele
John Steinbeck . . . . . Pășunile Raiului ◆ Cartierul Tortilla ◆ Nopți fără lună ◆ Perla ◆ Jurnal rusesc ◆ Joia dulce ◆ Călătorii cu Charley
Stefan Zweig . . . . . Suflete zbuciumate ◆ Amoc. Obsedatul

AUTORI ROMÂNI CONTEMPORANI

Vartan Arachelian . . . . . Noaptea bastarzilor ◆ Numele și umbra
Răzvan Ioan Boanchiș . . . . . Departe de Eritreea
Augustin Buzura . . . . . Absenții ◆ Recviem pentru nebuni și bestii ◆ Refugii ◆ Nici vii, nici morți ◆ Drumul cenușii
Eugen Ovidiu Chirovici . . . . . Suflete la preț redus ◆ La Broasca Leșinată ◆ Labyrinth.com ◆ A doua moarte ◆ Voodoo ◆ Pulbere neagră ◆ Hoodoo Creek

◆ Cine a ucis-o pe Nora Jones ◆ Misterele istoriei ◆ O amintire de la Paris ◆ Puterea ◆ Sanitarium

Vanessa D. Mariș . . . . . Imagini de Fado
Ștefan Mitroi . . . . . Biblia pentru furnici ◆ Guantanamo
Dafin Mureșan . . . . . Sosia
Adrian Onciu . . . . . Afacerea Alzira ◆ Cercul Kagan ◆ Templul negru
Dumitru Popescu . . . . . Cândva, după izgonirea din Paradis... ◆ Artemis și uzurparea sentimentului
Dinu Săraru . . . . . Trilogia țărănească (3 vol.) ◆ Ciocoii noi cu bodyguard ◆ Clipa
Aurelian Silvestru . . . . . Cel rătăcit
Alex Mihai Stoenescu . . . . . Patimile Sfântului Tommaso d'Aquino

THRILLER, AVENTURI, ACȚIUNE

Mitch Albom . . . . . Măsura timpului
Pierr Assouline . . . . . Portretul
David Baldacci . . . . . Jocul orelor ◆ Colecționarii ◆ Clubul Camel ◆ Un simplu geniu ◆ Rece ca piatra
Josh Bazell . . . . . Târgul cu moartea
Bernard Beckett . . . . . Geneza
Steve Berry . . . . . Tezaurul împăratului ◆ Afacerea Columb
Mark Benecke . . . . . Pe urmele crimelor
Ian Caldwell &Dustin Thomason . . . . . Misterul manuscrisului
Mireille Calmel . . . . . Cântul vrăjitoarelor (3 vol.)
Carol Cassela . . . . . Oxigen
John le Carré . . . . . Prietenie absolută ◆ Cel mai vânat om din lume ◆ Genul nostru de trădător
Richard Clarke . . . . . Poarta scorpionului
Susanna Clarke . . . . . Doamnele din Grace Adieu ◆ Cartea lucrurilor pierdute
John Connolly . . . . . Răzbunătorii
Michael Connelly . . . . . Avocatul din limuzină ◆ Verdictul
Robin Cook . . . . . Șocul
Michael Cox . . . . . Sensul nopții
Clive Cussler . . . . . Șarpele ◆ Aurul albastru ◆ Urmărirea ◆ Gheața de foc ◆ Comoara Marelui Han ◆ Moarte în Arctica
Richard Dübell . . . . . Biblia diavolului
Louise Erdrich . . . . . Toba pictată
Joseph Finder . . . . . Paranoia ◆ Omul companiei
Colin Forbes . . . . . Conspirația ◆ Valul ucigaș
Karin Fossum . . . . . Nu privi înapoi!
Ulla Fröhling . . . . . Ființa din oglindă
Adele Geras . . . . . Taina pictorului
David Gibbins . . . . . Aurul cruciaților
Lawrence Goldstone . . . . . Anatomia minciunii
Olivia Goldsmith . . . . . Prețul libertății ◆ Viața după Billy
Javier Gonzales . . . . . A cincea coroană
Will Landay . . . . . În apărarea lui Jacob
Scott Lynch . . . . . Minciunile lui Locke Lamora ◆ Piraților mărilor roșii
Kathleen McGowan . . . . . Cartea iubirii ◆ Prințul poet
Benjamin Mee . . . . . Avem un Zoo
John Grisham . . . . . Campionul din Arkansas ◆ Mediatorul ◆ Fotbal și pizza ◆ Ford County ◆ Theodore Boone: puștiul avocat ◆ Litigiul ◆ Mărturisirea ◆ Șantajul ◆ Theodore Boone: răpirea ◆ Theodore Boone: acuzatul ◆ Theodore Boone: amenințarea ◆ Calico Joe ◆ Șirul de platani
Xiaolu Guo . . . . . Mic dicționar pentru îndrăgostiți
Richard Hains . . . . . Cameleonul de pe Wall Street
A. S. A. Harrison . . . . . Soția tăcută
Michael Harvey . . . . . Crima în Chicago
Jack Higgins . . . . . Atac la președinte ◆ Răzbunarea

Vittoria Haziel . . . . . Patimile după Leonardo
Howard Johnson . . . . . Chestiunea Finkler
Cristian Jacq . . . . . Fugarul (vol. 1) / Divina Adoratoare (vol. 2) (seria Războinarea zeilor)
Jane Johnson . . . . . Al zecelea dar
Karen Mack, Jennifer Kaufman . . . . . Amanta lui Freud
Dean Koontz . . . . . Chipul ◆ În puterea nopții ◆ Trăiește noaptea ◆ Invazia ◆ Odd Thomas ◆ Odd pentru vecie ◆ Fratele Odd ◆ Noaptea lui Odd ◆ Cursa
Manuel De Lope . . . . . Perlele călătoare
Brad Meltzer . . . . . Cartea sorții ◆ Milionarii ◆ Jocul zero ◆ Cercul asasinilor
Nelson DeMille . . . . . Căderea nopții ◆ Întoarcerea la Coasta de Aur ◆ Coasta de aur
David Park . . . . . Comisarul adevărului
Patrick Rothfuss . . . . . Numele vântului ◆ Teama înțeleptului
Brian Ruckley . . . . . Nașterea iernii
Clara Sanchez . . . . . Misterul numelui tău
John Saul . . . . . Clubul Manhattan ◆ Vocile ◆ Coșmarul ◆ Vocile răului
Wilbur Smith . . . . . În pericol
Jose Carlos Somoza . . . . . Cheia Adâncului
Olen Steinhauer . . . . . Turistul
Anne Sward . . . . . Cu sufletul la gură
Scarlett Thomas . . . . . Sfârșitul domnului Y
Brad Thor . . . . . Lista neagră
J.R.R. Tolkien . . . . . Cele două turnuri ◆ Întoarcerea Regelui ◆ Hobbitul ◆ Silmarillion ◆ Copiii lui Hurin ◆ Legenda lui Sigurd și a lui Gudrun
Nicola Upson . . . . . Un expert în crimă
Simon Urban . . . . . Planul D
Ignacio Garcia Valino . . . . . Iubite Cain
Philipp Vandenberg . . . . . Al optulea păcat
Timur Vermes . . . . . Ia uite cine s-a întors
Michael White . . . . . Secretul Medici
Mark Winegardner . . . . . Întoarcerea nașului ◆ Răzbunarea nașului
David Wroblewski . . . . . Povestea lui Edgar Sawtelle
Javier Yanez . . . . . Stăpânul savanelor

ROMAN ISTORIC
Francisco Asensit . . . . . Sângele ◆ Secretul de la Castel Sant' Angelo
Paula Cifuentes . . . . . Vremea bastarzilor
Catherine Delores . . . . . Iubire și sânge
Ildefonso Falcones . . . . . Mâna Fatimei ◆ Regina desculță
Antonio Garrido . . . . . Cititorul de cadavre
Javier Gonzales . . . . . Insula sfârșitului timpului
Juan Tafur . . . . . Pătimirile Mariei Magdalena
Leon Leyson . . . . . Un băiat pe lista lui Schindler
Su Tong . . . . . Eu sunt împăratul Chinei

RAO CONTEMPORAN
Chimamanda Ngozi Adichie . . . . . Jumătate de soare galben ◆ Hibiscus purpuriu
Aravind Adiga . . . . . Tigrul Alb
Carlos Franz . . . . . Deșertul ◆ Locul în care a fost Paradisul
Jonas Karlsson . . . . . Camera
Nikita Lalwani . . . . . Harul
Siegfried Lenz . . . . . Un moment de reculegere
Manuel de Lopez . . . . . Frumoasa din ceață
Javier Marias . . . . . Inimă atât de albă
Colum McCann . . . . . Goana nebună a lumii
Patrick Modiano . . . . . Dora Bruder
Azar Nafisi . . . . . Citind *Lolita* în Teheran

DRAMĂ

Àngela Becerra . . . . . Ella
Alice Hoffman . . . . . Al treilea înger
Tea Obreht . . . . . Soția tigrului
Helen Oyeyemi . . . . . Fiica lui Icar
Jodi Picoult . . . . . O viață de rezervă ◆ Dispariții
Indra Sinha . . . . . Oamenii lui Animal

ROMAN BIOGRAFIC

Ruy Câmara . . . . . Cântece de toamnă

PENTRU TINE

John Burnham Schwartz . . . . . Împărăteasa ◆ O singură clipă
Anthony Capella . . . . . Ofițerul stării civile
Lan Samantha Chang . . . . . Moștenire
Sophie Dahl . . . . . În jocul celor mari
Laura Dave . . . . . Londra este cel mai frumos oraș din America
Anne Fine . . . . . Cenușa unei iubiri
Rina Frank . . . . . Toate casele au nevoie de un balcon
V.V. Ganeshnanthan . . . . . Căsătorie din dragoste
Gloria Goldreich . . . . . Cină cu Anna Karenina
Victoria Hislop . . . . . Insula
Stephanie Kallos . . . . . Vieți în mozaic
Sarah Lark . . . . . Cântecul maorilor
Santa Montefiore . . . . . Marea iubirii pierdute
Linda Newbery . . . . . Fata sălbatică
Francine Prose . . . . . Prima iubire
Ambra Radaelli . . . . . Casa de vacanță
Daniele Sallènave . . . . . La Fraga
Heather Skyler . . . . . Vârsta perfectă
Ayelet Waldman . . . . . Dragostea și alte lucruri imposibile

ICEBERG FICTION

Henning Mankell . . . . . Creierul lui Kennedy ◆ Omul din Beijing ◆ Pantofi italienești ◆ Ucigași fără chip
Anders de la Motte . . . . . Jocul
Jo Nesbø . . . . . Fantoma trecutului ◆ Călăul ◆ Steaua diavolului ◆ Omul de zăpadă ◆ Mântuitorul
Jussi Adler Olsen . . . . . Camera groazei ◆ Vânătorii de oameni
Dan T. Sehlberg . . . . . Mona. Virus mortal
Erik Axl Sund . . . . . Persona. Slăbiciunea Victoriei Bergman

www.raobooks.com ◆ www.facebook.com/rao.editura
office@rao.ro ◆ libraria.rao@rao.ro

Tipărit la R.A. „Monitorul Oficial”